

COMMERZBANK

Banka po Vašom boku



Výročná správa

2017

Ukazovatele

Výkaz ziskov a strát	1.1. – 31.12.2017	1.1. – 31.12.2016 1
Operatívny výsledok (mil. €)	1 303	1 399
Operatívny výsledok na akciu (€)	1,04	1,12
Výsledok pred zdanením (mil. €)	495	643
Koncernový výsledok 2 (mil. €)	156	279
Výsledok na akciu (€)	0,12	0,22
Operatívny výnos vlastného imania na základe CET13, 4 (%)	5,5	6,0
Výnos vlastného imania na koncernový výsledok7 (%)	0,6	1,1
Nákladová kvóta v operatívnych obchodoch (%)	77,3	75,5
Bilanz	31.12.2017	31.12.2016
Bilančná suma (miliardy €)	452,5	480,4
Rizikové aktíva (miliardy €)	171,4	190,5
Bilančné vlastné imanie (miliardy €)	30,0	29,6
Bilančné vlastné prostriedky (miliardy €)	40,1	40,5
Regulačné ukazovatele	31.12.2017	31.12.2016
Kvóta jadrového kapitálu (%)	15,2	13,9
Tvrdá kvóta jadrového kapitálu 5 (%)	14,9	13,9
Tvrdá kvóta jadrového kapitálu 5 (fully phased-in, %)	14,1	12,3
Kvóta vlastného imania (%)	18,3	16,9
Kvóta zadlženia (%)	5,5	5,4
Kvóta zadlženia (fully phased-in, %)	5,1	4,8
Zamestnanci	31.12.2017	30.9.2017
tuzemsko	36 917	36 837
zahraničie	12 500	12 385
celkom	49 417	49 222
Ratingy6	31.12.2017	30.9.2017
Moody's Investors Service, New York	A2/Baa1/P-1	A2/Baa1/P-1
S&P Global, New York	A-/A-/A-2	A-/A-/A-2
Fitch Ratings, New York/Londýn	A-/BBB+/F	A-/BBB+/F2
Scope Ratings, Berlín	-/A/S-1	-/A/S-1

¹ Úprava na základe predchádzajúceho roka.

² Ak sú priradené k akcionárom Commerzbank.

³ Priemerný tvrdý jadrový kapitál (CET1) pri plnom uplatnení pravidiel Bazilej 3.

⁴ Prepočet na rok.

⁵ Tvrdá kvóta jadrového kapitálu sa vypočíta ako kvocient z tvrdého jadrového kapitálu (v zásade upísané imanie, rezervy a odpočítateľné položky) a vážených rizikových aktív. Pri analýze Fully-phased-in sa už počíta s úplným uplatňovaním príslušných nových regulačných pravidiel.

⁶ Rating vkladov/ emisný rating/ krátkodobé záväzky (ďalšie informácie nájdete na internetovej stránke www.commerzbank.de).

⁷ Kvocient z koncernového výsledku priradeného akcionárom Commerzbank a priemerného vlastného imania IFRS pri odpočítaní nehnuteľného majetku, bez menších podielov.

Obsah

U2–U4

- U2 Ukazovatele
- U3 Významné koncernové spoločnosti a Commerzbank vo svete
- U4 Finančný kalendár, kontaktné adresy

2–18

- 2 List predsedu predstavenstva
- 5 Zloženie predstavenstva
- 6 Správa dozornej rady
- 13 Výbory a dozorná rada
- 16 Naša akcia

19–52

- 21 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 289f nemeckého Obchodného zákonníka
- 27 Správa o odmeňovaní
- 40 Údaje podľa § 315 nemeckého Obchodného zákonníka
- 44 Súhrnná osobitná nefinančná správa

53–98

- 55 Základy koncernu Commerzbank
- 60 Hospodárska správa
- 68 Vývoj segmentov
 - 68 Súkromní klienti a podnikatelia
 - 74 Firemní klienti
 - 81 Asset & Capital Recovery
 - 84 Ostatné a konsolidácia
- 85 Naši zamestnanci
- 88 Správa o prognózach a príležitostiach

99–134

- 101 Executive Summary 2017
- 102 Riadenie banky orientované na riziká
- 108 Riziká súvisiace s výpadkami z úverov
- 120 Trhové riziká
- 124 Riziká v oblasti likvidity
- 126 Prevádzkové riziká
- 128 Ostatné riziká

135–298

- 139 Prehľad celkových výsledkov
- 142 Súvaha
- 144 Prehľad zmien vlastného imania
- 146 Výkaz finančných tokov
- 148 Príloha (Poznámky)
- 291 Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
- 292 Výrok nezávislého audítora

299–310

- 300 Mandáty
- 303 Poznámka k preverke súhrnnej osobitnej nefinančnej správy
- 305 Údaje o zatažení majetku
- 308 Štvrťročné výsledky podľa segmentov
- 310 Prehľad vývoja za 5 rokov



List predsedu predstavenstva

Frankfurt nad Mohanom, marec 2018

Sehr geehrte Aktionärinnen und Aktionäre,

Vážené akcionárky a akcionári,

v obchodnom roku 2017 sa naša banka sústreďovala na realizáciu našej stratégie „Commerzbank 4.0“. Ako už určite viete, koncom roka 2016 sme začali s výraznou prestavbou banky. Hlboko siahajúce štrukturálne zmeny v bankovníctve predstavujú výzvu pre všetkých, my ich však vnímame predovšetkým ako príležitosť a chceme ako banka patriť medzi víťazov v rámci týchto zmien. Súčasťou našej stratégie je digitalizácia našich procesov, našim cieľom je efektívnejšia organizácia a tým aj zvýšenie našej ziskovosti. Obchodný rok 2017 predstavuje dôležitú etapu na tejto ceste. Dosiahli sme takmer všetky naše strategické ciele stanovené pre rok 2017 – niektoré z nich sme dokonca prekonali. Nárast u našich klientov ako aj nárast aktív je značný. To isté platí aj pre naše pokroky pri digitalizácii, ktorá sa preukazuje nielen v nových aplikáciách, ale aj v náraste digitalizovaných procesov. Naš Digital Campus je medzičasom plne obsadený a pracuje na vysoké obrátky. Campus je motorom digitalizácie v rámci Commerzbank. V agilných tímoch cca 1000 kolegov pracuje na digitalizačných projektoch. Do roku 2020 chceme dosiahnuť, aby 80 % našich relevantných procesov bolo digitalizovaných. Začínali sme na hranici 30 % a aktuálne sme pri 50 percentách. Do konca roka 2018 zvýšime podiel našich digitálnych procesov na 65 %, tzn., že takmer 2 tretiny našich najdôležitejších procesov bude prebiehať v digitálnej podobe.

Ďalším ťažiskom našej stratégie je rast. S našimi dvoma silnými trhovými segmentami Súkromní klienti a podnikatelia a Firemní klienti sa ešte silnejšie sústreďujeme na oblasti, v ktorých naši klienti generujú osobitnú pridanú hodnotu, tak sa môžeme vzdialiť od konkurentov. V uplynulom obchodnom roku sa nám podarilo potvrdiť našu silnú pozíciu na trhu firemných klientov v naďalej ťažkom trhovom prostredí ako aj zabezpečiť nárast obchodného objemu v oblasti Súkromných klientov a mBank.

V segmente Súkromní klienti a podnikatelia sme v obchodnom roku 2017 získali viac ako 500 000 nových klientov a majetkové hodnoty v objeme viac ako 38 miliárd eur. Nové obchody v oblasti financovania výstavby dosiahli v sledovanom roku objem 15 miliárd EUR, po takmer dvanástich miliárdach EUR v predchádzajúcom roku. Obchody v oblasti spotrebiteľských úverov už prevádzkujeme na našej vlastnej platforme. Za týmto účelom sme v uplynulom obchodnom roku zrušili spoločný podnik so spo-

2	List predsedu predstavenstva
5	Zloženie predstavenstva
6	Správa dozornej rady
13	Výbory a dozorná rada
16	Naša akcia

ločnosťou BNP Paribas a portfólio spotrebiteľských úverov v objeme ca 3,5 miliárd EUR sme previedli do systémov banky. To nám poskytuje možnosť rozširovať tieto obchodné činnosti. V oblasti súkromných klientov a podnikateľov sme sa vedome rozhodli pre investície do našej digitálnej a osobnej ponuky pre klientov. Naše pobočky sú pritom naďalej dôležitou súčasťou našej stratégie rastu. Pritom je súhra s našou digitálnou ponukou stále dôležitejšia. Na filiálkach pracujeme na platforme „ONE“, ktorá je určená pre klientov a poradcov, a prostredníctvom tohto centra pre klientov, mobilného a online bankovníctva sme pre klientov neustále k dispozícii. Tým pracujeme stále efektívnejšie. Aj vývoj v poľskej mBank bol znovu veľmi dobrý. Od začiatku roka poľská banka získala ca 292 000 nových klientov a rovnako ako v predchádzajúcom roku prispela sumou takmer 300 mil. Eur k operatívne výsledku segmentu v celkovej výške 867 mil. Eur. Pokles oproti predchádzajúcemu roku súvisí s vyššou rizikovou prevenciou v mBank ako aj vyššími nákladmi v dôsledku zvýšených investícií do digitalizácie a do plnenia regulačných požiadaviek.

Segment Firemní klienti je pre nás absolútnym centrálnym článkom DNA Commerzbank. Nemecko predstavuje stredne veľké podniky. A my sme bankou pre stredne veľké podniky. To budeme vždy zdôrazňovať – okrem iného aj tým, že budeme pokračovať v našej prednedávnom rozbehnutej kampani určenej pre firemných klientov. Commerzbank je v oblasti financovania stredne veľkých podnikov v Nemecku absolútnym lídrom na trhu a naša banka financuje ca 30 % nemeckého zahraničného obchodu. Pri realizácii digitalizácie dosahujeme dobrý pokrok. Naším firemným klientom teraz ponúkame otvorenie účtu už aj online – v prvej fáze najprv len pre menšie spoločnosti, neskôr samozrejme aj pre väčšie. V predchádzajúcich dvoch rokoch banka získala takmer 5 400 nových firemných klientov prevažne z oblasti nemeckých stredne veľkých podnikov, z toho viac ako 4000 v uplynulom roku. V uplynulom obchodnom roku vykázal segment firemných klientov operatívny výsledok vo výške 809 miliónov eur. Zafažujúcimi faktormi bola intenzívna cenová konkurencia pri obchodovaní so stredne veľkými podnikmi, nízky dopyt po zabezpečovacích produktoch z dôvodu nízkej volatility na kapitálovom trhu ako aj nová orientácia v oblasti finančných inštitúcií.

V likvidačnom segmente Asset & Capital Recovery sme portfóliá financovania lodí a firemných nehnuteľností v uplynulom obchodnom roku znížili o ca 3,3 miliárd eur na 4,1 miliárd eur. Pritom bolo portfólio financovania lodí výrazne znížené formou likvidácie v objeme 2,2 miliárd eur na 2,6 miliárd eur. Operatívnu stratu segmentu sa podarilo výrazne znížiť na – 269 mil. eur.

Celkovo bol na koncernovej úrovni v roku 2017 zaznamenaný riadny vývoj operatívnych obchodov, a to napriek prebiehajúcej reštrukturalizácii. Výnosy pred rizikovou prevenciou sa znížili na 9,2 miliárd EUR. Po očistení o pozitívne jednorazové výnosy a dopady z oceňovania, ktoré pochádzajú najmä z výnosov z prevzatia portfólia splátkových úverov, z výnosov z predaja podielov na spoločnosti Concardis poskytujúcej finančné služby ako aj z predaja nehnuteľností, vzrástli výnosy pred rizikovou prevenciou a boli na úrovni 8,6 miliárd EUR o niečo vyššie než v predchádzajúcom roku. Riziková prevencia v sledovanom roku bola nevyhnutná v objeme 781 miliónov eur, čím bola nižšia než v predchádzajúcom roku. Administratívne náklady klesli v roku 2017 na 7,1 miliárd eur. Pritom sme vyššie investície do digitalizácie a rastu, ako aj zvýšené náklady na regulačné projekty, compliance, systémy zabezpečenia vkladov a rôzne bankové odvody kompenzovali aktívnym riadením nákladov. Operatívny výsledok bol v obchodnom roku 2017 na úrovni 1,3 miliárd eur, čím bol nižší než v predchádzajúcom roku.

V sledovanom roku uzatvorila banka s grémiami zamestnancov záväznú dohodu o sociálne únosnom znižovaní počtu pracovných miest. S tým spojené náklady na reštrukturalizáciu boli v sledovanom roku v plnej výške účtované v objeme 800 mil. eur. Po odpočítaní daní a menšinových podielov dosiahla Commerzbank v prvom roku realizácie stratégie pozitívny koncernový výsledok vo výške 156 mil. Eur, po 279 mil. Eur v predchádzajúcom roku. V sledovanom roku tak pokračoval pozitívny vývoj našej kapitálovej základne. Tvrdá kvóta jadrového kapitálu bola ku koncu decembra na úrovni 14,1 %, po 12,3 % v predchádzajúcom roku. Kapitálová vybavenosť je tak bezproblémová a banka výrazne presiahla všetky platné regulačné požiadavky.

Naše rizikové náklady sú na základe stabilnej ekonomickej situácie v Nemecku a na základe kvality našej úverovej knihy naďalej na nízkej úrovni, čo sa odzrkadľuje vo veľmi nízkej kvóte problémových úverov v rozsahu len 1,3 %.

Vážené akcionárky a akcionári, v uplynulom roku sme dosiahli pozitívne výsledky a položili sme základy pre reštrukturalizáciu Commerzbank. Tvrdo pracujeme na tom, aby sme prostredie a činnosti banky ešte viac zlepšili. V prvom roku realizácie stratégie nevyplácame dividendy s cieľom podporiť reštrukturalizáciu. To sa však nesmie stať bežným. Banka ide vo svojom vývoji vpred a plánuje vyplatiť dividendu za obchodný rok 2018. Rovnako budeme v roku 2018 pokračovať v reštrukturalizácii Commerzbank a spravíme ďalšie dôležité kroky na ceste k digitálnej technologickej spoločnosti, k ďalšiemu rastu v našich základných obchodných segmentoch a k dosiahnutiu vyššej ziskovosti. To sú naše ciele a tieto budeme dôsledne plniť.

Na tomto mieste by som sa chcel osobitne poďakovať – aj v mene mojich kolegov v predstavenstve – zamestnancom vo všetkých oddeleniach banky za ich nasadenie a intenzívnu prácu.

Bol by som rád, keby ste Commerzbank naďalej sprevádzali na jej ceste. Týmto vás už teraz srdečne pozývam na valné zhromaždenie, ktoré sa bude konať dňa 8. mája 2018 vo Frankfurte nad Mohanom, a teším sa na Vašu účasť.

Martin Zielke
predseda predstavenstva

Zloženie predstavenstva

Martin Zielke

55 rokov, predseda
Člen predstavenstva od 5.11.2010

Stephan Engels

56 rokov, Chief Financial Officer
Člen predstavenstva od 1.4.2012

Frank Annuscheit

55 rokov, Chief Operating Officer
Člen predstavenstva od 1.1.2008

Michael Mandel

51 rokov, Súkromní klienti a podnikatelia
Člen predstavenstva od 23.5.2016

Dr. Marcus Chromik

45 rokov, Chief Risk Officer
Člen predstavenstva od 1.1.2016

Dr. Bettina Orlopp

47 rokov, Compliance, Human Resources,
Legal
Členka predstavenstva od 1.11.2017

Michael Reuther

58 rokov, Firemní klienti
Člen predstavenstva od 1.10.2006



Správa dozornej rady

Frankfurt nad Mohanom, marec 2018

Sehr geehrte Aktionärinnen und Aktionäre,

Vážené akcionárky a vážení akcionári,

počas uplynulého obchodného roka sme podporovali predstavenstvo pri riadení Vašej spoločnosti a pravidelne sme dohliadali na riadenie obchodnej činnosti Commerzbank. Predstavenstvo nás pravidelne, aktuálne a podrobne písomne aj ústne informovalo o všetkých podstatných udalostiach v banke, a to aj medzi zasadnutiami. Opakovane sme získavali informácie o obchodnej situácii banky a o situácii jednotlivých oblastí jej činnosti, o plánovaní obchodnej činnosti, realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“, vývoji akciového kurzu ako aj o strategickej orientácii a rizikovej stratégii banky a v tomto ohľade sme aj radili predstavenstvu. Medzi zasadnutiami som bol ako predseda Dozornej rady v neustálom kontakte s predstavenstvom a nechal som sa priebežne informovať o aktuálnom obchodnom vývoji a o podstatných obchodoch banky a koncernu.

Dozorná rada bola zapájaná do významných rozhodnutí banky a ak to bolo nevyhnutné, udeľovala po podrobných konzultáciách a previerkach, svoj súhlas.

Zasadnutia dozornej rady

V obchodnom roku sa konalo celkovo sedem zasadnutí Dozornej rady ako aj jedno celodenné strategické zasadnutie pre zástupcov zamestnancov a vlastníkov podielov.

Predmetom všetkých riadnych zasadnutí bola aktuálna obchodná situácia banky, o ktorej sme spolu s predstavenstvom podrobne diskutovali. Podrobne sme sa venovali ekonomickej finančnej situácii a rozvoju banky, rizikovej situácii, stratégii, plánovaniu, témam v oblasti Compliance, systému na riadenie rizika a internému kontrolnému systému. Ťažiskovými oblasťami našej činnosti bolo okrem toho hospodársky rozvoj a stratégia jednotlivých oblastí činnosti banky. Ďalej sme boli priebežne informovaní o stave spolupráce s US-Monitor ako aj o stave interných vyšetrovaní týkajúcich sa obchodov Cum/Ex banky.

Kriticky sme analyzovali správy predstavenstva a sčasti sme si vyžiadali aj dodatočné informácie, ktoré nám boli vždy poskytované bezodkladne a k našej spokojnosti. Zároveň sme si vyžiadali informácie o interných a úradných vyšetrovaniach v banke v tuzemsku i zahraničí, kládli sme k tomu otázky a vytvorili si na to názor. Naše uznesenia sme v prípade, že to bolo potrebné medzi zasadnutiami, prijímali vo forme obežníka.

Na zasadnutí dňa 8. februára 2017 bola predmetom rokovania – okrem správ o aktuálnej hospodárskej situácii a predbežnom hospodárskom výsledku za uplynulý obchodný rok 2016 – správa o stave realizácie stratégie „Commerzbank 4.0“. Rovnako sme boli informovaní o stave spolupráce s US-Monitor ako aj o stave interných vyšetrovaní týkajúcich sa obchodov Cum/Ex banky. Ďalej sme sa zaoberali a prijali sme stanovenie cieľov pre jednotlivých členov predstavenstva ako aj pre celé predstavenstvo na rok 2016, stanovili sme celkovú čiastku variabilnej odmeny pre členov predstavenstva a preverovali sme primeranosť výšky odmeny pre predstavenstvo. Rovnako sme sa zaoberali stratégiami rizík pre rok 2017. Boli sme informovaní o postupe pri výbere nového audítora na rok 2018 na základe odporúčania na kontrolného výboru sme valnému zhromaždeniu odporučili zvoliť spoločnosť Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Eschborn/Frankfurt nad Mohanom, za audítora za obchodný rok 2018.

Venovali sme sa aj správe dozornej rady a správe Corporate-Governance v rámci výročnej správy 2016. Okrem toho sme rozhodli o zmenách v zložení výborov.

Na bilančnom rokovaní dňa 22. marca 2017 sme vykonali previerku ročnej závierky a koncernovej závierky 2016 a tieto sme na odporúčanie kontrolného výboru schválili.

Zároveň sme schválili návrhy predstavenstva pre rokovanie Valného zhromaždenia 2017, vrátane návrhu na rozdelenie zisku. Ťažiskové činnosti dohľadu v roku 2017 odprezentovali zástupcovia vyššieho manažmentu Single Supervisory Mechanism Európskej centrálnej banky (EZB), s ktorými sme diskutovali o viacerých témach. Ďalej sme boli informovaní o pokroku v oblasti informačných technológií banky.

Zaoberali sme sa aj správou o odmeňovaní, ktorá je súčasťou výročnej správy.

Na zasadnutí dňa 3. mája 2017 sme diskutovali o priebehu valného zhromaždenia.

Na zasadnutie dňa 21. júna 2017 sme sa – okrem správy o aktuálnej obchodnej situácii a o stave interných vyšetrovaní obchodov Cum/Ex banky – ešte raz zaoberali stratégiou „Commerzbank 4.0“. Okrem toho sme za nového člena kontrolného výboru zvolili Dr. Tobiasa Guldimanna a stanovili sme novú cieľovú veličinu pre podiel žien v predstavenstve. Boli sme informovaní o príručke „Guide to fit and proper assessments“, ktorú dňa 16. mája 2017 zverejnila Európska centrálna banka a obsiahnutých reguláciách ako aj opatreniach v rámci rozvoja kariéry v Commerzbank.

Na zasadnutí dňa 5. septembra 2017 nás predstavenstvo informovalo o situácii obchodnej činnosti banky a rovnako o vývoji finančných ukazovateľov, akcionárskej štruktúre, stave spolupráce s US-Monitor a o témach v oblasti Compliance. Podrobne sme sa zaoberali určitými bodmi zo stratégie „Commerzbank 4.0“ stavom jej realizácie. Rovnako sme sa oboznámili s výsledkami hodnotenia a kontroly efektívnosti dozornej rady za rok 2017 a boli sme informovaní o modeloch odmeňovania zamestnancov Commerzbank ako aj o novom sa vyhlásení odmeňovanie vo finančných inštitúciách. Okrem toho sme rozhodli o úprave vzorovej penzijnej zmluvy, ako aj existujúcich penzijných zmlúv členov predstavenstva. Nakoniec sme bez prítomnosti členov predstavenstva rokovali o ďalších témach.

Dňa 27. septembra 2017 zástupcovia zamestnancov a dňa 28. septembra zástupcovia vlastníkov podielov podrobne diskutovali s predstavenstvom o stratégii Commerzbank.

Na zasadnutí dňa 8. novembra 2017 podalo predstavenstvo správu o obchodnej situácii banky, predovšetkým o vývoji obchodných oblastí, finančných ukazovateľoch za 3. štvrťrok 2017, o stave zavádzania predpisu IFRS 9 ako aj o stave interného vyšetrovania obchodov Cum/Ex banky. Ďalej sme diskutovali o strednodobom plánovaní do roku 2021 a bola nám doručená správa o stave operatívnych zahraničných jednotiek a o stave plnenia regulačných podmienok. Zaoberali sme sa aj v zákone požadovanou povinnosťou kontrolovať nefi-

nančné vyhlásenie (správu CSR) zo strany dozornej rady ako aj spôsobom zverejnenia správy CSR. V tejto súvislosti sme poverili auditorskú PricewaterhouseCoopers GmbH, Frankfurt nad Mohanom, na vykonanie kontroly súhrnnej osobitnej nefinančnej správy pre Commerzbank AG a koncern k 31. decembru 2017. Ďalšími témami na tomto zasadnutí celkové riadenie banky, predovšetkým sme prijali každoročné vyhlásenie splnení podmienok Nemeckého kódexu Corporate Governance podľa § 161 zákona o akciových spoločnostiach, stanovili sme ciele týkajúce sa zloženia dozornej rady a rovnako sme prijali koncepciu rozmanitosti pre zloženie predstavenstva a dozornej rady. Bližšie podrobnosti o Corporate Governance v rámci Commerzbank nájdete v tejto výročnej správe na stranách 21 až 26. Zároveň sme predĺžili mandát Martina Zielkeho ako člena predstavenstva a predsedu predstavenstva. Na základe príručky „Guide to fit and proper assessments“ Európskej centrálnej banky sme prijali smernicu o riešení konfliktov záujmov členov predstavenstva. Diskutovali sme o stratégiách v oblasti obchodnej činnosti, rizík, informačných technológií a outsourcingu a príslušné informácie sme zobrali na vedomie.

Na poslednom zasadnutí dňa 13. decembra 2017 sme diskutovali a schválili ciele pre členov predstavenstva na obchodný rok 2018. Ďalej sme boli informovaní o príprave systémov odmeňovania zamestnancov. Rozhodli sme pre doplnenie kompetenčného profilov pre členov dozornej rady Commerzbank AG a prijali sme smernicu o nezávislosti členov dozornej rady a o riešení konfliktov záujmov. Ďalej sme schválili zmenu rokovacieho poriadku predstavenstva.

Výbory

Za účelom efektívneho plnenia svojich úloh vytvorila Dozorná rada spomedzi svojich členov celkovo sedemť výborov. Aktuálne zloženie výborov je uvedené na strane 13 tejto správy. Úlohy a zodpovednosti jednotlivých výborov sú upravené v rokovacom poriadku dozornej rady, ktorý je k dispozícii na internete na stránke <http://www.commerzbank.de>.

V rámci realizácie ustanovení Nariadenia (EU) č. 537/2014 o povinnej rotácii audítorov boli v obchodnom roku 2016 ako aj v sledovanom období realizované verejné výberové konania na výber nového audítora pre spoločnosť Commerzbank AG a koncern Commerzbank pre obchodný rok 2018. Za realizáciu výberového konania je operatívne zodpovedný projektový tím spoločnosti. Podstatné kroky v rámci tohto procesu, výberové kritériá a dôležité rozhodnutia boli prediskutované s predsedom kontrolného výboru a rovnako boli schválené v kontrolnom výbore. Na zasadnutiach bol kontrolný výbor pravidelne informovaný o postupe tohto konania ako aj boli vo výbore prediskutované ďalšie dôležité kroky. Podľa podmienok Európskej únie pre verejné výberové konania bol celý proces realizovaný spravodlivo, transparentne a pri rešpektovaní zákazu akejkoľvek diskriminácie. Na základe zverejnenia výberového konania v spolkovom vestníku boli audítori vyzvaní na preukázanie svojho záujmu na účasť na výberovom konaní. Záujemcom boli následne odovzdané rozsiahle podklady, na základe ktorých bolo možné predložiť kvalifikovanú písomnú ponuku. Okrem toho mali všetci uchádzači možnosť požiadať o objasnenie otázných oblastí v rámci fázy Q&A. Projektový tím ako aj predseda kontrolného výboru následne analyzoval a hodnotil dve písomne predložené ponuky. Okrem toho boli uchádzači vyzvaní, aby osobne odprezentovali svoju ponuku a podstatných členov svojich tímov. Na týchto prezentáciách sa okrem predsedu kontrolného výboru zúčastnili aj zástupcovia projektového tímu, členovia predstavenstva zodpovední za príslušné oblasti ako aj člen predstavenstva zodpovedný za financie. S oboma uchádzačmi boli prediskutované hlavné ekonomické body ich ponúk. Po ukončení konania a na základe podania podrobnej správy o výberovom konaní a hodnotení uchádzačov kontrolný výbor odporučil dozornej rade, aby za nového audítora navrhla valnému zhromaždeniu spoločnosť Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft. Okrem tejto preferencie bola prezentovaná spoločnosť Deloitte & Touche GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft ako uchádzač na druhom mieste. Dozorná rada následne rozhodla, že bude rešpektovať odporúčanie kontrolného výboru.

Celkovo sa kontrolný výbor v obchodnom roku 2017 zišiel na šiestich zasadnutiach. Okrem toho z dôvodu súrneho konania prijal rozhodnutia aj obežníkovou formou. V prítomnosti audítora analyzoval ročnú a koncernovú

závierku Commerzbank ako aj správy z ich previerok. Kontrolný výbor si vyžiadala od audítora prehlásenie o nezávislosti podľa bodu 7.2.1 Nemeckého kódexu pre riadenie spoločností a predložil dozornej rade návrhy na voľbu audítora, výšku honorárov a ťažiskové body auditu. Okrem toho sa kontrolný výbor zaoberal zákazkami pre audítora na výkon iných činností než previerky závierky, nechal sa pravidelne informovať o aktuálnom stave a jednotlivých výsledkoch previerky ročnej závierky a diskutoval pred zverejnením aj o priebežných finančných výkazoch. Predmetom diskusie bola aj práca oddelení Group Audit a Group Compliance v banke. Obe oddelenia pravidelne informovali o výsledkoch práce, ako aj o opatreniach na optimalizáciu svojej práce. Kontrolnému výboru boli pravidelne podávané informácie o vývoji monitoringu v USA, ako aj o pokroku pri plnení úloh zistených v rámci monitoringu ako aj o zisteniach, ktoré boli uvedené v príslušných dohodách o uzatvorení zmluvy s regulačnými úradmi USA. Okrem toho si kontrolný výbor vyžiadala od predstavenstva priebežné osobitné informácie o monitoringu, dohodách o uzatvorení zmluvy, ako aj o regulačných konaniach a tieto zozbiera na vedomie v rámci jednotlivých zasadnutí kontrolného výboru. Okrem toho sa kontrolný výbor informoval o interných a externých (regulačných) vyšetrovaniach a nechal sa rovnako pravidelne informovať o stave plnenia úloh stanovených na základe zistení. Ďalej sa kontrolný výbor zaoberal interným vyšetrovaním obchodov Cum/Ex banky. Kontrolný výbor analyzoval najmä účinnosť systému riadenia rizík v banke a predovšetkým funkčnosť interného kontrolného systému. Diskutovaný bol aj vývoj v prípadoch Whistleblowing ako aj správa audítora o previerke ohlasovacích povinností týkajúcich sa obchodu s cennými papiermi a pravidlami správneho správania. Ďalej sa kontrolný výbor zaoberal algoritmickej obchodovaním, správou Compliance-Business-Reports segmentov a o projektoch MiFiD II / MiFiR. Rovnako sa kontrolný výbor informoval o stave zavedenia predpisov IFRS 9 a o prechode audítorských povinností na spoločnosť Ernst & Young. Na zasadnutiach sa pravidelne zúčastnili aj zástupcovia audítora, ktorí informovali o svojich previerkach.

Rizikový výbor mal v uplynulom obchodnom roku celkovo 5 zasadnutí. Na týchto zasadnutiach sa výbor intenzívne zaoberal situáciou v oblasti rizík a riadením rizík v banke v roku 2017, najmä ďalším vývojom rizikovej stratégie ako aj úverovými, trhovými a prevádzkovými rizikami, rizikami v oblasti likvidity ako aj rizikami súvisiacimi s dobrým menom a rizikami v oblasti compliance. Rovnako sme s predstavenstvom diskutovali o dôležitých jednotlivých angažovanostiach, napr. o portfóliách prípadne čiastkových portfóliách. Rizikový výbor sa okrem toho zaoberal podielovými spoločnosťami a Recovery Plan banky. Okrem toho bol výbor informovaný o opatreniach banky na ochranu pred kybernetického kriminalitou a výbor kontroloval, či podmienky pri obchodovaní s klientmi sú v súlade s obchodným modelom a rizikovou štruktúrou banky. Rovnako boli prediskutované viaceré stresové testy a ich výsledky. Predmetom zasadnutia bol aj systém odmeňovania zamestnancov ako aj kontroly a hodnotenie Commerzbank zo strany jej regulátorov. Predmetom rokovaní bolo aj hodnotenie rizík Commerzbank zo strany regulačných orgánov. Ďalej sa rizikový výbor zaoberal schopnosťou Commerzbank niesť riziká, veľkými úvermi a úvermi pre spoločnosti zo skupiny Commerzbank.

Prezidiálny výbor mal v sledovanom roku päť zasadnutí. Predmetom diskusie bola príprava a prehlásenie zasadnutí pléna Dozornej rady, najmä s ohľadom na obchodnú situáciu, situáciu na kapitálovom trhu, ako aj novú stratégiu banky. Okrem toho prezidia únie a výbor pripravoval uznesenia pléna týkajúce sa zmeny penzijných zmlúv členov predstavenstva a odsúhlasil prevzatie mandátov členov predstavenstva v iných spoločnostiach. Okrem toho sa výbor zaoberal aj poskytovaním úverov zamestnancom a členom orgánov banky. Súrne uznesenia boli prijímané vo forme obežníka.

Výbor pre kontrolu odmeňovania sa zišiel na troch zasadnutiach. Výbor sa zaoberal plnením cieľov predstavenstva definovaných na obchodný rok 2016 skontroloval primeranosť odmeny predstavenstva ako aj schválil celkovú čiastku variabilnej odmeny zamestnancov za obchodný rok 2016. Ďalej sa výbor zaoberal systémami odmeňovania zamestnancov a primeranosťou systémov odmeňovania zamestnancov, ako aj predstavenstva za obchodný rok 2017. Výbor rovnako analyzoval ciele pre členov predstavenstva na obchodný rok 2018.

Sociálny výbor sa v sledovanom roku zišiel dvakrát a zaoberal sa najmä personálnou politikou a personálne rozvojom. Okrem toho sa sociálny výbor zaujímal o vývoj v oblasti znižovania počtu pracovných miest, stratégiu „Commerzbank 4.0“ a všeobecné ukazovatele týkajúce sa personálnej práce.

Nominačný výbor sa v sledovanom roku zišiel štyrikrát a intenzívne sa zaoberal novým zložením dozornej rady na obdobie po valnom zhromaždení 2018. Okrem toho výbor diskutoval o predĺžení mandátu Martina Zielkeho ako predsedu predstavenstva a člena predstavenstva. Oboznámil sa s úlohami nominačného výboru podľa § 25 d ods. 11 veta druhá Zákona o úverovaní, predovšetkým ohodnotení práce dozornej rady a predstavenstva, ktoré je podľa tohto zákona povinné. Ďalej sa nominačný výbor zaoberal kompetenčným profilom pre členov dozornej rady Commerzbank.

Zasadnutia sprostredkovateľského výboru vytvoreného podľa zákona o spolurozhodovaní neboli potrebné.

Predsedovia výborov informovali Dozornú radu pravidelne na nasledujúcich zasadnutiach o svojej práci.

Konflikty záujmov

Podľa bodu 5.5.2 Nemeckého kódexu Corporate Governance ako aj § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku dozornej rady sú členovia Dozornej rady Commerzbank sú povinní zverejniť prípadné konflikty záujmov predsedovi Dozornej rady príp. podpredsedovi Dozornej rady podľa § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku Dozornej rady, ktorí zabezpečia konzultáciu tejto otázky v prezidiálnom výbore Dozornej rady ako aj zverejnenie tejto skutočnosti v Dozornej rade. Počas sledovaného obdobia neoznámil ani jeden člen Dozornej rady konflikt záujmov podľa § 3 ods. rokovacieho poriadku Dozornej rady.

Vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie

Členovia dozornej rady absolvovali na vlastnú zodpovednosť vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie, ktoré je nevyhnutné pre plnenie ich úloh. Commerzbank ich pritom v primeranom rozsahu podporovala. V rámci zasadnutí dozornej rady sa pravidelne konajú podujatia ďalšieho vzdelávania. V roku 2017 išlo o prednášky na tému „ECB Guide to fit and proper assessments“, novú vyhlášku o odmeňovaní bankových inštitúciách, IFRS 9 ako aj MiFiD II/MiFiR. Okrem toho sa členovia dozornej rady intenzívne zaoberali novou koncepciou pobočiek a stratégiou pobočiek Commerzbank a v tejto súvislosti navštevovali pobočky priamo na mieste. Dozorná rada sa rovnako zaoberala témami digitalizácie a priamej banky a spoločnosťou comdirect Bank AG. Novým členom dozornej rady boli ponúknuté interné kvalifikačné kurzy a zaškolenia. Okrem toho sa rôzni členovia dozornej rady zúčastňovali aj na externých kurzoch ďalšieho vzdelávania. Členom dozornej rady bolo okrem iného ponúknuté, aby sa pred bilančným zasadnutím zúčastnili na osobitnom prerokovaní ročnej závierky s audítorom.

Účasť na zasadnutiach

Každý člen dozornej rady sa v uplynulom obchodnom roku zúčastnil na viac ako polovici zasadnutí dozornej rady. Dr. Helmut Perlet, Karl-Heinz Flöther, Mark Roach a Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell sa nezúčastnili na jednom zo siedmich zasadnutí dozornej rady. Dr. Stefan Lippe sa nezúčastnil na dvoch zasadnutiach. Ostatní členovia dozornej rady sa zúčastnili na všetkých zasadnutiach dozornej rady.

Hans-Hermann Altenschmidt a Uwe Tschäge sa nezúčastnili na jednom zasadnutí nominačného výboru. Dr. Stefan Lippe sa nezúčastnil na jednom zasadnutí rizikového výboru.

Spravidla získavame od členov dozornej rady, ktorí sa nemôžu zúčastniť na zasadnutí dozornej rady alebo niektorého z výborov, informáciu o spôsobe hlasovania.

- 2 List predsedu predstavenstva
- 5 Zloženie predstavenstva
- 6 Správa dozornej rady
- 13 Výbory a dozorná rada
- 16 Naša akcia

Ročná a koncernová závierka

Audítora ročnej závierky a koncernovej závierky zvolený Valným zhromaždením – spoločnosť PricewaterhouseCoopers Aktiengesellschaft Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, vykonala previerku ročnej a koncernovej závierky Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj správ o stave Commerzbank AG a koncernu a udelila neobmedzený výrok. Ročná závierka bola vyhotovená podľa ustanovení Obchodného zákonníka, koncernová závierka podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva International Financial Reporting Standards (IFRS). Podklady o závierkach a správy z previerok boli všetkým členom Dozornej rady včas doručené. Členovia kontrolného výboru dostali okrem toho všetky prílohy a doplnenia k správam z previerok; všetci členovia Dozornej rady mali možnosť nahliadnuť do týchto podkladov. Kontrolný výbor na svojom zasadnutí dňa 20. marca 2018 sa podrobne zaoberal podkladmi o závierkach. V pléne dozornej rady sme podrobne prediskutovali ročnú a koncernovú závierku Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj správy o stave akciovej spoločnosti a koncernu na našom bilančnom zasadnutí dňa 21. marca 2018 a obe závierky sme schválili. Audítori boli na oboch zasadnutiach kontrolného výboru ako aj pléna Dozornej rady prítomní, vysvetlili podstatné výsledky previerky a boli k dispozícii pre prípadné otázky. Na oboch zasadnutiach sme spolu s predstavenstvom ako aj so zástupcami audítorskej spoločnosti podrobne diskutovali o podkladoch k závierkam.

Po previerke zo strany kontrolného výboru a po našej vlastnej previerke neboli vznesené žiadne námietky voči ročnej a koncernovej závierke a výsledok previerky ročnej závierky sme schválili. Dozorná rada schválila závierky Commerzbank AG ako aj koncernu, ktoré pripravilo predstavenstvo. K návrhu na rozdelenie zisku sa pripájame.

Kontrolný výbor a dozorná sa rovnako podrobne zaoberala súhrnnou osobitnou nefinančnou správou pre Commerzbank AG a koncern, ktorú vypracovalo predstavenstvo k 31. decembru 2017. Spoločnosť PwC vykonala previerku tejto správy za účelom získania podmiennej istoty a udelila neobmedzený výrok. Podklady dôkladne skontroloval kontrolný výbor na svojom zasadnutí dňa 20. marca 2018 ako aj dozorná rada na svojom zasadnutí 21. marca 2018. Predstavenstvo dôsledne vysvetlilo správy na oboch zasadnutiach. Audítori boli na oboch zasadnutiach kontrolného výboru ako aj pléna Dozornej rady prítomní, vysvetlili podstatné výsledky previerky a boli k dispozícii pre prípadné otázky. Dozorná rada nemala po svojej kontrole žiadne námietky voči nefinančnej správe.

Zmeny v dozornej rade a v predstavenstve

Dr. Bettina Orlopp bola s účinnosťou od 1. novembra 2017 vymenovaná za členku predstavenstva Commerzbank AG. Je zodpovedná za témy, ktoré spracovávala od mája 2016 ako generálna splnomocnenkyňa: Compliance, Human Resources a Legal.

Heike Anscheit je od 1. januára 2017 ako členka dozornej rady nástupkyňou Barbary Priester, ktorá ukončila svoju činnosť 31. decembra 2016. Margit Schoffer ukončila svoju činnosť v dozornej rade k 31. januáru 2017. Jej nástupca Stefan Jennes je od 1. februára 2017 členom dozornej rady Commerzbank.

Pani Barbare Priester a pani Margit Schoffer ďakujeme za ich angažovanú spoluprácu.

Zároveň ďakujeme predstavenstvu ako aj všetkým zamestnancom za ich veľké osobné nasadenie a výkony v obchodnom roku 2017.

Po takmer 52 rokoch, počas ktorých som v rôznych funkciách pracoval v Commerzbank v tuzemsku a v zahraničí, sa po valnom zhromaždení 8. mája končí moje funkčné obdobie ako predsedu dozornej rady. Na tomto mieste by som sa chcel srdečne poďakovať našim mnohým verným akcionárkam a akcionárom, ktorí nás sprevádzali v lepších aj horších časoch. Prosím vás, aby ste ostali tejto úžasnej banke verní aj v budúcnosti.

Za dozornú radu



Klaus-Peter Müller

predseda

- 2 List predsedu predstavenstva
- 5 Zloženie predstavenstva
- 6 Správa dozornej rady
- 13 Výbory a dozorná rada**
- 16 Naša akcia

Výbory dozornej rady

Prezidiálny výbor Výbor na kontrolu odmeňovania	Kontrolný výbor	Výbor pre riziká
Klaus-Peter Müller predseda	Dr. Helmut Perlet predseda	Nicholas Teller predseda
Hans-Hermann Altenschmidt	Hans-Hermann Altenschmidt	Stefan Burghardt
Dr. Markus Kerber	Gunnar de Buhr	Dr. Markus Kerber
Uwe Tschäge	Karl-Heinz Flöther	Dr. Stefan Lippe
	Dr. Tobias Guldemann	Dr. Helmut Perlet
	Anja Mikus	
	Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell	

Nominačný výbor	Sociálny výbor	Mediačný výbor (§27 ods. 3 Zákona o účasti)
Klaus-Peter Müller predseda	Klaus-Peter Müller predseda	Klaus-Peter Müller predseda
Hans-Hermann Altenschmidt	Gunnar de Buhr	Hans-Hermann Altenschmidt
Dr. Markus Kerber	Stefan Burghardt	Nicholas Teller
Nicholas Teller	Sabine U. Dietrich	Uwe Tschäge
Uwe Tschäge	Anja Mikus	
	Uwe Tschäge	

Členovia dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft

Klaus-Peter Müller

73 rokov, Člen dozornej rady
od 15.5.2008, predseda dozornej rady Com-
merzbank Aktiengesellschaft

Stefan Burghardt¹

58 rokov, člen dozornej rady
od 19.4.2013, vedúci pobočky pre stredne
veľké podniky Brémy

Uwe Tschäge¹

50 rokov, podpredseda dozornej rady
od 30.5.2003, bankový úradník

Sabine U. Dietrich

57 rokov, člen dozornej rady
od 30.4.2015, bývalý člen predstavenstva
BP Europe SE

Hans-Hermann Altenschmidt¹

56 rokov, člen dozornej rady
od 30.5.2003, bankový úradník

Karl-Heinz Flöther

65 rokov, člen dozornej rady
od 19.4.2013, samostatný podnikateľský
poradca

Heike Anscheit¹

47 rokov, členka dozornej rady
od 1.1.2017, banková úradníčka

Dr. Tobias Guldemann

56 rokov, člen dozornej rady
od 3.5.2017, amostatný poradca vo
finančníctve

Gunnar de Buhr¹

50 rokov, člen dozornej rady
od 19.4.2013, bankový úradník

Stefan Jennes¹

50 rokov, člen dozornej rady
seit 1.2.2017, bankový úradník

¹ zvolení zamestnancami

Podrobné životopisy členov dozornej rady nájdete na internetovej stránke koncernu v rubrike „Management“.

- 2 List predsedu predstavenstva
- 5 Zloženie predstavenstva
- 6 Správa dozornej rady
- 13 Výbory a dozorná rada**
- 16 Naša akcia

Dr. Markus Kerber

54 rokov, člen dozornej rady
od 19.4.2013, bývalý hlavný konateľ
Spolkového zväzu nemeckého priemyslu

Alexandra Krieger¹

47 rokov, členka dozornej rady
od 15.5.2008, vedúca odboru podnikovej
ekonómie / podnikateľských stratégií
priemyselných odborov baníctva, chemického
a energetického priemyslu

Oliver Leiberich¹

61 rokov, člen dozornej rady
od 19.4.2013, bankový úradník

Dr. Stefan Lippe

62 rokov, člen dozornej rady
od 8.5.2014, bývalý prezident vedenia
Swiss Re AG

Beate Mensch¹

55 rokov, členka dozornej rady
od 19.4.2013, tajomníčka odborov
ver.di Krajinská správa Hesensko,
organizačný rozvoj

Anja Mikus

59 rokov, člen dozornej rady
od 30.4.2015, CEO/CIO nadácie „Fond na
financovanie likvidácie jadrových zariadení“ pri
Spolkovom ministerstve hospodárstva a
energetiky

Dr. Helmut Perlet

70 rokov, člen dozornej rady
od 16.5.2009, predseda dozornej rady
GEA GROUP AG

Mark Roach¹

63 rokov, člen dozornej rady
od 10.1.2011, tajomník odborov
ver.di-Bundesverwaltung

Nicholas Teller

58 rokov, člen dozornej rady
od 8.5.2014, predseda poradného výboru
E.R. Capital Holding GmbH & Cie. KG

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

65 rokov, členka dozornej rady
od 1.6.2012, bývalá členka riaditeľstva
Európskej centrálnej banky

Naša akcia

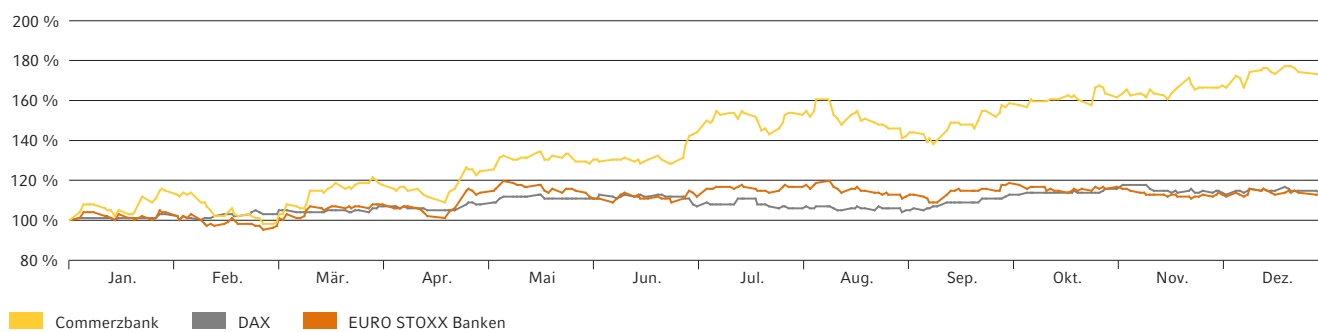
Vývoj akciových trhov a kurzových indexov

Situácia na medzinárodných burzách bola v roku 2017 poznačená celým radom geopolitických udalostí, medzi inými parlamentnými voľbami v Holandsku, Francúzsku a Nemecku, pokračujúcimi rokovaniami medzi Veľkou Britániou a Európskou úniou ako aj politickými napätiami na Blízkom východe a v severnej Kórei. V dôsledku zlepšených vyhládok konjunktúry v Európe ako aj globálne silnejšieho ekonomického rastu zaznamenalo prostredie na kapitálovom trhu bez ohľadu na to pozitívny priebeh, ktorý sa odzrkadľuje v kurzových prírastkoch širokých akciových indexov, avšak aj vo vyššej hodnote eura oproti dôležitým vedúcim menám, ako napr. voči americkému doláru. Stúpajúce výnosy dlhopisov v eurozóne

zvyšovali najmä dopyt po bankových akciách, ktorých hodnota v sledovanom roku nadpriemerne vzrástla. Na pozadí dlhodobo expanzívnej peňažnej politiky Európskej centrálnej banky sa v sledovanom roku neprejavili úrokovno-politické impulzy, a preto sú európske banky a tým aj Commerzbank pod pokračujúcim tlakom nízkych úrokových marží. Vo svetle pozitívneho vývoja úrokov v roku 2018, ktorý analytici očakávajú pri výnosoch 10-ročných v spoločných obligáciách, investori vychádzajú prinajmenš z postupného zotavenia úrokových výnosov v tomto sektore. Z pohľadu dvanástich mesiacov dosiahol index DAX v sledovanom roku 2017 nárast o cca 13 % a dosiahol tak 12918 bodov. Kým index EURO-STOXX 50 za rok vzrástol o cca 7 %, zaznamenal bankový index EURO-STOXX 2017 relatívne nadpriemerný nárast výkonnosti o cca 11 %.

Commerzbank-Aktie vs. Kursindizes im Jahr 2017

Tageswerte, 30.12.2016 = 100



Akcia Commerzbank

Kurz akcie Commerzbank zaznamenal v priebehu roka priebežný rast s prírastkom rozhodujúceho dňu o cca 73 %. Tento vývoj bol spôsobený niekoľkými faktormi: stúpajúca dôvera voči realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“ a dôvera v to, že možný nárast úrokov v spojení s vysokou úrokovou citlivosťou banky môže mať pozitívny dopad na výnosovú situáciu Commerzbank. Rovnako aj jednotlivé fantázie týkajúce sa prevzatia spôsobujú nárast kurzu Commerzbank ako aj skutočnosť, že do banky vstúpil koncom júla americký finančný investor Cerberus podľa vlastných údajov nadobudol podiel v rozsahu 5,01 %.

Pri záverečnom kurze 12,51 Eur dosiahla hodnota akcie Commerzbank koncom roka 2017 rozsah svojho maximálneho kurzu v priebehu roka vo výške 12,96 Eur.

Na základe významného nárastu kurzu sa zlepšila trhová kapitalizácia Commerzbank ku koncu roka na 15,7 miliárd Eur (maximum: 16,1 miliárd Eur; minimum: 8,9 miliárd Eur), v porovnaní s 9,1 miliárd Eur v predchádzajúcom roku. V pomere ceny a účtovnej hodnoty vykázala Commerzbank v priebehu roka ocenenie v rozsahu 0,3 až 0,6. V porovnaní s tým bol pomer medzi cenou a účtovnou hodnotou v bankovom indexe EURO-STOXX na úrovni 0,8 až 1,0.

Denné obraty akcií Commerzbank boli v roku 2017 – z pohľadu počtu kusov – približne na úrovni predchádzajúceho roka. V priemere bol denný obrat na burze v sledovanom období na úrovni 11,9 miliónov akcií, po 12,5 miliónov akcií v roku 2016.

Číslo cenných papierov

Akcie na majiteľa	CBK100
Reuters	CBKG.DE
Bloomberg	CBK GR
ISIN	DE000CBK1001

- 2 List predsedu predstavenstva
- 5 Zloženie predstavenstva
- 6 Správa dozornej rady
- 13 Výbory a dozorná rada
- 16 Naša akcia

Akciové ukazovatele

Pri nezmenenom počte akcií výsledok na akciu v obchodnom roku 2017 klesol z 0,22 na 0,12 Eur, čo bolo spôsobené predovšetkým novou orientáciou nákladov na reštrukturalizáciu. Pomocou ich

pokročilej kapitalizácie nad úroveň požadovanú zákonmi (SREP) prípadne nad kvótu jadrového kapitálu po úplnej realizácii pravidiel Bazilej 3 vo výške 14,1 % dokázala banka v sledovanom roku významne zlepšiť svoj rizikový profil.

Ukazovatele akcie Commerzbank ¹	2017	2016
Vydané akcie v miliónoch kusov (31.12.)	1.252,4	1.252,4
Kurzy Xetra-Intraday¹ v €		
Najvyšší kurz	12,96	9,50
Najnižší kurz	6,97	5,16
Konečný kurz (31.12.)	12,51	7,25
Burzové obraty za deň² v miliónoch kusov		
Najvyšší kurz	46,0	42,3
Najnižší kurz	2,6	3,2
Priemerný kurz	11,9	12,5
Váha v indexe v % (31.12.)		
DAX	1,2	0,9
EURO STOXX Banken	1,7	1,7
Výsledok na akciu v €		
Účtovná hodnota na akciu ³ v € (31.12.)	23,06	22,79
Net Asset Value na akciu ⁴ v € (31.12.)	21,90	21,69
Trhová hodnota / Net Asset Value ¹ (31.12.)	0,57	0,33

¹ Nemecké burzy celkom.

² bez tichých vkladov.

³ bez tichých vkladov, menšinových podielov, goodwillu a Cash Flow Hedges.

Váha akcie Commerzbank v indexe DAX bola na úrovni cca 1,2 % oproti 0,9 % v predchádzajúcom roku. Okrem európskeho sektorového indexu EURO STOXX Banky bola banka v obchodnom roku 2017 naďalej zastúpená vo viacerých udržateľných indexoch, ktoré okrem ekonomických a sociálnych kritérií zohľadňujú aj ekologické a etické kritériá.

Vybrané indexy obsahujúce akcie Commerzbank

Indexy Blue-Chip

DAX

EURO STOXX Banky

Udržateľné indexy

ECPI EMU Ethical Equity

ECPI Euro Ethical Equity

ECPI Euro ESG Equity

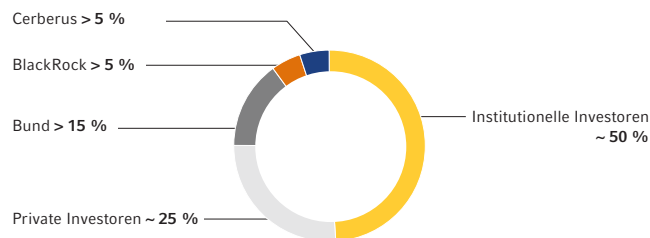
ECPI World ESG Equity

STOXX Global ESG Leaders

Ca. 50% všetkých akcií Commerzbank pripadalo na inštitucionálnych investorov. Voľne obchodovaný objem, tzv. free float, bol na úrovni ca. 75 %.

Aktionärsstruktur

zum 31. Dezember 2017



V roku 2017 podávalo ca. 25 analytikov pravidelne správy o vývoji akcií Commerzbank.

Štruktúra akcionárov a odporúčania analytikov

K 31. decembru 2017 sa ca. 50% všetkých akcií Commerzbank nachádzalo vo vlastníctve našich veľkých akcionárov, Cerberus a BlackRock ako aj súkromných akcionárov so sídlom v Nemecku.

Ku koncu roka 2017 bol podiel odporúčaní na predaj vo výške 20 %, po 31 % v predchádzajúcom roku. Ďalších 60 % analytikov odporúčalo ponechanie akcií. Priemerný kurzový cieľ analytikov bol ku koncu roka na úrovni 11,38 Eur oproti 6,74 Eur v predchádzajúcom roku.

Ratingová situácia Commerzbank

Dňa 1. januára 2017 vstúpil do platnosti Zákon o postupe pri likvidácii (AbwMechG). V tomto zákone bola ďalej konkretizovaná účasť veriteľov v Nemecku prostredníctvom odpisovania záväzkov alebo ich transformácie na vlastné imanie („Bail-in“). Doterajšie ručenia za prednostné nezabezpečené záväzky boli nanovo upravené tým, že dovtedy rovnocenné kapitálové nástroje boli zmenené na nadradené prípadne podradené. Najmä záväzky s komplexnou štruktúrou, ktorých účasť na stratách je len ťažko vymáhateľná, sú oproti jednoduchým kapitálovým nástrojom zvýhodnené. Ratingové agentúry už v predchádzajúcich dvoch rokoch prepracovaním svojej ratingovej metodológie výrazne zohľadnili rozdielnu pravdepodobnosť v rozličných kapitálových nástrojoch, ktoré sa v prípade likvidácie používajú na krytie strát. Tým došlo sčasti k výrazným rozdielom medzi ratingami za doteraz jednotne spracúvané nezabezpečené záväzky emitenta. Na strane druhej vzrástol počet ratingov s cieľom zohľadniť rozličné pravdepodobnosti a rozdielny rozsah účasti na stratách v prípade likvidácie rôznych tried záväzkov („vodopád záväzkov“). Commerzbank profitovala z vytvorenia nových ratingových tried. Ratingy za zvýhodnené komplexne štruktúrované záväzky, ako aj za ratingy vkladov nepodliehajúcich zabezpečeniu vkladov sú v agentúrach spravidla na rovnakej úrovni a v prípade Commerzbank sú v oblasti „A“: v agentúre Moody's Investors Service (Moody's) na úrovni „A2“, v agentúre Scope Ratings (Scope) na úrovni „A“, v agentúre S & P Global (S & P) na úrovni „A-“ a v agentúre Fitch Ratings (Fitch) na úrovni „A-“.

Agentúry po prvýkrát odovzdávali aj odhady týkajúce sa neza knihovaných zmluvných záväzkov. Kým agentúra Fitch primárne počíta s pravdepodobnosťou výpadku banky ako kontrahenta v derivátom obchode – Fitch Rating: „A- (dcr)“, sú prevádzkové záväzky v agentúre Moody's na úrovni „A2 (cra)“. Spoločná je základná domnienka, že určité hlavné aktivity platobne neschopnej banky musia byť zachované aj v prípade likvidácie s cieľom zabezpečiť systémovú stabilitu bankového sektora. V prebiehajúcom obchodnom roku plánuje S & P v rámci „Resolution Counterparty Rating“ (RCR) zavedenie novej ratingovej triedy, ktorá bude vyššia než emisný rating.

Okrem vyššie uvedených metodických zmien mali na jednotlivé podstatné ratingovej kategórie pozitívny dopad aj zlepšené základné údaje banky, ako napr. vyššia vybavenosť kapitálom a zlepšený rizikový profil.

Ratingové udalosti v sledovanom roku 2017

S & P V marci 2017 zvýšila agentúra S & P emisný rating – na základe toho aj ratingy pre riziká súvisiace s úložkami a kontrahentmi – , ako aj rating pre „prednostné“ nezabezpečené záväzky o 1 stupeň na „A-“ s negatívnymi vyhlídkami. Tento výsledok je založený na domnienke, že vysoká kapitálová rezerva „Additional Loss-Absorbing Capacity (ALAC)“ v prípade platobnej neschopnosti ochráni „prednostné“ nezabezpečené záväzky. Okrem toho boli ocenené doterajšie manažérske výkony pri reštrukturalizácii banky a s tým spojené znížené riziko negatívnych dopadov ako aj zabránenie negatívnym prekvapeniam. Rating pre „nie prednostné“ nezabezpečené záväzky bol zároveň znížený o 1 stupeň na „BBB“, keďže do budúcnosti sa v rámci dôsledkov platobnej neschopnosti počíta s vyššou pravdepodobnosťou, že takéto nástroje budú v prípade likvidácie použité na krytie strát. V júli 2017 zverejnila agentúra S & P aktualizáciu rámcových podmienok vlastného kapitálového modelu. Keďže ratingová agentúra v danom okamihu vychádzala z možného ovplyvnenia ratingu zmenou metódy, boli jednotlivé ratingy banky pozorne sledované. Aj keď zmena metódy viedla k zhoršeniu pomeru Risk-Adjusted Capital (RAC) vypočítaného agentúrou, ponechala agentúra S & P ratingy banky v auguste 2017 na nezmenenej úrovni. Prítom banka profitovala najmä z likvidácie rizikových aktív, ktorá v sledovanom roku dovtedy prebehla. S & P očakáva nárast pomeru RAC na viac ako 10 % počas nasledujúcich dvoch rokov.

Fitch V rámci pravidelných preverovaní ratingu boli ratingy Commerzbank v sledovanom roku potvrdené na úrovni „BBB+“ so stabilnou vyhlídkou pre emisný rating a „bbb+“ pre samostatný rating..

Moody's V decembri 2017 agentúra Moody's pozmenila vyhlídku ratingu vkladov „A2“ a ratingu pre „prednostné“ nezabezpečené záväzky „A2“ na pozitívnu úroveň (dovtedy stabilnú). Tým sú zohľadnené očakávania, že príslušné základné údaje banky sa zlepšia. Moody's tu vidí v priebehu dvanástich až osemnástich mesiacov možnosť, že banka – za predpokladu ďalšieho zlepšovania situácia v ziskovosti – môže dosiahnuť vyšší samostatný rating, čo môže mať pozitívne dopady na vyššie uvedené ratingy.

Scope Od 1. januára 2017 Commerzbank oficiálne zvolila agentúru Scope za ďalšiu ratingovú agentúru pre bankový rating Commerzbank. Už od apríla 2014 agentúra Scope zverejňovala rating pre Commerzbank bez oficiálneho mandátu. Emisný rating („Issuer Credit-Strength Rating“) je na úrovni „A“ so stabilným výhľadom. Nezabezpečené záväzky, ktoré v prípade likvidácie podliehajú účasti veriteľov, sú ocenené na jednom stupni nižšie na úrovni „A-“.

Podnikateľská zodpovednosť

- › Priznávame sa k zásadám dobrého a zodpovedného riadenia spoločnosti, ktoré sú zhrnuté v Nemeckom kódexe pre riadenie podnikov a ktoré spĺňajú všetky tam uvedené odporúčania a výzvy. O tejto časti našej podnikateľskej zodpovednosti informujeme na stranách 21 až 26.
- › Podnikateľská zodpovednosť popisuje stupeň, v akom si spoločnosti uvedomuje svoju zodpovednosť za to, aké majú obchodné činnosti dopady na spoločnosť, zamestnancov, životné prostredie alebo hospodárske prostredie. Priznávame sa k tejto zodpovednosti a informujeme o tom na stranách 44 až 52.

Obsah

- 21 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka**
- 21 Odporúčania Nemeckého kódexu Corporate Governance
 - 22 podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance
 - 23 Predstavenstvo
 - 23 Dozorná rada
 - 24 Rozmanitosť
 - 25 Vyhотовovanie súvahy
 - 25 Vzťahy sa akcionármi, transparentnosť a komunikácia
- 27 Správa o odmeňovaní**
- 27 Predstavenstvo
 - 37 Dozorná rada
 - 39 Ostatné údaje
- 40 Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka**
- 40 Údaje podľa § 315a Obchodného zákonníka a podrobná správa
 - 41 Údaje podľa § 315 ods. 4 Obchodného zákonníka
- 44 Súhrnná osobitná nefinančná správa podľa § 340i ods. 5 Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka**
- 44 Ekologické záležitosti
 - 46 Starostlivosť o zamestnancov
 - 47 Sociálne záležitosti
 - 48 Rešpektovanie ľudských práv
 - 49 Boj proti korupcii a podplácaniu
 - 50 Starostlivosť o klientov
 - 51 O tejto správe

Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti

podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka

Riadenie spoločnosti v zmysle zodpovedného a transparentného riadenia a kontroly, ktorá je zameraná na udržateľnú tvorbu hodnôt, má v Commerzbank významné postavenie. Preto výslovne podporujeme – Dozorná rada a predstavenstvo – Nemecký kódex pre riadenie spoločnosti a tam uvedené ciele a účely.

V nasledujúcej časti podávame informácie o riadení Commerzbank podľa odseku 3.10 Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti. Táto správa okrem toho obsahuje prehlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka.

Odporúčanie nemeckého Kódexu Corporate Governance

Banka každoročne prehlasuje, či boli a sú dodržiavané odporúčania Komisie pre správanie spoločnosti a bližšie uvedie, prečo neboli niektoré odporúčania dodržané. Toto prehlásenie o dodržaní ustanovení odovzdané predstavenstvom a Dozornou radou sa uverejňuje na internetovej stránke Commerzbank (<http://www.commerzbank.de>). Tam sa nachádza aj archív s podobnými prehláseniami od roku 2002. Aktuálne prehlásenie bolo vydané v novembri 2017.

Commerzbank takmer úplne dodržiava odporúčania Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti; odchyľuje sa od nich len v nasledovných bodoch:

- Bod 4.2.1 Kódexu odporúča, aby bola práca predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí činností členov predstavenstva, upravená v rokovacom poriadku. Predstavenstvo si so súhlasom Dozornej rady stanovilo svoj rokovací poriadok. Rozdelenie oblastí činností si však predstavenstvo stanoví samostatne mimo rokovacieho poriadku. Týmto spôsobom je zabezpečená potrebná flexibilita pri nevyhnutných zmenách a tým aj efektívne rozdelenie práce. Dozorná rada je informovaná o všetkých zmenách a tým je zapojená do rozdelenia oblastí činností. Rokovací poriadok predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí činností jednotlivých členov predstavenstva, sa zverejňuje na internetovej stránke Commerzbank.
- Podľa bodu 4.2.3 ods. 2 veta šiesta Kódexu má odmena členov predstavenstva vykazovať celkovo aj s ohľadom na variabilné zložky maximálne čiastky. Hlavné časti systému odmeňovania

banky sú pevná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. S ohľadom na variabilnú odmenu zisťuje Dozorná rada po uplynutí obchodného roka na základe vopred dohodnutých cieľov čiastku zodpovedajúcu dosiahnutiu celkových cieľov. Pre túto čiastku platí horná hranica vo výške 1,4-násobku fixnej odmeny zistenej podľa ustanovení Vyhlásky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách. Do 50 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov sa poskytuje vo virtuálnych akciách; preto prevažne platí zadržiavacia doba v trvaní 5 rokov a čakacia doba v trvaní ďalších 12 mesiacov. Na konci čakacej doby sa v hotovosti vyplatí protihodnota virtuálnych akcií Commerzbank – pod výhradou rôznych kontrolných krokov na zabezpečenie udržateľného rozvoja. Zmeny akciových kurzov počas tohto obdobia nevedú k zmene virtuálnych akcií, ktoré majú byť poskytnuté, a tým ani k zmene čiastky určenej na výplatu. Táto čiastka nie je výškovo obmedzená. Podľa koncepcie systému odmeňovania majú byť členovia predstavenstva ako prvok udržateľného odmeňovania od zistenia čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov v riziku s ohľadom na vývoj virtuálnych akcií. Obmedzenie príležitosti na podieľaní sa na pozitívnom vývoji kurzu by nebolo primerané najmä na pozadí toho, že neexistuje obmedzenie pre kurzové straty.

- S ohľadom na odmeňovanie predstavenstva má byť podľa bodu 4.2.3 ods. 2 veta ôsma Kódexu vylúčená dodatočná zmena cieľov podľa úspechu alebo porovnateľných parametrov variabilných zložiek odmeňovania. Podľa Zákona o akciových spoločnostiach by mala Dozorná rada v prípade mimoriadneho vývoja dohodnúť možnosť obmedziť variabilnú odmenu predstavenstva. Podľa toho je Dozorná rada Commerzbank oprávnená upraviť pri mimoriadnom vývoji cieľové hodnoty a ostatné parametre variabilných zložiek odmeňovania, aby boli primerane neutralizované pozitívne ako aj negatívne dopady na dosiahnuteľnosť cieľových hodnôt, pričom v každom prípade musí byť rešpektovaná horná hranica variabilnej odmeny.

- Kódex v bode 4.2.3 ods. 3 odporúča, aby Dozorná rada pri prísluboch zabezpečenia v prospech predstavenstva stanovila cieľnú úroveň zabezpečenia – aj po uplynutí činnosti v predstavenstve – a pritom zohľadnila z toho vyplývajúce ročné ako aj dlhodobé náklady pre spoločnosť. Dôchodkové zabezpečenie predstavenstva je založené na príslube plnenia, pre ktorý sa nedefinuje konkrétna úroveň zabezpečenia. Skôr má každý člen predstavenstva nárok na ročný prvok zabezpečenia, ktorého výška sa určuje podľa pevnej percentuálnej sadzby ročnej základnej mzdy jednotlivého člena predstavenstva. Zvýšenia pevnej ročnej základnej mzdy tak vedú len k zvýšeniu prvku zabezpečenia, ak o tom výslovne rozhodne Dozorná rada. Podľa definície percentuálnej sadzby – a pri nezohľadnení poistno-matematických vplyvov - závisí definitívna výška dosiahnutých nárokov na dôchodkové zabezpečenie člena predstavenstva len od dĺžky pôsobenia v predstavenstve. Na základe uvedenia pevnej percentuálnej sadzby príslušnej ročnej základnej mzdy sa pre Dozornú radu stávajú ročné a dlhodobé náklady pre spoločnosť transparentnými. Skutočné ročné náklady pre spoločnosť závisia od poistno-matematických vplyvov. Vzdanie sa definovania cieľnej úrovne zabezpečenia v súvislosti s transformáciou na príslub plnenia zodpovedá podnikateľskej praxi, ktorá sa čo viac presadzuje.
- Podľa odseku 4.2.5 veta 5 a 6 kódexu majú byť v správe o odmeňovaní uvádzané niektoré informácie o odmeňovaní predstavenstvá v definovaných vzorových tabuľkách. Vzorové tabuľky však nezohľadňujú osobitosti odmeňovania v bankových inštitúciách, a preto sú menej vhodné pre Commerzbank AG. Aj preto sa bude Commerzbank AG vo svojej správe o odmeňovaní za rok 2017 odchyľovať od tohto odporúčania. Commerzbank AG navrhla vlastné tabuľky, ktoré transparentne a zrozumiteľne prezentujú systém odmeňovania. Commerzbank upustila od dodatočného využívania vzorových tabuliek kódexu, nakoľko by to odporovalo želanej prehľadnosti a všeobecnej zrozumiteľnosti správy o odmeňovaní.
- Podľa bodu 5.3.3 Kódexu by mala Dozorná rada vytvoriť nominačný výbor, ktorý výhradne pozostáva zo zástupcov vlastníkov podielov. Podľa § 25d ods. 11 veta druhá bod 1 Zákona o úverovaní má nominačný výbor Dozornú radu podporovať pri identifikácii kandidátov na členov vedenia úverových inštitúcií. Túto úlohu predtým v rámci Commerzbank plnil prezidiálny výbor, ktorého členom boli aj zástupcovia zamestnancov. Za účelom zachovať osvedčenú prax Commerzbank pri účasti zástupcov zamestnancov a vlastníkov podielov pri výbere kandidátov pre predstavenstva sú dvaja členovia nominačného výboru Dozornej rady Commerzbank zástupcovia zamestnancov.

- Podľa bodu 5.4.1 ods. 2 veta prvá Kódexu by mala Dozorná rada stanoviť pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri rešpektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. Dozorná rada Commerzbank definuje pre svoje zloženie pravidelne konkrétne ciele a zohľadňuje pritom kritériá uvedené v bode 5.4.1 ods. 2 veta prvá. Dozorná rada nestanovila len hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade. Z pohľadu Dozornej rady musí byť o pokračovaní príslušnosti často rozhodované individuálne vo vzťahu k jednotlivému členovi Dozornej rady; hranica by viedla k nie vecnému obmedzeniu. Aj s ohľadom na rozmanitosť môže odlišná dĺžka pôsobenia jednotlivých členov Dozornej rady viesť k výhodám.

Podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance

Commerzbank v širšom rozsahu spĺňa podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance a odchyľuje sa od neho len v týchto niekoľkých bodoch:

- Na rozdiel od bodu 2.3.2 je zástupca s hlasovacími právami v zásade zastihnuteľný len do dňa pred konaním Valného zhromaždenia. Avšak akcionári, ktorí sú prítomní alebo zastúpení na Valnom zhromaždení, majú možnosť udeliť pokyny zástupcovi s hlasovacími právami ešte aj v deň konania Valného zhromaždenia.
- Bod 2.3.3 obsahuje podnet, aby sa Valné zhromaždenie v plnom rozsahu prenášalo cez internet. Commerzbank prenáša príhovory predsedu Dozornej rady a predsedu predstavenstva, avšak nie všeobecnú debatu. Tak majú akcionári možnosť – bez zafarženia verejným prenosom – diskutovať s administratívou.

21 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka

27 Správa o odmeňovaní

40 Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka

44 Nefinančná správa

Predstavenstvo

Predstavenstvo Commerzbank riadi spoločnosť na vlastnú zodpovednosť v záujme spoločnosti. Je pritom viazaný záujmami akcionárov, klientov, zamestnancov a ostatných skupín prepojených so spoločnosťou, a to s cieľom udržateľnej tvorby hodnôt. Predstavenstvo definuje strategickú orientáciu spoločnosti, vysvetľuje ju Dozornej rade a stará sa o jej realizáciu. Okrem toho zabezpečuje efektívne riadenie rizík a ich controlling. Predstavenstvo riadi obchodnú činnosť Commerzbank podľa zákona, stanov, svojho rokovacieho poriadku, firemných smerníc a príslušných pracovných zmlúv. Predstavenstvo spolupracuje s ostatnými orgánmi Commerzbank a zástupcami zamestnancov.

Zloženie predstavenstva a zodpovednosti jednotlivých členov predstavenstva sú zobrazené v správe koncernu na strane 5. Bližšia prezentácia práce v predstavenstve je stanovená v rokovacom poriadku, ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank na adrese <http://www.commerzbank.de>.

Odmeňovanie členov predstavenstva je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na stranách 27 až 37.

Dozorná rada

Dozorná rada poskytuje poradenstvo a vykonáva dohľad na činnosťou predstavenstva pri riadení spoločnosti. Dozorná rada vymenováva a prepúšťa členov predstavenstva a spolu s predstavenstvom sa stará o dlhodobé plánovanie nástupníctva. Dozorná rada riadi svoju obchodnú činnosť podľa zákonných predpisov, stanov a svojho rokovacieho poriadku; rada pracuje s dôverou a úzko s predstavenstvom.

Zloženie Dozornej rady a jej výborov je znázornené na stranách 13 až 15 tejto výročnej správy. O podrobnostiach k práci grémia, jeho štruktúre a jeho kontrolnej funkcii informuje správa Dozornej rady na stranách 6 až 12 tejto výročnej správy. Ďalšie informácie o spôsobe práce Dozornej rady a jej výboroch nájdete v rokovacom poriadku Dozornej rady na internetovej stránke Commerzbank <http://www.commerzbank.de>.

V bode 5.4.1 ods. 2 Kódexu sa odporúča, aby Dozorná rada stanovila pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri rešpektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. S ohľadom na zvolených zástupcov zamestnancov musia byť rešpektované osobitné pravidlá vyplývajúce zo zákonov o spolurozhodovaní.

Podľa bodu 5.4.1 ods. 4 kódexu by mali návrhy dozornej rady určené pre valné zhromaždenie zohľadňovať cieľové zloženie dozornej rady a zároveň by sa mali usilovať o naplnenie kompetenč-

ného profilu pre celkové grémium. Stav realizácie sa zverejňuje v správe Corporate-Governance.

Dozorná rada Commerzbank stanovila nasledovné ciele:

Dozorná rada by mala byť obsadená tak, aby jej členovia mali nevyhnutné schopnosti, poznatky, skúsenosti a vecné informácie na to, aby dokázali riadne vykonávať úlohy Dozornej rady. Predovšetkým by mali členovia disponovať všetkými poznatkami a skúsenosťami, ktoré sú nevyhnutné z pohľadu činnosti koncernu Commerzbank. Pritom sa má klásť dôraz na osobitné poznatky a skúsenosti pri uplatňovaní účtovných zásad a interných kontrolných postupov. Okrem toho by sa mali členovia Dozornej rady dostatočne venovať plneniu svojich úloh. Členovia by mali byť spoľahliví a malo by sa dbať na výkonnosť, osobnosť, profesionalitu, integritu a nezávislosť členov. Dozorná rada prijala podrobný kompetenčný profil pre svoje zloženie, na ktoré v rámci doplnenia odkazujeme a ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank <https://www.commerzbank.de>. Dozorná rada zohľadňuje tam uvedené ciele a požiadavky pri predkladaní návrhov na zvolenie v rámci valného zhromaždenia, ako aj pri pravidelnom hodnotení dozornej rady ako celkového grémia a jej jednotlivých členov. K 31. decembru 2017 boli splnené všetky ciele stanovené pre zloženie dozornej rady ako aj kompetenčný profil. Podľa odseku 5.4.1 ods. 4 kódexu musí správa Corporate-Governance okrem toho informovať o počte nezávislých členov vlastníkov podielov a menách týchto členov. Podľa odseku 5.4.2 kódexu sa člen dozornej rady nepovažuje za nezávislého predovšetkým vtedy, ak je v osobnom alebo obchodnom vzťahu k spoločnosti, jej orgánom, ovládajúcemu akcionárovi alebo niektorej z prepojených spoločností, čo môže zakladať závažný a nielen dočasný konflikt záujmov. Zástupcovia zamestnancov nie sú pri tomto samohodnotení zohľadňovaní.

Na základe vyššie uvedeného meradla sa všetkých 10 zástupcov vlastníkov podielov považuje za „nezávislých“, a to menovite Klaus-Peter Müller, Sabine U. Dietrich, Karl-Heinz Flöther, Dr. Tobias Guldemann, Dr. Markus Kerber, Dr. Stefan Lippe, Anja Mikus, Dr. Helmut Perlet, Nicholas Teller a Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell.

Keďže zo strany vlastníkov podielov sa 100 % členov dozornej rady považuje za nezávislých, je oprávnené samostatné posúdenie, že dozorná rada má primeraný počet nezávislých členov.

V obchodnom roku 2017 prekontrolovala Dozorná rada podľa bodu 5.6 Nemeckého kódexu Corporate Governance účinnosť svojej práce spojenej s hodnotením vykonávaným podľa § 25d ods. 11 body 3 a 4 Zákona o úverovaní. Výsledky kontroly účinnosti boli predložené grémiu a tam aj prediskutované. Členovia Dozornej rady sú toho názoru, že spôsob práce Dozornej rady je efektívny a že celkovo bol dosiahnutý vysoký štandard. Podnety z okruhu členov Dozornej rady boli a budú zohľadňované pre budúcu činnosť.

Podľa § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku Dozornej rady musí každý člen Dozornej rady zverejňovať konflikty záujmov. V sledovanom roku členovia Dozornej rady nenahlásili potenciálny konflikt záujmov.

Odmeňovanie členov Dozornej rady je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na stranách 37 až 39.

Rozmanitosť

Tak ako pri zložení predstavenstva, obsadzovaní riadiacich funkcií banky ako aj pri návrhoch na voľbu členov Dozornej rady (body 4.1.5, 5.1.2 a 5.4.1 Kódexu) sa v Commerzbank AG a koncernových spoločnostiach dbá na rozmanitosť (Diversity). Tým sa má zamedziť riziku „skupinového myslenia“ a zaujatosti. Okrem toho rozmanitosť v rámci predstavenstva a dozornej rady prispieva k širšej výmene skúsenosti, ako aj širšiemu pásmu poznatkov, vecných znalostí a schopností.

Koncepcia rozmanitosti a cieľová kvóta platná pre dozornú radu

Dozorná rada Commerzbank AG má 20 členov. Cieľom je, aby mala dozorná rada vždy najmenej 8 nezávislých členov (zástupcov vlastníkov podielov) zvolených valným zhromaždením v zmysle bodu 5.4.2 kódexu a nie viac ako dvoch bývalých členov predstavenstva Commerzbank AG. Pre členov Dozornej rady platí veková hranica 72 rokov a dozorná rada plánuje širšiu vekovú štruktúru v rámci celkového grémia. Ďalej sa dozorná rada usiluje o obsadenie členmi s rozmanitým vzdelaním a profesným pozadím v primeranom rámci. Dozorná rada by mala mať vždy najmenej jedného medzinárodného zástupcu. Okrem toho Dozorná rada dbá pri návrhoch na voľbu orgánov voči Valnému zhromaždeniu na primeranú účasť žien. Dozorná rada chce prinajmenej zachovať zákonom požadovaný 30%-ný podiel žien v Dozornej rade. Pritom musí byť zohľadnené, aby Dozorná rada ovplyvňovala svoje zloženie len na základe svojich návrhov na voľbu orgánov voči Valnému zhromaždeniu. Aj zástupcovia zamestnancov v Dozornej rade sa snažia o zachovanie aktuálneho podielu žien v rámci zástupcov zamestnancov.

Všetky uvedené ciele dozorná rada v obchodnom roku 2017 splnila. Dňa 31. decembra 2017 mala Dozorná rada Commerzbank Aktiengesellschaft troch medzinárodných členov a 6 žien, z toho 3

zastupovali akcionárov. Podiel žien v Dozornej rade tak momentálne predstavuje 30%.

Primerane to platí aj pre koncernové spoločnosti. Ak to vyplýva zo zákona, aj tieto spoločnosti stanovili vlastné ciele pre podiel žien v rade.

Koncepcia rozmanitosti a cieľová kvóta platná pre predstavenstvo

Nominačný výbor dozornej rady Commerzbank AG podporuje dozornú radu pri výbere uchádzačov vymenovanie za členov predstavenstva. Pritom zohľadňuje vyváženosť a rozdielnosť znalostí, schopností a skúsenosti všetkých členov predstavenstva, navrhuje popis pracovného miesta s profilom uchádzača a uvádza potrebný čas na získanie takéhoto uchádzača. Pri zložení predstavenstva sa dozorná rada usiluje o to, aby zohľadnila aspekt rozmanitosti najmä s ohľadom na vek, vzdelávanie profesné pozadie a aby v primeranom rozmere zohľadnila podiel žien. Okrem toho dozorná rada dbá v prirodzenom rámci na rozdielnej vzdelávanie a profesné pozadie členov predstavenstva.

S ohľadom na zákonom stanovenú kvótu žien v predstavenstve Commerzbank AG schválila dozorná rada cieľovú veličinu najmenej jednej ženy do 31.12.2021. Tento cieľ už bol splnený:

Dr. Bettina Orlopp bola s účinnosťou od 1. novembra 200 vymenovaná za členku predstavenstva spoločnosti Commerzbank AG. Je zodpovedná za témy, za ktoré od mája 2016 bola zodpovedná ako generálna splnomocnenkyňa: Compliance, Human Resources a Legal.

Podiel žien v predstavenstve spoločnosti Commerzbank AG je tak na úrovni 14,3 %.

Primerane to platí aj pre koncernové spoločnosti. Ak to vyplýva zo zákona, aj tieto spoločnosti stanovili vlastné ciele pre podiel žien v rade.

21 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka

27 Správa o odmeňovaní

40 Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka

44 Nefinančná správa

Cieľové kvóty pre prvú a druhú riadiacu úroveň

Predstavenstvo je podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach povinné stanoviť cieľovú kvótu pre podiel žien na oboch úrovniach riadenia pod predstavenstvom ako aj lehotu na dosiahnutie tohto cieľa. Najneskôr do 30. septembra 2015 museli byť podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach stanovené cieľové kvóty a po prvýkrát museli byť stanovené zadokumentované lehoty. Tieto lehoty nesmú podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach trvať viac ako do 30. júna 2017. Pre všetky nasledujúce lehoty platí podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach maximálne obdobie v trvaní piatich rokov.

Predstavenstvo podľa toho stanovilo v máji 2017 nové cieľové kvóty pre prvú a druhú riadiacu úroveň Commerzbank AG (s ohľadom na tuzemsko). Pre prvú úroveň riadenia bola cieľová kvóta na úrovni 17,5 %, pre druhú úroveň riadenia na úrovni 20 %. Koniec lehoty bol stanovený na 30. júna 2021. Commerzbank AG si tým stanovila ambiciózne ciele, keďže pre banku ako aj koncern ide o dôležitý cieľ spočívajúci v ďalšom zvyšovaní počtu žien v riadiacich pozíciách.

Na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 35 osôb, z toho 30 mužov a 5 žien. Podiel žien na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 14,3 %.

Na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 381 osôb, z toho 319 mužov a 62 žien. Podiel žien na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 16,3 %.

Od stanovenia cieľových kvót pre prvú a riadiacu úroveň na koncernovej úrovni predstavenstvo upustilo. Príslušné koncernové spoločnosti určili v rámci zákonných požiadaviek svoje vlastné cieľové kvóty.

V koncerne bolo na 1. riadiacej úrovni pod predstavenstvom 41 osôb, z toho 36 mužov a 5 žien. Podiel žien na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 12,2 %.

Na 2. riadiacej úrovni po predstavenstvom bolo 459 osôb, z toho 390 mužov a 69 žien. Podiel žien na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 15 %.

Vyhotovovanie súvahy

Účtovníctvo koncernu Commerzbank ako aj Commerzbank Aktiengesellschaft sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. Koncernová závierka a správa o stave koncernu boli vyhotovené podľa International Financial Reporting Standards (IFRS) a dopĺňujúcich ustanovení Obchodného zákonníka (HGB); ročná závierka a správa o stave spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli vyhotovené podľa ustanovení Obchodného zákonníka (HGB). Koncernovú závierku a správu o stave spoločnosti pripravuje predstavenstvo a schvaľuje

ich príp. konštatuje Dozorná rada. Za kontrolu zodpovedá audítor vymenovaný Valným zhromaždením.

K správe o stave spoločnosti patrí aj podrobná správa o rizikách, ktorá informuje o zodpovednom zaobchádzaní s rôznymi druhmi rizík. Správa o rizikách sa nachádza na strane 43 nasl. tejto správy.

Počas obchodného roka sú akcionári a tretie osoby dodatočne informovaní o priebehu obchodnej činnosti v rámci polročných finančných správ a dvoch štvrtročných správ. Aj tieto priebežné správy sa pripravujú podľa International Financial Reporting Standards (IFRS).

Vzťahy s akcionármi, transparentnosť a komunikácia

Raz do roka sa koná riadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Toto rozhoduje predovšetkým o použití bilančného zisku, ak bol vykázaný, o schválení činnosti predstavenstva a Dozornej rady, o vymenovaní audítora ako aj o zmenách stanov.

Prípadne udeľuje oprávnenia ku kapitálovým opatreniam alebo súhlas na uzatváranie zmlúv o odvádzaní zisku. Pritom na jednu akciu pripadá jeden hlas.

Predstavenstvo a Dozorná rada podľa § 120 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach využila možnosť nechať rozhodovať Valné zhromaždenie o schválení systému odmeňovania členov predstavenstva, a to naposledy v roku 2015. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo zásady variabilnej odmeny a pevnú ročnú mzdu členov predstavenstva. Okrem toho Valné zhromaždenie v roku 2015 rozhodlo o pomere medzi variabilnou a fixnou ročnou odmenou pre členov predstavenstva podľa § 25a ods. 5 veta piata Zákona o úverovaní a schválila zvýšenie maximálnej čiastky variabilnej ročnej odmeny pre členov predstavenstva Commerzbank na 140 % fixnej ročnej odmeny od obchodného roku 2015.

Akcionári banky môžu svoje odporúčania alebo ostatné stanoviská predkladať listom alebo e-mailom príp. osobne. Za spracovanie písomných podnetov je zodpovedné centrálné riadenie kvality v rámci banky. Na zasadnutiach Valného zhromaždenia sa tieto podnety komentujú a odpovedá na ne predstavenstvo alebo Dozorná rada. Okrem toho môžu akcionári na základe protinávrhov alebo rozširujúcich návrhov k programu spolurozhodovať o priebehu Valného zhromaždenia. Na návrh akcionárov môže byť zvolané mimoriadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Právne nevyhnutné správy a podklady potrebné pre Valné zhromaždenie, vrátane správy o činnosti, sú k dispozícii na internete, rovnako ako program Valného zhromaždenia a prípadné protinávhrhy a rozširujúce návrhy.

Commerzbank informuje verejnosť – a tým aj akcionárov – štyrikrát ročne o finančnej a výnosovej situácii banky; firemné správy o kurze akcie sa okrem toho uverejňujú ako ad-hoc správy. Tým je zabezpečené rovnaké zaobchádzanie s akcionármi. V rámci tlačových konferencií a analytických podujatí informuje predstavenstvo o ročnej závierke príp. o štvrtročných výsledkoch. Na podávanie správ využíva Commerzbank možnosti internetu, na stránke <http://www.commerzbank.de> sa zverejňujú rozsiahle informácie o koncerne Commerzbank. Napríklad stanovy Commerzbank ako aj rokovacie poriadky predstavenstva a Dozornej rady sú k dispozícii na internete. V správe o činnosti ako aj na internete sa okrem toho zverejňuje finančný kalendár týkajúci sa priebežného a nasledujúceho roka. Tento kalendár obsahuje všetky termíny zverejnenia podstatné pre finančnú komunikáciu, najmä termíny tlačových konferencií a analytických podujatí ako aj termíny zasadnutí Valného zhromaždenia.

Cítíme sa byť zaviazaní dodržiavať transparentnú komunikáciu s našimi akcionármi a všetkými ostatnými zainteresovanými osobami. Tento nárok chceme realizovať aj v budúcnosti.

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

Správa o odmeňovaní

Nasledujúca správa o odmeňovaní tvorí súčasť správy o stave koncernu.

Správa zodpovedá odporúčaniam Nemeckého kódexu riadenia podnikov a požiadavkám nemeckého Obchodného zákonníka.

Predstavenstvo

Systém odmeňovania predstavenstva

Dozorná rada spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft prijala v decembri 2014 nový systém odmeňovania pre členov predstavenstva. Zavedenie nového systému od roku 2015 sa stalo nevyhnutným za účelom úpravy odmeňovania predstavenstva podľa nových príp. pozmenených ustanovení CRD IV, Zákona o úverovaní ako aj podľa Vyhlášky o odmeňovaní členov finančných inštitúcií. Okrem toho má byť zjednodušený existujúci systém na zvýšenie transparentnosti a zrozumiteľnosti merania úspechov. Dozorná rada spätne k 1. januáru 2015 dohodla so všetkými členmi predstavenstva pozmenené pracovné zmluvy. Pre zložky predchádzajúceho systému odmeňovania, ktoré ešte neboli k 1. 1. 2015 vyplatené v plnej výške, platia naďalej výhradne ustanovenia predchádzajúceho systému odmeňovania. Systém je zobrazený v správe o odmeňovaní za rok 2014. To sa v súčasnosti dotýka dlhodobých zložiek odmeňovania (zložky LTD) za obchodné roka 2013 a 2014. Úprava systému odmeňovania podľa nového znenia nariadenia o odmeňovaní v bankách zo 4. augusta 2017 pripraví dozorná rada počas obchodného roka 2018.

Zásady aktuálneho systému odmeňovania

Hlavné súčasti systému odmeňovania sú základná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. Primeranosť fixnej ročnej mzdy sa preveruje pravidelne každé dva roky. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo systém odmeňovania ako aj hornú hranicu pre variabilnú odmenu v pomere k fixnej odmene v rozsahu 140 % fixnej odmeny.

Súčasti odmeňovania nezávislé od úspechu

Medzi súčasťmi odmeny nezávislé od úspechu patrí fixná ročná mzda a nepeňažné príjmy. Základná ročná mzda riadnych členov

predstavenstva predstavuje naďalej 750 tis. Eur. Predseda predstavenstva dostáva 1,75-násobok uvedenej sumy, t.j. 1 312 500 Eur. Odmena sa vypláca v 12 rovnakých mesačných splátkach vždy k začiatku mesiaca. Nepeňažné príjmy predstavujú používanie firemného vozidla s vodičom, bezpečnostné opatrenia a poistné (úrazové poistenie) ako aj z toho vyplývajúce dane a sociálne odvody. Členovia predstavenstva majú ďalej nároky na podnikové dôchodkové zabezpečenie, ktoré sú upravené v penzijných zmluvách a následne popísané v osobitnom odseku.

Súčasti odmeňovania závislé od úspechu (variabilná odmena)

Systém odmeňovania predpokladá variabilnú zložku, ktorá je naviazaná na dosiahnutie cieľov stanovených vždy na začiatku obchodného roka. Variabilná zložka odmeňovania kombinuje dosiahnutie cieľa EVA koncernu Commerzbank a dosiahnutie cieľov v danej oblasti (segmenty a/alebo prierezové funkcie), za ktorú zodpovedá člen predstavenstva, s dosahovaním individuálnych výkonnostných cieľov. Dosahovanie cieľov môže byť s ohľadom na koncern, oblasti a jednotlivé výkony medzi 0 a 200 %, stupeň dosiahnutia celkového cieľa je však obmedzené na 150 % cieľovej sumy variabilnej odmeny. Z vynásobenia stupňa dosiahnutia celkového cieľa s cieľovou čiastkou vyplýva čiastka variabilnej odmeny podľa celkového dosiahnutia cieľa. Z vynásobenia stupňa celkových cieľov cieľovou čiastkou vznikne čiastka variabilnej odmeny podľa dosiahnutia celkových cieľov. Čiastka podľa dosiahnutia celkových cieľov je preto obmedzená najviac na 150 % cieľovej čiastky člena predstavenstva.

Cieľová suma Cieľová čiastka variabilnej odmeny predstavuje 1 000 000 Eur pre riadnych členov predstavenstva a 1 628 640 Eur pre predsedu predstavenstva pri 100%-nom dosiahnutí cieľa. Za účelom zachovania prípustného pomeru medzi fixnou a variabilnou odmenou môže Dozorná rada cieľovú čiastku znížiť. Tento prípad môže nastať, ak sa znížia vecné príjmy alebo náklady na odpracovanú dobu pre podnikové dôchodkové zabezpečenia členov predstavenstva, keďže obe zložky sú zapojené do fixnej odmeny.

Stanovenie cieľa Pred začiatkom každého obchodného roka stanovuje Dozorná rada ciele pre členov predstavenstva:

- **Firemné ciele** Dozorná rada určí na základe Economic Value Added (EVA) alebo iného ukazovateľa určeného pre koncern a oblasti, za ktoré člen predstavenstva zodpovedá, a stanoví, pri ktorom výsledky je príslušný cieľ dosiahnutý a na koľko percent.
- **Individuálne ciele** Okrem toho stanovuje Dozorná rada pre členov predstavenstva individuálne kvantitatívne a/alebo kvalitatívne ciele.

Dosiahnutie cieľa Po uplynutí každého obchodného roka rozhodne Dozorná rada, v akom rozsah boli ciele dosiahnuté. Meranie dosahovania cieľov pri firemných cieľoch predstavuje na 70 % obchodný úspech koncernu a na 30 % výsledky a dosiahnutie cieľov v oblasti, za ktorú člen predstavenstva zodpovedá, a to za trojročné obdobie, pričom dosiahnutie firemných cieľov v danom obchodnom roku majú váhu 3/6, za predchádzajúci rok 2/6 a za predminulý rok 1/6. V rámci prechodného ustanovenia sa za obchodný rok 2015 bude zohľadňovať výhradne tento obchodný rok, s ohľadom na obchodný rok bude mať tento obchodný rok váhu 2/3 a predchádzajúci rok 1/3. Toto prechodné ustanovenie sa uplatňuje na členov predstavenstva, ktorí boli vymenovaní za nových členov predstavenstva. Výsledok tohto dosiahnutia firemných cieľov sa následne vynásobí faktorom medzi 0,7 a 1,3, ktorý závisí od dosiahnutia individuálnych cieľov člena predstavenstva. 0,7 zodpovedá dosiahnutiu individuálnych cieľov na úrovni 0 % (minimum), 1,0 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 100 % a 1,3 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 200 % (maximum). Pre hodnoty medzi uvedenými hranicami určí Dozorná rada faktor pri stanovení odstupňovaných cieľov. Variabilná odmena za obchodný rok sa určí len vtedy, ak koncern dosiahne pozitívny výsledok podľa IFRS pred zdanením a odpočítaním menšín.

Dozorná rada môže rozhodnúť o tom, že variabilná odmena bude znížená alebo nebude vyplatená, ak je to nevyhnutné na zohľadnenie schopnosti banky niesť riziká alebo na zabezpečenie primeranej vybavenosti vlastnými prostriedkami a likviditou alebo na dlhodobé zachovanie alebo obnovenie požiadaviek Zákona o úverovaní kladených na vytvorenie kapitálovej rezervy. Ak nebudú dosiahnuté vopred stanovené kvóty, musí Dozorná rada rozhodnúť o tom, že variabilná odmena nebude vyplatená. Okrem toho musí Dozorná rada variabilnú odmenu zrušiť vtedy, ak člen predstavenstva pri výkone svojej práce v obchodnom roku alebo potom až do stanovenia dosiahnutia cieľov spáchal závažné porušenie povinností.

Short Term Incentive (STI) Z variabilnej odmeny predstavuje 40 % krátkodobý stimul Short Term Incentive (STI). Nárok na výplatu vzniká po stanovení dosiahnutia cieľa zo strany Dozornej rady a po oznámení tohto výsledku členovi predstavenstva. Z toho bude polovica STI vyplatená v hotovosti v nasledujúcom platobnom termíne po oznámení dosiahnutia cieľa voči členovi predstavenstva, druhá polovica bude vyplatená po čakacej dobe v trvaní 12 mesiacov rovnako v hotovosti. Táto polovica odmeny je viazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa krátkodobý stimul poskytuje.

Long Term Incentive (LTI) Zostávajúcich 60 % variabilnej odmeny tvorí dlhodobý stimul Long Term Incentive (LTI). Nárok na výplatu LTI vzniká pod podmienkou následného hodnotenia výkonov až o uplynutí zadrživacej doby v trvaní 5 rokov. Následné hodnotenie výkonov môže viesť k zníženiu až k zrušeniu dlhodobých stimulov. To prichádza do úvahy vtedy, ak sa na základe neskôr zistených skutočností javí pôvodné stanovenie cieľov ako nesprávne a nedostatočné, ak dôjde k podstatnému zhoršeniu kapitálovej vybavenosti banky na základe okolností, ktoré majú svoj pôvod v obchodnom roku, za ktorý sa poskytuje variabilná odmena, ak v obchodnom roku zlyhalo riadenie rizík na úrovni koncernu alebo v jednej oblasti, za ktorú zodpovedá člen predstavenstva alebo ak ekonomická situácia banky v čase následného hodnotenia výkonnosti príp. po uplynutí čakacej lehoty nepripúšťa vyplatenie odmeny. Časť dlhodobého stimulu LTI, ktorá vznikne po následnom hodnotení výkonnosti, bude po oznámení výsledku následného hodnotenia výkonnosti v polovici vyplatená v hotovosti a v polovici po uplynutí čakacej lehoty v trvaní ďalších 12 mesiacov na základe akcií rovnako vyplatená v hotovosti. Aj tu sa zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa dlhodobý stimul poskytuje. Tak sa pri polovici LTI založenej na akciách zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank počas zadrživacieho obdobia 5 rokov a nasledujúcej čakacej doby.

Odmena za prevzatie funkcií v orgánoch prepojených spoločností

Odmena člena predstavenstva za vykonávanie funkcií v orgánoch prepojených spoločností sa započítava na celkové príjmy člena predstavenstva.

Dôchodkové zabezpečenie

Úprava pre členov predstavenstva vymenovaných v roku 2011 Dozorná rada zaviedla v roku 2011 nový systém firemného dôchodkového zabezpečenia pre členov predstavenstva, ktorý zahŕňa prísľub na plnenia orientované podľa príspevkov.

Na zabezpečovací účet každého člena predstavenstva sa až do ukončenia jeho funkcie v predstavenstve banky pripisuje ročne zabezpečovací prvok. Tento zabezpečovací prvok jedného kalendárneho roka vyplýva z premeny príslušnej ročnej čiastky na očakávanú čiastku starobného, invalidného alebo vdovského (vdoveckého) dôchodku. Zabezpečovací účet predstavuje dosiahnutý nárok člena predstavenstva na ročný starobný dôchodok.

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

Člen predstavenstva má po vzniku jedného z nižšie uvedených prípadov nárok na zabezpečenie vo forme doživotného dôchodku:

- ako starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 65 rokov, alebo
- ako predčasného starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 62 rokov, alebo po najmenej 10-ročnej činnosti v predstavenstve a dosiahnutí veku 58 rokov alebo po najmenej 15-ročnej činnosti v predstavenstve, alebo
- ako invalidného dôchodku v prípade trvalej práceneschopnosti.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho už nadobudnutý a neprepadnuteľný nárok na plnenia.

Mesačná čiastka starobného dôchodku sa vypočíta ako dvanásťina stavu zabezpečovacieho účtu ku dňu vzniku nároku na zabezpečenie.

Za účelom stanovenia predčasného starobného dôchodku sa dôchodok s ohľadom na skorší začiatok vyplácania kráti.

V prípade vzniku práceneschopnosti z dôvodu invalidity pred dovŕšením 55. roku sa mesačná výška invalidného dôchodku zvyšuje o prípochítateľnú čiastku.

Každý člen predstavenstva si namiesto priebežného vyplácania dôchodku môže zvoliť jednorazový dôchodok alebo výplatu dôchodku v deviatich ročných splátkach v prípade, že odíde z predstavenstva po dovŕšení veku 62 rokov. Pritom sa čiastka určená na výplatu vypočíta podľa kapitalizačného faktora v závislosti od veku člena predstavenstva.

Členom predstavenstva sa po dobu šiestich mesiacov namiesto dôchodku vypláca pomerná mesačná mzda ako prechodný príspevok, ak z predstavenstva odíde pred dovŕšením veku 62 rokov alebo na základe dlhodobej práceneschopnosti. Ak člen predstavenstva pred dovŕšením veku 62 rokov poberá dôchodok bez toho, aby bol práceneschopný, bude dôchodok krátený s ohľadom na skorší začiatok výplaty. Príjmy z inej činnosti budú do tohto veku započítané na penzijné nároky v polovičnej výške.

Dôchodok pre pozostaleho manžela / manželku predstavuje 66 2/3% dôchodkových nárokov člena predstavenstva. Ak nebude vyplácaný vdovský / vdovecký dôchodok, majú maloleté deti alebo deti v procese vzdelávania nárok na sirotský dôchodok vo výške 25% dôchodkových nárokov člena predstavenstva, najviac však vo výške vdovského / vdoveckého dôchodku.

Podmienky pre členov predstavenstva vymenovaných po prijatí nových pravidiel Dôchodkové zabezpečenie členov predstavenstva vymenovaných po zmene pravidiel sa riadi podľa Kapitálového plánu Commerzbank pre firemné dôchodkové zabezpečenie a bolo schválené Dozornou radou dňa 2. decembra 2011. Dôchodkové zabezpečenie vo forme kapitálových plnení bude poskytnuté vtedy, ak člen predstavenstva

- dovŕšil vek 65 rokov (penzijný kapitál) ,
- dovŕšil vek 62 rokov (predčasný penzijný kapitál) alebo
- ak sa pred dovŕšením veku 62 rokov stal trvalo práceneschopným.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho nárok na plnenia.

Za každý kalendárny rok počas existujúceho pracovného pomeru až do vzniku prípadu zabezpečenia bude každému členovi predstavenstva pripísaný k dobru jeden ročný prvok, ktorý predstavuje 40% pevnej ročnej mzdy (ročný príspevok) vynásobený prevodným faktorom závislým od veku. Ročné prvky budú až do ukončenia činnosti v predstavenstve vedené na zabezpečovacom účte. Po dovŕšení veku 61 rokov bude členovi predstavenstva až do vzniku prípadu zabezpečenia ročne pripísaný na zabezpečovací účet príplatok vo výške 2,5 % stavu účtu dosiahnutého k 31. decembru predchádzajúceho roka.

Podiel ročného príspevku, ktorý bude stanovený v závislosti od veku člena predstavenstva, a ktorý bude vo výške najmenej 93,7 %, bude investovaný do investičných fondov a následne prevedený na virtuálny účet člena predstavenstva.

Výška penzijného kapitálu príp. predčasného penzijného kapitálu zodpovedá stavu virtuálneho účtu, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu pri vzniku prípadu zabezpečenia. Stav zabezpečovacieho účtu predstavuje pri tejto úprave výšku minimálneho kapitálového plnenia, ak je stav virtuálneho účtu nižší. Ako alternatívu k vyplateniu kapitálu si môže člen predstavenstva zvoliť celoživotný dôchodok.

Za prvé dva mesiace po vzniku prípadu zabezpečenia bude členovi predstavenstva vyplácaný prechodný dôchodok vo výške jednej dvanástiny pevnej ročnej mzdy.

Ak člen predstavenstva zomrie pred vznikom prípadu zabezpečenia, majú pozostalí nárok na výplatu pozostalostného kapitálu, ktorý zodpovedá stavu virtuálneho účtu v deň stanovenia hodnoty, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu a prípadnej prípochítateľnej čiastky. Prípochítateľná čiastka bude poskytnutá vtedy, ak člen predstavenstva pri vzniku prípadu zabezpečenia v dôsledku práceneschopnosti príp. v prípade smrti pracoval ako člen predstavenstva najmenej päť rokov za sebou a ak ešte nedosiahol vek 55 rokov. Tak bude poskytnuté zabezpečenie, ktoré by daný člen získal pri dosiahnutí veku 55 rokov. Ak člen predstavenstva využije svoje právo voľby a rozhodne sa pre dôchodok, získa poberateľ dôchodku v prípade úmrtia člena predstavenstva vdovský dôchodok vo výške 60 % aktuálneho penzijného nároku príp. naposledy vyplateného dôchodku.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené dôchodkové nároky členov predstavenstva, ktorí boli aktívni k 31. decembru 2017, v prípade vzniku nároku na dôchodok vo veku 62 rokov, príslušné poisťo-

matematické skutočné hodnoty k 31. decembru 2017 ako aj od úrokov očistené zmeny plnení za rok 2017 a ich porovnanie s predchádzajúcim rokom:

Tis. €		Dôchodkové nároky Ročný príjem v čase odchodu do dôchodku vo veku 62 rokov Stav k 31.12.	Súčasná hodnota dôchodkových nárokov ¹ Stav k 31.12.	Zmena plnenia očistená od úrokov ^{1,2}
Martin Zielke	2017	237	5 999	1 095
	2016	194	4 967	833
Martin Blessing ¹	2017	–	–	–
	2016	332	7 706	171
Frank Annuscheit	2017	224	5 525	536
	2016	202	5 035	454
Markus Beumer ²	2017	–	–	–
	2016	187	4 011	352
Dr. Marcus Chromik ³	2017	43 ⁴	682	342
	2016	23 ⁴	344	306
Stephan Engels	2017	109 ⁴	1 945	321
	2016	95 ⁴	1 606	311
Michael Mandel ⁵	2017	32 ⁴	519	329
	2016	13 ⁴	193	175
Dr. Bettina Orlopp ⁶	2017	3 ⁴	56	56
	2016	–	–	–
Michael Reuther	2017	258	6 711	569
	2016	236	6 165	497
Spolu	2017		21 437	3 248
	2016		30 027	3 099

¹ Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016.

² Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016.

³ Dr. Marcus Chromik bol k 1. 1. 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

⁴ Kapitálový výkon použitý na výpočet dôchodkového nároku.

⁵ Michael Mandel bol k 23. máju 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

⁶ Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

Majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V..

K 31. decembru 2017 predstavujú penzijné záväzky za aktívnych členov predstavenstva Commerzbank AG pred splatením krycieho majetku celkovo 21,4 mil. Eur (predchádzajúci rok: 30,0 mil. Eur).

Pravidlá pre prípad ukončenia pôsobenia v orgánoch Pre prípad ukončenia pôsobenia v predstavenstve platí nasledovné:

Ak bude vymenovanie za člena predstavenstva predčasne ukončené, bude ukončená aj platnosť pracovnej zmluvy po uplynutí šiestich mesiacov od ukončenia vymenovania (klauzula o spojení vymenovania a pracovnej zmluvy). Členovi predstavenstva bude v tomto prípade vyplácaná fixná ročná mzda, krátkodobé a dlhodobé stimuly – s výhradou podľa § 615 veta druhá Občianskeho zákonníka – až do konca pôvodného funkčného obdobia. Od momentu ukončenia pôsobenia v orgánoch spoločnosti sú zohľadňované priemerné dosiahnutie cieľov ostatných členov predstavenstva za daný rok. V ostatných prípadoch podlieha variabilná odmena naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

Ak bude platnosť pracovnej zmluvy ukončená z iných dôvodov než uvedených v klauzule, bude fixná ročná mzda vyplácaná v pomernej výške až do ukončenia pracovnej zmluvy. Krátkodobé a dlhodobé stimuly, ktoré boli prisľúbené za obchodné roky pred ukončením pracovnej zmluvy, ostávajú nedotknuté. Výška výplaty dlhodobých a krátkodobých stimulov, ktorá bude vypočítaná na konci doby ich platnosti, bude v pomernej výške znížená. Variabilná odmena podlieha aj v tomto prípade naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

Ak nebude pracovná zmluva predĺžená do ukončenia príslušného funkčného obdobia bez toho, aby existoval závažný dôvod podľa § 626 Občianskeho zákonníka, alebo ak bude pracovná zmluva ukončená podľa uvedenej klauzuly, dostane člen predstavenstva okrem toho na obdobie šiestich mesiacov od konca pôvodného funkčného obdobia fixnú základnú mzdu. Toto pokračovanie vo výplate mzdy bude skončené, akonáhle bude členovi predstavenstva vyplácaný dôchodok.

V každom z uvedených prípadov budú príjmy za obdobie po ukončení činnosti v orgánoch vyplatené najviac vo výške dvoch ročných odmien (horný limit¹).

Ak pri ukončení pôsobenia v orgánoch spoločnosti alebo pri nepredĺžení vymenovania platia existujú predpoklady pre mimoriadne vypovedanie pracovnej zmluvy podľa § 626 Občianskeho zákonníka, člen predstavenstva nedostane variabilnú odmenu za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. To isté platí aj v prípade, že člen predstavenstva zložil svoj mandát bez toho, aby existoval závažný dôvod spôsobený bankou. To isté platí v oboch prípadoch aj s ohľadom na pevnú ročnú mzdu od konca mesiaca, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. Ak bude pôsobenie v orgánoch spoločnosti ukončené na základe závažného porušenia povinností, odpadá variabilná odmena za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí, ako aj vyplatenie ešte neuhradených variabilných odmien za predchádzajúce roky.

Ostatné informácie

V uplynulom obchodnom roku nedostal žiaden člen predstavenstva plnenia alebo príslušné prisľuby od tretej osoby s ohľadom na jeho činnosť ako člen predstavenstva.

Zobrazenie odmien členov predstavenstva podľa Nemeckého kódexu Corporate Governance (DCGK)

Podľa bodu 4.2.5 DCGK v znení zo 7. februára 2017 majú byť za každého člena predstavenstva vykázané príspevky poskytnuté v sledovanom roku (cieľové príp. očakávané hodnoty) ako aj ich prísun (skutočne vyplatené čiastky). Pritom majú byť poskytnuté odmeny ako aj prísuny odlišené podľa fixnej mzdy, vedľajších plnení, jednoročnej alebo viacročnej variabilnej odmeny.

Keďže vzorové tabuľky odporúčané kódexom nezohľadňujú osobitostí odmeňovania v bankách, a preto sú menej vhodné pre banky ako je Commerzbank, vyvinula Commerzbank vlastné tabuľky, ktoré transparentne a zrozumiteľne prezentujú systém odmeňovania. Commerzbank upustila od dodatočného využívania vzorových tabuliek kódexu, nakoľko by to odporovalo želanej prehľadnosti a všeobecnej zrozumiteľnosti správy o odmeňovaní. To Commerzbank uviedla aj vo svojom vyhlásení podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach. Na rozdiel od zobrazenia v predchádzajúcom roku sa v nasledujúcich tabuľkách už nerozlišuje medzi jednoročnou a viacročnou variabilnou odmenou, ale medzi krátkodobou a dlhodobou odmenou. Je to odôvodnené tým, že do celkovej variabilnej odmeny sa pravidelne započítava aj dosiahnutie firemného cieľa počas obdobia viac ako troch rokov. Výnimky existujú len na základe prechodné úpravy pre novo vymenovaných členov predstavenstva v 1. a 2. roku ich pôsobenia v predstavenstve. Krátkodobá variabilná odmena predstavuje podľa aktuálneho systému odmeňovania Short Term Incentive. Táto sa z polovice vypláca v hotovosti po uplynutí obchodného roka a druhá polovica sa na základe akcií po uplynutí čakacej doby v trvaní dvadsiatich mesiacov. Na dlhodobú zložku Long Term Incentive vzniká nárok pod výhradou dodatočného ohodnotenia výkonov až po uplynutí zadrživacej doby v trvaní piatich rokov. Náklady na dôchodkové zabezpečenie jednotlivých členov predstavenstva sú uvedené vo vyššie sa nachádzajúcej tabuľke v stĺpci „Úrokovo očistené zmeny vyplácaných čiastok“. Náklady na dôchodkové zabezpečenie sa tak už opakovane neuvádza v tabuľke prísunov a príspevkov.

¹ Výpočet horného limitu bude vykonaný na základe odmeny za posledný uplynulý obchodný rok pred ukončením pôsobenia v orgáne.

V nižšie uvedených tabuľkách sú zobrazené skutočné prísunmy za rok 2017 a na porovnanie aj hodnoty za predchádzajúci rok za každého člena predstavenstva. Prísun „za“ rok znamená, že napr. STI 2017 je vyplatený v hotovosti v roku 2017 a pri ktorom

sú na konci roka stanovené všetky parametre, zobrazený ako prísun za rok 2017, aj keď k vyplateniu dôjde až v roku 2018. Podľa toho je STI 2016 v hotovosti, ktorý bol vyplatený v roku 2017, zobrazený ako prísun za rok 2016.

Prísun Tis. €	Martin Zielke predseda (od 1. mája 2016)		Martin Blessing bývalý predseda (do 30. apríla 2016)		Frank Annuscheit Chief Operating Officer	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Fixná odmena	1 313	1 125	–	438	750	750
Vedľajšie plnenia	129	118	–	101	92	124
Medzisúčet	1 442	1 243	–	539	842	874
Krátkodobá variabilná odmena	415	284	238	242	273	224
STI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2016)	–	96	–	168	–	100
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	128	–	238	–	115	–
STI 2016 v hotovosti	–	188	–	74	–	124
STI 2017 v hotovosti	287	–	–	–	158	–
Dlhodobá variabilná odmena	178	73	311	0	182	70
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016) ¹	–	73	–	0	–	70
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	178	–	311	–	182	–
Spolu	2 035	1 600	549	781	1 297	1 168

¹ Bývalý predseda predstavenstva Martin Blessing sa vzdal svojej variabilnej odmeny za roky 2012 a 2013.

Prísun Tis. €	Markus Beumer Mittelstandsbank (do 31.10.2016)		Dr. Marcus Chromik Chief Risk Officer (od 01.01.2016)		Stephan Engels Chief Financial Officer	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Fixná odmena	–	625	750	750	750	750
Vedľajšie plnenia	–	69	71	84	122	114
Medzisúčet	–	694	821	834	872	864
Krátkodobá variabilná odmena	107	164	186	118	285	215
STI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2016)	–	89	–	–	–	89
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	107	–	–	–	115	–
STI 2016 v hotovosti	–	75	–	118	–	126
STI 2017 v hotovosti	–	–	186	–	170	–
Dlhodobá variabilná odmena	169	64	–	–	169	64
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	64	–	–	–	64
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	169	–	–	–	169	–
Spolu	276	922	1 007	952	1 326	1 143

- 21 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
 27 Správa o odmeňovaní
 40 Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
 44 Nefinančná správa

Prísun Tis. €	Michael Mandel Súkromní klienti a podnikatelia (od 23.05.2016)		Dr. Bettina Orlopp Group Compliance, Group Human Resources, Group Legal (od 01.11.2017)		Michael Reuther Firemní klienti, Group Treasury	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Fixná odmena	750	456	125	-	750	750
Vedľajšie plnenia	102	58	20	-	130	125
Medzisúčet	852	514	145	-	880	875
Krátkodobá variabilná odmena	170	76	30	-	251	195
STI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2016)	-	-	-	-	-	93
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	-	-	-	-	123	-
STI 2016 v hotovosti	-	76	-	-	-	102
STI 2017 v hotovosti	170	-	30	-	128	-
Dlhodobá variabilná odmena	-	-	-	-	174	70
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	-	-	-	-	-	70
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	-	-	-	-	174	-
Spolu	1 022	590	175	-	1 305	1 140

Nasledujúca tabuľka vykazuje príspevky pozostávajúce z fixnej odmeny (základná mzda a vedľajšie plnenia) a variabilné odmeny vo výške stanovenej čiastky za dosiahnutie celkového cieľa, krátkodobé, ako aj dlhodobé pod , ako aj minimálnu a maximálnu čiastku celkovej variabilnej odmeny za každého jednotlivého člena predstavenstva.

Na rozdiel od vzorovej tabuľky kódexu platnej pre poskytnuté príspevky sa pridelená variabilná odmena nevykazuje ako cieľová hodnota, t.j. hodnota pri dosiahnutí cieľa na 100 % príp. podobná hodnota stredného scenára pravdepodobnosti. Namiesto toho sa za každého člena predstavenstva vykazujú čiastky zodpovedajúce dosiahnutiu celkového cieľa stanovené dozornou radou. Tabuľka zohľadňuje skutočné dosiahnutie cieľov zo strany členov predstavenstva a má preto s ohľadom na variabilnú odmenu za uplynulý obchodný rok vyššiu vypovedaciu hodnotu než sú údaje pri fiktívnom dosiahnutí cieľa na 100 %.

40 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkového cieľa príp. minimálne a maximálne hodnoty pripadajú na krátkodobú varia-

bilnú odmenu (STI). 60 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkového cieľa príp. uvedené minimálne maximálne hodnoty pripadajú na dlhodobú variabilnú odmenu (LTI). Obe zložky odmeny sú z polovice založené na akciách. Porovnateľné hodnoty za obchodný rok 2016 sú prispôsobené podľa systematiky, aby bola zabezpečená porovnateľnosť s údajmi za uplynulý obchodný rok 2017.

Dozorná rada na svojom zasadnutí dňa 7. februára 2018 stanovila čiastky zodpovedajúce dosiahnutiu celkového cieľa variabilnej odmeny za obchodný rok 2017 z jednotlivých členov predstavenstva. Čiastka zodpovedajúca dosiahnutiu celkového cieľa Pritom nemusí zodpovedať neskoršie vyplatené čiastke. Na jednej strane môže dozorná rada v rámci dodatočného hodnotenia výkonov znížiť podiel pripadajúci na LTI, ak sa pri neskoršom pohľade pôvodne stanovená čiastka už nepovažuje za primeranú. Na strane druhej je polovica variabilnej odmeny založená na akciách. Zmeny kurzu akcie Commerzbank oproti prepočítavaciemu kurzu preto vedú k zmenám vyplácaných čiastok.

Príspevky		Pevná odmena		variabilná odmena						celková odmena ²	
Tis. €		základná mzda	vedľajšie plnenia ¹	krátkodobé		dlhodobé		časťka zodpovedajúca dosiahnutiu cieľa	Min	Max ³	
				STI v hotovosti	STI vo virtuálnych akciách	LTI v hotovosti	LTI vo virtuálnych akciách				
Martin Zielke	2017	1 313	129	287	287	430	430	1 433	0	2 443	2 875
	2016 ⁴	1 125	118	188	188	282	282	939	0	2 130	2 182
Martin Blessing	2017	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2016 ⁵	438	101	74	74	111	111	369	0	816	908
Frank Annuscheit	2017	750	92	158	158	237	237	790	0	1 500	1 632
	2016	750	124	124	124	186	186	620	0	1 500	1 494
Markus Beumer	2017	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2016 ⁶	625	69	75	75	113	113	375	0	1 250	1 069
Dr. Marcus Chromik	2017	750	71	186	186	279	279	930	0	1 500	1 751
	2016	750	84	118	118	177	177	590	0	1 500	1 424
Stephan Engels	2017	750	122	170	170	255	255	850	0	1 500	1 722
	2016	750	114	126	126	188	188	628	0	1 500	1 492
Michael Mandel	2017	750	102	170	170	255	255	850	0	1 500	1 702
	2016 ⁷	456	58	76	76	114	114	380	0	729	894
Dr. Bettina Orlopp	2017 ⁸	125	20	30	30	44	44	148	0	250	293
	2016	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Michael Reuther	2017	750	130	128	128	192	192	640	0	1 500	1 520
	2016	750	125	102	102	153	153	510	0	1 500	1 385
Spolu	2017	5 188	666	1 129	1 129	1 692	1 692	5 641	0	10 193	11 495
	2016	5 644	793	883	883	1 324	1 324	4 411	0	10 925	10 848

¹ V rámci vedľajších plnení sa vykazujú vecné plnenia, dane pripadajúcej na vecné plnenia, ako aj podiely zamestnávateľa k firemnému dôchodkovému zabezpečeniu.

² Celková odmena nezahŕňa náklady na dôchodkové zabezpečenie, tieto sú zobrazené v odseku Dôchodkové zabezpečenie.

³ Maximálna hodnota v sledovanom roku, t.j. bez prípadných zvýšení kurzu akciového podielu.

⁴ Martin Zielke bol k 1. máju 2016 vymenovaný za predsedu predstavenstva.

⁵ Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016.

⁶ Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016.

⁷ Michael Mandel bol k 23. máju 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

⁸ Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

Zobrazenie odmeňovania predstavenstva podľa Nemeckého účtovného štandardu č. 17 (DRS 17)

Nasledujúce informácie sa vzťahujú na odmeňovanie predstavenstva podľa úpravy DRS 17. Vykázané čiastky sa odlišujú od tých, ktoré sú vykázane s odkazom na DCGK. Táto skutočnosť je zapríčinená tým, že vykazovanie podľa DRS 17 predpokladá osobitnú úpravu. Hlavné rozdiely, ktoré vedú k rozdielnym hodnotám, sú nasledovné:

- zložka LTI z aktuálneho systému odmeňovania sa podľa DRS 17 vykazujú až po vykonaní dodatočného hodnotenia výkonov a po uplynutí 5-ročného zadržavacieho obdobia. Preto nie sú obsiahnuté v tabuľke DRS-17 na rozdiel od tabuľky príspevkov vypracovanej podľa úpravy DCGK.
- Hodnota zložky STI založenej na akciách sa v tabuľke DRS-17 uvádza na základe informácií od dozornej rady a pri uvedení kurzu platného v deň stanovenia čiastok zodpovedajúcich splneniu celkových cieľov. Tým je zohľadnený vývoj kurzu akcie Commerzbank od začiatku roka až po deň stanovenia hodnoty. V tabuľke príspevkov vypracovanej podľa DCGK je táto zložka naproti tomu uvedená s 20 % čiastky zodpovedajúcej splneniu celkových cieľov. Ide o hodnotu prepočtu na počet kusov virtuálnych akcií a tým bez zohľadnenia vývoja kurzu, takže z toho vyplynie odlišná hodnota.
- Celkové príjmy podľa DRS 17 zahŕňajú aj hotovostnú zložku LTI, ktorá nie je založená na akciách a ktorá spadá pod systém odmeňovania platný do 31.12.2014, a pre ktorú boli splnené všetky nevyhnutné podmienky v sledovanom roku. Celkové príjmy za rok 2017 preto obsahujú aj hotovostnú zložku LTI-EVA z obchodného roka 2014. Táto nie je obsiahnutá v tabuľke príspevkov vypracovanej podľa DCGK, nakoľko príjmy neboli poskytnuté za obchodný rok 2017.

Uvedenie celkových príjmov podľa DRS 17 preto nie je porovnateľné s vykázaním odmeny v tabuľke vypracovanej podľa DCGK.

Tieto údaje neodzrkadľujú variabilnú odmenu stanovenú dozornou radou ani vyplatenú čiastku. Uvedenie týchto údajov je však nevyhnutné z účtovných dôvodov.

Príjmy podľa DRS 17 sa vykazujú až vtedy, keď sa prísľub stane právne záväzným. To sa pri hotovostnej zložke ako aj pri zložke LTI založenej na akciách z aktuálneho systému odmeňovania vykonáva až dodatočnom ohodnotení výkonov a po uplynutí päťročnej zadržavacej doby. V prípade LTI za obchodný rok 2017 zrealizuje dozorná rada dodatočné hodnotenie výkonov a až na konci roka 2022. Preto hotovostná zložka ani zložka založená na akciách LTI z aktuálneho systému odmeňovania nie sú vykázane v tabuľke.

Zložky STI sú naproti tomu v zmysle DRS 17 prisľúbené už pri stanovení dosiahnutia cieľov zo strany dozornej rady po uplynutí príslušného obchodného roka. Hotovostná zložka STI je stanovená vo výške 20 % z čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov. Tým sa zhoduje s vyplatenou čiastkou. Zložka STI založená na akciách je naviazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank. Podľa DRS 17 musia byť príjmy založené na akciách vykázane v hodnote platnej v momente právoplatného prísľubu, tzn. v momente stanovenia zo strany dozornej rady. Keďže zložka STI založená na akciách bude vyplatená až po uplynutí 12-mesačnej čakacej doby, a keďže závisí od vývoja kurzu akcie Commerzbank, predstavuje tabuľka podľa toho pre túto zložku len teoretické hodnoty, a nie vyplatené čiastky. Čiastky určené na vyplatenie sú výsledkom vynásobenia uvedeného počtu kusov virtuálnych akcií prepočítavacím kurzom platným ku koncu čakacej lehoty.

Okrem toho sú v tabuľke uvedené hotovostné zložky LTI 2014 nie založené na akciách za to systému odmeňovania platného do 31. 12. 2014, nakoľko pre tieto zložky boli všetky podmienky podľa DRS 17 splnené až k 31. 12. 2014. Zložky LTI 2014 založené na akciách sa preto podľa požiadaviek DRS 17 vykazujú už v správe za odmeňovanie za rok 2014, preto nemusia byť znovu uvádzané.

Aktuálny systém odmeňovania nepredpokladá poskytovanie akcií, ale len hotovostnú odmenu na základe virtuálnych akcií, tzn. hotovostnú odmenu, ktorá bude vypočítaná na základe vývoja kurzu akcie Commerzbank.

Tis. €		Zložky nezávislé od úspechu		Zložky závislé od úspechu				celkové príjmy podľa DRS 17 ⁶
		základná mzda	vedľajšie plnenia ²	s krátkodobým stimulujúcim účinkom		s dlhodobým stimulujúcim účinkom ¹	LTI 2014 (predchádzajúci rok 2013) v hotovosti ⁵	
				STI v hotovosti ³	STI vo virtuálnych akciách ⁴	počet virtuálnych akcií v kusoch		
Martin Zielke	2017	1 313	129	287	299	23 400	78	2 106
	2016 ⁷	1 125	118	188	208	26 831	73	1 712
Martin Blessing	2017	–	–	–	–	–	136	136
	2016 ⁸	438	101	74	82	10 548	0	695
Frank Annuscheit	2017	750	92	158	165	12 898	80	1 245
	2016	750	124	124	137	17 715	70	1 205
Markus Beumer	2017	–	–	–	–	–	74	74
	2016 ⁹	625	69	75	83	10 715	64	916
Dr. Marcus Chromik	2017	750	71	186	194	15 184	–	1 201
	2016 ¹⁰	750	84	118	130	16 858	–	1 082
Stephan Engels	2017	750	122	170	177	13 878	74	1 293
	2016	750	114	126	139	17 929	64	1 193
Michael Mandel	2017	750	102	170	177	13 878	–	1 199
	2016 ¹¹	456	58	76	84	10 844	–	674
Dr. Bettina Orlopp	2017 ¹²	125	20	30	31	2 422	–	206
	2016	–	–	–	–	–	–	–
Michael Reuther	2017	750	130	128	133	10 449	76	1 217
	2016	750	125	102	113	14 572	70	1 160
Spolu	2017	5 188	666	1 129	1 176	92 109	518	8 677
	2016¹³	5 644	793	883	976	126 012	341	8 637

¹ Komponenty závislé od výsledkov s dlhodobým účinkom podľa nového systému odmeňovania sa poskytujú až po ukončení následného hodnotenia výkonnosti zo strany Dozornej rady po ukončení 5-ročného zadržiacieho obdobia, za obchodný rok 2017 to teda bude v roku 2023.

² V položke Ostatné sú vykazované vecné plnenia vyplatené v obchodnom roku 2016, dane z vecných plnení ako aj zamestnávateľské príspevky na dôchodkové sporenie.

³ Vyplatenie v roku 2018 po stanovení čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov za rok 2017.

⁴ Vyplatenie jeden rok po vyplatení STI v hotovosti. Uvedené čiastky predstavujú hodnoty v momente stanovenia variabilnej odmeny vo februári 2018. Čiastka určená na vyplatenie závisí od budúceho vývoja kurzu akcie Commerzbank. Počet virtuálnych akcií sa vypočíta z pomernej čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov a priemerného kurzu akcie Commerzbank v mesiacoch november a december 2017.

⁵ Podľa DRS 17 musia byť uvedené aj hotovostné komponenty LTI 2013, ktoré sú splatné po ukončení 4-ročného obdobia 2014 – 2017 a po schválení ročnej závierky za rok 2017. Hotovostný podiel komponentu LTI 2014 ako aj akciové podiely oboch komponentov LTI už boli uvedené vo výročnej správe za rok 2014 a podľa DRS 17 nemusia byť nanovo uvádzané. Bývalý predseda predstavenstva Martin Blessing sa vzdal svojej variabilnej odmeny za roky 2012 a 2013.

⁶ Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2016 obsahujú len komponenty, na ktoré existuje zo strany členov predstavenstva právoplatný nárok. Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2017 pre neobsahujú komponenty LTI, nakoľko na ne neexistuje nárok pred následným hodnotením výkonnosti zo strany Dozornej rady a ukončením 5-ročného zadržiacieho obdobia.

⁷ Martin Zielke bol k 1. máju 2016 vymenovaný za predsedu predstavenstva.

⁸ Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016.

⁹ Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016.

¹⁰ Dr. Marcus Chromik bol k 1. januáru 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

¹¹ Michael Mandel bol k 23. máju 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

¹² Dr. Bettina Orlopp bola k 1. novembru 2017 vymenovaná za členku predstavenstva.

¹³ Celkové čiastky za rok 2016 týkajúce sa LTI 2013 ako aj celkové príjmy sú nižšie, než je uvedené v správe o odmeňovaní za rok 2016. Táto skutočnosť je odôvodnená tým, že LTI 2013 za Dr. Stefana Schmittmanna vo výške 67 tis. Eur už nie je uvedená v celkových čiastkach za rok 2016, nakoľko jeho funkcia sa skončila k 31. decembru 2015.

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

Ďalšie povinné údaje podľa IFRS 2

Podľa IFRS 2 museli byť na základe trojročného obdobia, ktoré je rozhodujúce pre aktuálny systém odmeňovania a zistenie dosiahnutia cieľa, už v uplynulom obchodnom roku pomerné náklady na odmeňovanie založené na akciách a platné pre budúce obchodné roky. Nižšie uvedené náklady za rok 2017 preto neodzrkadľujú príjmy zobrazované podľa DRS 17 ani skutočne očakávané hodnoty alebo vyplatené čiastky.

Odmeny založené na akciách a vykázané v nákladoch podľa IFRS 2 predstavovali v obchodnom roku 2017 celkovo 3 503 tis. Eur; z toho pre Martina Zielkeho 856 tis. Eur, pre Dr. Marcusa Chromika 601 tis. Eur, pre Michaela Mandela 577 tis. Eur, pre Stephana Engelsa 485 tis. Eur, pre Franka Annuscheita 455 tis. Eur, pre Michaela Reuthera 370 tis. Eur a pre Dr. Bettinu Orlopp 159 tis. Eur.

V predchádzajúcom roku boli do nákladov evidované odmeny založené na akciách podľa IFRS 2 v celkovej výške 2 320 tis. Eur; z toho pre Martina Zielkeho 625 tis. Eur, pre Dr. Marcusa Chromika 538 tis. Eur, pre Michaela Mandela 408 tis. Eur, pre Stephana Engelsa 331 tis. Eur, pre Franka Annuscheita 327 tis. Eur, pre Michaela Reuthera 230 tis. Eur a pre Martina Blessinga –77 tis. Eur a Markusa Beumera –62 tis. Eur (vrátane úprav za rok 2015 v dôsledku ich odchodu v roku 2016).

Úvery pre členov predstavenstva

Členom predstavenstva boli poskytnuté hotovostné úvery s dobou splatnosti do roku 2051 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 0,9% do 2,8%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 11,9 %. Úvery sú v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy boli členom predstavenstva poskytnuté úvery vo výške 3 129 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 5 001 tis. Eur. V roku 2017 boli splatené úvery vo výške 153 000 Eur. Členovia predstavenstva neboli v sledovanom roku s výnimkou nájomných avalov v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Dozorná rada

Zásady systému odmeňovania a odmena za obchodný rok 2017

Odmeňovanie členov dozornej rady je upravené v § 15 Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft; v súčasnosti platné znenie bolo prijaté na Valnom zhromaždení dňa 20. apríla 2016. Tieto podmienky sa použijú prvýkrát k 1. 1. 2016. Podľa týchto ustanovení sa členom Dozornej rady vypláca základná odmena za obchodný rok vo výške 80 tis. Eur. Predsedovi Dozornej rady sa vypláca trojnásobok a podpredsedovi dvojnásobok uvedenej základnej odmeny.

Za členstvo v kontrolnom výbore a rizikovom výbore sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 30 tis. Eur. Za členstvo v inom výbore Dozornej rady, ktorý sa schádza najmenej raz za kalendárny rok, sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 20 tis. Eur. Predsedovi Dozornej rady sa vypláca vždy dvojnásobok uvedenej sumy. Táto dodatočná odmena sa vypláca za najviac tri mandáty vo výboroch, pričom sa používajú tri najviac odmeňované mandáty. Členovia Dozornej rady, ktorí boli členmi Dozornej rady len počas časti obchodného roka príp. len jedného výboru Dozornej rady, dostanú za tento obchodný rok pomernú odmenu zníženú podľa príslušnej doby. Okrem toho sa každému členovi Dozornej rady vypláca odmena za účasť na zasadnutiach Dozornej rady alebo telekonferencii a zasadnutiach výborov vo výške 1,5 tis. Eur. Za viaceré zasadnutia alebo telefónne konferencie, ktoré sa konajú v jeden deň, sa odmena za zasadnutie vypláca len raz. Fixná odmena a odmena za účasť na zasadnutiach sa vyplácajú ku koncu obchodného roka.

Commerzbank Aktiengesellschaft vypláca členom náhrady za výdaje vzniknuté počas výkonu funkcie a daň z pridanej hodnoty pripadajúca na odmenu alebo náhradu výdajov. Predsedovi Dozornej rady sa v primeranom rozsahu poskytujú personálne a vecné prostriedky ako aj sa im poskytujú náhrady za cestovné náklady vzniknuté počas výkonu funkcie ako aj reprezentačné náklady a náklady na bezpečnostné opatrenia.

Členom dozornej rady bude za obchodný rok 2017 vyplatená celková odmena v čistej výške 2 936,3 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 944,5 tis. Eur). Základné odmeny predstavujú 1 839,8 tis. Eur (predchádzajúci rok: 1 840,0 tis. Eur) a odmeny za prácu vo výboroch 765,0 tis. Eur (predchádzajúci rok: 716,0 tis. Eur). Odmeny za účasť na zasadnutiach 331,5 tis. Eur (predchádzajúci rok: 388,5 tis. Eur).

Odmeny boli jednotlivým členom vyplatené v nasledovnej výške:

Tis. €		Základná odmena	Odmena za prácu vo výbore	Variabilná odmena	Odmena za účasť na zasadnutiach
Klaus-Peter Müller	2017	240,0	120,0	19,5	379,5
	2016	240,0	125,9	24,0	389,9
Uwe Tschäge	2017	160,0	60,0	15,0	235,0
	2016	160,0	60,0	22,5	242,5
Hans-Hermann Altenschmidt	2017	80,0	70,0	22,5	172,5
	2016	80,0	70,0	30,0	180,0
Heike Anscheit (od 1. 1. 2017)	2017	80,0	0,0	12,0	92,0
	2016	–	–	–	–
Gunnar de Buhr	2017	80,0	49,9	21,0	150,9
	2016	80,0	50,0	19,5	149,5
Stefan Burghardt	2017	80,0	46,8	18,0	144,8
	2016	80,0	20,0	16,5	116,5
Sabine Ursula Dietrich	2017	80,0	20,0	13,5	113,5
	2016	80,0	20,0	16,5	116,5
Karl-Heinz Flöther	2017	80,0	30,0	19,5	129,5
	2016	80,0	30,0	24,0	134,0
Dr. Tobias Guldemann (od 3. 5. 2017)	2017	52,7	15,8	10,5	79,0
	2016	–	–	–	–
Stefan Jennes (od 1. 2. 2017)	2017	73,3	0,0	12,0	85,3
	2016	–	–	–	–
Dr. Markus Kerber	2017	80,0	70,0	21,0	171,0
	2016	80,0	70,0	16,5	166,5
Alexandra Krieger	2017	80,0	0,0	12,0	92,0
	2016	80,0	0,0	16,5	96,5
Oliver Leiberich	2017	80,0	0,0	12,0	92,0
	2016	80,0	0,0	16,5	96,5
Dr. Stefan Lippe	2017	80,0	30,0	13,5	123,5
	2016	80,0	30,0	19,5	129,5
Beate Mensch	2017	80,0	0,0	12,0	92,0
	2016	80,0	0,0	13,5	93,5
Anja Mikus	2017	80,0	50,0	22,5	152,5
	2016	80,0	24,8	16,5	121,3
Dr. Roger Müller (do 3. 5. 2017)	2017	27,1	0,0	3,0	30,1
	2016	80,0	0,0	15,0	95,0
Dr. Helmut Perlet	2017	80,0	90,0	21,0	191,0
	2016	80,0	90,0	24,0	194,0
Barbara Priester (do 31. 12. 2016)	2017	–	–	–	–
	2016	80,0	0,0	15,0	95,0
Mark Roach	2017	80,0	0,0	10,5	90,5
	2016	80,0	0,0	15,0	95,0
Margit Schoffer (do 31. 1. 2017)	2017	6,7	2,5	1,5	10,7
	2016	80,0	30,0	24,0	134,0
Nicholas Teller	2017	80,0	80,0	19,5	179,5
	2016	80,0	65,3	21,0	166,3
Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell	2017	80,0	30,0	19,5	129,5
	2016	80,0	30,0	22,5	132,5
Spolu	2017	1 839,8	765,0	331,5	2 936,3
	2016	1 840,0	716,0	388,5	2 944,5

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

Členovia Dozornej rady neposkytovali v roku 2015 poradenské ani sprostredkovateľské príp. iné služby, takže neboli vyplácané žiadne dodatočné odmeny.

Úvery pre členov dozornej rady

Hotovostné úvery boli členom dozornej rady poskytnuté s dobou splatnosti do roku 2043 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 1,3% do 5,1%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 11,4 %. Úvery boli v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy boli členom Dozornej rady vyplatené úvery v celkovej výške 3 560 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 2 713 tis. Eur. V roku 2017 boli úvery splatené vo výške 254 000 Eur. Členovia Dozornej rady neboli v sledovanom roku v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Ostatné údaje

Poistenie D&O

S ohľadom na členov predstavenstva a členov Dozornej rady bolo uzatvorené poistenie zodpovednosti za škody spôsobené na majetku („D&O“). Pre členov predstavenstva a členov Dozornej rady platí spoluúčasť 10% škody, pre všetky poistné udalosti v roku však najviac jedenaplnásobok pevnej ročnej odmeny.

Kúpa alebo predaj akcií spoločnosti

Podľa čl. 19 Nariadenia o zneužívaní trhu č. 596/2014 platí oznamovacia povinnosť a povinnosť zverejňovať obchody riadiacich zamestnancov spoločností kótovaných na burze a ich rodinných príslušníkov. Podľa toho musia byť kúpa a predaj akcií ako aj finančných nástrojov vzťahujúcich sa na Commerzbank od výšky 5 tis. Eur ročne bezodkladne oznamované. Táto oznamovacia povinnosť platí pre predstavenstvo a Dozornú radu.

Spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli v uplynulom obchodnom roku 2017 ohlásené nižšie uvedené obchody, ide pritom o kúpu akcií spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft:

deň obchodu	Meno a ohlasovateľa	Príbuzný	Okruh účastníkov	Kúpa /predaj	počet kusov	Cena €	Objem obchodu €
3.4.2017	Martin Zielke		predstavenstvo	kúpa	2 150	8,5280	18 335,20
3.4.2017	Frank Annuscheit		predstavenstvo	kúpa	2 200	8,5200	18 744,00
3.4.2017	Stephan Engels		predstavenstvo	kúpa	1 900	8,5012	16 152,27
3.4.2017	Michael Reuther		predstavenstvo	kúpa	2 000	8,5227	17 045,40

Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315a nemeckého Obchodného zákonníka a podrobná správa

Zloženie základného imania

Spoločnosť Commerzbank vydala len kmeňové akcie, na ktoré sa vzťahujú práva a povinnosti zo zákonných ustanovení, najmä z § 12, 53a nasl., 118 nasl. a 186 Zákona o akciových spoločnostiach. Základné imanie spoločnosti predstavuje ku koncu obchodného roka 1 252 357 634,00 Eur a je rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií. Akcie znejú na majiteľa.

Vymenúvanie a odvolávanie členov predstavenstva a zmeny stanov

Členov predstavenstva vymenováva a odvoláva Dozorná rada podľa § 84 Zákona o akciových spoločnostiach a § 6 ods. 2 Stanov. Podľa § 6 ods. 1 Stanov pozostáva predstavenstvo najmenej z dvoch osôb; Dozorná rada pritom stanovuje podľa § 6 ods. 2 Stanov aj počet členov predstavenstva. Ak chýba nevyhnutný člen predstavenstva bez toho, aby Dozorná rada vykonala vymenovanie, bude tento v naliehavých prípadoch vymenovaný súdom podľa § 85 Zákona o akciových spoločnostiach. Každá zmena Stanov podlieha podľa § 179 ods. 1 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach uzneseniu Valného zhromaždenia. Ak zákon nepredpisuje väčšinu základného imania zastúpeného pri prijímaní uznesení, postačuje jednoduchá väčšina zastúpeného imania (§ 19 ods. 3 veta druhá Stanov). Oprávnenie na zmenu Stanov týkajúcu sa ich znenia bolo podľa § 10 ods. 3 Stanov v súlade s § 179 ods. 1 veta druhá Zákona o akciových spoločnostiach preveďené na Dozornú radu.

Oprávnenia predstavenstva

Predstavenstvo je so súhlasom Dozornej rady oprávnené na zvýšenie základného imania vo výške najviac 569 253 470,00 Eur vydaním nových akcií podľa § 4 ods. 3 Stanov platných k 31. 12. 2015 (povolené imanie 2015). Predstavenstvo je takisto so súhlasom Dozornej rady oprávnené vylúčiť právo na odber akcií v istých prípadoch, najmä za účelom zvýšenia základného imania vecnými vkladmi.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 poverilo predstavenstvo na vydanie zameniteľných a opčných dlhopisov a/alebo úžitkových práv (s alebo bez práva na zámenu a/alebo opciu) oproti hotovostným alebo vecným plneniam v celkovej nominálnej čiastke do 13 600 000 000,00 Eur. Finančné nástroje môžu byť upravené aj tak, že budú v čase vydania uznané ako nástroje dodatočného jadrového kapitálu (Additional Tier 1 Capital). Pre tento účel je podľa § 4 ods. 4 Stanov k dispozícii podmienené imanie vo výške do 569 253 470,00 Eur (podmienené imanie 2015). Predstavenstvo je na základe súhlasu Dozornej rady oprávnené vylúčiť odberové právo v istých prípadoch, najmä vtedy, ak sa finančné nástroje vydávajú oproti vecným plneniam.

S ohľadom na podrobnosti o povolenom a podmienenom imaní, najmä o dobe platnosti a podmienkach uplatnenia, odkazujeme na podrobné vysvetlivky v prílohe č. 29 a 30.

Oprávnenia predstavenstva na zvýšenie základného imania z povoleného a podmieneného imania, na vydanie zameniteľných a opčných dlhopisov a pôžitkových práv umožňujú banke primerane a aktuálne reagovať na pozmenené kapitálové potreby.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 splnomocnilo predstavenstvo podľa § 71 ods. 1 bod 7 Zákona o akciách na kúpu a predaj vlastných akcií za účelom obchodovania s cennými papiermi, a to do 29. apríla 2020. Objem za týmto účelom získaných akcií nesmie na konci dňa presiahnuť 5% základného imania Commerzbank Aktiengesellschaft. Cena, za ktorú bude nadobudnutá vlastná akcia, nesmie byť tri burzové dni pred dňom kúpy o 10% vyššia alebo nižšia než stredná hodnota akciových kurzov (konečných dražobných cien príp. porovnateľných následných cien akcie Commerzbank v obchodnom systéme Xetra príp. v porovnateľnom následnom systéme Burzy cenných papierov vo Frankfurtu.

Podstatné dohody pri zmene kontroly v dôsledku ponuky na prevzatie

Spoločnosť Commerzbank v rámci rámcových dohôd ISDA s časťou zmluvných partnerov dohodla pre prípad zmeny kontroly v rámci Commerzbank právo na mimoriadnu výpoveď v prospech týchto zmluvných partnerov. Právo na výpoveď spravidla predpokladá podstatné zhoršenie bonity spoločnosti Commerzbank. Jednotlivé zmluvy uzatvorené v rámci týchto rámcových dohôd by museli byť v prípade výpovede vyúčtované v trhovej hodnote, ktorú je možné zistiť každý burzový pracovný deň. Pritom však nie je možné vylúčiť, že výpoveď klienta s mimoriadne veľkým objemom obchodov môže mať na základe možných platobných záväzkov banky napriek tomu podstatný dopad na majetkovú, finančnú a výnosovú situáciu spoločnosti Commerzbank.

Kapitálové podiely viac ako 10 % hlasovacích práv

Podľa oznámenia o hlasovacích právach zo 4. júna 2013 sa Fond na stabilizáciu finančného trhu podieľa na Commerzbank Aktiengesellschaft v rozsahu 17,15 % imania oprávneného na hlasovanie. Ak ostal vtedy nahlásený podiel na hlasovacích právach nezmenený, bol

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

by podiel Fondu na stabilizáciu finančného trhu na Commerzbank Aktiengesellschaft v apríli 2015 ca 15,6 % imania oprávneného na hlasovanie.

Ďalšie skutočnosti, ktoré by mali byť oznámené podľa § 289 ods. 4 Obchodného zákonníka, neexistujú.

Údaje podľa § 315 ods. 4 Obchodného zákonníka

Cieľ interného systému na riadenie kontrol a rizík s ohľadom na finančné výkazníctvo spočíva v tom, aby podľa účtovných predpisov vyplývajúcich z nemeckého Obchodného zákonníka a z predpisov IFRS ročná a koncernová závierka sprostredkovala skutočnosťiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. V spoločnosti Commerzbank sú interný kontrolný systém a systém riadenia rizika – oba s ohľadom na finančné výkazníctvo – spojené do metodiky a realizácie. V ďalšej časti tejto správy sa preto bude používať pojem „IKS“ (interný kontrolný systém). Podrobnosti o systéme riadenia rizík sú uvedené v správe o rizikách na strane 41 nasl..

Cieľ riadneho finančného vykazovania je ohrozený existenciou rizík, ktoré vplyvujú na finančné výkazníctvo. Pritom nie je podstatné, či je toto spôsobené jedinou skutočnosťou alebo kombináciou viacerých skutočností.

Riziká pre finančné výkazníctvo môžu vzniknúť aj v dôsledku chýb v obchodných postupoch. Okrem toho môže podvodné správanie viesť k chybnému uvádzaniu informácií. Preto musí banka zabezpečiť, aby boli riziká týkajúce sa chybných prezentácií, hodnotenia alebo vykazovania informácií vo finančných výkazoch minimalizované.

Interný kontrolný systém spoločnosti Commerzbank sa orientuje na dosiahnutie dostatočnej istoty týkajúcej sa dodržiavania platných právnych požiadaviek, riadneho a hospodárneho vykonávania obchodných činností a úplnosť a správnosť finančného výkazníctva. Pritom musí byť zohľadnené, že napriek všetkým opatreniam banky nemôžu zavedené metódy a postupy interného kontrolného systému nikdy poskytnúť absolútnu, avšak len dostatočnú istotu.

Zákonné základy a smernice

V § 289 ods. 5 nemeckého Obchodného zákonníka je zo strany zákonodarcu definované, že kapitálové spoločnosti musia v správe o stave spoločnosti popísať podstatné znaky svojho interného kontrolného systému. V spoločnosti Commerzbank sa uplatňujú zásady na vytvorenie interného kontrolného systému, ktoré sú stanovené v rámci minimálnych požiadaviek na riadenie rizík.

Základom pre vytvorenie interného kontrolného systému banky je medzinárodne platný rámec, ktorý vyvinul „Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission“ (COSO). Tieto rámcové predpisy sa používajú v Commerzbank na dosiahnutie nasledovných cieľov:

- efektívnosť a účinnosť obchodných procesov
- dodržiavanie platných zákonov a predpisov
- spoľahlivosť finančného výkazníctva

S ohľadom na hodnotenie rizík účtovných procesov požadované v rámci COSO (napr. zabezpečenie úplnosti evidovaných transakcií alebo správneho ocenenia v rámci súvahy) a ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva sa banka riadi podľa odporúčaní „International Standards of Auditing and Quality Control, No. 315, 2009 Edition“ (ďalej ako ISA číslo 315“).

Organizácia

Základom pre riadenie spoločnosti s príslušnou strategickou orientáciou celkového koncernu, ktorá sa riadi podľa rizikových aspektov, je Písomne definovaný poriadok (SFO). SFO predstavuje zrozumiteľnú ako aj priebežne aktualizovanú prezentáciu organizácie a postupov, vrátane kompetenčného poriadku spoločnosti.

Tento rámec stanovuje pre všetky jednotky jednotné a záväzné minimálne požiadavky na organizáciu s ohľadom na dokumentáciu a aktualizáciu. Primárnym prvkom je pritom zásada jednoznačného priradenia zodpovednosti vychádzajúca z plánu rozdelenia obchodných oblastí pre predstavenstvo až po jednotlivé kompetencie na úrovni zamestnancov. Rozsah a vybudovanie rámca pre riadenie spoločnosti sa orientujú podľa právnych a regulárnych požiadaviek ako aj podľa "Firemnej ústavy Commerzbank", ktorú schválilo predstavenstvo. Pritom rámec pre riadenie spoločnosti uplatňuje podstatné ustanovenia firemnej ústavy vo forme praktických nariadení a obsahuje nasledovné prvky:

- rozdelenie obchodných oblastí pre predstavenstvo
- rokovacie poriadky
- organizačné štruktúry
- poverenia na vykonanie úkonov
- kompetenčné pravidlá

Úlohy, ktoré obsahovo nesúvisia, sú v banke organizované podľa zásady rozdelenia funkcií v rôznych oblastiach. Okrem toho sa na minimalizáciu rizík vo finančnom výkazníctve vykonávajú kontroly podľa princípu štyroch očí.

Zodpovednosť za implementáciu, uplatňovanie a realizáciu interného kontrolného systému má primárne predstavenstvo, s ohľadom na účtovné procesy člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť (CFO). Kým celkové predstavenstvo je zodpovedné za vybudovanie a preukázanie primeranosti interného kontrolného systému banky, je člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedný za vybudovanie kontrol vo forme primeraných kontrolných krokov a ich integráciu do príslušných procesov ako aj za efektívnosť interného kontrolného systému pre finančné výkazníctvo. Člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedá za riadne vyhotovenie riadnej a koncernovej závierky.

Pri sledovaní finančného výkazníctva poskytuje na to vytvorený kontrolný výbor Dozornú radu. Tento výbor podporuje Dozornú radu pri monitorovaní účtovníctva, účinnosti systému na riadenie rizík, najmä interného kontrolného systému, compliance a interného revízneho systému. Okrem toho výbor podporuje Dozornú radu pri realizácii auditov, najmä pri zabezpečení nezávislosti audítora a jeho výkonov. Ďalej výbor sleduje aj bezodkladné odstraňovanie nedostatkov zistených audítormi.

Odbor internej kontroly (Group Audit) podáva každý rok správy Dozornej rade príp. radou vytvoreným výborom o revíznej činnosti a podstatných výsledkoch kontrol.

Za vyhotovenie ročných závierok v súlade s príslušnými zákonmi ako aj internými a externými smernicami je zodpovedný finančný odbor (Group Management Finance (GM-F)).

V rámci finančného odboru sa oddelenie účtovných postupov a smerníc zaoberá vypracovávaním a komunikáciou o koncernových smerniciach na vyhotovenie súvah. Podporuje koncernové a správne zostavovanie súvahy formou definovania a dohody o smerniciach na zostavenie súvahy.

Finančný odbor prijíma podporu týkajúcu sa účtovníctva aj od ostatných oddelení banky, najmä zo strany odboru pre IT (Group Information Technology), ktorý zodpovedá za prípravu a technický rozvoj IT systémov používaných pri účtovníctve.

Kontroly za účelom minimalizácie rizík

Kontroly sú v banke technicky aj manuálne (organizačne) integrované priamo do prevádzkových postupov. Technické kontroly sa uplatňujú v používaných IT systémoch a pozostávajú z kontrolných súčtov a kontrolných číslíc. Technické kontroly dopĺňajú manuálne súčasti kontrol, ako napr. zisťovanie údajov na obrazovke, ktoré vykonávajú príslušní zamestnanci. Kvalita údajov pri technickom zisťovaní je zabezpečená na základe organizačných opatrení v rámci zásady štyroch očí, kompetenčných pravidiel, oddelenia funkcií a na základe technických opatrení (udeľovanie IT oprávnení). Počas ďalšieho spracovania dodatočné kontroly zabezpečujú úplnosť a správnosť preberaných údajov.

Kontroly zo strany skupiny pre audit

Odbor pre audit (Group Audit) vykonáva na základe poverenia zo strany predstavenstva nezávisle, objektívne a s orientáciou na kontroly kontrolné činnosti, ktoré sú zamerané na to, aby boli obchodné procesy spoločnosti Commerzbank podporené s ohľadom na ich riadne vykonanie, bezpečnosť a hospodárnosť. Odbor pre audit (Group Audit) podporuje predstavenstvo tým, že hodnotí primeranosť a účinnosť interného kontrolného systému a riadenia rizík, sleduje revíziu podstatných projektov a navrhuje odporúčania. Tým prispieva k zabezpečeniu obchodných postupov a majetku. Odbor pre audit (Group Audit) pôsobí zároveň ako revízny orgán koncernu v rámci riadenia rizík skupiny a pritom dopĺňa činnosť revíznych oddelení v dcérskych spoločnostiach.

Odbor pre audit (Group Audit) spadá priamo pod predstavenstvo a podáva mu správy. Odbor plní svoje úlohy samostatne a nezávisle. Najmä pri výkazníctve a hodnotení výsledkov kontrol nie je odbor viazaný na žiadne príkazy. Vychádzajúc z minimálnych požiadaviek na riadenie rizík sa kontrolná činnosť na základe kontrol orientovaných na riziká vzťahuje v zásade na všetky aktivity a procesy koncernu, nezávisle od toho, či budú tieto vykonávané v koncerne alebo či budú vyčlenené do externého prostredia. Kontrola účinnosti a primeranosti interného kontrolného systému zahŕňajú systémy na riadenie rizík a riziko controlling, výkazníctvo, informačné systémy ako aj finančné výkazníctvo. Pre účely plnenia svojich úloh má odbor pre audit neobmedzené právo na informácie.

O každej kontrole vyhotovuje odbor pre audit písomnú správu, ktorá sa okrem iného zasiela príslušným členom predstavenstva. Na základe správ z kontrol odbor pre audit sleduje a dokumentuje včasné odstraňovanie zistených nedostatkov. Pri nedodržaní tohto postupu sa bude realizovať eskalačná procedúra. Okrem toho vyhotovuje odbor pre audit výročnú správu o kontrolách vykonaných počas obchodného roka, o zistených podstatných nedostatkoch ako aj o vykonaných opatreniach a predkladá ju predstavenstvu.

Proces finančného výkazníctva

Procesy používané v účtovníctve Commerzbank podporujú rôzne IT systémy, ktoré sú zapojené do príslušných postupov. Od roku 2015 sa ročná závierka za Commerzbank AG (tuzemsko) sa predkladá s novou finančnou architektúrou, ktorá pozostáva z nového Financial Data Warehouse ako súborom základných údajov a štandardného softvéru SAP (finančná funkcia). Tak existuje pre závierku podľa IFRS ako aj podľa Obchodného zákonníka jednotné riešenie pre Commerzbank AG (tuzemsko) na základe dôsledných finančných údajov.

V rámci ohlasovacích procesov pre účely finančného výkazníctva sa všetky informácie, ktoré sú relevantné pre zostavenie závierky koncernu Commerzbank podľa IFRS a Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka, zašlú z ohlasovacích miest (Commerzbank Aktiengesellschaft tuzemsko, dcérske spoločnosti a zahraničné pobočky) do centrály. Tieto údaje sa zasielajú prostredníctvom osobitného online systému priamo do konsolidačného softvéru SAP EC-CS, ktorý je prispôsobený potrebám banky. Dcérske spoločnosti ohlasujú údaje podľa IFRS, tuzemské a zahraničné pobočky okrem toho vyhotovujú hlásenia podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Automaticky sa kontroluje konzistentnosť údajov, predtým, než sa tieto zašlú do centrály. Po úspešnom dokončení všetkých kontrol správnosti je možné dokončiť jednotlivé hlásenia. Na základe týchto údajov sa v centrále vykonajú ďalšie kontroly správnosti údajov. Po úspešnom ukončení týchto kontrol sa realizujú všetky konsolidačné kroky za účelom vyhotovenia koncernovej závierky podľa IFRS a vyhotovenie jednotlivej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Opatrenia na vyhotovenie koncernovej závierky pritom pozostávajú z rôznych jednotli-

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

vých konsolidačných krokov (ako napr. konsolidácia kapitálu, dlhov, nákladov a výnosov), prepočtov mien a eliminácie priebežného zisku.

Výkazníctvo podľa špecifických segmentov je zabezpečené samostatným IT systémom. Pritom sa tieto údaje porovnávajú s údajmi z účtovníctva.

Opatrenia na ďalšie doladenie interného kontrolného systému v súvislosti s finančným výkazníctvom

Interný kontrolný systém je s ohľadom na finančné výkazníctvo upravený podľa potrieb koncernu Commerzbank. Pritom neustále prebieha jeho ďalší rozvoj. Za týmto účelom bola do GM-F/GM-FO ako trvalé opatrenie implementovaná iniciatíva „Control Environment Initiative (CEI)“. Základom pre iniciatívu CEI je ďalší rozvoj tzv. „procesnej mapy“ GM-F/GM-FO. Na tejto procesnej mape sú zhora nadol zobrazené všetky podstatné procesy, ktoré sa doladujú prostredníctvom procesných popisov. Za týmto účelom sú identifikované riziká s ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva podľa rámca COSO. Pritom sa banka opiera o odporúčania ISA 315 a skúma, či je možné riziko priradiť nasledovným trom kategóriám a ich popisom:

- výroky o druhu obchodných prípadov: vznik, úplnosť, správnosť, priradenie období a účtov;
- výroky o zostatkoch na účtoch ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, hodnotenie a priradenie;
- výroky o zobrazení v rámci závierky a k údajom uvedeným v závierke: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, vykázanie a zrozumiteľnosť, správnosť a hodnotenie.

Za účelom minimalizácie identifikovaných rizík boli implementované príslušné kontroly. Pre účely účinnosti interného kontrolného systému predstavuje dizajn – čiže štruktúra kontroly a primeraných kontrolných krokov a ich zapojenie do príslušného procesu – a operatívna realizácia kontrol rozhodujúce faktory na minimalizáciu rizík.

Interný kontrolný systém je s pohľadom na finančné výkazníctvo posilnený o pravidelné hodnotenie efektívnosti a účinnosti podstatných kontrol ako aj formou pravidelného hodnotenia kontrolnej činnosti.

Prostredníctvom tohto jednotného postupu má byť zabezpečené, aby boli identifikované a minimalizované riziká a aby bolo možné sa vyhnúť prípadnému chybnému vývoju.

Ostatné údaje

Po dni rozhodujúcom pre zostavenie súvahy neboli vykonané žiadne podstatné zmeny na internom kontrolnom systéme finančného výkazníctva.

Súhrnná osobitná nefinančná správa

podľa § 340i ods. 5 Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka

Podnikateľský úspech koncernu Commerzbank závisí aj od celého radu nefinančných faktorov. Preto Commerzbank víta európsku smernicu o uvádzaní nefinančných informácií a informácií o rozmanitosti ako dôležitý krok pre silnejšie zapojenie otázok podnikateľskej zodpovednosti (Corporate Social Responsibility, CSR) do riadenia koncernu a výkazníctva. Presadenie tejto smernice „CSR“ do nemeckého práva bolo vykonané pomocou Zákona o transponovaní Smernice CSR, ktorého aplikácia je záväzná za rok 2017 po prvýkrát. Zákon predpisuje podávanie informácií o najmenej piatich aspektoch: ekologické otázky, otázky týkajúce sa zamestnancov, sociálne otázky, dodržiavanie ľudských práv ako aj boj proti korupcii a podplácaniu. Commerzbank okrem toho v odseku „Starostlivosť o klientov“ podáva informácie o šiestom aspektoch, nakoľko orientácia na klientov predstavuje dôležitú nefinančnú veličinu ovplyvňujúcu úspech koncernu.

Predložená „súhrnná osobitná nefinančná správa“ (ďalej ako „nefinančná správa“) platí pre koncern Commerzbank ako aj pre materskú spoločnosť Commerzbank AG. Ďalšie podrobnosti o formáte správy nájdete na konci kapitoly „O tejto správe“. Požadovaný popis obchodného modelu je uvedený v správe o stave koncernu na strane 55 nasl..

Ekologické otázky

Ochrana životného prostredia a prírody tvorí pre koncern Commerzbank podstatnú súčasť jeho priznania sa k podnikateľskej zodpovednosti a k udržateľnému rozvoju jej obchodnej činnosti. Pritom zohráva osobitnú úlohu ochrana klímy. Najväčší vplyv na spôsob práce ochraňujúci klímu však Commerzbank nevytvára pri vlastnej prevádzke banky, ale pri poskytovaní finančných služieb, ktoré podporujú ochranu životného prostredia – napr. pre obnoviteľné zdroje energií alebo opatrenia pre zefektívnenie energie – ako aj s ohľadom na rozhodnutie, že niektoré obchody nebude banka ako poskytovateľ finančných služieb sprevádzať alebo ich už nebude sprevádzať. Commerzbank AG napríklad nefinancuje nové uhoľné elektrárne.

Ekologické kritériá pri pridelení úverov¹

S cieľom čo najviac znížiť dopad svojej obchodnej činnosti na ekosystémy Commerzbank preveruje a hodnotí obchody, produkty a vzťahy s klientmi, pri ktorých zohrávajú ekologické otázky osobitnú úlohu. Napríklad vtedy, ak projekty môžu viesť k zvýšenej tvorbe škodlivých látok vo vzduchu, vode a pôde alebo môžu byť spojené s nadmerným využívaním prírodných zdrojov.

Manažment dobrého mena Commerzbank AG stanovuje predpoklady a hranice pre obchodnú činnosť, a to tým, že hodnotí diferencovane, prípadne for požiadavky alebo odmieta obchody, produkty a vzťahy s klientmi. Iná oblasť záujmu je kontrola zlučiteľnosti financovania so zásadami udržateľného rozvoja banky, ktoré sú definované v príslušných stanoviskách a smerniciach, napr. s ohľadom na uhlie, ropu a plyn, agrárne suroviny, baníctvo alebo poľnohospodárstvo a lesníctvo. Tieto pozície a smernice sa pravidelne preverujú a v prípade potreby aktualizujú..

Manažment dobrého mena úzko spolupracuje s klasickým rizikovým manažmentom. Riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom banky, ktoré môžu vyplývať z dopadov obchodnej činnosti banky na životné prostredie, tvorí súčasť stratégie celkových rizík Commerzbank (viď správa o stave koncernu, strana 131). Ako jedno z oddelení koncernového odboru Group Communications patrí riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom do oblasti zodpovednosti predsedu predstavenstva. Predstavenstvo a dozorná rada sú raz štvrtročne informovaní o rizikách súvisiacich s dobrým menom.

Za účelom ďalšieho rozvoja riadenia dobrého mena Commerzbank priebežne sleduje potenciálne ekologicky relevantné témy a preveruje ich zapojenie do procesov a hodnotiacich kritérií banky. Aj procesy hlasovania a výkazníctva sú predmetom pravidelného hodnotenia príp. úprav. Za týmto účelom sa na strane jednej realizujú interné senzibilizačné opatrenia a na strane druhej banka konzultuje situáciu týkajúcu sa ekologických rizík s relevantnými externými stakeholdermi a neziskovými organizáciami. V roku 2017 kontroloval manažment dobrého mena Commerzbank AG celkovo ca 6 000 jednotlivých prípadov (2016: 6 200) týkajúcich sa ekologických, sociálnych a etických otázok.

Spoločnosť mBank v Poľsku prevádzkuje vlastný manažment dobrého mena na základe priznania sa ku Global Compact OSN. Politika „Policy on Providing Services and Financing to Entities Operating in Areas that are Particularly Sensitive in Terms of mBank’s Reputation Risk“ zavedená v roku 2016 slúži na realizáciu tohto záväzku môže viesť k odmietnutiu istých úverových obchodov alebo otvorenia účtu.

¹ irelevantné pre comdirect a Commerz Real.

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

Stratégia mBank v oblasti rizika dobrého mena sa každý rok prehodnocuje a konzultuje s riadením dobrého mena materskej spoločnosti.

Na základe dôsledného uplatňovania a zverejňovania svojich stanovísk a smerníc prispieva Commerzbank okrem znižovania a zamedzovania negatívnych dopadov na životné prostredie aj k senzibilizácii zamestnancov a ostatných účastníkov na trhu. V dôsledku toho môžu vzniknúť multiplikačné efekty, ktoré vedú k tomu, že isté technológie alebo obchody s výrazne negatívnymi dopadmi na životné prostredie v budúcnosti nenájdu zdroje financovania.

Produkty a služby s ekologickým úžitkom²

V záujme úspešnej transformácie na udržateľnú ekonomiku s nízkym obsahom CO₂ musí byť zapojený aj finančný sektor. Celosvetová snaha o spomalenie klimatických zmien si okrem vhodných politických rámcových podmienok a nových technológií vyžaduje predovšetkým dostatočné finančné prostriedky. S tým sú spojené viaceré príležitosti pre Commerzbank na základe stúpajúceho dopytu po príslušných finančných riešeniach na strane jednej a možnosti investícií na strane druhej. Preto Commerzbank vyvíja produkty a služby, ktoré zodpovedajú pozmenenému dopytu po financovaní, novým výnosovým príležitostiam a potrebám klientov a pritom majú aj ekologický úžitok. Rovnako tým banka rieši aj riziko nedostatočného financovania zelených technológií alebo obchodných nápadov na ochranu klímy.

Za sledovanie tohto procesu je zodpovedný výbor „Sustainable Finance Committee“ založený v roku 2017, ktorý prispieva k spájaniu jednotiek a aktivít súvisiacich s udržateľným poskytovaním finančných služieb v rámci Commerzbank AG. Pomocou tohto výboru chce banka aktívne podporovať medzinárodné transformačné procesy ako aj získavať nové a inovatívne obchodné oblasti. Na základe interdisciplinárnej spolupráce sa umožňuje a podporuje rozsiahla výmena informácií, ktorá slúži na vývoj nových a zlepšenie už existujúcich ponúk s ekologickým úžitkom.

Už od polovice 80. rokov patrí financovanie firiem a projektov v oblasti obnoviteľných energií do portfólia Commerzbank AG. Do roku 2020 majú nové obchody v objeme najmenej 2,5 miliárd EUR prispieť k priamemu alebo nepriamemu financovaniu obnoviteľných energií. Vytvorený úverový objem kompetenčného centra pre energetiku bol v roku 2017 na úrovni cca 5,2 miliárd EUR (5 miliárd EUR v predchádzajúcom roku).

Commerzbank AG zapája aspekty udržateľného rozvoja aj do vývoja klasických riešení financovania, a to tak, že svojich klientov informuje o výhodách verejných podpôr pre takéto investície a motivuje ich k realizácii udržateľných projektov. Tak môžu klienti realizovať projekty v oblasti zefektívnenia energy už pri malom objeme investícií. Poradenstvo v oblasti podpory v rámci Commerzbank AG poskytuje prístup k vhodným možnostiam podpory. S podielom ca 9 % na podporách v oblasti ekologických projektov KfW je Commerzbank AG v Nemecku jedna z vedúcich

bánk pri financovaní príslušných investícií stredne veľkých podnikov.

Ako účastník na európskych obchodoch s emisími právami sa Commerzbank AG angažuje v Carbon Pricing Leadership Coalition (CPLC) Svetovej banky, a je tak schopná poskytovať firemným klientom poradenstvo o aktuálnom vývoji v oblasti obchodovania s emisími právami a Carbon Pricing. Novú tému predstavujú zelené bondy: Commerzbank AG podporuje svojich klientov pri príprave a umiestňovaní obligácií v oblasti obnoviteľných energií a energetickej efektívnosti. Rovnako pracuje príslušných záujmových združeníach a odborných zväzoch. Tak banka aktívne prispieva k ďalšiemu rozvoju trhu pre zelené obligácie. Celkový objem všetkých zelených bondov, ktorých emisiu Commerzbank AG v roku 2017 sprevádzala, predstavuje 5,5 miliárd EUR (5,2 miliárd EUR v predchádzajúcom roku).

Commerzbank AG a comdirect distribuujú okrem toho úspešné udržateľné fondy rôznych poskytovateľov súkromným a inštitucionálnym klientom a prispievajú tak k rozširovaniu investičných produktov na zlepšenie životného prostredia. comdirect patrí podľa analýzy ekonomického magazínu „Focus Money“ vo vnímaní klientov medzi najviac udržateľných poskytovateľov na nemeckom finančnom trhu (hodnotenie „veľmi dobrý“ v celkovom rebríčku, vydanie 45/2017).

Aj spoločnosť Commerz Real prispieva k formovaniu energetickeho obratu. Už v roku 2005 začala svoje 1. Investície do solárnej energie a do roku 2013 sprístupnila ďalšie investície prostredníctvom fondov pre súkromných investorov. Dnes patrí spoločnosť Commerz Real s celkovým investičným objemom ca 830 mil. Eur medzi najväčších nemeckých manažérov aktív v tomto segmente. Okrem toho v roku 2017 rozšírila možnosť pre profesionálnych investorov a ponúkla im možnosť investovať do veterných elektrární. Na nasledujúce roky je plánovaný ďalší rozvoj týchto investícií. Okrem toho Commerz Real dbá pri správe nehnuteľností na udržateľnosť, napr. odberom elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov. Okrem toho predstavujú kritériá udržateľného rozvoja súčasť auditov Due Diligence pri kúpe nehnuteľností. Vo fonde „hausInvest“, ktorý z objemom aktív ca 13 miliárd EUR (stav ku koncu roka 2017) patrí medzi najväčšie otvorené realitné fondy v Nemecku, predstavujú objekty s certifikátmi udržateľnosti budov medzičasom 24,4 % nehnuteľného majetku.

Zamestnanci

Základom personálnej politiky Commerzbank je rešpektovanie firemnej kultúry založenej na dôvere – aj a práve v časoch prestavby koncernu v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“. Partnerský a férový prístup je pritom predpokladom pre dlhodobý úspech. „Commerzbank 4.0“ popisuje ďalší vývoj obchodného modelu, pomocou ktorého chce banka dosiahnuť svoje ciele do roku 2020 (viď správa o stave koncernu na strane 55 nasl.). Commerzbank reaguje na nízke úroky, zvyšujúce sa regulačné požiadavky, digitalizáciu spoločnosti a stúpajúce očakávania svojich klientov. Dlhodobu vyššia

² Nicht relevant für mBank.

ziskovosť a silnejšia konkurencieschopnosť sú pre perspektívnu činnosť Commerzbank nevyhnutné. Znižovaniu počtu pracovných miest v Commerzbank AG sa tak v tejto súvislosti nedá vyhnúť. V spoločnostiach comdirect, Commerz Real a mBank neprebíha znižovanie počtu pracovných miest. Najväčšia výzva pre personálnu prácu v koncerne spočíva na jednej strane v tom, že znižovanie počtu pracovných miest v Commerzbank AG musí prebiehať sociálne únosným spôsobom a na strane druhej musí byť banka schopná získať a udržať si zamestnancov v náročnom pracovnom trhu.

Tam, kde je znižovanie počtu pracovných miest nevyhnutné, k tomu dochádza po dohode so zástupcami zamestnancov z cieľov vyhnúť sa výpovediam z prevádzkových dôvodov. Pritom Commerzbank presahuje zákonné požiadavky. V roku 2017 sa banka dohodla so zamestnaneckými grémiami na 32 čiastkových vyrovnaniach, ktoré obsahujú celý rad personálnych opatrení pre sociálne únosné znižovanie počtu pracovných miest. Medzi ne patria zmluvy o zrušení pracovného miesta s vyplatením odstupného, vrátane osobitných úprav pre zamestnancov vo veku nad 56 rokov, ponuky nových pracovných miest, predčasný dôchodok, zníženie pracovného úväzku voľby pred vznikom nároku na odchod do dôchodku, dávky pri zmene lokality, individuálne skrátenie pracovného času a neplatená dlhodobá dovolenka. V tejto súvislosti vznikli v Commerzbank náklady na reštrukturalizáciu vo výške 808 mil. Eur (viď prílohu k správe o stave koncernov strana 172).

Atraktivita zamestnávateľa

Commerzbank chce svojim zamestnancom ponúknuť pracovné prostredie, v ktorom budú radi a úspešne pracovať, a tak chce zabezpečiť na dlhé obdobie úspech spoločnosti. S cieľom naviazať zamestnancov na banku a využiť ich kvalifikáciu pre úspech spoločnosti a dosiahnutie zisku, je potrebné včas identifikovať schopnosti zamestnancov a ďalej ich rozvíjať. Za týmto účelom sleduje Commerzbank AG celostný prístup, ktorý sa prostredníctvom Global Functional Lead odzrkadľuje aj personálnej práci dcérskych spoločností: začína sa to pri nábore a rozvoji praktikantov a tento prístup siaha až po sprevádzanie absolventov vysokých škôl a personálny rozvoj pre špecialistov a riadiacich zamestnancov ako aj projektových manažérov.

Priemerný vek zamestnancov v Commerzbank AG tuzemsko je 45 rokov (stav september 2017). To môže počas obmedzeného nábore nových zamestnancov viesť ku demografickým výzvam pre banku. Preto je krátkodobé až strednodobé personálne plánovanie doplnené pravidelným riadením personálu a kapacít, ktoré je orientované na dlhodobý vývoj. Zavedenie nových tréningových programov so zameraním na medzinárodné digitálne bankovníctvo a Compliance tvoria podstatné súčasti nábore nových zamestnancov orientovaných na budúcnosť a personálny rozvoj.

Na stále sa meniace rámcové podmienky v digitálnom pracovnom prostredí koncern Commerzbank reaguje zmenami v organizácii práce (mobilné technické aplikácie), nižšou orientáciou na hierarchiu, živým projektovým riadením ako aj flexibilitou pri mieste výkonu práce a pracovnej dobe. Už viac ako 2 desaťročia koncern rozvíja svoje aktivity za účelom zlučiteľnosti pracovného a súkromného života a do centra opatrení na rozvoj personálu postavil podporu profesného fitnes a zmeny. Dnes Commerzbank ponúka svojim zamestnancom rôzne riešenia pre rôzne životné fázy: flexibilné modely pracovného času, sabbaticals, uľahčenie návratu po rodičovskej dovolenke, ponuky na opatrovanie príbuzných alebo detí, a to pravidelne a vo výnimočných prípadoch. Spoločnosť comdirect napr. zriadila osobitné kancelárie pre starostlivosť o deti a bola v roku 2017 vyznamenaná pečatou „Najlepšia spoločnosť pre rodiny“ od časopisu „Rodičia“.

Medzi najväčšie dopady, ktoré môže mať koncern Commerzbank potenciálne na zamestnancov, patria možné zdravotné obmedzenia spôsobené výkonom práce. Manažment zdravia v Commerzbank si stanovil cieľ podporovať psychické a fyzické zdravie, ako aj sociálne blaho všetkých zamestnancov. V náročných pracovných a životných situáciách poskytuje banka zamestnancom a riadiacim pracovníkom podporu zo strany externých psychológov a sociálnych poradcov v rámci programu Employee Assistance Program (EAP)³.

Primerane k tomu sa spoločnosť comdirect angažuje v oblasti zdravia zamestnancov, najmä prostredníctvom športových, relaxačných a výživových kurzov, programu pre podporu zamestnancov realizovaného s poskytovateľom EAP spolu s ponukou poradenstva o zdraví a psychických problémoch, ako aj starostlivosťou zo strany firemného lekára. V Poľsku pomáha Employee Benefits Fund vytvorený v mBank svojim zamestnancom, dôchodcom a ich príbuzným finančne v prípade zdravotných núdzových situácií.

Potom, ako Commerzbank do roku 2014 pravidelne získavala údaje o angažovanosti, motivácii a ochote zamestnancov ďalej odporúčať banku, vykonávajú sa od roku 2017 štúdie u manažérov a vedúcich zamestnancov týkajúce sa digitalizácie prípadne stratégie „Commerzbank 4.0“. V budúcnosti majú tieto merania dostať širšiu základňu pri zapojení zamestnancov a tým sa aj téme angažovanosti zamestnancov má poskytnúť väčší priestor. mBank spoločne s programom „Employee Engagement Survey“ každý rok zisťuje spokojnosť zamestnancov a údaje o atmosfére na pracovisku. V rámci tejto ankety môžu zamestnanci predkladať návrhy na vylepšenie a anonymným spôsobom môžu organizačným jednotkám, s ktorými spolupracujú, poskytnúť spätnú väzbu.

Ukazovatele o personálnych rizikách, ako riziko motivácie, riziko nedostatku zamestnancov, sa pravidelne poskytujú predstavenstvu banky (viď správu o rizikách koncernu strana 132 nasl.).

³ neplatí pre mBank.

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

Rozmanitosť a rovnaké príležitosti

Témy rozmanitosti a inklúzia sú pevne zakorenené v našej firemnej kultúre. Rozmanitosť znamená rozmanitosť našich zamestnancov a klientov. Inklúzia opisuje prostredie, v ktorom je rozmanitosť uznávaná a v ktorom každý dostane príležitosť na ďalší rozvoj v rámci svojich schopností a záujmov. Jasne sa hlásime k pracovnému prostrediu bez akýchkoľvek predsudkov a k vzájomnému akceptovaniu. Za to je zodpovedné oddelenie pre riadenie rozmanitosti, ktorého hlavné pole pôsobenia vyplýva zo šiestich faktorov - vek, pohlavie, sexuálna orientácia a identita, etnický pôvod a národnosť, náboženstvo a svetonázor, ako aj postihnutie. Ťažiskovými bodmi sú rovnaké zaobchádzanie s pohlaviami a osobami s postihnutím ako aj podpora kultúrnej rozmanitosti. Dôležité formáty na spracovávanie týchto tém sú na strane jednej Global Diversity Council vedený členom predstavenstva Commerzbank zodpovedným za personálne otázky, ktorý riadi celokoncernové činnosti na tému rozmanitosti a inklúzie. Na strane druhej poskytuje riadenie rozmanitosti poradenstvo aktuálne deviatim zamestnaneckým sieťam Commerzbank AG, v ktorých sa angažuje viac ako 1 500 kolegov z tuzemska a zahraničia.

Commerzbank sleduje v rámci celého koncernu cieľ spočívajúci vo zvýšení podielu žien pozíciách do roku 2021 na všetkých úrovniach riadenia pod predstavenstvo na 35 %. V obchodnom roku 2017 bol tento podiel na úrovni 30,7 % (v predchádzajúcom roku: 29,8 %). V Commerzbank AG tuzemsko bolo ku koncu sledovaného obdobia 28,6 % riadiacich pozícií obsadených ženami (v predchádzajúcom roku 28,5 %). Podrobnosti o podiele žien dozornej rade a predstavenstve ako aj na 1. a 2. riadiacej úrovni nájdete v správe o riadení spoločnosti Corporate-Governance (strana 24 nasl.).

Commerzbank neakceptuje žiadnu formu diskriminácie alebo obťažovanie zamestnancov. To zahŕňa verbálne aj fyzické útoky, ako aj sexuálne obťažovanie alebo zneužívanie. Už hrozba obťažovania alebo vytvorenie prostredia plného zastrašovania sú neakceptovateľné. Commerzbank garantuje svojim zamestnancom, klientom a dodávateľom, že v prípade oprávnených sťažností bude reagovať rýchlo a primerane. Zamestnanci majú možnosť využívať existujúce procesy pre podávanie sťažností bez akéhokoľvek nátlaku. Dotknutí zamestnanci môžu okrem toho využiť Employee Assistance Program (EAP)⁴. Zároveň ponúka podniková dohoda „Partnerské a férové správanie na pracovisku“ rozsiahle informácie a smernice pre riadiacich zamestnancov a ostatných zamestnancov Commerzbank AG a comdirect pre otázky diskriminácie. V spoločnosti mBank platí „Anti-Mobbing Policy“, ktorá chráni a informuje zamestnancov. Zamestnanci koncernu, u ktorých bolo preukázané nevhodné správanie, musia počítať s tým, že Commerzbank preverí všetky pracovnoprávne možnosti. V osobitne závažných a trestno-právne relevantných prípadoch sú do procesu zapojené aj príslušné úrady. V roku 2017 takýto prípad nevznikol.

⁴ neplatí pre mBank.

Sociálne otázky

Koncern Commerzbank vníma svoju úlohu aj v tom, že musí pozitívne spoluvytvárať spoločenské prostredie. Banky ovplyvňujú dianie najmä poskytovaním finančnej infraštruktúry a dopadmi finančných služieb na ekonomiku (viď aj kapitolu o ekologických dopadoch a starostlivosti o klientov, rešpektovanie ľudských práv a boji proti korupcii a podplácaniu). Okrem toho je spoločensky dôležitá úloha koncernu ako zamestnávateľa a daňovníka. Nehnutelnosti investičných a špeciálnych fondov spoločnosti Commerz Real ponúkajú okrem toho nové obydlia predovšetkým vo veľkých mestách a byty pre študentov. Zároveň sa Commerzbank AG a dcérske spoločnosti koncernu vo veľkom rozsahu angažujú pre dobročinné účely, napr. vo forme viacerých kooperačných a sponzoringových projektov ako aj pri podpore zamestnancov v týchto projektoch. S cieľom lepšie ohodnotiť a riadiť spoločenský úžitok tejto angažovanosti ako aj finančných darov a nadačnej činnosti sa Commerzbank rozhodla, že do roku 2020 vyvinie metódu na kvantifikáciu tohto príspevku k tvorbe hodnôt.

Spoločenská angažovanosť

V záujme svojej spoločenskej angažovanosti udržiava koncern Commerzbank rozličnými spôsobmi kontakty so svojim okolím. Mnohé projekty a iniciatívy, ktoré boli založené spolu s partnermi z politiky, ekonomického života a spoločnosti, prispievajú k riešeniu aktuálnych problémov. Mnohé z týchto programov by bez tejto podpory nebolo možné realizovať. Ich spoločenská pridaná hodnota by sa stratila, ak by Commerzbank netrvala na ich realizácii. Aj keď sa spoločenská angažovanosť v zmysle „povinného podávania správ CSR“ nemusí vnímať ako závažná, je Commerzbank presvedčená o jej pozitívnych sociálnych dopadoch.

Príkladom je ekologické praktikum, ktoré v roku 1990 založila Commerzbank AG spolu s nemeckými národnými parkami. Toto praktikum sprostredkúva študentom v chránených oblastiach v celom Nemecku praktický obsah z oblasti ekologickej výchovy a práce s verejnosťou. Banka organizuje a financuje ekologické praktikum, chránené územia zabezpečujú odbornú starostlivosť. Od začiatku programu sa na ňom zúčastnilo takmer 1600 praktikanov. Absolventi prinášajú svoje skúsenosti následne do ekonomického života, politiky, spoločnosti alebo aj do ochrany životného prostredia.

Ešte dlhšie - už viac ako 30 rokov - existuje iniciatíva „Zelená stuha“: spoločne s Nemeckým olympijským zväzom Commerzbank AG každý rok oceňuje 50 športových klubov, ktoré sa vyznačujú príkladnou podporou talentov, prípadne mládeže a poskytuje každému z nich podporu vo výške 5 000 Eur. Dodnes viac ako 500 000 detí a mladých ľudí z viac ako 1 800 športových klubov profitovalo z tejto iniciatívy.

Osobitné ťažisko v rámci spoločenskej angažovanosti definovali spoločnosti z koncernu Commerzbank okrem toho na dobrovoľnícku činnosť: zamestnanci sú napr. formou uvoľnenia alebo poskytnutia infraštruktúry motivovaní k sociálnej angažovanosti. Toto osobné nasadenie zamestnancov využíva spoločenský rozvoj a zlepšuje životné podmienky znevýhodnených osôb. Rovnako takáto angažovanosť zlepšuje motiváciu na pracovisku a podporuje porozumenie medzi zamestnancami. V roku 2017 takto pôsobilo viac ako 750 zamestnancov Commerzbank AG. Zamestnanci sa môžu podieľať na rôznych projektoch, v Nemecku napr. na príprave znevýhodnených mladých osôb na povolanie, v oblasti integrácie utečencov, v rámci charitatívnych športových projektov alebo v iných sociálnych oblastiach. V Poľsku mBank a mFoundation okrem toho spoločne podporujú ďalšie vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti ekonomie a financií.

Dôležitý príspevok k udržateľnému rozvoju spoločnosti realizujú aj viaceré nadácie, ktoré riadi alebo podporuje koncern. V spoločnosti Commerzbank aktívne pôsobia viaceré nadácie z oblasti vzdelávania, vedy, umenia a kultúry, ako aj sociálnych otázok: Nadácia Commerzbank podporuje na celom území Nemecka centrálna zariadenia a príkladné projekty z oblasti vedy, kultúry a sociálnych vecí. Pritom ide o podnety pre nových vedcov, sprostredkovanie kultúry a spoločenskú účasť. Nadácia Jürgena Ponta už viac ako 40 rokov podporuje nových mladých umelcov v Nemecku, a to v oblasti hudby, výtvarného umenia a literatúry. Okrem toho existuje 6 sociálnych nadácií, ktoré finančne podporujú zamestnancov banky v nezavinených núdzových situáciách. Spoločným cieľom všetkých nadácií je prispieť k ďalšiemu rozvoju a perspektívnej existencii spoločnosti. Commerzbank AG podporila v roku 2017 tieto nadácie celkovou sumou 1,17 mil. Eur, okrem iného na personál, pracovné miesta a ostatné vecné náklady.

Ako zakladateľka nadácie sa spoločnosť comdirect spolu s burzou v Stuttgarte stará o nadáciu Rechen. Nadácia sa zameriava na to, aby zvýšila povedomie o význame počítania ako základnej vzdelávacej techniky a aby v Nemecku posilnila zručnosti v tejto oblasti. Podobný cieľ si v Poľsku stanovila nadácia mFoundation. Na obdobie rokov 2014 až 2020 definovala ťažiská svojej činnosti na stratégiu „m for mathematics“, ktorá sa obracia na školy, univerzity a knižnice s cieľom zlepšiť matematické zručnosti v celej krajine. V roku 2017 predstavovali náklady na zákonné úlohy nadácie mFoundation ca 860 000 Eur.

Commerzbank AG okrem toho v uplynulom roku poskytla finančné dary vo výške 432 000 Eur.

Rešpektovanie ľudských práv

Commerzbank sa priznáva k rešpektovaniu ľudských práv na základe medzinárodne akceptovaných noriem, ako je Medzinárodná deklarácia ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Medzinárodný pakt o ekonomických a kultúrnych právach ako aj základné pracovné normy Medzinárodnej organizácie práce (ILO). Ako spoločnosť so sídlom v Nemecku je Commerzbank okrem toho viazaná na Smernice OECD pre multinárodné spoločnosti a orientuje sa podľa Základných zásad OSN pre ekonomiku a ľudské práva. Commerzbank AG ako aj mBank ako signatári Global Compact OSN sa dobrovoľne zaviazali dodržiavať ľudské v oblasti ich pôsobnosti. Tým Commerzbank v oblasti, ktorú dokáže ovplyvniť, prispieva k podpore a rešpektovaniu ľudských práv.

Kritériá ľudských práv pri udeľovaní úverov⁵

Commerzbank zohľadňuje aspekty ľudských práv aj v rámci obchodnej činnosti s klientmi. To sa dotýka napr. susedov, zamestnancov alebo nepriamo dotknutých pri ťažbe surovín v rozvojových a prahových krajinách alebo aj v sektore spracovania bavlny. Za týmto účelom Commerzbank AG a mBank prijali vlastné stanoviská a smernice, ktoré sa využívajú pri všetkých hlasovaniach manažmentu dobrého mena a ktoré už na základe ich existencie vedú u zamestnancov k vyššiemu uvedomeniu si obchodného významu nefinančných tém.

Spoločnosť Commerzbank AG okrem toho sformulovala podrobne stanovisko k rešpektovaniu ľudských práv, ktoré je k dispozícii na internetovej stránke spoločnosti. Na tomto základe sa v rámci riadenia dobrého mena intenzívne analyzujú a diferencne posudzujú obchody a obchodné vzťahy, pri ktorých zohrávajú ľudské práva podstatnú úlohu. To môže viesť až k odmietnutiu príslušného obchodu príp. odmietnutiu alebo ukončeniu obchodného vzťahu.

Odbor pre riadenie dobrého mena Commerzbank AG štvrťročne informuje rizikový výbor dozornej rady o nekvantifikovateľných rizikách. Podstatné informácie a vysoké hlasovania v oblasti rizík dobrého mena – aj s ohľadom na ľudské práva – sa podávajú štvrťročne členovi predstavenstva zodpovednému za financie a príslušným členom predstavenstva zodpovedným za segmenty.

V rámci podpísania UN Global Compact v roku 2015 mBank prijala pre svoje vlastné riadenie rizík v oblasti dobrého mena politiku zameranú na služby pre klientov v citlivých obchodných oblastiach (viď ekologické otázky). Na základe toho sa majú eliminovať obchody s klientmi, ktoré súvisia okrem iného s detskou alebo nútenou prácou, hrubým poškodzovaním životného prostredia a ničením lokalít svetového dedičstva.

⁵ irelevantné pre comdirect a Commerz Real.

21	Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka
27	Správa o odmeňovaní
40	Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
44	Nefinančná správa

Okrem toho odbor Compliance koncernu Commerzbank prevetuje dodržiavanie národných a medzinárodných zásad a smerníc zo strany banky a jej obchodných partnerov. Medzi to spadá okrem iného aj dodržiavanie embárg a sankcií, najmä presadenie ustanovení o sankciách OSN, ktoré slúžia na ochranu a rešpektovanie ľudských práv, ako aj prevenciu praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Boj proti korupcii a podplácaniu

Správanie v súlade so zákonmi a smernicami tvorí základ každej podnikateľskej zodpovednosti. Ťažiskové aktivity v oblasti Compliance sú pre Commerzbank okrem obrany proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu aj interné obchody, podvod, korupcia a iné kriminálne aktivity v oblasti obchodnej činnosti. S cieľom vyhovieť neustále rastúcej komplexnosti národných aj medzinárodných zákonov a právnych úprav koncern naďalej rozvíja svoj manažment v oblasti Compliance a prispôsobuje aktuálnemu vývoju a výzvam. Ďalšie informácie o podstatných činnostiach v oblasti Compliance – okrem boja proti korupcii a podplácaniu – nájdete v správe o stave koncernu na strane 59 ako aj v správe o rizikách koncernu na strane 130.

Boj proti korupcii

Ako férový účastník na trhu sa Commerzbank angažuje dôsledne v boji proti korupcii a podplácaniu. Pritom spoločnosti koncernu dodržiavajú Smernice OECD pre multinárodné spoločnosti ako aj Konvenciu OECD proti podplácaniu zahraničných funkcionárov v medzinárodnom obchodnom styku. Za týmto účelom sa Commerzbank AG a mBank dohodli na dodržiavaní UN Global Compact so svojimi desiatimi zásadami, okrem iného aj v boji proti korupcii.

Tieto externé štandardy boli doplnené o interné smernice. Spoločne tvoria rámec pre riadenie oblasti Compliance v boji proti korupcii. Medzi ne patria zásadné smernice správania, ktoré poskytujú orientačný rámec pre korektné a eticky nezávadné správanie pri každodennej práci. Okrem toho predstavenstvo Commerzbank prijalo stratégiu Global Anti-Bribery and Corruption Policy (ABC-Policy) platnosť v celom koncerne, ktorú konkretizuje a dopĺňa o existujúce normy a procesy, najmä s ohľadom na dary a príspevky ako aj konflikty záujmov.

Korupcia a podplácanie môžu viesť k priamym ekonomickým škodám. Ich negatívne dopady sú rozmanité a siahajú od poškodenia dobrého mena cez vystrašenie investorov až po úhradu pokút. Okrem ekonomických nákladov môžu byť aj sociálne a ekologické náklady korupcie sčasti významné, napr. ak v dôsledku toho chýbajú finančné prostriedky na výdavky štátu alebo sa posilňuje sociálna nerovnosť. Okrem toho vyvoláva akýkoľvek druh korupcie okrem už uvedeného porušenia zákona o vážne morálne a politické obavy, podkopáva zodpovedné riadenie spoločnosti a ekonomický rozvoj vo verejnom, ako aj súkromnom sektore a skresľuje podmienky hospodárskej súťaže doma i v zahraničí.

Commerzbank zaviedla pre koncern centrálné preventívne systémy s cieľom rozoznávať, minimalizovať a eliminovať riziká v oblasti podplácania a korupcie, a tým zabezpečiť dodržiavanie stratégie ABC. Medzi ne patrí analýza rizík, hĺbkový audit tretích osôb, ďalšie vzdelávanie, povinná absencia (Mandatory Time Away)⁶, previerky Compliance a hodnotenie jej efektivity, globálna smernica o správaní prepracovaná v roku 2017 („Code of Conduct“), klauzula o integrite, interné kontroly, systém pre oznamovateľov (Business Keeper Monitoring System, Whistleblowing) ako aj kontroly spofahlivosti potenciálnych zamestnancov.

⁶ neplatí pre mBank.

Základom pre hodnotenie a minimalizáciu potenciálnych rizík v oblasti Compliance je analýza ohrození. Vykonáva sa raz ročne v celom koncernu a dotýka sa všetkých spoločností, pobočiek patriacich do koncernu ako aj ostatných prepojených prípadne závislých spoločností od koncernu v tuzemsku a zahraničí, ktoré sa považujú za relevantné z pohľadu Compliance. Analýza zahŕňa aj časť týkajúcu sa korupcie a hodnotí príslušné riziká a kontrolné činnosti jednotlivých jednotiek. Preventívne opatrenia vyplývajúce z analýzy ohrození banka pravidelne preveruje a v prípade potreby ich dopĺňa.

V rámci stratégie ABC sa Commerzbank obracia proti podplácaniu, získavaniu výhod a iným formám korupcie: to platí v rámci aj mimo koncernu, vo vzťahu k obchodným organizáciám, funkcionárom a všetkým osobám, ktoré sú vo vzťahu k banke. Zákaz akéhokoľvek získavania výhod alebo podplácania platí nielen pre zamestnancov, ale aj pre „prepojené osoby“, ako napr. sprostredkovateľov. S cieľom poskytnúť zamestnancom pomoc pri presadzovaní týchto smerníc bolo vyvinuté špeciálne školenie ABC. Toto školenie musia všetci zamestnanci a vedúci zamestnanci raz ročne povinne absolvovať. Obchodné a funkčné jednotky so zvýšeným rizikovým profilom, ako aj osoby vo funkciách v Commerzbank, ktoré sú vystavené vyššiemu riziku podplácania a korupcie, absolvujú okrem toho aj ciele školenia. Zároveň je kedykoľvek k dispozícii aj antikorupčný tím a je pripravený odpovedať na akékoľvek otázky. Zamestnanci a externí spolupracovníci môže rovnako využiť platformu pre poskytovateľov informácií o korupcii na internete a tak nahlasovať anonymné prípady podozrenia.

Obchodní partneri a poskytovatelia služieb Commerzbank AG sú v rámci hĺbkových auditov systematicky analyzovaní s ohľadom na podnety na korupciu, to aj v prípade potreby po uzatvorení obchodného vzťahu. Okrem toho nanovo vyrokované zmluvy Commerzbank AG obsahujú záväznú klauzulu o integrite. Keďže sa obchodné procesy neustále menia a vznikajú nové zákonné požiadavky, pracuje Commerzbank priebežne na optimalizácii všetkých procesov relevantných pre Compliance. Oblasť Compliance má rozsiahle práva na udeľovanie pokynov a práva v oblasti eskalácie ako aj oprávnenie na získavanie informácií a vykonávanie kontrol.

Commerzbank výslovne netoleruje korupciu ani ostatné trestné činnosti zamestnancov. Odhalené trestné konanie banka sleduje podľa princípu nulovej tolerancie. Každý zamestnanec, ktorý preukázateľne poruší túto zásadu, musí počítať s pracovnoprávnymi, občiansko-právnymi alebo trestnoprávnymi dôsledkami. V roku 2017 neboli v koncernu Commerzbank nahlásené žiadne prípady korupcie.

Starostlivosť o klientov

Koncern Commerzbank môže byť dlhodobo úspešný len so spokojnými klientmi. Preto sa ponúka koncernov riadi podľa záujmov klientov a spokojnosť klientov patrí medzi najdôležitejšie ukazovatele pri hodnotení obchodného úspechu.

Transparentnosť a férovosť vo vzťahoch ku klientom

Ak poradenstvo primárne nezohľadňuje záujmy klientov, ak sa odporúčajú nevhodné produkty alebo dávajú nesprávne rady, môže to viesť k závažným dôsledkom pre záujmy klientov. Preto sú základnými hodnotami spoločností patriacich do koncernu Commerzbank férovosť a kompetentnosť, a to vo vzťahu ku klientom, ako aj pri tvorbe produktov.

Commerzbank AG plní svoj nárok poskytovať férové a kompetentné poradenstvo pomocou „Klientskeho kompasu“, ktorý predstavuje viackrát ocenený software pre finančné plánovanie. Na základe toho sa poradcovia banky riadia podľa individuálnych potrieb svojich klientov z oblasti súkromných klientov a firemných klientov a pripravujú pre nich celostnej riešenia a finančné plány. Okrem toho Commerzbank v predchádzajúcich rokoch zaviedla nové produkty a služby s osobitným úžitkom pre klientov. Medzi ne patria bezplatné bežné účty, firemné účty so zárukou spokojnosti alebo financovanie výstavby nezávislé od poskytovateľa.

Ochota klientov odporučiť banku ďalším osobám predstavuje dôležitú úlohu v systéme odmeňovania Commerzbank AG a comdirect. Ako merná veličina sa v segmente súkromných klientov a podnikateľov využíva Net Promoter Score (NPS)⁷, medzinárodne uznávaný štandard na hodnotenie spokojnosti klientov. Mesačne sa vedie krátky telefonický rozhovor z približne 12 000 klientmi Commerzbank AG o tom, či by odporučili svoju filiálku ďalším osobám. Poznatky z týchto rozhovorov by mali prispieť k zlepšeniu služieb pre klientov a tým aj dlhodobo zvýšiť spokojnosť klientov. Podiel súkromných klientov a podnikateľov s vysokou ochotou odporučiť banku ďalej – tzv. „promotóri“ –, ktorý bol zistený v rámci NPS Commerzbank AG, bol v roku 2017 na úrovni viac ako 60 %. Ide o veľmi vysokú hodnotu, ktorá sa odzrkadľuje v náraste počtu nových klientov: len v Nemecku segment vzrástol v roku 2017 o 500 000 nových klientov. Klienti comdirect sú rovnako väčšinou spokojní so svojou bankou, ktorú by odporučili ďalším ľuďom (56 % promotórov).

⁷ neplatí pre Commerz Real.

21 Správa Corporate-Governance a vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 315d Obchodného zákonníka v spojení s § 289f Obchodného zákonníka

27 Správa o odmeňovaní

40 Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka

44 Nefinančná správa

Spokojnosť klientov predstavuje prioritu aj pre mBank. Projekty ako „mSatisfaction“ sú zamerané na ďalšie posilnenie vernosti klientov. Pomocou NPS mBank meria v oblastiach Retail a Corporate Banking spokojnosť so všeobecnou spolupracou ako aj s určitými procesmi a produktami. V oblasti obchodov so súkromnými klientmi sa v roku 2017 podarilo zvýšiť hodnotu NPS. Aj v rámci firemných klientov sa spokojnosť klientov od začiatku meraní NPS v roku 2014 výrazne zlepšila. V septembri 2017 zverejnil magazín „Forbes“ svoj rebríček najlepších bánk pre firmy v Poľsku. mBank vyhrala túto súťaž už druhýkrát po sebe a bola vyhlásená za úverovú inštitúciu, ktorá najlepšie plní požiadavky malých a stredných poľských firiem.

V oblasti firemných klientov Commerzbank AG sa ročne získavajú údaje od približne 7 000 firemných klientov, z ktorých je možné vyvodiť, nakoľko sú spokojní so starostlivosťou v tomto segmente a aké požiadavky a očakávania majú na spoluprácu s bankou. Firemní klienti označujú ako jasné silné stránky angažovanosť poradcov ako aj kvalitu poradenstva – okrem znalosti trhu, sektorov a firiem aj profesionalitu v zahraničnom obchode. To sa odzrkadľuje v priebežne vysokej vernosti klientov. Podľa výsledku aktuálnej ankety medzi klientmi plánuje 94 % firemných klientov pokračovať v obchodnom vzťahu s Commerzbank a 87 % firemných klientov by Commerzbank odporučilo ďalším osobám. Spokojnosť klientov tvorí súčasť cieľov zamestnancov v oblasti predaja a jednotiek na podpora predaja v rámci segment firemných klientov.

Spoločnosti patriace do koncernu aktívne viažu svojich klientov s cieľom čo najlepšie zohľadniť ich záujmy: experti si vymieňajú rôznymi formami svoje skúsenosti s klientmi, aby potom ich nápady a podnety zaradili do procesu vývoja (ďalšieho vývoja) nových produktov a služieb. Keďže digitalizácia ponúka nové možnosti na priamu účasť klientov, Commerzbank AG momentálne plánuje a testuje nové formáty na zapojenie svojich súkromných klientov. Banka uviedla v roku 2017 do života „Customer Solution Lab“. Cieľom tohto formátu je umožniť klientom účasť na vývoji inovatívnych produktov a služieb. Nové koncepty sa spolu s prototypmi predstavujú počas prezentácií alebo poradenských rozhovorov, počas ktorých sa vedie konštruktívna diskusia. Tak získava Commerzbank priamo konkrétne nápady, ako čo najlepšie zadefinovať svoju ponuku podľa potrieb svojich klientov. Klienti spoločnosti comdirect sa môžu stať súčasťou „comdirect community“. Pritom si klienti a záujemcovia o finančné trhy vymieňajú informácie o produktoch a iných finančných témach so svojou bankou na internetovej platforme.

Segment firemných klientov Commerzbank AG vykoná pre ďalší rozvoj svojej ponuky pravidelne tematické ankety medzi klientmi. Tak je daná možnosť získavať dôležité poznatky o požiadavkách a želaniach klientov, ktoré sa následne stávajú súčasťou tvorby produktov a procesov. Banka tým sleduje cieľ riadiť sa pri optimalizácii produktov a inovácií, napr. v rámci digitalizácie, vždy podľa úžitku pre klientov. Rovnako spoločnosť Commerz Real využíva

pravidelné ankety medzi nájomcami svojich nehnuteľností, aby zapojila ich potreby do ďalšieho rozvoja ponuky.

Za účelom zohľadnenia záujmov klientov predstavuje aj ochrana osobných údajov najvyššiu prioritu. Zamestnanci firemného splnomocnenca pre ochranu osobných údajov podporujú obchodné jednotky v tuzemsku i v zahraničí a sledujú dodržiavanie zákona v oblasti ochrany osobných údajov, smerníc a nariadení. V roku 2017 koncern prijal 158 sťažností týkajúcich sa zaobchádzania s osobnými údajmi klientov. Vo vzťahu k počtu viac ako 18 miliónov súkromných klientov a podnikateľov ako aj viac ako 60 000 firemných klientov ide o veľmi nízke číslo. Napriek tomu Commerzbank dôrazne sleduje každý jeden prípad. Vo väčšine prípadov sa reklamácia vzťahuje na to, že údaje klienta boli použité neoprávnené alebo boli poskytnuté tretím osobám. Jednotlivé sťažnosti boli priamo predložené Úradu pre dohľad nad ochranou osobných údajov.

Veľký úžitok pre klientov majú preventívne opatrenia za účelom zamedzenia podvodov pri prevodoch a s tým spojených škôd. Tak je možné včas odhaliť pokusy o podvod a minimalizovať straty. S ohľadom na typ podvodu, ktorý sa v súčasnosti vyskytuje pomerne často a pri ktorom sú firemní klienti podvodným spôsobom požiadaní o vykonanie prevodu (CEO Fraud), Commerzbank AG iniciovala okrem iného rozsiahlu ponuku školení pre klientov v Nemecku a vo zvolených lokalitách v Európe. Vysoký bezpečnostný štandard spoločnosti comdirect bol potvrdený pečaťou „Najbezpečnejšia online banka“, ktorú v auguste 2017 udelil magazín „Focus-Money“.

O tejto správe

Commerzbank je podľa „Zákona o posilnení poskytovania nefinančných informácií o spoločnostiach v ich správach o stave spoločností a koncernov“ (Zákon o transponovaní Smernice CSR) povinná vypracovať správu o nefinančných informáciách (§ 340a ods. 1a Obchodného zákonníka). Commerzbank plní túto povinnosť formou predloženia tejto správy o nefinančných informáciách podľa § 340i ods. 5 v spojení s § 315b ods. 3 a § 298 ods. 2 Obchodného zákonníka.

Za účelom prípravy správy o nefinančných informáciách 2017 boli v rámci analýzy podstatných skutočností identifikované také nefinančné informácie, ktoré sú podstatné pre pochopenie obchodného procesu, výsledku a obchodnej situácie a ktoré majú výrazný dopad na obchodnú činnosť Commerzbank. Ak nie je uvedené inak, vzťahujú sa informácie k tejto správe na koncern. Okrem materskej spoločnosti Commerzbank AG boli do tejto správy zaradené aj dcérske spoločnosti, ktoré sú podľa inventúry rizík podstatné: comdirect bank AG, Commerz Real AG, mBank S. A. a Commerzbank Finance & Covered Bond S. A. (CFCB). V mnohých oblastiach – napr. v oblasti boja proti korupcii, personálneho manažmentu alebo manažmentu dobrého mena – platia smernice Commerzbank AG o tzv. „Global Functional Lead“ pre celý koncern. Ak sa podstatné právne úpravy v dcérskych spoločnostiach odlišujú od právnych úprav materskej spoločnosti koncernu, sú v tejto správe primerane vysvetlené. Spoločnosť CFCB, ktorá ku koncu roka 2017 spravovala portfólio určené na likvidáciu a mala už len 10 zamestnancov, nemusela za rok 2017 poskytnúť doplňujúce informácie o podstatných nefinančných otázkach a je zapojená do vysvetliviek Commerzbank AG.

V záujme dôsledného informovania adresátov našich finančných správ banka upustila od zákonnej možnosti využiť rámec na poskytnutie informácií. Podrobné informácie o stratégii udržateľného rozvoja Commerzbank AG, cieľoch programu udržateľného rozvoja a ďalších nefinančných činnostiach sú obsiahnuté v správe o udržateľnom rozvoji GRI a vo vyhlásení podľa Nemeckého kódexu udržateľného rozvoja, ktoré je možné nájsť na stránke <http://www.nachhaltigkeit.commerzbank.de>. Odkazy na údaje mimo ročnej závierky prípadne koncernovej závierky predstavujú ďalšie informácie a tieto nie sú súčasťou tejto správy o nefinančných informáciách.

Okrem rizík zobrazených v správe o rizikách koncernu (strana 99 nasl.) nie sú pri použití čistej metódy spojené s obchodnými vzťahmi, produktami a službami žiadne podstatné riziká z vlastnej obchodnej činnosti, ktoré by pravdepodobne mali závažné negatívne dopady na vyššie uvedené nefinančné aspekty.

Táto nefinančná správa bola za účelom získania obmedzenej istoty skontrolovaná auditorskou spoločnosťou PwC podľa ISAE 3000 (Revised). Neobmedzený výrok o tejto kontrole je možné nájsť na strane 303.

Správa o stave koncernu

- › V správe o stave koncernu poskytujeme informácie o ekonomických rámcových podmienkach ako aj ich dopadoch na obchodnú činnosť Commerzbank. Okrem toho podávame podrobnú správu o obchodnom vývoji koncernu Commerzbank za uplynulý obchodný rok 2017. Okrem toho predstavíme vyhliadky pre očakávaný vývoj rámcových podmienok Commerzbank ako aj koncernu samotného do roku 2018.
- › Commerzbank dosiahla v obchodnom roku 2017 napriek nákladom na reštrukturalizáciu vo výške 808 mil. Eur pozitívny výsledok koncernu, ďalej zvýšila kapitálovú kvótu a podstatne znížila portfólio určené na likvidáciu. Realizácia stratégie „Commerzbank 4.0“ pokračovala podľa plánu a koncern pokračoval v kurze rastu.

Obsah

55 Základy koncernu Commerzbank

- 55 Štruktúra a organizácia
- 55 Ciele a stratégia
- 57 Riadenie spoločnosti
- 58 Správa o odmeňovaní
- 58 Údaje podľa § 315 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka
- 58 Údaje podľa § 315a nemeckého Obchodného zákonníka a doplňujúca správa
- 58 Údaje podľa § 315d nemeckého Obchodného zákonníka
- 58 Údaje podľa § 340i ods. 5 nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 nemeckého Obchodného zákonníka
- 58 Dôležité obchodno-politické udalosti

60 Správa o hospodárskej činnosti

- 60 Rámcové ekonomické podmienky
- 61 Výnosová, finančná a majetková situácia
- 66 Zhrnutie obchodnej situácie za rok 2017

68 Vývoj segmentov

- 68 Súkromní klienti a podnikatelia
- 74 Firemní klienti
- 81 Asset & Capital Recovery
- 84 Ostatné a konsolidácia

85 Naši zamestnanci

88 Správa o prognózach a príležitostiach

- 88 Budúca hospodárska situácia
- 89 Budúca situácia v bankovníctve
- 90 Očakávaná finančná situácia koncernu Commerzbank
- 93 Riadenie príležitostí v Commerzbank
- 94 Zhrnutie pravdepodobného vývoja koncernu Commerzbank
- 98 Správa koncernu o rizikách

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Základy koncernu Commerzbank

Štruktúra a organizácia

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft je jedna z vedúcich nemeckých bánk pôsobiacich v sektore súkromných a firemných klientov, ktorá má pobočky vo viac ako 50 krajinách. Pri cca 1000 filiálkach majú naši klienti k dispozícii jednu z najhustejších sietí filiállok spomedzi všetkých nemeckých súkromných bánk. Celkovo má Commerzbank na celom svete viac ako 18 miliónov súkromných klientov a podnikateľov a 60 000 firemných klientov.

V rámci svojej novej stratégie Commerzbank sústreďuje svoje obchodné aktivity vo svojich dvoch hlavných segmentoch „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“, v rámci ktorých banka ponúka rozsiahle portfólio bankových služieb a služieb na kapitálovom trhu. V segmente „Asset & Capital Recovery (ACR)“ určenom na likvidáciu banka združuje obchody financované štátom ako aj všetky aktivity v oblasti financovania firemných nehnuteľností a financovanie lodí. Hlavné segmenty riadi vždy jeden člen predstavenstva.

Riadenie skupiny zahŕňa všetky štábne a riadiace funkcie: Group Audit, Group Communications (komunikácia), Group Compliance, Group Development & Strategy (rozvoj a stratégia), Group Finance (financie), Group Human Resources (ľudské zdroje), Group Investor Relations (vzťahy s investormi), Group Legal (právne oddelenie), Group Treasury ako aj centrálné rizikové funkcie. Podporné funkcie vykonáva Group Services (služby), ktorá zahŕňa Group Banking Operations (bankové operácie), Group Market Operations (operácie na trhu), Group Information Technology (IT), Group Organisation (organizácia), Group Security (bezpečnosť) a Group Support (podpora). V rámci externého výkazníctva sú štábne, riadiace a podporné funkcie združené v oblasti Ostatné a konsolidácia.

V tuzemsku riadi Commerzbank Aktiengesellschaft zo svojej centrály vo Frankfurt nad Mohanom celoplošnú sieť filiállok, cez ktorú sa podporujú všetky skupiny klientov. Najdôležitejšie tuzemské dcérske spoločnosti sú comdirect bank AG a Commerz Real AG. V zahraničí má banka 6 podstatných dcérskych spoločností, 21 zahraničných pobočiek a 32 reprezentácií vo viac ako 50 krajinách a vo všetkých dôležitých finančných centrách, akými sú Londýn, New York, Tokio, Hongkong a Singapur. Ťažisko medzinárodných aktivít sa však nachádza v Európe.

Commerzbank vyhotovuje koncernovú závierku, v ktorej sú okrem Commerzbank Aktiengesellschaft – ako operatívnej vedúcej spoločnosti – zahrnuté všetky podstatné dcérske spoločnosti, na ktorých má banka ovládajúci vplyv. Obchodný rok sa zhoduje s kalendárnym rokom.

Ciele a stratégia

Commerzbank sa považuje za férovú a kompetentnú banku, ktorá chce byť pre svojich klientov dlhodobým a spoľahlivým partnerom. Naše činnosti je Harry sa riadia podľa najvyšších etických hodnôt, integrity a férovosti a sme zaviazaní dodržiavať všetky platné zákony, smernice a štandardy na trhu. To je pre nás základ, na ktorom spolupracujeme s našimi súkromnými a firemnými klientmi, inštitucionálnymi klientmi, partnermi a osobami zodpovednými za rozhodovanie. „Banka na Vašej strane“ – na základe tohto prísľubu je možné hodnotiť Commerzbank vo všetkom, čo robí. Dodržiavanie tohto prísľubu naša banka v predchádzajúcich rokoch preukázala pri svojej praktickej činnosti.

Aktuálne prostredie poznačené nízkymi úrokmi, zákonné požiadavky a digitalizácia zásadným spôsobom zmenili bankové obchody. Aj spôsob, akým chcú klienti vybavovať svoje obchody, sa výrazne zmenil. Commerzbank na tieto veľké výzvy reaguje novou stratégiou „Commerzbank 4.0“ predstavenou koncom septembra 2016. V centre novej stratégie je koncentrácia na rast, digitalizáciu a efektívnosť.

Podrobné vysvetlivky o stratégii „Commerzbank 4.0“ nájdete rovnako vo výročnej správe 2016 ako aj na internetovej stránke Commerzbank <http://www.commerzbank.de>. Nižšie sú uvedené najdôležitejšie body z tejto stratégie:

V rámci stratégie sa bude Commerzbank dôsledne sústreďovať na svoje hlavné činnosti, zabezpečí digitalizáciu 80 % svojich relevantných procesov a tým dosiahne podstatné zvýšenie efektívnosti a do roku 2020 výrazne zvýši svoju ziskovosť. Svoje obchodné aktivity banka sústredila do dvoch klientskych segmentov „Súkromní klienti a podnikatelia“ ako aj „Firemní klienti“.

Čistý výnos vlastného imania (Return on tangible equity: výnos vlastného imania mínus nehnuteľný majetok) Commerzbank by mal byť koncom roka 2020 na úrovni viac ako 6 %. Tento cieľ odzrkadľuje očakávanie úrokového prostredia, ktoré bude naďalej predstavovať výzvu. Pri normalizácii situácie je možné dosiahnuť výnos vlastného imania na úrovni viac ako 8 %. Celkovo Commerzbank očakáva do roka 2020 výnosy so výške 9,8 až 10,3 miliárd Eur. V dôsledku nákladovej základne zníženej na 6,5 miliárd Eur klesne nákladová kvóta pod 66 %. Ak by sa úroveň úrokov do roka 2020 podľa očakávaní normalizovala, mohli by výnosy vzrásť na viac ako 11 miliárd Eur a nákladová kvóta klesnúť na ca 60 %. Na rok 2020 banka očakáva kvótu vo výške viac ako 13 %.

Zameranie banky na hlavné činnosti a s tým spojené vzdanie sa jednotlivých obchodných aktivít ako aj automatizácia pracovných postupov budú viesť k zníženiu počtu pracovných miest o pravdepodobne ca 9 600 plných pracovných úväzkov. V polovici júla 2017 sa Commerzbank dohodla so zamestnaneckými grémiami na kompenzáciu rámcových záujmov a na rámcovom sociálnom pláne. Záväzné dohody tvoria základ pre znižovanie počtu pracovných miest sociálne únosným spôsobom..

Zameranie na silné stránky

So dvoma segmentami „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“ sa Commerzbank bude v budúcnosti ešte viac zameriavať na svoje hlavné činnosti. Tým sa sústreďujeme na našu silnú stránku: poradenstvo pre našich klientov, a to osobne a digitálne. Rovnako sa sústreďujeme na naše základné kompetencie a vnímame šance digitalizácie, aby sme boli stále inovatívnejší, lepší a rýchlejší.

Banka sa tak zameria na oblastiach, v ktorých ponúka svojim klientom osobitnú pridanú hodnotu, a tým sa môže odlišiť od konkurencie, a vzdá sa obchodných oblastí, ktoré nie sú v súlade s jej strategickým smerovaním. Preto sa v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ v segmente Firemní klienti z Commerzbank vyčlení obchodovanie s investičnými a finančnými produktami a príslušný marketmaking, ktorý tvorí najväčšiu časť oblasti „Equity Markets & Commodities“ (EMC).

Súkromní klienti a podnikatelia: ďalšie posilnenie pozície

Nový segment Súkromní klienti a podnikatelia zahŕňa súkromných klientov a podnikateľov Commerzbank ako aj spoločnosti comdirect, Commerz Real a mBank. V rámci skupiny Podnikatelia sú združení firemní klienti a menšie a stredné podniky. V rámci segmentu Súkromní klienti a podnikatelia chce banka do roku 2020 získať na nemeckom trhu dva milióny nových klientov. Rast by mali podporiť predovšetkým budovanie digitálnej multikanálovej banky a inovatívne produkty, ak napr. nová digitálna platforma pre splátkové úvery a digitálny Asset Management, vrátane Robo-Advisory. Okrem toho sa Commerzbank zameriava na hustú sieť filiálok. Okrem veľkých Flagship filiálok vo veľkých mestách Commerzbank zavedie vo forme malých a moderných mestských filiálok nový typ filiálky. Na základe dobrej regionálnej dostupnosti, portfólio produktov pripravených na mieru, digitálnych riešení a možnosti ponúkať súkromné a obchodné ponuky z jednej ruky banka plánuje zvýšiť svoj trhovú podiel v oblasti klientov – podnikateľov počas nasledujúcich štyroch rokov na 8%. V novom segmente Súkromní klienti a podnikatelia sa pomocou týchto opatrení

plánuje rast výnosov najmenej v rozsahu 1,1 miliardy do konca roka 2020.

Firemní klienti: rast z pozície lídra doma a v zahraničí

V rámci obchodných aktivít v segmente Firemní klienti chce banka pokračovať v budovaní svojej vedúcej pozície pri obchodnom financovaní. Pritom sa banka orientuje na rast v najdôležitejších obchodných oblastiach pre nemeckých a európskych firemných klientov. Na základe hlbokoj angažovanosti banky v kľúčových nemeckých priemyselných sektoroch automobilový priemysel, doprava, chemický a farmaceutický priemysel, strojárstvo, energetika a infraštruktúra ako aj spotrebný priemysel a obchod táto disponuje rozsiahlymi poznatkami o sektoroch, čím sa odlišuje od konkurentov. Banka bude tieto poznatky v budúcnosti aj ponúkať aj svojim medzinárodným klientom v Európe. Aj v prípade stredných podnikov s obrátom medzi 15 a 100 mil. Eur chce Commerzbank ďalej budovať svoje postavenie na trhu na základe svojich medzinárodných skúseností a digitalizácie. Za týmto účelom bude ďalej vyvíjať ponuku svojich služieb a zavádzať nové digitálne produkty a služby. V novom segmente chce banka pomocou týchto opatrení dosiahnuť rast výnosov v rozsahu viac ako 300 mil. Eur do konca roka 2020.

Vývoj smerom k technologickej spoločnosti

V nasledujúcich štyroch rokoch sa Commerzbank stane digitálnou technologickou spoločnosťou. Bez toho, aby musela navýšiť svoje celkové investičné náklady, banka investuje realokovaním existujúcich prostriedkov ca 700 mil. Eur ročne do digitalizácie a do svojich IT. V rámci „Digital Campus“ budú v budúcnosti aktívne projektové tímy realizovať projekty digitalizácie a automatizovať a optimalizovať procesy. Do roka 2020 chceme digitalizovať 80% relevantných obchodných procesov. Banka v dôsledku toho očakáva významné zníženia nákladov a zvýšenia efektívnosti.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Riadenie spoločnosti

Riadenie v koncerne Commerzbank je založené na koncepcii orientovanej na hodnoty. Podstatné kritériá pritom spočívajú v tom, aby prijímané riziká boli zlučiteľné s externými a internými smernicami na zvládnutie rizík a aby bol dosiahnutý primeraný výnos z vloženého kapitálu. V tejto súvislosti banka pravidelne kontroluje alokáciu nedostatočných zdrojov do obchodných jednotiek a prispôbuje svoju obchodnú štruktúru aktívne meniacim sa pomerom na trhu, aby dlhodobo zvyšovala hodnotu spoločnosti.

Podstatným nástrojom pri riadení je proces plánovania, počas ktorého predstavenstvo stanovuje cieľové hodnoty pre obchodné parametre a v rámci ktorého je možné existujúce zdroje, ako napr. kapitál a rizikové limity, priradiť cielene k segmentom. Predstavenstvo pravidelne kontroluje dodržiavanie obchodného plánovania. Existujúce zdroje ako sú kapitál a rizikové limity sa priradujú k segmentom pri zohľadnení nárokov na výsledok a rizikové profily. Banka zohľadňuje pri svojom riadení oba piliere kapitálových požiadaviek. S cieľom zabezpečiť kedykoľvek internú schopnosť niesť riziká sú v rámci plánovania alokované do príslušných častí kapitálové čiastky podľa druhov rizík.

Za účelom riadenia koncernu a segmentov banka používa nižšie popísané controllingové ukazovatele typické pre jednotlivé branže. Tieto ukazovatele pokrývajú všetky podstatné dimenzie riadenia koncernu. Ich vývoj sa monitoruje v rámci pravidelných manažérskych výkazov.

Banka zohľadňuje pri riadení spoločnosti oba piliere kapitálových požiadaviek. S cieľom kedykoľvek zabezpečiť internú schopnosť niesť riziká sa jednotlivé druhy rizík v rámci plánovania ekonomického kapitálu alokujú na jednotlivé segmenty. Regulačný kapitál so svojimi zadaniami na krytie rizík podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ predstavuje základ pre zistenie viazaného vlastného imania segmentov.

Okrem dodržiavania aktuálne platných regulačných zadanií (perspektívna fáza) sa kapitálový trh už zameriava na úplnú realizáciu CRR od roku 2018. Pomer Common-Equity-Tier-1 (fully phased-in) predstavuje pre banku podstatný ukazovateľ pre riadenie kapitálu.

Ako kritériá na hodnotenie úspechu sa používajú v procese riadenia firmy ukazovatele operatívny výsledok a výsledok koncernu po zdanení ako aj ukazovatele nákladová kvóta, výnos vlastného imania a z toho odvodená hodnota Economic Value Added. Nákladová kvóta slúži na hodnotenie efektívnosti nákladov a je definovaná ako pomer administratívnych nákladov voči výnosom z rizikovej prevencie. Výnos vlastného imania segmentov sa vypočítava z pomeru operatívneho výsledku príp. výsledku pred zdanením voči priemernému regulačnému viazanému vlastnému imaniu. Táto hodnota ukazuje, ako sa úročí kapitál investovaný v príslušnom segmenty. Plánované minimálne úročenie vloženého kapitálu sa tak, ako je to bežné pre koncepcie riadenia orientované na hodnoty – odvodzuje z očakávaného výnosu na kapitálovom trhu. S pohľadom na stratégiu „Commerzbank 4.0“ sa činnosť banky na úrovni koncernu sústreďa na čistý výnos vlastného imania „Return on tangible equity“.

Na meranie výkonnosti koncernu sa používa ukazovateľ Economic Value Added. Je definovaný ako rozdiel medzi výnosom vlastného imania koncernu a sadzbou kapitálových výnosov vynásobený imaním koncernu. Výnos vlastného imania zodpovedá pomeru koncernového prebytku po zdanení a menším voči priemernému koncernovému imaniu. Sadzba kapitálových výnosov odzrkadľuje minimálne očakávanie výnosov našich akcionárov s ohľadom na úročenie ich vloženého kapitálu a podrobuje sa kontrole každý rok. Zistenie sadzby kapitálových výnosov je založené na modeli „Capital Asset Pricing Model (CAPM)“, ktorý sa orientuje na kapitálový trh. Momentálne Commerzbank počíta so sadzbou kapitálových nákladov vo výške 7,5% po zdanení.

Vyššie uvedené controllingové veličiny sú ako ukazovatele koncernu začlenené do systému ďalších ukazovateľov špecifických pre segmenty, ktoré sú podľa príslušnej obchodnej stratégie jednotlivých segmentov odlišné.

Správa o odmeňovaní

Správa o odmeňovaní sa nachádza v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvorí súčasť správy o stave koncernu.

Údaje podľa § 315 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka sa nachádzajú v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvoria súčasť správy o stave koncernu .

Údaje podľa § 315a nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315a nemeckého Obchodného zákonníka sa nachádzajú v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvoria súčasť správy o stave koncernu .

Údaje podľa § 315d nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315d nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 289f nemeckého Obchodného zákonníka „Vyhlásenie o riadení spoločnosti“ sú obsiahnuté v „Správe Corporate-Governance“. Túto správu nájdete na internetovej stránke <https://www.commerzbank.de/geschaeftsbericht2017>.

Údaje podľa § 340i nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 340i nemeckého Obchodného zákonníka v spojení s § 315b ods. 3 nemeckého Obchodného zákonníka sú obsiahnuté v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ ako súhrnná osobitná nefinančná správa.

Dôležité personálne a obchodno-politické udalosti

V obchodnom roku 2017 Commerzbank napredovala pri presadzovaní svojej stratégie „Commerzbank 4.0“: na základe dohody so zástupcami zamestnancov na rámcovom vyrovnaní záujmov a rámcovom sociálnom pláne boli vytvorené základy pre nevyhnutné personálne a organizačné opatrenia. Po prevzatí obchodov v oblasti splátkových úverov je banka s novou samostatne zodpovedná za dôležitú rastovú oblasť. Na základe ukončenia predaja dvoch dcérskych spoločností ako aj dohody o strategickom partnerstve v oblasti realizácie cenných papierov dosiahla Commerzbank opätovné zníženie komplexnosti. Okrem toho banka posilnila svoju funkciu v oblasti Compliance. Personálne zmeny boli v priebehu roka vykonané v zložení predstavenstva ako aj na funkcii predsedu predstavenstva.

Zmeny v dozornej rade Commerzbank

Valné zhromaždenie dňa 3. mája 2017 na základe návrhu dozornej rady zvolilo Dr. Tobiasa Guldimanna za člena dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft. Dr. Guldemann tak nahradil v dozornej rade Prof. Dr. Ulricha Middelmanna, ktorý zomrel v roku 2013. Namiesto neho bol do dozornej rady zvolený Dr. Roger Müller. Na základe voľby nástupcu sa ukončilo funkčné obdobie Dr. Rogera Müllera a tento získal naspäť svoje postavenie ako náhradného člena. Od 1. januára 2017 príp. 1. februára 2017 sú členmi dozornej rady Heike Ansheit a Stefan Jennes.

Dr. Bettina Orlopp bola vymenovaná za člena predstavenstva

S účinnosťou od 1. novembra 2017 bola Dr. Bettina Orlopp oficiálne zvolená za členku predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft. Dr. Bettina Orlopp je podľa plánov zodpovedná za oblasti „Compliance, personál a právne záležitosti“.

Pokrok pri realizácii znižovania počtu pracovných miest v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“

Dňa 13. júla sa Commerzbank dohodla so zástupcami zamestnancov na rámcovom vyrovnaní záujmov a rámcovom sociálnom pláne. Záväzná dohoda tvoria základ pre sociálne únosné znižovanie počtu pracovných miest banky, ktoré bolo ohlásené na jeseň 2016 ako súčasť stratégie „Commerzbank 4.0“.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Commerzbank prevzala portfólio splátkových úverov

V polovici augusta 2017 sa Commerzbank s bankou BNP Paribas Personal Finance S. A. dohodla na odlúčení v oblasti bankovníctva od spoločného podniku „Commerz Finanz GmbH“ so sídlom v Mníchove, ktorý zahŕňa splátkové úvery sprostredkované zo strany Commerzbank. Po odlúčení bola existencia spoločného podniku ukončená. V rámci prechodu čiastkového závodu bolo ca 300 000 zmluv s klientami s portfóliom splátkových úverov vo výške ca 3,5 miliárd EUR prevedených zo spoločnosti „Commerz Finanz GmbH“ na Commerzbank. Transakcia bola ukončená po schválení zo strany dozorných úradov s účinnosťou od 18. augusta 2017. Spolkový protimonopolný úrad túto transakciu už vopred odsúhlasil. Splátkové úvery predstavujú pre Commerzbank dôležitú oblasť rastu, ktorú chce banka ďalej prevádzkovať, digitalizovať a budovať. Preto Commerzbank už v 1. polovici roka 2017 zaviedla vlastný digitálny splátkový úver.

Commerzbank ukončila predaj dvoch dcérskych spoločností

Dňa 13. júla 2017 bol ukončený oznámený predaj podielov na spoločnosti spracúvajúcej drahé kovy Argor-Heraeus SA, Mendrisio, Švajčiarsko. Dňa 26. júla 2017 bol ukončený oznámený predaj podielov na spoločnosti poskytujúcej služby v oblasti kreditných kariet Concardis GmbH, Eschborn, Nemecko.

Príslušné dopady na výsledok boli vykázané v 3. štvrťroku 2017 vo výkaze ziskov strát.

Commerzbank a HSBC Transaction Services GmbH sa dohodli na strategickom partnerstve

Začiatkom decembra 2017 sa Commerzbank Aktiengesellschaft a HSBC Transaction Services GmbH dohodli na strategickom partnerstve pri realizácii obchodov s cennými papiermi. V rámci tohto partnerstva boli do externého prostredia vyčlenené operatívne obchodné procesy týkajúce sa spracúvania obchodov s cennými papiermi. Za týmto účelom má byť založená spoločná spoločnosť, na ktorej bude mať Commerzbank menšinový podiel v objeme 20 %. Partnerstvo bolo uzatvorené najprv na obdobie desiatich rokov.

Operatívny štart novej spoločnosti je naplánovaný na začiatok roka 2020. Dovtedy budú na oboch stranách vytvorené technické predpoklady pre migráciu dát. Nevyhnutné investície v rámci Commerzbank a úspory očakávané v strednodobom pohľade sú v plnom rozsahu obsiahnuté v plánovaní „Commerzbank 4.0“. okrem toho bude od roku 2018 prebiehať intenzívna testovacia fáza, ktorá má zabezpečiť bezproblémový chod vyčlenené spracúvania cenných

papierov. S ohľadom na ďalšie zmluvné podrobnosti bola dohodnutá mlčanlivosť.

Commerzbank posilňuje funkciu Compliance

Aj v obchodnom roku 2017 zrealizovala banka opatrenia na ďalšie posilnenie funkcie Compliance. To sa dotýka nielen štrukturálnych zmien, ale aj znižovanie počtu pracovných miest, ako aj ďalší rozvoj zamestnancov a úspešný nábor ďalších externých expertov pre oblasť Compliance na centrále ako jej zahraničných pobočkách. Na základe krátkodobej a strednodobej personálnej stratégie bude tento rozvoj ďalej prehľbovaný. S cieľom zlepšiť riadenie rizík v oblasti Compliance zrealizoval odbor Compliance rôzne opatrenia v oblastiach Global Financial Crime, Global Markets Compliance ako aj Anti-Bribery and Corruption. Rovnako boli prijaté opatrenia na posilnenie Compliance-Governance v tuzemsku a v zahraničí. Ďalej bola v roku 2017 realizovaná zosilnená komunikácia medzi predstavenstvom a vedením spoločnosti ohľadne rizík Compliance („Tone from the Top“), okrem iného v rámci kampane „Culture of Integrity“. Banka sa pritom sústredila na jednotnú štruktúru Compliance v zmysle „3 obranných línií“, ktorá sa využíva v celej banke. V rámci modelu „3 obranných línií“, ktorý bol realizovaný v banke, bolo rozhodnuté o vytvorení tzv. Compliance Coordination Units vo Front Office (1 obranná línia). Za účelom posilnenia odbornej jednotkami z 1. obrannej línie a odborom Compliance (2. obranná línia) banka vytvorila výbory Compliance pôsobiace pre všetky segmenty. Tieto výbory slúžia na vysvetľovanie, prípadne diskusiu o nadradených témach týkajúcich sa Compliance (napr. zmenené regulačné požiadavky) alebo konkrétnych obchodných skutočností (napr. hodnotenie skupín klientov v rámci onboardingu, vznikajúce prípady podvodov/vzory). Global Compliance Board pritom predstavuje najvyššie grémium a zasadá pod vedením člena predstavenstva zodpovedného za Compliance, Human Resources a Legal. V rámci Group Compliance predstavuje Compliance Management Committee najvyššie grémium, ktoré zasadá pod vedením Chief Compliance Officer banky.

Podľa požiadaviek Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA) londýnska pobočka Commerzbank zákazku poradenskej spoločnosti, ktorá vystupuje ako tzv. „Skilled Person“. Táto poradenská spoločnosť preverila existujúce štruktúry a procesy (najmä s ohľadom na pranie špinavých peňazí/financovanie terorizmu, ako aj sankcie/embergá) vypracovala správu pre britský úrad Financial Conduct Authority (FCA). Následne bude posúdená efektívnosť plánu opatrení a spoločnosť ako Skilled Person podá správu voči FCA.

S ohľadom na zistenia v rámci vyrovnanosti s americkými úradmi banka zrealizovala väčšinu uvedených opatrení. Okrem toho banka dostala rôzne správy z New York State Department of Financial Services (DFS), na ktoré odpovedala realizáciou príslušných plánov. Pri realizácii týchto plánov banka dosiahla dobrý pokrok a väčšinu z opatrení už zaviedla do praxe.

Správa o hospodárskej činnosti

Rámcové ekonomické podmienky

Národohospodárske prostredie

Svetová ekonomika zaznamenala v roku 2017 najsilnejší rast od roku 2011. Silné impulzy prichádzali z prahových krajín. Po hlbokkej recesii sa Rusko a Brazília opäť ocitli v rastovej fáze. Pozitívne sa prejavilo aj to, že v uplynulom roku nepokračovalo oslabenie rastu v Číne. Naopak, čínska ekonomika rástla v rozsahu 6,9 %, čo je silnejší rast než v roku 2016.

Avšak aj v priemyselných krajinách sa rozmach v roku 2017 podstatne zvýraznil. V USA bol rast na úrovni 2,3 %, čo je podstatne viac ako v roku 2016. Miera nezamestnanosti je medzičasom na nižšej úrovni než pred hlbokou recesiou v rokoch 2007/09. Na tomto pozadí americká centrálna banka v roku 2017 zvýšila cieľový koridor pre hlavné úrokové sadzby o ďalších 75 bázických bodov na 1,25 % až 1,50 % a okrem toho začala postupne znižovať stavy cenných papierov.

Aj v eurozóne sa v roku 2017 posilnil ekonomický rozmach. Miera rastu na úrovni 2,5 % bola ešte vyššia než v USA. Expanzívna peňažná politika Európskej centrálnej banky sa stále viac prejavuje aj v reálnej ekonomike. Rovnako ekonomika eurozóny profituje zo živého globálneho dopytu. Vďaka rastu sa situácia na trhu práce citeľne zlepšila. Miera nezamestnanosti klesla z 9,7 % na konci roka 2016 na 8,7 % v decembri 2017. Napriek nižšej ponuke dostupných pracovníkov došlo v roku 2017 len k miernemu nárastu miezd. Rovnako sa nič nezmenilo ani na slabom dopade príslušných cien. Hlavná miera zdražovania - index spotrebiteľských cien za predchádzajúci rok bez silného výkyvu cien energií, potravín a požívatin - sa naďalej pohybuje okolo 1%. Zdržanlivé vyhladky týkajúce sa inflácie dovedli Európsku centrálnu banku k tomu, že program nákupu obligácií predĺžila do septembra 2018. Od začiatku roka nakupuje každý mesiac obligácie už len v objeme 30 miliárd Eur, čo je polovica z predchádzajúceho objemu. Okrem toho sa Európska centrálna banka rozhodla, že splatenia zo splatných cenných papierov znovu investuje až na obdobie po ukončení programu nákupu obligácií.

Nemecká ekonomika zaznamenala v roku 2017 rast na úrovni 2,2 %, čo je viac než v roku 2016 (1,9 %). Po očistení dopadov rozličného počtu pracovných dní predstavuje nárast dokonca 2,5 %.

Miera nezamestnanosti bola na začiatku roka po očistení o sezónne dopady na úrovni 5,4 %, čím bola najnižšia od znovuzjednotenia Nemecka. Konjunktúra bola podporená predovšetkým živou investičnou činnosťou a vyšším nárastom exportu.

Na finančných trhoch dominovala v roku 2016 veľmi expanzívna peňažná politika najvýznamnejších centrálnych bánk. Investori sa hrnuli do rizikovejších foriem investícií, ako napr. akcie, firemné obligácie a štátne obligácie z periférnych krajín.

Situácia v bankovníctve

Po prekonaní krátkej fázy neistoty na začiatku roka 2017 sa v lete uplynulého roka presadil veľký optimizmus predovšetkým v priemyselných krajinách a cyklické zlepšenie dosiahlo aj niektoré krajiny vyvážajúce dôležité suroviny. V profile krajín sa tak rozšíril počet krajín s upevnenou globálnou konjunktúrou. Politické riziká, vyššie zadlženie a slabý pokrok pri produktivite sa tak dostávali do úzadia a volatilita sa pohybovala na rekordných minimálnych hodnotách. Na tomto pozadí sa na globálnych akciových trhoch ďalej posilnili vysoké úrovne ocenenia už z predchádzajúceho roka 2017. Robustný globálny ekonomický rast v USA a Nemecku umožnili ďalší nárast úrovne dlhodobých úrokov a na trh firemných obligácií sa rizikové prírážky znovu podstatne znížili. Aj keď americká centrálna banka ako inštitúcia, ktorá ponúka najdôležitejšiu svetovú menu, popustila svoje opraty v oblasti peňažnej politiky, boli podmienky financovania na celom svete naďalej výhodné. Účastníci na trhu vychádzali naďalej z toho, že prísna úroková politika USA nevedie k brzdeniu konjunktúry a ani nevyvoláva turbulencie na burzách. Táto istota prispela k vyššej ochote investorov znášať riziká.

Riziká pre globálnu ekonomiku sa napriek tomu neznižili. Ešte úplne nedokončené oddlženie krajín, firiem a súkromných domácností v celej eurozóne naďalej zafažuje výnosovú situáciu bánk. Na trhoch štátnych obligácií v eurozóne sú napätia spôsobené expanzívnu peňažnou politikou čiastočne len prekryté a v dôsledku sfahovania sa bánk spôsobeného reguláciami dochádza na čiastočných trhoch k anomáliám v oblasti cenotvorby. Rozšírený program nákupu obligácií euro systému síce zlepšuje pozíciu likvidity podmienky financovania bánk, avšak na druhej strane to vyvoláva tlak na čistou úrokovú maržu, a tým zafažuje dokonca výrazne výnosovú situáciu, napriek zrýchlenému nárastu účtovných úverov voči tuzemským spoločnostiam. Kým boli ocenené snahy týkajú sa znižovania rizík v oblasti platobnej schopnosti a likvidity, naďalej platili obavy týkajúce sa dlhodobého oslabovania výnosovej situácie bánk v eurozóne a schopnosti iba dosah dostatočné výnosy v obchode závislom od úrokov.

V sledovanom roku sa znova ukázalo, akú vysokú hodnotu má kybernetická bezpečnosť a téma Compliance. Ochrana dátových sietí a príslušné vyškolenie zamestnancov - napriek už existujúceho pochopenia významu IT bezpečnosti - predstavuje trvalú úlohu, ktorú bankový sektor musí brať vážne. To isté platí pri dodržiavaní právnych a regulačných požiadaviek.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Celkovo v roku 2017 pokračovala zásadná transformácia európskeho bankového systému. Bankový sektor je menší, je orientovanejší výraznejšie na svoje základné funkcie, je menej ziskový, a však rovnako je robustnejší a odolnejší voči budúcim krízam.

Výnosová, finančná a majetková situácia

Koncern Commerzbank pozmenil v obchodnom roku 2017 štruktúru súvahy a výkazu ziskov a strát. Súvaha a výkaz ziskov a strát sú teraz založené na oceňovacích kategóriách podľa IAS 39. Podrobné vysvetlivky k týmto a ďalším nájdete v prílohe koncernovej závierky na strane 152 nasl.

Operatívny výsledok koncernu Commerzbank za rok 2017 dosiahol hodnotu 1 303 mil. Eur. To v porovnaní s predchádzajúcim rokom znamená pokles o 6,8%. Výsledok koncernu pripadajú akcionárom Commerzbank dosiahol v sledovanom období 156 mil. Eur.

Bilančná suma koncernu Commerzbank bola k 31.12.2017 na úrovni 452,5 miliárd Eur, čo zodpovedá poklesu o 5,8% oproti poslednému dňu v roku 2016. Zníženie objemu bolo vykázané na strane aktív najmä pri finančnom majetku držanom za účelom obchodovania „Held for Trading“.

Zníženie rizikových aktív („phase-in“) na 171,4 miliárd Eur spočívalo v zásade v znížení rizikových aktív v oblasti úverových rizík, trhových rizík ako aj prevádzkových rizík. Kvóta Common-Equity-Tier-1-Quote („fully phased-in“, t.j. po plnom uplatnení pravidiel Bazilej 3 na vlastné imanie) sa ku koncu roka 2017 zvýšila na 14,1%.

Výkaz ziskov a strát koncernu Commerzbank

Jednotlivé položky výkazu ziskov a strát zaznamenali v roku 2017 nasledovný vývoj:

Úrokový prebytok bol v sledovanom roku na úrovni 4 201 mil. Eur, a tým na úrovni predchádzajúceho roka. V segmente súkromných a firemných klientov sa úrokový prebytok zvýšil napriek výraznému poklesu príspevku k výsledku zo strany tuzemských vkladov v porovnaní s predchádzajúcim rokom. K výsledku rozhodujúcou mierou prispeli úrokové výnosy z nárastu objemov v úverových obchodoch v dôsledku veľmi dobrého vývoja nových obchodov vo väčšine oblastí ako aj v dôsledku prevzatia portfólia splátkových úverov zo spoločného podniku „Commerz Finanz GmbH“. Nárast v mBank súvisel s nárastom objemu obchodov ako aj s kontinuálnym zlepšovaním úrokovej marže. V segmente firemných klientov neboli zafaženia vyplývajúce z úrokového prostredia, ako aj zníženie výnosov z dokumentárnych obchodov, ktoré súviseli s redukciami bankového portfólia v oblasti Financial Institutions a nižšími aktivitami klientov, kompenzované pozitívnymi s obchodmi na kapitálovom trhu. Strategická likvidácia portfólia majetku, ktorý bol v sledovanom roku 2016 prevedený zo segmentu ACR, uviedla k očakávanému zníženiu úrokového výsledku z úverových obchodov. Segment ACR vykázal v sledovanom roku výrazný nárast úrokového prebytku, ktorý okrem iného vyplýval z výrazne nižších nákladov na refinancovanie.

Zníženie výsledku z ostatných realizačných a oceňovacích činností o 116 miliónov Eur na -76 miliónov Eur súviselo predovšetkým s negatívnymi dopadmi výsledku z predaja pôžičiek ako aj so zotavením hodnôt spoločnosti HETA Asset Resolution AG obsiahnutým vo výsledku z predchádzajúceho roka.

Provízy prebytok sa oproti minulému roku znížil o 1,0 % na 3 178 mil. Eur. V segmente súkromných klientov a podnikateľov boli oproti významne vyšším províznym výnosom z tuzemských obchodov s cennými papiermi klesajúce provízne výnosy zo sprostredkovania úverov, keďže Commerzbank už v prvej polovici roka 2017 začala ponúkať spotrebné úvery prostredníctvom vlastnej platformy a naproti tomu v polovici roka 2017 pozastavila sprostredkovanie

splátkových úverov pre spoločný podnik „Commerz Finanz GmbH“. mBank dokázal svoj provízny prebytok vo viacerých oblastiach obchodovania so súkromnými klientmi, ako aj firemnými klientmi výrazne navýšiť.

V segmente Firemní klienti vplynul provízny prebytok, ktorý je v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne nižší, najmä z menšieho príspevku komerčných obchodov.

Prehľad výsledkov Mil. €	2017	2016 ¹	Zmena
Úrokový prebytok	4 201	4 165	36
Výnosy z dividend	106	164	-58
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-781	-900	119
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	-76	40	-116
Provízy prebytok	3 178	3 212	-34
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	1 006	982	24
Výsledok z finančných činností, at-Equity a ostatné	748	836	-89
Administratívne náklady	7 079	7 100	-21
Operatívny výsledok	1 303	1 399	-96
Odpisy goodwillu	-	627	-627
Náklady na reštrukturalizáciu	808	128	679
Výsledok pred zdanením	495	643	-148
Dane z príjmov a výnosov	245	261	-16
Výsledok koncernu	250	382	-132
Výsledok koncernu pripísaný akcionárom Commerzbank	156	279	-122

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní ako aj ďalších restateментov (viď strana 152 nasl.).

Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenení aktuálnou hodnotou bol v sledovanom období na úrovni 1 092 miliónov Eur, po 1 019 miliónov Eur v predchádzajúcom roku. Nárast vyplýval okrem iného z nárastu aktivít klientov v oblasti Equity Markets & Commodities, predovšetkým v obchodovaní so štruktúrovanými investičnými produktami.

S hodnotou 259 miliónov Eur ostatný výsledok finančných nástrojov o 134 miliónov Eur nižšie než v predchádzajúcom roku. V sledovanom období ako aj v predchádzajúcom roku bol ostatný výsledok finančných nástrojov poznačený jednorazovými dopadmi. Výsledok priebežného roka zahŕňa okrem iného zisky z predaja podielov na spoločnosti Concardis poskytujúcej služby v oblasti platobného styku vo výške 89 miliónov Eur. Vo výsledku z predchádzajúceho roka bol zohľadnený jednorazový špeciálny efekt z predaja podielov na spoločnosti Visa Europe Limited vo výške 123 mil. Eur.

Priebežný výsledok spoločností ocenených at-Equity bol na úrovni 23 mil. Eur, po 150 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Tento výsledok zahŕňa efekt z nového ocenenia majetku spoločnosti Commerz Real, ktorý zohľadňuje veľmi dobrú trhovú situáciu nehnuteľností užívaných na firemné účely.

S ohľadom na výsledok z ostatných činností bola vykázaná čiastka 465 mil. Eur po 293 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Nárast o 172 mil. Eur bol podmienený pozitívnym jednorazovým efektom z prevzatia portfólia splátkových úverov vo výške 176 miliónov Eur jednorazového výnosu z predaja nehnuteľností.

Čistý prísun do rizikovej prevencie v úverových obchodoch sa v sledovanom roku v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížil o 13,2 % na - 781 mil. Eur. Nárast bol založený na nižšej potrebe prevencie v segmente Asset & Capital Recovery, v ktorom sa odzrkadľuje úspech pri likvidácii a výrazné zníženie opravných položiek v úverových obchodoch.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

V oboch operatívnych segmentoch sa naproti tomu zvýšila riziková prevencia pre úverové obchody: v segmente súkromných klientov a podnikateľov pripadla veľká časť nárastu opravných položiek na mBank. Naproti tomu boli na základe dobrej platobnej schopnosti nemeckých domácností v tuzemskom obchode znovu vyúčtované veľmi nízke náklady. V segmente firemných klientov bol na základe vyšších potrieb prevencie v súvislosti s jednotlivými prípadmi angažovanosti vykázaný vyšší čistý príspevok k rizikovej prevencii.

Administratívne náklady boli v sledovanom roku na úrovni 7 079 mil. Eur, čím boli na úrovni predchádzajúceho roka. Vyššie investície do digitalizácie naraz tu, ako aj nárast nákladov na regulačné projekty, compliance, systémy zabezpečenia vkladov a rôzne bankové odvody boli kompenzované riadením nákladov. Personálne náklady boli na úrovni 3 600 mil. Eur, t.j. o 3,3 % nižšie než v predchádzajúcom roku, čo súviselo so spustením znižovania počtu pracovných miest. Naproti tomu stúpili vecné náklady, vrátane odpisov hmotného majetku a iného nehnuteľného majetku, o 3,0% na 3 479 mil. Eur. Nárast vyplýva najmä z vyšších investícií do informačných technológií a z nárastu povinných príspevkov – tam je obsiahnutá novo zavedená poľská banková daň – ako aj z plánovaných odpisov nehnuteľného majetku.

Ako výsledok popísaného vývoja dosiahol koncern Commerzbank v sledovanom roku operatívny výsledok vo výške 1 303 mil. Eur, po 1 399 miliónov Eur v predchádzajúcom roku. Tento výsledok zahŕňa pozitívne dopady ocenenia z rizík kontrahentov vo výške 81 miliónov Eur, po 525 miliónov Eur v predchádzajúcom roku.

Náklady na reštrukturalizáciu vykázané v sledovanom roku vo výške 808 mil. Eur zafazili výsledok koncernu, prevažne súvisia s realizáciou stratégie „Commerzbank 4.0“ príslušnou dohodou so zástupcami zamestnancov na rámcovom vyrovaní záujmov a na rámcovom sociálnom pláne.

Výsledok pred zdanením bol vykázaný vo výške 495 mil. Eur, po 643 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Za sledované obdobie boli vykázané daňové náklady vo výške 245 mil. Eur, po 261 mil. Eur za predchádzajúci obchodný rok.

Výsledok koncernu po zdanení bol vo výške 250 mil. Eur, po 382 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Pri zohľadnení menšinových podielov z pripadá akcionárom Commerzbank výsledok vo výške 156 mil. Eur.

Na základe vykázaného výsledku spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft za rok 2017 sa podľa Obchodného zákonníka predpokladá využitie všetkých kapitálových nástrojov závislých od zisku, ktoré má k dispozícii Commerzbank Aktiengesellschaft za rok 2017; výplata dividend nebude navrhnutá.

Celkový výsledok, ktorý okrem výsledku koncernu zohľadňuje aj ostatný výsledok za dané obdobie, bol za rok 2017 na úrovni 541 mil. Eur.

Ostatný výsledok za dané obdobie vo výške 290 mil. Eur pozostáva zo zmien rezervy na nové ocenenie (287 miliónov Eur), z rezervy z Cash Flow Hedges (44 miliónov Eur), rezervy z

čtu (7 miliónov Eur), spoločností ocenených at-Equity (– 8 miliónov Eur), poistno-matematických ziskov a strát (145 miliónov Eur), zmeny nového ocenenia vlastného bonitného rizika (–114 miliónov Eur) ako aj z predaja majetku a skupín majetku určeného na predaj (–69 miliónov Eur).

Operatívny výsledok na akciu predstavuje 1,04 Eur, výsledok na akciu 0,12 Eur. Za predchádzajúci rok boli tieto ukazovatele vo výške 1,12 Eur príp. 0,22 Eur.

Súvaha koncernu Commerzbank

Bilančná suma koncernu Commerzbank bola k poslednému dňu 2017 na úrovni 452,5 mil. Eur. Oproti poslednému dňu predchádzajúceho roka ide o pokles o 5,8% príp. 27,9 miliárd Eur. Zníženie objemu bolo vykázané najmä pri finančnom majetku držanom za účelom obchodovania „Held for Trading“.

Hotovostná rezerva vzrástla v porovnaní s posledným dňom uplynulého roka o 19,5 miliárd Eur na 55,7 miliárd Eur. Tento nárast oproti poslednému dňu predchádzajúceho roka súvisel najmä s vyššími investíciami v centrálnych bankách a rozšírením hotovostnej rezervy.

Finančný majetok „Loans and Receivables“ bol vykázaný na úrovni 265,7 miliárd Eur, čo je o 10,9 miliárd Eur menej než v predchádzajúcom roku. Pokles o 3,9% je takmer na polovicu rozdelený na dlhové nástroje a pôžičky a úvery. Kým pôžičky a úvery voči úverovým inštitúciám a firemným klientom poklesli celkovo o 15,8 miliárd Eur, v prípade úverov voči súkromným klientom došlo k nárastu o 10,8 miliárd Eur.

Finančný majetok „Available for Sale“ poklesol voči poslednému dňu v roku 2016 o 21,4% na 31,2 miliárd Eur. Pokles súvisel takmer výhradne s obligáciami.

Finančný majetok „Fair Value Option“ zaznamenal pokles o 4,2% na 23,7 miliárd Eur. Pokles objemu vyplynul predovšetkým zo zníženia objemu zabezpečených obchodov na peňažnom trhu vo forme Reverse Repos a Cash Collaterals o 0,7 miliárd Eur ako aj zo zníženia objemu pri fondoch Equity a peňažných obchodoch.

V porovnaní s posledným dňom predchádzajúceho roka poklesol finančný majetok „Held for Trading“ výrazne o 28,4% na 63,7 miliárd Eur. Hlavnými faktormi bolo zníženie pozitívnych trhových hodnôt o 14,4 miliárd Eur – predovšetkým z úrokových a menových derivátov – ako aj zníženie aktív/ investičných fondov o 9,3 miliárd Eur.

Positívne trhové hodnoty s derivátmi v iných zabezpečovacích nástrojoch vo výške 1,5 miliárd Eur boli o 0,6 miliárd Eur nižšie než ku koncu roka 2016. Pokles sa týkal výhradne úrokových derivátov.

Nehnutelný majetok v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol o 0,3 miliárd Eur na 3,3 miliárd Eur. Nárast súvisel s akti-

váciou softvéru vyvinutého bankou.

Aktíva I mil. €	31.12.2017	31.12.2016 ¹	Zmena v %
Finančný majetok – Loans and Receivables	265 712	276 578	-3,9
Finančný majetok – Available for Sale	31 155	39 634	-21,4
Finančný majetok – Fair Value Option	23 745	24 797	-4,2
Finančný majetok – Held for Trading	63 666	88 862	-28,4
Ostatné aktíva	68 215	50 564	34,9
Celkom	452 493	480 436	-5,8

Pasíva I mil. €	31.12.2017	31.12.2016 ¹	Zmena v %
Finančné záväzky – Amortised Cost	341 260	343 798	-0,7
Finančné záväzky – Fair Value Option	14 940	18 084	-17,4
Finančné záväzky – Held for Trading	56 484	77 772	-27,4
Ostatné pasíva	9 768	11 209	-12,9
Vlastné imanie	30 041	29 573	1,6
Celkom	452 493	480 436	-5,8

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a ďalších restateamentov (viď strana 152 nasl.).

Na strane pasív klesli záväzky „Amortised Costs“ – najmä v súvislosti s poklesom vydaných dlhopisov, nakoľko splatnosti boli čiastočne nahradené novými emisiami – o 2,5 miliardy Eur na 341,3 miliárd Eur.

Finančný majetok „Fair Value Option“ zaznamenal oproti poslednému dňu v roku 2016 pokles o 17,4 % na 14,9 miliárd Eur, čo bolo podmienené znížením objemu vkladov voči úverovým inštitúciám a centrálnym bankám.

Finančný majetok držaný za účelom obchodovania „Held for Trading“ bol na úrovni 56,5 miliárd Eur, čím bol o 21,3 miliárd Eur nižší než v predchádzajúcom roku. V rozhodujúcej miere k poklesu o 27,4 % prispeli negatívne trhové hodnoty, najmä z úrokových a menových derivátov, ktoré poklesli o 17,5 miliárd Eur.

Mimosúvahové záväzky vykázali oproti minulému roku nárast objemu: eventuálne záväzky súvisiace s úvermi boli s hodnotou 36,2 miliárd Eur o 3,4% vyššie než v predchádzajúcom roku, neodvolateľné úverové prísluby vzrástli o 1,7 miliárd Eur na 79,9 miliárd Eur.

Vlastné imanie

Vlastné imanie (pred započítaním menšinových podielov) vykázané v súvahe k 31. decembru 2017 sa mierne zvýšilo na 28,9 miliárd Eur. Rezerva na nové ocenenie mala k rozhodujúce dňu pre zostavenie súvahy hodnotu - 0,6 miliárd Eur. Oproti poslednému roku predchádzajúceho roka ide o pokles takmer jednou štvrtinou, čo súvisí predovšetkým s pozitívnym vývojom v oblasti prirážok k úverovým rizikám k talianskym obligáciám. Spolu s negatívnymi rezervami z Cash Flow Hedges a rezerv z menových prepočtov bolo zaznamena-

né zaťaženie vlastného imania vo výške - 0,8 miliárd Eur, takže o 0,2 miliardy Eur nižšie než v predchádzajúcom roku.

Tu boli rizikové aktíva na koncu roka 2017 na úrovni 171,4 miliárd Eur, čím boli o 19,2 miliárd Eur nižšie než v predchádzajúcom roku. Zníženie rizikových aktív v oblasti úverových rizík vyplývalo najmä zo zníženia rizikových aktív z úverových rizík ako aj zo zníženia trhových rizík a prevádzkových rizík. Rizikové aktíva z úverových rizík boli znížené najmä na základe aktívneho riadenia portfólia, okrem iného na základe zníženia v likvidovanom portfóliu na základe transakcie zaknihovania ako aj v dôsledku dopadov menových zmien. Započítateľný jadrový kapitál sa na základe nasledujúceho kroku Basel-3-phase-in znížil oproti poslednému dňu v roku 2016 o ca 0,5 miliardy Eur na 26,0 miliárd Eur. Kvóta jadrového kapitálu sa mierne zvýšila na 15,2 %. Kapitál Common-Equity-Tier-1 (tvrdý jadrový kapitál) bol na úrovni 25,6 miliárd Eur a príslušná kvóta na úrovni 14,9 %. Kvóta vlastného imania bola k rozhodujúce dňu na úrovni 18,3 %. Kvóta tvrdého jadrového kapitálu („fully phased-in“, t.j. podľa našej interpretácie pri úplnom rešpektovaní regulačných pravidiel) bola k rozhodujúce dňu na úrovni 14,1 %. Kvóta Leverage Ratio, ktorá poukazuje na pomer medzi kapitálom Tier-1 a Leverage Exposure, bola na základe pravidiel CRD IV/CRR (podľa „delegated act“) na úrovni 5,5 % („phase-in“) príp. 5,1 % („fully phased-in“).

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Banka dodržiava všetky požiadavky dozorných orgánov. Údaje dozorných orgánov zahŕňajú koncernový výsledok pripadajúci na akcionárov Commerzbank a zohľadňujú príslušné vymedzenie dividend.

Refinancovanie a likvidita koncernu Commerzbank

Za riadenie likvidity koncernu zodpovedá odbor Group Treasury, ktorý je zastúpený vo všetkých dôležitých lokalitách v tuzemsku a zahraničí a ktorý má línie vykazovania vo všetkých dcérskych spoločnostiach.

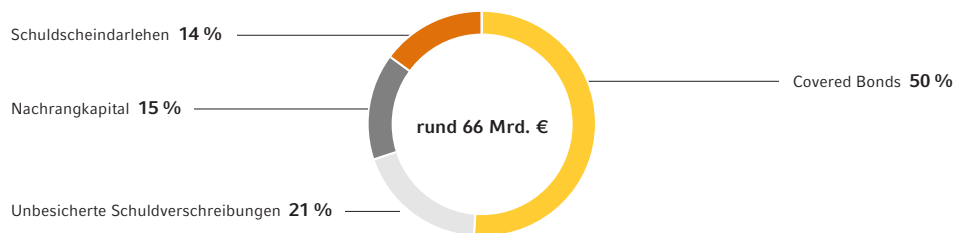
Riadenie likvidity je rozdelené na operatívne a strategické komponenty. V rámci operatívneho riadenia likvidity prebieha riadenie denných platieb, plánovanie očakávaných platobných tokov a riadenie prísunov do centrálnych bánk. Okrem toho sa táto oblasť zaoberá s prístupom k nezabezpečeným a zabezpečeným zdro-

jom financovania na peňažnom a kapitálovom trhu ako aj riadením likvidného portfólia. Strategické riadenie likvidity zahŕňa zostavovanie a vyhodnocovanie profilov splatnosti aktív a pasív relevantných pre likviditu v rámci stanovených limitov a koridorov. Doplňujúce informácie nájdete v správe koncernu o rizikách v kapitole „Riziká súvisiace s likviditou“.

Na základe obchodnej stratégie a pri zohľadnení rizikovej tolerance sú stanovené smernice a limity pre profil refinancovania a prostriedky na refinancovanie. Koncern sa pri krátkodobom a strednodobom refinancovaní opiera o primeranú diverzifikáciu týkajúcu sa investičných skupín, regiónov, produktov a mien. Nadradené rozhodnutia týkajúce sa riadenia likvidity prijíma centrálny výbor Asset-Liability-Committee (ALCO), ktorý sa schádza pravidelne. Sledovanie stanovených limitov ako aj rizika likvidity sa vykonáva na základe nezávislej rizikovej funkcie a pomocou interného modelu. Správy o rizikách v oblasti likvidity sa podávajú pravidelne ALCO a predstavenstvu.

Refinanzierungsstruktur Kapitalmarkt¹

zum 31. Dezember 2017



¹ na základe hodnôt zo súvahy

Commerzbank mala v sledovanom období neobmedzený prístup na peňažný a kapitálový trh; banka vždy disponovala likviditou a platobnou schopnosťou. Rovnako dokázala kedykoľvek prijímať prostriedky nevyhnutné na vyvážený mix refinancovania a mala v sledovanom období naďalej pohodlnú kapitálovú vybavenosť. V roku 2017 Commerzbank prijala na kapitálovom trhu dlhodobé refinancovanie v celkovej výške 5,7 miliárd Eur.

V nezabezpečenej oblasti Commerzbank Aktiengesellschaft vydala v prvom štvrtroku benchmarkovú obligáciu s objemom 500 miliónov Eur. Táto emisia má platnosť 10 rokov. V 1. štvrtroku banka po prvýkrát umiestnila na ázijský trh druhoradú obligáciu v objeme 500 mil. singapurských dolárov. Emisia má splatnosť 10 rokov a obsahuje právo podať výpoveď zo strany emitenta po piatich rokoch.

Najväčší dopyt investor pochádza v objeme viac ako 90 % zo Singapuru. Týmto spôsobom banka dosiahla ďalšiu diverzifikáciu

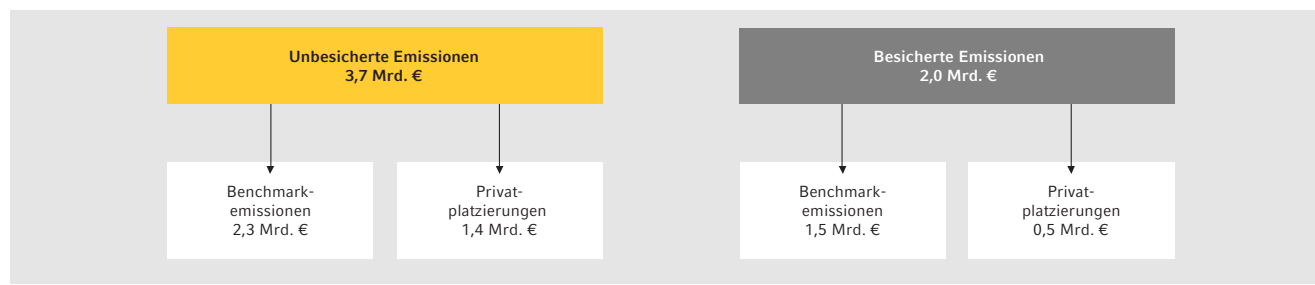
základne investorov. Okrem toho banka vydala dve obligácie Senior-Unsecured-Benchmark v hodnote po 500 miliónov Eur a s dobou splatnosti 7 prípadne 8 rokov. Objem 1,4 miliárd Eur bol prijatý vo forme súkromných umiestnení. Okrem toho poľská dcérska spoločnosť mBank vydala obligáciu Senior-Unsecured s objemom 200 mil. švajčiarskych frankov a so splatnosťou 6 rokov.

V rámci zabezpečených emisií bol na začiatku roka navýšený hypotekárny záložný list so šesťročnou splatnosťou o 500 miliónov Eur na 1 miliardu. V 3. štvrtroku nasledoval hypotekárny záložný list so splatnosťou 10 rokov a v objeme 750 miliónov Eur, ktorý bol navýšený o ďalších 250 miliónov. mBank vydala Covered Bonds podľa poľského práva v objeme takmer 0,5 miliárd Eur.

Pri zameraní sa na emisie s dlhou dobou platnosti bola priemerná splatnosť všetkých emisií vydaných v roku 2017 viac ako 8 rokov.

Kapitalmarktfunding des Konzerns 2017

Volumen 5,7 Mrd. €



Banka k rozhodujúcemu dňu vykazuje rezervu likvidity vo forme vysoko likvidných aktív vo výške 83,3 miliárd Eur. Portfólio tejto rezervy pozostáva z vysoko likvidného majetku a zabezpečuje záruku pre prípad stresu. Toto portfólio je refinancované podľa chuti podstupovať riziká v oblasti likvidity s cieľom zabezpečiť nevyhnutnú rezervu počas rezervného obdobia stanoveného predstavenstvom. Z toho je čiastka 23,8 miliárd Eur držaná v osobitnom rezervnom portfóliu, ktoré riadi Treasury, aby bolo možné v prípade stresovej situácie pokryť úbytok likvidity a zabezpečenú okamžitú platobnú schopnosť.

Okrem toho banka udržiava tzv. rezervné portfólio Intraday-Liquidity vo výške 9,7 miliárd Eur. Banka v celom sledovanom roku dodržiavala zadania vyplývajúce z Nariadenia o likvidite. Ukazovateľ likvidity podľa štandardného ocenenia podľa Nariadenia o likvidite bol za Commerzbank Aktiengesellschaft na úrovni 1,55, a tým je podstatne vyšší než minimálna požiadavka vo výške 1,00. Na základe toho je likvidita Commerzbank v súlade s jej konzervatívnou a perspektívnou stratégiou refinancovania naďalej na vysokej úrovni. Likvidné prostriedky centrálnych bánk neboli čerpané.

Zhrnutie obchodnej situácie v roku 2017

Commerzbank dosiahla v obchodnom roku 2017 napriek nákladom na reštrukturalizáciu vo výške viac ako 800 miliónov Eur pozitívny koncernový výsledok, ďalej zvýšila kapitálovú kvótu a výrazne znížila portfólio určené na likvidáciu. Realizácia stratégie „Commerzbank 4.0“ prebiehala podľa plánov a banka pokročila v kurze rastu.

Zníženie operatívnych výnosov v porovnaní s predchádzajúcim rokom podľa našich očakávaní spojené s nižšími výnosmi jednorazového charakteru, čo malo pri stabilnej nákladovej báze dopad na očakávané mierne zvýšenie nákladovej kvóty. Bez zohľadnenia jednorazových výnosov bol dosiahnutý cieľ spočívajúci v zlepšení kvality výnosov a hospodárskeho výsledku v uplynulom obchodnom roku. Z dôvodu úplného zaúčtovania nákladov na reštrukturalizáciu – pôvodne boli tieto rozdelené na 2 obchodné roky, a tým bola v roku 2017 pravdepodobná nižšia záťaž – nedosiahol prebytok koncernu prognózovanú veľkosť podľa predchádzajúceho roka, avšak bol v pozitívnom pásme.

Na úrovni segmentov nebolo pri obchodovaní so súkromnými klientmi a podnikateľmi dosiahnuté plánované zvýšenie operatívneho výsledku ani výnosov vlastného imania. V segmente Súkromní klienti a podnikatelia sme stanovené ciele pre tuzemské aktivity súkromných klientov týkajúcich sa rastu počtu klientov a spravovaného majetku klientov (súčet objemov úverov, úložiek a depozitov) výrazne presiahli. Na strane výnosov boli zaznamenané ďalšie zafáženia ako dôsledok zosilneného konkurenčného prostredia v tuzemsku. Napriek znižujúcim sa maržiam pri nových obchodoch udržali výnosy pri úverových obchodoch krok s rozširovaním existujúceho portfólia. Naďalej stúpajúca úroková marža, ako aj rast provízneho prebytku v poľskej dcérskej spoločnosti mBank to nemohli úplne kompenzovať. Riziková prevencia v úverových obchodoch mBank bola o niečo vyššia, preto je prognózovaná stabilita rizikovej prevencie v úverových obchodoch obmedzená na tuzemsko. Kvalitu úverového portfólia celkovo hodnotíme ako nezmennú a dobrú. Rozšírené investície do digitalizácie procesov a produktov, ktoré by mali v nasledujúcich rokoch mať dopad na zvýšenie efektívnosti, prispeli k podstatnému zvýšeniu administratívnych nákladov, než bolo pôvodne plánované. K tomu je potrebné regulačné náklady v rámci mBank, preto bola kvóta nákladovosti trochu vyššia, aj keď sa očakával jej pokles.

V segmente firemných klientov viedol tlak na marže v sledovanom roku pri súčasne stlmenom vývoji v oblasti nových úverov ako aj vedome zrýchlené rozpustenie úverových objemov nepatriacich medzi hlavné

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

činnosti neočakávanému zníženiu úrokových prebytkov ako aj celkových výnosov v segmente. Ku koncu roka bola potrebná riziková prevencia pre jeden prípad úverovej angažovanosti, takže cieľ nezmenenej rizikovej prevencie v úverových obchodoch nebol dosiahnutý. V dôsledku toho došlo k výraznejšiemu poklesu operatívneho výsledku v tomto segmente, ktorý tak nadväzuje na úroveň predchádzajúceho roka, než bolo prognózované. Podľa plánu realizované výrazné zníženie nákladovej základne sa preukázalo ako nedostatočné na udržanie nákladovej kvóty na stabilnej výške; táto hodnota zaznamenala výrazný nárast.

Segment Asset & Capital Recovery v sledovanom roku opäť rýchlejšie, než sa očakávalo, zrealizoval naplánovanú stratégiu likvidácie. To bolo podľa plánov spojené so znížením výnosov segmentu, vysoký podiel tu mali aj dopady oceňovania. Napriek naďalej komplikovaným rámcovým podmienkam, najmä v oblasti financovania lodí, sa podarilo dosiahnuť výraznú likvidáciu portfólia s podstatne zníženými nákladmi na prevenciu úverových rizík. Riziková prevencia v úverových obchodoch sa zlepšila rýchlejšie, než bolo plánované, klesla takmer na polovicu a klesla aj výrazne pod dolnú úroveň pôvodného plánovaného pásma od 450 do 600 miliónov Eur. Znížené rizikové náklady predstavujú hlavný dôvod, pre ktorý došlo k výraznému zníženiu operatívnej straty; pôvodne sme vychádzali zo straty na úrovni predchádzajúceho roka.

Na úrovni koncernov viedla podľa očakávaní nižšia úroveň jednorazových výnosov ako aj silnejší tlak na marže, ktorý mal negatívny dopad na úspech iniciatív za účelom rastu, k poklesu celkových výnosov pred rizikovou prevenciou o 2,5 % na 9,2 miliárd Eur. Operatívny výsledok poklesol v menšom rozsahu o 0,1 miliardy Eur na 1,3 miliardy Eur, keďže dobrá kvalita úverového portfólia umožnila zníženie rizikovej prevencie v úverových obchodoch. Vďaka riadeniu nákladov, ako aj pozitívnym dopadom zo začatého znižovania počtu pracovných miest sa podarilo - okrem vyššej záťaži v dôsledku regulačných nákladov - uniesť vysoké investície do prestavby banky na digitálnu technologickú spoločnosť. Na základe toho boli administratívne náklady vo výške 7,1 miliárd Eur na úrovni predchádzajúceho roka.

Keďže náklady na reštrukturalizáciu vo výške ca 0,8 miliárd Eur silnejšie zaťažili výsledok pred zdanením než v roku 2016, a to v súvislosti s novou strategickou orientáciou pri odpisovaní hodnoty firmy (0,6 miliárd Eur) a vykazovaní rezerv na reštrukturalizáciu (0,1 miliárd Eur), došlo k poklesu koncernového prebytku za obchodný rok 2017 na 0,3 miliárd Eur po 0,4 miliárd v predchádzajúcom roku. Celkovo výsledok koncernu pripočítateľný akcionárom Commerzbank bol na úrovni 156 mil. Eur, po 279 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Výnos vlastného imania nezohľadňujúci odpísanie goodwillu klesol na 0,6%, po 1,1% v predchádzajúcom roku, kým kvóta nákladovosti zaznamenala nárast o ca 2% na 77,3%. Commerzbank v roku 2017 ďalej posilnila aj svoju pohodlnú pozíciu týkajúcu sa vlastného imania. Tvrdý vlastný kapitál sa pri plnom uplatnení pravidiel Bazilej 3 zvýšil na 24,0 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 23,4 miliárd Eur), a to na základe nárastu bilančného vlastného imania, ako aj zníženia regulačných odpočítateľných položiek. To viedlo - aj na základe poklesu rizikových aktív o 10 % - k tomu, že kvóta Common-Equity-Tier-1 sa ku koncu roka 2017 zvýšila z 12,3% na 14,1 %.

Vývoj segmentov

Súkromní klienti a podnikatelia

Segment Súkromní klienti a podnikatelia (PUK) zahŕňa tuzemské filiálky, skupinu comdirect, Commerz Real ako aj skupinu mBank. Ako klienti – podnikatelia boli v tuzemskej filiálkovej banke združení firemní klienti a menšie a stredné podniky s ročným obratom do

15 mil. Eur. Aj v roku 2017 zaznamenal segment nárast s ohľadom na počet nových klientov a spravovaný majetok. S počtom klientov viac ako 12,7 miliónov v Nemecku a viac ako 5 miliónov v strednej a východnej Európe sme na týchto trhoch jedna z vedúcich bánk.

Vývoj výsledku

Mil. €	2017	2016 ¹	Zmena v percentuálnych bodoch
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 832	4 818	0,3
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-154	-119	29,9
Administratívne náklady	3 811	3 621	5,2
Operatívny výsledok	867	1 078	-19,6
Viazaný vlastný kapitál (mil. €)	4 134	4 122	0,3
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	21,0	26,1	-5,1
Kvóta nákladovosti v operatívnom obchode (%)	78,9	75,2	3,7

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď príloha na strane 152 nasl.).

Segment Súkromní klienti a podnikatelia dosiahol v obchodnom roku 2017 na pozadí náročného úrokového konkurenčného prostredia operatívny výsledok vo výške 867 miliónov Eur, po 1 078 miliónov Eur v predchádzajúcom roku. V tuzemsku dokázali vysoké nárasty počtu nových klientov, nárast úverov pri financovaní výstavby ako aj potešujúce obchody s cennými papiermi kompenzovať negatívne dopady vyplývajúce z prostredia nízkych úrokov. Investície do ďalšej výstavby trhových pozícií v tuzemsku viedli k nárastu administratívnych nákladov. mBank Zaznamenala vo väčšine obchodných oblastí dynamický rozvoj obchodu, ktorý viedol k výraznému nárastu najdôležitejších výnosových položiek.

Výnosy pred rizikovou prevenciou dosiahli v obchodnom roku takmer úroveň o niečo vyššiu než v predchádzajúcom roku 4 832 mil. Eur (4 818 mil. Eur). Úrokový prebytok vzrástol napriek výraznému zníženiu príspevku k výsledku z tuzemských vkladov o 72 mil. Eur na 2 353 mil. Eur. Hlavnými faktormi ovplyvňujúcimi výnosy boli úrokové výnosy z nárastu objemov v úverových obchodoch v dôsledku veľmi dobrého vývoja nových obchodov vo väčšine oblastí ako aj na základe prevzatia portfólia splátkových úverov zo spoločného podniku „Commerz Finanz GmbH“. Inak ako v tuzemsku pokračoval pozitívny vývoj úrokovej marže aj v banke mBank. Provízný prebytok sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne zvýšil o 21 miliónov Eur na 1 977 miliónov Eur. Oproti vyšším províznym výnosom z tuzemských obchodov s cennými papiermi bol výrazný pokles provízných výnosov zo sprostredkovania úverov, keďže Commerzbank už v prvej polovici roka 2017 začala ponúkať spotrebné úvery prostredníctvom vlastnej platformy a naproti tomu v

polovici roka 2017 pozastavila sprostredkovanie splátkových úverov pre spoločný podnik „Commerz Finanz GmbH“. mBank dokázal svoj provízný prebytok vo viacerých oblastiach obchodovania so súkromnými klientmi, ako aj firemnými klientmi výrazne navýšiť.

V ostatných zložkách výsledku sa odzrkadľovali vo výraznom rozsahu zmeny výnosových položiek s jednorazovým charakterom. Medzi ne patrí ostatný výsledok z finančných nástrojov, ktorý v roku 2017 klesol o 34 mil. na 119 mil., potom, ako v predchádzajúcom roku bol realizovaný výnos z odpredaja podielu na spoločnosti Visa Europe Limited vo výške 123 miliónov Eur. Výsledok roka zahŕňa okrem iného zisky z predaja podielov na spoločnosti Concardis poskytujúcej služby v oblasti platobného styku vo výške 89 miliónov Eur. V ostatnom výsledku vo výške 224 miliónov Eur sú obsiahnuté osobitné efekty vo výške 176 miliónov Eur, ktoré vyplývajú predovšetkým z prevzatia portfólia splátkových úverov. Zrušenie spoločného podniku so spoločnosťou BNP prispelo k tomu, že priebežný výsledok spoločnosti oceňovaných at-Equity vykázal len malý výnos vo výške 2 mil. (131 mil. v predchádzajúcom roku) – tu zohrávajú istú úlohu aj nižšie príspevky k výsledku zo strany spoločnosti Commerz Real, kde sa nezopakovali pozitívne dopady z nového ocenenia majetku ako v predchádzajúcom roku.

V rizikovej prevencii na úverové obchody sa odzrkadľuje nezmenená vysoká kvalita úverového portfólia, aj keď bol vykázaný nárast o -35 miliónov Eur na -154 mil. Eur. Opravné položky pripadajú z veľkej časti na mBank, ktorej riziková prevencia stúpila o -36 mil. Eur na -119 mil. Eur. V tuzemsku boli pri čistej rizikovej

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

prevencii na úrovni – 35 mil. Eur (predchádzajúci rok: – 36 miliónov Eur) opäť zaúčtované veľmi nízke náklady.

Administratívne náklady sa zvýšili o 189 mil. Eur na 3 811 miliónov Eur. Celkové personálne náklady klesli na základe zníženia nákladov v tuzemsku o 18 mil. na 1 341 miliónov Eur. Vo vecných nákladoch, ktoré zahŕňajú aj interné zúčtovania nákladov a ktoré sa zvýšili o 207 miliónov Eur na 2 469 miliónov Eur, sa okrem iného odzrkadlili rozšírené investície do digitalizácie produktov a procesov. V rámci mBank pôsobili regulačné náklady, napr. poľský bankový odvod, na zvýšenie nákladov a znamenali zafaženie výnosov v roku 2017 v rozsahu 116 miliónov Eur (2016: 75 miliónov Eur).

Celkovo vykázal segment Súkromní klienti a podnikatelia v roku 2017 výsledok pred zdanením vo výške 867 mil. Eur, o 211 mil. Eur menej než v predchádzajúcom roku.

Podstatný vývoj v obchodnom roku

V obchodnom roku 2017 segment Súkromní klienti a podnikatelia pokračoval v realizácii stratégie „Commerzbank 4.0“: pritom banka pokračovala v digitalizácii produktov a procesov ako aj budovaním distribučných kanálov vo všetkých oblastiach koncernu. V tuzemských filiálkach boli okrem toho položené dôležité základy pre budúce organizačné usporiadanie obchodnej činnosti v oblasti súkromných klientov a podnikateľov.

Okrem toho sa v sledovanom roku zrýchlil rast v počte nových klientov ako aj Assets under Control (AuC). Segment sa tak priblížil k stanovenému cieľu zvýšiť objem AuC do roku 2020 na viac ako 400 miliárd Eur. Ku koncu roka 2017 bol objem AuC na úrovni 376 miliárd Eur. V rámci akvizície nových klientov sa podarilo získať nových klientov pobočkovej banke, ako aj skupine comdirect a mBank. Len v Nemecku zaznamenal segment v sledovanom období nárast o cca 500 000 nových klientov.

Súkromní klienti a podnikatelia

Tuzemská filiálková banka ponúka služby univerzálnej banky pre súkromných klientov, podnikateľov a klientov Wealth-Management osobne ako aj prostredníctvom digitálnych kanálov. Banka nemení počet svojich lokalít: poradenstvo pre klientov a/alebo služby sú dostupné na ca 100 pobočkách, klienti Wealth-Management majú k dispozícii 103 pobočiek a podnikatelia ca 330 pobočiek na celom území Nemecka. V sledovanom roku bol zaznamenaný ďalší rozvoj segmentu pre podnikateľov. Tento zahŕňa podniky z bývalého segmentu Banka pre stredné podniky s ročným obrátom od 2,5 mil. Eur do 15 mil. Eur. V roku 2017 bol dosiahnutý významný pokrok s ohľadom na ponuku produktov a služieb pre podnikateľov.

Vysoká kvalita s nárastom zisku

V uplynulom obchodnom roku filiálková banka dosiahla významný krok vpred pri plnení svojho základného cieľa, ktorým je rast, a dokázala realizovať ďalšie impulzy na udržateľné zlepšenie svojej ziskovosti. Vysokú úroveň kvality segment dodržal aj v roku 2017.

Spokojnosť klientov ako meradlo základného cieľa kvalita sa meria na základe Net Promoter Score (NPS), ktorý odzrkadľuje ochotu klientov odporúčať banku ďalej. Táto hodnota bola konštantne na vysokej úrovni. Kvalita poradenstva Commerzbank bola opäť potvrdená aj z externých zdrojov: Commerzbank získala napr. od magazínu „Focus Money“ ocenenie „Service-König 2017“ a na základe svojej vynikajúcej kvality poradenstva sa stala celkovým víťazom štúdie „Premium Banken“ organizovanej denníkom „Handelsblatt“. Vysokú kvalitu reprezentuje okrem iného poradeniská aplikácia Commerzbank-„KundenKompass“ pre súkromných klientov a podnikateľov. Táto aplikácia umožňuje individuálne a osobné poradenstvo pre príslušnú životnú fázu klienta a orientuje sa podľa jeho finančných cieľov a potrieb. Od roku 2012 predstavuje toto poradenstvo štandard pre všetky skupiny klientov.

V sledovanom roku sme dokázali úspešne rozvíjať naše marketingové aktivity. Pri zapojení automatizovaného riadenia klientov, ktoré je založené na údajoch nezávisle od jednotlivých kanálov, ako aj na základe nových aktivít v partnerskom bankovníctve sme zrýchlili nárast počtu klientov a aktíva a dosiahli rovnako zvýšenie efektívnosti. Okrem klasických reklamných kampaní prispela aj spolupráca s externými partnermi, ako aj iniciatívami, napr. práca so záujemcami a opatrenia na viazanie nových klientov, k rastu. Okrem toho banka v oblasti marketingu stále viac využíva metódy založené na dátach „Advanced Analytics“, aby dokázala definovať najlepšiu ponuku pre klienta a aby mu napr. prostredníctvom online bankovníctva prezentovala vhodné ponuky. Na základe toho sa podarilo navýšiť odbyt produktov u klientov využívajúcich online bankovníctvo, ktorí súhlasili s využívaním svojich údajov, o 10 % oproti porovnateľnej skupine. Ako základný produkt je v centre pozornosti marketingových aktivít predovšetkým bezplatný bežný účet so štartovacou sumou. V roku 2017 banka otvorila viac ako pol milióna nových účtov na vedenie platobného styku, z toho ca 110 000 v online prostredí.

V oblasti úverových obchodov pokračoval v roku 2017 pozitívny vývoj. Dopyt po vlastníctve bytov v Nemecku je na základe nízkych úrokov naďalej vysoký. V dôsledku toho dokázala banka navýšiť objem nových opuchov v oblasti financovania súkromnej výstavby o 26 % oproti predchádzajúcemu roku. Aj pri individuálnych klientov bol zaznamenaný výrazný nárast nových obchodov vo výške 17 % oproti roku 2016. Odbyt splátkových úverov bol v roku 2017 pod úrovňou predchádzajúceho roku, čo bolo spôsobené prestavbou obchodného modelu.

Po zrušení spoločného podniku so spoločnosťou BNP Paribas sa banka od augusta 2017 opäť stará o obchody v oblasti splátkových úverov. V júni 2017 odštartovali digitálne splátkové úvery: uzatvorenie zmluvy je podstatne jednoduchšie a rýchlejšie. Je to ďalší dôkaz pre to, ako banka ďalej buduje svoju digitálnu ponuku s cieľom zvýšiť priateľský prístup voči klientom ako aj svoju efektívnosť.

Nízke úrokové prostredie má dopady aj na obchody v oblasti zabezpečenia: stále viac klientov sa rozhoduje pre riešenia spojené s generovaním kapitálu, ako napr. penzijné alebo kapitálové životné poistenie. To vyplýva aj z výsledkov v tejto časti obchodnej činnosti: objem nových obchodov sa zvýšil o 8 % na 2,5 miliardy Eur (2016: 2,3 miliardy Eur). Pri stavebnom sporení bol dosiahnutý objem nových obchodov vo výške 2,7 miliárd Eur. To zodpovedá nárastu o 12 % oproti roku 2016 (2,4 miliárd Eur). Z toho vyplýva, že atraktivita stavebného sporenia za účelom zabezpečenia úrokov v prostredí nízkych úrokov a pri potrebe modernizácie naďalej trvá.

Naďalej nízke úroky a výkyvy na trhu, predovšetkým pri cudzích menách, predstavovali pre investorov výzvu aj v roku 2017. Pri obchodovaní s cennými papiermi si môžu klienti Commerzbank zvoliť pre svoje finančné investície rôzne modely depozitov. Na začiatku sledovaného roka bol zavedený depozit prémieových fondov. V tomto depozite môžu investori kupovať podiely na cca 100 top investičných fondoch bez emisnej prirážky. Všetky náklady sú pokryté paušálnym poplatkom vo výške 0,9 % objemu depozitu ročne. Ku koncu sledovaného roka bola v depozite prémieových fondov zainvestovaná čiastka vo výške cca 2,4 miliardy Eur. Pri mandátnych obchodoch bol objem ešte navýšený. S ohľadom na produkty správy majetku bol dosiahnutý nárast objemu vo výške cca 8,5 %. Objem prostriedkov ku koncu roka predstavoval cca 23 miliárd Eur. Pri správe majetku bol zaznamenaný nárast vo výške 19 %, objem prostriedkov narástol na cca 15,2 miliárd Eur. V dôsledku toho sa opätovne zvýšili aj výnosy z obchodov s cennými papiermi – v roku 2017 predstavovali podiel ca 81 % na celkových výnosoch z obchodov s cennými papiermi (2016: 77 %).

Výhody pre podnikateľov

V sledovanom roku sme naďalej rozvíjali obchodnú činnosť s podnikateľmi. Prvé ponuky boli určené špeciálne pre podnikateľov: „ponuka pre zakladateľov“ napr. okrem základných služieb pre platobný styk, ako je účet a kreditná karta, obsahuje aj okamžite dostupnú úverovú linku. V rámci „podnikateľského balíčka“ dokážu klienti pokryť svoje základné potreby v oblasti platobného styku a úverových obchodov, „prémiový privátny balíček“ dopĺňa riešenia pre súkromnú potrebu podnikateľa. Koncom roka 2017 bola na trh uvedená nová lízingová ponuka s lízingovou kalkulačkou a atraktívnymi podmienkami v spolupráci so spoločnosťou Commerz Real ako aj službami, ako napr. „Cash-Radar“ na digitálne riadenie likvidity, alebo „Sector:Radar“ so správami o sektoroch a vybraných témach.

Klienti zažívajú banku digitálne a osobne

Budúcnosť v segmente súkromných klientov a podnikateľov je digitálna aj osobná. Koncom roka 2016 bola v pobočkách zavedená aplikácia „ONE“, ktorú môžu využívať poradcovia na pobočkách ako aj klienti online bankovníctva na rovnakej technickej platforme. V roku 2017 nasledoval ďalší vývoj jednotnej užívateľskej plochy pre zamestnancov a klientov. Od apríla používa túto aplikáciu aj klientske centrum Commerzbank. Spoločný pohľad na klienta umožňuje jedinečný a konzistentný zážitok pre klienta vo všetkých distribučných kanáloch. Nové investičné poradenstvo v rámci aplikácie ONE spĺňa okrem toho regulačné požiadavky vyplývajúce z európskej smernice o finančnom trhu MiFID II (Markets in Financial Instruments Directive), ktorá vstúpila do platnosti 3. januára 2018. Pomocou aplikácie ONE bude banka v budúcnosti schopnejšia integrovať a realizovať inovácie produktov alebo nové regulačné požiadavky vo všetkých distribučných kanáloch.

Na trhu bola uvedená okrem toho aj nová aplikácia pre financovanie výstavby. Pomocou tejto aplikácie môžu klienti pohodlne vyhľadávať, oceňovať a realizovať financovanie nehnuteľností prostredníctvom svojich mobilných telefónov alebo tabletov. Aplikácia zlučuje služby vyhľadávania nehnuteľností s predbežným vybavením úveru, vrátane osobného úverového certifikátu a záruky na úroky na 48 hodín s nástrojmi, ktoré umožňujú ocenenie nehnuteľností nezávislým odhadcom podľa trhových pravidiel a len na základe jednej fotografie. Tak je možné počas niekoľkých sekúnd skontrolovať, či je kúpna cena realistická a či úverová žiadosť klienta primeraná. Aj žiadosť o úver je možné hneď podať online. Požadované podklady od klienta budú individuálne zobraziť a je možné ich naskenovať aj prostredníctvom mobilu. Ak si klient želá poradenské služby, môže sa na tom hneď dohodnúť s poradcom.

Ďalší vývoj sa týkal aj bankovej aplikácie, ktorú si od jej zavedenia stiahlo už viac ako 2 000 000 klientov. V roku 2017 boli napr. zavedené ešte pohodlnejšie postupy prihlásenia, napr. pomocou odtlačku prstu alebo biometricky pomocou rozoznania tváre, ktoré môžu využívať užívatelia nového telefónu Apple-iPhone X. Okrem toho aplikácia ponúka nové funkcie, napr. PIN na želanie pre kreditné karty. Pri dialógu s klientom banka stále viac využíva mobilné riešenia: v auguste 2017 bola do funkcie Mobile-Dialog vložená aj funkcia zasielania správ do bankovej aplikácie. Tam je banka v kontakte so svojimi klientmi denne prostredníctvom chatu, audio alebo video chatu v prípade otázok o produktoch a službách a týmto spôsobom môže vybavovať žiadosti klientov. Od zavedenia bola funkcia Mobile-Dialog pri využití kanálov a audio, video a textových chat využitá už takmer 90 000-krát.

Aj v čase digitalizácie sa Commerzbank jasne priznáva k pobočkám ako dôležitej časti multikanálovej banky. Správanie klientov sa však v posledných rokoch zmenilo, a to nielen na základe digitálnej prestavby. Klienti stále viac využívajú digitálne ponuky bánk, avšak naďalej si želajú osobného kontaktného poradcu na mieste. Preto banka podporuje svoju prítomnosť v danom priestore a v rámci svojej stratégie pobočiek využíva nové modely pobočiek so silnejšou

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

diferenciáciou v ponuke služieb. S tým súvisí aj zmena modelu starostlivosti o klientov: na jeseň uzatvorila banka s grémiami zastupujúcimi zamestnancov dohodu o znižovaní počtu pracovných miest, prestavbe modelu starostlivosti a ďalších opatreniach v oblasti digitalizácie.

Banka dosiahla pokrok aj pre realizácii svojej stratégie pobočiek. Vo väčších mestách sa pobočky, ktoré sú vlajkovými loďami banky, stávajú najdôležitejším vývesným štítom Commerzbank. Banka definovala svoju finálnu koncepciu: v sledovanom roku otvorila na celom území Nemecka 7 nových pobočiek – vlajkových lodí: Bonn, Freiburg, Drážďany, Lipsko, Mainz, Wiesbaden a Mannheim. Mestská pobočka sa v budúcnosti stane nákladovo výhodnou a efektívnou pobočkou pre denné bankovníctvo priamo na mieste. Testovacia fáza tohto modelu pobočiek pokračovala aj v roku 2017: v sledovanom roku boli otvorené ďalšie pilotné pobočky vo Frankfurte a Stuttgarte. Na základe pozitívnych výsledkov bolo rozhodnuté o následnom postupe do budúcich rokov. Koncepcia mestskej pobočky bola v roku 2017 ocenená udelením ceny „Customer Experience Award“. Toto ocenenie bolo udelené za poskytnutie vynikajúcich zážitkov pre klientov a inovácie v distribúcii, marketingu a starostlivosti o klientov v rámci bankovníctva pre súkromných klientov. Ocenenie udeľuje odborný časopis „Geldinstitute“ v spolupráci s Fraunhofer IAO a IBM Deutschland.

Skupina Comdirect

Skupina comdirect posilnila v sledovanom roku svoju pozíciu ako líder na nemeckom trhu online obchodovania s cennými papiermi, a to na základe organického rastu, ako aj na základe kúpy spoločnosti onvista AG – vrátane oboch stopercentných dcérskych spoločností onvista bank GmbH a onvista media GmbH v apríli 2017. So spravovaným majetkom klientov vo výške viac ako 91 miliárd Eur a 29,6 miliónoch realizovaných transakcií s cennými papiermi v predchádzajúcom roku je skupina comdirect lídrom na trhu s obchodovaním s cennými papiermi. Rovnako sprevádza svojich klientov pri všetkých bankových obchodoch. Od zlúčenia spoločnosti onvista bank GmbH so spoločnosťou comdirect bank AG je onvista bank obchodnou jednotkou v rámci oblasti B2C. Obchodnú činnosť B2B s inštitucionálnymi partnermi realizuje ebase GmbH. Spoločnosť onvista media GmbH prevádzkuje finančný www.onvista.de najväčším dosahom na klientov.

V naďalej náročnom úrokovom prostredí s pokojnou situáciou pri obchodovaní dokázala skupina comdirect v oblasti Brokerage a bankovníctva prekonať rast z predchádzajúcich rokov. Nárast objemu spravovaného majetku klientov je založený prevažne na prísune čistých prostriedkov do depozitov cenných papierov a na kurzových efektoch. V oblasti obchodovania s cennými papiermi sa zvýšil počet vykonaných príkazov. Úverové obchody rovnako zaznamenali rast, čo sčasti súvisí aj s optimalizovanou ponukou splátkových úverov. Okrem toho sa podarilo posilniť obchodovanie s inštitucionál-

nými partnermi v podstatných klientských segmentoch – banky, poisťovne, správa majetku.

Spektrum služieb v oblasti Brokerage bolo v roku 2017 rozvíjateľnejšie prostredníctvom digitálnej správy majetku cominvest, na ktorú pripadal ku koncu roka objem depozitu vo výške viac ako 200 miliónoch Eur. Svoj profil ako múdry finančný sprievodca skupina comdirect posilnila okrem iného využívaním inovatívnych služieb na riadenie reči. Riadenie inovácií sa sústreďovalo na centrálny cieľ, ktorým je viesť klientov banky k manažovaniu ich financií podľa možnosti jednoduchým spôsobom – a zároveň prostredníctvom digitálnych riešení a nízkoprahových ponúk motivovať k úsporám, investíciám a obchodovaniu s cennými papiermi.

Commerz Real

Spoločnosť Commerz Real sa môže obzrieť za úspešný obchodný rok. V oblasti objemu nových obchodov boli opäť dosiahnuté čísla z predchádzajúceho roka.

Ako manažér hnuteľných aktív v spojení s Commerzbank spája spoločnosť viac ako 45 rokov skúseností v oblasti manažovania aktív a investícií s veľkým štruktúrnym know-how a vytvára tak jedinečnú paletu služieb v oblasti investičných produktov a individuálnych riešení financovania. Do spektra produktov patrí od roku 1972 existujúci fond hausInvest ako jeden z najúspešnejších realitných fondov ako aj inštitucionálne investičné nástroje a podiely značky CFB-Fonds a CFB-Invest. Portfólio siaha od firemných nehnuteľností pre rôzne spôsoby užívania, cez solárne a veterné parky ako aj lietadlá až po infraštruktúrne a výrobné zariadenia. Banka ponúka pritom investície do hnuteľných hodnôt – ako produkt na budovanie majetku pre súkromných a inštitucionálnych investorov, na celostné riadenie výstavby firemných projektov alebo koncept financovania podľa potrieb firemných klientov. Okrem toho Commerz Real ponúka ako poskytovateľ lízingu v rámci koncernu Commerzbank koncepcie v oblasti nehnuteľností a lízingu hnuteľných vecí ako aj Asset Structuring. Ku koncu sledovaného obdobia bol spravovaný majetok vo výške ca 31 miliárd Eur.

Fond hausInvest presiahol koncom roka 2017 hranicu 13 miliárd Eur, o ca 1,2 miliárd Eur viac ako v roku 2016. S podielom na trhu vyšším ako 14 % (2016: 13 %) ide o druhý najväčší otvorený realitný fond v Nemecku. 95 nehnuteľností v 16 krajinách a 56 mestách s aktuálnou hodnotou ca 10,5 miliárd Eur dosiahli ku koncu roka 2017 výnos vo výške 2,7 %. Strategickým spôsobom riadenie fondu ďalej optimalizovalo portfólio a dokázalo okrem predaja úspešného pre investorov nadobudnúť ďalšie lukratívne aktíva. Ak boli v roku 2016 hodnoty pri kúpe a predaji približne rovnaké, v sledovanom roku fond hausInvest nakupoval aktíva v hodnote 1,5 miliardy Eur, čím nakupoval dvakrát rýchlejšie než predával (ca 850 miliónoch Eur).

Významný rast zaznamenala spoločnosť Commerz Real aj pri obchodovaní s inštitucionálnymi partnermi. Pod značkou Commerz Real Institutional sa okrem iného – so súhlasom Spolkového úradu pre dohľad nad finančnými službami – predávali štyri špeciálne fondy (alternatívne investičné fondy): fond Commerz-Real-Institutional-Hotel-Fund (otvorený špeciálny fond AIF s pevnými investičnými podmienkami), fond Commerz-Real-Institutional-Smart-Living-Fund (otvorený špeciálny fond AIF s pevnými investičnými podmienkami), fond Commerz-Real-Institutional-Aviation-Fund (uzatvorený špeciálny fond AIF) a fond Commerz-Real-Institutional-Renewable-Energies-Fund (uzatvorený špeciálny fond AIF). Pri týchto troch fondoch bolo možné prvýkrát úspešne realizovať closing.

Spoločnosť Commerz Real Asset Structuring GmbH (CRAS) definovala svoje ťažiskové úlohy v roku 2017 ako štrukturalizáciu individuálnych riešení financovania a vývoj dlhodobých štruktúr financovania nehnuteľností. Ťažiskové činnosti spoločnosti Commerz Real Mobilienleasing GmbH (CRML) spočívali v sledovanom období opäť v úprave modelov lízingu a nájmu spojeného s kúpou pre prevádzkový majetok stredných podnikov, t.j. pre stroje, výrobné zariadenia ako aj úžitkové vozidlá. Ako strategicky významný krok sa spoločnosti podaril v tomto segmente klientov vstup do Small-Ticket-Leasing pomocou prípravy digitálnej aplikácie na automatizované spracúvanie ponúk a zmlúv na mieste predaja. Novo uzatvorené obchody dosiahli celkový objem ca 1 miliardu Eur.

Skupina mBank

Skupina mBank predstavuje jednu z najväčších finančných inštitúcií v Poľsku. Pôsobí v oblasti súkromných a firemných klientov, ako aj v oblasti investičného bankovníctva a okrem toho ponúka aj ďalšie finančné služby, akou je lízing a faktoring, financovanie firemných nehnuteľností, brokerage, správu majetku, firemné financovanie a poradenstvo v oblasti produktov na kapitálovom trhu. Retailové bankové služby poskytuje aj v Českej republike a na Slovensku.

Obchodný rok 2017 bol pre skupinu mBank veľmi úspešný. Nárast obchodných aktivít mBank sa prejavil v solídnom náraste počtu nových klientov a obratu, objem vkladov a úverov ostal v priebehu roka na stabilnej úrovni. Počet klientov bol ku koncu roka 2017 ca 5,3 miliónov súkromných klientov a cca 22 000 firemných klientov, po 5,1 miliónov súkromných klientov a cca 21 000 firemných klientov v predchádzajúcom roku.

Firemná stratégia skupiny mBank „mobilná banka“ je založená na troch pilieroch: koncentrácia na klientov, budovanie konkurenčných výhod banky v oblasti mobilných služieb ako aj neustále zvyšovanie efektívnosti. Za účelom realizácie najdôležitejších strategických cieľov boli spustené viaceré projektové iniciatívy, napr. v súvislosti s rozšírením digitálnej ponuky.

Od apríla 2017 majú klienti mBank k dispozícii novú aplikáciu pre mobilné telefóny, pri ktorej vývoji boli okrem iného využité výsledky z analýzy správania klientov mBank. Okrem nového užívateľského rozhrania a zjednodušenej navigácie aplikácia ponúka celý rad úplne nových funkcií, napr. Android Pay (pre majiteľov bankových kariet Visa a Master-Card) na bezkontaktné platby POS pomocou mobilného telefónu, platobný asistent s funkciou zapamätania pravidelných platieb, pomocou ktorého môže užívateľ rýchlo uhrádzať faktúry, možnosť využitia priameho kontaktu s poradcom pomocou One-Click-mLine, mobilná autorizácia na potvrdzovanie transakcií, rýchly hotovostný úver udelený do jednej minúty od vyžiadania alebo funkcia expresného prevodu pomocou telefónnych čísel v rámci poľského systému BLIK.

Okrem toho bola na trh uvedená nová verzia transakčného serisu CompanyNet pre firemných klientov, ktorú je možné využívať jednoduchšie a intuitívnejšie, a pritom ju prispôbiť podľa individuálnych potrieb jednotlivých užívateľov. Firemné financie je možné na základe toho riadiť aj priamo z terénu, a to pomocou aplikácie mBank-Company-Mobile-App. Táto aplikácia umožňuje rýchlu autorizáciu príkazov a prístup k centrálnym informáciám o riadení financií.

V rámci projektu „mBox“ ponúka mBank svoje riešenia bankových služieb pre súkromné osoby, ktoré boli viackrát ocenené v Poľsku a v zahraničí, aj partnerom mimo Poľska. Ponuka zahŕňa elektronické platformy (internetová banková platforma a mobilná aplikácia) ako aj špecifické produktové a marketingové know-how. Okrem toho mBank podporuje svojich partnerov pri riadení projektov a organizácií, ako aj pri ďalších oblastiach digitálneho bankovníctva. Ako prvý partner bude z know-how banky profitovať spoločnosť La Banque Postale, dcérska spoločnosť francúzskej pošty. mBank plánuje rozširovať túto oblasť obchodnej činnosti.

Prostredníctvom fondu mAccelerator zriadeného v roku 2017 sa mBank angažuje aj v rozvoji start-upov v oblasti bankovníctva a finančných služieb. Portfólio fondu momentálne zahŕňa 2 spoločnosti: Cyber Rescue, ktorá sa špecializuje na riešenia kybernetickej bezpečnosti na základe pasívny biometrických znakov, ako aj Digital Teammates, spoločnosť zameraná výhradne na automatizáciu procesov pomocou robotov. Ďalšie investície sú vo fáze príprav.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Vyhliadky segmentu Súkromní klienti a podnikatelia

V prebiehajúcom obchodnom roku 2018 sa bude segment v rámci svojej stratégie rastu koncentrovať na ešte lepšiu podporu klientov v tom, aby dosahovali svoje finančné ciele. Chceme sa stať „bankou číslo 1 pre klientov“, a preto budeme ako pobočková banka dôsledne realizovať stratégiu „Commerzbank 4.0“. Pritom chce banka naďalej ponúkať vysokú kvalitu poradenstva pre svojich klientov pritom generovať zisk a zabezpečiť svoj rast. V centre pozornosti bude výrazné zvyšovanie výnosov. Základným opatrením bude dokončenie multikanálovej platformy ONE. Okrem toho chce banka v budúcnosti pomocou Advanced Analytics sprístupniť svoje rozsiahle dáta – za predpokladu súhlasu klientov – aj pre pobočky. Na základe dôsledného spracovávania trhu chce banka ďalej podporiť rast v oblasti klientov podnikateľov, Wealth-Management a súkromných klientov. Banka chce presvedčiť inováciami produktov na trhu a digitalizovať ďalšie ponuky a služby. Realizácia nového modelu starostlivosti na pobočkách a v poradenských tímoch je úzko spojená s ďalšou prestavbou siete filiállok s pobočkami – vlnkovými loďami a mestskými pobočkami.

Skupina comdirect sa bude sústreďovať na budovanie digitálnej správy majetku ako aj na posilňovanie postavenia na trhu v oblasti Brokerage na základe pokračujúcej ofenzívy v oblasti obchodovania. Okrem toho by mal byť múdry finančný sprievodca doplnený o ďalšie funkcie. Banka bude ďalej podporovať obchodovanie s inštitucionálnymi partnermi s dôrazom na digitalizáciu ponuky služieb, ďalší rozvoj riešení Robo-Advisor a zosilnenú spoluprácu s Fin-Techs v oblasti správy majetku.

Cieľom spoločnosti Commerz Real je ďalšie posilňovanie pozície na trhu. Hlavné ťažiskové body sú pritom budovanie obchodu s inštitucionálnymi partnermi a digitalizácia so zameraním na klienta, a to najmä v produktových oblastiach hausInvest a lízing hnuťelných vecí. Spoločnosť Commerz Real chce ďalej rozvíjať svoj obchodný model s cieľom stať sa digitálnym správcom aktív a integrovaným poskytovateľom investičných služieb. Za týmto účelom majú byť automatizované podľa možnosti všetky obchodné procesy ako aj produkty a služby sa majú stať flexibilnejšími, rýchlejšími a transparentnejšími. V oblasti hausInvest ako aj v oblastiach Asset Structuring lízing hnuťelných vecí spoločnosť vychádza z vysokého objemu nových obchodov a ďalšieho posilňovania pozície na trhu v nasledujúcich mesiacoch. Orientácia spoločnosti Commerz Real na digitálnu prestavbu umožňuje získavať pozície na nových trhoch a etablovať sa v perspektívnych témach relevantných pre daný sektor.

Pre mBank bude v roku 2018 v centre pozornosti stáť realizácia jej stratégie. Skupina mBank sa bude naďalej sústreďovať na rast v oblasti mobilných bankových služieb a v transakčnom bankovníctve – s osobitným dôrazom na požiadavky klientov, ktoré predstavujú stále väčšie výzvy. Za týmto účelom bude banka priebežne zlepšovať svoje existujúce ponuky a zároveň vyvíjať nové produkty, aby dokázala plniť očakávania svojich klientov týkajúce sa inovácií a pohodlia bankových obchodoch. Podľa toho vychádza mBank z toho, že bude schopná pokračovať v trende úspešnej akvizície klientov v Poľsku ako aj na zahraničných trhoch v Českej republike a na Slovensku.

Firemní klienti

V segmente Firemní klienti sa združuje know-how bývalých segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. Nový segment sa člení na päť oblastí, ktorých činnosť sa vykazuje. V troch oblastiach Stredné podniky, International Corporates a Financial Institutions sa zobrazujú obchodné aktivity s našimi hlavnými klientmi: v oblasti Stredné podniky sú združené stredne veľké podniky a tuzemskí veľkí klienti s obratom od 15 mil. Eur a príslušnými potrebami produktov. Obchodné aktivity s menšími podnikmi s obratom od 2,5 mil. Eur do 15 mil. Eur boli v rámci novej stratégie „Commerzbank 4.0“ presunuté do segmentu Súkromní klienti a podnikatelia. V oblasti International Corporates sa banka stará o firemných klientov so sídlom v zahraničí, veľké nemecké nadnárodné spoločnosti a medzinárodné poisťovne. V oblasti Financial Institutions je v popredí vzťah s tuzemskými a zahraničnými

mi úverovými inštitúciami ako aj centrálnymi bankami. Segment ponúka klientom úplné spektrum produktov medzinárodnej univerzálnej banky – od klasických úverových produktov a individuálnych riešení financovania ako aj produktov z oblasti Cash-Management a medzinárodného obchodu, investičné a zabezpečovacie produkty až po produkty investičného bankovníctva a riešení pre kapitálový trh šité na mieru. Vývoj v oblasti Equity Markets & Commodities (EMC) sa na pozadí plánovaného vyčlenenia vykazuje osobitne. V oblasti „Other Result“ sú zhrnuté obchody, ktoré nepatria medzi strategické činnosti segmentu Firemní klienti. V zásade ide o aktíva, ktoré boli prevedené z bývalých segmentov Non-Core Assets a Portfolio Restructuring Unit určených na likvidáciu ako aj o efekty zo zabezpečovacích pozícií.

Vývoj výsledku

Mil. €	2017	2016 ¹	Zmena v percentuálnych bodoch
Výnosy pred rizikovou prevenciou	3 989	4 447	-10,3
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-295	-185	59,3
Administratívne náklady	2 885	2 973	-3,0
Operatívny výsledok	809	1 289	-37,3
Viazaný vlastný kapitál	10 462	11 600	-9,8
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	7,7	11,1	-3,4
Kvóta nákladovosti v operatívnom obchode (%)	72,3	66,9	5,5

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď príloha na strane 152 nasl.).

Obchodný rok 2017 bol pre segment Firemní klienti spojený s niekoľkými výzvami, napríklad naďalej nízkymi úrokmi, náročným regulačným prostredím, realizáciou stratégie „Commerzbank 4.0“ spustenej v roku 2016 ako aj geopolitickou nestabilitou, ktorá viedla k zníženiu aktivít klientov. To sa odzrkadlilo aj vo vývoji výsledku.

Segment Firemní klienti dosiahol v sledovanom roku operatívny výsledok vo výške 809 mil. Eur, po 1 289 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Pokles výsledku oproti predchádzajúcemu roku súvisel s negatívnym úrokovým prostredím, dopadmi z obchodno-politickej transformácie ako aj vyššou rizikovou prevenciou pre úverové obchody.

Oblasť Stredné podniky profitovala zo solídneho postavenia na trhu. Objem úverov sa podarilo v priebehu roka mierne zvýšiť. Oproti negatívnym dopadom úrokového prostredia a intenzívnej konkurencii bol solídny dopyt po riešeniach na kapitálovom trhu. V oblasti International Corporates stál oproti miernemu nárastu úverových obchodov nižší dopyt po štruktúrovaných produktoch kapitálového trhu v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Nová orientácia oblasti Financial Institutions viedla podľa očakávaní ku klientskej a výnosovej základni, ktorá bola v porovnaní s predchádzajúcim

rokom nižšia, avšak ktorá sa v priebehu roka zastabilizovala. V spojení so silným vývojom na akciových trhoch, ktorý bol poznačený pomerne nižšou volatilitou, profitovala oblasť Equity Markets & Commodities zo zvýšených aktivít klientov pri obchodovaní s investičnými produktmi.

Výnosy pred rizikovou prevenciou boli v sledovanom roku na úrovni 3 989 mil. Eur, čím boli o 10,3 % nižšie než v predchádzajúcom roku. Zataženia z úrokového prostredia ako aj pokles výnosov z dokumentárnych obchodov, ktoré súviseli so znížením bankového portfólia v oblasti Financial Institutions a nižšími aktivitami klientov, sa nepodarilo úplne kompenzovať pozitívnym vývojom obchodov na kapitálovom trhu. Ďalej viedla strategická likvidácia bývalého likvidačného segmentu Non-Core Assets k očakávanému poklesu úrokového výsledku z úverových obchodov. S 1 730 miliónmi Eur zaznamenal úrokový prebytok pokles o 193 miliónov Eur. Provízny prebytok dosiahol hodnotu 1 237 miliónov Eur, čím bol o 43 miliónov Eur pod úrovňou predchádzajúceho roka, čo súviselo najmä s nižším príspevkom komerčných obchodov.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Riziková prevencia pre úverové obchody bola v sledovanom roku na úrovni –295 mil. Eur, čím bola o 110 mil. Eur vyššia než v predchádzajúcom roku. Potreba prevencie súvisela najmä s prísunmi do jednotlivých angažovaností.

Administratívne náklady boli na úrovni 2 885 mil. Eur o 3,0 % nižšie než v predchádzajúcom roku, a to pri neustálych investíciách do strategického ďalšieho vývoja. Nárast vychádzal v podstate z prísneho riadenia nákladov a zníženia personálnych nákladov, čím boli kompenzované predovšetkým vyššie regulačné náklady a investície do digitalizácie.

Výsledok pred zdanením bol vo výške 809 mil. Eur, oproti 639 miliónov Eur v predchádzajúcom roku, pričom je ovplyvnený najmä odpismi goodwillu vo výške 627 mil. Eur.

Podstatný vývoj v obchodnom roku

Vývoj obchodnej činnosti segmentu Firemných klientov bol poznačený dvoma faktormi: externe na základe silnejšej konkurencie ako aj interne na základe realizácie stratégie „Commerzbank 4.0“. Tu boli v centre pozornosti spájanie produktových jednotiek a zameranie sa na hlavné činnosti, ako aj pokračovanie v rastových iniciatívach ako aj digitalizácia procesov a produktov. Na pozadí týchto výziev sme výrazne prekonalí kumulovaný cieľ, ktorý spočíval v získaní 3 500 čistých klientov do konca roka 2017. Tým sa dokazuje, že naše strategické zmeny v oblasti našich firemných klientov boli prijaté pozitívne.

Pokrok v digitalizácii

Na ceste k modernej a na klientov orientovanej multikanálovej banke ako aj v digitalizácii interných procesov banka zaznamenala v obchodnom roku 2017 výrazný pokrok.

Okrem osobného poradenstva ponúkame našim klientom možnosť využívať naše služby kedykoľvek a nezávisle prostredníctvom nášho online portálu pre firemných klientov, kde je možné pristupovať k mnohým z našich produktov a služieb a tým bankové obchody integrovať do vlastných každodenných činností. Prostredníctvom nášho portálu realizujeme medzičasom cca 40 % našich štandardných termínovaných vkladov. V rámci digitálneho investičného a rizikového poradenstva na portáli pre firemných klientov získavajú klienti individuálne návrhy na produkty, ktoré sú vhodné pre ich investičné ciele a trhové očakávania. V sledovanom roku ďalej vzrástol podiel online obchodov s menami, s cennými papiermi a papiermi peňažného trhu. Okrem toho bola dosiahnutá ďalšia optimalizácia v oblasti digitálnych úverových obchodov. Okrem online úveru na peňažnom trhu je možné rýchlo a efektívne zadávať v online prostredí aj avaly.

Commerzbank je aktívna vo využívaní inovatívnych finančných technológií. Na základe rýchlo sa rozširujúcej technológie Distributed-Ledger (DLT) ako aj technológie Blockchain zrealizovala Commerzbank po prvýkrát v rámci pilotnej transakcie umiestnenie Commercial Paper, na čo mohlo nasledovať bezprostredné vyúčtovanie.

Tradičné financovanie obchodných aktivít (Trade-Finance) sa síce v súčasnosti ešte stále realizuje v prevažnej miere na papieri, avšak Commerzbank je lídrom pri vývoji digitalizovaných riešení v tomto segmente trhu. Po úspešnom zavedení Bank Payment Obligation na zabezpečenie úhrad z nesplatených faktúr je možné teraz zobrazíť aj financovania, s cieľom podporiť optimalizáciu obežného majetku našich firemných klientov. Rovnako Commerzbank úspešne implementovala pre vybraných klientov v tuzemsku a v zahraničí riešenie na platforme IT na financovanie obchodných pohľadávok spolu sa lídrom v oblasti technológií.

Okrem toho je Commerzbank vedúcou silou spoločne s ostatnými bankami v globálnych projektoch DLT/Blockchain na vývoj digitálnej platformy pre obchody Trade a Supply-Chain-Finance (Batavia, R3). Táto angažovanosť banky v tejto oblasti je okrem toho doplnená projektom spolupráce s Inštitútom Fraunhofer pre materiálové toky a logistiku IML v Dortmunde. Dlhodobým cieľom je vývoj scenárov pre budúce Physical Supply Chains.

Projekt „Commerzbank Trade Innovation“ bude konsolidovať a modernizovať IT platformy pre realizáciu obchodov Trade-Finance dôležitých pre banku. V sledovanom roku boli zavedené pilotné projekty spracúvanie inkás a akreditívov v dvoch lokalitách v zahraničí, a to v Európe a Ázii.

Vytváranie sektorových sietí

Ako dôležitá súčasť prístupu k jednotlivým sektorom boli v obchodnom roku 2017 zlúčení experti na jednotlivé sektory z centrálnymi tímami pre sektory, ktoré majú špecifické know-how o sektoroch, ako aj v oblasti firemných financií. Cieľom je, aby mohli aj naši firemní klienti – stredné podniky profitovať za know-how o sektoroch a kapitálovom trhu, ktoré bolo doteraz zamerané na potreby nadnárodných veľkých spoločností. Na tomto základe bude môcť banka ponúkať perspektívne riešenia financovania pre všetkých firemných klientov – stredné podniky ako aj veľké spoločnosti. Špecialisti priamo na mieste pritom ponúkajú stredným podnikom v spolupráci s produktovými špecialistami individuálne riešenia financovania pri využití vlastného a cudzieho kapitálu.

Posilnenie obchodov v oblasti vlastného imania

S cieľom ponúknuť firemným klientom a inštitucionálnym investorom rozsiahlejšie poradenstvo, ktoré zodpovedá meniacim sa regulačným požiadavkám, bolo obchodovanie s akciami, ako aj obchodovanie so štruktúrou akciovými transakciami pre tento okruh klientov úspešne zlúčené s obchodmi Equity-Capital-Markets. Na základe toho Commerzbank disponuje jednotnou a vysoko efektívnou platformou pre úspešné získavanie, realizáciu a spracovávanie všetkých transakcií založených na akciách a súvisiacich služieb.

Zachovanie dobrého mena v oblasti Brokerage

Akciové obchody Commerzbank majú medzi inštitucionálnymi investormi a firemnými klientmi výborné meno. Commerzbank získala v roku 2017 po 6. rok za sebou prvé miesto v ankete „Extel“, ktorá je jedna z najdôležitejších ankiet medzi inštitucionálnymi investormi, a banka bola zvolená za „Germany Leading Brokerage Firm“. Toto prvé miesto okrem iného zahŕňa aj prvé miesta v kategóriách „Country Research, Small & Mid Caps Research“ a „Equity Sales“.

Silný rast v segmente pre udržateľné financovanie obligácií

V segmente pre udržateľné financovanie obligácií spoločnosti, bánk a verejných emitentov v Európe ako aj v Ázii bol v roku 2017 zaznamenaný silný rast: celkový objem predstavoval 120 miliárd Eur, čo zodpovedá zvýšeniu o 50 % oproti predchádzajúcemu roku. V tomto segmente sme úspešne sprevádzali rôzne transakcie v rozličných európskych krajinách.

Poradenstvo M&A s medzinárodným dosahom

Na základe širokého prístupu klientov a ďalšieho rozvoja prístupu k jednotlivým sektorom pôsobila Commerzbank ako poradca pri viacerých transakciách spočívajúci v prevzatí nemeckých, ako aj medzinárodných klientov. Banka sprevádzala predovšetkým tuzemské stredné podniky pri národných ako aj medzinárodných transakciách. Naši klienti so sídlom v zahraničí tak získali poradenstvo predovšetkým pri cezhraničných transakciách s dosahom na Nemecko, pričom ťažisko na kúpe spoločností ázijskými klientmi.

Udržanie pozície na trhu napriek slabšiemu devízovému trhu

Kým mierne stúpajúce úroky zabezpečili stúpajúcu potrebu zabezpečenia úrokov, boli devízové trhy najmä v 2. polovici roka poznačené nízkym objemom obchodov. Predovšetkým nízka volatilita viedla k zdržanlivosti pri obchodných aktivitách v tomto segmente trhu. Na základe obchodnej platformy Commerzbank „FX Live Trader“ sme dokázali presvedčiť ďalších klientov o výhodách devízového obchodovania. Proces pridávania nových klientov do našich elektronických obchodných platforiem sme optimalizovali natoľko, že nových klientov je možné pridávať plne automaticky v priebehu niekoľkých sekúnd. V obchodnom roku 2017 získal segment za svoje inovácie pri obchodovaní FX ocenenie „Profit & Loss Digital

FX Award“. Naš manažment Treasury bol ocenený cenou „TMI Award for Innovation & Excellence“.

Zabezpečenie surovinových rizík naďalej v ponuke služieb Commerzbank; ukončenie fyzického obchodovania s drahými kovmi

V dôsledku predaja spoločnosti Argor-Heraeus SA, ktorá sa zaoberá spracovávaním v drahých kovoch, bolo v sledovanom roku ukončené fyzické obchodovanie s drahými kovmi, ako aj poskytovanie príslušných služieb. Služby súvisiace s nefyzickým obchodovaním s drahými ako patria naďalej medzi hlavné činnosti banky. Banka napr. ponúka zabezpečenie surovinových rizík s cieľom garantovať, aby mohli naši firemní klienti naďalej profitovať z celého spektra riešení pre riadenie rizík na kapitálových trhoch.

Ďalšie zoštíhlenie obchodných aktivít

V uplynulom obchodnom roku pokračovalo zoštíhlenie našich obchodných aktivít. Napr. sme sa stiahli z komplexných a exotických úrokových obchodov a obchodov s devízovými derivátmi a obchodovanie s obligáciami sme obmedzili na podporovanie aktivít na primárnom trhu.

Posilnenie jednoty pre relevantné témy Compliance v rámci segmentu

Aj v uplynulom sledovanom roku sme v rámci najvyššej priority pracovali na tom, aby sme dokázali realizovať komplexné a v uplynulých rokoch stále sa sprisňujúce regulačné požiadavky z rôznych jurisdikcií a aby sme podľa toho dokázali upravovať naše systémy, procesy a kontrolné mechanizmy v banke. Pre udržateľný úspech je dôležité mať hranice a orientáciu, podľa ktorých sa majú subjekty správať. V predchádzajúcom roku sme tak spustili rozsiahlu internú kampaň „Kultúra integrity“ a zamestnancov segmentu sme oboznámili o význame správania v súlade s právnymi predpismi a etickými zásadami. V tomto rámci posilňujeme aj dobré meno a integritu banky a nášho segmentu.

Cieľom ponúknuť jednotlivým zložkám segmentov vyššiu mieru istoty v oblasti Compliance bola koncom roku 2017 v rámci segmentu založená špecializovaná jednotka. Táto bude fungovať ako kompetenčné centrum pre všetky témy týkajúce sa Compliance a okrem iného bude zodpovedná za nasledovné oblasti činnosti: stratégia obchodných rizík v oblasti Compliance, kontroly a komunikácia v rámci segmentu, podpora pri spracovávaní smerníc v oblasti Compliance spolu s komplexnou štruktúrou klientov, poradenstvo týkajúce sa aktuálneho vývoja v oblasti regulácie,

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

priebežná kontrola údajov klientov prípadne hodnotenie rizika klienta počas doby platnosti klientskeho vzťahu, preverovanie a prípadné zlepšovanie kvality údajov týkajúcich sa klientov ako aj školenia pre zamestnancov. Založenie novej jednotky umožní zamestnancom zo segmentu firemných klientov v tuzemsku, ako aj v medzinárodných lokalitách konať vždy v súlade s platnými štandardami Compliance.

Stredné podniky

V oblasti Stredné podniky sú združené stredne veľké podniky a tuzemskí veľkí klienti s obratom od 15 mil. Eur ako aj tuzemské veľké spoločnosti s obratom od 250 mil. Eur s príslušnými potrebami produktov. Ako vedúca banka je tento segment zastúpený v Nemecku vo forme regionálnej distribučnej siete.

Štart programu raz tu v menších nemeckých firmách

Koncom roka 2017 sme spustili program rastu za účelom rozšírenia našich obchodných aktivít medzi nemeckými strednými podnikmi. Cieľom je získať širšie podiely na trhu týkajúcom sa stredných podnikov, najmä s ročným obratom od 15 do 100 miliónov Eur ako aj vybudovať obchodné vzťahy s našimi existujúcimi klientmi. Pritom sme k dispozícii predovšetkým s úvermi na financovanie ďalšieho rastu. Naš optimalizovaný model starostlivosti zahŕňajúci poradcov pre firemných klientov a kompetentných špecialistov priamo na mieste doplnených o digitálne kanály spĺňa nárok klienta byť osobne aj digitálne najlepšou bankou pre stredné podniky v Nemecku.

Budovanie transakcií s obligáciami pre veľké nemecké spoločnosti

Commerzbank udržiava dlhodobé spojenia so spoločnosťami v Nemecku orientovanými na kapitálové trhy, ktoré majú potrebu financovania v objeme najmenej 200 miliónov Eur. V sledovanom roku 2017 sme dokázali získať celý rád mandátov na transakcie s obligáciami, ktoré sme aj úspešne umiestnili na trh.

Silná pozícia v oblasti konzorciálnych úverov a posilnenie pozície v oblasti dlhopisov

Commerzbank dokázala v uplynulom roku preukázať svoju vedúcu pozíciu súvisiacu s prípravou a štruktúrovaním konzorciálnych úverov pre firemných klientov, predovšetkým pri koordinácii transakcií nemeckých, ako aj európskych firemných klientov s veľkými objemami. Na základe intenzívneho prieniku banky medzi nemeckými strednými podnikmi sa podarilo posilnenie vedúcej pozície na trhu pri obchodovaní s výpožičkami dlhopisov.

Intenzívna emisná činnosť na tuzemskom akciovom trhu

V sledovanom roku 2017 bol na akciových trhoch zaznamenaný silný vývoj, rovnako silná bola aj emisná činnosť spoločnosti. Predovšetkým na tuzemskom akciovom trhu sa podarilo výrazne navýšiť výnosy, ako aj podiely na trhu v Equity Capital Markets v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Okrem veľkého počtu úspešne vykonaných umiestnení akcií v uplynulom obchodnom roku banka získala viaceré prestížne mandáty na plánované vstupy na burzu a zvýšenie základného imania, ktoré bude realizovať v prebiehajúcom obchodnom roku.

International Corporates

V oblasti International Corporates sa banka stará o firemných klientov so sídlom v zahraničí, veľké nemecké nadnárodné spoločnosti a medzinárodné poisťovne.

Potvrdenie cezhraničného prístupu k starostlivosti o klienta

Prístup Commerzbank k starostlivosti, v ktorého centre záujmu je klient, a pri ktorom Relationship-Manager koordinuje celosvetovo pôsobiaci tím starostlivosti o klienta a tak zabezpečuje vysokú kvalitu starostlivosti aj zahraničných lokalitách Commerzbank, bol v sledovanom roku dôsledne rozvíjaný ďalej. Naši nemeckí firemní klienti sa pri zabezpečovaní činností pre svoje zahraničné dcérske spoločnosti naďalej a stále viac spoliehajú na našu ponuku služieb priamo na mieste. Avšak aj medzinárodné koncerny si zvolili Commerzbank za kompetentného poskytovateľa finančných služieb nielen vo svojich domovských krajinách a v Nemecku, ale so stúpajúcou tendenciou aj v celosvetovom meradle. Okrem lokálnej starostlivosti je pre klientov atraktívne široké produktové portfólio z oblastí Cash-Management, Trade Finance, Corporate Finance ako aj z manažmentu úrokov a cudzích mien. Tým sa Commerzbank stala pre firemných klientov a ich vstup na zahraničné trhy dobre štruktúrovaným a spoľahlivým partnerom.

Dôležitý partner pre firemných klientov orientovaných na export

Pokračujúca globalizácia a z toho vznikajúca medzinárodná konkurencia predstavujú pre našich klientov orientovaných na export výzvu, nakoľko chceme ich zahraničným obchodným partnerom ponúkať nielen technicky presvedčivé a inovatívne produkty, ale aj atraktívne platobné možnosti a možnosti financovania. Commerzbank ponúka v rámci svojho rozsahu služieb v medzinárodnom obchode dlhodobé financovanie exportu v spolupráci s viac ako 15 štátnymi poisťovňami na financovanie exportných úverov, ako napr. Euler Hermes.

Špecialisti na financovanie exportu sú svojim klientom k dispozícii v 14 lokalitách na celom svete a na dôležitých dovozných trhoch, pričom klientov podporujú svojimi expertnými poznatkami o štrukturalizácii ako aj realizácii financovania priamo na mieste.

Posilnenie medzinárodnej ponuky služieb vďaka našej partnerovej banky

Na základe dohody o partnerstve s bankou Mashreqbank, najstaršou privátnou bankou a jednou z vedúcich bánk v Spojených arabských emirátoch, získavajú firemní klienti Commerzbank priamo na mieste rýchly a efektívny prístup k bankovým službám. S našou sieťou medzinárodných partnerských bánk dodatočne k ca 50 vlastným lokalitám je Commerzbank k dispozícii pre svojich firemných klientov celosvetovo na všetkých dôležitých trhoch.

Dosiahli sme ďalšiu diverzifikáciu pri emisii obligácií

V sledovanom roku 2017 sme ďalej diverzifikovali našu činnosť pri emisii obligácií pre International Corporates. Naš regionálny záujem sa sústreďuje na emitentov z Nemecka, Francúzska, ostatných krajín Európy a Spojeného kráľovstva, doplnených o emitentov z USA. Emisie boli čiastočne vydané ako obligácie s viacerými tranžami, ktoré boli denominované v eurách ako aj v amerických dolároch a britských librách. Spoločnosti využili obligácie prevažne na pravidelné financovanie spoločností alebo na akvizičné financovanie. Okrem toho sme zaznamenali výrazný rast v oblasti riadenia záväzkov.

Financial Institutions

Oblasť finančných inštitúcií zodpovedá za vzťahy s domácimi a zahraničnými bankami, finančnými inštitúciami a centrálnymi bankami. Pritom finančné inštitúcie využívajú celosvetovú sieť korešpondenčných bánk ako aj etablované prepojenia v prahových krajinách, čím podporuje celosvetové aktivity koncernu v zahraničnom obchode a ostatné segmenty pri ich medzinárodných činnostiach a stratégiách. V oblasti finančných inštitúcií banka ponúka realizáciu platobného styku, zabezpečovacie nástroje a financovanie zahraničného obchodu. Okrem toho oblasť finančných inštitúcií ponúka svojim klientom bilaterálne úvery, sprevádza ich pri syndikovaných úveroch a ponúka riešenia pre aktívne riadenie rizík.

Nová strategická orientácia

V uplynulom obchodnom roku oblasť Financial Institutions úspešne zaviedla novú orientáciu stratégie v obchodovaní s korešpondenčnými bankami na pozadí zmeny globálneho trhového prostredia a naďalej sa zvyšujúcich regulačných požiadaviek. Pri takmer nezmenenej výkonnosti bola výrazne redukovaná komplexnosť bankového portfólia. oblasť Financial Institutions si aj v porovnaní s konkurenciou ponecháva celosvetovú sieť korešpondenčných bánk, ktoré majú veľký význam pre klientov Commerzbank. Tým oblasť Financial Institutions zabezpečí, aby bola Commerzbank aj v budúcnosti

lídom pri realizácii nemeckého zahraničného obchodu. Na podporu financovania obchodu oblasť Financial Institutions rozšírila účasť na programoch Trade-Facilitation v uplynulých rokoch na nové cieľové trhy a novo vyvinuté formáty. Banka tak bude nemeckých a európskych na export orientovaných firemných klientov sprevádzať v zahraničnom obchode aj naďalej do podstatných obchodných oblastí sveta. Dôkazom výkonnosti Commerzbank v oblasti Trade Finance je ocenenie „Best Trade Finance Bank Germany“, ktoré banke udelil odborný časopis „Global Finance“.

Rozsiahla ponuka produktov v oblasti platobného styku

V oblasti Cash-Management ponúkame našim klientom rozsiahlu ponuku produktov a služieb na optimalizáciu ich tuzemského a medzinárodného manažmentu hotovosti a Treasury. Medzi ne patrí riešenie multibanky pre tuzemský a zahraničný platobný styk ako aj rozsiahla digitálna ponuka. Okrem toho sme našich klientov v roku 2017 priebežne informovali o aktuálnych rizikách v platobnom styku, aby sme ich chránili pred novými formami podvodov. Za kvalitné služby v oblasti manažmentu hotovosti získala Commerzbank ocenenia od renomovaného odborného časopisu „Global Finance“ ako aj od inštitútu „Greenwich Associates“.

Opäť výborné výsledky v segmente záložných listov

Aj v obchodnom roku 2017 sme dokázali zabezpečiť ďalší rast našej pozície na trhu v globálnom segmente záložných listov. Našu pozíciu na trhu v medzinárodnom segmente záložných listov sme si zlepšili na 4. miesto, po 5. mieste v predchádzajúcom roku. V oblasti nezabezpečených obligácií sme si dokázali v Nemecku udržať líderskú pozíciu na trhu. Za úspešnú činnosť v segmente záložných listov získala Commerzbank v roku 2017 opäť dve významné ocenenia: renomovanú cenu „Best Euro House 2017“ od časopisu „The Cover“ a ocenenie „Covered Bond House of the Year“ od IFR.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Equity Markets & Commodities

Ako už bolo uvedené, boli v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ obchody s investičnými a finančnými produktami a príslušný Marketmaking, ktorý predstavuje najväčšiu časť bývalej oblasti „Equity Markets & Commodities“ (EMC), vyčlenené z Commerzbank. Vyčlenené obchody zahŕňajú etablovanú značku ETF, príslušnú platformu pre ETF-Marketmaking ako aj obchody so štruktúrovanými investičnými produktami, o ktoré majú záujem súkromní klienti ako aj inštitucionálni investori. To tejto oblasti umožní sa ešte lepšie sústreďovať na svoje kľúčové kompetencie ako európsky a ázijský líder pri poskytovaní služieb a Marketmaker pre finančné produkty a konať ešte efektívnejšie s ohľadom na využívanie finančných zdrojov. V sledovanom roku bolo intenzívne pripravované právne oddelenie týchto obchodov a boli podané žiadosti o licencie, ktoré udeľujú orgány dohľadu. Ďalej sa dôkladne analyzujú všetky strategické opcie neskoršieho umiestnenia na trh.

V prostredí s nízkou volatilitou a zmenenou koreláciou, ako sme to pozorovali v sledovanom roku, profitovala táto oblasť zo zvýšenej aktivity klientov a dokázala oproti predchádzajúcemu roku výrazne zlepšiť svoju obchodnú činnosť, predovšetkým v oblasti investičných produktov. Súviselo to najmä so zvýšením výnosov v elektronickom obchodovaní na dvojnásobok.

Obchody v oblasti správy aktív zaznamenali rovnako silný vývoj, ako aj zvýšenie hodnôt. Know-how EMC pri manažovaných investičných riešeniach, predovšetkým v oblastiach Multi-Asset, udržateľnosti a surovín, bolo počas obchodného roka viackrát ocenené. Na základe zavedenia inovatívneho produktového riešenia, „Commerzbank/Mattioli-Woods-Fonds“ pre štruktúrované produkty, banka získala ocenenie 2018 „Retail Investment Product“.

Okrem silnej pozície na trhu vo viacerých európskych krajinách zaznamenala oblasť EMC rastúci záujem o svoje produkty v Ázii. Obchodná činnosť v Ázii dosiahla v sledovanom období doteraz najlepšie výsledky. Bolo to potvrdené ocenením „ETF House of the Year“ v rámci Structured Products Asia Awards, ktoré banka získala druhýkrát za sebou, a „Best House for China“ v rámci Asia-Pacific Awards pre štruktúrované retailové produkty.

Vyhliadky v oblasti Firemní klienti

Aj v prebiehajúcim obchodnom roku sa bude segment firemných klientov sústreďovať na ďalšiu realizáciu strategických opatrení „Commerzbank 4.0“. Pritom bude banka realizovať opatrenia oznámené v roku 2016, ako aj nové opatrenia, ktoré boli spustené v predchádzajúcom obchodnom roku. Úspešná dohoda s grémiami zamestnancov uzatvorená v uplynulom obchodnom roku, ktorá bude spojená s implementáciou dohodnutej cieľovej organizačnej štruktúry v priebehu roku 2018 a so znižovaním počtu pracovných miest v nasledujúcich dvoch rokoch, preto predstavovala dôležitý predpoklad.

Tak chceme ďalej budovať naše postavenie na trhu v Nemecku a zahraničí prostredníctvom získavania ďalších nových klientov, aby sme sa priblížili splneniu nášho cieľa, a to získať 10 000 nových klientov do roku 2020. Pritom sa budeme najmä v Nemecku sústreďovať na stredne veľké podniky s obrátom od 15 do 100 miliónov Eur. Na základe dôsledného využívania našich silných stránok v oblastiach Corporate Finance a Trade Finance, riadenie rizika, medzinárodná prítomnosť a digitalizácia sa bude banka osobitne zameriavať na získavanie ďalších podielov na trhu.

Ďalší rast budeme podporovať aj prostredníctvom reklamných kampaní a cielených predajných aktivít. Nové digitálne ponuky ďalej zvýšia atraktivitu banky u nových klientov a ešte viac na nás naviažu existujúcich klientov.

Odlíšenie od konkurencie bude banka podporovať na základe nového optimalizovaného modelu starostlivosti, ktorý kombinuje širokú osobnú prítomnosť v regióne spolu s digitálnymi distribučnými kanálmi, ktoré posilňujú spojenie s klientom. Rovnako bude zabezpečená nová orientácia starých distribučných kanálov, a to na základe zlúčenia porovnateľných činností ako aj oddelenia administratívnych činností do iných oblastí banky, aby došlo k odťaženiu distribučných činností a ešte silnejšej koncentrácii na potreby klientov. Okrem toho je v popredí záujmu banky prevádzkovať excelentnosť, aby bolo možné klientom a zamestnancom ponúknuť štitlu a podľa možnosti digitálnu organizáciu všetkých procesov. V tejto súvislosti by mal byť faktor „One-stop-shop“ aktívne využívaný ako konkurenčná výhoda.

V prebiehajúcim roku chceme ďalej budovať našu vedúcu pozíciu v oblasti financovania stredných podnikov. Naším firemným klientom chceme byť k dispozícii aj v roku 2018 ako kompetentný a spoľahlivý veriteľ. Okrem toho očakávame, že sa zvýši význam udržateľného financovania s odkazom na ekologické a sociálne aspekty, keďže sa stále viac emitentov a investorov angažuje v tomto segmente.

Náš potenciál pre ďalší rast chceme realizovať aj v oblastiach Corporate-Finance a Trade-Finance a za týmto účelom chceme dôsledne postupovať podľa nášho prístupu k jednotlivým sektorom ako aj ďalšej konsolidovať a modernizovať naše IT platformy za účelom ešte efektívnejšej realizácie zahraničného obchodu. V rámci digitálnej transformácie sa plánuje rozvoj oblasti API-Banking (Application Programming Interface) pre našich klientov. Ďalej sa budeme snažiť o ďalší rozvoj nášho digitálneho systémového priestoru pre nové emisie, vrátane rozvoja možností Blockchain a integrovanej dátovej základne pre obligácie. Na základe ďalšieho rozvoja digitálnych aplikácií bude doplnená aj naša kompetencia v oblasti verejných podporných prostriedkov.

V roku 2018 budeme pokračovať v oddeľovaní činností EMC, ktoré už nepatria medzi hlavné činnosti segmentu, s cieľom krátkodobého až strednodobého uvedenia na trh.

Pri realizácii popísaných opatrení bude banka osobitne dbať na ďalšie posilňovanie kultúry Compliance v rámci segmentu.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Asset & Capital Recovery

V segmente Asset & Capital Recovery (ACR), ktorý sa po prvýkrát vykazuje od prvého štvrtroka 2016, sú obsiahnuté komplexné financovania z oblastí Commercial Real Estate (CRE), Ship Finance (SF) a Public Finance (PF).

Úlohou segmentu NCA je systematická likvidácia jednotlivých portfólií so šetrným prístupom k hodnotám a s minimalizáciou rizík s cieľom uvoľniť kapitál na použitie v obchodných oblastiach so silnejšími výnosmi.

Vývoj výsledku

Mil. €	2017	2016 ¹	Zmena v percentuálnych bodoch
Výnosy pred rizikovou prevenciou	166	213	-22,2
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-336	-599	-43,9
Administratívne náklady	98	128	-23,4
Operatívny výsledok	-269	-515	-47,8
Viazaný vlastný kapitál	2 982	3 308	-9,8
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	-9,0	-15,6	6,5
Kvóta nákladovosti v operatívnom obchode (%)	59,4	60,4	-0,9

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď príloha na strane 152 nasl.).

Segment ACR dokázal v obchodnom roku 2017 znížiť celkový objem aktív, ktoré už nepatria medzi hlavné činnosti banky (Exposure at Default, EaD, vrátane problémových úverov), napriek naďalej ťažkým rámcovým podmienkam najmä na medzinárodných lodných trhoch o viac ako 2 miliardy Eur na 14,0 miliárd Eur. Tento vývoj bol spojený s výrazne nižším zaťažením pre výsledok v oblasti výnosov. Pritom sa likvidácia zameriavala najmä na rizikové čiastkové portfólia v oblasti financovania firiem iných nehnuteľností ako aj lodných úverov, takže v dôsledku toho významne poklesol objem problémových úverov. Segment ACR vykázal v roku 2017 zlepšený operatívny výsledok; mínusová hodnota - 515 miliónov Eur v roku 2016 bola v uplynulom obchodnom roku znížená takmer na polovicu, a to na -269 miliónov Eur.

Výnosy pred rizikovou prevenciou poklesli o 47 miliónov Eur na 166 miliónov Eur a odzrkadľujú tak pokrok v likvidácii aktív v danom segmente. Kým v predchádzajúcom roku prispelo čiastočné zotavenie hodnôt spoločnosti HETA Asset Resolution AG vo výške 135 miliónov Eur - takmer úplne vykázanych v ostatnom výsledku z realizácie a oceňovania - k výsledku v rozhodujúcej výške, bola výnosová situácia v roku 2017 zvýhodnená jednorazovým výnosom vo výške 68 miliónov Eur. Táto čiastka vykázaná vo výsledku finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou vyplýva zo zotavenia hodnoty odpísanej položky s protistranou, s ktorou Commerzbank uzatvorila zabezpečovacie obchody v oblasti Public Finance.

Úspech pri likvidácii aktív sa odzrkadlil v znížených opravných položkách v úverových obchodoch. Riziková prevencia pre úverové obchody bola vo výške -336 miliónov Eur, po -599 miliónov Eur v roku 2016. Náklady boli takmer výhradne potrebné na financovanie lodí.

Administratívne náklady sa na základe upravených personálnych kapacít podarilo znížiť o 30 miliónov Eur auf 98 miliónov Eur.

Celkovo dosiahol segment ACR v sledovanom roku 2017 negatívny výsledok pred zdanením vo výške -269 mil. Eur. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa výsledok zlepšil o 246 mil. Eur.

Podstatný vývoj v obchodnom roku

Pokračovanie stratégie likvidácie

S ohľadom na všetky aktíva združené v segmente ACR sa v rámci rozsiahleho riadenia definuje plán likvidácie pre všetky portfólia ACR. Likvidácia portfólia sa sústreďuje na zníženie EaD (vrátane NPL). Pritom je stanovená priorita na likvidácii rizikovejších aktív. Manažment NCA zahŕňa efektívne nástroje na zníženie portfólia. Medzi ne patrí reštrukturalizácia ako aj využívanie trhových príležitostí. Prístup k investorom a na kapitálové trhy, ktorý sa v uplynulých rokoch zintenzívil, umožňuje cieľnú likvidáciu aktív v dôsledku predaja čiastkových portfólií, v dôsledku čoho sa uvoľňuje kapitál.

Šetrná likvidácia aktív v obchodnom roku 2017 sa odzrkadľuje v znížení EAD (vrátane NPL) segmentu NCA v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 2 miliardy Eur na 14,0 miliárd Eur. Objem EAD portfólia CRE a Ship-Finance bol ku koncu roka 2017 na úrovni ca 4,1 miliárd Eur. Rizikové aktíva (RWA) poklesli v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 3 miliardy Eur na 18 miliárd Eur. Zabezpečené financovanie aktivít NCA prebieha najmä na základe hypotekárnych a verejných záložných listov, Lettres de Gage Publiques a lodných záložných listov. Optimalizácia štruktúry financovania – okrem iného na základe aktívneho riadenia krytia – tvorí dôležitú súčasť stratégie likvidácie. Segment NCA má k dispozícii kvalifikovaných zamestnancov, ktorí dokážu proces likvidácie realizovať efektívne a účinne. Operatívna stabilita jednotiek segmentu NCA je tým zabezpečená.

Commercial Real Estate

Celková hodnota CRE (EaD, vrátane NPL) v priebehu roka 2017 poklesla o 1,0 miliardu Eur (- 42%) na 1,4 miliardy Eur. Pritom bola hodnota EaD v CRE tuzemsku, ktorý predstavuje ca 31 % Exposures znížená o 45% na 0,4 miliárd Eur. V rámci CRE zahraničie, ktoré predstavuje ca 69% celkového portfólia CRE, bol pokles EaD v priebehu roka 2017 o 40% na 1,0 miliardu Eur. Zloženie portfólia podľa druhov využívania je nasledovné: kancelárie (0,2 miliárd Eur), obchod (0,8 miliárd Eur) a logistika (0,2 miliardy Eur).

Ship Finance

V obchodnom roku 2017 bol objem majetku zaúčtovaného v ACR (EaD) znížený z 4,8 miliárd Eur o 2,2 miliárd Eur na 2,6 miliárd Eur. Likvidácia sa v roku 2017 sústreďovala okrem pokračujúcej likvidácie problémových úverov na predaj vybraných úverov z oblasti úverov splácaných podľa zmlúv.

Hromadné nákladné lode a kontajnerové lode zaznamenali v roku 2017 zotavenie z historicky najnižších hodnôt, ktoré boli zaznamenané v roku 2016. Tým však ešte nie je daná úplná kapitalizačná schopnosť tejto oblasti. V sledovanom roku boli trhy tankerov naďalej vo veľmi slabom stave.

Hodnota portfólia pripadá najmä na tri typy lodí, a to kontajnerové lode (1,0 miliárd Eur), tankery (0,5 miliardy Eur) a hromadné nákladné lode (0,4 miliárd Eur). Zvyšné portfólio (0,7 miliárd Eur) zahŕňa rôzne špeciálne tonáže s vysokou diverzifikáciou v rôznych segmentoch lodí.

Public Finance

Obchody v oblasti verejného financovania sa zameriavajú na financovanie štátov, spolkových krajín, obcí ostatných verejných celkov ako aj nadnárodných inštitúcií.

V dôsledku reštrukturalizácie realizovanej v predchádzajúcom roku vzrástol EaD v uplynulom obchodnom roku o 1,0 miliardu Eur na 10,0 miliárd Eur. Prevažná Exposure sa sústreďuje na západnú Európu a severnú Ameriku.

Vyhliadky Asset & Capital Recovery

Likvidácia portfólia ACR so šetrným prístupom k hodnotám bude v nasledujúcich rokoch dôsledne pokračovať. Cieľom je šetrná a úplná likvidácia zostávajúceho portfólia spojená s uvoľnením kapitálu, pričom zostávajúce riziká ostanú nezmenené. V rámci stratégie likvidácie so šetrným prístupom k aktívam sa možnosť predaja aktív prípadne portfólia využíva vtedy, ak je predaj ekonomicky zmysluplný. Do konca roka 2018 chce segment ACR dosiahnuť ďalšie podstatné zníženie portfólia v oblastiach CRE a SF.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

V oblasti CRE je na základe naďalej nízkych úrokov ako aj zmeneného investičného tlaku v prípade veľkých ako aj malých investorov potrebné vychádzať z pokračujúcej vysokej atraktivity nehnuteľností ako investičných objektov, predovšetkým v eurozóne. Očakávajú sa preto stabilné trhové podmienky pre krátkodobú až strednodobú prognózu.

V oblasti Ship Finance budeme v závislosti od podmienok na trhu ďalej pokračovať v likvidácii portfólia. Rýchlosť budúcej likvidá-

cie portfólia závisí okrem iného od ďalšieho vývoja na lodných trhoch.

Budúci vývoj portfólia Public-Finance závisí od politických, ekonomických a finančných rozhodnutí najmä vo Veľkej Británii a USA. Oblasť Public Finance bude aj v budúcnosti vyhľadávať a využívať príslušné príležitosti na šetrnú likvidáciu orientovanú na riziká.

Ostatné a konsolidácia

Do oblasti Ostatné a konsolidácia sa zaraďujú výnosy a náklady, ktoré nie je možné zaradiť do oblasti zodpovednosti jednotlivých obchodných oblastí. Do oblasti Ostatné patria podiely, ktoré nie sú zaradené k obchodným segmentom, nadradené témy týkajúce sa koncernu, ako napr. náklady na poplatky za dohľad, projekty presahujúce hranice koncernu a Group Treasury. Ďalej sa v rámci týchto položiek zobrazujú náklady na servisné jednotky, ktoré sa – s výnimkou nákladov na integráciu a reštrukturalizáciu – v plnej výške účtujú na dané segmenty. Pod konsolidáciu spadajú náklady a výnosy, ktoré sa od veličín zobrazených v správach o segmentoch podľa interných pravidiel prevádzajú do koncernovej závierky podľa pravidiel IFRS. Ďalej sú tu zobrazené náklady na jednotky na

riadenie koncernu, ktoré sa – s výnimkou nákladov na integráciu a reštrukturalizáciu – v plnej výške účtujú na dané segmenty.

Operatívny výsledok v roku 2017 predstavoval –104 mil. Eur oproti –453 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Zvýšenie o 349 miliónov Eur v zásade súvisí s jednorazovým výnosom z predaja nehnuteľnosti ako aj so znížením záťaže vyplývajúcej z Purchase Price Allocation v súvislosti s prevzatím Dresdner Bank. Pri zohľadnení nákladov na reštrukturalizáciu vo výške 808 mil. Eur v súvislosti s realizáciou znížovania počtu pracovných miest v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ bol výsledok oblasti Ostatné a konsolidácia pred zdanením v roku 2017 na úrovni –911 mil. Eur, po –559 mil. Eur v predchádzajúcom roku.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Naši zamestnanci

Naši zamestnanci tvoria podstatnú časť nášho podnikateľského úspechu, len vďaka motivovaným a výkonným zamestnancom dokážeme dosiahnuť naše obchodné ciele. Ich angažovanosť a kvalifikácia zvyšujú našu silu voči konkurencii. Naším cieľom je na základe našej personálnej práce neustále zvyšovať atraktivitu Commerzbank ako zamestnávateľa. Rovnako sa personálna oblasť výrazne podieľa na realizácii nášho nového obchodného modelu banky. Naša firemná kultúra je poznačená našimi hodnotami, jednotným pochope-

ním riadenia, ako aj našimi zásadami správania. Tieto zásady pomáhajú našim zamestnancom orientovať sa najmä v časoch výrazných zmien. Sme presvedčení o tom, že integrita a správanie sa podľa pravidiel posilňuje naše dobré meno a tak zabezpečuje udržateľný ekonomický úspech. Dôležitými súčasťami nášho obchodného modelu sú preto compliance a integrita.

Počet zamestnancov	31.12.2017	31.12.2016
Celkový počet zamestnancov koncernu	49 417	49 941
Celkový počet zamestnancov Commerzbank AG	33 850	35 211

Ku koncu roka 2017 mal koncern Commerzbank 49 417 zamestnancov. Oproti koncu roka 2016 to zodpovedá zníženiu počtu zamestnancov o 524 zamestnancov. Pri prepočte na počet zamestnancov na plný úväzok mal koncern 43 560 zamestnancov oproti 44 267 zamestnancom v predchádzajúcom roku (počet zamestnancov na plný úväzok bez praktíkantov 41 814, po 42 190 v predchádzajúcom roku). V nasledujúcej tabuľke je zobrazený počet za-

mestnancov na plný úväzok podľa jednotlivých segmentov príp. podľa štábných/riadiacich a podporných funkcií.

Štábne/riadiace funkcie plnia centrálné úlohy v rámci riadenia koncernu. Podporné funkcie zabezpečujú bezproblémový chod operatívnych bankových činností. Náklady na štábne/riadiace a podporné funkcie sa pomocou interného kľúča prerozdeľujú na jednotlivé segmenty.

Zamestnanci na plný úväzok	31.12.2017	31.12.2016 ¹
Súkromní klienti a podnikatelia	20 534	20 940
Firemní klienti	6 030	6 310
Štábne/riadiace a podporné funkcie ¹	16 996	17 017
Koncern celkom	43 560	44 267

¹ hodnota z predchádzajúceho roka po úprave

² Štábne/riadiace funkcie: Group Audit, Group Communications, Group Compliance, Group Development & Strategy, Group Finance, Group Human Resources, Group Investor Relations, Group Legal, Group Treasury ako aj centrálné rizikové funkcie. Podporné funkcie: Group Banking Operations, Group Markets Operations, Group Information Technology, Group Organisation & Security a Group Delivery Center. V rámci vykazovania sú štábne/riadiace a podporné funkcie zhrnuté v oblasti Ostatné a konsolidácia.

Najväčšia časť zamestnancov koncernu Commerzbank (75%) je zamestnaná v Nemecku. Priemerná dĺžka prísľušnosti zamestnancov k banke v tuzemsku je ca 21 rokov; takmer 18% zamestnancov je zamestnaná v banke do 9 rokov, 30% zamestnancov medzi 10 a 19 rokov a polovica 20 rokov a viac. Miera fluktuácie bola v roku 2017 na úrovni 4,6 %, pričom v roku 2016 bola na úrovni 3,7%.

Personálna práca podporuje nový obchodný model

Koncentrácia na hlavné obchodné činnosti a s tým súvisiace vzdanie sa jednotlivých obchodných aktivít, ako aj digitalizácia a automatizácia pracovných postupov vedú k príslušnému znižovaniu počtu pracovných miest. Keďže chceme, aby tieto aktivity boli v maximálnej možnej miere sociálne znesiteľné, dohodla sa Commerzbank so zamestnaneckými grémiami na kompenzáciu rámco-

vých záujmov a na rámcovom sociálnom pláne. Prítom banka uzatvorila 32 dohôd o čiastkových záujmoch pre jednotlivé oblasti koncernu. Tým je definovaná cesta smerujúca k novej cieľovej štruktúre.

Personálna oblasť sa vo významnej miere podieľa na úspešnej realizácii nášho nového obchodného modelu. Podporovala obchodné prevádzky pri rokovaniach s grémiami a sprevádza ich na ich ceste smerom k novej organizačnej štruktúre.

Podpora digitálnych kompetencií

Angažovaní a kompetentní zamestnanci významnou mierou prispievajú k ekonomickému úspechu Commerzbank. Za týmto účelom vytvorila banka aj svoju strategickú agendu pre personálnu prácu do roku 2020. Cieľom je vytvoriť rámec pre zamestnancov a

riadiacich pracovníkov, aby mohli kompetentne a motivovane spolu byť digitálnu transformáciu banky.

Našich zamestnancov chceme kvalifikovať a presvedčiť pre digitalizáciu. V rámci celobankových podujatí im poskytujeme možnosť rozšíriť svoje poznatky na tému digitalizácie. Vzdelávame ich s ohľadom na agilné pracovné metódy a tak vytvárame nové kompetencie. Okrem toho dbáme aj na podporu nových zamestnancov. Pritom využívame aj nové spôsoby, ako nájsť digitálne talenty. V rámci nášho medzinárodného trainee programu v oblasti digitálneho bankovníctva chceme pre banku získať digitálne talenty z rôznych vedeckých oblastí. V sledovanom roku sme takto do nášho trainee programu zamestnali 24 absolventov vysokej školy. Vďaka tomuto novému programu sme sa ocitli v úlohe pioniera v rámci európskeho bankového trhu. Rovnako nám to pomáha na ceste k digitálnej technologickej spoločnosti.

Téma digitalizácie sa odzrkadlila aj v našich produktoch a procesoch personálnej práce. Pracujeme na tom, aby sme väčšinu z nich digitalizovali. Cieľom je zjednodušenie a štandardizácia našich personálnych procesov.

Silná kultúra integrity pre udržateľný úspech banky

Chceme byť dlhodobou ekonomicky úspešní a ziskoví, na to potrebujeme dobré meno a silnú značku. Compliance a integrita predstavujú základné súčasti nášho obchodného modelu. Silná kultúra integrity nám pomáha správne sa orientovať a rozhodovať sa. Integrita je preto už niekoľko rokov súčasťou našej firemnej kultúry, ktorá je definovaná v našich hodnotách „Com“.

S cieľom posilniť našu firemnú kultúru sme v sledovanom roku naštartovali našu celobankovú kampaň o kultúre integrity. Tým chceme zvýšiť povedomie zamestnancov pre tému integrity. A chceme ich motivovať, aby sa naďalej správali starostlivo, úprimne a spravodlivo.

Na našich hodnotách Com sú založené aj zásady nášho správania, tieto definujú minimálne štandardy pre integritu pri správaní sa banky a pomáhajú nám správne vyhodnocovať jednotlivé situácie. Ak chceme sledovať tieto zásady, musíme chrániť dobré meno banky a posilňovať našu značku. Sme presvedčení o tom, že nám to prinesie jasnú konkurenčnú výhodu.

V sledovanom roku sme nanovo definovali zásady nášho správania a doplnili sme ich o príklady z praxe. Prepracované zásady správania poskytujú jasné a dobre zrozumiteľné pomôcky pre primerané správanie.

Riadenie rozmanitosti ako neoddeliteľná súčasť personálnej stratégie

Témy rozmanitosť a inklúzia sú pevne zakorenené v našej firemnej kultúre. Rozmanitosť znamená rozmanitosť našich zamestnancov a klientov. Inklúzia opisuje prostredie, v ktorom je rozmanitosť uznávaná a v ktorom každý dostane príležitosť na ďalší rozvoj v rámci svojich schopností a záujmov. Jasne sa hlásime k pracovnému prostrediu bez akýchkoľvek predsudkov a k vzájomnému akceptovaniu. Ako signatár Charty rozmanitosti firiem v Nemecku sa zasadujeme za uznávanie a rešpektovanie rozmanitosti a rovnakého prístupu ku všetkým zamestnancom, klientom, ako aj obchodným partnerom. Z toho totiž profitujú zamestnanci rovnako ako aj banka. Commerzbank zorganizovala v sledovanom roku päť dní rozmanitosti, ktorých súčasťou boli viaceré celonemecké akcie a workshopy pre zamestnancov.

Banka podporuje zlučiteľnosť súkromného života a povolania

Naši zamestnanci majú mať príležitosti na zabezpečenie zlučiteľnosti rodinného a pracovného života. Preto ich podporujeme pomocou modelov flexibilného pracovného času, možnosťami práce z domu a ponukami starostlivosti o deti. Okrem toho už niekoľko rokov spolupracujeme s profesionálmi na tému opatrovania. Našich zamestnancov podporujeme pri opatrovaní príbuzných, napr. formou poradenstva a sprostredkovaním miest pre opatrovanie. Okrem toho im poskytujeme možnosť informovať sa v rámci banky aj mimo banky, napr. na podujatiach alebo medzi jednotlivými zamestnancami o rôznych témach.

Počet žien v riadiacich pozíciách ďalej rastie

Commerzbank zamestnávala v sledovanom roku 30,7 % žien v riadiacich pozíciách, čo predstavuje nárast oproti roku 2016. Aj do budúcnosti je pre nás dôležité podporovať zamestnankyne v riadiacich funkciách. Preto je cieľom Commerzbank, aby do roka 2021 bolo 35 % riadiacich pozícií obsadených ženami. Pritom majú byť tieto pozície obsadené výhradne podľa kvalifikácie a kompetentnosti.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Banka podporuje zdravý život a prácu svojich zamestnancov

Naši zamestnanci sú motivovanejší a výkonnejší, ak pracujú a žijú zdravo. Už v roku 2012 sa Commerzbank priznala k tomu, že ciele spočívajúce v zdraví zakotví do svojej personálnej politiky, ako aj do všetkých ostatných oblastí banky. Odvtedy sa angažujeme za zdravie našich zamestnancov, pričom presahujeme zákonné predpisy. Preto našim zamestnancom poskytujeme rozsiahlu ponuku informácií a školení na tému zdravia. Okrem toho podporujeme u našich riadiacich zamestnancov vedomie pre podporu zdravia pri správaní v bežnom pracovnom živote.

V sledovanom roku sme v Nemecku podporili cca 160 firemných športových skupín s viac ako 16 000 členmi vo viac ako 50 druhov športov. Okrem toho sme ponúkli aj viaceré akcie zamerané na podporu pohybu. Tak, ako to bolo v posledných rokoch, takmer 1 900 zamestnancov Commerzbank zvládlo výzvu, aby 100 dní prešli najmenej 10 000 rokov.

Okrem fyzického zdravia je pre nás veľmi dôležité aj psychické zdravie našich zamestnancov. Prostredníctvom „Employee Assistance Program“ (EAP) našim zamestnancom poskytujeme kompetentné poradenstvo v prípade ťažkých profesných a životných situácií.

Na základe nášho ostatného prístupu v oblasti riadenia zdravia pri práci vytvárame rámec pre zdravý spôsob práce.

Dodatočné bonusy pre zamestnancov

Okrem odmeny ponúkame našim zamestnancom mnohé atraktívne dodatočné bonusy. Tieto siahajú od firemného a súkromného dôchodkového zabezpečenia cez zabezpečenie rizík až po mnohé ďalšie bonusy. Dodatočné bonusy sú pre našich zamestnancov mimoriadne relevantné a podporujú nás v tom, aby sme sa stali atraktívnym zamestnávateľom. Preto je pre nás dôležité posilňovať mobilitu našich zamestnancov. Naši zamestnanci mali v roku 2017 možnosť podieľať sa na lízingu bicyklov a bankových vozidiel. Túto ponuku využilo približne 5 300 zamestnancov. V sledovanom roku banka po prvýkrát ponúkla elektro vozidlo ako lízingové vozidlo. Tým prispievame k splneniu bankových cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a snažíme sa o elektromobilitu. Okrem toho poskytujeme Commerzbank svojim zamestnancom napr. pravidelne možnosť získať na lízing hodnotné IT zariadenia aj na súkromné využitie.

Odmeňovanie

Odmeny zamestnancov zverejňujeme na základe vyššieho významu vyplývajúceho z rozšírených regulačných požiadaviek vo forme samostatnej správy (správa o odmeňovaní podľa § 16 Vyhlášky o odmeňovaní zamestnancov finančných inštitúcií). Táto správa o odmeňovaní je každý rok zverejňovaná na internetovej stránke www.commerzbank.de.

Správa o prognózach a príležitostiach

Budúca hospodárska situácia

Vývoj svetovej ekonomiky bude aj v roku 2018 poznačený geopolitickými rizikami ako aj ekonomickým vývojom v prahových krajinách. V centre pozornosti bude pritom naďalej Čína. Tam dôjde zrejme k spomaleniu rastu. Na strane jednej zaznamenaná zrejme stavebníctvo, ktoré je v Číne veľmi dôležité, slabšiu expanziu, pričom ceny nehnuteľností vôbec nestúpajú, a na strane druhej budú aj zadlžené spoločnosti, predovšetkým podniky vo vlastníctve štátu, len pomaly zvyšovať svoje investície. Naproti tomu sa zvýši rozmach v krajinách, ktorých export dominuje vďaka surovinám.

V USA sa na základe dobrých šancí funkcií predpokladá, že bude aj v roku 2018 pokračovať rozmach, ktorý trvá už 8 rokov. Na základe stále rastúcej miery zamestnanosti a zvyšovania miezd sa predpokladá aj nárast súkromnej spotreby. To isté platí pre investí-

cie firiem, ktoré profitujú z výhodných perspektív odbytu. Okrem toho by mali vyššie ceny ropy ďalej podporiť investície do ťažby ropy a plynu. Aj export USA by sa mal v roku 2018 podobne zvýšiť v roku 2017. Doteraz neboli realizované obavy, ktoré vznikli po voľbách nového prezidenta USA a ktoré sa týkali možného rozpútania obchodnej vojny. Dodatočnú podporu sľubujú aj prijaté zníženia daní, z ktorých profitujú firmy ako aj zamestnanci.

Ekonomika USA bude v roku 2018 naďalej rásť v silnom rozsahu, a síce v objeme 2,7 %, čím presiahne aj výrobný potenciál. Už teraz nízka miera nezamestnanosti bude ďalej klesať. Podporí americkú centrálnu banku v jej očakávaní, že jadrová inflácia (inflácia bez energií a potravín) sa bude znova zvyšovať smerom k hodnote 2%. Na základe toho predpokladáme, že americká centrálna banka v roku 2018 zvýši svoje hlavné úrokové miery o celkovo 100 bazických bodov.

Reálny hrubý domáci produkt zmena oproti minulému roku	2017	2018 ¹	2019 ¹
USA	2,3 %	2,7 %	2,3 %
Eurozóna	2,5 %	2,5 %	2,3 %
Nemecko	2,2 %	2,5 %	1,8 %
Stredná a východná Európa	3,8 %	3,4 %	3,0 %
Poľsko	4,6 %	3,8 %	3,2 %

¹ Hodnoty za roky 2018 a 2019 predstavujú prognózy Commerzbank.

V eurozóne sa spustil silný rozmach, ktorý by bol ohrozený len zmenou kurzu Európskej centrálnej banky. Ten sa však neočakáva, hoci Európska centrálna banka na začiatku roka znížila nákup obligácií na polovicu. Do septembra bude už len nakupovať cenné papiere v hodnote 30 miliárd Eur mesačne a následne bude tieto činnosti postupne znižovať. Avšak to neznamená koniec uvoľnenej peňažnej politiky. Sadzba na úložky Európskej centrálnej banky bude ešte dlho na úrovni -0,4 %. Nízke úroky robia ešte stále vysoké zadlženie mnohých firiem a súkromných domácností znesiteľným.

Vďaka riadnemu ekonomickému rastu bude naďalej klesať nezamestnanosť, to však zrejme nebude mať veľký dopad na zvyšovanie miezd. Rovnako bude aj cenový výtlak veľmi slabý.

Rozhodnutie Británie pre vystúpenie z EÚ nebude mať negatívny dopad na konjunktúru v eurozóne. Na strane jednej do skutočného odchodu veľkej Británie z domáceho trhu ostávajú ešte viaceré roky, na strane druhej vychádzame z toho, že bude uzatvorená dohoda s Európskou úniou, ktorá bude minimalizovať ekonomické dopady.

Nemecká ekonomika bude v roku 2018 – po očistení o rozdielny počet pracovných dní – zrejme rovnako silne rásť ako v roku predchádzajúcom. Bez očistenia by malo ísť o nárast o 2,5 %. Tento rozmach bude podporený silnou investičnou činnosťou. Avšak aj spotreba bude naďalej stúpať. Silnejšie zvyšovania miezd a naďalej

vysoká miera zamestnanosti prispievajú k podstatnému zvýšeniu príjmov zamestnancov. Impulzy budú pritom prichádzať nielen z domáceho dopytu. Nemecká ekonomika bude naďalej profitovať zo živého globálneho dopytu. Avšak je potrebné si uvedomiť, že mzdové náklady nemeckých firiem už niekoľko rokov oveľa silnejšie rastú než v iných krajinách menovej únie. Na trhu s nehnuteľnosťami, najmä v oblasti konglomerácií, nízke úroky ženu ceny smerom nahor.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Úrokové zmeny v USA a naďalej veľmi expanzívna peňažná politika Európskej centrálnej banky budú aj v roku 2018 charakterizovať obraz na finančných trhoch. Ukončenie nákupu obligácií zo strany Európskej centrálnej banky povedie k významnému nárastu výnosov desaťročných spoločných obligácií. Zvyšovanie cien na akciových trhoch ešte nie je ukončené, aj keď by sa volatilita už nemala zvyšovať. Prebiehajúci obchodný rok zrejme nebude dob-

rým akciovým rokom, keďže dobrá konjunktúra prispieva k zvyšovaniu firemných ziskov. Okrem toho naďalej uvoľnená peňažná politika podporuje oceňovanie akcií. Výmenný kurz medzi eurom a dolárom by mal v roku 2018 skôr klesať, keďže americká centrálna banka výraznejšie zvýši svoje základné úroky, než sa to v súčasnosti očakáva na trhu.

Výmenné kurzy	31.12.2017	31.12.2018 ¹	31.12.2019 ¹
Euro/dolár	1,20	1,18	1,26
Euro/libra	0,88	0,88	0,92
Euro/zloty	4,18	4,30	4,40

¹ Hodnoty za roky 2018 a 2019 predstavujú prognózy Commerzbank.

Budúca situácia v bankovníctve

Na pozadí podpory zo strany svetovej ekonomiky pre nemeckú a európsku ekonomiku a samonosného rozmachu v eurozóne sú riziká týkajúce sa konjunktúry v oblasti bankového sektora v súčasnosti vyváženejšie než kedykoľvek predtým. Niektoré z doteraz vnímaných rizík síce naďalej existujú, medzi nimi je riziko protekcionistických tendencií, riziko prekvapivého zníženia rastu v Číne, ako aj politické riziká v Európe a vo svete. Po výsledku volieb na Sicílii sa napr. zvýšilo riziko možného víťazstva subjektov kritizujúcich Európsku úniu v nasledujúcich parlamentných voľbách v Taliansku, nakoľko Taliansko na základe štrukturálnych slabých miest predstavuje naďalej rizikový faktor pre menovú úniu. Eskalácia konfliktu v severnej Kórei alebo konfliktu medzi Saudskou Arábiou a Iránom by mohla výrazne zosilniť vnímanie geopolitických rizík. Prasknutie bubliny zadlženia, kaskádové efekty, masívna strata dôvery a politické rozhodnutia by mohli v Číne viesť k citeľnému poklesu hospodárskeho rastu.

V prípade prehnaneého vývoja na finančných trhoch a chybných alokácií v reálnej ekonomike ako dôsledok expanzívnej peňažnej politiky by to malo priamy dopad na bankový sektor v oblasti úrokov a provízií. V dôsledku vysokého ocenenia akcií a dôchodkov, na trhu s nehnuteľnosťami, ako aj v oblasti Private Equity sa vybudoval veľký potenciál sklamaní a uvoľnenosť a dôvera čiastočne začali dominovať. Investori, ktorí bežne investujú do týchto aktív, by mohli v prípade turbulencií na trhoch reagovať v panike, význam procyklicky reagujúcich investorov výrazne stúpol. Plánované vystúpenie niektorých centrálnych bánk z politiky nízkych úrokov však nesie so sebou riziko výrazných zmien na finančných trhoch, nakoľko by mohli byť sklamané očakávania týkajúce sa rozsahu a rýchlosti racionalizácie v oblasti peňažnej politiky. Nemecká spoločná banka prednedávnom upozornila na to, že riziká z nového ocenenia, zmeny úrokov a výpadky úverov vznikajú naraz a že sa navzájom môžu posilňovať.

Neusporiadané vystúpenie Veľkej Británie z Európskej únie bez prechodnej lehoty a bez dohody o voľnom obchode, ktoré napriek

nedávnomu pokroku v rozhovoroch o podmienkach vystúpenia nie je možné úplne vylúčiť, by sa rovnalo ekonomickému šoku a nemeckému bankovému sektoru – napriek pozitívnym efektom vytvárania hodnôt v dôsledku presunu finančných služieb do Nemecka - by to spôsobilo veľké škody. Súčasný rozsah integrácie medzi Veľkou Britániou a Európskou úniou, predovšetkým s Nemeckom, je s ohľadom na špecializáciu na tuzemskom trhu a internacionalizáciu veľmi veľký. Zahraničné obchody bánk s dôležitými nemeckými priemyselnými klientmi, ktorí sú silní v exporte, by bol výrazne ohrozený, to platí predovšetkým – prostredníctvom obchodných kanálov – pre sektory automobilového priemyslu, strojárstva, elektrotechniky, chemického farmaceutického priemyslu, ako aj pre výživu a textilný priemysel. Dodávky plnení sú relevantné pre Nemecko, ako aj pre veľkú Britániu a majú svoj význam v oblasti mikro ekonomiky aj makro ekonomiky. V Nemecku je podľa analýzy inštitútu Ifo napojených takmer 550 000 pracovných miest na export do Veľkej Británie, čo by malo priamy dopad na obchody so súkromnými bankovými klientmi. Okrem toho by vystúpenie Veľkej Británie z vnútorného trhu Európskej únie a colnej únie mohlo mať výrazný dopad na obchodovanie s inými krajinami Európskej únie. Banky sú odkázané na to, že ich úveroví klienti budú identifikovať a znižovať riziká vystúpenia pre ich vlastné obchodné modely. V krátkodobom horizonte by vo všeobecnosti existovali veľké riziká poklesu pre makroekonomické prostredie v dôsledku nervozity účastníkov trhu a v dôsledku politických neistôt spojených s negatívnymi dopadmi na dispozície klientov bankového sektora. K tomu by mohlo prispieť aj vnímanie závažných inštitucionálnych dôsledkov vystúpenia v prípade troch najväčších členských štátov (s ohľadom na mocenskú rovnováhu v Európskej únii, prípadnú zmenu orientácie v oblasti voľného obchodu a dopadov na rozpočet Európskej únie). Ak by britská vláda znížila štandardy dozoru pre peňažný sektor po vystúpení z Európskej únie s cieľom podporiť finančné centrum vytvorené v Londýne, došlo by k ohrozeniu konkurencieschopnosti bánk v zostávajúcich krajinách EU.

Na trhoch prevláda neistota týkajúca sa kapitálovej vybavenosti, rizík spojených s úrokovými zmenami, rizikovými úvermi, kybernetickými rizikami a predovšetkým týkajúca sa výnosovej situácie európskych bánk. Po nedávnom ukončení regulačného balíka Bazilej 3 sa do popredia dostáva otázka jednotného presadzovania týchto pravidiel, čo môže viesť k neistote investorov, spolu s otázkami, pri ktorých dozorné orgány nedosiahli dohodu. Jednotlivé obchodné modely na dosahovanie udržateľných ziskov a schopnosť zafarbenia v prostredí nízkych úrokov sú naďalej v centre pozornosti. Pre banky platí podstatná výzva, aby svoje obchodné modely – s ohľadom na existujúce nadmerné kapacity v niektorých krajinách, aj v súvislosti s novými konkurentami hnanými novými technológiami – prispôbili podľa zmenených podmienok, aby znižovali náklady a zvyšovali ziskovosť. Na tento účel je nevyhnutné postupovať dôsledne v modernizácii bankovej prevádzky a poskytovanie dostatočných kapacít pre digitalizáciu.

Bankový sektor eurozóny sa momentálne nachádza uprostred procesu dlhších štrukturálnych zmien, ktorý bol vyvolaný krízovým vývojom v predchádzajúcich rokoch. Oproti posilnenej vybavenosti kapitálom sú znižujúce sa garancie štátu, prísnejšie pravidlá pre likvidáciu a nárast účasti veriteľov. Ďalšie znižovanie stupňa zadlženia a zlepšovanie kvality aktív v sektore, ktorý je stále digitálnejší a automatizovanejší, predstavujú pre bankový sektor dôležité predpoklady na splnenie vyšších požiadaviek bankového dozoru a očakávaní investorov.

S ohľadom na konjunktúru bude bankovníctvo v roku 2018 prijímať impulzy z makroekonomického prostredia pre svoju obchodnú činnosť so súkromnými klientmi a podnikateľmi. Za zosilnenou globálnou konjunktúrou totiž stojí rozmach, ktorého geopolitický profilov a aj jednotlivé zložky sú širšie. Z rastového polohy tak profituje medzinárodná výmena tovarov ako aj investície do zariadení; zdá sa, že najmä súkromné spoločnosti odhodili svoju investičnú zdržanlivosť. Dobrý vývoj zamestnanosti a príjmov ďalej podporuje nárast spotreby a schopnosť vytvárať úspory. Najlepšie prostredie pre banky by bola udržateľná konjunktúra a postupný a pomalý nárast úrokov. Napriek tomu platí: vysoké splácania úverov zo strany klientov a zosilnené využívanie interných a alternatívnych externých zdrojov financovania obmedzia spolu s ostrou konkurenciou rast výnosov.

Vyhliadky na bankové prostredie v Poľsku sú v strednodobom horizonte naďalej negatívne ovplyvnené kurzom hospodárskej politiky sporom s EÚ o základných otázkach európskeho práva. V súvislosti so zavedeným bankovým odvodom ako aj ostatnými možnými opatreniami na zvýšenie vplyvu štátu očakávame zafarbenia

pre bankový sektor. Okrem toho by úzke obchodné vzťahy s veľkou Britániou mali v prípade neriadeného vystúpenia Veľkej Británie z Európskej únie negatívny dopad.

Z hľadiska konjunktúry rast poľská ekonomika naďalej silnie. Na výrazný nárast ekonomickej výkonnosti v rozsahu 4,6 % v sledovanom roku by malo v roku 2018 nasledovať ďalší výrazný nárast v objeme 3,8 %. Súkromná spotreba bude naďalej zohrávať dôležitú úlohu a bude posilnená opatreniami fiškálnej politiky, napr. programom podpory pre rodiny a dôchodcov. Okrem toho krajina profituje zo silného dopytu z Nemecka. Zároveň je potrebné počítať s tým, že ku koncu podporného obdobia budú vo zvýšenej miere čerpané prostriedky na podporu z európskych fondov. V roku 2018 by tak mali investície rovnako citeľne prispieť k rastu. Pozitívny vývoj miezd a nezamestnanosti by v zásade mal viesť k nárastu objemu úveru a rizikové náklady bánk by mali pozitívne odzrkadľovať solídnu situáciu súkromných domácností a podnikateľského sektora.

Očakávaná finančná situácia koncernu Commerzbank

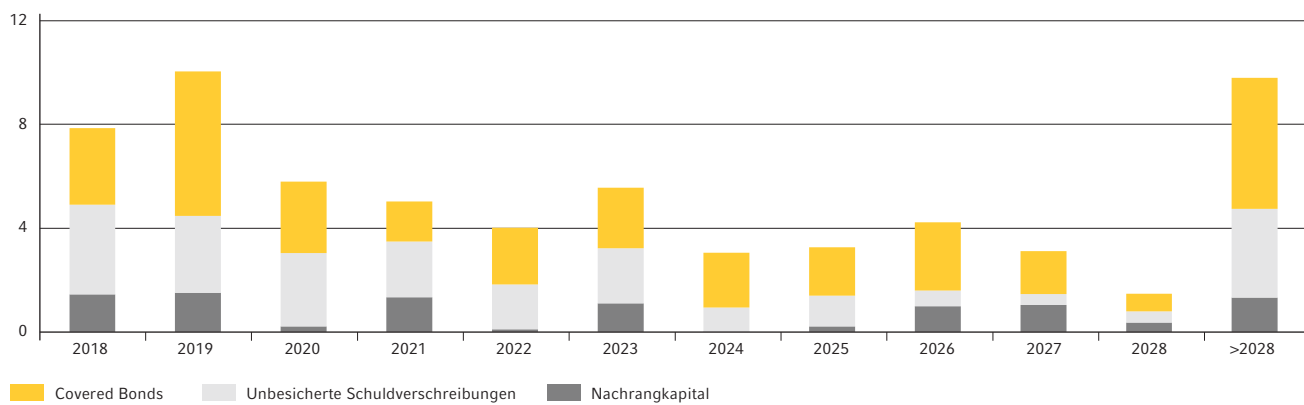
Plánované opatrenia v oblasti financovania

V nasledujúcich rokoch počíta Commerzbank s potrebou refinancovania v rozsahu do 10 miliárd Eur na kapitálovom trhu. Commerzbank je na kapitálovom trhu aktívna so širokou paletou produktov. Okrem nezabezpečených prostriedkov refinancovania ako Senior Unsecured a Tier 2 disponuje Commerzbank pri refinancovaní aj možnosťou vydávať zabezpečené prostriedky refinancovania, najmä hypotekárne záložné listy a verejné záložné listy. Najmä na základe zabezpečených nástrojov refinancovania máme stabilný prístup k dlhodobému refinancovaniu s nákladovými výhodami voči nezabezpečeným zdrojom financovania. Tieto emisie tvoria pevnú súčasť v mixe refinancovania Commerzbank. Tieto formáty siahajú od obligácií vo veľkých objemoch až po súkromné umiestnenia.

- 55 Základy koncernu Commerzbank
- 60 Hospodárska správa
- 68 Vývoj segmentov
- 85 Naši zamestnanci
- 88 Správa o prognózach a príležitostiach

Fälligkeitsprofil von Kapitalmarktemissionen des Konzerns zum 31. Dezember 2017

Mrd. €



Na základe pravidelných kontrol a úprav domniek pre riadenie likvidity a dlhodobú potrebu refinancovania bude Commerzbank aj naďalej zohľadňovať zmeny trhového prostredia a zabezpečovať pohodlné vybavenie likviditou ako aj primeranú štruktúru refinancovania.

Plánované investície

Na rok 2018 plánuje Commerzbank investície vo výške takmer 1 miliardy Eur. Z toho pripadajú dve tretiny na investície do IT. Najväčšie investície banky sa dotýkajú digitalizácie so 45 %, regulačných požiadaviek s ca 25 % a infraštruktúry s takmer 20 %.

Súkromní klienti a podnikatelia

Pre investície vo filiálkovej banke sú v roku 2018 rozhodujúce iniciatívy v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ ako aj plnenie regulačných požiadaviek.

Ťažisko spočíva v pokračovaní digitalizačných opatrení. Medzi ne patria predovšetkým investície do novej multikanálovej platformy ONE, pri ktorej bude pokračovať rozvoj funkcií pre klientov a zamestnancov. Tým sa znížia náklady na údržbu v dôsledku odstavenia jednotlivých systémov ako aj využívania jednotlivých komponentov v celom koncernu a v dôsledku vyššej štandardizácie. Požiadavky Compliance je možné lepšie splniť na základe harmonizácie procesov, produktov a služieb. Platforma okrem toho umožňuje napojenie napríklad FinTechs a zabezpečuje flexibilnejšie usporiadanie obchodného modelu.

Ďalšie investície sú nasmerované do distribučnej platformy Commerzbank. Analyticky získané poznatky o potrebách klientov sa odovzdávajú do kanálov, ako napr. do pobočiek, klientskeho centra alebo online bankovníctva s cieľom umožniť automatizované oslovovanie klientov a uspokojovanie ich požiadaviek. Ponuky na

mieru, ktoré sa predkladajú cielene a podľa špecifických potrieb, zvyšujú spokojnosť klientov a podporujú Cross- a Upselling. Podmienkou je efektívne využívanie Big Data & Advanced Analytics v rámci riadenia vzťahov ku klientom (DCRM). Na základe dôkladnej analýzy vlastných a externých údajov sa identifikujú nevyčerpané potenciály klientov a generujú presné ponuky na mieru. Analytický manažment DCRM sa rovnako využíva na generovanie Leadu: z klientov sa zozbierajú tzv. „generované leads“ (záujemcovia), títo sa spracúvajú a cielene spravujú. Tým je možné cielenejšie alokovať rozpočty pre marketingové a predajné kampane.

Včasné a na klienta orientované rôznych a neustále rastúcich regulačných požiadaviek má naďalej najväčší význam. Ťažiská investícií spočívajú v realizácii požiadaviek vyplývajúcich z nariadenia a je o ochrane osobných údajov a požiadaviek z pozmenených daňových predpisov ako aj optimalizáciou procesov súvisiacich so smernicou EU „MiFID II“.

Aj v roku 2018 bude banka dôsledne pracovať na efektívnejšom usporiadaní pobočkových obchodov. V centre opatrení je realizácia modelu starostlivosti, ktorý sa presnejšie opiera o diferenciáciu ponuky služieb v jednotlivých lokalitách. Pritom sa zároveň zabezpečuje zachovanie prítomnosti priamo na mieste. Cieľom investičných opatrení v oblasti pobočiek v roku 2018 bude zrýchlený roll-out formátu pobočiek – vlajkových lodí a mestských pobočiek, ktoré boli úspešne zavedené v roku 2017.

Investície do digitalizácie, predajné platformy, modelu starostlivosti a realizácie regulačných požiadaviek tvoria základ aj pre obchodnú časť klientov – podnikateľov v roku 2018. Rovnako Commerzbank investuje v rámci „Commerzbank 4.0“ aj v roku 2018 cielene do špecifických otázok spoločností a podnikateľov. V centre pozornosti je ďalší vývoj digitálneho riadenia likvidity, rozšírenie našej ponuky lízingu ako aj ponuka pre zahraničný obchod realizovaný podnikateľmi. Ďalšie investičné ťažisko je na dokončení nového modelu starostlivosti o klientov – podnikateľov v rámci pobočiek ako aj prevzatí klientov zo segment firemných

klientov. Starostlivosť o klientov – podnikateľov s obratom do 15 miliónov Eur bude v budúcnosti v Commerzbank na celom území Nemecka realizovať na viac ako 300 pobočkách viac ako 1 600 špecializovaných zamestnancov.

Plánované investície mBank sa v obchodnom roku 2018 budú dotýkať prevažne digitalizácie. Procesy týkajúce sa klientov, ako aj interné procesy budú ďalej optimalizované automatizované a tým bude ďalej posilnená vedúca pozícia na trhu. Na pozadí digitálnej transformácie bude rozhodujúcu úlohu zohrávať agilná organizácia. Projekty plánované na rok 2018 dôsledne podporujú prístup „Mobile (Banking-) First“ multikanálovej banky orientovanej na klienta. Rozsiahle pochopenie klientov a ich potreje je podstatné pre získavanie nových klientov a zabezpečenie ich viazanosti. V tomto ohľade investície umožnia ponúkať finančné riešenia šité na mieru na základe požiadaviek klientov. Ďalšie aktivity sú zamerané na zvyšovanie efektívnosti procesov a tým aj na optimalizáciu nákladov. V roku 2018 bude pokračovať realizácia rôznych iniciatív z roku 2017. Medzi ne patrí projekt „One Network“ a investície za účelom zlepšenia infraštruktúry IT mBank ako aj IT bezpečnosti. V rámci projektu „One Network“ majú byť v roku 2018 otvorené ďalšie poradenské centrá a „ľahké“ pobočky. Okrem toho existujú investície v rámci regulačných požiadaviek, okrem iného MiFID II, odvodu dane z pridanej hodnoty v Poľsku (Split Payment) a spolupráca so štátnym zúčtovacím miestom národnej daňovej správy.

Firemní klienti

Aj v roku 2018 budú v popredí investície segmentu firemných klientov v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ a s tým súvisiace opatrenia. Pritom bude ťažisko spočívať na programe rastu „Leading the Future“ – vedúca pozícia v rámci stredných podnikov. Ciele programu spočívajú v získavaní podielov na trhu v Nemecku na základe jasnej orientácie všetkých opatrení podľa požiadaviek distribúcie a klientov. Zároveň týmto stále rastúci stupeň digitalizácie umožňuje znižovanie administratívnych činností v oblasti predaja a tým aj vytvára viac času pre klientov ako aj lepšiu podporu existujúcich klientov, napr. na základe „Sales Analytics“. Okrem iného bude v roku 2018 spustený náš digitálny úver pre firemných klientov: klienti môžu online požiadať o úverové linky v objeme do 5 miliónov Eur, včas dostanú rozhodnutie a okamžite si môžu stiahnuť úverovú zmluvu po príslube úveru. Okrem toho sa bude segment sústreďovať na aktívne riadenie rizík Compliance. V tomto ohľade bude segment pokračovať v celosvetovom posilnení kultúry Compliance a predovšetkým zabezpečiť realizáciu príslušných školení.

Campus/„Journeys“

Commerzbank sa mení na technologickú spoločnosť, aby mohla svoje služby na strane klientov poskytovať rýchlejšie, efektívnejšie a za lepšie ceny. V kontexte stratégie „Commerzbank 4.0“ si banka stanovila okrem iného strategický cieľ digitalizovať do konca roka

2020 80 % relevantných obchodných procesov end-to-end. Za týmto účelom bude Commerzbank už v roku 2018 uzatvárať prvé veľké digitalizačné projekty. Okrem tohto ukončenia projektov bude banka v priebežnom roku pracovať na troch ďalších digitalizačných projektoch. V Digital Campuse bude na nich pracovať ca 1 000 zamestnancov.

Digitalizácia sa nebude realizovať vo forme klasických projektov, ale vo forme tematicky združených procesných skupinách, tzv. „Master Journeys“. Za ich plnenie je zodpovedný príslušný Lead-Executive. Realizáciu monitorujú vždy dvaja členovia predstavenstva. Pritom nie je cieľ podrobne stanovený, ale len definovaný ako priestor na riešenie, ku ktorému sa tímy približujú v rámci krátkych priebežných etáp. Prísne dodržaný musí byť zadaný konečný termín. Aktuálne prebiehajúce digitalizačné projekty už boli združené v rámci Digital Campus, kde sa skúšajú a vyvíjajú nové pracovné metódy.

Backoffice

Aj v roku 2018 bude Commerzbank pokračovať v už začatej optimalizácii infraštruktúry informačných technológií. Podstatné investície budú nasmerované do platobného styku a spracovávaní cenných papierov. V rámci spracovávaní cenných papierov uzatvorila Commerzbank koncom roka 2017 strategické partnerstvo so spoločnosťou HSBC Transaction Services GmbH. Toto partnerstvo banke umožní pracovať s efektívnymi nákladmi na modernej a flexibilnej platforme.

Okrem toho budú realizované investície v oblasti Big Data & Advanced Analytics. Big Data & Advanced Analytics popisuje inteligentné zaobchádzanie s údajmi, ktoré má Commerzbank k dispozícii z verejných zdrojov alebo ktoré jej dobrovoľne prenechali klienti. Ciele pritom spočívajú v cielenom oslovení klientov v spojení s pridanou hodnotou pre klientov, ako aj využívaním nových obchodných možností.

V súvislosti s ďalším rozvojom zákonných a etických zásad bude ďalej posilnená funkcia Compliance.

Na základe neustále sa zvyšujúcich regulačných požiadaviek sú pre Commerzbank nevyhnutné výrazné investície na splnenie národných a medzinárodných predpisov. Na rok 2018 sa napr. plánujú náklady na realizáciu základného nariadenia EU o ochrane osobných údajov.

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

Pravdepodobný vývoj likvidity

Peňažný a kapitálový trh eurozóny bol aj vo 4. štvrtroku 2017 poznačený opatreniami ECB v oblasti peňažnej politiky, ktoré boli zamerané na podporu hospodárskeho zotavenia v eurozóne a elimináciu deflačných tendencií.

Prostredníctvom programu na nákup cenných papierov poskytovala ECB do konca roka 2017 naďalej mesačne dodatočnú likviditu do výšky 60 miliárd Eur. Od januára 2018 sú ochrancovia mien mesačne nakupovať štátne obligácie a ostatné cenné papiere za 30 miliárd. Program má bežať najmenej do konca septembra 2018, a tým má platiť o 9 mesiacov dlhšie, než bolo pôvodne plánované. Prebytková likvidita ku koncu decembra 2017 vzrástla na cca 1 800 miliárd Eur. Vychádzame z toho, že Európska centrálna banka bude aj v roku 2018 nakupovať viac cenných papierov, než bude objem splatných cenných papierov. Transformácia na dopyt po úveroch bude naďalej zdržanlivá.

Reštriktívne regulačné rámcové podmienky ako aj úroková politika ECB majú obmedzujúci dopad na obraty na repo trhu. Program nákupu ECB vedie k ďalšiemu znižovaniu objemu Collaterals. Na základe vysokej prebytkovej likvidity na trhu je objem dlhodobejších penzijných obchodov s cennými papiermi veľmi obmedzený. Vývoj likvidity na trhoch s obligáciami bude rovnako poznačený aktivitami ECB. Už výrazne znížená likvidita na sekundárnych trhoch sa bude v dôsledku situácie na trhoch repo ako aj v dôsledku aktivít ECB ďalej znižovať. Naďalej počítame s negatívnymi úrokmi do troch rokov ako aj s úzkymi Credit Spreads.

Riadenie likvidity Commerzbank je na meniace sa trhové podmienky dobre pripravené a je schopné rýchlo reagovať na nové pomery na trhu. Banka vykazuje pohodlnú likviditu, ktorá sa pohybuje nad internými limitmi a súčasne platnými regulačnými požiadavkami Vyhlášky o likvidite a MaRisk.

Naše obchodné plánovanie je orientované na to, aby bolo z nášho pohľadu zachované primerané vybavenie likviditou zodpovedajúce pomerom na trhu a s tým spojenou neistotou. Tento vývoj je podporený aj stabilných franchisingom v oblasti súkromných a firemných klientov ako aj pri zabezpečených a nezabezpečených dlhopisoch, ktoré sú dostupné na peňažnom a kapitálovom trhu.

Riadenie príležitostí v Commerzbank

V uplynulých rokoch sa požiadavky na moderné a perspektívne bankovníctvo citeľne zmenili. Tlak na ziskovosť sa citeľne zvýšil, a to pri výnosoch, ako aj pri nákladoch. Silnejúca konkurencia vedie k nevyhnutnosti zväzenia starých štruktúr a definovania nových ciest. Kým v minulosti tvorila osobná starostlivosť o klienta centrálny prvok bankovníctva, očakávajú dnes naši klienti multikanálové poradenstvo, digitálne finančné ponuky a individuálne produkty šité na mieru. Tieto výzvy chceme plniť na základe začatých a sčasti úspešne realizovaných strategických iniciatív. Avšak aj neustále stúpajúce regulačné požiadavky nás stavajú pred dodatočné výzvy. Preto priebežná kontrola interných procesov, štruktúr a technických platforiem – s cieľom vytvoriť štihlejšiu, efektívnejšiu a na klienta orientovanú organizáciu – nepredstavuje len jednorazový projekt, ale trvalú úlohu, ktorá od nás bude v nasledujúcich rokoch vyžadovať značné úsilie a ktorou chceme odpovedať na citeľne pribúdajúce požiadavky.

Na jeseň 2016 ohlásená stratégia „Commerzbank 4.0“ má tri smery. Po prvé sa sústreďujeme na obchody s jasnými konkurenčnými výhodami a lúčime sa s okrajovými aktivitami. Po druhé sa stále viac meníme na digitálnu technologickú spoločnosť. A po tretie vytvárame jednoduchšiu štruktúru banky a zvyšujeme tak našu efektívnosť. Naším cieľom je stať sa vedúcou bankou v Nemecku – pre súkromných klientov, podnikateľov aj firemných klientov. Chceme klientom poskytnúť modernú a premyslenú ponuku digitálnych a osobných služieb, blízko pri klientovi a pre klienta s možnosťou rýchlej a efektívnej realizácie. Banka bude v budúcnosti sústreďovať svoje aktivity na dva silné segmenty – Súkromní klienti a Podnikatelia a Firemní klienti.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia sa do roka 2020 stane prvou skutočnou digitálnou multikanálovou bankou v Nemecku. Hlavnými bodmi pritom je ponuka digitálnych a analógových služieb, nové predajné platformy a diferencovaná koncepcia filiálok. Naša sieť filiálok s ca 1 000 lokalitami si zachová svoju centrálnu úlohu. Na základe kombinácie digitálnych platforiem s modernými formátmi filiálok chceme rýchlejšie rásť. Aplikácia „ONE“ zavedená na konci predchádzajúceho roka predstavuje jednotnú technickú platformu pre online predaj a predaj na filiálkach. Filiálky Flagship s dôrazom na poradenstvo a mestské filiálky s efektívnymi službami pre klientov zabezpečujú pri zníženej infraštruktúre a znížených prevádzkových nákladoch široké pokrytie na trhu. Keďže banka chce do roka 2020 získať dva milióny nových klientov na nemeckom trhu, ponúka atraktívne produkty, ako napr. digitálny splátkový úver a digitálne spravovanie aktív a spolupracuje s partnermi Tchibo, Amazon a Lufthansa. Klienti – podnikatelia sú súčasťou samostatnej obchodnej oblasti v rámci segmenty Súkromní klienti a podnikatelia. Pritom kombinujeme silné stránky know-how z obchodovania so súkromnými klientmi s úverovým know-how Banky pre stredné podniky. Pomocou nových digitálnych ponúk a pri plošnej prítomnosti priamo na mieste chceme zvýšiť náš trhovú podiel v oblasti podnikateľov a menších firiem výrazne z 5 % na 8 %. Komplexné poradenstvo pritom zohľadňuje svoje obchodné ako aj súkromné záležitosti.

V novom segmente Firemní klienti spájame tradičné silné stránky banky v Corporate Banking – plošnú prítomnosť na celom území spolu so sprevádzaním aktivít v zahraničí, jedinečný model starostlivosti o klientov a vedúca ponuka pri financovaní obchodu a exportu – s know-how našej investičnej banky na kapitálovom trhu. Tým vytvárame optimálne rámcové podmienky pre to, aby banka dokázala plniť individuálne potreby väčších firiem a ponúkať vhodné riešenia. Naše know-how v nemeckých kľúčových priemyselných sektoroch povýšime na európsku úroveň a tak silnejšie využijeme medzinárodný rast. Naším cieľom je stať sa vedúcim poskytovateľom zabezpečovacích produktov pre firemných klientov a „Debt House Nr. 1“. Na celom svete sa usilujeme o jednotne vysokú kvalitu starostlivosti. Pretože presne tak, ako poradca firemných klientov v Nemecku koordinuje nasadenie produktových špecialistov, spolupracuje aj s celosvetovými tímami pre starostlivosť o klientov. Relationship-Manager a špecialisti European Desks na globálnych trhoch sú v neustálom kontakte s poradcami firemných klientov na domácom trhu.

Vo všetkých segmentoch chceme banku prebudovať na modernú technologickú firmu. Táto transformácia sa dotýka stratégie, technológie, kompetencie a kultúry. Aktívne budeme postupovať v oblasti digitalizácie bankových obchodov a chceme sa stať technologickým vodcom. Pritom chceme byť číslo 1 pri všetkých technológiách, ktoré našim klientom poskytujú rýchlosť, bezpečnosť a pohodlie. Už nejaký čas sa rovnako prostredníctvom našich dcérskych spoločností CommerzVentures a main incubator ako aj prostredníctvom digitalizačnej platformy „#openspace“ angažujeme v

oblasti start-up podnikov. Podporujeme začínajúcich podnikateľov s dobrými nápadmi a sme tak blízko k inováciám zajtrajška. Program digitálneho líderstva podporuje našu líderskú pozíciu pri digitálnej transformácii v jej multiplikátorovej roli.

Digitálny kampus sa tak stane motorom pre transformáciu Commerzbank, v tomto priestore skúšame a vyvíjame nové agilné pracovné metódy ako aj nové formy spolupráce. Tak rýchlejšie nachádzame výsledky a dokážeme sa flexibilnejšie nastaviť na zmeny. Na našej ceste dokážeme prostredníctvom „Digital Proofs“ týkajúcich sa rozhraní klientov, nových technológií a digitálneho pracovného sveta preukázať viaceré úspechy.

Konkrétne možnosti oboch segmentov, ktoré boli identifikované, sú uvedené v odseku „Vývoj segmentov“.

Pravdepodobný vývoj koncernu Commerzbank

V obchodnom roku 2017 definovala Commerzbank v bankovom prostredí, ktoré bolo naďalej veľmi náročné, dôležité základy pre dosiahnutie vyššej úrovne výnosov v strednodobej perspektíve na základe stratégie „Commerzbank 4.0“. Náklady na reštrukturalizáciu vo výške 0,8 miliárd Eur, ktoré sú pre realizáciu týchto stratégií nevyhnutné, boli v uplynulom obchodnom roku v plnej výške vyúčtované. V obchodnom roku 2018 sa bude banka sústreďovať na ďalší rast počtu klientov a obchodného objemu a na udržateľné zlepšenie pozície na trhu v oboch hlavných segmentoch Súkromní klienti a podnikatelia a Firemní klienti zároveň bude realizovať vysoké investície do digitálnej transformácie obchodného modelu. Tak bude vytvorená základňa pre výrazný nárast výnosov v nasledujúcich rokoch, ako aj pre významné zvýšenie efektívnosti. V segmente Asset & Capital Recovery, v ktorom sú združené komplexné, dlhodobé a riskantnejšie portfólia bez strategického príspevku k výsledkom, očakáva banka ďalší úspech pri postupnej likvidácii. Ku koncu roka 2018 očakávame zníženie objemu financovania lodí na objem, ktorý bude z pohľadu rizika zanedbateľný. Vysoká odolnosť Commerzbank voči nepriaznivým stresovým scenárom má byť naďalej posilňovaná.

S ohľadom na prebiehajúci obchodný rok nepočítame s výraznou zmenou rámcových podmienok, ktorá by predstavovala výzvu. Výnosovú situáciu bude naďalej zaťažovať okrem extrémne nízkych prípadne negatívnych úrokov aj zosilnená konkurenčná situácia, ktorá sa okrem iného bude odzrkadľovať v nižších maržiach z nových obchodov v rámci úverov ako aj v nižšej ziskovosti v oblasti úložiek. Zrýchlenie zlepšenia výnosov a výsledku, ktoré by mohlo nastať v strednodobom horizonte, a ktoré by predpokladalo normalizáciu úrokovej úrovne s rastúcimi sadzbami najmä na krátkom konci funkcie úrokovej štruktúry, je podľa nášho odhadu pre rok 2018 málo realistické. Preto je prioritou v prebiehajúcom obchodnom roku zlepšenie kvality výnosov a hospodárskeho výsled-

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

ku vo vzťahu ku klientom. To na jednej strane znamená, že výnosy koncernu v priebežnom obchodnom roku zrejme nedosiahnu úroveň roka 2017. Pri vylúčení mimoriadnych jednorazových výnosov v predchádzajúcom roku chce však Commerzbank dosiahnuť mierne nárast výnosov. Na strane druhej by mohla vysoká kvalita úverového portfólia hlavných segmentoch súkromní klienti a podnikatelia a firemní klienti v spojení so zníženým rizikami v segmente Asset & Capital Recovery umožniť opakované významné zníženie potreby rizikovej prevencie. Pri naďalej prísom riadení prevádzkových nákladov bude Commerzbank podľa našej prognózy na rok 2018 schopná položiť v súlade so stratégiou ďalší míľnik na ceste k vyššej ziskovosti.

Pravdepodobný vývoj jednotlivých zložiek výsledku

Tak ako v predchádzajúcom roku, patrí efektívne riadenie aktív a pasív medzi výzvy, ako zvýšiť úrokové výnosy v prostredí, v ktorom zrejme nedôjde k zmene úrokov. Naše snahy sa budú sústreďovať na riadenie vzťahov medzi úvermi a položkami na základe dôkladného riadenia skladov, ako aj na základe obchodného rastu v segmentoch súkromných klientov a podnikateľov a v segmente firemných klientov. Ak chceme uspieť v situácii so zostreňm maržami v dôsledku konkurencie, bude Commerzbank – bez zanedbania silných meradiel rizika – uprednostňovať predovšetkým financovanie so silnými maržami, ako napr. spotrebiteľské úvery, ktoré banka od polovice roka 2017 prevádzkuje na vlastnej platforme. V oblasti súkromných klientov a podnikateľov vnímame v Nemecku, ako aj v spoločnosti mBank v strednej a východnej Európe naďalej sľubné potenciály rastu. V oblasti firemných klientov, ktorí pri aktuálnej výhodnej konjunktúre disponujú vysokou schopnosťou vlastného financovania, a preto nepotrebujú toľko úverov, naproti tomu vnímame len menšiu možnosť rozšírenia obchodných aktivít. Na úrovni koncernu chce banka dosiahnuť celkovo mierny nárast úrokového prebytku.

Plánované mierne zvýšenie provízieho prebytku súvisí v oboch hlavných oblastiach činnosti, v oblasti súkromných klientov a podnikateľov, ako aj v oblasti firemných klientov, predovšetkým s rastom obchodov s cennými papiermi prípadne obchodov na kapitálovom trhu. V prípade súkromných klientov by mali najmä vyššie výnosy zo zverených obchodov, ktorých objem sa podľa očakávania má stále zvyšovať, kompenzovať výpadok výnosov zo sprostredkovania spotrebných úverov a nakoniec by mali viesť k vyšším províziám výnosom. V prípade inštitucionálnych a firemných klientov by mali byť o niečo častejšie volatilné fázy na finančných trhoch, ktoré si vyžadujú silnejšie angažovanie účastníkov na primárnych a sekundárnych trhoch, mať pozitívny dopad na provízie obchody.

Prognóza výsledku týkajúceho sa finančného majetku a záväzkov oceňovaných hodnotou Fair Value je na základe neistoty pri

vývoji a volatility na globálnych kapitálových trhoch komplikovaná. Tu presadzuje Commerzbank svoj prístup orientovaný na riziká a zameraný na klientov, aby dosiahla podľa možnosti stabilný príspevok k výnosom. Do tejto výnosovej položky podľa nových pravidiel spadajú aj dopady následného ocenenia aktív, ktoré boli v rámci transformácie IFRS-9 k 1. 1. 2018 preklasifikované, napr. portfólio financovania lodí. Tu sa Commerzbank snaží dosiahnuť do konca roka 2018 zásadné zníženie portfólia úverov na lode oceňovaného podľa hodnoty Fair Value bez toho, aby z toho vznikli podstatný dopad na výsledok.

Ostatné výnosové položky, medzi nimi výsledok z finančných nástrojov, ako aj ostatný výsledok, budú v roku 2018 podľa nášho hodnotenia celkovo pod úrovňou predchádzajúceho roka. Obchodný rok 2017 profitoval z jednorazových výnosov a oceňovacích dopadov v objeme takmer 50 mil. EUR, okrem iného zo ziskov z predaja podielov, ako aj transakcie s nehnuteľnosťami.

S ohľadom na prebiehajúci obchodný rok napriek našim očakávaniam, že náročné úrokové prostredie bude mať negatívny dopad vývoj výnosov, po očistení počítame s mierne rastúcimi výnosmi. K tomu by mali hlavne prispieť podstatné veličiny, a to úrokový a províziýny prebytok. Pri zapojení jednorazových výnosov vykázaných v predchádzajúcom roku, ktoré sa v roku 2018 pravdepodobne nebudú opakovať v rovnakej výške, z toho celkovo vyplývajú výnosy nižšie než v predchádzajúcom roku.

V rámci scenára stúpajúcich úrokov, predovšetkým na kratšom konci funkcie úrokovvej štruktúry, považujeme za reálny podstatne vyšší nárast výnosov.

Zavedenie účtovného štandardu IFRS 9 má vplyv na prognózu rizikového výsledku, ktorý je síce porovnateľný, avšak nie identický s predchádzajúcou položkou prevencie úverového rizika. Rizikový výsledok teraz okrem iného zahŕňa aj výsledok z predaja finančných nástrojov ocenených nadobúdacími nákladmi, čo predstavuje čiastkový komponent, ktorý možné spoľahlivo predpokladať, avšak je možné predpovedať jeho podstatnú výšku. S ohľadom na obchodný rok 2018 Commerzbank očakáva rizikový výsledok menej ako 600 mil. Eur. Inak ako v predchádzajúcich rokoch nebude segment Asset & Capital Recovery podľa nášho odhadu vyžadovať vysoké rizikové náklady. Nezávisle od skutočnosti, že rozdiely z oceňovania portfólia financovania lodí sa od 1. januára 2018 vykazujú vo výsledku finančného majetku oceneného hodnotou Fair Value, k tomu výrazne prispieva pokrok pri likvidácii portfólia ACR. Podstatný dôvod pre výrazný nárast rizika z výsledku súvisiaceho so segmentom súkromných klientov a podnikateľov a firemných klientov rovnako súvisí so zavedením IFRS-9: Pre nové úverové obchody musia byť od začiatku roka začítované očakávané výpadky úverov, ktoré je sa predpokladajú už v momente prijatia, nezávisle od skutočne vzniknutých nákladov na opravné položky. Strategické rozhodnutie o tom, že obchodná činnosť súvisiaca so spotrebnými úvermi s porovnateľne vyššími rizikovými nákladmi bude prevádzkovaná na vlastnej platforme Commerzbank, vedie k zvýšeniu očakávaného rizikového výsledku. Očakávaný nárast úve-

rových rizík v hlavných obchodných činnostiach neodrzadľuje zhoršenie veľmi dobrej kvality nášho úverového portfólia. Očakávanie nadpriemernej kvality portfólia je vyjadrené aj v našej prognóze, že v prebiehajúcom roku, prípadne len relatívne malá časť rizikového výsledku na stratu hodnôt v dôsledku výrazného zhoršenia kvality úverov – tzv. opravné položky z „2. fázy“ v rámci pravidiel IFRS-9. Od 1. januára 2018 musia byť očakávané straty zohľadnené s vplyvom na výsledok v rizikovom výsledku, ak pri úverovej angažovanosti dôjde k výraznému zhoršeniu ratingu.

Administratívne náklady sú v Commerzbank v roku 2018 vďaka neustálemu zlepšovaniu efektívnosti očakávané pod úrovňou predchádzajúceho roka; naša nákladová základňa by mala ostať obmedzená na čiastku 7,0 miliárd EUR. Investície do zvýšenia budúcej ziskovosti – napr. digitalizačná ofenzíva vo všetkých oblastiach koncernu – sú naplánované v rovnakom objeme ako v roku 2017. Okrem toho naďalej nepočítame s uvoľnením regulačných nákladov, napr. bankových odvodov, ktoré v roku 2017 opäť výrazne vzrástli. Prvé uvoľnenia nákladov budú účinné už v priebehu roka 2018, aj keď budú pozitívne dopady plánovaných opatrení na zvýšenie efektivity, napr. z úpravy počtu zamestnancov, viditeľné podľa plánu až v nasledujúcich rokoch. Na základe nákladov na reštrukturalizáciu, ktoré boli v predchádzajúcom roku v plnom rozsahu uvedené do rezervy, sme položili základ pre udržateľné znižovanie nákladovej základne na 6,5 miliárd EUR v obchodnom roku 2020.

Pravdepodobný vývoj segmentov

V segmente súkromných klientov a podnikateľov bude naďalej rásť počet klientov a obchodného objemu. Prebiehajúcu transformáciu na multikanálovú banku s inovatívnymi koncepciami filiálok a predaja, ako aj s pokračujúcou digitalizáciou produktov a procesov považujeme za konkurenčnú výhodu, od ktorej si sľubujeme ďalšie zisky pri podieloch na trhu a tým aj zlepšenie výnosovej situácie. Ťažisko rastu budú naďalej predstavovať úverové obchody, aj keď sa zrejme plánovaný nárast objemu v dôsledku negatívneho prostredia úrokov a konkurencie pravdepodobne v plnej výške neprejaví ako nárast výnosov. V roku 2018 budeme predovšetkým podporovať obchody súvisiace so spotrebnými úvermi, ktoré sú spojené s vyššími maržami, ak však aj pri financovaní nehnuteľností plánujeme opakovanie nárast objemu presahujúci priemer na trhu. Ďalší priestor na zvýšenie výnosov vzniká na základe silnejšieho využívania existujúcich klientov. Tu sa sústreďujeme na sice klesajúcu rozmanitosť produktov, avšak na základe zvyšujúcej sa digitalizácie produktovej palety vzniká vyšší úžitok pre klientov a rovnako to umožňuje zvyšovať efektívnosť. Pokrok pri efektívnosti nákladov očakáva tento segment aj na základe optimalizácie procesov, napr. pri budovaní centrálnej obchodnej platformy „ONE“. Naša poľská dcérska spoločnosť mBank, ktorá prevádzkuje jednu z najinovatívnejších platforiem priameho bankovníctva v

Európe, si najmä na domácom trhu zachová a bude ďalej rozvíjať svoje dobré postavenie v oblasti firemných, ako aj súkromných klientov. Ďalej sa očakáva nárast výnosov. Administratívne náklady by sa mali napriek naďalej vysokej záťaži v dôsledku regulačných nákladov vyvíjať v súlade s nárastom výnosov. Prognózované výrazné zvýšenie rizikového výsledku pre celý segment súkromných klientov a podnikateľov podľa našich odhadov súvisí so zavedením štandardu IFRS-9 a neodrzadľuje výraznú zmenu vysokej kvality úverového portfólia. Celkovo v segmente súkromných klientov a podnikateľov očakávame v obchodnom roku 2018 na očistenej báze, t.j. bez jednorazových výnosov vo výške cca 200 mil. EUR, ktoré vznikli v predchádzajúcom roku, výrazné zvýšenie výnosov. V spojení s mierne zníženými administratívnymi nákladmi by sa mal výrazne zlepšiť operatívny výsledok, ako aj operatívny výnos vlastného imania. Nákladová kvóta by mala mať mierne klesajúcu tendenciu.

Segment firemných klientov sa bude v roku 2018 v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ zameriavať na ďalšie posilňovanie a zlepšovanie postavenia na trhu, ktoré je v mnohých oblastiach vedúcim postavením. Okrem získavania nových skupín klientov, aj v iných európskych krajinách, by malo rozšírenie existujúcej základne klientov a s tým súvisiace zvýšenie podielov na trhu posilniť výnosovú silu. Ďalší potenciál rastu a výnosov existuje predovšetkým v obchodných oblastiach, v ktorých Commerzbank v porovnaní s konkurenciou disponuje osobitnými silnými stránkami, napr. pri financovaní obchodu. Na strane druhej bude podporená transformácia smerom k dosiahnutiu dohodnutej štruktúry cieľovej organizácie, okrem iného oddelením Equity Markets & Commodities. Tu platí náš cieľ dostať v krátkodobom až strednodobom horizonte tieto obchodné aktivity na trh. Aktivity v tomto segmente sa budú v prebiehajúcom obchodnom roku zameriavať na pokračujúcu digitálnu transformáciu procesov poradenstva a predaja ako aj na neustálu digitalizáciu a modernizáciu produktovej palety, ktorá v priebehu času umožní aj nárast efektívnosti. Na strane výnosov pôsobia zatažujúco v prebiehajúcom roku okrem zúženia marží v dôsledku ostrej konkurencie pri získavaní nových úverov aj dobehové efekty z roku 2017 z aktivít, ktoré už nepatria medzi hlavné činnosti. Na základe dôsledného presadzovania plánovaných rastových iniciatív sa segment firemných klientov usiluje o to, aby boli celkovo oproti minulému zvýšené výnosy. Rovnako má byť zvýšený aj operatívny výsledok. Táto prognóza je založená na domnienke, že výrazný nárast rizikového výsledku súvisiaci so zavedením účtovného štandardu IFRS 9 má byť zachytený plánovaným miernym poklesom administratívnych nákladov. Pri miernej zmene prognózovaného operatívneho výnosu vlastného imania vychádzame z mierneho zlepšenia nákladovej kvóty.

V segmente ACR určenom na likvidáciu naďalej sledujeme náš cieľ spočívajúci v postupnom výraznom znižovaní aktivít vo všetkých obchodných oblastiach. Sme presvedčení, že portfólio v oblasti financovania lodí dokážeme do konca roka 2008 znížiť na úroveň, ktorá je z pohľadu rizík zanedbateľná. V prípade firemných

55	Základy koncernu Commerzbank
60	Hospodárska správa
68	Vývoj segmentov
85	Naši zamestnanci
88	Správa o prognózach a príležitostiach

nehnutelností ako aj štátneho financovania (Public Finance) sú možné ďalšie predaje portfólia, ak budú v súlade so šetrným prístupom pri likvidácii. Priebežné výnosy sa budú ďalej znižovať. Po prekvalifikovaní portfólia financovania lodí do obchodného modelu „Ostatné“ v rámci nových úprav účtovného štandardu IFRS 9 sa zmeny oceňovania už nebudú odzrkadľovať v rizikovom výsledku, ale vo výsledku majetku a záväzkov ocenených hodnotou Fair Value. Už len financovanie firemných nehnuteľností je vo väčšej miere priradené do obchodného modelu „držať“, tzn., že zhoršenie kvality úverov vedie k vykázaniu nákladov na prevenciu v rizikovom výsledku. Podľa našej prognózy bude viesť výsledok Fair Value v roku 2018 k nižšiemu zaťaženiu výnosovej situácie, ako bola prevencia úverových rizík v roku 2017, ktorá bola takmer výlučne nevyhnutná pre financovanie lodí. Táto domnienka je založená na ohodnotení, že v prebiehajúcom roku nastane v čiastkových segmentoch globálnych lodných trhov zotavenie, ktorého udržateľnosť však bude spojená s veľkou neistotou. Aj pri stresovom scenári obsahujúcom klesajúce sadzby za charterové lode by však mala platiť prognóza porovnateľne nižšieho zaťaženia v dôsledku strát pri oceňovaní, s ohľadom na silný pokles portfólia. Rizikový výsledok by sa mal pohybovať na nízkej úrovni. Celkovo s ohľadom na Asset & Capital Recovery – bez zohľadnenia dopadov oceňovania, ktoré predstavujú podstatnú časť celkových výnosov, avšak nie je možné ich spoľahlivo naplánovať, vychádzame z podstatného zníženia operatívnej straty.

Očakávaný vývoj koncernu

V obchodnom roku 2018 bude banka ďalej posilňovať svoju pozíciu na trhu a bude sa sústreďovať na realizáciu stratégie „Commerzbank 4.0“. Mierne zníženie výnosov spojené s miernym poklesom administratívnych nákladov a podstatným poklesom rizikového výsledku vedú podľa našej prognózy k operatívneho výsledku na úrovni predchádzajúceho roka ako aj k miernemu zhoršeniu nákladovej kvóty. Pri vylúčení jednorazových výnosov vzniknutých v predchádzajúcom sa v prebiehajúcom roku mierne zvýšia operatívne výnosy, čo bude viesť k miernemu zlepšeniu nákladovej kvóty; operatívny výsledok sa v tomto očistenom prehľade podstatnelepší. Keďže pravdepodobne už nebudú potrebné žiadne podstatné náklady na reštrukturalizáciu, očakávame v prebiehajúcom roku podstatný nárast koncernového prebytku. Z toho vyplýva, že očakávame zásadné zvýšenie výnosov vlastného imania ako aj hodnoty Economic Value Added. S ohľadom na tvrdú kvótu jadrového kapitálu (po úplnom uplatnení úpravy Bazilej 3), ktorá na základe prvotného použitia účtovného štandardu IFRS 9 k 1. januáru 2018 klesne na 13,3 %, očakávame ku koncu roka hodnotu vo výške najmenej 13 %. Dočasné výkyvy kvóty v priebehu roka nie je možné na základe pohybov na trhu úplne vylúčiť.

Hospodársky výsledok bude podľa plánov prevažne využitý na ďalšie posilnenie kapitálovej základne formou tezaurácie ziskov. S ohľadom na pohodlné vybavenie Commerzbank vlastným imaním a plánované opätovné zlepšenie rizikového profilu chceme za obchodný rok 2018 vyplatiť dividendy.

Napriek odolnosti voči externým vplyvom, ktorá sa v predchádzajúcich rokoch výrazne posilnila, môžu rozličné rizikové faktory pri nie uspokojivom priebehu mať výrazný dopad na prognózovaný výsledok za rok 2018, ktorý nie je možné spoľahlivo kvantifikovať. Medzi takéto dopady patrí predovšetkým geopolitická situácia, ktorá je poznačená veľkou neistotou a výraznými regionálnymi nápatiami. Podstatne odlišný vývoj úrokov medzi USA, kde sa zdá, že je už pevne zakotvená normalizácia v oblasti peňažnej politiky, napr. Európou, kde je ukončenie nezvyčajných opatrení centrálnych bánk viditeľné len v náznakoch, môže vyvolať silné korektúry kurzu na kapitálových trhoch. Nadmerná volatilita na finančných trhoch môže byť vyvolaná aj výraznými výkyvmi na devízových trhoch ako aj veľmi vysokými úrovňami ocenenia na medzinárodných trhoch s obligáciami ako aj akciových trhoch. Následne to môže mať dopad na momentálne veľmi pozitívne hodnotenou situáciu v konjunktúre v mnohých národných ekonomikách a predovšetkým na nemeckú ekonomiku, ktorá je silne naviazaná na globálny vývoj. Medzi ďalšie rizikové faktory patrí nepriaznivý vývoj v regulačnom alebo právnom prostredí, ktorý spomaľuje účinky znižovania nákladov alebo môžu viesť k ďalšiemu zostreniu situácie v oblasti konkurencie v tuzemsku, ktorá by obmedzila priestor na vytváranie výnosov na základe marží z nových obchodov, ktoré sú z pohľadu rizík a výnosov neatraktívne.

Správa koncernu o rizikách

Správa koncernu o rizikách tvorí samostatnú časť výročnej správy a je súčasťou správy o stave koncernu.

Správa koncernu o rizikách

› V správe koncernu o rizikách predstavujeme riziká, ktorým je naša banka vystavená, ako aj podrobné informácie o organizácii a rozhodujúcich procesoch v rámci riadenia rizík. Náš prvoradý cieľ je v každom čase zabezpečiť, aby boli úplne a na základe primeraných postupov identifikované, sledované a riadené všetky riziká Commerzbank.

Obsah

- 101 Executive Summary 2017**
- 102 Celkové riadenie činnosti banky zamerané na riziká**
 - 102 Organizácia riadenia rizík
 - 103 Stratégia a riadenie rizík
 - 104 Rizikové ukazovatele
 - 105 Schopnosť niesť riziká a stresové testy
 - 106 Regulačné prostredie
- 108 Riziká súvisiace s výpadkami úverov**
 - 108 Stratégia a organizácia
 - 109 Riadenie rizík
 - 113 Koncern Commerzbank
 - 115 Segment Súkromní klienti a podnikatelia
 - 115 Segment Firemní klienti
 - 116 Segment Asset & Capital Recovery
 - 117 Analýzy ďalších portfólií
- 120 Trhové riziká**
 - 120 Stratégia a organizácia
 - 121 Riadenie rizík
 - 121 Obchodná kniha
 - 123 Investičná kniha
 - 123 Riziká súvisiace s likviditou
- 124 Riziká v oblasti likvidity**
 - 124 Stratégia a organizácia
 - 124 Riadenie rizík
 - 124 Model rizika v oblasti likvidity
 - 125 Kvantifikácia a stresové testy
 - 125 Likvidné rezervy
 - 126 Ukazovatele likvidity
- 126 Prevádzkové riziká**
 - 126 Stratégia a organizácia
 - 127 Riadenie rizík
- 128 Ostatné riziká**
 - 128 Právne riziká
 - 130 Riziká v oblasti Compliance
 - 131 Riziká súvisiace s dobrým menom banky
 - 131 Riziká v oblasti IT
 - 132 Kybernetické riziká
 - 132 Personálne riziká
 - 133 Riziká v oblasti obchodnej stratégie
 - 133 Model rizika

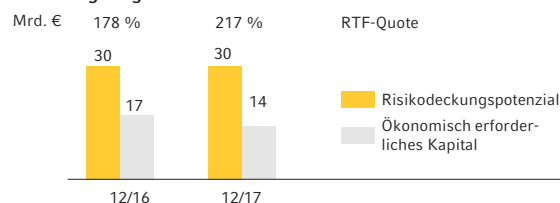
101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Executive Summary 2017

Solídna vybavenosť kapitálom a vysoká kvóta schopnosti niesť riziká

- Potenciál na krytie rizík zostal na stabilnej úrovni 30 miliárd Eur. Kvóta schopnosti kryť riziká bola na vysokej úrovni 217%.
- Zníženie ekonomicky nevyhnutného kapitálu je hnané predovšetkým trhovými rizikami.

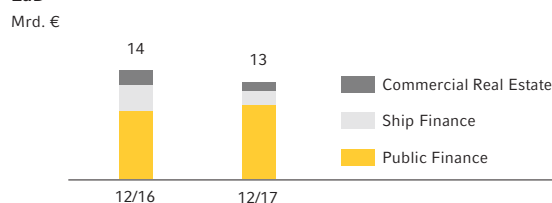
Risikotragfähigkeit



Likvidácia v segmente Asset & Capital Recovery

- Angažovanosť ACR v Bielej knihe bola k 31. decembru 2017 na úrovni 13 miliárd Eur a v priebehu roka bola znížená o 1,5 miliárd Eur.
- Zníženie zo 4,8 na 2,6 miliárd Eur vzťahuje na Ship Finance.

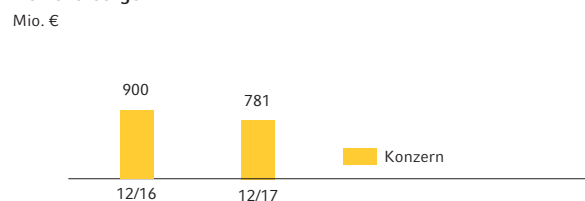
EaD



Zníženie rizikovej prevencie pre koncern na 781 mil. Eur

- Riziková prevencia v ACR bola znížená najmä v oblasti financovania lodí.
- Segmenty Súkromných klientov a podnikateľov, ako aj Firemných klientov profitujú zo stabilného prostredia a dobrej kvality úverovej knihy, pričom v segmente firemných klientov bol vývoj zaťažený výpadkom jednotlivého prípadu.

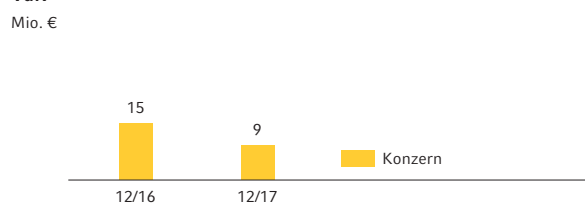
Risikovorsorge



Pokles trhových rizík v obchodnej knihe v roku 2017

- Hodnota Value-at-Risk klesla v priebehu roka z 15 miliónov Eur na 9 miliónov Eur.
- Tento vývoj súvisí najmä so zmenami položiek.

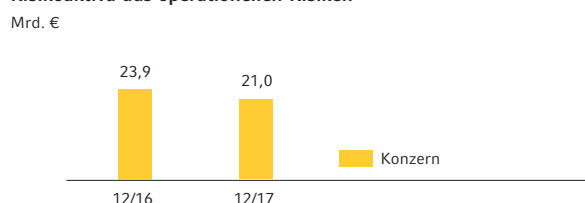
VaR



Prevádzkové riziká v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesli

- Rizikové aktíva z prevádzkových rizík poklesli na 21,0 miliárd Eur.
- Dôvodom poklesu je predovšetkým aktualizácia externých stratoých dát.

Risikoaktiva aus operationellen Risiken



Riadenie banky orientované na riziká

Ako riziko označuje spoločnosť Commerzbank nebezpečenstvo možných strát alebo ušlých ziskov na základe interných alebo externých faktorov. Riadenie rizík rozlišuje v zásade medzi kvantifikovateľnými rizikami, ktoré je možné vyhodnotiť v ročnej závierke alebo v rámci kapitálovej viazanosti, a nekvantifikovateľnými rizikami, ako napr. rizikami súvisiacimi s dobrým menom a rizikami v oblasti dodržiavania predpisov a nariadení (compliance).

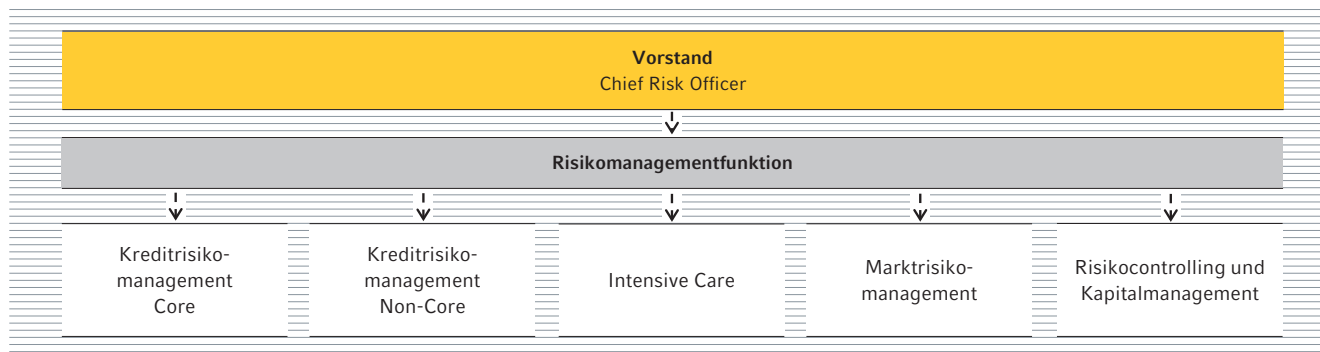
Organizácia riadenia rizík

Riadenie rizík patrí v rámci Commerzbank medzi úlohy celej banky a je realizované podľa zásady troch obranných línií („Three lines of Defense“), pričom každá jednotka (segmenty a funkcie) tvorí v rámci svojej prevádzkovej zodpovednosti prvú obrannú líniu. Zodpovednosť za riziká súvisiace s výpadkami úverov, trhové riziká a riziká spojené s likviditou je na druhej obrannej línii a zodpovednosť nesie Chief Risk Officer (CRO), ktorý zodpovedá v rámci celého koncernu za presadenie smerníc v oblasti politiky rizík, ktoré definuje celkové predstavenstvo, ako aj za controlling prevádzkových

rizík. Za ostatné riziká (napr. riziká spojené s IT alebo právne riziká) existuje zodpovednosť za druhú obrannú líniu prevažne mimo rizikovej funkcie. Tretiu obrannú líniu tvoria interné a externé kontrolné inštalácie (napr. interná kontrola a audítori).

Hlavný riziko manažér banky (CRO) zodpovedá v konkerne za realizáciu opatrení, ktoré celkové predstavenstvo definovalo v oblasti rizikovej stratégie pre kvantifikovateľné riziká. Riziko manažér sa zodpovedá za svoju činnosť voči predstavenstvu a rizikovému výboru dozornej rady pravidelne podáva správy o celkovej rizikovej situácii koncernu.

Činnosti v oblasti riadenia rizík sú rozdelené na riadenie úverových rizík v jadrovej banke, riadenie úverových rizík Non-Core Assets (NCA), Intensive Care, riadenie trhových rizík ako aj rizikový controlling a kapitálové riadenie. V segmentoch Jadrovej banky je riadenie úverových rizík rozdelený podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti, kým v segmente NCA združuje všetky ratingové triedy v jednom celku. Všetky oblasti majú celokoncernovú orientáciu a priamu líniu zodpovednosti voči CRO. Spolu s piatimi vedúcimi oblastí tvorí CRO v rámci riadenia koncernu Radu pre riadenie rizík.



Základné strategické rozhodnutia prijíma výhradne predstavenstvo banky. Operatívne riadenie rizík delegovalo predstavenstvo na výbory. V rámci príslušných rokovacích poriadkov ide o Group Credit Committee (úverový výbor), Group Market Risk Committee (výbor pre trhové riziká), Group OpRisk Committee (výbor pre prevádzkové riziká) ako aj Group Strategic Risk Committee (výbor pre strategické riziká) ako rozhodujúce grémium pre všetky druhy rizík. Vo všetkých uvedených výboroch je CRO predsedom a má právo veta. Okrem toho je CRO členom výborov pre ručenie za záväzky.

Nasleduje podpis úloh a kompetencií jednotlivých výborov:

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástup-

cov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Výbor pre trhové riziká (**Group Market Risk Committee**) je grémium, ktoré v celom koncerne monitoruje trhové riziká a ktoré ich riadi stanovením limitov pri zohľadnení schopnosti niesť riziká. Pritom sa sledujú všetky trhové riziká z obchodnej a investičnej knihy s cieľom včasnej identifikácie rizík ako aj aktívneho riadenia rizík. Výbor sa okrem minimalizácie rizík a eliminácie strát zameriava na optimalizáciu výnosového a rizikového profilu na agregovanej úrovni.

Výbor pre prevádzkové riziká (**Group OpRisk Committee**) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v koncerne a funguje ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor pre prevádzkové riziká sa ďalej zaoberá všetkými regulačnými témami, ktoré vzniknú v súvislosti s riadením prevádzkových rizík a realizácie pokročilých meraní (AMA) v koncerne, ako aj so štandardmi na riadenie a zisťovanie funkčnosti interného kontrolného systému v koncerne Commerzbank.

Výbor pre strategické riziká (**Group Strategic Risk Committee**) slúži ako diskusné a rozhodovacie grémium pre všetky druhy rizík a jeho hlavným cieľom je monitorovanie a riadenie rizík na úrovni portfólií. To sa dotýka merania rizík, transparentnosti rizík ako aj riadenia rizík.

Centrálny výbor pre ručenie (**Asset Liability Committee**) je grémium koncernu Commerzbank zodpovedné za celokoncernové a integrované riadenie finančných zdrojov, kapitálu, likvidity a bilančnej štruktúry ako aj úrokového prebytku pri zohľadnení regulačných rámcových podmienok. Centrálny výbor pre ručenie monitoruje okrem iného aj schopnosť niesť riziká v koncerne a zohráva dôležitú úlohu v našom internom procese hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP).

ALCO prijíma plán obnovy (uznesenia centrálného výboru ALCO sa predkladajú predstavenstvu na potvrdenie). Pri porušení niektorého z indikátorov z tohto plánu zohráva ALCO centrálnu úlohu pri riešení, hodnotení situácie ako aj realizácii opatrení.

Okrem toho sa rizikový výbor Dozornej rady a Risk Management Board zaoberajú všetkými rizikami.

Rizikový výbor Dozornej rady pozostáva z predsedu Dozornej rady a najmenej štyroch ďalších členov rady. Ich oblasť zodpovednosti zahŕňa monitorovanie systému riadenia rizík a riešenie všetkých rizík, najmä trhových, úverových a prevádzkových rizík a rizík súvisiacich s dobrým menom banky. Rizikový výberom určuje druh, rozsah, formát a frekvenciu informácií, ktoré musí predstavenstvo predkladať v oblasti stratégie a rizík.

Výbor **Risk & Analytics Executive Committee** sa ako diskusné a rozhodovacie grémium zaoberá v rámci rizík významnými aktuálnymi témami v oblasti Big Data & Advanced Analytics a rozhoduje najmä o strategickom a organizačnom ďalšom vývoji funkcie rizika a zodpovedá za tvorbu a dodržiavanie jednotnej kultúry rizika. Rovnako zabezpečuje realizáciu stratégie koncernu v oblasti rizík a realizáciu uznesení predstavenstva v oblasti rizík.

Stratégia a riadenie rizík

V rámci celkovej stratégie rizík sa spolu s obchodnou stratégiou definujú rizikové mantinely pre rozvoj investičného portfólia Commerzbank. Okrem toho bola chuť na podstupovanie rizík definovaná ako maximálne riziko, ktoré je banka pripravená a schopná prevziať pri sledovaní svojich obchodných cieľov. Hlavnou myšlienkou je zabezpečenie primeraného vybavenia koncernu likviditou a kapitálom. Z týchto požiadaviek sa odvádzajú primerané limity pre rizikové zdroje, ktoré má koncern k dispozícii, a to kapitálovú a hotovostnú rezervu. Limity celkovej stratégie rizík zodpovedajú indikátorom ozdravenia v rámci ozdravného plánu.

Z jadrovej funkcie banky ako transformátora likvidity a rizík vyplývajú neodvratiteľné hrozby, ktoré v extrémnom prípade môžu ohroziť pokračovanie činnosti banky. Medzi tieto inherentné existenčné hrozby patria s ohľadom na Commerzbank napríklad výpadok Nemecka, Poľska, jednej z ďalších veľkých krajín EU (Francúzsko, Taliansko, Španielsko alebo Veľká Británia, pričom brexit sa nepovažuje za prípad výpadku) alebo USA. Okrem toho k tomu patrí aj hlboká a niekoľko rokov trvajúca recesia so silnými dopadmi na nemeckú ekonomiku, „Bank-Run“ ako aj kolaps globálnych kliringových domov alebo trhu s cudzími menami vyvolané kybernetickým útokom. Vo všeobecnosti predstavuje kybernetické riziko v rámci zvyšujúcej sa digitalizácie obchodného prostredia akceptované inherentné existenčné riziko pre Commerzbank. Tieto existenčné ohrozenia sú pri sledovaní obchodného cieľa akceptované. Pri udržateľnej zmene hodnotenia týchto ohrození pre Commerzbank zo strany predstavenstva je potrebné v strednodobej a dlhodobej perspektíve prispôbiť prípadne aj obchodný model a obchodnú a rizikovú stratégiu. V rámci daných možností sa Commerzbank včas pripravuje na očakávané zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov. Avšak tieto zmeny príp. ich (spätný) výklad môžu mať dlhodobé dopady pre obchodný model Commerzbank, až po dopady ohrozujúce existenciu tohto modelu. Tieto „regulačné“ riziká Commerzbank akceptuje, nakoľko v mnohých prípadoch neexistuje možnosť zmierniť alebo riadiť tieto riziká.

Celková stratégia rizík pokrýva všetky podstatné kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká. Definuje sa podrobne vo forme čiastkových stratégií pre jednotlivé riziká a sú konkretizované v politikách, reguláciách a pracovných postupoch / smerniciach. V procese inventúry rizík, ktorá sa vykonáva každý rok, sa zabezpečuje, že sa identifikujú všetky podstatné riziká týkajúce sa rizík (kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká). Hodnotenie podstatnosti sa riadi podľa otázky, či vznik rizika priamo alebo nepriamo môže mať podstatný negatívny vplyv na schopnosť koncernu niesť riziko.

V rámci procesu plánovania rozhoduje predstavenstvo, v akom rozsahu má byť využitý potenciál koncernu na krytie rizík. Kapitálový rámec bude následne v druhom kroku pre jednotlivé druhy rizík obmedzený a ako výsledok plánovania sa alokuje na relevantné jednotky / oblasti činnosti. V rámci monitoringu, ktorý sa vykonáva počas roka, sa kontroluje dodržiavanie limitov a hraníc a v prípade potreby sa definujú impulzy pre riadenie. Okrem toho sú v celkovej rizikovej stratégii a v ozdravnom pláne stanovené ďalšie kvalitatívne a kvantitatívne indikátory včasného varovania, pomocou ktorých je možné včas identifikovať potenciálny negatívny vývoj.

Eliminácia koncentrácií rizík predstavuje jednu z hlavných stratégií riadenia rizík. Koncentrácie rizík môžu vzniknúť paralelným uplatňovaním rizikových pozícií v rámci jedného druhu rizika („interné koncentrácie rizík“) ako aj paralelným uplatňovaním rizikových pozícií v rôznych typoch rizík („vzájomné koncentrácie rizík“). Posledné menované riziká vyplývajú zo spoločných hnacích síl rizík alebo z interakcií rôznych hnacích síl rizík a druhov rizík.

Na základe zriadenia primeraných procesov na riadenie rizík a controllingových procesov, ktoré zabezpečujú identifikáciu, posudzovanie, riadenie ako aj monitorovanie a informovanie o podstatných rizikách a s nimi spojených koncentráciách rizík, sa zaručuje, že sa zohľadňujú všetky koncentrácie rizík špecifické pre Commerzbank. Pritom spočíva podstatný cieľ vo včasnej transparentnosti o koncentráciách rizík a v znižovaní potenciálnych rizík strát. Na identifikáciu vnútorných koncentrácií rizík špecifických pre Commerzbank používa Commerzbank kombináciu analýz portfólií a scenárov. Pomocou stresových testov sa vykonávajú podrobné analýzy koncentrácií rizík a prípadne sa identifikujú nové hnacie faktory pre koncentrácie rizík. Vedenie je pravidelne informované o výsledkoch analýz.

Commerzbank prijala zásady správania (Code of Conduct), ktoré definujú záväzné minimálne štandardy pre podnikateľskú zodpovednosť Commerzbank, zaobchádzanie s klientmi a obchodnými partnermi, správanie medzi zamestnancami a pre každodenný život. Dodržiavanie relevantných zákonov, regulačných zadanií, priemyselných štandardov a interných pravidiel sa pre banku samozrejme stalo významnou súčasťou kultúry rizík. Preto sa vyžaduje správanie podľa pravidiel a primerané a odvážne správanie, pričom za porušovanie pravidiel sa ukladajú sankcie.

Podľa princípu „troch obranných línií“ nie je obrana proti neželaným rizikám obmedzená na spracovanie v rámci rizikovej funkcie. Každá jednotka (segmenty a funkcie) predstavuje podľa svojej prevádzkovej zodpovednosti prvú obrannú líniu a priamo zodpovedá za identifikáciu a riadenie rizík vo vlastnej oblasti zodpovednosti pri dodržiavaní vopred zadaných rizikových štandardov ako aj politik. Strana trhu predstavuje prvú obrannú líniu a musí pri obchodných rozhodnutiach zohľadňovať rizikové aspekty. Druhá obranná línia je riziková funkcia, ktorej primárnou úlohou je riadenie, obmedzovanie a sledovanie rizík. Pre trhové riziká a úverové riziká spojené s obchodnými rozhodnutiami tvorí riziková funkcia

druhú obrannú líniu; to zahŕňa najmä pri úverovom riziku zapojenie do procesu rozhodovania o úveroch prostredníctvom druhého hlasovania. Druhú obrannú líniu tvoria pre jednotlivé druhy rizík aj jednotky mimo rizikových funkcií (napr. Group Compliance a Group Finance). Tretiu obrannú líniu tvoria interné a externé kontrolné inštalácie (interná kontrola, dozorná rada, auditor, úrady dohľadu). Tretiu obrannú líniu tvorí interný audit.

Rizikové ukazovatele

Na meranie, riadenie a obmedzovanie rozličných druhov rizík používa Commerzbank rozsiahly systém ukazovateľov a postupov; najdôležitejšie z nich sú uvedené nižšie:

Ekonomicky nevyhnutný kapitál (ErC) predstavuje čiastku, ktorá je s vysokou mierou istoty postačujúca na pokrytie neočakávaných strát z rizikových položiek (v Commerzbank momentálne 99,91 %).

Kvóta schopnosti niesť riziká (kvóta RTF) dokumentuje pokrytie ekonomicky nevyhnutného kapitálu potenciálom na krytie rizík. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká sa považuje za splnený, ak je kvóta RTF vyššia než 100.

Exposure at Default (EaD) predstavuje očakávanú pohľadávku pri zohľadnení potenciálneho (čiastočného) uplatnenia otvorených liniek a eventúálnych záväzkov, ktorou bude v prípade výpadku zafaržená schopnosť niesť riziká. Pri cenných papieroch z oblasti verejného financovania sa ako EaD vykazuje nominálna čiastka.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Očakávaná strata (EL) je veličina pre stanovenie potenciálnej straty úverového portfólia, ktorá sa na základe historických údajov o strate očakáva do jedného roka.

Hustota rizika sa vypočíta ako pomer očakávanej straty a Exposure at Default a predstavuje relatívny obsah rizika jednej položky alebo portfólia.

Value at Risk (VaR) označuje metodiku na kvantifikáciu rizík. Za týmto účelom sa stanovuje doba držania (napríklad 1 deň) a úroveň dôveryhodnosti (napríklad 97,5 %). Hodnota VaR označuje potom tú hornú hranicu straty, ktorá nesmie byť počas doby držania s pravdepodobnosťou podľa úrovne dôveryhodnosti prekročená.

Credit Value at Risk (CVaR) je ekonomická potreba kapitálu pre úverové riziká s úrovňou dôveryhodnosti 99,91 %. Tento pojem vyplýva z použitia koncepcie Value-at-Risk na meranie úverového rizika. Obsahovo predstavuje Credit VaR odhad, o akú čiastku by straty z úverových rizík mohli počas jedného roka presiahnuť očakávanú stratu, preto aj: očakávaná strata. Táto koncepcia je založená na tom, že očakávaná strata predstavuje len dlhodobú priemernú hodnotu úverových strát, pričom sa môže odchyľovať od skutočných výpadkov úverov počas bežného obchodného roka (pozitívne alebo negatívne).

Pojem "All-in" zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru. Je nezávislý od štatisticky modelovaných veličín a zahŕňa interné ako aj externé úverové linky.

Schopnosť niesť riziká a stresové testy

Analýza schopnosti niesť riziká tvorí podstatnú časť celkového riadenia banky a procesu interného hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP) spoločnosti Commerzbank. Cieľom je priebežné zabezpečovanie vybavenia banky kapitálom, ktoré je dostatočné pre rizikový profil koncernu Commerzbank.

Schopnosť niesť riziká sa sleduje na základe tzv. predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti), ktorého základným cieľom je ochrana prvoradých poskytovateľov kapitálu. Dosiachnutie tohto cieľa by malo byť zabezpečené aj v prípade mimoriadne vysokých strát v dôsledku nepravdepodobnej extrémnej udalosti. Analýza Gone-Concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) je doplnená o prvky, ktorých cieľom je pokračovanie tohto inštitútu (perspektíva going-concern).

Pri zisťovaní kapitálových potrieb sa posudzujú možné neočakávané výkyvy hodnôt. Tieto výkyvy hodnôt, ktoré presahujú očakávania, predstavujú skutočné riziko, ktoré musí byť pokryté dostupným kapitálom (potenciál na krytie rizika). Posúdenie potenciálu na krytie rizika obsahuje aj diferencovanú analýzu účtovných odhadov aktív a pasív pri ekonomickej úprave hodnôt istých súvahových položiek.

Kvantifikácia kapitálových potrieb vyplývajúca z existujúcich rizík sa vykonáva na základe interného ekonomického kapitáloveho modelu. V rámci stanovenia kapitálových potrieb sa počas každoročnej inventúry rizík zohľadňujú druhy rizík koncernu Commerzbank, ktoré sa považujú za podstatné. Ekonomické posúdenie rizík obsahuje preto aj druhy rizík, ktoré nie sú obsiahnuté v požiadavkách na vybavenie bánk vlastným kapitálom, a odrzkadľuje okrem toho aj vzájomné pôsobenie špecifické pre portfólia. Vysoký nárok ekonomického kapitáloveho modelu v rozsahu 99,91% zodpovedá príslušnému predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) a zabezpečuje konzistentnú a ekonomickú koncepciu schopnosti niesť riziká. Kvantifikovateľné riziká v rámci ekonomického kapitáloveho modelu sa členia na riziko výpadku úverov, trhové riziko, prevádzkové riziko a obchodné riziko (ktoré v nižšie uvedenej tabuľke nie je osobitne vykázané), riziko zmeny hodnoty objektu ako aj riziko spojené s rezervami. Obchodné riziko je riziko potenciálnej straty vyplývajúcej z odchýlok skutočných výnosov a nákladov od plánovaných hodnôt. Obchodné riziko sa zohľadňuje ako potenciálna odpočítateľná položka v rámci potenciálu na krytie rizík. V rámci rizík súvisiacich s podielmi sa zohľadňuje riziko neočakávaného zníženia hodnoty podielov nekótovaných na burze ako aj riziko neočakávaného zníženia hodnoty vlastných objektov (najmä nehnuteľností). Riziko spojené s rezervami je riziko spočívajúce v tom, že z doteraz prepadnutých pohľadávok vyplynie dodatočná záťaž na základe doplnenia rizikovej prevencie. Vyššie uvedené riziká sú v rámci sledovania schopnosti niesť riziká zohľadnené pomocou nárazníka na krytie rizík. Okrem toho sa výsledok analýzy schopnosti niesť riziká vykazuje na základe kvóty schopnosti niesť riziká (kvóty RTF), ktorá dokumentuje prekrytie ekonomickej potreby kapitálu potenciálom na krytie rizík.

Sledovanie a riadenie schopnosti niesť riziká sa vykonáva mesačne na úrovni koncernu Commerzbank. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká je splnený, ak je kvóta schopnosti niesť riziká vyššia než 100%. V roku 2017 bola táto kvóta neustále vyššia než 100% a k 31. 12. 2017 predstavovala 217%. Nárast kvóty RFT oproti decembru 2016 v podstate súvisí so znížením trhového rizika na základe nižšej volatility na trhu ako aj s aktívnym riadením portfólia pri úverových rizikách. Kvóta RTF je naďalej na vysokej úrovni.

Schopnosť niesť riziká - koncern v miliardách €	31.12.2017	31.12.2016
Ekonomický potenciál krytia riziká¹	30	30
Ekonomická kapitálová potreba²	14	17
z toho pre úverové riziko	10	11
z toho pre trhové riziko	3	5
z toho pre prevádzkové riziko	2	2
z toho diverzifikačné efekty	-2	-2
Kvóta RTF³	217 %	178 %

¹ Vrátane odpočítateľných položiek za potenciálne riziká

² Vrátane rizika zmeny hodnoty objektov a rizika podielov nekótovaných na burze

³ od roku 2017 vrátane modelového rizika úložiek

⁴ Kvóta RTF = potenciál na krytie riziká / ekonomicky nevyhnutný kapitál (vrátane rizikovej rezervy).

Koncepcia schopnosti niesť riziká a koncepcia stresových testov podlieha každoročnej internej kontrole a neustále sa ďalej rozvíja. Pritom sa zohľadňuje rozvoj regulačného prostredia. Commerzbank očakáva, že Európska centrálna banka v roku 2018 zverejní prepracovanú smernicu ICAAP a ILAAP a že skontroluje, či z nej vyplýva potreba úprav.

Na kontrolu schopnosti niesť riziká pri opačných zmenách národno-hospodárskych pomerov sa využívajú makroekonomické stresové scenáre. Príslušné scenáre zohľadňujú prepojenie medzi vývojom reálnej ekonomiky a finančnictva a zahŕňajú časový - horizont najmenej dvoch rokov. Sú aktualizované štvrťročne a prijíma ich Asset Liability Committee (ALCO). Scenáre popisuje mimoriadny, ale realistický negatívny vývoj národného hospodárstva, najmä s ohľadom na ťažiskové portfóliá a obchodné stratégie relevantné pre Commerzbank (napr. branže orientované na export v Nemecku) a obchodné stratégie. Simulácia sa vykonáva každý mesiac pri zapojení vstupných parametrov z výpočtu kapitálu potrebného pre všetky podstatné a kvantifikovateľné druhy riziká, a to v závislosti od očakávaného makroekonomického vývoja. Okrem potreby kapitálu sa na základe makroekonomických scenárov realizuje aj stresový scenár výkazu ziskov a strát. Na základe toho prebieha simulácia vývoja potenciálu na krytie riziká. Analogicky k integrácii kvóty RTF v systéme limitov Commerzbank sú aj pre schopnosť niesť riziká v stresovom prostredí stanovené explicitné limity ako mechanizmy včasného varovania. Priebežné sledovanie limitu pre nestresovanú a stresovanú kvótu RTF tvorí pevnú súčasť

interného výkazníctva. Pri porušení limitov sú vyvolané definované eskalačné mechanizmy.

Okrem pravidelných stresových testov sú na skupinovej úrovni realizované „Reverse Stresstest“. Na rozdiel od regulárnych stresových testov je pritom výsledok simulácií vopred určený: udržateľné ohrozenie banky. Cieľom analytického procesu pri opačných stresových testoch je na základe identifikácie a hodnotenia extrémnych scenárov a udalostí zabezpečiť zvýšenie transparentnosti o špecifických potenciáloch ohrozenia a rizikových súvislostiach. Na tomto základe je možné napríklad identifikovať oblasti pôsobenia v oblasti riadenia riziká, vrátane pravidelných stresových testov, a môžu byť zaradené do činností za účelom priebežného ďalšieho rozvoja.

V roku 2017 poklesli rizikové aktíva vyplývajúce z obchodných aktivít Commerzbank zo 191 miliárd Eur na 171 miliárd Eur.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad o rozdelení rizikových aktivít vyplývajúcich z obchodných aktivít Commerzbank, ktoré sú rozdelené podľa segmentov a druhov riziká:

Rizikové aktíva k 31.12.2017 miliardy €	Riziko výpadku úverov	Trhové riziko	Prevádzkové riziko	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	33	1	5	39
Firemní klienti	73	5	9	88
Ostatné a konsolidácia	19	3	4	27
Asset & Capital Recovery	13	3	2	18
Commercial Real Estate	2	0	2	3
Ship Finance	3	0	1	4
Public Finance	8	3	0	11
Koncern	137	13	21	171

Regulačné prostredie

V rámci „Bazilej 3“ zverejnil Bazilejský výbor pre bankový dohľad okrem iného rozsiahle predpisy o zložkách a kvótach vlastného imania ako aj o riadení riziká v oblasti likvidity. Od 1. januára 2014 platí balík noriem CRD-IV (Capital-Requirements-Directive & Regulation), ktorý bol do národnej legislatívy transponovaný v rámci predpisov Bazilej 3. Zvýšené kapitálové požiadavky sú postupne zavádzané do roku 2019 (tzv. „phase-in“). Tento proces bude pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Commerzbank sa prostredníctvom opatrení na optimalizáciu kapitálovej vybavenosti pripravila na zvýšené kapitálové požiadavky.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Okrem toho sa v rámci Bazileja 3 zavádza Leverage Ratio ako nová kvóta zadlženia, ktorá nie je citlivá na riziká. Kvóta Leverage Ratio sa musí od vstupu do platnosti príslušného nariadenia ohlasovať na dozorný orgán, pričom Európska únia ešte musí stanoviť minimálne požiadavky. Commerzbank stanovila interné cieľové veličiny pre Leverage Ratio a tieto zohľadňuje v rámci svojho procesu riadenia kapitálu.

Podstatná časť noviniek v rámci Bazilej 3 predstavuje postupné zavedenie kapitálových vankúšov. Od 1. 1. 2016 platí vankúš na zachovanie kapitálu vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ ako aj anticyklický kapitálový vankúš, ktorý stanovil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými inštitúciami pre nemecké exposures po prvýkrát vo výške 0 %. Vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ bol pre Commerzbank stanovený na rok 2017 vo výške 0,5 %.

V rámci požiadaviek na likviditu sú očakávania týkajúce sa hlásení konkretizované vo forme medzinárodných ukazovateľov likvidity Liquidity Coverage Ratio (LCR) a Net Stable Funding Ratio (NSFR). LCR sú pre všetky európske banky záväzné od 1. októbra 2015. Bazilejský výbor prijal v októbri 2014 definitívnu verziu NSFR, ktorá má pravdepodobne nadobudnúť platnosť 1. januára 2018. Integrácia do európskeho práva má byť realizovaná v rámci tzv. Capital Requirements Regulation II (CRR II). Commerzbank zisťuje oba ukazovatele už v rámci svojich regulačných ohlasovacích procesov, komunikuje ich v rámci interného výkazníctva a hlási ich na dozorný úrad.

V sledovanom roku ukončila Európska centrálna banka tzv. „Thematic Review“ vo vybraných bankách o prijatí zásad pre agregáciu rizikových dát a internom výkazníctve bánk, ktoré zverejnil Bazilejský výbor pre bankový dohľad (BCBS) začiatkom roka 2013. Na základe pozitívnych výsledkov tohto hodnotenia bude Commerzbank ďalej rozvíjať priestor na uplatňovanie zásad a tým predovšetkým plniť očakávania spojené s rastúcim významom riadenia kvality dát v bankách.

Bankový dohľad ECB ako príslušný orgán dohľad v bankách euro zóny, nad ktorými má priamy dohľad, zrealizoval Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) a stanovil minimálne kapitálové požiadavky pre každú finančnú inštitúciu na rok 2018.

Od polovice roka 2014 platia predpisy EU o sanácii a likvidácii bánk - Banking Recovery & Resolution Directive. Táto smernica bola v Nemecku transponovaná do Zákona o sanácii a likvidácii (SAG). Na základe tohto zákona Spolkový úrad pre stabilizáciu finančného trhu (FMSA) k 1. 1. 2015 ako národný úrad pre likvidáciu prevzal zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidáciu a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií. K 1. 1. 2016 prešla zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidáciu a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií, ktoré sú pohľad dohľadu ECB ohrozené, na Single Resolution Board (SRB) v Bruseli. Rovnako banky v euro zóne spustili financovanie jednotného fondu na likvidáciu bánk.

Plán na ozdravenie koncernu bol v decembri 2017 aktualizovaný. Tento plán okrem iného obsahuje aj podrobné informácie o tom, aké možnosti konania a sanácie majú banky v prípade krízy a ktoré špecifické sanačné opatrenia pri rôznych stavoch záfaže vyvedú banky zo stavu sanácie. Spolu s finalizáciou európskych a nemeckých pravidiel a požiadaviek zabezpečí banka aj ďalší rozvoj svojho plánu na ozdravenie.

Commerzbank pôsobí na trhoch, ktoré podliehajú vnútroštátnej aj nadnárodnej regulácii. Okrem toho musí banka rešpektovať nadradené požiadavky účtovných štandardov. Zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov, ktorých frekvencia a rozsah sa v uplynulých rokoch zvýšili, môžu mať dlhodobé až existenciu ohrozujúce dopady na finančný priemysel vo všeobecnosti a obchodný model Commerzbank osobitne. Commerzbank sa od začiatku aktívne zúčastňuje na konzultáciách spojených s prípravou zmien v bankovom prostredí. Pritom sleduje a hodnotí aktuálny vývoj týkajúci sa plánovanej regulácie. Na globálnej úrovni ide najmä o finálne štandardy pre prepracovanie kapitálových požiadaviek pre trhové riziká, ktoré zverejnil Bazilejský výbor pre dohľad nad bankami, ako aj snahy o finalizáciu pravidiel o rizikách súvisiacich so zmenami úrokov v investičnej knihe a o štandardoch pre úverové riziká, vrátane príslušných prahových úprav a požiadaviek na zverejňovanie. Na európskej úrovni bude Commerzbank okrem iného sledovať iniciatívy Európskej komisie o zavedení európskej ochrany vkladov a vytvorení jednotného kapitálového trhu, najmä príslušné pravidlá EU o zaknihovaní aktív a kontrole právnych predpisov EU pre finančné služby.

Riziká súvisiace s výpadkami úverov

Riziká výpadkov úverov (riziká súvisiace s insolventnosťou dlžníkov) zahŕňajú riziko strát v dôsledku výpadkov obchodných partnerov ako aj zmenu tohto rizika. Spoločnosť Commerzbank považuje za tieto riziká okrem rizík v dôsledku výpadkov úverov a rizík tretích dlžníkov aj riziká súvisiace so zmluvnými stranami a vystavovateľmi ako aj riziká súvisiace s krajinami príp. transferové riziká a riziká súvisiace s rezervami.

Stratégia a organizácia

Stratégia úverových rizík je čiastočná riziková stratégia pre riziká výpadkov úverov a je odvodená z celkovej stratégie rizík. Je súčasťou procesu ICAAP koncernu Commerzbank a tvorí spojovací článok medzi riadením rizík v celej banke a operacionalizáciou riadenia rizík spojených s výpadkami úverov. Nadradeným cieľom je zabezpečenie primeranej štrukturálnej kvality rizík úverového portfólia. Na tento účel definuje stratégia úverového rizika apetít úverového rizika, stanovuje ťažiská v oblasti stratégie rizík, poskytuje prehľad o podstatných koncepciách riadenia v oblasti riadenia úverových rizík a prispieva tak k zachovaniu schopnosti niesť riziká v koncerne. Pritom stratégia úverových rizík využíva kvantitatívne a kvalitatívne riadiace nástroje, ktoré poskytujú osobám prijímajúcim rozhodnutia jasnú orientáciu s ohľadom na riadenie portfólia ako aj v jednotlivých prípadoch.

Riadenie úverových rizík predstavuje spoločnú úlohu trhovej strany a rizikovej funkcie na základe jednotnej kultúry úverových rizík koncernu. Správanie v súlade so zákonmi a pravidlami, ako aj morálne a eticky bezchybné správanie tvorí pevnú súčasť kultúry integrity a patrí ako samozrejmosť ku kultúre úverových rizík. Pritom sa riziká výpadkov úverov posudzujú nezávisle od hraníc segmentov a podľa jednotných štandardov. Podľa princípu Three Lines of Defence predstavuje trhová strana prvú obrannú líniu a pri obchodných rozhodnutiach musí zohľadňovať rizikové aspekty. Druhú obrannú líniu tvorí riziková funkcia (trhová postupnosť a rizikový controlling), ktorej úloha spočíva v riadení, obmedzovaní a sledovaní rizík. Tretiu obrannú líniu tvorí interná kontrola. Jej úloha spočíva v nezávislom hodnotení procesov a bezpečnostných opatrení banky a tým aj v posudzovaní aktivít prvej a druhej línie.

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo. Ich súčasťou sú najmenej dvaja zástupcovia segmentov a dvaja zástupcovia z Group Risk Management. Podvýbory sú v zásade zodpovedné za riadenie všetkých úverových rizík z príslušných čiastkových portfólií a sú oprávnené delegovať úverové rozhodnutia v rámci udelených kompetencií.

Za operatívne riadenie úverových rizík na úrovni portfólií a jednotlivých prípadov sú zodpovedné samostatné jednotky. Ich zodpovednosť je rozdelená podľa Bielej knihy a Intensive Care. Všetky úverové rozhodnutia v bielej oblasti sú rozhodnutia typu Risk-Return. Trh a trhová postupnosť sú spoločne zodpovedné za riziká a výnosy, pričom primárne je trhová strana zodpovedná za výnos a strana trhovej postupnosti za riziko. Podľa toho nesmie byť v úverovom procese žiadna strana v oblasti jej primárnej zodpovednosti prehlasovaná.

O klientov s nápadnými rizikami sa starajú špecializované oddelenia intenzívnej starostlivosti. Prevod klientov do tejto oblasti nastáva v okamihu, keď sú splnené definované kritériá pre ich odovzdanie. Okrem kritérií ako sú rating, platobná neschopnosť, exekučné opatrenia zo strany tretích osôb alebo úverový podvod predstavujú kritériá súvisiace s počtom dní prečerpania najdôležitejšie dôvody pre presun týchto klientov do intenzívnej starostlivosti. Tým sa zabezpečuje, aby sa o klientov, ktorí nesplácajú svoje úvery, starali špecialisti v rámci definovaných a jednotných procesov.

V segmente ACR nie sú zodpovednosti podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti oddelené, ale riadenie úverových rizík je pre všetky ratingové stupne spojené v jednej jednotke.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

S ohľadom na aktíva združené v tomto segmente sa usilujeme o úplnú šetrnú likvidáciu. Za týmto účelom boli stanovené hranice na základe EaD a zavedené riadenie aktív, ktoré prebieha prostredníctvom pravidelného plánovania aktív. Pritom spočíva náš cieľ v likvidácii častí portfólia a jednotlivých podielov s mimoriadne vysokou kapitálovou viazanosťou príp. v ich oslabení. Na cieľnú likvidáciu portfólia je možné využiť aj príležitosti spojené so šetrným predajom čiastkových portfólií. Likvidácia aktív v oblasti Public Finance prebieha primárne na základe pravidelných splatností. Z toho vyplývajúce trhové príležitosti sa cielene používajú na predaj jednotlivých aktív.

Riadenie rizík

Na riadenie rizík súvisiacich s výpadkami úverov využíva Commerzbank rozsiahly systém riadenia rizík. Tento rámec zahŕňa organizáciu, metódy a modely, stratégiu rizík s kvantitatívnymi a kvalitatívnymi nástrojmi riadenia ako aj regulačné mechanizmy a procesy. Systém riadenia rizík zabezpečuje zhora nadol konzistentné a priebežné riadenie celého úverového portfólia a čiastkových portfólií až po jednotlivé prípady.

Ukazovatele a impulzy nevyhnutné na operatívne riadenie rizík sú odvodené z nadriadených cieľov koncernu a na nadriadených úrovniach sa dopĺňajú o čiastkové portfólia príp. produktové špecifiká. Úverový kompetenčný poriadok orientovaný na riziká vedie pozornosť riadenia najvyšších rozhodovacích grémií napríklad na riziká koncentrácie príp. odchýlky od stratégie rizík.

Kvantitatívne zvodidlá stratégie úverových rizík pritom zabezpečujú obmedzenie rizika pri slabších bonita a angažovaniach s vysokými príspevkami Loss-at-Default (riadenie koncentrácie), ďalej pre vybrané čiastkové portfólia s vysokou váhou rizika alebo regulačnou relevanciou a prípadne aj pre jednotlivé produkty s vysokým podielom na portfóliu. Podrobnosti operacionalizácie zvodidiel pre zvolené čiastkové portfólia sú upravené v stratégiách jednotlivých portfólií. Okrem toho kvalitatívne zvodidlá definujú vo forme úverových stratégií cieľové obchody banky. Pre jednotlivé transakcie upravujú, akým typom obchodov by mali byť využívané dostupné rizikové zdroje. Úverové stratégie sú pevne zakotvené v úverovom procese. Obchody, ktoré nezodpovedajú týmto požia-

vkám, sú eskalované na základe príslušného kompetenčného poriadku.

Koncernové zvodidlá sú založené na analýzach trendov, ktoré sa orientujú podľa rizík (napr. na vývoj slabšej bonity v priebehu času) pri zapojení externých rámcových podmienok a interných zadaní. Zvodidlá portfólia sú odvodené predovšetkým z analýz vykonaných rozhodujúcemu dňu (napr. z ratingového profilu jednotlivých tried aktív). Podstatné faktory na určenie produktových zvodidiel sú analýzy trendov špecifických hnacích síl rizika (napr. za účelom ukončenia úverovania stavebného financovania). Vyhotovenie úverových v stratégii a stratégii portfólií naproti tomu spočíva primárne na viac stupňov procese schvaľovania medzi zodpovednými osobami za produkt a portfólio a pri zapojení interných a externých zdrojov informácií.

Na sledovanie dodržiavania zadaní v oblasti stratégií úverových rizík bol ďalej vytvorený priebežný monitoring a výkazníctvo na úrovni koncernu a segmentov, prípadne čiastkových portfólií. Asset Quality Reviews rizikovej funkcie tak významnou mierou prispievajú k zabezpečeniu kvality a včasnému rozoznávaniu rizík. Ťažiská sledovania sa menia podľa témy okruhu adresátov, sú vytvorené aj ad-hoc procesy podávania informácií. Krízové udalosti môžu ohroziť primeranosť vybavenia kapitálom a likviditou a tým aj schopnosť banky niesť riziká. V prípade krízy zabezpečuje tím Task Force Risk Mitigation (TFRM) flexibilné riadenie rozhodnutí prijatých v rámci koncernu.

Zamedzenie koncentrácií rizík tvorí neoddeliteľnú súčasť riadenia rizík. Aby sme mohli tieto riziká včas spoznať a obmedziť, sú koncentrácie rizík riadené okrem iného u jednotlivých veľkých klientov (hromadné riziká) ako aj v krajinách alebo skupinách klientov, a to formou aktívneho prístupu pri zohľadnení špecifických vlastností segmentov.

Na riadenie hromadných rizík sa používa jednotná definícia na základe pojmu „all-in“. Pojem „All-in“ zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru.

Manažment a rizikový výbor Dozornej rady je pravidelne informovaný o výsledkoch analýz.

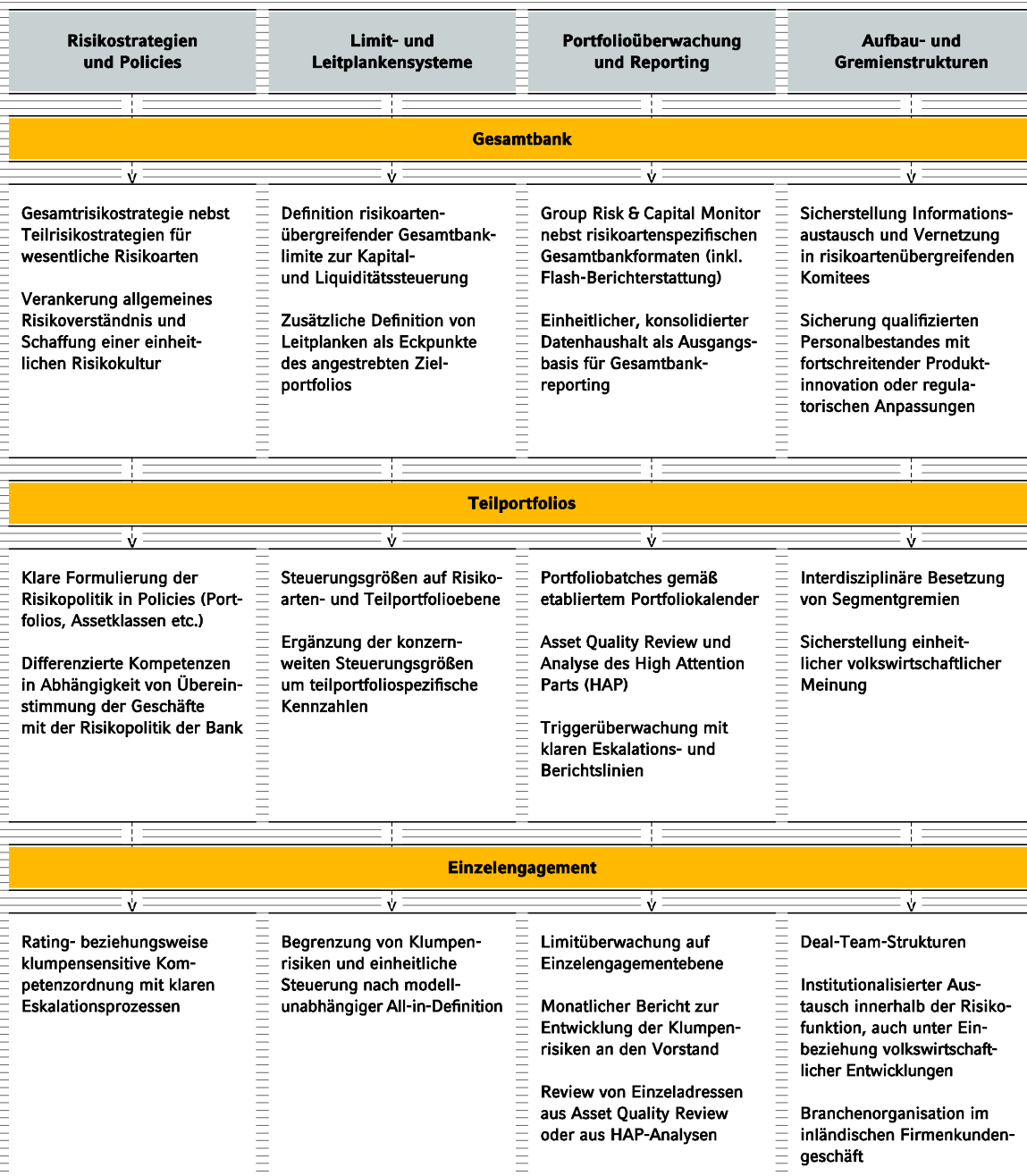
Riadenie ekonomickej viazanosti kapitálu

Cieľom riadenia ekonomickej viazanosti kapitálu je primerané kapitálové vybavenie koncernu Commerzbank. Za týmto účelom sa pre ekonomický rizikový kapitál stanovujú všetky relevantné druhy rizík v rámci celkovej rizikovej stratégie koncernu a označujú sa limitmi, predovšetkým limitom CVaR. Na základe systematicky obmedzených možností na krátkodobé zníženie rizika výpadku je

pre riadenie úverového rizika dôležité, aby bol zohľadnený očakávaný vývoj (v strednodobom a dlhodobom ohľade). Z tohto dôvodu zohrávajú odhadované hodnoty ukazovateľov úverového rizika pri priebežnom riadení významnú úlohu. Na úrovni segmentov a obchodných oblastí sa sledujú zmeny odhadu a v prípade potreby sa z nich vyvodzujú impulzy pre riadenie. Banka nepoužíva kaskádovú koncepciu limitov pre úverové riziko pod úrovňou koncernu.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Steuerungsinstrumente und -ebenen im Überblick



Ratingová klasifikácia

Ratingové hodnotenie Commerzbank obsahuje 25 ratingových stupňov pre úvery bez výpadkov (1.0 až 5.8) a 5 defaultných tried (6.1 až 6.5). Hlavná stupnica Commerzbank priradzuje každej ratingovej triede časovo stabilný a neprekývajúci sa rozsah pravdepodobnosti výpadkov. Ratingové postupy podliehajú každoročnej validácii a rekalibrácii, takže na pozadí skutočne zistených výpadkov odzrkadľujú najaktuálnejšie hodnotenie. Podľa koncepcie hlavnej stupnice ostávajú pre účely porovnateľnosti v rámci hlavnej stupnice Commerzbank výpadkové pásma priradené ratingom (stabilné s

ohľadom na čas a portfólio) podľa čl. 136 CRR. Pre orientáciu sú vždy uvedené aj externé ratingy. Keďže pri externých ratingoch je možné sledovať pre rozličné portfóliá odlišné miery výpadkov, ktoré z roka na rok kolišu, nie je priamy prevod možný.

Úverové kompetencie jednotlivých zamestnancov ako aj kompetencie výborov (predstavenstvo, úverový výbor, úverové podvýbory) sú členené podľa výšky angažovanosti ako aj podľa ratingových tried.

Commerzbank-Masterskala

Rating Commerzbank AG	PD- und EL-Midpoint %	PD- und EL-Bereich %	S&P-Skala	Bonitätsstufen nach Art. 136 CRR ¹
1,0	0	0	AAA	I
1,2	0,01	0–0,02	AAA	I
1,4	0,02	0,02–0,03	AA+	
1,6	0,04	0,03–0,05	AA, AA-	II
1,8	0,07	0,05–0,08	A+, A	
2,0	0,11	0,08–0,13	A-	III
2,2	0,17	0,13–0,21	BBB+	
2,4	0,26	0,21–0,31	BBB	IV
2,6	0,39	0,31–0,47	BBB-	
2,8	0,57	0,47–0,68	BB+	V
3,0	0,81	0,68–0,96	BB	
3,2	1,14	0,96–1,34	BB	VI
3,4	1,56	1,34–1,81	BB-	
3,6	2,10	1,81–2,40	B+	D
3,8	2,74	2,40–3,10	B	
4,0	3,50	3,10–3,90	B	Default
4,2	4,35	3,90–4,86	B-	
4,4	5,42	4,86–6,04	CCC+, CCC, CCC-, CC, C	Default
4,6	6,74	6,04–7,52	CCC, CC, C	
4,8	8,39	7,52–9,35		Default
5,0	10,43	9,35–11,64		
5,2	12,98	11,64–14,48		Default
5,4	16,15	14,48–18,01		
5,6	20,09	18,01–22,41		Default
5,8	47,34	22,41–99,99		
6,1		Überziehung >90 Tage		Default
6,2		Drohende Zahlungsunfähigkeit		
6,3	100	Sanierung mit Sanierungsbeiträgen		Default
6,4		Kündigung ohne Insolvenz		
6,5		Insolvenz		Default

¹ CRR = Capital Requirements Regulation (EU) Nr. 575/2013.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Znižovanie rizík

Zábezpeky zohľadňované pri riadení rizika v koncernu predstavujú k 31. 12. 2017 celkom 99,0 miliárd Eur za položky vo výkonnom portfóliu ako aj 1,6 miliardy Eur za defaultné portfólio. Zábezpeky predstavujú prevažne hypotekárne dlhy k nehnuteľnostiam užívateľným dlžníkom a cudzími osobami a dlhy k firemným objektom ako aj záruky a záruky za výpadok. S ohľadom na lodné portfólio sa ako zábezpeka použili najmä lodné hypotéky.

Koncern Commerzbank

Obchodné aktivity sa zameriavajú na dva segmenty klientov „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“. V segmente Asset & Capital Recovery banka združila aktivity z oblastí Commercial Real Estate a Ship Finance ako aj komplexnejšie financovania z oblasti Public Finance. Všetky portfólia v týchto oblastiach by mali byť následne v plnom rozsahu zlikvidované.

Ukazovatele úverového rizika

Tieto ukazovatele sú v koncerne Commerzbank rozdelené v ratingových stupňoch 1,0 – 5,8 na segmenty nasledovne:

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2017	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota a rizík Bp.	CVaR Mil. €
Súkromní klienti a podnikatelia	154	397	26	2 444
Firemní klienti	180	421	23	5 417
Ostatné a konsolidácia	75	31	4	1 784
Asset & Capital Recovery	13	330	255	716
Koncern	423	1 180	28	10 362

¹ V zásade ide o likvidné portfólia oblasti Group Treasury.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené rozdelenie koncernového portfólia v podiele 83% na interné ratingové triedy 1 a 2, ktoré pokrývajú investičnú oblasť.

Rozdelenie ratingu k 31.12.2017 EaD %	1,0–1,8	2,0–2,8	3,0–3,8	4,0–4,8	5,0–5,8
Súkromní klienti a podnikatelia	31	51	14	3	1
Firemní klienti	20	59	16	3	2
Ostatné a konsolidácia	66	31	3	0	0
Asset & Capital Recovery	4	68	5	6	17
Koncern	32	51	13	2	2

V rámci zisťovania rizík krajín patriacich do koncernu sa zisťujú transferové riziká ako aj regionálne špecifické riziká ovplyvnené politikou a konjunktúrou, ktoré pôsobia na jednotlivé hospodárske subjekty v krajine. Riadenie a obmedzovania rizík krajín prebieha na základe Loss at Default na úrovni krajín. Angažovanosť v krajinách, ktoré sú na základe ich veľkosti pre Commerzbank podstatné ako aj angažovanosť v krajinách, v ktorých Commerzbank v pomere k príslušnému HDP významne investovala, je osobitne diskutovaná vo výbore pre strategické riziká.

Regionálne rozdelenie rizík zodpovedá strategickému orientácii banky a odráža globálnu obchodnú činnosť banky.

Koncernové portfólio podľa regiónov k 31.12.2017	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizík Bp.
Nemecko	221	442	20
Západná Európa	99	128	13
Stredná a východná Európa	41	180	44
Severná Amerika	29	71	24
Ázia	21	39	19
Ostatné	12	318	258
Koncern	423	1 180	28

Takmer polovica objemu pripadá na Nemecko, ďalšia tretina na ostatné európske krajiny a 7% na severnú Ameriku. Zvyšná časť je silne diverzifikovaná a je rozdelená na veľký počet krajín, v ktorých sa poskytuje podpora pre nemeckých exportérov príp. v ktorých má Commerzbank lokálne pobočky. Očakávané straty koncernového portfólia sa väčšinou dotýkajú Nemecka a západnej Európy. Očakávané straty sú spojené najmä s financovaním lodí.

Na pozadí aktuálneho geopolitického vývoja budú intenzívne sledované krajiny ako Rusko, Turecko a Čína. Ku koncu štvrtého štvrťroka 2017 bola angažovanosť v Rusku na úrovni 2,3 miliárd Eur, angažovanosť v Turecku bola na úrovni 2,3 miliardy Eur a angažovanosť v Číne bola na úrovni 5,8 miliárd Eur.

V dôsledku dlhovej krízy štátov sa sleduje aj hodnota Sovereign Exposure Talianska a Španielska. Hodnota Sovereign Exposure Talianska bola na konci štvrtého štvrťroka 2017 na úrovni 9,2 miliárd Eur a Sovereign Exposure Španielska na úrovni 0,8 miliárd Eur.

Riziková prevencia

Riziková prevencia v úverových obchodoch bola v obchodnom roku 2017 na úrovni 781 mil. Eur. Celkovo bola o 119 mil. Eur nižšia než v predchádzajúcom roku.

Opravné položky k cenným papierom neboli zohľadnené v rámci rizikovej prevencie, ale v rámci výsledku z oceňovania (poznámka č. 11) príp. v rámci výsledku z finančných činností (poznámka č. 13). Uvedené časti správy o stave koncernu poskytujú ďalšie podrobnosti.

S ohľadom na celkový rok 2018 počítame s rizikovým výsledkom podľa IFRS 9 vo výške menej ako 600 mil. Eur. Ak by malo dôjsť k masívnemu zhoršeniu geopolitických alebo rámcových ekonomických podmienok alebo ak by mali vzniknúť výpadky pri jednotlivých úveroch, bude potrebná vyššia riziková prevencia.

Riziková prevencia mil. €	2017	2016
Súkromní klienti a podnikatelia	154	119
Firemní klienti	295	185
Ostatné a konsolidácia	-4	-3
Asset & Capital Recovery	336	599
Koncern	781	900

Defaultné portfólio

Defaultný objem bol ku koncu roka 2017 oproti predchádzajúceho roku znížený o celkovo 1,3 miliárd Eur. Tento vývoj súvisel najmä s úspešnou realizáciou stratégie likvidácie ACR, ako aj s reštrukturalizáciou v ostatných segmentoch.

Nižšie je zobrazený defaultný objem a vypadnuté pohľadávky z kategórie úvery LaR:

Defaultné portfólio koncern mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Default-Portfolio	5 569	6 914
SLLP ¹	2 770	3 243
GLLP ²	544	673
Zábezpeky	1 578	2 256
Coverage Ratio (%) ³	78	80
NPL-Ratio (%) ⁴	1,3	1,6

¹ Specific Loan Loss Provision.

² General Loan Loss Provision (paušálna riziková prevencia pre vzniknuté, avšak neohlásené výpadky v rámci Performing-Portfolio).

³ Coverage Ratio: súčet rizikovej prevencie, zábezpek (a GLLP) v pomere k defaultnému objemu.

⁴ NPL-Ratio: defaultný objem (Non-Performing Loans- NPL) v pomere k celkovej hodnote Exposure (EaD vrátane NPL).

Defaultné portfólio sa v závislosti od druhu defaultu rozdeľuje na päť tried:

- Ratingový stupeň 6.1: hroziaca platobná neschopnosť (po splatnosti viac ako 90 dní)
- Ratingové stupne 6.2/6.3: banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov k ozdraveniu
- Ratingové stupne 6.4/6.5: banka vypovie pohľadávku príp. klient je platobne neschopný.

Nasledujúca tabuľka ukazuje rozdelenie defaultného portfólia na päť defaultných tried:

Ratingové triedy k 31.12.2017 mil. €	6,1	6,2/6,3	6,4/6,5	Koncern
Defaultný objem	631	2 327	2 611	5 569
SLLP	166	1 071	1 533	2 770
Zábezpeky	279	704	594	1 578
Coverage Ratio bez GLLP (%)	71	76	81	78

Prečerpávanie v bielej knihe

S cieľom vyhnúť sa nárastu defaultného portfólia Commerzbank starostlivo sleduje prípadné prečerpávanie. Okrem spúšťacieho mechanizmu po uplynutí 90 dní od termínu splatnosti sa už od prvého dňa po uplynutí termínu splatnosti aktivuje mechanizmus, ktorý podporuje IT systém. V nasledovnej tabuľke sú zobrazené prečerpávanie v Bielej knihe na základe rizikového parametra Exposure at Default ku koncu decembra 2017:

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

EaD Mil. €	> 0 ≤ 30 dni	> 30 ≤ 60 dni	> 60 ≤ 90 dni	> 90 dni	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	643	136	55	2	836
Firemní klienti	1 923	12	10	0	1 945
Asset & Capital Recovery	24	9	0	0	33
Koncern¹	2 590	157	65	2	2 920

¹ vrátane segmentu Ostatné a konsolidácia.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia

Segment súkromných a firemných klientov zahŕňa aktivity koncernových častí Súkromní klienti a podnikatelia, Firemní klienti, comdirect bank a Commerz Real. Činnosti mBank sú zobrazené v rámci segmentu súkromných a firemných klientov. V oblasti súkromných klientov sú združené obchodné činnosti tuzemských filiállok pre súkromných a firemných klientov ako aj Wealth Management. Oblasť Firemní klienti pokrýva obchodných klientov a menších firemných klientov.

Ťažisko portfólia leží na klasickom financovaní vlastného bývania a financovaní investícií do nehnuteľností (privátne financovanie výstavby a výnosové objekty s hodnotou EaD vo výške 75 miliárd Eur). Na základe jednotlivých úverov v objeme 19 miliárd Eur zabezpečujeme úvery pre našich obchodných a firemných klientov. Okrem toho pokrývame potrebu denných úverov našich klientov formou spotrebných úverov (dispozičné úvery, splátkové úvery, kreditné karty 14 miliárd Eur). Nárast portfólia v roku 2017 zo 140 miliárd EUR na 154 miliárd EUR vyplýva prevažne z podstatného zvýšenia súkromného financovania výstavby.

Oproti poslednému dňu roka 2016 sa hustota rizika zvýšila o 5 bázičkových bodov na 26 bodov. Tento nárast súvisí výhradne s prevzatím obchodných činností v oblasti splátkových úverov od spoločnosti Commerz Finanz GmbH.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2017	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Súkromní klienti a podnikatelia	92	176	19
Firemní klienti	26	60	23
comdirect bank	4	10	23
Commerz Real	1	4	74
mBank	32	148	46
Súkromní klienti a podnikatelia	154	397	26

Riziková prevencia v segmente Súkromní klienti a podnikatelia sa síce v porovnaní s predchádzajúcim rokom v roku 2017 zvýšila o 35 miliónoch, ak však aj tak ostala na úrovni 154 miliónoch Eur, čo predstavuje nízku úroveň.

Defaultný objem segmentu oproti 31. decembru 2016 klesol o 127 mil. Eur na 1 864 mil. Eur.

Defaultné portfólio Segment Súkromní klienti a podnikatelia mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Defaultné portfólio	1 864	1 737
SLLP	951	834
GLLP	162	155
Zábezpeky	564	675
Coverage Ratio (%)	81	87
NPL-Ratio (%)	1,2	1,2

Segment Firemní klienti

V tomto segmente združuje koncern obchody so strednými podnikmi, verejným sektorom a inštitucionálnymi klientmi a nadnárodnými spoločnosťami. Okrem toho sa tento segment stará o vzťahy koncernu s tuzemskými a zahraničnými bankami a finančnými inštitúciami ako aj centrálnymi bankami. Regionálne ťažisko našich činností sa nachádza v Nemecku a západnej Európe. Ďalej sú v tomto segmente združené aktivity koncernu na kapitálovom trhu orientované na klientov.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2016	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Stredné podniky	75	166	22
International Corporates	60	99	17
Financial Institutions	21	64	31
Equity Markets & Commodities	4	2	5
Ostatní	20	90	44
Firemní klienti	180	421	23

Hodnota EaD segmentu Firemní klienti v porovnaní s koncom decembra 2016 klesla zo 195 miliárd Eur na 180 miliárd Eur. Tento pokles súvisí najmä s oblasťou stredných podnikov a portfóliom finančných inštitúcií. Hustota rizika v tejto oblasti klesla z 28 bázičkových bodov na 23 bodov.

Podrobnosti o vývoji portfólia finančných inštitúcií sa nachádzajú na strane 118.

Riziková prevencia segmentu Firemní klienti sa zvýšila na základe väčšieho samostatného prípadu na 295 mil. Eur, čím bola o 110 mil. Eur nad úrovňou predchádzajúceho roka.

Defaultné portfólio segmentu oproti 31. decembru 2016 kleslo o 771 mil. Eur.

Defaultné portfólio segmentu Firemní klienti mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Defaultné portfólio	2 592	3 363
SLLP	1 243	1 563
GLLP	251	323
Zábezpeky	543	780
Coverage Ratio (%)	69	70
NPL-Ratio (%)	1,4	1,7

Segment Asset & Capital Recovery

Segment obsahuje segment položky z oblastí Commercial Real Estate (CRE) a Ship Finance (SF) ako aj komplexnejšie financovania z oblastí Public Finance. Všetky portfóliá v týchto oblastiach majú byť postupne úplne zlikvidované.

V roku 2016 boli do segmentu Firemní klienti prevedené portfóliá v objeme ca 8 miliárd EUR z oblastí financovania firemných nehnuteľností a financovania lodí. Tieto portfóliá boli do konca roka 2017 znížené na hodnotu 2,5 miliardy EUR.

Angažovanosť pri zlyhaní dlžníka v tomto segmente bola ku koncu roka 2017 na úrovni 13 miliárd Eur, a tým o ca. 1,5 miliárd Eur nižšia než v uplynulom roku.

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2017	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Commercial Real Estate	1	20	185
Ship Finance	2	255	1 364
Public Finance	10	55	55
Asset & Capital Recovery	13	330	255

Commercial Real Estate

Portfólio pokleslo v dôsledku splatení a umorenia. Hustota rizika sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšila zo 174 na 185 bázičických bodov. Defaultné portfólio pokleslo o 0,2 miliardy EUR na 0,4 miliardy EUR.

Ship Finance

Angažovanosť financovania lodí v Bielej knihe oproti stavu k 31. decembru 2016 klesla o celkovo 1,6 miliárd Eur. Aj defaultné portfólio pokleslo oproti 31. decembru 2016 o 0,5 miliárd EUR na 0,7 miliárd EUR.

Ťažisko portfólia leží naďalej na troch štandardných typoch lodí, a to kontajnerové lode (1,0 miliárd EUR), tankery (0,5 miliárd EUR) a nákladné lode (0,4 miliárd EUR). Zvyšok portfólia zahŕňajú lode so špeciálnou tonážou a veľkou diverzifikáciou v rôznych segmentoch lodí.

Na lodných trhoch očakávame v roku 2018 úroveň charterovej prepravy v podobnej výške ako v uplynulom roku. Nadmerná ponuka tonáže sa síce môže znížiť, však naďalej pôjde o nadmerný objem. Pozitívny vývoj, ktorý sa začal v roku 2017, je podporený aj prognózou celosvetového ekonomického a obchodného rastu zo strany IWF.

Vo vzťahu k využívaniu kontajnerov sledujeme od roku 2016 výraznú zdržanlivosť pri nových objednávkach. Existujúci stav objednávok v spojení s relatívne nízkym objemom šrotovania na však nepripustí výrazné zotavenie objemu charterovej dopravy v roku 2018. Aktuálna úroveň charterovej dopravy výrazne presahuje prevádzkové náklady, avšak ešte nepripúšťa úplné kapitálové služby. Posúvanie dodávok lodí, ktoré je možné vnímať už niekoľko rokov, by mohlo aj v roku 2018 znížiť tlak z narastajúcej ponuky flotíl. V spojení s očakávaným rastom svetového obchodu by to v roku 2018 mohlo viesť k úrovni charterovej dopravy, ktorá zodpovedá úrovni z roku 2017.

Relatívne dobre sa v roku 2017 vyvíjal objem charterovej dopravy pre nákladné lode (bulker). Hlavnými hnacími silami boli vysoké objemy dovozu železnej rudy a uhlia v Číne ako aj celosvetový nárast exportu obilia a sóje. Aj v oblasti nákladných lodí je možné od roku 2016 pozorovať väčšiu disciplínu pri nových objednávkach ako aj rozpustenia v knihe objednávok. V spojení s pozitívnou prognózou IWF pre svetový hrubý domáci produkt v roku 2018 očakávame objem charterovej dopravy na úrovni predchádzajúceho roka.

Trh tankerov prepravujúcich ropu a produkty bol aj v roku 2017 naďalej komplikovaný a vyznačoval sa poklesom objemu charterovej dopravy. Vysoké ceny ropy do roku 2014 tu vyvolali celý rad nových objednávok na lode, ktorých podstatná časť bude dodaná do roku 2018. Zníženie cien ropy od jesene 2016 viedlo najprv k veľmi dobrej zamestnanosti a k viac než dostatočnému objemu charterovej dopravy pre ropné tankery, nakoľko mnoho krajín využilo znížené ceny na zvýšenie svojich strategických rezerv ropy. Ukončenie tohto efektu v spojení s medziasom zvýšenou flotilou následne viedlo k prepadu v objeme charterovej dopravy. S ohľadom na rok 2018 je potrebné vychádzať z naďalej mierneho nárastu dopytu po rope v spojení s nízkym počtom dodaných nových lodí a z mierneho zotavenia.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

V dlhodobej perspektíve vychádzame zo zotavenia celého lodného trhu, ktoré však bude podľa segmentu lodí a ich veľkosti mať rôzny vývoj. Zotavenie objemu charterovej dopravy – pri zohľadnení príslušnej úrovne ku koncu roka 2017 – tak predstavuje dlhodobú prognózu v závislosti od segmentu lodí a ich veľkosti v rozsahu od + 10 % do viac ako + 50 %-ného nárastu objemu charterovej dopravy v nasledujúcich rokoch. Pritom je potrebné v mnohých segmentoch ešte stále zohľadniť veľmi nízku východiskovú úroveň ku koncu roka 2017.

V rámci nezniženej likvidácie portfólia bude banka naďalej pokračovať v znižovaní problémových a nevykonných úverov.

Public Finance

Čiastkové portfólio Public Finance v segmente ACR v zásade pozostáva z aktív s uspokojivou až dobrou bonitou a čiastočne dlhou dobou platnosti a komplexnou štruktúrou voči obciam vo Veľkej Británii (4,4 miliárd Eur EaD), iniciatíve Private-Finance (PFI-) Portfólio (4,2 miliárd Eur EaD) s regionálnym ťažiskom vo Veľkej Británii ako aj ďalšími prevažne americkými dlžníkmi v oblasti Public-Finance (1,3 miliárd Eur EaD).

Nárast Expected Loss oproti koncu obchodného roka 2016 súvisí so zotavením odpísaných angažovaností pri zaistovaní štátneho financovania.

Viď podrobnosti k vývoju portfólia nebankových finančných inštitúcií na strane 118 nasl.

Budúci vývoj portfólia Public-Finance závisí od politického, ekonomického a monetárneho vývoja, najmä vo Veľkej Británii a USA.

Riziková prevencia mil. €	2017	2016
Commercial Real Estate	5	42
Ship Finance	332	559
Public Finance	-2	-1
Asset & Capital Recovery	336	599

V segmente ACR sa riziková prevencia v obchodnom roku 2017 výrazne znížila o 263 miliónov eur a bola na úrovni ca 336 miliónov eur. Riziková prevencia pritom takmer v plnom rozsahu pripadla na lodné portfólio.

Defaultné portfólio Segment ACR mil. €	31.12.2017			31.12.2016		
	ACR	CRE	SF	ACR	CRE	SF
Defaultný objem	1 113	384	729	1 805	562	1 243
SLLP	571	142	429	838	210	628
GLLP	130	10	119	192	20	172
Zábezpeky	471	188	283	800	334	466
Coverage Ratio (%)	94	86	98	91	97	88
NPL-Ratio (%)	7,9	26,1	28,0	11,2	22,7	26,2

Analýzy ďalších portfólií

Nasledujúce analýzy sú nezávislé od príslušnosti k jednotlivým segmentom. Pri nižšie zobrazených položkách je potrebné upozorniť na to, že tieto sú v plnom rozsahu obsiahnuté v zobrazení koncernu a segmentov.

Portfólio firemných klientov podľa sektorov

Corporates-Exposure je rozdelená na jednotlivé sektory nasledovne:

Corporates-Portfólio podľa sektorov k 31.12.2017	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Energetika/odpadové hospodárstvo	18	38	21
Spotreba	15	41	27
Technológie / elektronika	12	30	26
Veľkoobchod	12	43	37
Doprava/cestovný ruch	11	23	21
Automobilový priemysel	10	20	20
Suroviny/kovy	9	26	28
Služby/médiá	9	23	25
Chémia/Obaly	9	36	40
Strojárstvo	9	22	25
Stavebníctvo	5	14	27
Farmaceutický priemysel / zdravotníctvo	4	13	28
Ostatné	5	14	27
Celkom	128	342	27

Portfólio finančných inštitúcií

Po znížení počtu našich korešpondenčných bánk v roku 2016 sú v centre pozornosti naďalej aktivity Trade-Finance, ktoré vykonávame v záujme našich firemných klientov ako aj aktivity na kapitálovom trhu. Realizujú transakcie s vybranými protistranami podľa nových štandardov European Market Infrastructure Regulation (EMIR).

Intenzívne sledujeme dopady zadaní dozorných orgánov na banky. V tejto súvislosti sledujeme stratégiu znižovania Exposures, ktoré môžu prípade bail-in dotknutej inštitúcie viesť k stratám.

Rovnako presne sledujeme vývoj niektorých Emerging Markets s jednotlivými témami, ako napr. recesia, embargá alebo istá závislosť od cien ropy a na danú situáciu reagujeme formou flexibilného riadenia upraveného podľa situácie v krajine. Celkovo naša vôľa pre riziká vyzerá tak, aby bolo portfólio čo najviac reakcie schopné.

Portfólio FI podľa regiónov	31.12.2017			31.12.2016		
	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Nemecko	5	5	11	6	6	11
Západná Európa	13	9	7	17	21	12
Stredná a východná Európa	4	16	42	5	21	43
Severná Amerika	2	1	9	2	3	15
Ázia	11	27	25	10	27	27
Ostatné	5	19	40	6	36	58
Celkom	38	77	20	46	114	25

Portfólio nebankových finančných inštitúcií

Portfólio nebankových finančných inštitúcií (NBFi) zahŕňa predovšetkým rôzne poisťovne, manažérov aktív, regulované fondy ako aj centrálnu protistranu. Regionálne ťažisko týchto obchodných aktivít sa nachádza v Nemecku, západnej Európe a USA.

Nové obchody sú realizované v záujme našich inštitucionálnych klientov, pričom sa Commerzbank zameriava na atraktívne

príležitosti so subjektami s dobrou bonitou. Z pohľadu riadenia portfólií je našim cieľom zabezpečiť kvalitu portfólia a jeho reakcie schopnosť.

Nárast Expected Loss v severnej Amerike súvisí so zotavením odpísaných angažovaností pri zaisťovaní štátneho financovania.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Portfólio NBFi podľa regiónov	31.12.2017			31.12.2016		
	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Nemecko	17	25	15	17	26	15
Západná Európa	12	20	16	12	24	20
Stredná a východná Európa	1	5	56	1	4	65
Severná Amerika	7	41	58	8	10	14
Ázia	1	1	10	1	1	11
Ostatné	1	1	16	1	1	14
Celkom	40	94	24	39	67	17

Položky vydané originátorom

Commerzbank zrealizovala v priebehu predchádzajúcich rokov najmä z dôvodu manažovania kapitálu zo zaknihovania úverových pohľadávok voči klientom v aktuálnom objeme 7,6 miliárd Eur.

K 31. decembru 2017 boli zadržané rizikové položky vo výške 7,1 miliárd Eur, väčšina zo všetkých položiek pripadla v hodnote 7,0 miliárd Eur na seniorské tranže, ktorých rating je dobrý až veľmi dobrý.

Objem Commerzbank ¹						
Objem zaknihovania miliardy €	Splatnosť	Senior	Mezzanine	First Loss Piece	Celkový objem ¹ 31.12.2017	Celkový objem ¹ 31.12.2016
Corporates	2025–2036	7,0	0,1	<0,1	7,6	6,1
Celkom		7,0	0,1	<0,1	7,6	6,1

¹ Tranže / spätné odkúpenia (nominálne): banková a obchodná kniha.

Conduit Exposure a ostatné Asset-backed Exposures

Commerzbank je sponzorom Multiseller Asset-backed Commercial Paper Conduits „Silver Tower“. Banka organizuje zaknihovanie pohľadávok klientov zo segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. Ide najmä o obchodné a lízingové pohľadávky. Obchody sú financované buď vydaním Asset-backed Commercial Papers (ABCP) alebo čerpaním úverových liniek (likvidných liniek). Objem ako aj rizikové hodnoty Conduit „Silver Tower“ boli v 4. štvrtroku 2017 stabilné. V obchodnom roku 2017 objem s úrovňou 4,0 miliárd EUR kole so 31.12.2017 o 0,1 miliárd EUR..

Riziká súvisiace s likviditou a vyplývajúce z transakcií ABS sú konzervatívne modelované v rámci interného modelu rizík v oblasti likvidity. Na strane jednej sa pre najhorší prípad predpokladá, že Commerzbank bude musieť refinancovať väčšiu časť nákupných objemov, ktoré boli poskytnuté účelovým spoločnostiam v rámci „Silver Tower“. Na strane druhej sa niektoré vlastné aktíva zo zaknihovacích transakcií zohľadňujú ako likvidné aktíva len vtedy, ak ide o položky vhodné aj pre centrálnu banku. Tieto položky sa pri hodnotení rizík v oblasti likvidity zohľadňujú pri uplatnení konzervatívnych zrážok.

Ostatné Asset-backed-Exposures sú prevažne štátom garantované ABS papiere spoločnosti Commerzbank Finance & Covered Bond S.A. ako aj Commerzbank AG Inland. Objem v priebehu roka 2017 klesol na 4,5 miliárd EUR (december 2016: 5,3 miliárd EUR), rizikové hodnoty klesli na 4,4 miliárd EUR (december 2016: 5,2 miliárd EUR).

Portfólio Forbearance

Definícia EBA pojmu Forbearance (preklad: odklad, predĺženie splatnosti alebo strpenie, zhovievavosť) sa skladá z dvoch častí, ktoré musia byť v rovnakom čase splnené: klient sa musí nachádzať vo finančných ťažkostiach a banka musí odsúhlasiť opatrenia vo forme kompromisov voči klientovi, ktoré by za iných okolností neboli možné. Táto definícia je nezávislá od toho, či ide o klienta vo výkonnom alebo nevykonnom portfóliu. Za kompromisy sa považujú napr. odklad, zvýšenie limitu príp. zvýšenie úveru a vzdanie sa nárokov v rámci reštrukturalizácií. Definícia Forbearance platí nezávisle od toho, či sa klient nachádza v portfóliu Performing alebo Non-Performing.

¹ Riziková hodnota predstavuje hodnotu hotovostných nástrojov vykázanú v súvahe, pri položkách Long-CDS pozostáva táto hodnota z nominálnej hodnoty referenčného nástroja pri odpočítaní hotovostnej hodnoty úverového derivátu.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené celkové portfólio Forbearance spoločnosti Commerzbank na základe novej definície EBA ako aj riziková prevencia pre tieto položky:

Portfólio Forbearance podľa segmentov k 31.12.2017	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia ¹ mil. €	LLP Coverage Ratio %
Súkromní klienti a podnikatelia	1 268	180	14
Firemní klienti	1 899	247	13
Asset & Capital Recovery	2 157	406	19
Koncern	5 324	834	16

¹ SLLP a GLLP.

Podľa regiónov vyzerá portfólio nasledovne:

Portfólio Forbearance podľa regiónov k 31.12.2017	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia mil. €	LLP Coverage Ratio %
Nemecko	3 236	473	15
Západná Európa	1 088	177	16
Stredná a východná Európa	705	157	22
Severná Amerika	21	1	3
Ázia	30	4	14
Ostatné	243	22	9
Koncern	5 324	834	16

Okrem rizikovej prevencie vo výške 834 mil. Eur sú riziká v portfóliu Forbearance kryté zábezpekami vo výške celkovo 1 304 mil. Eur.

Trhové riziká

Riziká trhových cien vyjadrujú nebezpečenstvo možných ekonomických strát hodnoty, ktoré vzniknú v dôsledku zmeny trhových cien (úroky, suroviny, úverové rozpätia, devízové a akciové kurzy) alebo v dôsledku iných parametrov ovplyvňujúcich cenu (volatilita, korelácie). Strata hodnoty môže mať priamy dopad na výsledok, napríklad pri obchodovateľných pozíciách, alebo môže byť v prípade pozícií z bankovej knihy zohľadnená v rezerve na nové ocenenie príp. v tichých rezervách.

Stratégia a organizácia

Stratégia trhových rizík je odvodená od celkovej stratégie rizík a obchodných stratégií jednotlivých segmentov a stanovuje ciele pre riadenie trhových rizík s ohľadom na podstatné obchodné aktivity Commerzbank. Hlavné úlohy riadenia trhových rizík spočívajú v identifikácii všetkých podstatných trhových rizík a hnacích faktorov koncernu, v nezávislom meraní a hodnotení týchto rizík ako aj v riadení rizík a výnosov koncernu na základe týchto výsledkov a hodnotení.

Predstavenstvo Commerzbank zodpovedá za efektívne riadenie rizík trhových cien za celý koncern Commerzbank. Isté kompetencie a zodpovednosti týkajúce sa rozloženia trhových rizík boli prenesené na príslušné výbory pre trhové riziká.

V banke pôsobia viaceré výbory pre trhové riziká, v ktorých zástupcovia segmentov s rizikovou funkciou a z finančnej oblasti diskutujú o aktuálnych otázkach pozicionovania rizík a prijímajú riadiace opatrenia. Raz mesačne zvolávaný výbor Group Market Risk Committee sa zaoberá okrem toho aj pozíciou koncernu Commerzbank a ostatných oblastí v oblasti trhových rizík. Základom pre diskusiu je mesačná správa o trhových rizikách, ktorá je prezentovaná a diskutovaná v predstavenstve. Správa sa zaoberá aktuálnym vývojom na finančných trhoch, pozicionovaním banky ako aj z toho vyplývajúcimi rizikovými ukazovateľmi. Výbor segmentov pre trhové riziká, ktorý sa zaoberá segmentami s intenzívnymi obchodmi (Corporates Clients a Treasury), sa stretáva týždenne. Tento výbor sa zaoberá aj riadením trhových rizík z aktivít mimo hlavnej činnosti (Asset & Capital Recovery).

Proces riadenia rizík (identifikácia rizík, meranie rizík, riadenie, obmedzovanie a vykazovanie) spadá do oblasti zodpovednosti riadenia trhových rizík. Centrálné riadenie trhových rizík sa dopĺňa decentralnými jednotkami na riadenie trhových rizík na úrovni segmentov, v regionálnych jednotkách a v dcérskych spoločnostiach. Na základe úzkeho prepojenia centrálného a lokálneho riadenia rizík s obchodnými jednotkami sa proces riadenia rizík začína už v obchodných jednotkách. Tieto sú predovšetkým zodpovedné za aktívne riadenie položiek trhových rizík (napr. cenotvorby, opatrení na budovanie alebo elimináciu položiek ako aj hedging).

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Riadenie rizík

Na riadenie a sledovanie rizík trhových cien používa Commerzbank celý rad rôznych kvalitatívnych a kvantitatívnych nástrojov. Kvantitatívne zadania pre senzitivitu, ukazovatele potenciálnej straty (Value-at-Risk), stresové testy a analýzu scenárov ako aj ukazovateľov obmedzujú trhové riziko. Zadania platné pre štruktúru portfólia, nové produkty, obmedzenia platnosti alebo minimálne ratingy sú zamerané na zabezpečenie kvality položiek trhových rizík. S cieľom vyhovieť rozličnému významu týchto rôznych faktorov pre riadenie segmentov podľa obchodnej stratégie, v rámci stratégie trhových rizík sa v každom segmente stanovuje váha ukazovateľov s ohľadom na ich relevantnosť.

Interné riadenie trhových rizík prebieha na úrovni koncernu, segmentov a na úrovni jednotlivých jednotiek. Banka využíva rozsiahly interný systém limitov až po úroveň portfólií, ktorý tvorí jadro interného riadenia trhových rizík.

Kvalitatívne a kvantitatívne faktory, ktoré obmedzujú riziko trhových cien, stanovuje výbor skupiny pre trhové riziká. Vyčerpanie limitov sa spolu s relevantnými číselnými údajmi denne oznamuje predstavenstvu a príslušným vedúcim odborov na úrovni koncernu. Na základe kvalitatívnych analýz a ukazovateľov sú identifikované potenciálne budúce riziká, zároveň je možné takto očakávať ekonomické straty hodnôt a vypracovať návrhy opatrení. O prípadnej nevyhnutnej úprave riadenia portfólií rozhodujú grémiá ako aj výbor skupiny pre trhové riziká. Hlasovanie o navrhovaných opatreniach príp. rizikových položkách prebieha vo vyššie uvedených výboroch pre trhové riziká a následne sa predkladá predstavenstvu za účelom schválenia.

Riadenie interných koncentračných rizík je na základe existujúceho systému na obmedzovania trhových rizík súčasťou riadenia trhových rizík. Koncentrácie rizík sú na základe špecifických limitov priamo obmedzované príp. sú eliminované nepriamo (napríklad na základe limitov stresových testov). Okrem toho kombinácia rôznych klasických mier rizík (napríklad VaR, senzitivita) zabezpečuje primerané riadenie rizika koncentrácií. Zároveň sa pravidelne analyzujú hnacie faktory rizík za účelom identifikácie koncentrácií. Riadenie rizík existujúcich koncentrácií sa pritom kontroluje a zároveň sa dopĺňa na základe cieľových opatrení (napr. limity).

Ak v jednotlivých prípadoch dôjde k prekročeniu limitov, bude táto situácia riešená v rámci osobitného eskalačného konania. Po identifikácii prekročenia limitu vypracuje Front Office a rizikové jednotky opatrenia, na navrátenie príslušného portfólia znova do limitu. Ak nebude možné odstrániť prekročenie limitu v priebehu niekoľkých dní, bude aktivovaná funkcia trhového rizika pri zapojení nasledujúcej hierarchickej úrovne.

Regulačné rizikové miery, ktoré nie sú obsiahnuté v ekonomickej schopnosti niesť riziká, sú limitované a riadené osobitne. Medzi ne patria napr. Stressed VaR a IRC.

V rámci interného riadenia sú kryté všetky položky relevantné pre trhové riziká a spoločne sú riadené položky z obchodnej ako aj investičnej knihy. Pre účely regulácie bolo doplnené aj riadenie obchodnej knihy (podľa regulačných požiadaviek, vrátane menových a surovínových rizík investičnej knihy) na báze Stand-alone. S cieľom zabezpečiť dôsledné zobrazovanie rizikových ukazovateľov v správe sa všetky údaje o VaR vzťahujú na úroveň dôveryhodnosti 99 % a dobu držania 1 deň pri histórii 254 dní.

S ohľadom na celé portfólio táto hodnota VaR klesla ku koncu roka na základe zníženia volatility na trhu a zmenou položiek v obchodných oblastiach Firemní klienti a Group Treasury o 31 mil. Eur na 54 mil. Eur.

Príspevok VaR ¹ mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Celková kniha	54	85
z toho Obchodná kniha	9	15

Obchodná kniha

V tejto časti nasledujú informácie o vývoji regulačných ukazovateľov trhového rizika v obchodnom portfóliu. Položky obchodnej knihy Commerzbank pozostávajú v zásade z oblastí Corporate Clients a Treasury.

Hodnota Value-at-Risk v priebehu roka klesla z 15 mil. Eur na 9 mil. Eur. Táto situácia bola zapríčinená zmenami položiek v segmente firemných klientov, v oblasti Group Treasury ako aj ďalšou likvidáciou rizík v segmente Asset & Capital Recovery.

VaR portfólií v obchodnej knihe ¹ mil. €	2017	2016
Minimum	9	14
Priemerná hodnota	15	30
Maximum	25	46
Koncová hodnota v sledovanom roku	9	15

Profil trhového rizika je diverzifikovaný pre všetky triedy investícií. Dominantné triedy sú pritom úrokové riziká a riziká úverových rozpätí. Nasledujú riziká spojené s úrokovými a akciovými kurzami. V menšej miere je hodnota Value-at-Risk ovplyvňovaná rizikami surovín a inflačnými rizikami.

Príspevok VaR podľa typov rizika v obchodnej knihe ¹ mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Úverové rozpätia	1	5
Úroky	3	3
Akcie	2	2
Mena	3	4
Suroviny	1	1
Celkom	9	15

Vývoj hodnoty VaR v roku 2017 poukazuje na zníženie rizík spread a menových rizík. To vyplýva najmä zo zmeny položiek v segmente firemní klienti.

Pre regulačné podloženie kapitálu sa vypočítavajú ďalšie rizikové ukazovatele. Medzi to patrí výpočet stresového VaR. Výpočet hodnoty Stressed VaR je založený na internom modeli a zodpovedá vyššie popísanej metodike VaR. Podstatný rozdiel spočíva v trhových údajoch používaných na ocenenie majetku. V rámci Stressed VaR sa oceňuje riziko aktuálneho pozicionovania v obchodnej knihe s trhovými pohybmi v stanovenom krízovom období z minulosti. Stanovené sledované krízové obdobie sa v rámci validácie modelov a schvaľovacích procesov priebežne kontroluje a v prípade potreby upravuje. V priebehu roka bolo sledované krízové obdobie nezmenené. Stresová hodnota VaR sa znížila zo 48 mil. EUR ku koncu roka 2016 na 31 miliónov eur ku koncu roka 2017. Hlavnými príčinami boli zmeny položiek v segmente Firemní klienti a v oblasti Group Treasury.

Okrem toho je riziko zhoršenia bonity ako aj riziká pri položkách obchodnej knihy kvantifikované na základe ukazovateľov Incremental Risk Charge a Equity Event VaR.

Spôľahlivosť modelov trhového rizika sa denne monitoruje používaním postupov spätného testovania. Zistená hodnota VaR sa porovnáva so ziskami a stratami, ktoré vznikajú na trhu na základe skutočných cenových zmien. V tomto procese sa rozlišuje medzi variantmi spätného testovania „Clean P&L“ a „Dirty P&L“. Pri spätnom testovaní Clean P&L sa vo výkaze ziskov a strát zohľadňujú tie položky, ktoré tvorili základ pre výpočet VaR. Zisky a straty teda

vyplývajú výhradne z cenových zmien, ktoré vznikli na trhu. Pri spätnom testovaní Dirty P&L sa dodatočne analyzujú aj zisky a straty novo uzatvorených ako aj ukončených obchodov sledovaného obchodného dňa. Ak z toho vyplývajúca strata presiahne VaR, ide o negatívnu hodnotu spätného testovania. Zisky a straty z úpravy oceňovania a modelových rezerv sú podľa regulačných podmienok zohľadnené v rámci Dirty und Clean P&L. Ak z toho vyplývajúca strata je vyššia než hodnota VaR, hovoríme o negatívnej hodnote spätného testovania.

Analýza výsledkov spätného testovania prináša dôležité východiskové body pre kontrolu parametrov ako aj ďalšie zlepšenie modelu trhového rizika. V roku 2017 sme v rámci spätného testovania P&L Backtesting a Dirty-P&L nenamerali žiadnu negatívnu hodnotu. Výsledok tak zodpovedajú štatistickým očakávaniam a potvrdzujú kvalitu modelu VaR. Na základe spätného testovania hodnotia úrady dohľadu interné rizikové modely. Negatívne hodnoty sú klasifikované podľa semaforovej stupnice zadanej úradom dohľadu. Všetky negatívne hodnoty (Clean P&L und Dirty P&L) na úrovni koncernu sa klasifikujú v rámci hodnotenia zadaného úradom pre dohľad a okamžite sa spolu s údajmi o rozsahu a príčine oznamujú úradu pre dohľad.

Keďže koncepcia VaR umožňuje predpovedanie možných strát na základe normálnych trhových pomerov, dopĺňa sa táto stratégia tzv. stresovými testami. Pomocou stresových testov sa meria riziko, ktorému je Commerzbank vystavená na základe nepravdepodobných, avšak napriek tomu pochopiteľných udalostí. Takéto udalosti je možné simulovať pomocou extrémnych pohybov na rôznych finančných trhoch. Najdôležitejšie scenáre sa vzťahujú na podstatné zmeny úverových rozpätí, úrokových sadzieb a úrokových kriviek, devízových kurzov ako aj akciových kurzov a cien surovín. Príklady pre stresové testy sú kurzové straty všetkých akcií o 15 %, paralelné posunutie úrokovej funkcie alebo zmeny pri náraste tejto funkcie. V rámci monitorovania rizika sa vykonávajú rozsiahle skupinové stresové testy a analýzy scenárov.

Modely VaR a modely stresových testov sa pravidelne validujú. Osobitný význam pritom má identifikácia a odstraňovanie slabých miest v modeli. V roku 2016 boli na tomto pozadí implementované regulačné a interné úpravy modelu ako aj bolo požiadané o zmenu modelu, na základe čoho sa očakáva presnosť pri meraní rizika. Podnetom pre tento krok bolo predovšetkým pozmenené trhové prostredie pre úroky a ich volatilitu. Kontrola zo strany dozorného úradu prebehla v priebehu roka 2017, konečný súhlas ešte nebol udelený.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Investičná kniha

Podstatnými hnacími prvkami trhového rizika v investičnej knihe sú portfóliá Treasury spolu s ich rizikami úrokových rozpätí, úrokovými a základnými rizikami ako aj oblasti Asset & Capital Recovery (ACR) – Public Finance a položky dcérskych spoločností Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.

V rámci riadenia trhového rizika sa spoločne posudzuje senzitivita Credit-Spread v investičnej a obchodnej knihe. Senzitivity Credit-Spread (1 bázičný bod Downshift) všetkých položiek cenných papierov a derivátov (bez úverov) sa do konca roka 2017 mierne znížili z 50 mil. Eur na 43 mil. Eur.

Prevažná časť senzitivity Credit-Spread pripadá na položky cenných papierov, ktoré sú klasifikované ako Loans and Receivables (LaR). Zmeny trhových cien nemajú pri týchto pozíciách vplyv na rezervu na nové ocenenie a výkaz ziskov a strát.

S ohľadom na investičné knihy koncernu sa na základe zadania úradov pre dohľad mesačne simulujú dopady šokov súvisiacich so zmenami úrokov na ekonomickú hodnotu. Podľa Bankovej smernice zadal Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami dve neočakávané zmeny úrokov (+/- 200 bázičných bodov), ktoré sú pre všetky banky jednotné, a štvrťročne musia banky zasielať výsledky týchto simulácií tomuto úradu.

Ako výsledok scenára +200 bázičných bodov bola k 31. 12. 2017 zistená potenciálna strata vo výške 1 670 mil. Eur a výsledok scenára -200 bázičných bodov priniesol potenciálny zisk vo výške 9 mil. Eur. Podľa toho sa Commerzbank nepovažuje za inštitúciu so zvýšeným rizikom úrokových zmien, keďže negatívne zmeny aktuálnych hodnôt predstavujú menej než 20 % regulačných vlastných prostriedkov. Tieto čísla obsahujú údaje za položky Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj podstatných koncernových spoločností.

Hodnoty senzitivity úrokov celej investičnej knihy sú k 31. decembru 2017 na úrovni 2,6 miliónov eur za bázičný bod znižujúcich sa úrokov.

Súčasťou trhových rizík v investičnej knihe je aj riziko vyplývajúce z penzijných fondov. Portfólio penzijných fondov pozostáva z dob-

re diverzifikovanej investičnej časti a z poisťno-technických záväzkov. Na základe extrémne dlhého trvania záväzkov (modelácia cash-outflows za takmer 90 rokov) sa hlavná časť rizík celkového portfólia nachádza v dobe 15 a viac rokov. Hlavnými hnacími silami rizikami sú dlhodobé úroky v eurách, úverové rozpätia ako aj inflácia eura očakávaná na základe predpokladanej dynamiky penzií. Okrem toho musia byť zohľadnené akciové a menové riziká a riziká spojené s volatilitou. Diverzifikačné efekty medzi jednotlivými rizikami vedú k zníženiu celkového rizika, najmä úrokové a inflačné riziká sa čiastočne kompenzujú. Extrémne dlhé trvanie záväzkov predstavuje najväčšiu výzvu najmä pri zabezpečovaní rizík úrokových rozpätí. To je založené na nedostatočnej trhovej likvidite príslušných zabezpečovacích produktov.

Riziká súvisiace s likviditou trhu

V rámci ekonomického podloženia kapitálom zohľadňuje Commerzbank dodatočne aj riziko súvisiace s likviditou na trhu. Riziko likvidity trhu označuje nebezpečenstvo, že v dôsledku nedostatočnej trhovej likvidity nie je možné zlikvidovať príp. zabezpečiť rizikové pozície včas, v požadovanom rozsahu a za primeraných podmienok.

Najprv pre každé portfólio na základe jeho produktovej a rizikovej stratégie a na základe príslušného ocenenia trhu vytvárame realistický profil likvidity. Tým je možné popísať tieto portfóliá s ohľadom na ich likviditu pomocou tzv. faktora likvidity trhu. Tento faktor zohľadňuje vyššiu volatilitu portfólia na základe predĺženej doby držania rizikových položiek, ktorá zodpovedá profilu. Na výpočet rizika likvidity trhu sa trhové riziko na ročnej báze hodnotí faktorom likvidity trhu.

Ku koncu roka 2017 vytvorila Commerzbank v obchodnej a bankovej knihe ekonomický kapitál vo výške 0,1 miliardy Eur na pokrytie rizika likvidity trhu. Pri cenných papieroch, ktoré vo väčšej miere podliehajú riziku likvidity trhu, ide najmä o asset-backed securities.

Riziká v oblasti likvidity

Pod rizikom likvidity rozumieme v užšom zmysle slova, že Commerzbank nebude schopná plniť svoje denné platobné povinnosti. V širšom zmysle riziko likvidity popisuje situáciu, kedy banka nebude schopná financovať budúce platby včas, v plnom rozsahu, v správnej mene a za podmienok bežných na trhu.

Stratégia a organizácia

Predstavenstvo schvaľuje obchodnú stratégiu a s tým spojenú toleranciu rizík banky. Realizácia tolerancie v oblasti rizík spojených s likviditou prebieha na základe definície obdobia pre rezervu a limitov. S cieľom dosiahnuť primeraný proces riadenia rizík spojených s likviditou predstavenstvo deleguje isté kompetencie a zodpovednosti v súvislosti s celokoncernovou stratégiou rizík spojených s likviditou na rizikovú a treasury funkciu.

Centrálny výbor Asset Liability Committee (ALCO) zodpovedá za limitovanie, analýzu a sledovanie rizík v oblasti likvidity ako aj za strategické pozicionovanie likvidity. Okrem výboru ALCO riziká sleduje aj Liquidity-Review-Forum (LRF) a riziková funkcia.

Riadenie rizík

Commerzbank používa na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rozličné nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Záväzná regulačná požiadavka tvoria neoddeliteľnú súčasť riadiaceho mechanizmu.

Za operatívne riadenie rizík v oblasti likvidity zodpovedá Group Treasury spoločnosti Commerzbank. Tento odbor je zastúpený na všetkých podstatných lokalitách koncernu v tuzemsku aj v zahraničí a získava informácie od všetkých dcérskych spoločností.

Commerzbank využíva na centrálné riadenie globálnej likvidity prístup Cash-Pooling. Tento zabezpečuje efektívne využívanie zdrojovej likvidity, a to vo všetkých časových zónach, nakoľko sa vo Frankfurt, Londýne, New Yorku a Singapure nachádzajú jednotky z odboru Group Treasury.

Doplňujúce informácie nájdete v správe o stave koncernu v kapitole „Refinancovanie a likvidita koncernu Commerzbank“. Riziká v oblasti likvidity sa sledujú na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity prostredníctvom nezávislej rizikovej funkcie.

Na riadenie rizík v oblasti likvidity vytvorila banka indikátory včasného varovania. Tieto indikátory umožňujú banke včas začať s realizáciou vhodných opatrení na udržateľné zabezpečenie finančnej stability.

Koncentrácie rizík, najmä v prípade stresových situácií, môžu viesť k zvýšeným odlivom likvidity a tým aj k vyššiemu riziku likvidi-

ty. Koncentrácie rizík môžu v prostredí rozloženia rizík likvidity vystupovať v rôznych formách, napríklad s ohľadom na doby platnosti, vysokých jednotlivých veriteľov alebo mien. Na základe dôsledného sledovania a podávania informácií je možné včas rozoznať koncentrácie rizík v refinancovaní.

To platí aj pre platobné záväzky v cudzích menách. Okrem toho kontinuálne využívanie diverzifikovaného prístupu banky k zdrojom financovania, predovšetkým vo forme rôznych úložiek klientov a nástrojov kapitálového trhu, pôsobí proti koncentracii.

Okrem toho sa zabezpečuje, aby boli riziká súvisiace s cudzími menami sledované a aby Commerzbank plnila požiadavky na menuvú kongruenciu vysoko likvidných aktív a odlivu čistej likvidity.

V prípade krízy likvidity predpokladá núdzový plán isté opatrenia, ktoré podľa druhu krízy môže spustiť centrálny výbor ALCO. Núdzový plán tvorí neoddeliteľnú súčasť ozdravného plánu Commerzbank a každý rok sa aktualizuje. Obsahuje jednoznačné pridelenie zodpovednosti za priebeh procesov v prípade krízy a konkretizuje prípadné opatrenia.

Model rizika v oblasti likvidity

Centrálnou súčasťou riadenia rizík v oblasti likvidity je denný výpočet zmien likvidity. Predmetom tohto výpočtu je zobrazenie očakávaných budúcich deterministických alebo stochastických prílevov a odlevov finančných prostriedkov k rozhodujúcemu dňu, na ktorého základe sa stanovuje potreba likvidity alebo prebytok likvidity pre každé časové pásmo. Tento výpočet zahŕňa aj modelovanie trvalo dostupných podielov z úložiek klientov.

Bilancia zmien likvidity sa používa aj na odvodenie emisnej stratégie skupiny Commerzbank, ktorú realizuje odbor Group Treasury. Group Finance zodpovedá za zistenie a alokáciu nákladov na likviditu na základe bilancie zmien likvidity, ktoré sa potom stávajú súčasťou riadenia obchodných aktivít segmentov.

Na základe metodiky na riadenie rizík v oblasti likvidity sa primerane sledujú a obmedzujú riadiace mechanizmy, ako napr. indikátory zotavenia a včasného varovania. Pre bilanciu zmien likvidity platia limity vo všetkých časových pásmach. Koncernové limity sú rozložené na jednotlivé jednotky koncernu a meny. Interný model na riadenie rizík v oblasti likvidity bol doplnený o pravidelnú analýzu adverzných, reverzných a historických stresových scenárov.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Kvantifikácia a stresové testy

Commerzbank využíva na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rôzne nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Modelovanie rizík v oblasti likvidity zahŕňa okrem interných ekonomických úvah aj regulačné požiadavky podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ ako aj podľa prísnejších požiadaviek podľa „Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík“ (MaRisk), ktoré sú od konca roka 2017 k dispozícii v prepracovanej verzii. Commerzbank to zohľadňuje v rámci na riadenie rizík v oblasti likvidity a tým kvantitatívne definuje vôľu Commerzbank podstupovať riziká v oblasti likvidity definované predstavenstvom.

Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Idiosynkratický scenár špecifický pre Commerzbank pritom simuluje stresovú situáciu, ktorá je odvodená z Rating-Downgrade o dva Notches. Trhový scenár je odvodený zo skúseností z krízy Subprime a simuluje externý šok na trhu. Podstatné hnacie sily rizík v oblasti likvidity v rámci oboch scenárov sú zvýšený odliv krátkodobých úložiek klientov, nadpriemerné čerpanie úverových línií, predĺženie aktívnych obchodov nevyhnutné na základe obchodno-politických záujmov, povinnosti doplnenia pri zabezpečených obchodoch ako aj využívanie vyšších rizikových zrážok z likvidnej hodnoty majetku.

V rámci doplnenia k jednotlivým scenárom sa simulujú aj dopady kombinovaného scenára z idiosynkratických a trhovo špecifických dopadov na bilanciu zmien likvidity (položky čistej likvidity). Bilancia zmien likvidity sa zobrazuje pre celý horizont modelovania a riadi sa podľa viacstupňovej koncepcie. Táto bilancia umožňuje diferencované zobrazenie deterministických a modelovaných peňažných tokov na strane jednej ako aj zapojenie predĺženia na strane druhej.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazená bilancia zmien likvidity pri použití príslušného stresového scenára po dobu jedného príp. troch mesiacov. Pritom je zrejmé, že v porovnaní s jednotlivými scenármi v rámci kombinovaného scenára odteká podstatne viac likvidity. V jednomesačnom príp. trojmesačnom období zostáva pre kombinovaný scenár čistá likvidita vo výške 16,9 miliárd Eur príp. 17,1 miliárd Eur k 31. 12. 2017.

Čistá likvidita v stresovom scenári I v miliardách €		31.12.2017
Idiosynkratický scenár	1 mesiac	23,5
	3 mesiace	24,3
Trhový scenár	1 mesiac	26,3
	3 mesiace	26,5
Kombinovaný scenár	1 mesiac	16,9
	3 mesiace	17,1

Likvidné rezervy

Podstatné súčasti tolerancie rizík v oblasti likvidity sú obdobie, na ktoré sa vytvára rezerva, výška portfólia na tvorbu rezervy, ktoré sa udržiava za účelom kompenzácie neočakávaných krátkodobých únikov likvidity, ako aj limity v jednotlivých pásmach. Portfólio na tvorbu rezervy sa udržiava a sleduje osobitne od Treasury, aby bola v prípade stresovej situácie zabezpečená funkcia nárazníka. Portfólio na tvorbu rezervy sa refinancuje podľa tolerancie rizík v oblasti likvidity, aby bola zabezpečená potrebná rezerva počas celého obdobia, ktoré stanovilo predstavenstvo.

Bank vykázala v deň rozhodujúci pre ocenenie likvidných rezerv vo forme vysoko likvidných aktív vo výške 83,3 miliárd Eur. Časť tejto likvidnej rezervy sa drží v osobitnom portfóliu, ktorý riadi Treasury, aby je na bolo možné kryť odliv likvidity v prípadnom stresovom scenári a zabezpečiť platobnú schopnosť. Okrem toho banka udržiava tzv. portfólio Intraday-Liquidity vo výške 9,7 miliárd Eur.

Likvidné rezervy z vysoko likvidných aktív miliardy €	31.12.2017
Vysoko likvidné aktíva	83,3
z toho Level 1	77,8
z toho Level 2A	4,8
z toho Level 2B	0,7

Ukazovatele likvidity

V obchodnom roku 2017 sa interné ukazovatele rizík v oblasti likvidity Commerzbank, vrátane regulačného pomeru Liquidity Coverage Ratio (LCR), nachádzali vždy nad limitmi, ktoré stanovilo predstavenstvo. To isté platí aj pre splnenie tzv. „doby prežitia“ zadanej MaRisk ako aj externého nariadenia o likvidite; ukazovateľ likvidity bol ku koncu roka na úrovni 1,52.

Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami po dohode s nemeckou spolkovou bankou prepracoval nariadenie o likvidite (LiqV). Z toho okrem iného vyplýva, že banka nemusí od 1. januára 2018 dodržiavať kvótu na krytie likvidity. Namiesto tejto kvóty sa teraz bude používať Liquidity Coverage Ratio.

Hodnota regulačného LCR je zapracovaná ako nevyhnutná vedľajšia podmienka do interného modelu riadenia rizík v oblasti likvidi-

ty. Ukazovateľ LCR sa vypočítava ako podiel likvidných aktív a čistých úbytkov likvidity za stresových podmienok. Pomocou tohto ukazovateľa sa miera, či istá finančná inštitúcia disponuje dostatočným likvidným vankúšom na samostatné prekonanie novej nerovnováhy medzi prísunom a úbytkom likvidity za stresových podmienok po dobu 30 kalendárnych dní. Po úvodnej fáze musí byť od 1. januára 2018 dodržiavaná kvóta najmenej 100 %.

V uplynulom roku 2016 Commerzbank ku každému rozhodujúcu dňu výrazne prekročila požadovanú minimálnu kvótu 80%. Na základe toho sa stredná hodnota LCR za posledných 12 mesiacov skupiny Commerzbank nachádzala na úrovni 144,61 %, čím sa ukazovateľ LCR Commerzbank v obchodnom roku 2017 nachádzal naďalej nad minimálnymi zákonnými požiadavkami. Ďalšie informácie o zložení LCR sa nachádzajú v poznámke (61) koncernovej závierky.

Prevádzkové riziká

Prevádzkové riziko (OpRisk) je v rámci Commerzbank podľa ustanovení Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom definované ako nebezpečenstvo strát, ktoré vzniknú v dôsledku neprimeranosti alebo zlyhania interných postupov a systémov, ľudí alebo v dôsledku externých udalostí. Táto definícia zahŕňa právne riziká; riziká súvisiace s dobrým menom banky a strategické riziká nie sú zohľadnené. Riziko compliance sa v Commerzbank na základe zvýšeného ekonomického významu riadi ako osobitný druh rizika. Straty z rizík compliance však naďalej podľa CRR vchádzajú do modelu na zisťovanie regulačného a ekonomického kapitálu pre prevádzkové riziká.

Stratégia a organizácia

V rámci Commerzbank sú témy prevádzkových rizík a Governance interného kontrolného systému (IKS) organizačne a metodicky úzko prepojené. Toto prepojenie prebieha na tom pozadí, že v mnohých prípadoch prevádzkových rizík sú príčiny v súvislosti so zlyhaním kontrolných mechanizmov. Tým účinný interný kontrolný systém prispieva k zníženiu príp. eliminácii prevádzkových rizík. Naopak ponúka systematicku pre prevádzkové riziká možnosť, aby bol interný kontrolný systém orientovaný na riadenie operatívnych rizík. Posilnenie interného kontrolného systému predstavuje podstatný pilier za účelom aktívneho zníženia / eliminácie prevádzkových rizík.

Výbor pre prevádzkové riziká (Group OpRisk Committee) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v koncerne. Na tomto pozadí funguje Výbor pre prevádzkové riziká aj s ohľadom na tieto štandardy ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v jednotlivých jednotkách, štruktúrovanou analýzou tém, ktoré sa dotýkajú prevádzkových rizík, napríklad stratami ako aj definovaním prípadne nevyhnutných opatrení príp. odporúčaní pre konania.

Stratégia operatívnych rizík Commerzbank je každý rok prehodnocovaná predstavenstvom Commerzbank na základe jej prediskutovania a hlasovania vo výbore Group OpRisk Committee. Táto stratégia popisuje rizikový profil, hraničné piliere požadovanej rizikovej kultúry (vrátane rizikových limitov), riadiaci rámec a opatrenia Commerzbank týkajúce sa operatívnych rizík.

Organizačne je riadenie prevádzkových rizík založené na troch za sebou nasledujúcich úrovniach („tri obranné línie“), ktorých cieľná interakcia je rozhodujúca pre dosiahnutie zadaných strategických cieľov.

101	Executive Summary 2017
102	Risikoorientierte Gesamtbanksteuerung
108	Adressenausfallrisiken
120	Marktrisiken
124	Liquiditätsrisiken
126	Operationelle Risiken
128	Sonstige Risiken

Riadenie rizik

Commerzbank aktívne riadi prevádzkové riziká s cieľom systematicky identifikovať profil prevádzkového rizika a koncentrácie rizik a s cieľom definovať, prioritizovať a realizovať opatrenia na znižovanie rizik.

Prevádzkové riziká sa vyznačujú asymetrickým rozdelením škôd, to znamená, že prevažný podiel škôd je spojený s nízkou výškou škôd, kým jednotlivé škody s veľmi nízkou pravdepodobnosťou výskytu môžu spôsobiť rozsiahle škody. Z toho vyplýva nevyhnutnosť limitovať vysoký potenciál škôd a na druhej strane aktívne riadiť pravidelné očakávanie škôd.

Commerzbank pre tento účel vyvinula viacstupňový systém, ktorý integruje definované veličiny na limitovanie ekonomického kapitálu (riziková kapacita) do veličín na operatívne riadenie (chuf podstupovať riziká / tolerancia rizik). Tento systém dopĺňajú pravidlá pre transparentné a vedomé preberanie a schvaľovanie jednotlivých rizik (akceptovanie rizik).

V rámci riadenia prevádzkových rizik sa každoročne hodnotí interný kontrolný systém banky a vykonáva Risk Scenario Assessment. Okrem toho sa priebežne analyzujú škodové udalosti v oblasti prevádzkových rizik a podrobujú sa testovaniu interného kontrolného systému. V prípade škodových udalostí 1 milión Eur sa realizujú aktivity Lessons-Learned. Rovnako sa vykonáva systematické hodnotenie externých udalostí v oblasti prevádzkových rizik konkurentov.

Commerzbank meria regulačný a ekonomický kapitál pre prevádzkové riziká pomocou Advanced Measurement Approaches (AMA). Rizikové aktíva z prevádzkových rizik boli ku koncu 4. štvrtroka 2017 na úrovni 21,0 miliárd Eur (31.12.2016: 23,9 miliárd Eur); ekonomicky nevyhnutný kapitál 1,7 miliárd Eur (31.12.2016: 2,0 miliárd Eur).

Dňa 7. decembra 2017 prijal Bazilejský výbor pre bankový dohľad finálnu podobu reformného balíka Bazilej 3. S ohľadom na prevádzkové riziká sa predpokladá s novým štandardným prístupom pri výpočte kapitálu na prevádzkové riziká. Transformácia do vnútroštátneho práva by mala byť dokončená do roku 2022.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o rizikových aktívach a ekonomicky nevyhnutnom kapitále podľa segmentov:

v miliardách €	31.12.2017		31.12.2016	
	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál	Rizikové aktíva	Ekonom. nevyhnutný kapitál
Súkromní klienti a podnikatelia	5,1	0,4	7,0	0,6
Firemní klienti	9,5	0,8	11,7	1,0
Ostatné a konsolidácia	4,4	0,4	3,3	0,3
Asset & Capital Recovery	2,1	0,2	1,9	0,2
Koncern	21,0	1,7	23,9	2,0

Z incidentov v oblasti prevádzkových rizik vyplynulo ku koncu obchodného roka 2017 zaťaženie vo výške ca 38 mil. Eur (celý rok 2016: 36 mil. Eur). Výsledky boli poznačené škodami v kategóriách „procesy“ a „externé podvody“.

Incidenty v oblasti prevádzkových rizik ¹ mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Interný podvod	4	1
Externý podvod	7	26
Škody na majetku a systémové výpadky	0	1
Produkty a obchodné praktiky	2	-21
Procesné podvody	24	29
Pracovné pomery	1	0
Koncern	38	36

¹ Vzniknuté straty a rezervy, pri odpočítaní výnosov a splatení vyplývajúcich z prevádzkových rizik.

Štruktúrované, centrálné a decentrálné výkazníctvo zabezpečuje, aby bolo vedenie banky a segmentov, členovia výboru OpRisk ako aj úrady dohľadu pravidelne, aktuálne a rozsiahlo informované o prevádzkových rizikách. Správy o prevádzkových rizikách sa vyhotovujú za každý mesiac a štvrtrok a sú súčasťou rizikového výkazníctva určeného pre predstavenstvo. Tieto správy obsahujú popis aktuálnych rizik segmentov, dôležité udalosti spojené so stratami, aktuálne analýzy rizik, vývoj kapitálovej potreby ako aj stav začatých opatrení. Prevádzkové riziká pritom tvoria súčasť pravidelného vykazovania rizik, ktoré sa predkladá predstavenstvu a rizikovému výboru Dozornej rady.

Ostatné riziká

Za účelom splnenia druhého piliera Bazilejského rámca sa v rámci Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík vyžaduje celostné sledovanie rizík a tým aj zohľadňovanie nekvantifikovateľných rizikových kategórií. Tieto v rámci Commerzbank podliehajú kvalitatívnemu riadiacemu a controllingovému procesu. Mimo oblasti zodpovednosti CRO sú nižšie uvedené riziká.

Právne riziká

Právne riziká spadajú podľa CRR pod prevádzkové riziká. Právne riziká vznikajú pre koncern Commerzbank v prvom rade vtedy, ak nie je možné z právnych dôvodov presadiť nároky banky alebo ak sa presadzujú nároky voči banke, nakoľko neboli dodržané platné právne predpisy alebo ak sa tieto po uzatvorení obchodu zmenili.

Aj poskytovanie bankových a finančných služieb, pri ktorých musia byť dodržiavané ustanovenia bankového dohľadu, môže viesť k právnym rizikám. Toto riziko môže existovať aj vo forme nariadení alebo sankcií, ktoré vydávajú alebo ukladajú úrady, pod ktorých dohľad Commerzbank na celom svete spadá. Právne riziko ďalej existuje pri realizovaných stratách príp. rezervách, ktoré vyplývajú zo žalôb vedených proti Commerzbank (pasívne procesy). Žaloby podávané spoločnosťou Commerzbank (aktívne procesy) spravidla nepredstavujú prevádzkové, ale úverové riziko, takže riziko straty je v tomto prípade kompenzované opravnými položkami. Náklady na právne vymáhanie (súdne náklady a náklady na činnosť advokátov) pri aktívnych procesoch sa však zaraďujú medzi právne riziká.

Organizácia

V rámci Commerzbank zodpovedá za riadenie celokoncernového právneho rizika Group Legal. Všetci právnici pracujúci v rôznych lokalitách v rámci Group Legal, právnici na právnych oddeleniach tuzemských a zahraničných dcérskych spoločností a – ak je to aplikovateľné – právnici v zahraničných pobočkách majú ako manažéri právneho rizika za úlohu identifikovať a riadiť právne riziko v rámci Commerzbank na celom svete a v celom koncerne.

Riadenie rizik

Manažéri právneho rizika v koncerne majú za úlohu včas identifikovať právne riziká a z toho vyplývajúce možné straty, nachádzať možnosti riešenia za účelom vyhnutia sa stratám alebo za účelom ich minimalizácie a aktívne sa podieľať na rozhodnutiach týkajúcich sa právnych rizík. V rámci svojich oblastí zodpovednosti musia byť neustále informovaní o všetkých právnych zmenách alebo nových poznatkoch a zároveň musia informovať dotknuté obchodné jednotky o dopadoch na právne riziko ako aj o potrebe konania, ktorá z týchto skutočností vyplýva.

Manažéri právneho rizika sú zodpovední za vytváranie príp. úpravu rezerv pre právne riziká a sledujú nové a prebiehajúce súdne spory.

Pri pasívnych procesoch sa rezervy tvoria na základe ocenenia rizika zo strany príslušného manažéra právneho rizika. Riziko očakávanej straty pritom spravidla zodpovedá výške rezervy, ktorá má byť vytvorená. S cieľom odhadnúť očakávanú stratu musí byť po každom významnom úseku v konaní vyhodnotené, akú čiastku by banka musela uhradiť, ak by spor v danom momente ukončila formou zmieru. Pri aktívnych procesoch sa vytvárajú rezervy len na očakávané náklady na súdne poplatky a náklady na činnosť advokáta.

Group Legal raz štvrťročne informuje v správe o právnych rizikách o všetkých podstatných súdnych konaniach a o vývoji právneho rizika. Adresátom tejto správy je manažment banky, interné a externé dozorné orgány ako aj výbor OpRisk.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Aktuálny vývoj

Commerzbank AG a jej dcérske spoločnosti sú konfrontované rôznymi súdnymi konaniami, nárokmi a úradnými vyšetrovaniami (právne konania), ktoré sa dotýkajú rozličných tém. Ide napríklad o nesprávne príp. chybné poradenstvo, neúčinné zriadenie zábezpek a /alebo ich využitie, spory týkajúce sa financovania úvermi, vyšetrovanie orgánmi USA, napr. z dôvodu porušenia sankcií, spory o úhrade variabilných zložiek mzdy, prípadné nároky na firemné dôchodkové zabezpečenie, údajne nesprávne účtovanie a bilancovanie, uplatňovanie pohľadávok z daňových skutočností, údajne chýbajúce prospekty v emisných obchodoch ako aj žaloby podané akcionármi a investormi poskytujúcimi finančné zdroje. Pritom môžu zmeny alebo sprisnenia jurisdikcie napr. v oblasti súkromných klientov viesť k ďalším nárokom voči Commerzbank alebo jej dcérskym spoločnostiam. V súdnych konaniach sa uplatňujú predovšetkým nároky na náhradu škody príp. spätná realizácia uzatvorených zmlúv. Ak by boli niektoré alebo viaceré žaloby akceptované, vznikli by sčasti značne vysoké náhrady škody, náklady na likvidáciu alebo iné opatrenia spojené so značnými nákladmi.

Úrady dohľadu a iné úrady v rôznych krajinách, v ktorých pôsobi alebo pôsobila Commerzbank Aktiengesellschaft a jej dcérske spoločnosti, už niekoľko rokov vyšetrojú manipulácie a iné nepravdivosti súvisiace s fixáciou devízových kurzov a devízovými obchodmi vo všeobecnosti. V dôsledku týchto aktivít rozbehli tieto úrady aj kontroly voči Commerzbank Aktiengesellschaft alebo sa na Commerzbank Aktiengesellschaft obrátili so žiadosťami o poskytnutie informácií. Commerzbank Aktiengesellschaft spolupracuje v plnom rozsahu s týmito úradmi a už dlhšie obdobie vedie vlastné šetrenia. Finančné dopady z týchto skutočností nie je možné vylúčiť, presnejšie tvrdenia nie je možné teraz uviesť.

Prokuratúra Frankfurt vedie vyšetrovanie v súvislosti s akciovými obchodmi Commerzbank a bývalej Dresdner Bank po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend (tzv. obchody Cum-Ex). Commerzbank v plnom rozsahu spolupracuje s úradmi. Už koncom roka 2015 zadala vypracovanie forenznej analýzy o obchodoch Cum-Ex, ktorá sa ešte stále vykonáva.

V liste Spolkového ministerstva financií zo dňa 17. júla 2017 sa finančná správa vyjadrila k realizácii „obchodov Cum-Cum“. Podľa tohto vyjadrenia bude tieto obchody kriticky hodnotiť pod aspektom „zneužitia“. Podľa názoru vyjadreného v liste Spolkového mi-

nisterstva financií je potrebné vychádzať zo zneužitia v zmysle § 42 Odvodového poriadku, ak neexistuje ekonomicky zmysluplný dôvod pre zrealizovaný obchod a ak obchodný prípad vykazuje daňovo indukovanú podobu (daňová arbitráž). List obsahuje neúplný výpočet možných prípadov, ktoré Spolkové ministerstvo financií posudzuje z daňového hľadiska.

Nemecká spolková banka požiadala Commerzbank listom zo dňa 18. júla 2017 na základe zisťovacieho hárku o vyhodnotenie finančných dopadov po uplatnení listu Spolkového ministerstva financií. Na základe analýzy obchodov Cum-Cum banka za účelom preventívnych opatrení vytvorila rezervy na prípadné vrátenie dane z kapitálových výnosov.

S ohľadom na výpožičky cenných papierov Cum-Cum je Commerzbank vystavená nárokmi tretích osôb na náhradu odvolaných nárokov na zaúčtovanie. Vyhliadky na úspech týchto nárokov považuje Commerzbank na základe vykonaných analýz ako skôr nepravdepodobné, avšak nie vylúčené. V týchto prípadoch by mohli na základe našich odhad vzniknúť finančné dopady.

V prípade ďalších relevantných obchodov Cum-Cum došla Commerzbank k záveru, že pre príslušné obchody neexistujú neprimerané právne rámce podľa § 42 Odvodového poriadku.

Nie je možné úplne vylúčiť, že v rámci ďalšieho vývoja, napr. na základe hodnotenia zo strany finančných úradov a finančných/civilných súdov, môže vzniknúť iné hodnotenie.

Niektoré z týchto konaní môžu mať sčasti dopady na dobré meno Commerzbank a jej dcérskych spoločností. Koncern tvorí rezervy pre tieto konania, ak predpokladá záväzky v tejto súvislosti a ak je možné výšku záväzkov dostatočne presne stanoviť. Keďže tieto konania sú spojené so značnými neistotami, nie je možné vylúčiť, že rezervy vytvorené pre právne konania budú po vydaní konečných rozhodnutí čiastočne nedostatočné. V dôsledku týchto skutočností môžu vzniknúť značné dodatočné náklady. To platí pre právne konania, pre ktoré z pohľadu koncernu nebolo potrebné vytvoriť žiadne rezervy. Aj keď definitívne rozhodnutie týkajúce sa jednotlivých právnych konaní môžu ovplyvniť výsledok a peňažné toky Commerzbank v istom sledovanom období, nemajú z nich vyplývajúce záväzky podľa nášho vyhodnotenia dlhodobý dopad na výnosovú, finančnú a majetkovú situáciu.

Ďalšie informácie o konaniach nájdete v poznámke číslo (54) o rezervách a v poznámke číslo (56) o eventuálnych záväzkoch a neodvolateľných úverových prisľuboch v koncernovej uzávierke.

Riziká v oblasti Compliance

Úspech Commerzbank závisí s ohľadom na konkurencieschopnosť a integritu (dobré meno) v rozhodujúcej miere od dôvery jej klientov, akcionárov, obchodných partnerov, zamestnancov, ako aj regulačných a dozorných orgánov a verejnosti. Táto dôvera sa opiera o realizáciu a dodržiavanie príslušných zákonov, pravidiel, predpisov a dobrej trhovej praxe, ktoré musí Commerzbank rešpektovať pri všetkých aktivitách v konkerne, ako aj o uznanie a dodržiavanie kultúrnych a právnych kontextov krajín, v ktorých Commerzbank vykonáva svoju obchodnú činnosť. Predstavenstvo Commerzbank aktívne podporuje silnú kultúru Compliance a príslušné hodnoty zapísalo do zásad správania v spoločnosti (Code of Conduct).

Riziko, ktoré môže vzniknúť z nedodržiavania podstatných právnych noriem a ustanovení, sa označuje ako riziko v oblasti Compliance. Toto riziko zahŕňa oblasti prania špinavých peňazí, financovania terorizmu, sankcie / embargá, compliance v oblasti cenných papierov ako aj podvody a korupciu.

Za účelom zamedzenia compliance rizík Commerzbank zaviedla zabezpečovacie systémy a kontroly, ktoré sa dotýkajú obchodných činností, klientov, produktov a procesov. Všetky tieto postupy na dodržiavanie podstatných právnych predpisov a zadaní sa celkovo označujú ako systém na riadenie compliance. Commerzbank sa pri formovaní tohto systému riadi podľa štandardu „Zásady riadnej kontroly systémov na riadenie compliance“ (IDW PS 980), ktoré vydal Inštitút auditorov, a podľa regulačných predpisov platných v krajinách relevantných pre výkon obchodných činností Commerzbank. Za účelom zohľadnenia osobitostí Commerzbank sú z týchto zásad odvodené individuálne štandardy compliance pre Commerzbank.

Podstatným prvkom globálneho riadenia rizík a kultúry rizík v Commerzbank je zásada „Three Lines of Defence“ (troch obranných línií). Podľa tejto zásady nie je obrana proti neželaným rizikám v oblasti compliance obmedzená na spracovávanie compliance funkcie (Group Compliance). Organizačné a kontrolné prvky sú zabudované do troch za sebou uložených úrovní. Commerzbank vytvorila rozsiahlu štruktúru výborov pre otázky Compliance, ktorá zahŕňa grémiá v rámci funkcie Compliance ako aj výbory presahujúce jednotlivé segmenty. Group Compliance ako druhá obranná línia kontroluje primeranosť a účinnosť konaní a kontrol prvej obrannej a hodnotí ako aj komunikuje zistené nedostatky. Interná kontrola ako tretia obranná línia (3LoD) kontroluje primeranosť a účinnosť Compliance v 1LoD ako aj v 2LoD na základe pravidelných a nezávislých kontrol.

Riadenie rizík Compliance nasleduje štruktúrovanému regulačnému okruhu, ktorého prvky sa navzájom ovplyvňujú. Commerzbank zabezpečuje priebežné sledovanie relevantných regulačných požiadaviek ako aj definície, prípadne úpravy príslušných interných štandardov, ktoré zabezpečujú dodržiavanie požiadaviek. Ak to bude na základe zmenených požiadaviek štandardov nevyhnutné,

budú definované príp. upravené interné školiace opatrenia, a zároveň bude jednotkám banky poskytnuté poradenstvo o ich efektívnom implementovaní. Implementácia zahŕňa vyhotovenie, ako aj realizáciu vhodných každodenných procesov a kontrol, zabezpečenie ich kvality a kontrolu ich funkčnosti. Riziká v oblasti Compliance sa sledujú na základe vhodných ukazovateľov a toto sledovanie je predmetom pravidelného interného výkazníctva. Eskalácie sa realizujú v prípade potreby v závislosti od ich naliehavosti a závažnosti. Systematická analýza ohrozenia (Compliance Risk Assessment) funguje ako základný prvok riadenia rizík. V rámci nej sa posudzuje inherentné riziko, ktoré vyplýva z obchodných aktivít s rôznymi skupinami klientov a produktov a oproti nej je hodnotenie príslušného kontrolného prostredia. Z toho sa zisťuje zostatkové riziko zároveň sa hodnotí jeho obsah. Opatrenia na ďalšie zlepšovanie riadenia rizík (napr. zavedenie dodatočných kontrol) sa definujú v prípade potreby a ich realizácia sa prísne sleduje.

V marci 2015 uzatvorila Commerzbank zmiery s viacerými úradmi v USA týkajúce sa podstatných porušení sankčných ustanovení USA a zákonov o praní špinavých peňazí. V rámci zmiery s americkými úradmi sa banka zaviazala realizovať ďalšie opatrenia na zlepšenie svojich procesov relevantných pre compliance. Ďalej sa plánuje zavedenie 3-ročného obdobia dobrého správania. Na základe porovnaní zadala banka zákazku nezávislému monitorovaciemu miestu, ktoré vybral New York State Department of Financial Services (DFS) podľa vlastného uváženia. Predmetom tejto zákazky je rozsiahla previerka štandardov Compliance v Commerzbank podľa zadaní Office of Foreign Assets Control (OFAC), Bank Secrecy Act (BSA) ako aj zákonov Anti Money Laundering (AML), ak sa dotýkajú aktivít pobočky v New Yorku alebo ak ich ovplyvňujú. Banka v plnom rozsahu spolupracuje s monitorovacím miestom, ktorému poskytuje okamžitý prístup k relevantným dátam, podkladom a zamestnancom banky a ktorého prácu čo najviac podporuje. Na pozadí skúseností z iných bánk nie je možné úplne vylúčiť, že v Commerzbank v rámci obdobia dobrého správania a z činnosti monitorovacieho miesta vzniknú ďalšie záfaže.

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

Podľa požiadaviek Financial Services and Markets Act 2000 (FSMA) udelila Commerzbank Londýn v júni 2016 zákazku poradenskej spoločnosti ako tzv. autorizovanej osobe. Poradenská spoločnosť vykonala kontrolu existujúcich štruktúr a procesov (najmä s ohľadom na pranie špinavých peňazí, financovanie terorizmu, ako aj sankcie/embargá) a vypracovala správu pre britský úrad Financial Conduct Authority (FCA). Banka pripravila plán opatrení, o ktorých realizácii poradenská spoločnosť podáva polročné správy pre FCA. Nie možné vylúčiť, že z toho vyplynú prípadné náklady (napr. na personál alebo iné zdroje).

Riziká súvisiace s dobrým menom banky

Ako riziká súvisiace s dobrým menom banky označujeme nebezpečenstvá strát, klesajúcich výnosov alebo zníženia hodnoty spoločnosti na základe obchodných udalostí, ktoré znižujú dôveru voči spoločnosti Commerzbank na verejnosti alebo v médiách, u zamestnancov alebo klientov, u ratingových agentúr, investorov alebo obchodných partnerov. Dobrému menu spoločnosti sa v dnešnom konkurenčnom prostredí pripisuje stále väčší význam a dobré meno sa definuje najmä v súvislosti s udržateľnými aspektami pri hlavných činnostiach (pôvodné riziká súvisiace s dobrým menom). Ľudia nehodnotia firmy len podľa ich osobných skúseností, ale aj na základe verejného informovania, najmä v médiách. Preto sú riziká súvisiace s dobrým menom banky priamo spojené s komunikačnými rizikami.

Stratégia a organizácia

Zásadnou úlohou všetkých zamestnancov a riadiacich pracovníkov je chrániť a posilňovať dobré meno Commerzbank ako podstatnej časti hodnoty firmy. Segmenty a podstatné koncernové spoločnosti sú bezprostredne zodpovedné za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vyplývajú z ich príslušných obchodných činností. Operatívne oblasti spoločnosti, filiálky a dcérske spoločnosti nesú v rámci svojich obchodných činností priamu zodpovednosť za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vznikajú z ich obchodnej činnosti. Riziká súvisiace s dobrým menom banky môžu vyplývať aj z iných druhov rizík a tieto môžu posilňovať. V rámci komunikačného odboru je za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom banky zodpovedné špeciálne oddelenie. Medzi jeho úlohy patrí okrem iného včasné sledovanie, rozoznávanie a informovanie o interných a externých rizikách ohrozujúcich dobré meno banky (funkcia včasného varovania).

Riadenie rizík

Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom banky zahŕňa povinnosť včas rozoznávať možné ekologické, sociálne a etické riziká a reagovať na ne – a tým eliminovať možné komunikačné riziká alebo úplne zabrániť ich vzniku. Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom prebieha na základe kvalitatívneho prístu-

pu. V štruktúrovanom procese sa z kvalitatívneho hľadiska hodnotia obchody, produkty a vzťahy s klientmi z citlivých oblastí na stupnici obsahujúcej päť pólův, v rámci ktorej sa hodnotia ekologické, sociálne a etické riziká. Všetky príslušné rozhodnutia o úveroch sa prijímajú na základe vyhodnotenia rizík súvisiacich s dobrým menom banky, čo môže viesť k odmietnutiu istých obchodov.

Medzi citlivé oblasti, ktoré sa analyzujú v rámci riadenia rizík súvisiacich s dobrým menom, patria napríklad export zbraní ako aj obchody, produkty a vzťahy s klientmi z oblasti energetiky a ťažby surovín. Prístup Commerzbank k týmto témam je rovnaký u všetkých zamestnancov na príslušných pozíciách a vo všetkých smerniciach. Riadenie banky zodpovedné za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom pravidelne sleduje a analyzuje nové ekologické, sociálne a etické riziká a komunikuje ich na príslušné miesta v rámci banky. Riziká súvisiace s dobrým menom, ktoré oddelenie identifikuje, sú uvádzané v štvrťročných správach o nekvantifikovateľných rizikách, ktoré sa predkladajú na rizikový výbor Dozornej rady, ako aj v štvrťročných správach.

Riziká v oblasti IT

IT riziká spadajú pod prevádzkové riziká. Podľa našej definície zahŕňajú riziká pre informácie spracovávané v našich systémoch, s ohľadom na dodržiavanie nasledovných ochranných cieľov IT:

Dôvernosc: Informácie sú dôverné, ak nie sú prístupné pre neoprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy a ak nie je možná ich rekonštrukcia.

Integrita: Informácie majú svoju integritu, ak nie je možné ich neautorizovaná úprava alebo zničenie. Systém spracovávajúci informácie (IT systém) má svoju integritu, ak dokáže vykonávať jemu prislúchajúce funkcie bez akéhokoľvek ohrozenia a bez akýchkoľvek vedomých alebo neautorizovaných manipulácií.

Zrozumiteľnosť: Akcie a techniky používané na informácie sú zrozumiteľné, ak je možné jednoznačné dohľadanie týchto informácií príp. ich pôvodu.

Dostupnosť: Informácie sú dostupné, ak sú používané pre oprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy v stanovenom rozsahu len vtedy, keď sú potrebné.

Ochrane a bezpečnosti vlastných informácií a informácií, ktoré nám zverili klienti, ako aj bezpečnosti procesov a systémov spracovávajúcich tieto informácie sa pripisuje v rámci Commerzbank veľký význam. Sú totiž zakotvené ako centrálny prvok našej IT stratégie. Spracovávanie informácií je založené stále viac na informačných technológiách. Naše požiadavky na IT bezpečnosť rovnako tvoria podstatné jadro v riadení informačnej bezpečnosti. Požiadavky na IT bezpečnosť, ktoré sú založené na vyššie uvedených ochranných cieľoch, sú upravené v politikách a pracovných postupoch.

IT riziká sa identifikujú, hodnotia a pravidelne kontrolujú v rámci procesov IT-Governance. Informácie o IT rizikách sa poskytujú v rámci štvrtročných správ o rizikách. Informačná bezpečnosť je ako významný cieľ zakotvený v našom internom kontrolnom systéme.

Okrem toho sa najdôležitejšie IT riziká hodnotia vo forme rizikových scenárov v rámci riadenia prevádzkových rizík a vstupujú do výpočtu RWA banky. Medzi ne patrí riziko výpadku kritických IT, riziko externých útokov na systémy alebo údaje banky (scenár „CyberCrime“ a „Advanced Persistent Threat (APT)¹“), krádež firemných údajov alebo výpadok dodávateľov a poskytovateľov služieb.

Podľa vysokého významu IT bezpečnosti v Commerzbank sa naďalej rozvíjajú a zlepšujú strategické projekty, o ktorých predstavenstvo pravidelne informuje. Význam ľudského faktora pre bezpečnosť IT a kybernetickú bezpečnosť si banka uvedomuje formou zavádzania dodatočných školiacich akcií.

Viď aj nasledovné informácie o kybernetických rizikách.

Kybernetické riziká

Na pozadí pokračujúcej digitalizácie banky a jej prostredia sa zvyšuje význam kybernetických rizík. Preto bolo kybernetické riziko v rámci inventarizácie rizík Commerzbank 2017 zaradené medzi podstatné druhy rizík.

Kybernetické riziká zahŕňajú riziká s priamou bezpečnostnou relevanciou alebo riziká, ktoré budú ústíť do bezpečnostnej relevancie (v kybernetickom priestore). Časť kybernetického priestoru relevantná pre Commerzbank pritom zahŕňa všetky zosiefované prostredia IT v rámci banky ako aj mimo banky smerom ku klientom, obchodným partnerom a poskytovateľom služieb. Kybernetické riziká sa zaoberajú digitálnou reprezentáciou aktív banky (dáta, informácie) v rámci kybernetického priestoru.

V rámci odčlenenia rizík informatickej bezpečnosti, ktorej ak-

ný priestor je obmedzený na banku a tretie spoločnosti s obchodným vzťahom, rozširujú kybernetické riziká akčné pole aj na externé subjekty, s cieľom vyhovieť nároku na ochranu pri využívaní kybernetického priestoru.

Pre kybernetické riziká platia neobmedzene strategické zvodidlá vyplývajúce z nadradenej stratégie celkových rizík ako aj zo stratégie informačnej bezpečnosti.

S cieľom zvládnuť kybernetické riziká na organizačnej úrovni zriadila Commerzbank okrem už definovaných riadiacich procesov informačnej bezpečnosti, príslušného rizikového výkazníctva o indikátoroch kľúčových rizík a riadenia prostredníctvom interného kontrolného systému (IKS) program kybernetickej bezpečnosti, ktorý sa sústreďuje na špecifické aspekty kybernetickej bezpečnosti. Výsledky z programu kybernetickej bezpečnosti sa stávajú súčasťou interného kontrolného systému ako aj rizikového výkazníctva banky.

Riadenie kybernetických rizík zabezpečuje Group Organisation & Security a spadá pod zodpovednosť Group Chief Information Security Officer (CISO).

Personálne riziká

Personálne riziká patria medzi prevádzkové riziká podľa nariadenia o kapitálových požiadavkách (CRR). V zmysle interného a na riadenie orientovaného vymedzenia tejto definície pod personálne riziká spadajú nasledovné prvky:

Riziko prispôsobenia: Riziko prispôsobenia existuje vtedy, ak dochádza k zmenám organizačných rámcových podmienok (napr. reštrukturalizácia, zmena riadiacej kultúry, potreba kvalifikácie), ktoré majú dopad na oblasti pôsobenia zamestnancov a ktoré si od personálu vyžadujú vyššiu pripravenosť na akceptovanie zmien. Na základe vybraných interných, ako aj externých vzdelávacích a rekvalifikačných opatrení a opatrení v oblasti zmien zabezpečujeme, aby kvalifikačná úroveň našich zamestnancov zodpovedala aktuálnym požiadavkám, aby boli štrukturálne zmeny prevádzané týmito opatreniami a aby zamestnanci poznali svoje úlohy a svoju zodpovednosť.

Motivačné riziko: Motivačné riziká vznikajú z toho, že nebudú eliminované demotivujúce faktory a ak motivujúce faktory nebudú realizované v dostatočnej miere platnej pre zamestnancov (napr. vedenie, odmeňovanie). Dopady (napr. zadržané plnenia zamestnancov) sa môžu vzťahovať priamo na pracovnú atmosféru a produktivitu organizácie. Na základe dotazníkov odovzdávaných zamestnancov je možné včas identifikovať zmeny vo viazanosti zamestnancov na spoločnosť a rovnako je možné včas začať realizovať príslušné riadiace opatrenia.

¹ Advanced Persistent Threat (pretrvávajúca pokročilá hrozba) predstavuje osobitnú formu kybernetického útoku. Cieľom APT je zostať podľa možnosti čo najdlhšie neodhalený a pritom po dlhú dobu získavať citlivé informácie (internetová špionáž) alebo inak spôsobovať škody.

Riziko výpadku: Tieto riziká zohľadňujú dôsledky nechcených od-

101	Executive Summary 2017
102	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
108	Riziká výpadku úverov
120	Trhové riziká
124	Riziká v oblasti likvidity
126	Prevádzkové riziká
128	Ostatné riziká

chodov zamestnancov (napr. výpovede zamestnancov), predovšetkým podstatných výkonných zamestnancov. Banka sa usiluje zabezpečiť, aby neprítomnosť alebo odchody zamestnancov neviedli k dlhodobému narušeniu prevádzkových postupov. Okrem toho pravidelne hodnotíme fluktuáciu v kvantitatívnom ako aj kvalitatívnom rozsahu.

Riziko nedostatočného počtu zamestnancov: Toto riziko zahŕňa dôsledky nedostatočné vybavenia personálom (napr. chýbajúce plánovanie nástupcov) ako aj z toho vyplývajúce dôsledky (operatívne nedostatočné kapacity, zvýšené pracovné zaťaženie, nižšia produktivita, práceneschopnosť). Na základe primeranej kvantitatívnej a kvalitatívnej personálnej vybavenosti má byť zabezpečené, aby bolo možné plniť interné prevádzkové požiadavky, obchodné aktivity a stratégiu Commerzbank.

Zamestnanci predstavujú centrálny zdroj pre činnosť banky. Náš úspech je založený na odborných znalostiach, kompetenciách a schopnostiach ako aj motivácii našich zamestnancov. Na základe systematického riadenia personálnych rizík sa snažíme splniť cieľ spočívajúci vo včasnej identifikácii, hodnotení a riadení rizík, napríklad pri použití vybraných personálnych nástrojov. Realizácia pilotného projektu za účelom systematického strategického personálneho plánovania dodatočne prispieva k tomu, aby bolo riadenie strednodobých a dlhodobých personálnych rizík profesionalizované. Po ukončení pilotných projektov koncom roku 2015 sa od polovice roka 2016 zavádza strategické personálne plánovanie v celej banke.

Celkovo budeme naďalej sledovať situáciu v oblasti personálnych rizík. Existuje riziko, že dôjde k zhoršeniu personálnej situácie v oblasti personálnych rizík, a to v dôsledku plánovaných štrukturálnych zmien v rámci stratégie Commerzbank 4.0. Už spustené opatrenia v oblasti zmien a organizačné opatrenia majú slúžiť na riešenie personálnych rizík.

Riziká v oblasti obchodnej stratégie

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou spočívajú v strednodobom až dlhodobom riziku negatívnych dopadov na dosahovanie strategických cieľov Commerzbank, napríklad vyplývajúcich zo zmien

okolitých podmienok alebo nedostatočnej realizácie stratégie koncernu.

Ďalší rozvoj koncernovej stratégie prebieha v rámci štruktúrovaného strategického procesu. Na základe výsledkov tohto procesu sa stanovuje udržateľná obchodná stratégia, v ktorej sú zobrazené podstatné obchodné aktivity a opatrenia na dosiahnutie cieľov. Aby sme zabezpečili správnu realizáciu koncernovej stratégie za účelom splnenia obchodných cieľov, je strategický controlling uskutočňovaný formou pravidelného sledovania kvalitatívnych a kvantitatívnych cieľov v koncerne a v segmentoch.

Zodpovednosť za strategické riadenie spoločnosti má predstavenstvo. Isté rozhodnutia v oblasti obchodnej politiky (kúpa podielov a predaj v hodnote viac ako 1% vlastného imania) podliehajú súhlasu rizikového výboru Dozornej rady. Všetky väčšie investície musí preveriť predstavenstvo.

Model rizika

Pod modelom rizika rozumieme riziko chybných rozhodnutí na základe nesprávneho zobrazovania skutočností na základe používaných modelov. Medzi príčinami rozlišujeme model rizika z prekročenia modelových hraní a riziko vyplývajúce z chýb (remeselné chyby pri vývoji / implementácii rizika). Podobne ako pri hlavnom bode celkovej rizikovej stratégie, ktorá spočíva v zabezpečení dostatočnej vybavenosti banky kapitálom, sú s ohľadom na riadenie rizík v stredobode pozornosti modely na hodnotenie schopnosti niesť riziká (potreba kapitálu podľa piliera č. 1 a 2 Bazilejských rámcových pravidiel).

Základné princípy riadenia modelu rizika sú identifikácia a vyhnutie sa modelovému riziku ako aj primerané zohľadňovanie známych modelových rizík (napr. na základe konzervatívnej kalibrácie alebo zohľadňovania modelových rezerv). Neznáme modelové riziká, ktoré preto nie je možné eliminovať, sa akceptujú ako riziko spočívajúce v komplexnosti obchodného modelu Commerzbank. Vo vzťahu ku Governance v rámci riadenia modelového rizika sa stanovujú požiadavky na validáciu modelu a jeho zmeny.

Vyhlásenie o vylúčení zodpovednosti

Metódy a modely na riadenie rizík, ktoré spoločnosť Commerzbank využíva, zodpovedajú aktuálnemu stavu poznatkov a riadia sa podľa praxe bežnej v bankovníctve. Výsledky zisťované pomocou rizikových modelov sú vhodné na riadenie banky. Konceptie merania podliehajú pravidelnej kontrole zo strany rizikového controllingu ako aj zo strany interného revízneho oddelenia, externých audítov a nemeckých úradov pre dohľad. Napriek starostlivému vývoju modelov a pravidelnej kontrole nemusia modely úplne zachytiť

všetky vplyvy a faktory, ktoré sa v reálnej činnosti vyskytujú, a nemusia zobrazíť ich komplexné správanie, vrátane ich vzájomného pôsobenia. Tieto hranice modelovania rizík platia predovšetkým pre extrémne situácie. Doplnkové stresové testy a analýzy scenárov môžu napríklad preukázať, akým rizikám môže podliehať portfólio v extrémnych situáciách na trhu; analýza všetkých možných scenárov však nie je možná ani pri stresových testoch. Z týchto testov nevyplýva definitívne vyhodnotenie maximálnej straty v prípade extrémnej udalosti.

Koncernová zázvierka

› Našu koncernovú zázvierku sme pripravili podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) a ich výkladu zo strany medzinárodného Výboru pre interpretáciu finančného výkazníctva. Pritom dodržiavame všetky štandardy a interpretácie, ktoré musia byť v Európskej únii použité za obchodný rok 2017.

Závierka koncernu Commerzbank k 31. decembru 2017

Obsah

139 Prehľad celkových výsledkov

142 Súvaha

144 Výkaz zmien vlastného kapitálu

146 Výkaz finančných tokov

148 Príloha (Poznámky)

148 Všeobecné základy

(1) Prvýkrát uplatnené, prepracované a nové štandardy

150 Metódy na zostavenie súvahy a oceňovanie

(2) Podstatné zásady a neistoty pri odhadoch

(3) Úpravy

160 Zásady konsolidácie

(4) Dcérske spoločnosti a zlúčenia spoločností

(5) Pridružené spoločnosti a spoločné podniky

(6) Štruktúrované spoločnosti

(7) Konsolidačný okruh

164 Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát

(8) Úrokový prebytok

(9) Výnosy z dividend

(10) Riziková prevencia v úverových obchodoch

(11) Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia

(12) Provízny prebytok

(13) Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou

(14) Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí

(15) Ostatný výsledok z finančných nástrojov

(16) Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity

(17) Ostatný výsledok

(18) Administratívne náklady

(19) Zníženie goodwillu a ostatného nehnuteľného majetku

(20) Náklady na reštrukturalizáciu

(21) Dane z príjmov a výnosov

(22) Čistý výsledok za oceňovacia kategóriu

(23) Výsledok na akciu

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

175 Vysvetlivky k súvahe

Finančný majetok a záväzky

Finančný majetok a záväzky ocenené pokračujúcimi nadobúdacím nákladmi a riziková prevencia

(24) Finančný majetok– Loans and Receivables

(25) Riziková prevencia za súvahové a mimosúvahové riziká v úverových obchodoch

(26) Finančné záväzky – Amortised Cost

Finančný majetok– Available for Sale

(27) Finančný majetok– Available for Sale

Finančný majetok a záväzky – Fair Value Option

(28) Finančný majetok– Fair Value Option

(29) Finančné záväzky – Fair Value Option

Finančný majetok a záväzky – Held for Trading

(30) Finančný majetok– Held for Trading

(31) Finančné záväzky – Held for Trading

Ostatné vysvetlivky k finančným nástrojom

(32) IFRS 13 Oceňovacie hierarchie a informačné povinnosti

(33) Údaje o saldovaní finančných nástrojov

(34) Lehoty splatnosti majetku a dlhov (vrátane finančných záväzkov)

(35) Prevedený finančný majetok ako aj zabezpečovací prevod za vlastné záväzky

(36) Prijaté zábezpeky

(37) Prevedený, avšak nevyčerpaný finančný majetok (vlastné aktíva)

(38) Druhoradý majetok

Deriváty a zabezpečovacie vzťahy

(39) Deriváty

(40) Zabezpečovacie vzťahy

Údaje o spoločnostiach oceňovaných at-Equity

(41) Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity

Nehnuteľný majetok

(42) Hodnota firmy

(43) Ostatný nehnuteľný majetok

Hnuteľný majetok

(44) Hnuteľný investičný majetok

(45) Nehnuteľnosti držané ako investície

Majetok a záväzky držané za účelom predaja

(46) Majetok držaný za účelom predaja a majetok za predajných skupín

(47) Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja

Daňové nároky a daňové dlhy

(48) Nároky na dani z výnosov

(49) Dlhy z dane z výnosov

Ostatný majetok a ostatné záväzky

(50) Ostatné aktíva

(51) Ostatné pasíva

(52) Leasingové obchody

(53) Ostatné záväzky

Rezervy a plnenia pre zamestnancov

(54) Rezervy

(55) Plány odmeňovania založené na akciách

Mimosúvahové transakcie

(56) Eventuálne záväzky a úverové prísluby

Správa o segmentoch

(57) Správy o segmentoch

240 Ostatné vysvetlivky

Bilančné a regulačné vlastné imanie

(58) Zloženie vlastného imania podľa IFRS

(59) Regulačné požiadavky na vlastné imanie

(60) Kvóta za zadĺženia

(61) Liquidity Coverage Ratio

Úverové riziká a úverové straty

(62) Koncentrácia úverových rizík

(63) Maximálne úverové riziko

(64) Zabezpečenie úverov

Ostatné údaje

(65) Priemerný počet zamestnancov počas obchodného roka

(66) Vzťahy voči blízkym osobám a spoločnostiam

(67) Schválenie zverejnenia

(68) Kódex Corporate Governance

(69) Predkladanie správ podľa špecifických požiadaviek krajín

(70) Údaje o nekonsolidovaných štruktúrovaných spoločnostiach

(71) Údaje o podstatných podieloch, ktoré nie sú spojené s možnosťou ovládania

(72) Vyhlásenie materskej spoločnosti

(73) Vlastníctvo podielov

(74) Použitie predpisov IFRS 9

289 Dodatočná správa

290 Orgány spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft

291 Vyhlásenie zákonných zástupcov

292 Výrok nezávislého audítora

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Prehľad celkových výsledkov

Výkaz ziskov a strát

Mil. €	Poznámky	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016 ¹	Zmena v %
Úrokové výnosy	(8)	8 423	8 773	-4,0
Úrokové náklady	(8)	4 222	4 608	-8,4
Úrokový prebytok	(8)	4 201	4 165	0,9
Výnosy z dividend	(9)	106	164	-35,5
Riziková prevencia v úverových obchodoch	(10)	-781	-900	-13,2
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	(11)	-76	40	.
Provízne výnosy	(12)	3 923	3 837	2,2
Provízne náklady	(12)	745	626	19,1
Provízny prebytok	(12)	3 178	3 212	-1,0
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	(13)	1 092	1 019	7,2
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	(14)	-86	-37	.
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	(15)	259	393	-34,0
Výsledok bežnej činnosti spoločností oceňovaných at-Equity	(16)	23	150	-84,6
Výsledok ostatnej činnosti	(17)	465	293	58,7
Administratívne náklady	(18)	7 079	7 100	-0,3
Zníženie hodnoty goodwillu a ostatný nehnuteľný majetok	(19)	-	627	.
Náklady na reštrukturalizáciu	(20)	808	128	.
Výsledok pred zdanením		495	643	-23,0
Dane z príjmu a výnosov	(21)	245	261	-6,1
Výsledok koncernu		250	382	-34,5
Výsledok koncernu pripadajúci na menšinové podiely		94	103	-9,3
Výsledok koncernu pripadajúci na akcionárov Commerzbank		156	279	-43,9

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restatamentov (viď strana 152 nasl.).

€		1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016	Zmena v %
Výsledok na akciu	(23)	0,12	0,22	-43,9

Výsledok na akciu vypočítaný podľa IAS 33 je založený na výsledku koncernu pripadajúcom na akcionárov Commerzbank. V bežnom obchodnom roku ani v predchádzajúcom roku neboli v obehu

žiadne zameniteľné ani opčné práva. Zriadený výsledok sa preto zhodoval s nezriadeným výsledkom.

Zhrnutie celkových výsledkov

Mil. €	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016	Zmena v %
Výsledok koncernu	250	382	- 34,5
Zmena z nového ocenenia vlastného bonitného rizika ¹	- 114	-	.
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkony	145	- 379	.
Položky nerozúčtovateľné do výkazu ziskov a strát	31	- 379	.
Zmena rezervy na nové ocenenie			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát	- 162	- 86	88,7
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	449	- 49	.
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát	32	54	- 41,2
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	12	8	47,0
Zmena rezervy z menových prepočtov			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát	-	- 52	.
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	7	- 91	.
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát	- 66	- 89	- 26,3
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok	- 3	-	.
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných at-Equity	- 8	1	.
Položky preúčtované do výkazu ziskov a strát	260	- 304	.
Iný výsledok za obdobie	290	- 683	.
Celkový výsledok	541	- 301	.
Výsledok za obdobie pripadajúci na menšinové podiely	156	32	.
Výsledok za obdobie pripadajúci na akcionárov Commerzbank	385	- 333	.

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restateamentov (viď strana 148). Porovnateľné číselné hodnoty boli upravené späť k 1. januáru 2017.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Ostatný výsledok Mil. €	1.1.-31.12.2017		
	pred zdanením	daň	po zdanení
Zmena z nového ocenenia vlastného bonitného rizika ¹	-122	8	-114
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkony	206	-61	145
Zmena rezervy na nové ocenenie	218	67	286
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges	58	-14	44
Zmena rezervy z menových prepočtov	6	1	7
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín	-69	1	-68
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných at-Equity	-8	-	-8
Ostatný výsledok za obdobie	288	2	290

Ostatný výsledok Mil. €	1.1.-31.12.2016		
	pred zdanením	daň	po zdanení
Zmena z nového ocenenia vlastného bonitného rizika ¹	-	-	-
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkony	-558	179	-379
Zmena rezervy na nové ocenenie	-28	-107	-135
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges	86	-24	62
Zmena rezervy z menových prepočtov	-142	-1	-143
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín	-96	7	-89
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných at-Equity	1	-	1
Ostatný výsledok za obdobie	-737	54	-683

Súvaha

Aktíva Mil. €	Poznámky	31.12.2017	31.12.2016 ¹	Zmena v %	1.1.2016 ¹
Hotovosť		55 733	36 206	53,9	28 887
Finančný majetok – Loans and Receivables	(24,25)	265 712	276 578	- 3,9	293 538
z toho: prevedené ako zábezpeka		2 655	1 519	74,8	262
Finančný majetok – Available for Sale	(27)	31 155	39 634	- 21,4	43 025
z toho: prevedené ako zábezpeka		924	1 656	- 44,2	246
Finančný majetok – Fair Value Option	(28)	23 745	24 797	- 4,2	36 433
z toho: prevedené ako zábezpeka		-	-	.	-
Finančný majetok – Held for Trading	(30)	63 666	88 862	- 28,4	114 825
z toho: prevedené ako zábezpeka		1 072	1 917	- 44,1	2 876
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges		153	310	- 50,7	284
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	(40)	1 464	2 075	- 29,4	3 031
Podiely na spoločnostiach ocenených at-Equity	(41)	181	180	0,5	735
Nehnutelný investičný majetok	(42,43)	3 312	3 047	8,7	3 525
Hnuteľný majetok	(44)	1 600	1 723	- 7,1	2 294
Nehnuteľnosti ako finančné investície	(45)	16	16	- 3,0	106
Dlhodobý majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín	(46)	78	1 188	- 93,4	846
Skutočné nároky na daň z výnosov	(48)	767	629	21,8	512
Latentné nároky na daň z výnosov	(48)	2 950	3 035	- 2,8	2 747
Ostatné aktíva	(50)	1 961	2 156	- 9,0	1 898
Celkom		452 493	480 436	- 5,8	532 687

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restatementov (viď strana 152 nasl.).

139 Prehľad celkových výsledkov

142 Súvaha

144 Výkaz o zmenách vlastného imania

146 Výkaz o finančných tokoch

148 Príloha (Poznámky)

291 Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

292 Výrok audítora

Pasíva Mil. €	Poznámky	31.12.2017	31.12.2016 ¹	Zmena v %	1.1.2016 ¹
Finančné záväzky – Amortised Cost	(26)	341 260	343 798	-0,7	373 571
Finančné záväzky – Fair Value Option	(29)	14 940	18 084	-17,4	23 708
Finančné záväzky – Held for Trading	(31)	56 484	77 772	-27,4	86 454
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges		491	1 001	-50,9	1 137
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	(40)	2 255	3 080	-26,8	7 406
Rezervy	(54, 55)	3 291	3 436	-4,2	3 326
Skutočné dlhy na dani z výnosov	(49)	673	672	0,1	530
Latentné dlhy na dani z výnosov	(49)	34	49	-31,7	106
Záväzky predajných skupín	(47)	-	-	.	1 073
Ostatné pasíva	(51)	3 024	2 970	1,8	5 319
Vlastné imanie	(58)	30 041	29 573	1,6	30 058
Upísaný kapitál		1 252	1 252	-	1 252
Kapitálová rezerva		17 192	17 192	-	17 192
Rezervy zo zisku		11 249	11 117	1,2	11 391
Ostatné rezervy		-817	-1 014	-19,5	-781
Celkom pred menšinovými podielmi		28 877	28 547	1,2	29 054
Menšinové podiely		1 164	1 027	13,4	1 004
Celkom		452 493	480 436	-5,8	532 687

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restatementov (viď strana 152 nasl.).

Výkaz zmien vlastného kapitálu

Mil. €	Upísané imanie	Kapitálová rezerva	Rezerva zo zisku	Ostatné rezervy			Celkom pred menšími podielmi	Menší-nové podiely	Vlastné imanie
				rezerva na nové ocenenie	rezerva na nové ocenenie	rezerva na nové ocenenie			
Vlastné imanie k 31.12.2015	1 252	17 192	11 740	- 597	- 159	- 25	29 403	1 004	30 407
Zmena na základe spätných úprav	-	-	- 349	-	-	-	- 349	-	- 349
Vlastné imanie k 1.1.2016	1 252	17 192	11 391	- 597	- 159	- 25	29 054	1 004	30 058
Celkový výsledok	-	-	- 99	- 184	62	- 112	- 332	33	- 300
Výsledok koncernu			279				279	103	382
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkon			- 378				- 378	- 1	- 378
Zmena rezervy na nové ocenenie				- 114			- 114	- 21	- 135
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges					62		62	0	62
Zmena rezervy z menového prepočtu						- 113	- 113	- 30	- 143
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín				- 70		-	- 70	- 19	- 89
Zmena v spoločnostiach ocenených at-Equity						1	1	-	1
Výplata dividend			- 250				- 250	- 13	- 263
Zmeny vo vlastníctve podielov			6				6	2	8
Ostatné zmeny ¹			69				69	1	70
Vlastné imanie k 31.12.2016	1 252	17 192	11 117	- 781	- 97	- 137	28 547	1 027	29 573

Ostatné zmeny vyplývajú zo zmien v konsolidačnom okruhu ako aj zo zmien daní s neutrálnym dopadom na výsledok.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Mil. €	Upísané imanie	Kapitálová rezerva	Rezerva zo zisku	Ostatné rezervy			Celkom pred menšínovými podielmi	Menšínové podiely	Vlastné imanie
				rezerva na nové ocenenie	rezerva z Cash Flow Hedges	Rezerva z menových prepočtov			
Vlastné imanie k 1.1.2017	1 252	17 192	11 117	- 781	- 97	- 137	28 547	1 027	29 573
Celkový výsledok	-	-	187	209	43	-55	385	156	541
Výsledok koncernu			156				156	94	250
Zmena z nového ocenenia vlastného bonitného rizika			-114				-114	-	-114
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkon			145				145	0	145
Zmena rezervy na nové ocenenie				277			277	10	287
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges					43		43	0	44
Zmena rezervy z menového prepočtu						-46	-46	52	7
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín				-68		-1	-69	-	-69
Zmena v spoločnostiach ocenených at-Equity						-8	-8	-	-8
Výplata dividend			-				-	-10	-10
Zmeny vo vlastníctve podielov			-8				-8	-4	-12
Ostatné zmeny ¹			-47				-47	-4	-51
Vlastné imanie k 31.12.2017	1 252	17 192	11 249	- 571	- 54	- 192	28 877	1 164	30 041

Upísané imanie Commerzbank Aktiengesellschaft bolo k 31. decembru 2017 podľa Stanov vo výške 1 252 mil. Eur a bolo rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií (kalkulačná hodnota na akciu 1,00 Eur).

Valné zhromaždenie dostalo návrh nevyplatiť za obchodný rok žiadne dividendy.

Na rezervu na nové ocenenie nepripadli k 31. decembru 2017 žiadne dopady z majetku držaného na predaj a majetku z predajných skupín.

Podstatné zmeny z rezervy na prepočty mien vyplývajú v obchodnom roku z mien, ako americký dolár, poľský zlotý, britská libra a ruský rubľ.

Ostatné zmeny vyplývajú zo zmien v konsolidačnom okruhu ako aj zo zmien daní s neutrálnym dopadom na výsledok.

Zmeny vo vlastníctve podielov - 8 mil. Eur v obchodnom roku 2017 vyplynuli z nadobudnutia ďalších podielov na už konsolidovaných spoločnostiach.

Výkaz finančných tokov

Mil. €	Poznámky	2017	2016 ¹
Výsledok koncernu		250	382
Vo výsledku koncernu obsiahnuté položky bez dopadu na úhrady a prevod do výkazu finančných tokov z obchodnej činnosti:			
Odpisy, opravné položky, zvýšenie hodnoty hnutelného majetku a majetku, zmeny rezerv ako aj zmeny oceňovania z Hedge Accounting		1 925	1 457
Zmeny ostatných položiek bez dopadu na úhradu		- 7 082	1 647
Výsledok z predaja hnutelného majetku	(17)	14	76
Ostatné úpravy		- 3 973	- 3 937
Priebežný súčet		- 8 866	- 376
Zmena majetku a záväzkov z operatívnej obchodnej činnosti po úprave o súčasti bez dopadu na úhradu:			
Finančný majetok – Loans and Receivables	(24)	11 470	17 178
Finančný majetok – Available for Sale		8 456	3 370
Finančný majetok – Fair Value Option	(28)	1 098	11 676
Finančný majetok – Held for Trading	(30)	9 954	12 893
Ostatné aktíva z operatívnej obchodnej činnosti		825	- 244
Finančné záväzky – Amortised Cost	(26)	- 1 615	- 28 883
Finančné záväzky – Fair Value Option	(29)	- 3 236	- 5 672
Finančné záväzky – Held for Trading	(31)	95	- 695
Zmena prostriedkov z úhrad do plánovaného majetku	(54)	12	9
Ostatné pasíva z operatívnej obchodnej činnosti		- 1 292	- 5 604
Získané úroky	(8)	7 111	7 403
Získané dividendy	(9)	106	164
Uhradené úroky	(8)	- 3 244	- 3 630
Úhrady dane z výnosov	(21)	- 443	- 337
Finančné toky z operatívnej obchodnej činnosti		20 432	7 251
Vklady z predaja:			
podielov na spoločnostiach oceňovaných at-Equity	(41,46)	405	1 639
hnuteľného a nehnuteľného investičného majetku	(44)	19	- 50
Výplaty na kúpu:			
podielov na spoločnostiach oceňovaných at-Equity	(27,41)	- 394	- 1 081
hnuteľného a nehnuteľného investičného majetku	(44)	- 908	- 312
Efekty zo zmien konsolidačného okruhu			
Finančné toky z kúpy, pri odpočítaní získaných prostriedkov		379	- 306
Finančné toky z predaja, pri odpočítaní predaných prostriedkov		7	89
Finančné toky z investičnej činnosti		- 492	- 21
Finančné toky z financovania		- 282	69
Stav platobných prostriedkov na konci predchádzajúceho obdobia		36 206	28 887
Finančné toky z operatívnej obchodnej činnosti		20 432	7 251
Finančné toky z investičnej činnosti		- 492	- 21
Finančné toky z financovania		- 282	69
Efekty zo zmien menových kurzov		- 131	20
Stav platobných prostriedkov na konci obdobia		55 733	36 206

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restateamentov (viď strana 152 nasl.). Ďalej boli odobraté cenné papiere kategórií LAR a AFS z peňažných tokov z investičnej činnosti a boli priradené medzi peňažné toky z prevádzkovej činnosti, nakoľko cenné papiere patria medzi operatívne bankové obchody. V dôsledku toho peňažné toky z investičnej činnosti za obchodný rok 2016 poklesli o 12,1 miliárd Eur a peňažné toky z operatívnej obchodnej činnosti sa primerane zvýšili.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Stav platobných prostriedkov je zložený z nasledovných súčastí:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Pokladňa	4 423	1 431	.
Vklady v centrálnych bankách	49 063	33 030	48,5
Denne splatné termínované vklady v úverových inštitúciách	1 736	1 404	23,7
Dlhové tituly verejných miest	511	341	49,9
Celkom	55 733	36 206	53,9

Stav platobných prostriedkov k 31. decembru 2017 obsahuje 421 mil. Euro (predchádzajúci rok: -) z prvýkrát konsolidovaných spoločností. Z naposledy konsolidovaných spoločností za rok 2017 nevyplýval žiaden dopad (predchádzajúci rok: 255 mil. Eur) na stav peňažných prostriedkov.

Výkaz finančných tokov obsahuje zloženie a zmeny v stave platobných prostriedkov za obchodný rok. Výkaz je rozdelený na položky operatívnej obchodnej činnosti, investičnej činnosti a financovania.

V rámci finančných tokov z operatívnej obchodnej činnosti sa vykazujú platobné procesy (prísuny a odlivy) z pohľadávok voči úverovým inštitúciám a klientom ako aj obchodovateľným cenným papierom a ostatným aktívam. Prísuny a odlivy zo záväzkov voči úverovým inštitúciám a klientom, zo zaknihovaných záväzkov a ostatných pasív patria medzi operatívnu obchodnú činnosť. Aj úhrady úrokov a dividend vyplývajúce z operatívnej obchodnej činnosti sú vykázané v rámci finančných tokov z operatívnej obchodnej činnosti.

Zmeny finančných tokov z operatívnej obchodnej činnosti vyplývajú okrem iného zo zmeny konsolidovaných spoločností. Ostatné aktíva pasíva z operatívnej obchodnej činnosti obsahujú pritom aj odlivy zo spoločností, ktoré boli klasifikované ako aktíva a pasíva určené na predaj a ktoré boli v sledovanom roku predané. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad o majetku a dlhoch k momentu odlivu.

Aktíva Mil. €	31.12.2017
Finančný majetok – Loans and Receivables	8
Finančný majetok – Available for Sale	-
Finančný majetok – Fair Value Option	-
Finančný majetok – Held for Trading	0
Hnuteľný majetok	0
Ostatné položky aktíva	10

Pasíva Mil. €	31.12.2017
Finančné záväzky – Amortised Cost	5
Finančné záväzky – Fair Value Option	9
Ostatné položky pasíva	3

Finančné toky z investičnej činnosti obsahujú platobné procesy týkajúce sa finančného majetku, nehnuteľného a hnuteľného majetku. Okrem toho sú vykazované finančné toky súvisiace s kúpou alebo predajom dcérskych spoločností. Finančné toky z financovania zahŕňajú vklady zo zvyšovania kapitálu ako aj vklady a výplaty za druhoradý a hybridný kapitál. Tu sa vykazujú aj vyplatené dividendy.

Stav platobných prostriedkov zahŕňa platobné prostriedky a ich ekvivalenty, ktoré môžu byť bezprostredne pozmenené na likvidné prostriedky a ktoré podliehajú len nepatrnému riziku zmeny hodnoty. Táto položka zahŕňa aj hotovostnú rezervu, ktorá je zložená z prostriedkov v pokladni, vkladov v centrálnych bankách ako aj dlhových titulov verejných miest a zmenky, ktoré sú pripustené na refinancovanie v centrálnych bankách (porovnaj poznámku č. 46). Dnešné splatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám nie sú obiahnuté v tejto položke.

S ohľadom na koncern Commerzbank je výpovedná schopnosť výkazu finančných tokov len nepatrná. Výkaz finančných tokov nenahradzuje plánovanie likvidity ani finančné plánovanie a nepoužíva sa ani ako nástroj riadenia.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazený vývoj čistých dlhov.

Mil. €	2017	2016
Čisté dlhy k 1.1.	10 969	11 858
Zmeny peňažných tokov z financovania	- 642	- 1 202
Zmena konsolidačného okruhu	-	-
Zmeny výmenných kurzov	- 167	399
Ostatné zmeny bez dopadu na úhradu	- 114	- 86
Čisté dlhy k 31.12.	10 046	10 969

Príloha (Poznámky)

Všeobecné základy

Koncern Commerzbank má svoje sídlo vo Frankfurte nad Mohanom. Materská spoločnosť Commerzbank AG je zaregistrovaná v Obchodnom registri na Okresnom súde vo Frankfurte nad Mohanom pod číslom HRB 32000. Naša koncernová závierka k 31. decembru 2017 bola vypracovaná v súlade s ustanoveniami nach § 315e Obchodného zákonníka a Nariadenia (ES) č. 1606/2002 (Nariadenia IAS) Európskeho parlamentu a rady z 19. júla 2002. Takisto boli použité ďalšie nariadenia o prevzatí istých medzinárodných účtovných štandardov na základe Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) a ich výkladu zo strany medzinárodného Výboru pre interpretáciu finančného výkazníctva, ktoré boli prijaté a zverejnené Medzinárodnou radou pre účtovné štandardy (IASB) a Medzinárodným výborom pre finančné výkazníctvo.

Pri zostavovaní koncernovej závierky boli dodržané všetky štandardy a interpretácie, ktoré musia byť za obchodný rok 2017 v EU použité. Upustili sme od predčasného uplatnenia štandardov a interpretácií, ktoré musia byť používané až od obchodného roka 2018 alebo neskôr. K 30. júnu 2017 sme predčasne začali uplatňovať časť štandardu IFRS 9, a to späť k 1. januáru 2017. Týka sa to efektu z oceňovania, ktorý vyplýva zo zmeny vlastnej bonity. Tento efekt sa už nevykazuje ako doteraz vo výkaze ziskov a strát, ale priamo vo vlastnom imaní.

Údaje podľa IFRS 7.31 až 7.42 (druh a rozsah rizík vyplývajúcich z finančných nástrojov) sa čiastočne vykazujú v prílohe (viď Poznámky 62 a 63) a čiastočne v správe o stave koncernu.

Správa o stave koncernu, vrátane osobitnej správy o rizikách koncernu podľa § 315 nemeckého Obchodného zákonníka, sa nachádza na stranách 53 až 134 našej výročnej správy.

Koncernová závierka je zostavená v eurách, v mene koncernu. Ak nie je osobitne uvedené inak, sú všetky čiastky uvedené v miliónoch Eur. Vo výkaze ziskov a strát a súvahe sú zobrazené čiastky v hodnote nižšej ako 500 000,00 Eur ako 0 mil. Eur; ak položka dosahuje hodnotu 0,00 Eur, bude označená čiarkou. Vo všetkých ostatných údajoch budú čiastky zaokrúhlené na 0 mil. Eur ako aj položky s nulovým zostatkom označené čiarkou. V dôsledku za rok je v jednotlivých prípadoch možné, že jednotlivé čísla nebudú úplne presne zodpovedať uvedeným súčtom. Z toho môže vyplývať rovnako menšie odchýlky voči zverejneným číslam za predchádzajúci rok.

(1) Prvý raz uplatnené, prepracované a nové štandardy

V obchodnom roku boli v koncerne Commerzbank zohľadnené relevantné nové a prepracované štandardy a interpretácie, ktoré museli byť povinne použité po prvý raz od 1. januára 2017 a ktoré boli už prevzaté do európskeho práva (endorsement). Všetky zmeny štandardov boli zohľadnené podľa príslušných platných prechodných predpisov. Z uplatnenia nového štandardu nevyplývali žiadne podstatné dopady pre koncern Commerzbank. Nižšie sú uvedené pre nás relevantné a podstatné nové štandardy.

V rámci uplatňovania IAS 1 (prezentácia závierky – Disclosure Initiative) sa zdôrazňuje koncepcia podstatných údajov. Použitie týchto predpisov, nemalo žiaden vplyv na bilancovanie a oceňovanie, došlo však k tomu, že vecne a obsahovo súvisiace položky sú v k tejto závierke pri vysvetľovaní jednotlivých položiek výkazu ziskov a strát a súvahy spojené.

Rada IASB zverejnila v júli 2014 rozsiahlu novelu a doplnenie štandardu IFRS 9 „Finančné nástroje“, ktorý sa okrem IFRS 9 dotýkal aj ďalších štandardov (najmä IFRS 7 a IAS 1). Štandard bol prevzatý do európskeho práva v novembri 2016. Je v rámci Európskej únie povinne aplikovateľný na obchodné roky, ktoré sa začínajú dňa 1. januára 2018 alebo neskôr, avšak je možné skoršie uplatnenie tohto štandardu. Doterajší štandard na bilancovanie finančných nástrojov (IAS 39) bude zrušený.

Oproti IAS 39 sa znižuje bilančné vlastné imanie o 1,2 miliardy Eur. Vyplýva to z metodiky rizikovej prevencie, ktorá je oproti IAS 39 pozmenená, ako aj z novej klasifikácie príslušných finančných nástrojov. Celý rad finančných majetkových hodnôt, napr. úvery, ktoré slúžia predovšetkým na financovanie lodí, prípadne úvery britských právnických osôb, budú oceňované aktuálnou hodnotou, čo bude viesť k zníženiu vlastného imania.

Otváracia súvaha ako aj rôzne prevodné tabuľky 1. januáru 2018 podľa IFRS 9 sú zobrazené v tejto správe v rámci poznámky 74.

Účtovný štandard IFRS 16 Lízingy uverejnený v januári 2016 nahradí štandard IAS 17 ako aj súvisiace interpretácie IFRIC 4, SIC-15 a SIC-27. Prevzatie do európskeho práva ešte bude vykonané. Podľa IFRS 16 musia byť všetky lízingové zmluvy s dobou platnosťou dlhšou ako 12 mesiacov ako aj súvisiace zmluvné povinnosti vykazované u lízingového dlžníka. Výnimku tvoria lízingové zmluvy s menšími sumami. Lízingový dlžník v budúcnosti aktivuje právo na užívanie predmetu lízingu a v rámci pasív bude vykazovať záväzok, ktorý predstavuje jeho povinnosť platiť lízingové splátky. S ohľadom na klasifikáciu lízingových zmlúv v rámci finančného a operatívneho lízingu u lízingového prenajímateľovi boli prevzaté kritériá IAS 17

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

podľa IFRS 16. Štandard okrem toho obsahuje ďalšie pravidlá týkajúce sa vykazovania, údajov v prílohe ako aj transakcií Sale-and-Lease-back. IFRS 16 platí od obchodných rokov, ktoré sa začnú 1. 1. 2019 alebo po 1. 1. 2019. Podľa našich doterajších poznatkov by uplatnenie IFRS 16 malo viesť k menším zmenám vo vykazovaní ziskov a strát a k zvýšeniu bilančnej sumy o menšiu až stredne veľkú jednomiestnu miliardovú čiastku.

V štandarde IFRS 15 „Výnosy zo zmlúv so zákazníkmi“ sa zavádza 5-stupňový model založený na zásadách, ktorý upravuje spôsob, výšku a čas evidencie výnosov a ktorý nahrádza štandardy IAS 11 a 18, IFRIC 13, 15 a 18 ako aj SIC-31. Okrem toho tento štandard vyžaduje rozsiahle kvalitatívne a kvantitatívne údaje o zmluvných dojednaniach, záväzkoch z plnení ako aj podstatných odhadoch a úvahách. Prevzatie do európskeho práva sa očakáva v druhej polovici roka 2016 a štandard bude pre európske spoločnosti platiť od obchodných rokov, ktoré sa začínajú 1. 1. 2018 alebo neskôr. Z tohto štandardu neočakávame podstatné dopady na koncernovú závierku.

Metódy na zostavovanie súvahy a oceňovanie

(2) Podstatné zásady a neistoty pri odhadoch

Koncernová závierka je založená na zásade pokračovania obchodnej činnosti spoločnosti (Going Concern). Finančný majetok a záväzky sa oceňujú zásadne nadobúdacími nákladmi, ibaže by štandardy IFRS vyžadovali iné oceňovanie. Tým sú dotknuté najmä finančné nástroje podľa IAS 39, nehnuteľnosti ako finančné investície a majetok určený na predaj.

Výnosy a náklady sa s dopadom na výsledok vykazujú v období, ku ktorému z hospodárskeho ohľadu patria. Úroky vykazujeme pri zohľadnení všetkých zmluvných dohôd súvisiacich s finančným majetkom alebo záväzkami podľa obdobia v úrokových prebytkoch, alebo ak vyplývajú z obchodov vrátane ich refinancovania, v rámci výsledku obchodnej činnosti. Výnosy z dividend sa vyberajú až vtedy, ak existuje príslušný právny nárok. Provízie výnosy a náklady v províznych prebytkoch evidujeme na strane jednej podľa metódy pre príslušné finančné nástroje, na strane druhej podľa ich účelu. Provízie za výkony, ktoré boli poskytnuté v istom období, sa vykazujú za obdobie ich poskytnutia. Poplatky súvisiace s úplným poskytnutím istých služieb sa vyberajú v čase úplného poskytnutia služieb. Provízie závislé od výkony sa zohľadňujú po splnení kritérií na poskytnutie výkonov. Provízie z obchodov sú vykazované vo výsledku z obchodnej činnosti.

Náklady na cudzí kapitál, ktoré priamo súvisia s nadobudnutím, výstavbou alebo výrobou podstatných hnuťných alebo nehnuteľných majetkových hodnôt, sú v zásade aktivované. Predpokladom je, aby obdobie na zabezpečenie použiteľnosti majetku bolo najmenej 12 mesiacov.

V zásade sa majetok a dlhy vykazujú v súvahe v brutto čiastkach. Podľa IAS 32.42 sa finančný majetok a záväzky voči rovnakému obchodnému partnerovi navzájom započítajú a v súvahe sa vykazujú v ich zostatkovej výške, ak existuje žalovateľný nárok na zápočet čiastok a obchody na netto báze alebo majetok boli realizované súčasne s úhradou záväzku. Okrem započítania pozitívnych a negatívnych trhových hodnôt z derivátov sa to dotýka aj započítania pohľadávok a záväzkov z Reverse Repos a Repos (penzijné obchody s cennými papiermi).

Na úplnú konsolidáciu ako aj ocenenie at-Equity v koncernovej závierke sa použijú závierky pripravené k 31. decembru 2017. S ohľadom na spoločnosti oceňované at-equity používame v jednotlivých prípadoch poslednú dostupnú a preverenú ročnú závierku, ak v momente zostavenia koncernovej závierky za bežný obchodný rok ešte nie je k dispozícii aktuálna ročná závierka spoločnosti.

Dcérske spoločnosti a spoločnosti oceňované at-equity, ktoré majú byť podľa zámeru predané a ktoré budú pravdepodobne predané do jedného roka, budú až do úplného prevodu podielov v súlade s IFRS 5 v príslušných súvahových položkách a poznámkach (viď poznámky 46 a 47) ako aj vo výkaze zmien vlastného kapitálu vykazované osobitne.

Hodnotenie krátkodobej a dlhodobej platnosti všetkých súvahových položiek je obsiahnuté v poznámke 34. Zostatkové doby platnosti sa v koncerne Commerzbank uvádzajú pre všetky finančné nástroje, pre ktoré existujú zmluvné doby platnosti.

Koncernová závierka obsahuje hodnoty, ktoré sme zistili pri použití odhadov a domniek. Použité odhady a domnieky sú založené na historických skúsenostiach a ostatných faktoroch, ako napríklad plánovanie a – podľa dnešného posúdenia – pravdepodobné očakávania a prognózy budúcich udalostí. Odhady a hodnotenia ako aj príslušné faktory hodnotenia a postupy pri odhadoch podliehajú pravidelným analýzám a zároveň sa porovnávajú so skutočnými udalosťami. Podľa nášho názoru sú používané parametre správne a zrozumiteľné.

Neistota odhadov vzniká pri zisťovaní penzijných záväzkov ako aj obchodnej a firemnej hodnoty a trhových hodnôt nehnuteľností vykazovaných ako finančné investície ako aj pri bilancovaní rezerv na daňové prevádzkové riziká.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Oceňovanie penzijných záväzkov sa vykonáva pri použití metódy na výpočet súčasnej hodnoty penzijných nárokov v rámci plánov starobného zabezpečenia. Pri oceňovaní týchto záväzkov musia byť definované domnienky týkajúce sa dlhodobého trendu vývoja plátov a dôchodkov ako aj o priemernej životnosti. Zmeny odhadov z roka na rok ako aj odchýlky voči skutočným ročným efektom sú zobrazené v poisťnomatematických ziskoch/stratách (dopady zmien parametrov viď poznámka č. 54).

Skúška zachovania hodnoty obchodnej a firemnej hodnoty sa vykonáva každý rok, a to na základe uznávanej metódy výnosovej hodnoty. Pritom sa použijú očakávané budúce prebytky z manažérskeho plánovania. Analýza neistôt pri odhadoch použitých na stanovenie obchodnej a firemnej hodnoty príp. príslušnej časovej hodnoty (Fair Values) finančných nástrojov sa nachádza v poznámke č. 32 a 42.

S ohľadom na neistoty pri odhadoch použitých na stanovenie trhovej hodnoty nehnuteľností, ktoré sa považujú za finančné investície, vykonávame analýzy na základe indexov nájmu špecifických pre dané krajiny (porovnaj poznámku č. 45).

Bilancovanie rezerv na daňové prevádzkové riziká zohľadňuje aktuálne poznatky z prebiehajúcich daňových kontrol a jurisdikcie (viď poznámka č. 49).

Naďalej existujú neistoty pri odhadoch aktívnych latentných daní a v zásade aj pri rizikovej prevencii úverových obchodov, napr. pri sadzbách charterovej dopravy pri financovaní lodí. Budúci vývoj sadzieb v charterovej doprave posudzuje interné bankové grémium. S ohľadom na krátkodobú prognózu sa využívajú aktuálne trhové údaje a pre dlhodobé prognózy sa využívajú historické priemerné hodnoty, prognózy nezávislých poskytovateľ prieskumných služieb, ako aj vlastné analýzy a z nich sa vyvodzujú definitívne prognózy pre charterovú dopravu (viď Poznámky 25 a 48). S ohľadom na rizikovú prevenciu odkazujeme na správu o stave koncernu.

Domnienky a parametre, ktoré tvoria základ pre vykonané ocenenia, sú založené na vecnom hodnotení manévrovacieho priestoru zo strany manažmentu. To sa týka predovšetkým primeraného výberu a použitia parametrov, domnienok a modelovacích techník pri oceňovaní tých finančných nástrojov, pre ktoré nie sú k dispozícii trhové ceny alebo porovnateľné parametre, ktoré by boli zistené na trhu. Ak odlišné oceňovacie modely vedú k celej šírke rôznych potenciálnych ocenených hodnôt, manažment rozhodne o výbere modelu, ktorý bude použitý.

Na hodnotenie situácie používa manažment nasledovné podstatné skutočnosti:

- Začlenenie istých finančných majetkových hodnôt z kategórie finančných nástrojov určených na predaj do kategórie pohľadávky a úvery (viď poznámka 24).
- Zníženie hodnoty úverov a tvorba rezerv pre mimosúvahové záväzky v úverových obchodoch (najmä výber rozhodovacích kritérií alebo hodnotenie zachovania hodnoty zábezpek, viď poznámku 25).
- Test zachovania hodnoty ostatného finančného majetkov ako aj finančných nástrojov oceňovaných podľa metódy equity ako aj finančných nástrojov určených na predaj (tu najmä výber kritérií, na základe ktorých má byť stanovené zníženie hodnoty; viď poznámku 46).
- Test zachovania hodnoty nefinančného majetku ako aj hodnoty firmy a ostatného majetku (tu najmä stanovenie kritérií na zistenie cieľovej čiastky, viď poznámku 42 a 43).
- Test zachovania hodnoty latentných nárokov na daň z výnosu podľa IAS 12.24 nasl. (tu najmä stanovenie metodiky, od ktorej bude odvodené daňové plánovanie a hodnotená pravdepodobnosť vzniku budúcich daňových udalostí; viď poznámku 48 a 49).
- Tvorba rezerv na neisté záväzky (viď poznámku 54).
- Ocenenie právnych rizík, pre ktoré strata nie je celkom pravdepodobná, avšak nie je ani úplne nepravdepodobná (viď poznámku 56).

Peňažný majetok a dlhy znejúce na cudziu menu sa prepočítavajú na základe denného kurzu platného v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy. Realizované náklady a výnosy sa vyúčtovávajú v zásade na základe denného kurzu platného v deň realizácie.

Na prepočty nákladov a výnosov je možné využiť aj priemerné kurzy, ak kurzy platné rozhodujúci deň nevykazujú výrazné výkyvy. Náklady a výnosy so zabezpečenými kurzami prepočítava sme na základe týchto zabezpečených kurzov. Náklady a výnosy vyplývajúce z prepočtu bilančných položiek sa v zásade vykazujú vo výsledku majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou.

Výsledky z prepočtu ziskov a strát z nepeňažných položiek vykazujeme podľa zaevidovania ziskov a strát buď s dopadom na výsledok vo výkaze ziskov a strát alebo bez dopadu na výkaz vo vlastnom kapitáli.

Prepočet závierok konsolidovaných dcérskych spoločností a spoločností oceňovaných at-equity, ktoré boli vyhotovené v cudzej mene, sa s ohľadom na výnosy a náklady vykonáva v zásade na základe výmenného kurzu platného v deň realizácie obchodu. Za účelom zjednodušenia môže byť na prepočet použitý aj kurz, ktorý predstavuje hodnotu približujúcu sa kurzu platnému v deň realizácie obchodu, napríklad priemerný kurz za dané obdobie. Všetky rozdiely vyplývajúce z prepočtu musia byť ocenené ako osobitná súčasť vlastného kapitálu v rezerve z menových prepočtov, a to neutrálne voči výsledku. Zisky a straty z prepočtov z kapitálovej konsolidácie takisto vykazujeme neutrálne voči výsledku ako súčasť vlastného kapitálu v rezerve z menových prepočtov. V čase predaja tohto majetku sa rozdiely z prepočtu s dopadom na výsledku uvádzajú v rámci výsledku z finančnej činnosti. Aj pri čiastočnom splatení kapitálu v cudzej mene, ktoré nevedie k definitívnej konsolidácii spoločností, je pomerný dopad na rezervu z menových prepočtov evidovaný s dopadom na výsledok.

Účtovníctvo v koncerne Commerzbank sa vedie podľa metód na zostavenie súvahy a oceňovanie, ktoré sú vysvetlené v nasledujúcich poznámkach.

(3) Úpravy

V obchodnom roku 2017 bola vykonaná oprava chyby na základe zistenia z daňovej kontroly v spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Rezervy zo zisku sa znížili k 1. januáru 2016 o 53 miliónov Eur a skutočné dlhy na dani z výnosov sa primerane zvýšili. Z toho nevyplynul žiaden dopad na výsledok koncernu ani na výsledok na akciu.

Okrem toho bola potrebná ďalšia oprava chyby v súvislosti s neodvedenou daňou z kapitálových výnosov. Rezervy zo zisku sa znížili k 1. januáru 2016 o 45 miliónov Eur a skutočné dlhy na dani z výnosov sa primerane zvýšili. Z toho nevyplynul žiaden dopad na výsledok koncernu ani na výsledok na akciu.

Ďalšia oprava chyby bola vykonaná s ohľadom na stav výpožičiek vlastných dlhopisov. Dôsledku toho sa k 1. januáru 2016 ako aj k 31. decembru 2016 zvýšili rezervy zo zisku o 31 miliónov Eur, nároky na latentnú daň z výnosov sa znížili o 14 miliónov Eur a finančné záväzky – Amortised Cost (predtým záväzky voči úverovým inštitúciám) o 45 miliónov Eur. Z toho nevyplynul žiaden dopad na výsledok koncernu ani na výsledok na akciu.

Ďalej boli na základe opravy chyby spätne k 31. decembru 2016 záväzky z prázdných predajov presunuté z finančných záväzkov – Amortised Cost (predtým záväzky voči klientom) vo výške 6 128 miliónov Eur do finančných záväzkov – Held for Trading (predtým obchodné pasíva). Z toho nevyplynul žiaden dopad na výsledok koncernu ani na výsledok na akciu.

V obchodnom roku 2016 boli úrokové výnosy a úrokové náklady súvisiace s predčasným splatením záväzkov vykázané po čiastočnom saldovaní. To bolo spätne korigované, v dôsledku čoho sa za obchodný rok 2016 zvýšili úrokové výnosy ako aj úrokové náklady o 141 miliónov Eur. Z toho nevyplynul žiaden dopad na výsledok koncernu ani na výsledok na akciu.

Okrem toho boli upravené číselné hodnoty za predchádzajúci rok v poznámke 32 (IFRS 13 Oceňovacie hierarchie a informačné povinnosti) ako aj v poznámke 52 (Leasing).

Koncern Commerzbank pozmenil v obchodnom roku 2017 štruktúru súvahy ako aj štruktúru výkazu ziskov a strát. Súvaha výkaz ziskov a strát sú teraz založené na oceňovacích kategóriách podľa IAS 39. Z tohto dôvodu bola štruktúra s ohľadom na niektoré údaje z prílohy príslušným spôsobom pozmenená a hodnoty boli upravené. Štruktúra poznámok sa rovnako riadi podľa kategórií IAS 39. Nová štruktúra bola zavedená za účelom generovanie synergií s ohľadom na regulačné požiadavky založené na IFRS (FINREP). Na základe tejto harmonizácie sa podstatne zjednodušuje zladenie medzi zverejnenými správami regulátora a koncernu Commerzbank. Zmeny vo vykazovaní nemajú žiaden dopad na výsledok koncernu, prehľad celkových výsledkov ani na výsledok na akciu

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Vo 4. štvrťroku 2017 sme zmenili vykazovanie bilančnej položky hotovosť a termínované vklady, ktorý v zásade obsahuje hotovosť, vklady v centrálnych bankách a dlhové tituly verejných subjektov, aby sme zabezpečili lepšiu zhodu tejto položky so zobrazením položiek v rámci výkazov podľa právnych predpisov dohľadových orgánov. Denne splatné termínované vklady, ktoré boli doteraz obsiahnuté v pohľadávkach voči úverovým inštitúciám, sa teraz vykazujú v tejto položke. Porovnateľné údaje v koncernovej súvahe a v príslušných poznámkach k závierke boli zmenené za rok 2016. Z toho vyplynuli zmeny vo výkaze finančných tokov. Tento presun nemal žiaden dopad na výsledok koncernu, prehľad celkových výsledkov ani výsledok na akciu.

Okrem toho sme upravili údaje za predchádzajúci rok vo výkaze finančných tokov.

Okrem úpravy štruktúry súvahy a výkazu ziskov a strát sa priebežné výnosy a náklady z derivátov a iných obchodných aktív v kategórii Held for Trading, ktoré boli doteraz vykazované úrokovom prebytku, budú podľa nových pravidiel vykazovať vo výsledku

finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou, keďže z ekonomického pohľadu nie je rozlišovanie medzi priebežnými výnosmi a nákladmi efektmi z oceňovania realizácie pri obchodných aktívach vecne správne. Pozmenené vykazovanie tak lepšie odzrkadľuje aj ekonomické riadenie obchodných aktív a poskytuje preto spoľahlivejšie a relevantnejšie informácie.

Za obchodný rok 2016 predstavovali presuny z úrokového prebytku do výsledku finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou 662 miliónov Eur (zostatok z úrokových výnosov znížených o 776 miliónov Eur a úrokových nákladov znížených o 114 miliónov Eur). Tento presun nemal žiaden dopad na výsledok koncernu, prehľad celkových výsledkov ani výsledok na akciu.

V nasledujúcich tabuľkách sú zobrazené zmeny medzi starou a novou štruktúrou výkazu ziskov a strát a súvahy. Zobrazené zmeny nemali žiaden dopad na výsledok koncernu, prehľad celkových výsledkov ani výsledok na akciu.

Výkaz ziskov a strát Mil. €	1.1.–31.12.2016 ¹	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)
Pôvodná štruktúra						
Úrokové výnosy	9 990	-164	-776	-6	-270	
úrokové náklady	4 913		-114	-58	-132	
Úrokový prebytok	5 077	-164	-662	+52	-138	
	-	+164				
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-900					
	-			-52	+139	
Provízne výnosy	3 837					
Provízne náklady	626					
Provízne prebytok	3 212					
Výsledok obchodnej činnosti, vrátane výsledku zo zabezpečovacích súvislostí	320		+662			
	-					
Výsledok finančnej činnosti	344					-139
	-				+138	+0
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	150					
Ostatný výsledok	297					
Administratívne náklady	7 100					
Zníženie firemnej hodnoty a ostatného nehnuteľného majetku	627					
Náklady na reštrukturalizáciu	128					
Výsledok pred zdanením	643	-	-	-	-	-
Dane z príjmov a výnosov	261	-	-	-	-	-
Výsledok koncernu	382	-	-	-	-	-
Výsledok koncernu pripočítateľný menšinovým podielom	103	-	-	-	-	-
Výsledok koncernu pripočítateľný akcionárom Commerzbank	279	-	-	-	-	-

¹ úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe restatements (viď strana 152 nasl.)

(A) Presun výnosov z dividend a výsledku zo zmlúv o odvode zisku

Výsledok zo zmlúv o odvode zisku, výnosy z dividend (bez HFT) a výnosy z pôžitkových práv, ktoré boli doteraz obsiahnuté v úrokových výnosoch, sú vykazované v osobitnej položke Výnosy z dividend.

(B) Presun obchodných úrokov

Úrokové výnosy, vrátane výnosov z dividend, ako aj úrokových nákladov za finančných nástrojov kategórie Held for Trading (HFT), sa teraz budú vykazovať vo výsledku finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou.

(C) Presun do výsledku realizácie pohľadávok LAR

Výsledok z predaja finančného majetku (pohľadávok) kategórie Loans and Receivables (LAR), ktorý bol doteraz vykazovaný v úrokových výnosoch nákladoch, sa teraz vyazuje v položke Výsledok z realizácie a oceňovania.

(D) Presun záväzkov oceňovaných nadobúdacím nákladmi do výsledku z realizácie

Výsledok z odkúpenia záväzkov oceňovaných nadobúdacím nákladmi, ktorý bol doteraz vykazovaný v úrokových výnosoch nákladoch, sa teraz vyazuje v položke Ostatný výsledok z finančných nástrojov.

(E) Presun cenných papierov LAR do výsledku z realizácie

Výsledok z realizácie cenných papierov kategórie Loans and Receivables (LAR), ktorý bol doteraz vykazovaný vo výsledku finančného majetku, sa teraz vyazuje v položke Výsledok z realizácie a oceňovania.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(F)	(G)	(H)	(I)	1.1.–31.12.2016	Výkaz ziskov a strát Mil. €
					Nová štruktúra
				8 773	Úrokové výnosy
				4 608	úrokové náklady
				4 165	Úrokový prebytok
				164	Výnosy z dividend
				- 900	Riziková prevencia v úverových obchodoch
- 47				40	Ostatný výsledok z realizácie a oceňovania
				3 837	Provízne výnosy
				626	Provízne náklady
				3 212	Provízny prebytok
		+ 37		1 019	Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou
		- 37		- 37	Výsledok zo zabezpečovacích v súvislosti
+ 47	- 255		+ 3	-	
	+ 255			393	Ostatný výsledok z finančných nástrojov
			+ 0	150	Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity
			- 3	293	Ostatný výsledok
				7 100	Administratívne náklady
				627	Zníženie firemnej hodnoty a ostatného nehnuteľného majetku
				128	Náklady na reštrukturalizáciu
-	-	-	-	643	Výsledok pred zdanením
-	-	-	-	261	Dane z príjmov a výnosov
-	-	-	-	382	Výsledok koncernu
-	-	-	-	103	Výsledok koncernu pripočítateľný menšinovým podielom
-	-	-	-	279	Výsledok koncernu pripočítateľný akcionárom Commerzbank

(F) Presun výsledok ocenenia LAR/AFS

Výsledok z ocenenia cenných papierov kategórie Loans and Receivables (LAR) ako aj kategórie Available for Sale (AFS), ktorý bol doteraz vykazovaný vo výsledku finančného majetku, sa teraz vykazuje v položke Výsledok z realizácie a oceňovania.

(G) Presun výsledok realizácie AFS

Výsledok z realizácie cenných papierov kategórie Available for Sale (AFS), ktorý bol doteraz vykazovaný vo výsledku finančného majetku, sa teraz vykazuje v položke Ostatný výsledok za finančných nástrojov.

(H) Osobitné vykazovanie výsledku zo zabezpečovacích súvislostí

Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí, ktorý bol doteraz vykazovaný vo výsledku obchodnej činnosti, vrátane výsledku zo zabezpečovacích súvislostí, sa teraz vykazuje v položke Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí.

(I) Presun výsledok z realizácie a ocenenia pridružených spoločností a spoločných podnikov

Výsledok z realizácie a ocenenia za pridružených spoločností a spoločných podnikov, ktorý bol doteraz vykazovaný vo výsledku finančného majetku, sa teraz vykazuje v položke Ostatný výsledok.

Aktíva Mil. €	31.12.2016 ¹	(J)	(K)
Pôvodná štruktúra			
Hotovostná rezerva	34 802	+ 1 404	+ 246 023
			+ 23 950
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	58 529	- 1 404	- 57 125
Pohľadávky voči klientom	212 848		- 212 848
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges	310		
Pozitívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov	2 075		
Obchodné aktíva	88 862		
Finančný majetok	70 180		
Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity	180		
Nehnutelný majetok	3 047		
Hnuteľný majetok	1 723		
Nehnutelnosti ako finančné investície	16		
Dlhodobý majetok držaný za účelom predaja a majetkové hodnoty z predajných skupín	1 188		
Skutočné dane z výnosov	629		
Latentné dane z výnosov	3 035		
Ostatné aktíva	3 013		
Celkom	480 436	-	-

¹ úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe restatements (viď strana 152 nasl.).

(J) Presun denne splatných termínovaných vkladov v úverových inštitúciách

Denne splatné termínované vklady v úverových inštitúciách, ktoré boli doteraz vykazované v pohľadávkach voči úverovým inštitúciám, sa teraz vykazujú v položke Hotovosť a termínované vklady.

(K) Presun pohľadávky voči úverovým inštitúciám a klientom do kategórie IAS 39

Pôžičky a pohľadávky, ktoré boli doteraz vykazované v pohľadávkach voči úverovým inštitúciám prípadne voči klientom, sa teraz vykazujú v novej položke Finančný majetok– Loans and Receivables (LAR) prípadne Finančný majetok– Fair Value Option (FVO) podľa príslušnej kategórie IAS 39.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(L)	(M)	31.12.2016	Aktíva Mil. €
			Nová štruktúra
		36 206	Hotovosť a termínované vklady
+ 29 698	+ 857	276 578	Finančný majetok– Loans and Receivables
+ 39 634		39 634	Finančný majetok– Available for Sale
+ 847		24 797	Finančný majetok– Fair Value Option
		–	
		–	
		310	Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges
			Pozitívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov
		2 075	
		88 862	Finančný majetok– Held for Trading
– 70 180		–	
		180	Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity
		3 047	Nehnuteľný majetok
		1 723	Hnuteľný majetok
		16	Nehnuteľnosti ako finančné investície
			Dlhodobý majetok držaný za účelom predaja a majetkové hodnoty z predajných skupín
		1 188	
		629	Skutočné dane z výnosov
		3 035	Latentné dane z výnosov
	– 857	2 156	Ostatné aktíva
–	–	480 436	Celkom

(L) Presun finančného majetku do príslušnej kategórie IAS 39

Nástroje vlastného a cudzieho imania týkajúce sa cenných papierov, ktoré boli doteraz vykazované vo finančnom majetku, sa budú podľa nových pravidiel a podľa príslušnej kategórie IAS 39 vykazovať v položkách Finančný majetok– Loans and Receivables (LAR), Finančný majetok– Available for Sale (AFS) prípadne Finančný majetok– Fair Value Option (FVO).

(M) Presun pohľadávok z kompenzačných úhrad za burzové termínové obchody

Pohľadávky z kompenzačných úhrad za burzové termínové obchody, ktoré boli doteraz vykazované v ostatných aktívach, sa budú podľa nových pravidiel a podľa príslušnej kategórie IAS 39 vykazovať v položke Finančný majetok– Loans and Receivables (LAR).

Pasíva Mil. €	31.12.2016 ¹	(N)	(O)
Pôvodná štruktúra			
Závazky voči úverovým inštitúciám	66 903	- 66 903	
Závazky voči klientom	244 792	- 244 792	
Zaknihované záväzky	38 494		- 38 494
		+ 294 637	+ 37 481
		+ 17 057	+ 1 013
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges	1 001		
Negatívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov	3 080		
Obchodné pasíva	77 772		
Rezervy	3 436		
Skutočné dlhy z dane z výnosov	672		
Latentné dlhy z dane z výnosov	49		
Závazky z predajných skupín držaných za účelom predaja	-		
Ostatné pasíva	3 694		
Druhoradé dlhové nástroje	10 969		
Vlastné imanie	29 573		
Celkom pred menšinovými podielmi	28 547		
Menšinové podiely	1 027		
Celkom	480 436	-	-

¹ úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe restatements (viď strana 152 nasl.).

(N) Presun záväzkov voči úverovým inštitúciám a klientom do príslušnej kategórie IAS 39

Vklady doteraz vykazované v rámci záväzkov voči úverovým inštitúciám alebo klientom sa budú podľa nových pravidiel a podľa príslušnej kategórie IAS 39 vykazovať v položke Finančné záväzky – Fair Value Option (FVO).

(O) Presun zaknihovaných záväzkov do príslušnej kategórie IAS 39

Emisie doteraz vykazované v rámci zaknihovaných záväzkov sa budú podľa nových pravidiel a podľa príslušnej kategórie IAS 39 vykazovať v položke Finančné záväzky – Fair Value Option (FVO).

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(P)	(Q)	31.12.2016	Pasíva Mil. €
			Nová štruktúra
			-
			-
			-
+ 10 955	+ 724	343 798	Finančné záväzky – Amortised Cost
+ 14	-	18 084	Finančné záväzky – Fair Value Option
		1 001	Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges
			Negatívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov
		3 080	
		77 772	Finančné záväzky – Held for Trading
		3 436	Rezervy
		672	Skutočné dlhy z dane z výnosov
		49	Latentné dlhy z dane z výnosov
		-	Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja
	- 724	2 970	Ostatné pasíva
- 10 969		-	
		29 573	Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja
		28 547	Ostatné pasíva
		1 027	Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja
-	-	480 436	Ostatné pasíva

(P) Presun druhoradý dlhových nástrojov do príslušnej kategórie IAS 39

Druhoradé emisie doteraz vykazované v rámci druhoradých dlhových nástrojov sa budú podľa nových pravidiel a podľa príslušnej kategórie IAS 39 vykazovať v položke Finančné záväzky – Amortised Cost prípadne Finančné záväzky – Fair Value Option (FVO).

(Q) Presun záväzkov z kompenzačných úhrad z burzových termínových obchodov

Záväzky z kompenzačných úhrad za burzových termínových obchodov doteraz vykazované v ostatných pasívach sa budú podľa nových pravidiel a podľa príslušnej kategórie IAS 39 vykazovať v položke Finančné záväzky – Amortised Cost.

Zásady konsolidácie

Všetky interné pohľadávky a záväzky ako aj náklady výnosy vyplývajúce z transakcií medzi spoločnosťami, ktoré sa vykazujú v koncernovej uzávierke, eliminujeme v rámci konsolidácie dlhov ako aj nákladov a výnosov. Zisky alebo straty z interných transakcií vznikajúce v koncerne sa rovnako eliminujú.

(4) Dcérske spoločnosti a zlučovania podnikov

Dcérske spoločnosti sú spoločnosti, na ktorých má Commerzbank Aktiengesellschaft priamo alebo nepriamo väčšinu hlasovacích práv alebo iným spôsobom ovplyvňuje ich finančnú a obchodnú politiku a tým môže využívať svoj ovládajúci vplyv na to, aby z ich činností získala úžitok. Okrem toho môžu ďalšie faktory viesť k ovládnutiu, napr. existencia vzťahu medzi objednávateľom a agentom. V tomto prípade koná iná strana ako agent s rozhodovacími právami za Commerzbank, avšak neovláda účastinnú spoločnosť, len vykonáva rozhodovacie právomoci, ktoré na neho delegovala Commerzbank. Konsolidácia sa vykonáva od momentu, kedy koncern získava väčšinu hlasovacích práv alebo ovládajúci vplyv.

V rámci prvotnej kapitálovej konsolidácie nanovo oceňujeme majetok a dlhy dcérskych spoločností nezávisle od podielovej kvóty ku dňu nadobudnutia. Majetok a dlhy, ktoré sú nanovo ocenené aktuálnou hodnotou, sa pri zohľadnení latentných daní preberajú do súvahy koncernu, zistené tiché rezervy a farchy v nasledujúcich obdobiach sú zaznamenávané podľa uplatňovaných štandardov. Ak po novom ocenení zostane rozdielová čiastka, je táto aktivovaná ako firemná alebo obchodná hodnota. Ak ostatnú negatívne rozdielové čiastky, sú tieto vykázané vo výkaze ziskov a strát.

Podiely na dcérskych spoločnostiach, ktorej sa na základe ich nižšieho významu nekonsolidujú, a podiely na pridružených spoločnostiach a spoločných podnikoch, ktorej sa na základe ich podriadeného významu neoceňujú podľa metódy Equity, sa vykazujú v aktuálnej hodnote v rámci kategórie AFS. Konsolidácia dcérskych spoločností sa končí v momente, kedy banka stratí dominantný vplyv nad dcérskou spoločnosťou.

(5) Asociované spoločnosti a spoločné podniky

Asociované spoločnosti sú spoločnosti, v ktorých má Commerzbank Aktiengesellschaft priamo alebo nepriamo rozhodujúci vplyv. Rozhodujúcich vplyv sa predpokladá pri podieloch na hlasovacích právach v rozsahu 20 % až 50 %. Ďalšími faktormi úspešnosti môžu byť napríklad členov v riadiacom alebo dozornom orgáne alebo dôležité obchody so spoločnosťou.

Zmluva o spoločnom podnikaní je zmluva, v rámci ktorej dve alebo viac strán spoločne ovláda daný podnik. Môže ísť pritom o spoločnú prevádzku alebo spoločnú investíciu. V koncerne Commerzbank existujú výhradne spoločné podniky.

Asociované spoločnosti a spoločné podniky oceňujeme zásadne podľa metódy Equity a vykazujeme ich ako podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity.

Nadobúdacie náklady týchto podielov vrátane obsiahnutej obchodnej alebo firemnej hodnoty sa určujú v čase prvého zaradenia do koncernovej závierky. Pritom používame rovnaké pravidlá ako pri dcérskych spoločnostiach. S ohľadom na podstatné asociované spoločnosti a spoločné podniky sa stanovuje účtovná hodnota majetku. S ohľadom na podstatné asociované spoločnosti a spoločné podniky pokračujeme v evidovaní účtovnej hodnoty Equity podľa príslušného vývoja vlastného imania. Pripočítateľné straty spoločností oceňovaných at-equity sú zohľadňované len do výšky účtovnej hodnoty Equity (viď poznámka 41). Presahujúce straty nie sú evidované, keďže neexistuje povinnosť ich kompenzácie. Budúce zisky budú najprv zúčtované s neevidovanými stratami.

Ocenenie podielov na asociovaných spoločnostiach podľa metódy Equity končí v momente, kedy odpadávajú ostatné rozhodujúce možnosti vplyvu na asociovanú spoločnosť. Ocenenie spoločných podnikov podľa metódy Equity sa končí po odovzdaní spoločného riadenia.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(6) Štruktúrované spoločnosti

Štruktúrované spoločnosti sú spoločnosti, pri ktorých dominantným faktorom pre kontrolu nie sú hlasovacie práva alebo porovnateľné práva, napr. ak sa hlasovacie práva vzťahujú len na administratívne úlohy a relevantné činnosti sú pritom upravené v zmluvných dojednaniach. Príkladom sú napr. zaknihované spoločnosti, financovania istené pohľadávkami a niektoré investičné fondy.

Commerzbank pritom vystupuje aj ako sponzor štruktúrovaných spoločností, na ktorých sa nepodieľa. Spoločnosť sa považuje za sponzorovanú, ak bola iniciovaná koncernom Commerzbank a / alebo ak jej koncern vytvoril štruktúru, ak získala alebo kúpila majetok koncernu Commerzbank, alebo získala záruky od koncernu Commerzbank alebo ak jej činnosť koncern Commerzbank intenzívne predáva. Podobne ako pri dcérskych spoločnostiach je konsolidácia štruktúrovaných spoločností nevyhnutná, ak Commerzbank danú spoločnosť ovláda. V koncerne Commerzbank sa záväzok na vykonanie konsolidácie účelových spoločností preveruje v rámci procesu, ktorý zahŕňa transakcie, pri ktorých bola účelová spoločnosť našou spoločnosťou s alebo bez účasti tretích osôb založená, ako aj transakcie, pri ktorých s alebo bez účasti tretích osôb vstupujeme do zmluvných vzťahov s existujúcou účelovou spoločnosťou. Rozhodnutie o konsolidácii podrobujeme pravidelnej analýze. Zoznam všetkých konsolidovaných účelových spoločností je uvedený v poznámke č. 70.

Schopnosť koncernu Commerzbank získavať prístup alebo využívať majetkové hodnoty alebo úhrady záväzkov dcérskych spoločností, vrátane štruktúrovaných spoločností ako aj asociovaných spoločností a spoločných podnikov, môže podliehať zákonným, regulačným a zmluvným obmedzeniam.

(7) Konsolidačný okruh

Do našej koncernovej závierky sú zahrnuté všetky podstatné dcérske spoločnosti, ktoré Commerzbank Aktiengesellschaft priamo alebo nepriamo ovláda. Podstatné asociované spoločnosti a spoločné podniky sa oceňujú podľa metódy Equity.

Dcérske spoločnosti, asociované spoločnosti a spoločné podniky, ktoré majú menší význam pre nahliadnutie do majetkovej, finančnej a výnosovej situácie koncernu neboli plne konsolidované príp. ocenené at-Equity, ale boli vykázané ako podiely na nekonsolidovaných dcérskych spoločnostiach alebo ako podiely v rámci finančného majetku.

S ohľadom na štruktúru koncernu, vrátane úplných podielov koncernu Commerzbank, odkazujeme na Poznámku č. 73.

Akvizície a predaje

Akvizícia spoločnosti onvista Aktiengesellschaft

Dňa 3. apríla 2017 získala naša dcérska spoločnosť comdirect bank Aktiengesellschaft, Quickborn, v plnom rozsahu podiely na spoločnosti onvista Aktiengesellschaft so sídlom vo Frankfurt nad Mohanom je prepojené spoločnosti od spoločnosti Boursorama S.A..

Onvista prevádzkuje v Nemecku etablovanú online platformu pre obchody v oblasti Brokerage ako aj finančný informačný portál. Kúpna cena bola vo výške 40 miliónov Eur a zahŕňala platbu v hotovosti vo výške 42 miliónov Eur a pohľadávku z úpravy kúpnej ceny vo výške 2 milióny Eur. Spolu so spoločnosťou onvista Gruppe boli získané platobné prostriedky vo výške 421 miliónov Eur. Spoločnosť onvista bank GmbH bola medzičasom zlúčená so spoločnosťou comdirect bank Aktiengesellschaft. K rozhodujúcemu dňu 31. decembra 2017 tak okrem onvista Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom patrí do konsolidačného okruhu aj spoločnosť onvista media GmbH, Frankfurt nad Mohanom.

Z alokácie kúpnej ceny v momente nákupu vyplynuli ostatné nehnuteľné majetkové hodnoty vo výške 24 miliónov Eur a pasívne latentné dane vo výške 7 miliónov Eur. Ostatné nehnuteľné majetkové hodnoty vyplývajú z klientskeho kmeňa pôvodnej spoločnosti onvista bank GmbH, samostatne vyvinutého softwaru, portálu onvista.de, obchodných známk a z výhodnej zmluvy.

Z nadobudnutia spoločnosti vyplynula negatívna rozdielová čiastka (tzv. badwill) vo výške 1 milióna Eur, ktorá je s dopadom na výsledok odkazom na vo výkaze ziskov a strát v ostatnom výsledku. Tento výsledok súvisí predovšetkým so zdržanlivým oceňovaním spoločností zo sektora finančných služieb, ktoré platilo na trhu v momente kúpy spoločnosti.

Nadobudnutá spoločnosť v rámci koncernu Commerzbank prispela v čase medzi akvizíciou dňa 3. apríla 2017 a 31. decembrom 2017, vrátane efektov z alokácie kúpnej ceny, sumou 0 mil. Eur k prebytku koncernu. Pri prvotnej konsolidácii k 1. januáru 2017 by z toho vyplynul príspevok k výsledku koncernu vo výške -1 miliónov Eur. Tieto číselné hodnoty boli zisťované výhradne za účelom porovnania na základe odhadov neposkytujú informácie skutočných operatívnych výsledkoch ani o budúcich výsledkoch.

Z nasledujúcej tabuľky vyplývajú bilancovanie majetkové hodnoty veď v čase nadobudnutia a prevzaté dlhy:

Mil. €	3.4.2017
Hotovosť a termínované vklady	421
Finančný majetok-Loans and Receivables	220
Finančný majetok-Available for Sale	97
Nehnuteľný majetok	24
Hnuteľný majetok	1
Ostatné aktíva	3
Súhrn identifikovaného majetku	764
Finančné záväzky – Amortised Cost	704
Rezervy	2
Latentné dlhy na dani z výnosov	7
Ostatné pasíva	10
Súhrn identifikovaných dlhov	723
Netto majetok v aktuálnej hodnote	41
Kúpna cena/protiplnenie	40
Negatívna rozdielová čiastka (Badwill)	1

Akvizícia spoločnosti Commerz Finanz GmbH

Commerzbank Aktiengesellschaft sa doteraz s podielom 49,9% podieľala na spoločnosti Commerz Finanz GmbH, spoločnom podniku so spoločnosťou BNP Paribas Personal Finance S.A. Dňa 18. augusta 2017 boli obchodné činnosti súvisiace so splátkovými úvermi Commerzbank Aktiengesellschaft, ktoré boli dovtedy izolované v rámci spoločnosti Commerz Finanz GmbH, oproti odovzdaniu doterajších podielov na spoločnosti Commerz Finanz GmbH prevedené na Commerzbank Aktiengesellschaft. V rámci prevodu boli nadobudnuté aj záväzky spoločnosti Commerz Finanz GmbH, ktoré však existovali väčšinou voči Commerzbank Aktiengesellschaft a ktoré tak spolu s doterajšími pohľadávkami voči Commerz Finanz GmbH vo výške 3,2 miliárd Eur zanikli.

Podľa pravidiel IFRS 3 boli pri transakcii odkryté tiché rezervy v doterajšom podiele na spoločnosti Commerz Finanz GmbH ako aj nadobudnutom finančnom majetku – Loans and Receivables. Celkovo z toho vyplynuli výnosy vo výške 176 miliónov eur vykázané vo výsledku z finančných nástrojov v dôsledku realizácie tichých rezerv zo zaniknutého podielu na spoločnosti Commerz Finanz GmbH a firemná hodnota vo výške 23 miliónov Eur. Druhý faktor predstavuje súvahových dôsledok vyčlenenia splátkových úverov zo spoločnosti Commerz Finanz GmbH a s tým spojeného odovzdania doterajších podielov na spoločnosti Commerz Finanz GmbH, ktorá bola do momentu odovzdania pri zlúčení spoločností poslednýkrát ocenená aktuálnou hodnotou. Z transakcie očakávame v budúcnosti ďalšie synergické efekty.

Aktuálna hodnota zaniknutého podielu predstavuje 0,6 miliárd Eur aktuálne hodnoty zaniknutých pohľadávok voči čiastkovému podniku Banking spoločnosti Commerz Finanz GmbH predstavujú 3,2 miliárd Eur, mínus pohľadávky spoločnosti Commerz Finanz GmbH voči Commerzbank vo výške 0,4 miliárd Eur, z čoho vyplýva protiplnenie vo výške 3,4 miliárd Eur. Prijaté boli predovšetkým pôžičky od súkromných klientov vo výške 3,6 miliárd EUR, ktoré boli k rozhodujúceho dňa nadobudnutia ocenené aktuálnou hodnotou, nominálne čiastky vo výške 3,5 miliárd Eur a odhadovaná riziková prevencia vo výške 0,2 miliárd Eur. Tieto pôžičky sa budú ďalej oceňovať pokračujúcimi nadobúdateľmi nákladmi a budú vykazované v položke Finančný majetok- Loans and Receivables.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Do 31. decembra 2017 prispeli splátkové úvery prevzaté od spoločnosti Commerz Finanz GmbH k prebytku koncernov sumou vo výške 16 miliónov Eur.

Z nasledujúcej tabuľky vyplývajú bilancovanie majetkové hodnoty veď v čase nadobudnutia a prevzaté dlhy.

Mil. €	18.8.2017
Finančný majetok– Loans and Receivables	3 589
Ostatné aktíva	162
Suma identifikovaných majetkových hodnôt	3 751
Finančné záväzky – Amortised Cost	1
Rezervy	9
Latentné dlhy na dani z výnosov	100
Ostatné pasíva	282
Súhrn identifikovaných dlhov	392
Netto majetok v aktuálnej hodnote	3 359
Kúpna cena/protiplnenie	3 382
Pozitívna rozdielová čiastka (Goodwill)	23

Predaj spoločnosti mLocum S.A.

Dňa 2. júna 2017 podpísala spoločnosť mBank S.A., Varšava, Poľsko, predbežnú zmluvu o predaji so spoločnosťou Archicom S.A. za účelom predaja podielov na spoločnosti mLocum S.A., Lódz, Poľsko. Po 31. júli 2017 a po splnení rôznych odkladacích podmienok, na základe dohody o záruke a založení uzatvorenej medzi mBank S.A. a DRK Investment Sp.z o.o., väčšinovým akcionárom spoločnosti Archicom S.A., bol zrealizovaný predaj 14 120 880 podielov predstavujúcich 51,0 % základného imania. Predaj zvyšných 8 026 120 podielov (29,0 % základného imania) bude realizovaný najneskôr do 30. júna 2020. Od 31. júla 2017 sa podiely na spoločnosti mLocum S.A. vykazujú ako podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity.

Táto transakcia súvisela so zameraním sa koncernu mBank na svoje základné činnosti. Predaj podielov na spoločnosti mLocum umožní lepšie vyčerpať potenciál koncernu mBank a dosiahnuť obchodné ciele na poľskom trhu.

Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát

(8) Úrokový prebytok

V tejto položke sa vykazujú celkové úrokové výnosy a úrokové náklady, ako aj úrokom podobné výnosy a náklady, ak nevyplývajú z majetku Held for Trading.

Úrokové výnosy sú všetky úrokové výnosy vyplývajúce z originálnych bankových obchodov alebo podobných bankových obchodov, ktoré vyplývajú primárne z prenechania kapitálu.

Medzi úrokové náklady patria podobne ako pri úrokových výnosoch všetky náklady, vrátane rozpustenie ázií (disázií) s efektívnymi úrokmi alebo ostatných čiastok, ako aj úrokom podobné náklady súvisiace s bežnou činnosťou banky.

Mil. €	2017	2016 ¹	Zmena v %
Úrokové výnosy	8 423	8 773	-4,0
Úrokové výnosy – Loans and Receivables	6 823	7 325	-6,8
Úrokové výnosy z úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	6 310	6 648	-5,1
Úrokové výnosy z cenných papierov	513	676	-24,2
Úrokové výnosy – Available for Sale	664	790	-16,0
Úrokové výnosy z cenných papierov	664	790	-16,0
Úrokové výnosy – Fair Value Option	334	226	47,7
Úrokové výnosy z úverových obchodov a obchodov na peňažnom trhu	334	224	48,8
Úrokové výnosy z cenných papierov	1	2	-58,2
Odškodnenie za predčasnú splatnosť	109	122	-10,2
Unwinding	18	21	-13,1
Pozitívne úroky z pasívnych finančných nástrojov	474	289	64,0
Úrokové náklady	4 222	4 608	-8,4
Úrokové náklady – Amortised Cost	3 251	3 902	-16,7
Vklady	1 939	2 204	-12,0
Vydané dlhopisy	1 312	1 698	-22,7
Úrokové náklady – Fair Value Option	345	340	1,6
Vklady	296	264	12,1
Vydané dlhopisy	49	76	-35,2
Negatívne úroky z aktívnych finančných nástrojov	601	346	73,9
Ostatné úrokové náklady	25	21	20,5
Celkom	4 201	4 165	0,9

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 152 nasl.).

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(9) Výnosy z dividend

V tejto položke sa vykazujú všetky dividendy z akcií a podobných nástrojov vlastného imania, okrem dividend z obchodných aktív.

V tejto položke vykazujeme bežný výsledok nekonsolidovaných dcérskych spoločností, ktorý sa získava na základe zmlúv o odvádzaní hospodárskeho výsledku.

Výnosy obsahujú aj výplaty za pôžičkových listov dlhopisov ako aj výplaty z fondov, ak sa tieto nepovažujú za podiely na vlastnom imaní.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Dividendy z nástrojov vlastného imania – Available for Sale	28	86	-67,6
Dividendy z nástrojov vlastného imania – Fair Value Option	47	62	-24,0
Priebežný výsledok z nekonsolidovaných dcérskych spoločností	31	16	92,1
Spolu	106	164	-35,5

(10) Riziková prevencia v úverových obchodoch

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Prísun do rizikovej prevencie ¹	-1 231	-1 653	-25,6
Odliv z rizikovej prevencie	816	790	3,2
Priame odpisy	-592	-240	.
Zvýšenia hodnoty, prijaté platby k odpísaným pohľadávkam	226	203	11,6
Celkom	-781	-900	-13,2

¹ zobrazené v brutto číslach (v zostatkoch nie sú najmä zahrnuté položky, ktoré sa vymieňajú medzi jednotlivými druhmi rizikovej prevencie)

Čisté náklady z prísunov a rozpustenia sú členené nasledovne:

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Jednotlivé riziká	-571	-982	-41,9
Pôžičky a pohľadávky voči úverovým inštitúciám	8	8	2,8
Pôžičky a pohľadávky voči klientom	-398	-922	-56,8
Pôžičky a pohľadávky voči súkromným klientom	-131	-103	27,6
Pôžičky a pohľadávky voči poskytovateľom finančných služieb	-15	-1	.
Pôžičky a pohľadávky voči verejným rozpočtom	-0	0	.
Obchody mimo súvahy	-34	36	.
Riziká v portfóliu	156	119	30,9
Pôžičky a pohľadávky voči úverovým inštitúciám	10	20	-52,1
Pôžičky a pohľadávky voči klientom	71	74	-5,0
Pôžičky a pohľadávky voči súkromným klientom	19	15	27,2
Pôžičky a pohľadávky voči poskytovateľom finančných služieb	25	4	.
Pôžičky a pohľadávky voči verejným rozpočtom	1	-0	.
Obchody mimo súvahy	29	5	.
Priame odpisy, zvýšenia hodnoty, prijaté platby k odpísaným pohľadávkam	-366	-37	.
Celkom	-781	-900	-13,2

(11) Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia

Tu vykazujeme výsledok z ocenenia finančného majetku – Loans and Receivables, ktorý sa oceňuje pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi, prípadne finančného majetku – Available for Sale, ktorý sa s neutrálnym dopadom na výsledok oceňuje aktuálnou hodnotou.

Rovnako tu vykazujeme výsledky z realizácie pohľadávok a cenných papierov z predaja finančného majetku – Loans and Receivables nezávisle od toho, či zisky alebo straty boli indukované bonitou alebo nie.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Finančný majetok – Loans and Receivables	-76	58	.
Výsledok ocenenia	-10	156	.
Výsledok realizácie	-66	-98	-32,6
Finančný majetok – Available for Sale	0	-18	.
Výsledok ocenenia	0	-18	.
Celkom	-76	40	.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(12) Provízny prebytok

Ako provízne výnosy a náklady vykazujeme výnosy a náklady za čerpanie služieb, ktoré vznikajú pri poskytovaní služieb koncernu Commerzbank. V tejto súvislosti nejde o výnosy za bilancovanie pohľadávky, ale o čiastky ktoré boli dosiahnuté tým, že klientom boli poskytnuté k dispozícii prevádzkové a technické zariadenie,

osobitné obchodné vzťahy alebo úverová bonita, bez toho, aby sa zmenil aktivovaný stav bežných bankových pohľadávok. To platí aj pre provízie súvisiace s predajom devíz, akcií a drahých kovov, ak ide o služby, a nie o obchody v rámci vlastného imania. To platí naopak aj pri poskytovaní cudzích služieb zo strany banky.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Provízne výnosy	3 923	3 837	2,2
Obchody s cennými papiermi	1 204	1 081	11,5
Správa majetku	343	300	14,3
Platobný styk a zahraničný obchod	1 386	1 389	-0,2
Záruky	210	213	-1,5
Výsledok zo syndikovaných úverov	260	264	-1,5
Sprostredkovanie obchodov	283	370	-23,6
Poručnícke obchody	24	16	51,6
Ostatné výnosy	213	205	4,1
Provízne náklady	745	626	19,1
Obchody s cennými papiermi	287	230	24,5
Správa majetku	61	44	38,7
Platobný styk a zahraničný obchod	149	155	-3,5
Záruky	20	16	23,6
Výsledok zo syndikovaných úverov	0	2	-89,8
Sprostredkovanie obchodov	165	120	37,5
Poručnícke obchody	11	7	52,0
Ostatné náklady	53	52	1,9
Provízny prebytok	3 178	3 212	-1,0
Obchody s cennými papiermi	918	850	7,9
Správa majetku	283	257	10,1
Platobný styk a zahraničný obchod	1 237	1 234	0,2
Záruky	190	197	-3,6
Výsledok zo syndikovaných úverov	260	262	-0,8
Sprostredkovanie obchodov	118	250	-52,8
Poručnícke obchody	13	9	51,3
Ostatné výnosy	160	153	4,8
Celkom	3 178	3 212	-1,0

(13) Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou

V tejto položke vykazujeme výsledky z všetkých finančných majetkov a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou. Tento výsledok zahŕňa výsledok z finančných nástrojov kategórie Held for Trading ako aj výsledok z finančných nástrojov kategórie Fair Value Option.

Výsledok z finančných nástrojov kategórie Held for Trading predstavuje obchodný úspech banky a vykazuje sa ako zostatok z nákladov a výnosov. Podľa toho do tejto položky vstupujú:

- úrokové výnosy, vrátane získaných dividend, ako aj úrokové náklady za finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania
- realizované kurzové zisky a straty z predaja cenných papierov, pohľadávok, de viz a drahých kovov držaných za účelom obchodovania,
- získané dividendy z finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania,

- výsledok ocenenia z ocenenia aktuálnou hodnotou
- výsledok derivatívnych finančných nástrojov
- výsledok z Fair Value Adjustments (CVA, DVA, FVA) ako aj
- provízne náklady a výnosy, ktoré vznikajú v súvislosti s kúpou alebo predajom finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania.

Výsledok finančných nástrojov kategórie Fair Value Option zahŕňa výhradne výsledok ocenenia a realizácie finančných nástrojov, ktoré boli dezinovované na ocenenie aktuálnou hodnotou (tzv. Fair Value Option). Náklady a výnosy sú vykázané ako zostatky.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Výsledok finančných nástrojov kategórie Held for Trading	1 046	1 012	3,4
Výsledok finančných nástrojov kategórie Fair Value Option	46	7	.
Celkom	1 092	1 019	7,2

(14) Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí

Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí obsahuje na strane jednej výsledky ocenenia z efektívnych zabezpečovacích súvislostí v rámci Hedge Accountings (Fair Value Hedge) a na strane druhej vý-

sledok zo zabezpečovacích súvislostí zahŕňa neefektívnu časť z Cash Flow Hedges.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Fair Value Hedges			
Zmeny Fair-Value zo zabezpečovacích obchodov	115	- 968	.
Micro Fair Value Hedges	113	- 1 107	.
Portfolio Fair Value Hedges	2	139	- 98,5
Zmeny Fair-Value zo základných obchodov	- 200	935	.
Micro Fair Value Hedges	- 233	1 123	.
Portfolio Fair Value Hedges	33	- 188	.
Cash Flow Hedges			
Výsledok z efektívnych zabezpečených Cash-Flow-Hedges (len nezabezpečená časť)	- 2	- 4	- 61,9
Celkom	- 86	- 37	.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(15) Ostatný výsledok z finančných nástrojov

V tejto položke vykazujeme výsledok z predaja finančného majetku kategórie Available for Sale, ako je výsledok z odkúpenia finančných záväzkov kategórie Amortised Cost.

Rozdiel medzi pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi a trhovou hodnotou finančného majetku kategórie Available for Sale sa až do predaja, s výnimkou zníženia hodnoty (Impairments), vyказuje s

neutrálnym dopadom na výsledok v rezerve na nové ocenenie, tzn., že sa nevyказuje vo výkaze ziskov a strát. Po zániku majetkovej hodnoty sa rezerva na nové ocenenie ruší s dopadom na výsledok.

Pri zániku finančných záväzkov kategórie Amortised Cost vzniká výsledok z realizácie priamo z rozdielov medzi kúpnou cenou a pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Výsledok z realizácie finančného majetku – Available for Sale	239	255	- 6,3
Výsledok z realizácie finančného majetku – Amortised Cost	20	138	- 85,3
Celkom	259	393	- 34,0

(16) Bežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity

Bežný výsledok spoločností ocenených at-Equity bol vo výške 23 mil. Eur (predchádzajúci rok: 150 mil. Eur).

Vrátane výsledku z predaja a ocenenia spoločností oceňovaných at-Equity, ktorý je obsiahnutý v ostatných výsledkoch, vo výške 194 miliónov Eur (predchádzajúci rok: -3 milióny Eur) sa celkový výsledok spoločností oceňovaných at-Equity dostal na úro-

veň 217 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 147 miliónov Eur). V obchodnom roku to bolo pozitívne ovplyvnené najmä jednorazovým efektom z odčlenenia a prevzatia obchodov so splátkovými úvermi a s tým spojeným novým ocenením doterajšieho podielu na spoločnosti Commerz Finanz GmbH.

(17) Výsledok ostatných činností

Ostatný výsledok zahŕňa najmä prísuny a rozpustenia rezerv a náklady a výnosy zo zmlúv o operatívnom lízingu.

Ďalej sa tu vyказuje výsledok z realizácie a ocenenia pridružených spoločností a spoločných podnikov.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Podstatné ostatné výnosy	854	856	-0,2
Rozpustenie rezerv	201	197	2,0
Výnosy zo zmlúv o operatívnom lízingu	174	178	-2,4
Výnosy zo stavebných a architektonických výkonov	1	7	-82,4
Výnosy z prenájmu a priebežného prenájmu	11	22	-50,8
Výnosy z nehnuteľností držané ako finančné investície	1	9	-85,8
Výnosy z majetku určeného na predaj	240	93	.
Výnosy z predaja hnutel'ného majetku	18	81	-77,3
Výnosy zo zmien výmenných kurzov	25	69	-63,9
Ostatné výnosy	182	200	-8,8
Podstatné ostatné náklady	484	499	-3,0
Prísuny do rezerv	104	79	31,5
Náklady zo zmlúv o operatívnom lízingu	126	166	-24,1
Náklady na stavebné a architektonické výkony	16	24	-35,0
Náklady na nájom a priebežný nájom	4	8	-47,0
Náklady na nehnuteľností držané ako finančné investície	0	2	-87,6
Náklady na majetok určený na predaj	0	1	-99,6
Náklady na predaj hnutel'ného majetku	5	5	-8,3
Náklady na zmeny výmenných kurzov	31	25	22,0
Ostatné náklady	198	188	5,6
Ostatné dane (zostatky)	-99	-60	63,3
Výsledok z realizácie a ocenenie pridružených spoločností a spoločných podnikov (zostatky)	194	-3	.
Ostatný výsledok	465	293	58,7

(18) Administratívne náklady

Administratívne náklady vo výške 7 079 mil. Eur (predchádzajúci rok: 7 100 mil. Eur) v koncerne zahŕňajú personálne náklady vo výške 3 600 mil. Eur (predchádzajúci rok: 3 724 mil. Eur), vecné náklady vo výške 2 862 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 821 mil.

Eur) a odpisy prevádzkového zariadenia, nehnuteľností a ostatného nehnuteľného majetku vo výške 617 mil. Eur (predchádzajúci rok: 556 mil. Eur). Náklady sú rozdelené nasledovne:

Personálne náklady Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Mzdy a platy	3 360	3 527	-4,7
Náklady na starobné zabezpečenie a podporu	240	196	22,4
Celkom	3 600	3 724	-3,3

Personálne náklady obsahujú náklady na sociálne odvody vo výške 457 mil. Eur (predchádzajúci rok: 463 mil. Eur). Táto položka obsahuje aj príspevky zamestnávateľov na zákonné dôchodkové poisťovanie vo výške 226 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 227 miliónov Eur).

Náklady na dôchodkové zabezpečenie a podporu zahŕňajú náklady na penzijné plány založené na výkonoch a príspevkoch (viď poznámka číslo 54), zníženie pracovného úväzku v období pred nástupom na dôchodok a predčasný dôchodok ako aj ostatné náklady súvisiace s dôchodkami.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Vecné náklady Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Náklady na priestory	565	570	- 0,7
IT náklady	542	498	9,0
Náklady na pracoviská a informácie	260	253	2,6
Povinné príspevky	417	372	12,2
Náklady na poradenstvo, audit a spoločensko-právne náklady	502	507	- 1,1
Cestovné, reprezentačné a reklamné náklady	263	306	- 14,0
Personálom vyvolané vecné náklady	126	131	- 3,8
Ostatné vecné náklady	188	185	1,3
Celkom	2 862	2 821	1,5

V priebežnom obchodnom roku sú v povinných príspevkoch obsiahnuté aj bankové odvody vo výške 182 mil. Eur (predchádzajúci rok: 155 mil. Eur) a poľský bankový odvod vo výške 87 mil. Eur (predchádzajúci rok: 74 mil. Eur).

Audítorm koncernovej závierky spoločnosti Commerzbank je spoločnosť PricewaterhouseCoopers Aktiengesellschaft Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, Nemecko. Zodpovedným audítorm v zmysle § 319a ods. 1 veta štvrtá Obchodného zákonníka je Helge Olsson a Clemens Koch. Ako podpisujúci audítorm pôsobila Helge Olsson tretí rok a Clemens

Koch šiesty rok. Zodpovedným audítorm v zmysle stanov Commerzbank je Helge Olsson. Na obchodný rok 2018 zvolilo valné zhromaždenie dňa 3. mája 2017 za audítora ročnej závierky spoločnosť Ernst&Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Honoráre audítora (bez DPH) (PricewaterhouseCoopers Aktiengesellschaft, Frankfurt, Nemecko) evidované v nákladoch boli za obchodný rok 2017 vo výške 31 748 mil. Eur. Z toho pripadla čiastka vo výške 765 tis. Eur na výkony, ktoré boli vykonané v obchodnom roku 2016.

Honoráre audítora Tis. €	2017	2016 ¹	Zmena v %
Audit	16 136	17 632	- 8,5
Ostatné potvrdzovacie výkony ¹	3 552	6 374	- 44,3
Výkony daňového poradcu	906	430	.
Ostatné výkony	11 153	21 654	- 48,5
Celkom	31 748	46 090	- 31,1

¹ upravená hodnota za predchádzajúci rok

Honorár za audítorské činnosti zahŕňa previerku ročnej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a dcérskych spoločností, ako aj previerku koncernovej závierky podľa nového znenia IDW RS HFA 36.

Ostatné potvrdzovacie činnosti zahŕňajú predovšetkým honoráre za zákonom predpísané a zmluvne dohodnuté dobrovoľné previerky a potvrdzovacie činnosti. Medzi ne patria aj previerky

podľa § 36 zákona o obchodovaní s cennými papiermi. Honoráre za ostatné činnosti predstavujú honoráre za projektové poradenskú činnosť.

Odpisy prevádzkového zariadenia, pozemkov, budov a ostatného hnuťelného majetku ako aj nehnuteľného majetku obsahujú okrem plánovaných odpisov aj zníženia hodnôt a sú vykázané takto:

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Prevádzkové zariadenie	129	133	- 3,0
Nehnuťelnosti	14	38	- 62,5
Ostatný nehnuteľný majetok	473	385	23,0
Celkom	617	556	10,9

Odpisy ostatného nehnuteľného majetku obsahujú zníženie hodnôt vo výške 1 mil. Eur (predchádzajúci rok: 1 mil. Eur), s ohľadom na

pozemky, budovy a ostatný hnuťelný majetok boli zaevidované zníženia hodnôt vo výške 3 mil. Eur (predchádzajúci rok: 8 mil. Eur).

(19) Zníženie goodwillu a ostatného nehnuteľného majetku

Na pozadí pozmenenej štruktúry segmentov na základe „Commerzbank 4.0“ sme k 30. septembru 2016 vykonali mimoriadny test zachovania hodnoty. To viedlo k zníženiu hodnoty z 592 mil. Eur na goodwill v segmente Firemní klienti príp. v bývalom segmente Corporates & Markets (viď poznámka 42). V objeme 35 mil. Eur

sme znížili hodnotu kmeňa klientov nového segmentu Firemní klienti. Toto zníženie hodnoty súviselo výhradne s testom zachovania hodnoty.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Goodwill	–	592	.
Ostatný nehnuteľný majetok	–	35	.
Celkom	–	627	.

(20) Náklady na reštrukturalizáciu

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Náklady na začaté reštrukturalizačné opatrenia	808	128	.
Celkom	808	128	.

Náklady na reštrukturalizáciu v obchodnom roku 2017 súviseli s realizáciou stratégie „Commerzbank 4.0“ v tuzemsku a zahraničí.

Náklady na reštrukturalizáciu z predchádzajúceho roka vznikli v dôsledku nového usporiadania segmentu Firemní klienti v lokalitách

Londýn a New York, nového usporiadania jednotiek Backoffice v Nemecku.

(21) Dane z príjmov a výnosov

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Skutočné dane z výnosov	320	536	– 40,2
Daňové náklady / výnosy za bežný rok	293	491	– 40,3
Daňové náklady / výnosy za predchádzajúci rok	27	45	– 39,4
Latentné dane z výnosov	– 75	– 275	– 72,7
Daňové náklady / výnosy na základe zmeny dočasných zmien a prevodov strát	– 80	8	.
Rozdiely daňových sadzieb	– 82	– 81	1,2
Daňové náklady na základe odpisov na doteraz vytvorené latentné dane z prevodov strát	87	20	.
Daňové výnosy z doteraz nezohľadnených daňových prevodov strát	–	– 222	.
Celkom	245	261	– 5,9

Kombinovaná sadzba dane z výnosov uplatňovaná v Commerzbank Aktiengesellschaft a tuzemských orgánových spoločnostiach predstavuje 31,5 %.

Nižšie uvedený prevodný výpočet zobrazuje súvislosti medzi výsledkom pred daňou z výnosu podľa IFRS a daňami z príjmov a výnosov v obchodnom roku.

Sadzba dane z výnosov, ktorá sa používa ako základ pre prevodný výpočet, pozostáva z nemeckej sadzby dane z výnosov vo výške 15,0 % plus solidárneho príspevku 5,5 % a priemernej

sadzby živnostenskej dane vo výške 15,7%. Tuzemská sadzba dane z výnosov tak predstavuje 31,5% (predchádzajúci rok: 31,5%).

Efekty na daň z výnosov vyplývajú na základe rozdielnych sadzieb dane pri zahraničných jednotkách. Daňové sadzby v zahraničí boli v rozpätí medzi 12 % (Singapur) a 46 % (New York).

K 31. decembru 2017 bola daňová kvóta koncernu na úrovni 49,5 % (predchádzajúci rok: 40,5 %).

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Zvýšenie daňovej kvóty vyplýva z aktuálnej jurisdikcie Európskeho súdneho dvora a s tým spojeného odpadnutia daňových strát zo zahraničných prevádzok v tuzemsku.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Výsledok v roku pred zdanením výnosov podľa IFRS	495	643	- 23,0
Koncernová sadzba dane z výnosov (%)	31,5	31,5	-
Náklady na dane z výnosov v obchodnom roku	156	202	- 22,8
Dopady súvisiace s rozdielnymi daňovými sadzbami a zmenami daňových sadzieb pri daňových vymedzeniach s dopadom na výsledok	- 83	- 88	- 5,7
Dopady z uplatnenia latentných daní na prevody straty	- 30	93	.
Dopady neodpočítateľných prevádzkových výdavkov a nezdaniteľných výnosov	25	200	- 87,5
Neuplatňované latentné dane	206	- 166	.
Spotreba daňových prevodov, pre ktoré neboli vytvorené latentné daňové nároky	- 32	- 55	- 41,8
Dopady pripočítania alebo krátenia pre živnostenskú daň	8	8	-
Nezapočítateľné zrážkové dane	12	46	- 73,9
Skutočné dane mimo obdobia	- 27	25	.
Ostatné dopady	10	- 4	.
Dane z príjmov a výnosov	245	261	- 6,1

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené skutočné a latentné dane vyplývajúce z položiek, ktoré boli priamo pripísané k dobru alebo zaťažené v rámci vlastného kapitálu:

Dane z výnosov s neutrálnym dopadom na výsledok mil. €	2017	2016	Zmena v %
Skutočné dane z výnosov	-	-	.
Latentné dane z výnosov	972	1 026	- 5,3
Oceňovacie rozdiely z Cash Flow Hedges	13	25	- 48,0
Rezerva na nové ocenenie	272	207	31,4
Prevody straty	150	199	- 24,6
Poistno-matematické zisky alebo straty	530	595	- 10,9
Ostatné	7	-	.
Celkom	972	1 026	- 5,3

(22) Čistý výsledok za oceňovaciú kategóriu

Čistý výsledok sa skladá z ocenenia aktuálnou hodnotou, úrokového výsledku, výnosov z dividend, efektov cudzích mien, pripísaných hodnôt, realizovaných úspechov pri likvidácii a následných

vstupov z odpísaných finančných nástrojov, ako aj zo zmien hodnoty rezervy na nové ocenenie s neutrálnym dopadom na výsledok.

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Čistý výsledok z:			
finančného majetku a záväzkov – Loans and Receivables	2 735	2 718	0,6
finančného majetku – Available for Sale	931	1 114	-16,4
z toho: preúčtovanie z rezervy na nové ocenenie s dopadom na výsledok	-162	-86	88,7
z toho: preúčtovanie zmena rezervy na nové ocenenie s neutrálnym dopadom na výsledok	449	-49	.
finančného majetku a záväzkov – Fair Value Option	82	-45	.
finančného majetku a záväzkov – Held for Trading	833	918	-9,2

(23) Výsledok na akciu

	2017	2016	Zmena v %
Operatívny výsledok (mil. €)	1 303	1 399	-6,8 %
Koncernový prebytok pripadajúci akcionárom Commerzbank (mil. €)	156	279	-43,9 %
Priemerný počet vydaných kmeňových akcií (ks)	1 252 357 634	1 252 357 634	.
Operatívny výsledok na akciu (€)	1,04	1,12	-6,8 %
Výsledok na akciu (€)	0,12	0,22	-43,9 %

Zisk na akciu vypočítaný podľa IAS 33 je založený na koncernovom zisku pripadajúcom na akcionárov Commerzbank a je vypočítaný ako kvocient z upraveného zisku koncernu a váženého priemeru akcií nachádzajúcich sa v obehu v obchodnom roku. V bežnom obchodnom roku ani v predchádzajúcom roku neboli v

obehu žiadne zameniteľné ani opčné práva. Zriadený výsledok sa preto zhodoval s nezriadeným výsledkom. Zloženie operatívneho výsledku je definované v správe o segmentoch (poznámka č. 57).

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Vysvetlivky k súvahe

Finančný majetok a záväzky

Všeobecná klasifikácia a ocenenie

Podľa IAS 39 musí byť finančný majetok a všetky záväzky, medzi ktoré patria aj derivatívne finančné nástroje, v zásade ocenené v súvahe. Finančný nástroj predstavuje zmluvu, ktorá v jednej spoločnosti vedie k finančnému majetku a v druhej spoločnosti k finančnému záväzku alebo nástroju vlastného kapitálu. Pri prvom odhade musia byť finančné nástroje ocenené príslušnou časovou hodnotou. S ohľadom na finančné nástroje, ktoré sa oceňujú bez dopadu na výsledok aktuálnou hodnotou, musia byť do príslušných aktuálnych hodnôt započítané aj jednotlivé priraditeľné transakčné náklady, ktoré pri finančnom majetku zvyšujú aktuálnu hodnotu alebo ju pri odôvodnení finančného záväzku znižujú. Podľa IFRS 13 je príslušná aktuálna hodnota definovaná ako predajná cena. Ide pritom o cenu, ktorú by účastníci trhu zaplatili v rámci bežnej transakcie pri predaji majetku príp. pri prevode dlhu. Príslušná časová hodnota sa určuje na základe ceny finančného nástroja zistenej na aktívnom trhu (mark-to-market) alebo na základe oceňovacieho modelu (mark-to-model). Ak na ocenenie pomocou oceňovacích modelov nie sú k dispozícii aktuálne trhové údaje, ktoré je možné dostatočne preveriť, budú použité aj parametre, ktoré neboli pozorované na trhu.

Pri následnom hodnotení sa finančné nástroje v súvahe oceňujú v závislosti od príslušnej kategórie buď (pokračujúcimi) nadobúdacími nákladmi alebo príslušnou časovou (Fair Value).

a) Prírastky a úbytky finančných nástrojov

vykonáva, ak sa koncern stane zmluvnou stranou zmluvy o finančnom nástroji. Pri pravidelných hotovostných nákupoch a predajoch finančného majetku sa deň obchodu a plnenia vo všeobecnosti odlišujú. S ohľadom na tieto pravidelné hotovostné nákupy a predaje existuje možnosť výberu bilancovania ku dňu obchodu (Trade Date Accounting) alebo ku dňu plnenia (Settlement Date Accounting). V koncerne sa pri všetkých pravidelných hotovostných nákupoch a predajoch finančného majetku pri odhade a úbytku používa bilancovanie ku dňu obchodu.

Predpisy IAS 39 o úbytku majetku sa riadia podľa koncepcie príležitostí a rizík ako aj podľa dispozičného práva pri kontrole úbytkových postupov. Oceňovanie príležitostí a rizík má pritom prednosť pred oceňovaním prevodu dispozičného práva.

Pri čiastočnom prevode príležitostí a rizík a zachovaní dispozičného práva sa používa odhad pre trvalé účasti. Finančný majetok sa pritom eviduje pri zohľadnení istých metód na zostavenie súvahy a ocenenie v rozsahu, ktorý zodpovedá jeho trvalej účasti (continuing involvement). Výška trvalej účasti sa určí podľa rozsahu, v akom koncern naďalej nesie riziko zmeny hodnoty prevedeného majetku. Finančný záväzok (alebo časť finančného záväzku) sa odúčtuje, ak tento zanikne, t.j. ak budú záväzky uvedené v zmluve uhradené, zrušené alebo ak skončí ich platnosť. Aj spätné odkúpenie vlastných dlhových titulov patrí do kategórie odúčtovania finančných záväzkov. Rozdielové čiastky pri spätnom odkúpení medzi účtovnou hodnotou záväzku (vrátane ážia a disážia) a kúpou cenou budú evidované s účinkom na výsledok; pri opätovnom predaji v neskoršom momente vzniká nový finančný záväzok, ktorého nadobúdacie náklady zodpovedajú výnosu z predaja. Rozdielové čiastky medzi týmito novými nadobúdacími nákladmi a čiastkou za spätné odkúpenie budú podľa metódy efektívnych úrokov rozdelené na zostatkovú dobu dlhového titulu.

Isté zmeny zmluvných podmienok, napr. v dôsledku opatrení Forbearance alebo reštrukturalizácií, medzi dlžníkmi a bankou, môžu viesť k odstráneniu príslušných hodnôt zo súvahy. Podstatná zmena zmluvných podmienok finančného nástroja medzi existujúcim dlžníkom a bankou vedie k zrušeniu pôvodného finančného majetku a k oceneniu nového finančného nástroja.

Rovnakým spôsobom ako podstatná zmena zmluvných podmienok existujúceho dlhového nástroja má byť aj umorenie pôvodného finančného záväzku. Za účelom podstatnej zmeny zmluvných podmienok existuje kvantitatívne kritérium, ak sa úročená hotovostná hodnota peňažných tokov podľa nových zmluvných podmienok odchýlili od najmenej 10 % od úročenej aktuálnej hodnoty zvyšných peňažných tokov pôvodného dlhového nástroja.

b) Kategorizácia finančného majetku a záväzkov a ich oceňovanie

Koncern Commerzbank rozdeľuje svoje finančné aktíva a finančné záväzky do príslušných kategórií IAS 39:

Finančný majetok

- Loans and Receivables
- Available for Sale
- Fair Value Option
- Held for Trading

Finančné záväzky

- Amortised Cost
- Fair Value Option
- Held for Trading

c) Čistý výsledok

Čisté výsledky zahŕňajú ocenenia časovou hodnotou s dopadom na výsledok, zvýšenia hodnôt, realizované úspechy pri odlivoch a dodatočne prijaté úhrady za odpísané finančné nástroje príslušnej kategórie podľa IAS 39. Súčasti tejto kategórie sú zobrazené v poznámkach úrokový prebytok, riziková prevencia v úverových obchodoch, výsledok z realizácie a ocenenia, výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou ako aj v ostatnom výsledku.

d) Finančné záruky

Finančná záruka je podľa IAS 39 zmluva, pri ktorej je poskytovateľ záruky povinný uhradiť istú čiastku, ktorou príjemcu záruky odškodní za stratu, ak istý dlžník nesplní svoje platobné povinnosti podľa pôvodných alebo pozmenených podmienok nástroja. Sem napríklad spadajú bankové záruky (porovnaj poznámku 89). Ak koncern Commerzbank prijíma záruku, nie je záruka uvedená v súvahe a zohľadní sa len pri stanovení zníženia hodnoty zabezpečeného majetku. Ako poskytovateľ záruky eviduje koncern Commerzbank

záväzok z finančnej záruky pri uzatvorení zmluvy. Prvé ocenenie sa vykonáva na základe časovej hodnoty v momente zaevidovania. Celkovo je časová hodnota finančnej záruky v čase uzatvorenia zmluvy nulová, keďže hodnota dohodnutej prémie pri trhových zmluvách zodpovedá hodnote záručného záväzku (tzv. netto metóda). Následné ocenenie bude vykonané k vyššej čiastke z pokračujúcich nadobúdacích nákladov alebo rezervy, ktorá musí byť vytvorená v prípade hrozby uplatnenia záruky.

e) Vložené deriváty

Vložené deriváty sú deriváty, ktoré sú vložené do originálnych finančných nástrojov (Embedded Derivatives). Ide pritom napríklad o akciové obligácie (obligácie s možnosťou splatenia v akciách) alebo obligácie s indexovým úročením. Vložený derivát musí byť za istých podmienok bilancovaný oddelene od pôvodného nosného nástroja ako samostatný derivát.

Táto povinnosť oddeleného vykazovania v súvahe platí pri splnení troch nasledujúcich podmienok.

- charakter a riziká vloženého derivátu nie sú úzko spojené s pôvodným nosným nástrojom,
- samostatný derivát s rovnakými podmienkami ak vložený derivát spĺňa podmienky definície derivátu podľa IAS 39, a
- pôvodný finančný nástroj nie je ocenený časovou hodnotou s dopadom na výsledok.

V tomto prípade musí byť vložený derivát, ktorý má byť oddelený, považovaný za súčasť obchodovateľných titulov a musí byť ocenený časovou hodnotou (Fair Value). Zmeny ocenenia musia byť s dopadom na výsledok uvedené vo výsledku ocenenia derivatívnych finančných nástrojov v rámci výsledku obchodnej činnosti. Bilancovanie a ocenenie základnej zmluvy prebieha podľa predpisov pre príslušnú kategóriu finančného nástroja.

Ak nebudú tri vyššie uvedené podmienky splnené, nebude vložený derivát uvedený v súvahe osobitne a hybridný finančný nástroj (štruktúrovaný produkt) bude ocenený podľa všeobecných predpisov kategórie, do ktorej bol finančný nástroj pridelený.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Finančný majetok a záväzky ocenené pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi a riziková prevencia

(24) Finančný majetok – Loans and Receivables

Do tejto kategórie zaraďujeme nederivatívne finančné nástroje s pevnými alebo stanoviteľnými platobnými nárokmi, pre ktoré neexistuje aktívny trh. To platí nezávisle od toho, či finančné nástroje vznikli zo strany originátora alebo či boli získané na sekundárnom trhu. Aktívny trh existuje len vtedy, ak sú kótované ceny pravidelne ponúkané napríklad na burze alebo zo strany brokerov a ak tieto ceny predstavujú aktuálne transakcie medzi cudzími tretími osobami. Oceňovanie sa vykonáva na základe pokračujúcich nadobúdacích nákladov. Pri vzniku zníženia hodnoty sa táto zohľadňuje pri stanovení nadobúdacích nákladov tak, že má vplyv na výsledok. Ážia príp. disážia sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok.

S ohľadom na prekategORIZOVANÉ cenné papiere obsiahnuté vo finančnom majetku a patriace do kategórie úvery a pohľadávky bude k momentu zmeny kategorizácie určená nová účtovná hod-

nota.

V tom momente existujúca rezerva na nové ocenenie podľa latentných daní ostane v ostatných rezervách vo vlastnom imaní a bude počas zostatkovej doby platnosti týchto prekategORIZOVANÝCH cenných papierov rozpustená.

Pre cenné papiere bude vytvorené zníženie hodnoty podľa podobných kritérií ako pre úverové obchody (porovnaj poznámku 25). Zníženie hodnoty týchto finančných nástrojov sa vykazuje vo výsledku z finančnej činnosti a je znížené priamo finančným majetkom. Ak nebudú dané indikátory pre zníženie hodnoty jednotlivých cenných papierov alebo ak už tieto nebudú poukazovať na zníženie hodnoty, musia byť pripísané maximálne vo výške pokračujúcich nadobúdacích nákladov s dopadom na hospodársky výsledok. Aj zlepšené rizikové prostredie môže viesť k rozpusteniu predtým vykonaného zníženia hodnoty na úrovni portfólia.

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	241 708	246 880	- 2,1
centrálne banky	906	297	.
úverové inštitúcie	29 502	41 300	- 28,6
firemní klienti	90 468	94 457	- 4,2
súkromní klienti	93 476	82 636	13,1
poskytovatelia finančných služieb	10 389	10 205	1,8
verejné rozpočty	16 967	17 984	- 5,7
Zaknihované dlhové nástroje	24 004	29 698	- 19,2
úverové inštitúcie	2 256	4 543	- 50,3
firemní klienti	3 799	3 133	21,2
poskytovatelia finančných služieb	3 834	4 954	- 22,6
verejné rozpočty	14 115	17 068	- 17,3
Celkom	265 712	276 578	- 3,9

S ohľadom na cenné papiere, ktoré boli v obchodných rokoch 2008 a 2009 presunuté z kategórie Finančný majetok– Available for Sale do kategórie Finančný majetok– Loans and Receivables, bola rezerva na nové ocenenie po latentných daniach 31. decembru 2017 na úrovni -0,3 miliárd Eur (predchádzajúci rok: -0,4 miliárd Eur). Tento negatívny stav bude rozpustený počas celého zostatkového obdobia presunutých cenných papierov. Bez vykonania presunov by rezerva na nové ocenenie k 31. decembru 2017 po latentných daniach bola vo výške -1,5 miliárd Eur (predchádzajúci rok: -2,2 miliardy Eur); zmeny oproti predchádzajúceho roku tak boli zaznamenané vo výške 0,7 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 0,1 miliárd Eur).

Okrem rozpustenia opravných položiek zistených na úrovni portfólia vo výške -1 milión Eur (predchádzajúci rok: -25 miliónov

Eur) boli za presunuté cenné papiere v prebiehajúcom obchodnom roku zaznamenané úrokové výnosy vo výkaze ziskov a strát, ich zostatok bol na úrovni 0,4 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 0,5 miliárd Eur).

K 31. decembru 2017 bola účtovná hodnota presunutých aktív 21,6 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 28,0 miliárd Eur), aktuálna hodnota bola na úrovni 19,8 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 25,3 miliárd Eur) a stav opravných položiek portfólia bol na kumulovanej úrovni 14 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 15 miliónov Eur). Cenné papiere vykázali priemerné efektívnej úrokové sadzby medzi 0 % a 11,8% a očakávame z toho prísun platobných prostriedkov vo výške 25,9 miliárd eur (predchádzajúci rok: 31,1 miliárd Eur).

(25) Riziková prevencia pre súvahové a mimosúvahové riziká v úverových obchodoch

Osobitné riziká výpadkov úverov zabezpečujeme tvorbou jednotlivých a portfóliových opravných položiek (Specific Loan Loss Provisions; SLLP), paušalizovaných jednotlivých opravných položiek (Portfolio Loan Loss Provisions; PLLP) a opravných položiek k portfóliu (General Loan Loss Provisions; GLLP).

Pri zisťovaní potreby rizikovej prevencie rozlišujeme medzi pohľadkami s výpadkom a bez výpadku príp. medzi nevýznamným objemom (do 3 mil. Eur) a významným objemom (nad 3 mil. Eur). Ako pohľadky s výpadkom príp. núdzové pohľadky sa označujú všetky pohľadky, ktoré boli podľa pravidiel Bazileja 3 označované ako výpadok (default). Pre default klienta môžu byť rozhodujúce nasledovné udalosti:

- hrozba platobnej neschopnosti (pohľadka nie je splatená po viac ako 90 dňoch)
- banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov
- banka vypovedala pohľadky
- klient je v konkurznom konaní.

Podľa jednotných smerníc koncernu sú pre podstatné vypadnuté pohľadky vytvárané opravné položky. Na výpočet jednotlivej rizikovej prevencie ako aj na tvorbu rezerv na jednotlivé riziká (SLLP) sa používajú časové hodnoty budúcich očakávaných platobných tokov. V rámci platobných tokov sa okrem očakávaných platieb zohľadňujú aj výnosy zo znehodnotenia zábezpek a ostatné dosiahnuteľné platobné toky. Riziková prevencia zodpovedá rozdielu medzi účtovnou hodnotou úveru a súčasnou hodnotou celkových očakávaných spätných tokov. Pri použití pôvodnej efektívnej úrokovej miery sa zvýšenie súčasnej hodnoty na základe uplynutej doby eviduje ako úrokový výnos. V prípade odpadnutie dôvodu, ktorý viedol k opravnej položke, bude táto zrušená s dopadom na výsledok.

V oblasti financovania lodí je potrebné rozlišovať medzi schopnosťou sanácie (Going Concern) a nevyhnutnosťou likvidácie (Gone Concern) vypadnutej pohľadky. V prvom prípade sa na stanovenie očakávaných platobných tokov využívajú predovšetkým bankou odhadované budúce charterové sadzby, kým v prípade likvidácie sa využíva predovšetkým dosiahnuteľný výnos z predaja lode slúžiacej ako zábezpeka v rámci úverov.

Lodné trhy sú tradične vystavené vysokej volatilita, ktorú napr. ovplyvňuje všeobecný vývoj svetovej ekonomiky a silné cenové výkyvy surovín ako exogénne faktory a nové objednávky a zošrotovania lodí ako endogénne faktory. Na základe toho existujú značné neistoty pri odhadoch a definovaní prognóz charterových sadzieb zo strany banky. Za rok 2017 by napr. zníženie prognózy charterových sadzieb o 20 % pri interne využívanom lodnom indexe viedlo navýšeniu rizikovej prevencie v trojciferej miliónovej sume.

S ohľadom na nevýznamné pohľadky s výpadkom sa na základe interných parametrov tvorí paušalizovaná opravná položka príp. rezerva (PLLP).

Celková čiastka rizikovej prevencie – ak sa vzťahuje na súvahové pohľadky – sa v súvahe odpočítava od príslušných aktívnych položiek. Riziková prevencia za mimosúvahové obchody (avaly, záväzky na indosovanie, úverové prísluby) sa vykazuje ako rezerva na riziká z úverových obchodov.

Nevymáhateľné pohľadky, pre ktoré neboli vytvorené opravné položky, sa okamžite odpisujú. Prijaté platby za odpísané pohľadky sa vykazujú v rizikovej prevencii s dopadom na výsledok.

Za vzniknuté, avšak ešte neoznámené výpadky sme vytvorili opravné položky na úrovni portfólia (GLLP). Celkovo bola riziková prevencia v úverových obchodoch nasledovná:

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Mil. €	Stav 1.1.2017	Prísuny	Spotreba	Rozpustenia	Zmena konsolidačného okruhu	Zmeny výmenných kurzov/ preúčtovania/ Unwinding	Stav 31.12.2017
Riziková prevencia pre riziká v úverových obchodoch	3 729	1 151	1 145	740	53	78	3 125
Pôžičky a pohľadávky voči úverovým inštitúciám	59	1	2	18	-	11	50
Pôžičky a pohľadávky voči firemným klientom	3 037	889	874	561	-0	-122	2 368
Pôžičky a pohľadávky voči súkromným klientom	497	231	224	119	11	180	577
Pôžičky a pohľadávky voči poskytovateľom finančných služieb	132	30	44	40	42	9	129
Pôžičky a pohľadávky voči verejným rozpočtom	3	0	1	1	-	1	1
Rezervy na mimosúvahové riziká v úverových obchodoch	205	80	0	75	-	2	211
Celkom	3 934	1 231	1 145	816	53	80	3 337

Prísuny a rozpustenia s dopadom na výsledok viedli pri zohľadnení priamych odpisov, pripísaných hodnôt a vstupov odpísaných k pohľadávkam k nákladom na rizikovú prevenciu vo výške 781 miliónov

Eur (predchádzajúci rok: 900 miliónov Eur), z toho pripadá 382 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 618 miliónov Eur) na financovanie lodí.

Mil. €	Opravné položky pre individuálne riziká		Opravné položky pre portfóliové riziká		Opravné položky Celkom		Zmena v %
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	
Stav 1.1.	3 185	3 282	544	664	3 729	3 946	-5,5
Prísuny	1 137	1 578	14	26	1 151	1 604	-28,3
Úbytky	1 745	1 709	140	140	1 885	1 848	2,0
z toho: čerpania	1 145	1 149	-	-	1 145	1 149	-0,3
z toho: rozpustenia	600	560	140	140	740	700	5,8
Zmena konsolidačného okruhu	43	-	10	0	53	0	.
Zmeny výmenných kurzov/ preúčtovania/Unwinding	52	33	26	-7	78	27	.
Stav 31.12.	2 672	3 185	454	544	3 125	3 729	-16,2

Mil. €	Rezervy na individuálne riziká		Rezervy na portfóliové riziká		Rezervy na úverové obchody		Zmena v %
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	
Stav 1.1.	76	110	129	136	205	246	-16,6
Prísuny	75	34	5	15	80	49	63,3
Úbytky	41	70	34	21	75	90	-16,5
z toho: čerpania	0	0	-	-	0	0	7,0
z toho: rozpustenia	41	70	34	21	75	90	-16,5
Zmena konsolidačného okruhu	-	0	-	0	-	0	.
Zmeny výmenných kurzov/ preúčtovania/Unwinding	2	2	-1	-1	1	1	61,0
Stav 31.12.	112	76	99	129	211	205	2,7

Vo 4. štvrťroku obchodného roka 2017 bola po prvýkrát použitá upravená metóda odhadu pravdepodobnosti výpadku. Z tejto úpravy vyplynulo rozpustenie GLLP vo výške 74 miliónov Eur.

Rozdelenie rizikovej prevencie pre jednotlivé typy výpadkov podľa skupín klientov k 31. decembru 2017 je nasledovné:

Mil. €	2017			2016		
	Individuálne opravné položky a rezervy na úverové obchody	Výpadky úverov ¹	Netto prísuny k opravným položkám rezervám na úverové obchody ²	Individuálne opravné položky a rezervy na úverové obchody	Výpadky úverov ¹	Netto prísuny k opravným položkám rezervám na úverové obchody ²
Klienti a úverové inštitúcie v Nemecku	1 253	1 055	319	1 508	759	615
úverové inštitúcie	0	–	–	–	–	–0
Firemní klienti	996	834	235	1 334	623	580
Spracovanie surovín	331	162	72	395	150	91
Stavebníctvo	41	35	–23	67	17	6
Obchod	132	165	34	218	79	32
Služby a ostatné	492	472	152	654	378	451
Súkromní klienti	228	209	56	160	132	37
Poskytovatelia finančných služieb	29	13	28	14	4	–1
Verejné rozpočty	0	–	0	0	–	0
Klienti a úverové inštitúcie mimo Nemecka	1 530	682	253	1 752	629	367
úverové inštitúcie	8	4	–8	18	5	–8
Firemní klienti	1 165	550	197	1 352	456	308
Spracovanie surovín	344	189	20	508	52	9
Stavebníctvo	129	13	27	138	23	13
Obchod	120	30	40	94	21	32
Služby a ostatné	572	318	110	612	361	254
Súkromní klienti	264	81	77	269	50	65
Poskytovatelia finančných služieb	94	46	–13	111	118	2
Verejné rozpočty	0	1	0	1	–0	–
Celkom	2 783	1 737	572	3 261	1 389	982

¹ priame odpisy, spotreba opravných položiek a rezervou úverových obchodoch

² pripísané hodnoty mínus rozpustenia

(26) Finančné záväzky – Amortised Cost

Všetky finančné záväzky, ktoré neboli kategorizované ako záväzky za účelom obchodovania, a ktoré neboli ocenené pri použití Fair Value

Option, spadajú do kategórie Finančné záväzky – Amortised Cost.

Do tejto kategórie patria vklady, ako aj vydané dlhopisy. Oceňovanie sa vykonáva pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Ážia príp. disážia sú rozdelené počas celej doby platnosti a sú vykazované s dopadom na výsledok v úrokovom výsledku.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Vklady	297 890	298 051	- 0,1
centrálnej banky	4 427	3 811	16,2
úverové inštitúcie	44 468	52 300	- 15,0
Firemní klienti	86 297	83 672	3,1
Súkromní klienti	114 087	105 815	7,8
Poskytovatelia finančných služieb	33 056	39 028	- 15,3
Verejné rozpočty	15 555	13 426	15,9
Vydané dlhopisy	43 369	45 747	- 5,2
Papiere peňažného trhu	4 428	5 566	- 20,4
Záložné listy	17 237	17 060	1,0
Ostatné vydané dlhové tituly	21 704	23 121	- 6,1
Celkom	341 260	343 798	- 0,7

Finančný majetok – Available for Sale

(27) Finančný majetok – Available for Sale

Táto kategória obsahuje všetky nederivatívne finančné súčasti majetku, ktoré nie je možné priradiť do žiadnej z uvedených kategórií alebo ktoré boli označené ako finančný majetok určený na predaj. Oceňované sú časovou hodnotou. Ak nie je možné časovú hodnotu pri nástrojoch vlastného kapitálu spoľahlivo stanoviť, je tento oceňovaný nadobúdacími nákladmi. Ak nie je možné aktuálnu hodnotu zistiť na aktívnom trhu, oceňujeme aktíva na základe porovnateľných cien, indikatívnych cien z cenových agentúr prípadne iných úverových inštitúcií (Lead-Manager) alebo na základe interného ocenenia (modely časovej hodnoty alebo opčných cien).

Ak nie je možné spoľahlivo zistiť príslušnú časovú hodnotu pri týchto nástrojoch vlastného imania, bude ocenenie vykonané na základe nadobúdacích nákladov, od ktorých bude odpočítané nevyhnutné zníženie hodnoty.

Výsledok ocenenia sa vykazuje - po zohľadnení latentných daní - neutrálne v osobitnej položke "ostatné rezervy" (rezerva na nové ocenenie) v rámci vlastného kapitálu. Ážia prípadne disážia sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok. Výnosy z úrokov, výplaty dividend a výsledky z podielov z majetkových hodnôt, ktoré patria do tejto kategórie, sú takisto vykazované v rámci úrokového prebytku. Pri predaji finančného majetku sa výsledok ocenenia kumulovaný v rezerve na nové ocenenie rozpustí a vykazuje sa vo výkaze ziskov a strát (recyklácia).

S ohľadom na finančné nástroje vykázané vo finančnom majetku je potrebné preveriť, či existujú objektívne informácie podľa IAS 39.59 (napr. porušenie zmluvy, škodová udalosť, zvýšená pravdepodobnosť sanácie alebo platobná neschopnosť) týkajúce sa straty vzniknutej po momente prijatia, ktoré vedú k zníženiu očakávaných platobných tokov. Zníženie hodnoty nastáva vtedy, ak je súčasná hodnota očakávaných platobných tokov nižšia než účtovná hodnota príslušného finančného nástroja. V prípade zníženia hodnoty už výsledok ocenenia nebude neutrálny voči výsledku vykazaný v ostat-

ných rezervách (rezerva na nové ocenenie) v rámci vlastného kapitálu, ale ako náklady na zníženie hodnoty vo výkaze ziskov a strát v ostatnom výsledku z realizácie a ocenenia.

V koncerne Commerzbank sa nástroje vlastného kapitálu určeného na predaj odpisujú vtedy, ak je príslušná časová hodnota podstatne (≥20 %) alebo trvale (najmenej 9 mesiacov) nižšia než nadobúdacie náklady. Okrem týchto kvantitatívnych informácií (Trigger Events) sa na kontrolu používajú aj kvalitatívne Trigger Events. Zotavenie hodnôt nesmie byť pri nástrojoch vlastného kapitálu z kategórie majetku určeného na predaj evidované s dopadom na výsledok; skôr musí byť zaúčtovaný neutrálne voči výsledku prostredníctvom rezervy na nové ocenenie. Efekty s dopadom na výsledok teda vzniknú len pri znížení hodnoty alebo pri predaji. Pri nekótovaných nástrojoch vlastného kapitálu, pre ktoré nie je možné stanoviť spoľahlivú časovú hodnotu a ktoré sú preto oceňované nadobúdacími nákladmi pri odpočítaní nevyhnutného zníženia hodnoty, nie je možné vykonať zotavenie hodnoty.

S ohľadom na nástroje cudzieho kapitálu sa analyzuje potreba zníženia hodnoty, ak existujú kvalitatívne Trigger-Events. Za účelom operacionalizácie kvalitatívnych Trigger Events boli v koncerne Commerzbank vyvinuté dodatočné indikátory pre odpisy. Napríklad nástroje cudzieho kapitálu z kategórie majetku určené na predaj musia byť odpísané vtedy, ak rating dlžníka vykazuje hodnotu CCC alebo ešte horšiu hodnotu (viď základnú stupnicu Commerzbank v správe o rizikách) a časová hodnota je nižšia než pokračujúce nadobúdacie náklady. Ak dôvody pre zníženie hodnoty nástrojov cudzieho kapitálu odpadli, musí byť vykonané zotavenie hodnoty s dopadom na výsledok najviac do výšky pokračujúcich nadobúdacích nákladov.

Čiastka presahujúca nadobúdacie náklady sa vykazuje v rezerve na nové ocenenie.

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Zaknihované dlhové nástroje	30 661	38 994	- 21,4
Úverové inštitúcie	8 373	10 284	- 18,6
Firemní klienti	1 894	643	.
Poskytovatelia finančných služieb	3 585	3 920	- 8,5
Verejné rozpočty	16 809	24 147	- 30,4
Nástroje vlastného imania	493	641	- 23,0
Úverové inštitúcie	11	12	- 2,9
Firemní klienti	269	379	- 28,9
Poskytovatelia finančných služieb	213	250	- 15,0
Celkom	31 155	39 634	- 21,4
z toho: podiely na nie plne konsolidovaných dcérskych spoločnostiach	134	152	- 12,2
z toho: podiely na spoločnostiach neoceňovaných at-Equity	167	222	- 24,6

K 31. decembru 2017 zahŕňali nástroje vlastného imania finančné nástroje vo výške 131 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 188 miliónov Eur), ktoré v zásade neboli kótované na burze (okrem iného podiely na spoločnostiach s ručením obmedzeným) a ktoré boli ocenené nadobúdacím nákladmi, nakoľko neboli k dispozícii spoľahlivé aktuálne hodnoty. Tieto finančné nástroje si banka plánuje ponechať.

Finančný majetok a záväzky – Fair Value Option

Podľa tzv. opcie Fair Value Option je prípustné podrobiť každý finančný nástroj oceneniu časovou hodnotou spolu s vykázáním výsledkov ocenenia vo výkaze ziskov a strát. Rozhodnutie o použití opcie Fair Value je pre finančný nástroj potrebné prijať v čase prísunu. Predpoklady pre uplatnenie opcie Fair Value pre finančný nástroj:

- zhoda ocenenia alebo hodnotenia (Accounting Mismatch) je eliminovaná alebo podstatne znížená, alebo
- riadenie a meranie výkonnosti portfólia z finančných nástrojov prebieha na základe časovej hodnoty alebo
- finančný nástroj obsahuje jeden alebo viaceré deriváty, ktoré musia byť oddelené.

Výsledky ocenenia vykazujeme vo výkaze ziskov a strát s dopadom na výsledok v položke Výsledok z finančného majetku a zá-

V obchodnom roku 2017 boli vyradené finančné nástroje ocenené nadobúdacím nákladmi, ktorých účtovná hodnota bola 34 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 6 miliónov Eur). Z toho vyplynul výsledok vo výške 5 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 7 miliónov Eur).

väzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou, úrokové výnosy a náklady vykazujeme v úrokovom výsledku.

V koncerne Commerzbank používame opciu časovej hodnoty na zamedzenie alebo podstatné zníženie kongruencií pri odhade a oceňovaní (Accounting Mismatch) z cenných papierov a úverov, ktoré sú zabezpečené úrokovými príp. úverovými derivátmi. To rovnako platí aj pri vydaných štruktúrovaných dlhopisoch, ktoré sú zabezpečené úrokovými derivátmi a derivátmi v cudzích menách.

Okrem toho sa opcia Fair Value používa na obchody, ktorých riadenie a meranie výkonnosti prebieha na báze Fair-Value príp. sa používa na penzijné obchody, obchody na peňažnom trhu, ako aj na získané a poskytnuté zábezpeky.

Výsledok z uplatnenia opcie Fair Value bol celkovo na úrovni 46 mil. Eur (predchádzajúci rok: 7 mil. Eur) (porovnaj Poznámku č. 13).

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(28) Finančný majetok – Fair Value Option

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	23 000	23 950	- 4,0
Centrálne banky	4 113	2 746	49,8
Úverové inštitúcie	9 181	12 781	- 28,2
Firemní klienti	574	749	- 23,3
Súkromní klienti	3	2	37,3
Poskytovatelia finančných služieb	7 121	4 166	70,9
Verejné rozpočty	2 009	3 506	- 42,7
Zaknihované dlhové nástroje	393	401	- 2,0
Úverové inštitúcie	91	91	- 0,4
Firemní klienti	151	151	- 0,1
Poskytovatelia finančných služieb	114	117	- 2,7
Verejné rozpočty	38	43	- 10,0
Nástroje vlastného imania	352	446	- 20,9
Poskytovatelia finančných služieb	352	446	- 20,9
Celkom	23 745	24 797	- 4,2

(29) Finančné záväzky – Fair Value Option

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Vklady	14 279	17 071	- 16,4
Centrálne banky	2 445	3 018	- 19,0
Úverové inštitúcie	5 020	7 774	- 35,4
Firemní klienti	1 027	1 420	- 27,7
Súkromní klienti	153	176	- 12,8
Poskytovatelia finančných služieb	5 517	4 541	21,5
Verejné rozpočty	116	141	- 17,6
Vydané dlhopisy	661	1 013	- 34,8
Celkom	14 940	18 084	- 17,4

Z uplatnenia opcie Fair Value za účelom vyhnutia sa k nezrovnalostiam pri oceňovaní ako aj na finančné nástroje s vloženými deri-

vátmi vyplynuli v rámci finančného majetku a záväzkov – Fair Value Option nasledovné ocenenia:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	153	168	- 8,9
Zaknihované dlhové nástroje	50	43	18,2
Nástroje vlastného imania	352	446	- 20,9
Aktíva celkom	556	657	- 15,3
Vklady	1 144	1 355	- 15,6
Vydané dlhopisy	661	1 013	- 34,8
Pasíva celkom	1 805	2 368	- 23,8

Za pôžičky a pohľadávky vo výške 153 miliónov Eur ocenená aktuálnou hodnotou boli aktíva v hodnote 108 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 113 miliónov Eur) zabezpečené úverovými derivátmi. Výška zmien aktuálnej hodnoty pohľadávok, ktorá vyplýva zo zmeny rizika výpadku, bola v obchodnom roku na úrovni 1 milióna Eur

(predchádzajúci rok: 95 miliónov Eur) a kumulovane na úrovni 3 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 3 milióny Eur).

Zmena aktuálnych hodnôt príslušných a riziko obmedzujúcich úverových derivátov bola v obchodnom roku na úrovni 0 miliónov

Eur (predchádzajúci rok: –4 milióny Eur) a kumulovane na úrovni –3 milióny Eur (predchádzajúci rok: –3 milióny Eur).

S ohľadom na záväzky, pre ktoré bola použitá opcia Fair Value, bola zmena aktuálnych hodnôt v dôsledku vzniknutého úverového rizika v obchodnom roku 2017 na úrovni 122 miliónov Eur (predchádzajúci rok: –47 miliónov Eur). Kumulovane dosiahla zmena úroveň 30 miliónov Eur (predchádzajúci rok: –92 miliónov Eur). Výška splatenia za finančné záväzky ocenené aktuálnou hodnotou dosiahla hodnotu 1 702 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 2 426 miliónov Eur).

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	22 846	23 809	–4,0
Zaknihované dlhové nástroje	343	359	–4,4
Aktíva celkom	23 189	24 168	–4,0
Vklady	13 135	15 716	–16,4
Pasíva celkom	13 135	15 716	–16,4

V sledovanom období nevznikli podstatné zmeny príslušných časových hodnôt pre pohľadávky a záväzky z rizika súvisiaceho s výpadkom úverových splátok, nakoľko ide o krátkodobé obchody na peňažnom trhu a zábezpeky pri výpožičkách cenných papierov. Na strane druhej sme za čiastku 18 480 mil. Eur pohľadávok ocenených časovou hodnotou (Reverse Repos po nettingu; predchádzajúci rok: 20

Zmeny aktuálnych hodnôt pohľadávok záväzkov podmienené úverovým rizikom boli v zásade vykázané ako zmeny a aktuálnych hodnôt mínus zmeny hodnôt vyplývajúce z podmienok na trhu.

Okrem toho sa opcia Fair Value používa na obchody, ktorých riadenie a meranie výkonnosti prebieha na báze Fair-Value príp. sa používa na penzijné obchody, obchody na peňažnom trhu, ako aj na získané a poskytnuté zábezpeky. Tento postup sa dotýkal nasledovných súvahových položiek:

861 mil. Eur) za účelom zníženia rizika kontrahentov vo výške 48 899 mil. Eur (predchádzajúci rok: 48 503 mil. Eur) získali cenné papiere ako zábezpeku.

Vrátená čiastka za finančné záväzky ocenené časovou hodnotou bola vo výške 13 136 mil. Eur (predchádzajúci rok: 15 725 mil. Eur).

Finančný majetok a záväzky – Held for Trading

Táto kategória zahŕňa finančný majetok a záväzky, vrátane pozitívnych a negatívnych trhových hodnôt derivatívnych finančných nástrojov. Ak sú v rámci Hedge Accounting určené ako zabezpečovacie nástroje, vykazujú sa v rámci položky pozitívny, prípadne negatívnych trhových hodnôt z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov. Finančný majetok a záväzky – Held for Trading sú v bilancované k rozhodujúceho dňu v aktuálnej hodnote. Ak nie je možné aktuálnu hodnotu zistiť na aktívnom trhu, oceňujeme ak-

tíva na základe porovnateľných cien, indikatívnych cien z cenových agentúr príp. iných úverových inštitúcií (Lead-Manager) alebo na základe interného ocenenia (modely časovej hodnoty alebo opčných cien).

Úrokové výnosy a úrokové náklady ako aj výsledky z ocenenia a predaja z týchto finančných nástrojov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát vo výsledku finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou s dopadom na výsledok.

(30) Finančný majetok – Held for Trading

V tejto položke vykazujeme cenné papiere, výpožičky dlhopisov a ostatné pohľadávky vzťahujúce sa na úroky a vlastné imanie, deriváty a iné finančné nástroje, ako aj ostatné obchodné aktíva držané za účelom obchodovania. Tieto finančné nástroje slúžia na dosahovanie zisku za krátkodobých výkyvov cien alebo marží obchodníkov.

Ocenenie tohto finančného majetku sa realizuje nezávisle od druhu produktu s dopadom na výsledok a pri použití aktuálnej hodnoty. Zmeny aktuálnych hodnôt príslušného obchodu sa vykazujú s dopadom na výsledok vo výkaze ziskov a strát.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Pôžičky a pohľadávky	1 080	1 044	3,4
Úverové inštitúcie	702	611	14,8
Firemní klienti	310	429	-27,8
Poskytovatelia finančných služieb	13	3	.
Verejné rozpočty	55	2	.
Zaknihované dlhové nástroje	2 955	4 361	-32,2
Úverové inštitúcie	596	703	-15,2
Firemní klienti	287	1 095	-73,8
Poskytovatelia finančných služieb	1 106	678	63,1
Verejné rozpočty	966	1 885	-48,7
Nástroje vlastného imania	11 302	20 642	-45,2
Úverové inštitúcie	646	1 594	-59,5
Firemní klienti	7 770	14 634	-46,9
Poskytovatelia finančných služieb	2 887	4 414	-34,6
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	47 783	62 205	-23,2
Derivatívne obchody týkajúce sa úrokov	33 467	42 551	-21,3
Derivatívne obchody týkajúce sa mien	9 992	15 049	-33,6
Akciové deriváty	3 145	2 328	35,1
Úverové deriváty	720	1 489	-51,7
Ostatné derivatívne obchody	459	788	-41,8
Ostatné obchodné aktíva	546	610	-10,6
Celkom	63 666	88 862	-28,4

(31) Finančné záväzky – Held for Trading

V tejto položke sú obsiahnuté derivatívne finančné nástroje, vlastné emisie z obchodnej knihy ako aj záväzky z prázdnych predajov cenných papierov.

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016 ¹	Zmena v %
Certifikáty a ostatné vlastné emisie	5 565	4 827	15,3
Dodávateľské záväzky z prázdnych predajov cenných papierov	2 467	6 992	-64,7
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	48 452	65 953	-26,5
Úrokové derivátové obchody	33 279	42 117	-21,0
Menové derivátové obchody	9 514	18 561	-48,7
Akciové deriváty	3 927	2 437	61,1
Úrokové deriváty	1 102	2 225	-50,5
Ostatné derivatívne obchody	629	612	2,7
Celkom	56 484	77 772	-27,4

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe restatementov (viď strana 152 nasl.)

Ostatné vysvetlivky k finančným nástrojom

(32) IFRS 13 Oceňovacie hierarchie a informačné povinnosti

Hierarchia aktuálnej hodnoty (Fair Values)

Podľa IFRS 13 sa finančné nástroje oceňované časovou hodnotou zaraďujú do trojstupňovej hierarchie (porovnaj oceňovanie finančných nástrojov):

- Level I: Finančné nástroje, ktorých časová hodnota bola zistená na základe uverejnených cien pre rovnaké finančné nástroje na aktívnych trhoch
- Level II: Finančné nástroje, pre ktoré nie je možné na aktívnych trhoch získať uverejnené ceny pre rovnaké nástroje, a preto boli ocenené podľa oceňovacích modelov
- Level III: Finančné nástroje, ktoré sa oceňujú pri použití oceňovacích metód, pre ktoré nie sú v dostatočnom rozsahu k dispozícii aktuálne overiteľné údaje a u ktorých tieto vstupné údaje len malou mierou ovplyvnia ich časovú hodnotu.

S ohľadom na metódy oceňovania relevantné pre úverové inštitúcie (Level 2 a 3) rozlišuje IFRS 13 medzi prístupom zameraným na trh (Market Approach) a prístupom založeným na príjme (Income Approach). Market Approach zahŕňa oceňovacie metódy využívajúce informácie o rovnakom alebo porovnateľnom majetku.

Prístup založený na príjme odráža dnešné očakávania o budúch platobných tokoch, náklady alebo výnosy. Tieto ocenenia samozrejme podliehajú vo väčšej miere hodnoteniu zo strany manažmentu. Prítom sa používajú v najväčšom možnom rozsahu trhové údaje alebo údaje tretích osôb a čo najmenej špecifické vstupné údaje.

Oceňovacie modely musia zodpovedať uznávaným ekonomickým metódam na oceňovanie finančných nástrojov a zohľadňovať všetky faktory, ktoré účastníci na trhu pri stanovení ceny považujú za primerané.

Realizovateľné aktuálne hodnoty, ktoré je možné dosiahnuť v neskoršom momente, sa môžu odchyľovať od odhadovanej aktuálnej hodnoty.

Všetky časové hodnoty podliehajú interným kontrolám a postupom v rámci koncernu Commerzbank, počas ktorých sa stanovujú štandardy pre nezávislé kontroly alebo validáciu. Tieto kontroly a postupy spravuje Independent Price Verification Group (IPV) v rámci svojej finančnej funkcie. Modely, vstupujúce údaje a z toho vyplývajúce časové hodnoty pravidelne kontroluje vyšší manažment a kontrolóri.

Informačné povinnosti

Rozlišuje sa medzi:

- a) finančnými nástrojmi bilancovanými aktuálnou hodnotou (Fair Value Option, Available for Sale a Held for Trading)

b) finančnými nástrojmi bilancovanými at cost (Loans and Receivables, Amortised Cost)

Príslušné informačné povinnosti týkajúce sa týchto finančných nástrojov vyplývajú z IFRS 7 a IFRS 13. Na základe týchto údajov sa napr. majú objasniť techniky oceňovania a použité vstupné faktory pre Level 2 a 3 ako aj kvantitatívne údaje o nepozorovateľných vstupných faktoroch (Level 3). Rovnako musia byť uvedené údaje a dôvody pre presuny medzi hierarchiami, prevody začiatkových a koncových stavov rozhodujúcemu dňu pre stavy Level 3 a nezrealizované zisky a straty. Rovnako je potrebné uviesť senzitivitu pre nepozorovateľné vstupné faktory (Level 3) ako aj údaje o Day-One Profit or Loss.

a) Finančné nástroje bilancované aktuálnou hodnotou

Aktuálna hodnota majetku je podľa IFRS 13 čiastka, za ktorú je možné daný majetok predať medzi informovanými a medzi sebou nezávislými obchodnými partnermi. Aktuálna hodnota tak zodpovedá predajnej cene. S ohľadom na záväzky je aktuálna hodnota definovaná ako cena, za ktorou by bolo možné previesť dlh v rámci riadnej transakcie na tretiu osobu.

Pri záväzkoch sa takisto používa neriziková úroková štruktúra, pričom sa zohľadňuje vlastné úverové riziko (Own Credit Spread). Ak tretie osoby za naše záväzky poskytnú zábezpeky (napr. záruky), nemusia byť tieto pri oceňovaní zohľadnené, nakoľko záväzok na splatenie zo strany banky naďalej platí. S ohľadom na záväzky je aktuálna hodnota definovaná ako cena, za ktorou by bolo možné previesť dlh v rámci riadnej transakcie na tretiu osobu.

Pri oceňovaní derivatívne ich obchodov sa okrem rizika výpadku kontrahenta zohľadňuje aj vlastné úverové riziko. Na zistenie Credit Valuation Adjustments (CVA) a Debit Valuation Adjustments (DVA) sa používa simulácie budúcich trhových hodnôt portfólií derivátov s príslušnými kontrahentov na základe odporovateľných údajov z trhu (napr. CDS-Spreads). S ohľadom na úpravy oceňovania týkajúce sa refinancovania (Funding Valuation Adjustments; FVA) sú náklady na refinancovanie a výnosy z nezabezpečených derivátov a zabezpečených derivátov, pri ktorých existujú čiastočné neistoty alebo sa zábezpeky nemôžu použiť na refinancovanie, zohľadnené v aktuálnej hodnote. Podobne ako pri CVA/DVA sa aj FVA určuje na základe očakávaných hodnôt budúcich pozitívnych alebo negatívnych trhových hodnôt portfólia pri použití pozorovateľných údajov z trhu (napr. CDS-Spreads). Funkcia použitá na výpočet FVA sa približuje k finančnej funkcii Commerzbank.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Podľa IAS 39 musia byť všetky finančné nástroje pri prvom ocenení ocenené ich aktuálnou hodnotou. Spravidla ide o transakčnú cenu. Ak sa časť vzťahuje na niečo iné než na oceňovaný finančný nástroj, bude aktuálna hodnota odhadnutá pri použití oceňovacieho postupu.

Finančné nástroje vykázané v súvahe v aktuálnej hodnote sú zobrazené v nasledujúcich prehľadoch podľa oceňovacích kategórií IAS 39 ako aj podľa tried.

Finančný majetok ¹ v miliardách €		31.12.2017				31.12.2016 ¹			
		Level 1	Level 2	Level 3	Celkom	Level 1	Level 2	Level 3	Celkom
Finančný majetok – Fair Value Option	Zaknihované dlhové nástroje	0,0	0,4	0,0	0,4	0,0	0,4	0,1	0,4
	Nástroje vlastného imania	0,4	–	–	0,4	0,4	–	–	0,4
	Pôžičky na pohľadávky	–	22,5	0,5	23,0	–	23,1	0,9	24,0
Finančný majetok – Held for Trading	Deriváty	–	43,5	4,3	47,8	–	56,9	5,3	62,2
	Zaknihované dlhové nástroje	1,3	0,7	0,9	3,0	1,6	1,8	0,9	4,4
	Nástroje vlastného imania	11,3	–	0,0	11,3	20,6	–	–	20,6
	Pôžičky na pohľadávky	–	1,1	–	1,1	0,6	0,4	–	1,0
	Ostatné	0,5	–	–	0,5	0,6	–	–	0,6
Finančný majetok – Available for Sale	Zaknihované dlhové nástroje	24,1	6,5	0,1	30,7	30,5	8,3	0,1	39,0
	Nástroje vlastného imania	0,4	–	0,0	0,4	0,4	–	0,0	0,4
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	Hedge Accounting	–	1,5	–	1,5	–	2,1	–	2,1
Dlhodobý majetok držaný za účelom predaja a predajnej skupiny	Zaknihované dlhové nástroje	0,0	–	–	0,0	–	–	–	–
	Nástroje vlastného imania	0,1	–	–	0,1	0,0	–	0,1	0,1
	Pôžičky na pohľadávky	0,0	–	–	0,0	–	–	–	–
Celkom		38,1	76,1	5,9	120,1	54,8	93,1	7,3	155,2

¹ Predchádzajúci rok bol upravený na základe korektúry hodnôt Level 3 pozitívnych trhových hodnôt derivátov. Retrospektívne bol vykonaný presun čiastky 1,2 miliardy Eur z Level 2 do Level 3. Okrem toho boli cenné papiere držané za účelom obchodovania vo výške 0,1 miliárd Eur presunuté z Level 3 do Level 2. Korektúra sa vzťahuje len na túto poznámku a nemá žiadne dopady na súvahu, prehľad celkových výsledkov ani výsledok na akciu.

Finančné záväzky v miliardách €		31.12.2017				31.12.2016 ¹			
		Level 1	Level 2	Level 3	Celkom	Level 1	Level 2	Level 3	Celkom
Finančné záväzky									
– Fair Value Option	Vklady	–	14,2	0,1	14,3	–	17,1	–	17,1
	Vydané dlhopisy	0,7	–	–	0,7	1,0	–	–	1,0
Finančné záväzky									
– Held for Trading	Deriváty	–	44,5	3,9	48,5	–	61,8	4,2	66,0
	Certifikáty a ostatné emisie	5,6	–	–	5,6	4,8	–	–	4,8
	Záväzky z prázdnych predajov cenných papierov	2,2	0,3	–	2,5	6,9	0,1	–	7,0
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	Hedge Accounting	–	2,3	–	2,3	–	3,1	–	3,1
Celkom		8,4	61,2	4,0	73,7	12,7	82,0	4,2	98,9

¹ Predchádzajúci rok bol upravený na základe korektúry hodnôt Level 3 pozitívnych trhových hodnôt derivátov. Retrospektívne bol vykonaný presun čiastky 1,2 miliardy Eur z Level 2 do Level 3. Korektúra sa vzťahuje len na túto poznámku a nemá žiadne dopady na súvahu, prehľad celkových výsledkov ani výsledok na akciu. Ďalej bola na základe opravy korektúry upravená čiastka vo výške 6,1 miliárd Eur týkajúca sa záväzkov za prázdnych predajov, ktoré sú priradené do 2 (viď strana 152 nasl.).

Reklasifikácia je v podstate preradenie finančného nástroja v rámci 3-stupňovej oceňovacej hierarchie. Nové zaradenie finančného nástroja môže vyplývať zo zmien na trhu, ktoré majú dopad na vstupné faktory pre ocenenie finančného nástroja.

V roku 2017 sme vykonali preradenie z Level I do Level II, nakoľko neboli k dispozícii stanovené trhové hodnoty. Tieto sa dotýkali zaknihovaných dlhových nástrojov vo výške 1,6 miliárd Eur

z kategórie AFS a pohľadávok z kategórie HFT vo výške 0,5 miliárd Eur. Okrem toho boli z Level 2 do Level 1 preradené zaknihované dlhové nástroje z kategórie AFS vo výške 3,2 miliárd Eur, nakoľko neboli k dispozícii stanovené trhové hodnoty.

Finančné nástroje priradené do Level 3 mali v obchodnom roku nasledovný vývoj:

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Finančný majetok Mil. €	Finančný majetok – Available for Sale	Finančný majetok – Fair Value Option	Finančný majetok – Held for Trading ¹	Dlhodobý majetok držaný na predaj a skupiny na predaj	Celkom
Časová hodnota k 1.1.2015	131	478	5 373	97	6 079
Zmeny konsolidačného okruhu	–	– 148	–	–	– 148
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	0	– 29	2	– 8	– 34
z toho: z nerealizovaných ziskov / strát	0	1	29	–	31
Zisky/straty evidované v rezerve na nové ocenenie	–	–	–	–	–
Kúpy	2	–	237	–	239
Predaje	–	–	– 62	– 192	– 254
Emisie	–	–	–	–	–
Splatenia	–	– 2	– 174	–	– 176
Preúčtovania do Level 3	12	750	1 406	68	2 236
Preúčtovania z Level 3	– 5	– 2	– 604	–	– 611
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	–	– 103	–	103	–
Časová hodnota k 31.12.2016	140	944	6 179	68	7 332
Zmeny konsolidačného okruhu	–	–	–	–	–
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	– 14	– 31	– 338	– 2	– 385
Preúčtovania do Level 3	– 14	– 31	– 348	– 2	– 395
Zisky/straty evidované v rezerve na nové ocenenie	–	–	–	–	–
Kúpy	4	413	164	–	581
Predaje	–	– 158	– 751	– 66	– 975
Emisie	–	–	–	–	–
Splatenia	–	–	– 16	–	– 16
Preúčtovania do Level 3	12	7	85	–	105
Preúčtovania z Level 3	– 7	– 661	– 78	–	– 747
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	–	–	–	–	–
Časová hodnota k 31.12.2017	135	514	5 245	–	5 894

¹ Predchádzajúci rok bol upravený na základe korektúry hodnôt Level 3 pozitívnych trhových hodnôt derivátov. Retrospektívne bol vykonaný presun čiastky 1,2 miliardy Eur z Level 2 do Level 3. Okrem toho boli cenné papiere držané za účelom obchodovania vo výške 0,1 miliárd Eur presunuté z Level 3 do Level 2. Korektúra sa vzťahuje len na túto poznámku a nemá žiadne dopady na súvahu, prehľad celkových výsledkov ani výsledok na akciu.

Nerealizované zisky alebo straty z finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania (obchodné aktíva a deriváty) tvoria súčasť výsledku z obchodných činností. Nerealizované zisky alebo straty z pohľadávok a finančného majetku oceneného aktuálnymi hodnotami sú vykazované vo výsledku z použitia opcie Fair Value.

V obchodnom roku 2017 boli vykonané podstatné presuny z Level 2 do Level 3 vo výške 0,1 miliárd Eur týkajúce sa derivátov z kategórie IAS 39 HFT, nakoľko neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odpozorovateľné na trhu. Presuny z Level 3 naspäť do

Level 2 vo výške 0,6 miliárd Eur sa dotýkali položiek Reverse Repo z kategórie IAS 39 HFT, nakoľko neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odpozorovateľné na trhu. Okrem toho boli vykonané presuny z Level 3 do Level 2 vo výške 0,1 miliárd Eur týkajúce sa zaknihovaných dlhových nástrojov, nakoľko neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odpozorovateľné na trhu.

Finančné záväzky priradené do Level 3 zaznamenali v obchodnom roku nasledovný vývoj:

Finančné záväzky Mil. €	Finančné záväzky – Fair Value Option	Finančné záväzky – Held for Trading ¹	Celkom
Časová hodnota k 1.1.2016	–	2 950	2 950
Zmeny konsolidačného okruhu	–	–	–
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	–	288	288
z toho: z nerealizovaných ziskov / strát	–	291	291
Kúpy	–	416	416
Predaje	–	–2	–2
Emisie	–	–	–
Splatenia	–	–36	–36
Preúčtovania do Level 3	–	845	845
Preúčtovania z Level 3	–	–290	–290
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	–	–	–
Časová hodnota k 31.12.2016	–	4 171	4 171
Zmeny konsolidačného okruhu	–	–	–
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	–	–97	–97
z toho: z nerealizovaných ziskov / strát	–	–76	–76
Kúpy	100	154	255
Predaje	–	–65	–65
Emisie	–	–	–
Splatenia	–	–33	–33
Preúčtovania do Level 3	–	63	63
Preúčtovania z Level 3	–	–263	–263
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	–	–	–
Časová hodnota k 31.12.2017	100	3 930	4 030

¹ Predchádzajúci rok bol upravený na základe korektúry hodnôt Level 3 pozitívnych trhových hodnôt derivátov. Retrospektívne bol vykonaný presun čiastky 1,2 miliardy Eur z Level 2 do Level 3. Okrem toho boli cenné papiere držané za účelom obchodovania vo výške 0,1 miliárd Eur presunuté z Level 3 do Level 2. Korektúra sa vzťahuje len na túto poznámku a nemá žiadne dopady na súvahu, prehľad celkových výsledkov ani výsledok na akciu.

Nerealizované zisky alebo straty zo záväzkov držaných za účelom obchodovania tvoria súčasť výsledku z finančného majetku a záväzkov ocenených časovou hodnotou.

V obchodnom roku 2017 boli vykonané podstatné presuny vo výške 0,2 miliárd Eur s ohľadom na negatívne hodnoty z derivátov z Level 2 do Level 3, nakoľko neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odporovateľné na trhu. Naproti tomu boli deriváty s negatívnou hodnotou vo výške 0,1 miliardy Eur presunuté z Level 2 do Level 3. Inak neboli vykonané ďalšie presuny finančných záväzkov z alebo do Level 3.

Analýza senzitivity

Ak je hodnota finančných nástrojov založená na nepozorovateľných vstupných parametroch (Level 3), môže byť presná hodnota tohto parametra ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy odvodená z celej šírky primeraných možných alternatív. V rámci zostavovania koncernovej závierky sa pre nepozorovateľné vstupné parametre zvolia primerané hodnoty, ktoré zodpovedajú podmienkam na trhu a kontrolnom odhade koncernu.

Tu uvedené údaje by mali predstavovať možné dopady, ktoré vyplývajú z relatívnej neistoty v oblasti časových hodnôt finanč-

ných nástrojov, ktorých ocenenie je založené na nepozorovateľných vstupných parametroch (Level 3). Medzi parametrami používanými na zistenie Level-3-Fair-Values existujú často závislosti. Napríklad môže očakávané zlepšenie celkovej hospodárskej situácie viesť k tomu, že akciové kurzy budú stúpať, kým menej riskantne ohodnotené cenné papiere, napríklad štátne dlhopisy, budú na hodnote strácať. Takéto súvislosti sú zohľadňované vo forme korelačných parametrov, ak majú podstatný vplyv na príslušné aktuálne hodnoty. Ak postup oceňovania používa viac parametrov, môže výber jedného parametra spôsobiť obmedzenia týkajúce sa rozpätia hodnôt ostatných parametrov. Na základe definície sa k tejto oceňovacej hierarchii priradujú skôr nelikvidné nástroje, nástroje s dlhšou dobou platnosti alebo nástroje, pri ktorých nie je možné získať nezávisle pozorovateľné trhové údaje alebo len s veľkými problémami. Tieto údaje slúžia na objasnenie podstatných nepozorovateľných vstupných parametrov pre finančné nástroje Level-3 a na následné zobrazenie rôznych vstupných hodnôt, ktoré tvoria základ pre tieto vstupné parametre.

Podstatné nepozorovateľné vstupné parametre pre Level 3 a ich kľúčové faktory je možné zhrnúť nasledovne:

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

- Interná úroková miera (Internal Rate of Return, IRR):
Interná úroková miera je definovaná ako diskontná sadzba, ktorá poskytuje aktuálnu hodnotu (nula) pre všetky budúce platobné toky nástroja. Pri dlhových tituloch závisí interná úroková miera napríklad od aktuálneho kurzu obligácií, nominálnej hodnoty a trvania.
- Credit Spread:
Credit Spread je rozpätie (prirážka alebo zrážka) medzi cenami papiermi, ktoré sú až na bonitu v každom ohľade rovnaké. Tento faktor predstavuje navyše výnos oproti referenčnému nástroju a tvorí vyrovnanie pre rôznu bonitu nástroja a hraničnej hodnoty. Credit Spreads sa merajú podľa počtu základných bodov nad (alebo pod) definovanou hraničnou hodnotou. Čím je väčšie (vyššie) rozpätie v pomere k hraničnej hodnote, tým je nižšia príslušná bonita. To isté platí naopak pre užšie (nižšie) Credit Spread.
- Korelácia medzi úrokom a menou:
Korelácia medzi úrokom a menou je rozhodujúca pre oceňovanie exotických úrokových swapov, ktoré obsahujú zámenu finančných nástrojov v jednej mene ako aj exoticky štruktúrovanú zložku. Táto je založená na vývoji výnosov dvoch štátnych obligácií v rôznych menách. Trhové údaje o istých exotických úrokových produktoch nie je možné odsledovať za dlhšie obdobia. Napríklad výnosy CMT za americké štátne obligácie s dobou splatnosti viac ako 10 rokov nie je možné odsledovať.
- Kvóty zhodnotenia, pravdepodobnosť prežitia a výpadku:
Dominantnými faktormi pre ocenenie Credit Default Swaps (CDS) sú väčšinou ponuka a dopyt ako aj arbitrážne vzťahy pri Asset Swaps. Na oceňovanie exotických štruktúr a swapov off-market, pri ktorých boli dohodnuté pevné úrokové platby nad alebo pod hranicou trhových úrokov, sa častejšie používajú oceňovacie modely pre CDS. Tieto modely počítajú implicitnú pravdepodobnosť výpadku referenčných aktív a výsledok používajú ako základ pre úročenie platobných tokov, ktoré sa očakávajú pre CDS. Model používa ako vstupné hodnoty Credit Spreads a kvóty zhodnotenia. Tieto sa používajú na interpoláciu časového radu pravdepodobností prežitia referenčných aktív (tzv. bootstrapping). Typická očakávaná hodnota pre kvótu na trhu Default-Swap pre prvoradé nezabezpečené kontrakty je 40%.

Očakávané hodnoty pre kvóty zhodnotenia určujú formu funkcie pravdepodobnosti prežitia. Odlišné očakávané hodnoty pre kvóty zhodnotenia vedú k odlišným hodnotám pravdepodobnosti prežitia. Pri danom Credit Spread je vysoká očakávaná hodnota rovnako dôležitá ako vyššia pravdepodobnosť výpadku (na rozdiel od nižšej očakávanej hodnoty pri kvóte zhodnotenia), a tým je pravdepodobnosť prežitia nižšia.

U emitentov firemných obligácií existuje vzťah medzi kvótou výpadku a zhodnotenia v priebehu istej doby. Predovšetkým existuje opačná korelácia medzi týmito faktormi: nárast kvóty výpadku (definovanej ako percentuálny podiel dlžníkov s výpadkami) je väčšinou spojená s poklesom priemernej kvóty zhodnotenia.

V praxi účastníci na trhu využívajú trhové spreads na zisťovanie implicitnej pravdepodobnosti výpadku. Odhady pravdepodobnosti výpadku závisia od spoločného rozdelenia strát strán, ktoré sa podieľajú na úverovom deriváte. Funkcia Copula sa používa na meranie korelačnej štruktúry medzi dvoma alebo viacerými premennými. Na základe tejto funkcie je možné stanoviť spoločné rozdelenie pri zachovaní parametrov dvoch od seba nezávislých okrajových hodnôt.

- Funkcia Repo:
Repo sadzby slúžia na oceňovanie penzijných obchodov s cenami papiermi (Repos), spravidla s dobou splatnosti nie viac ako 1 rok. V prípade Repos s dlhšou dobou splatnosti prípadne nie likvidnými cenami papiermi (napr. z Emerging Markets) je možné približne určiť príslušné sadzby Repo, ak sa tieto považujú za nedostatočné na vytvorenie úverového trhového ocenenia, považujú sa za neodporovateľné. Podobný postup platí pre Repos z investičných fondov (Mutual Funds).
- Cena:
Pre isté úrokové a úverové nástroje sa naproti tomu používa na cene založený prístup k oceňovaniu. Cena sa tak považuje za neodporovateľný parameter, ktorého senzitivita sa odhaduje ako odchýlka hotovostnej hodnoty položky.
- Volatilita investičných fondov:

Zásadný význam má trh pre opcie na investičné fondy, ktorý je menej likvidný než trh s akciovými opciami. Podľa toho sa určovanie volatility pre príslušné investičné fondy zakladá na zložení produktov v daných fondoch. Na to sa používa nepriama metóda na určenie príslušných pásiem volatility. Táto metóda je

priradená k Level 3, nakoľko použité trhové údaje nie sú dostatočne likvidné na to, aby boli klasifikované ako Level 2.

Na ocenenie našich finančných nástrojov na Level 3 boli použité nasledovné pásma podstatných parametrov, ktoré nie je možné odpozorovať na trhu:

Mil. €		2017			2017	
Oceňovacie techniky		Aktíva	Pasíva	Podstatné neodpozorovateľné parametre	Pásma	
Deriváty		4 303	3 930			
Obchody s akciami	Model Discounted-Cash-Flow	188	510	IRR (%), cena (%), volatility investičných fondov (%)	1 %	9 %
Úverové deriváty	Model Discounted-Cash-Flow	4 115	3 245	Credit Spread (bázické body)	100	500
				Kvóta zhodnotenia (%)	40 %	80 %
Úrokové odchody	Opčný cenový model	–	175	Korelácia medzi úrokmi a menami (%)	– 30 %	52 %
Ostatné obchody		–	–		–	–
Cenné papiere		1 079	0			
Úrokové odchody	Model založený na Spread	1 033	0	Credit Spread (bázické body)	100	500
z toho: ABS	Model založený na Spread	–	–	Credit Spread (bázické body)	100	500
Obchody s akciami	Model Discounted-Cash-Flow	46	0	Cena (%)	90 %	110 %
Úvery		511	100			
Repo obchody	Model Discounted-Cash-Flow	373	100	Repo funkcia (bázické body)	126	257
Pohľadávky	Model založený na cene	139	–	Cena (%)	90 %	110 %
Spolu		5 894	4 030			

Nasledovná tabuľka obsahuje s ohľadom na súčasti oceňovacej hierarchie Level 3 dopady na výkaz ziskov a strát, ktoré vyplývajú z použitia odhadov parametrov na hranici týchto pásiem. Členenie

analýzy senzitivity pre finančné nástroje z oceňovacej hierarchie Level 3 zodpovedá jednotlivým druhom nástrojov:

Mil. €		2017		
		Pozitívne dopady na výsledok	Negatívne dopady na výsledok	Zmenené parametre
Deriváty		26	– 28	
Akciové obchody		12	– 12	IRR, založené na cene, volatility investičných fondov
Úverové deriváty		13	– 13	Credit Spread, kvóta zhodnotenia, cena
Úrokové obchody		1	– 3	Cena, Korelácia medzi úrokmi a menami
Ostatné obchody		–	–	
Cenné papiere		37	– 37	
Úrokové obchody		33	– 33	Cena, Repo funkcia
z toho: ABS		6	– 6	IRR, kvóta zhodnotenia, Credit Spread
Akciové obchody		4	– 4	Cena
Úvery		7	– 7	

Parametre zvolené pre tieto údaje sa nachádzajú na vonkajších koncoch celej šírky primeraných možných alternatív. V praxi je nepravdepodobné, že sa všetky nepozorovateľné vstupné parametre budú nachádzať na vonkajšom konci celej šírky primeraných

možných alternatív. Z tohto dôvodu by mohli uvedené odhady presiahnuť skutočnú neistotu v oblasti časových hodnôt týchto nástrojov. Uvedené údaje neslúžia na odhad ani predpoveď budúcich zmien časovej hodnoty. Parametre, ktoré nebolo možné odpozorovať

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

na trhu, boli za týmto účelom buď upravené nezávislými expertmi pre príslušný produkt v rozsahu 1 až 10% alebo bola stanovená štandardná odchýlka.

Day-One Profit or Loss

Koncern Commerzbank vykonal transakcie, pri ktorých bola aktuálna hodnota v momente transakcie zistená na základe oceňovacieho modelu, pričom nie všetky podstatné vstupné parametre sú založené na pozorovateľných trhových parametroch. Tieto transakcie sa oceňujú cenou transakcie. Rozdiel medzi cenou transakcie a aktuálnou hodnotou oceňovacieho modelu sa označu-

je ako cenný zisk alebo strata (Day-One Profit / Loss). Denný zisk alebo strata sa vo výkaze ziskov a strát nevykazuje okamžite, ale za celé obdobie transakcie. Ak je pre transakciu možné na aktívnom trhu zistiť referenčný kurz alebo ak sú podstatné vstupné parametre založené na pozorovateľných trhových údajoch, bude denný zisk alebo strata priamo vykázaná vo výsledku obchodnej činnosti. Vzniknutý rozdiel medzi cenou transakcie a hodnotou modelu bude zistený pre položky z Level III všetkých kategórií. Podstatné dopady však vznikli len z finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania; pritom bol zaznamenaný nasledovný vývoj:

Mil. €	Day-One Profit Loss		Celkom
	Finančný majetok – Held for Trading	Finančné záväzky – Held for Trading	
Stav k 1.1.2016	–	5	5
Prísuny s neutrálnym dopadom na výsledok	–	4	4
Rozpustenia s dopadom na výsledok	–	–5	–5
Stav k 31.12.2016	–	4	4
Prísuny s neutrálnym dopadom na výsledok	–	37	37
Rozpustenia s dopadom na výsledok	–	–8	–8
Stav k 31.12.2017	–	34	34

b) Finančné nástroje oceňované at-cost

Podľa IAS 39 musia byť všetky finančné nástroje pri prvom oceňovaní ocenené príslušnou časovou hodnotou (Fair Value), v prípade finančného nástroje, ktorý nie je klasifikovaný na ocenenie časovou hodnotou s dopadom na výsledok, musia byť započítané aj transakčné náklady. Následné ocenenie finančných nástrojov, ktoré sú klasifikované na ocenenie časovou hodnotou s dopadom na výsledok, príp. finančného majetku, ktorý môže byť kedykoľvek predaný, sa ocenenie vykoná časovou hodnotou. V tomto zmysle obsahujú finančné nástroje ocenené časovou hodnotou deriváty, nástroje určené na obchodovanie ako aj nástroje určené na ocenenie časovou hodnotou.

Nominálna hodnota denne splatných finančných nástrojov sa vyjadruje ako ich aktuálna hodnota. Medzi tieto nástroje patrí hotovosť a termínované vklady, ako aj kontokorentné úvery prípadne bežné vklady. Tieto zaraďujeme do Level 2.

S ohľadom na úvery a vklady nie sú k dispozícii priame trhové ceny, keďže pre tieto nástroje neexistujú organizované trhy, na ktorých by sa obchodovalo. Pri úveroch sa používa model Discounted-Cash-Flow, ktorého parametre predstavujú nerizikovú úrokovú štruktúru, rizikové prirážky ako aj paušálnu prirážku na krytie rozpätí a administratívnych nákladov a nákladov vlastného kapitálu. S ohľadom na podstatné banky a firemných klientov sú k dispozícii údaje o ich úverových rizikách (Credit Spreads), takže sú potom zaradené do Level 2. Pri používaní Credit Spreads nemajú byť zapojené likvidné spreads ani prirážky ku administratívnym nákladom a nákladom na vlastné imanie, nakoľko tieto sú už implicitne obsiahnuté v úverovom riziku. Ak nie sú k dispozícii odpozorovateľné vstupné parametre, je primerané zaradenie aktuálnych hodnôt úverov do Level 3.

Pri cenných papieroch kategórie IAS 39, ktoré sú obsiahnuté vo finančnom majetku – Available for Sale a ktoré boli prevedené z kategórie Loans and Receivables sa zistí aktuálna hodnota, ak

existuje aktívny trh, na základe dostupných trhových cien (Level 1). Aktívny trh neexistuje, budú na zistenie trhových hodnôt použité uznávané metódy oceňovania. Na oceňovanie sa používa najmä model Asset-Swap-Pricing. Na to používané parametre zahŕňajú funkcie úrokovej štruktúry ako aj Asset-Swap-Spreads porovnateľných benchmarkových nástrojov. V závislosti od používaných vstupných parametrov (odpozorovateľných alebo neodpozorovateľných) sa vykonáva zaradenie do Level 2 alebo Level 3.

Pri vkladoch sa využíva na určenie aktuálnej hodnoty model Discounted-Cash-Flow, keďže vo väčšine prípadov nie sú k dispozícii údaje o trhu. Okrem úrokovej funkcie sa zohľadňuje aj vlastné úverové riziko (Own Credit Spread) ako aj prirážka za administratívne náklady. Keďže na oceňovanie záväzkov sa nevyužívajú Credit Spreads príslušných kontrahentov, sú väčšinou zaradené do Level 2. V prípade vstupných parametrov bez možnosti pozorovania môžu byť tieto zaradené aj do Level 3.

Aktuálnu hodnotu vydaných dlhopisov zisťujeme na základe dostupných trhových cien. Ak tieto ceny nie sú k dispozícii, používa sa model Discounted-Cash-Flow. Pri oceňovaní sa zohľadňujú viaceré faktory, napr. aktuálne trhové úroky a úverový rating. V prípade použitia dostupných trhových cien sa vykoná zaradenie do Level 1. V opačnom prípade sa vykoná zaradenie do Level 2, nakoľko v rámci oceňovania na základe modelov sa väčšinou využívajú vstupné parametre s možnosťou pozorovania.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

31.12.2017 v miliardách €	Aktuálna hodnota	Účtovná hodnota	Rozdiel	Level 1	Level 2	Level 3
Aktíva	319,1	321,6	-2,5	-	109,5	209,7
Hotovosť a termínované vklady	55,7	55,7	-	-	55,7	-
Finančný majetok – Loans and Receivables	263,4	265,7	-2,3	-	53,7	209,7
Pôžičky a pohľadávky	241,3	241,7	-0,4	-	32,5	208,8
Zaknihované dlhové nástroje	22,1	24,0	-1,9	-	21,2	0,9
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	-	0,2	-0,2	-	-	-
Dlhodobý majetok držaný na predaj a majetok z predajných skupín	0,0	0,0	-	-	-	-
Pasíva	344,5	341,8	2,8	0,2	339,2	5,2
Finančné záväzky – Amortised Cost	344,5	341,3	3,3	0,2	339,2	5,2
Vklady	298,3	297,9	0,4	-	298,3	-
Vydané dlhopisy	46,3	43,4	2,9	0,2	40,9	5,2
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	-	0,5	-0,5	-	-	-
Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja	-	-	-	-	-	-

31.12.2016 v miliardách €	Aktuálna hodnota	Účtovná hodnota	Rozdiel	Level 1	Level 2	Level 3
Aktíva	311,1	313,7	-2,5	1,0	115,6	194,6
Hotovosť a termínované vklady	36,2	36,2	-	-	36,2	-
Finančný majetok – Loans and Receivables	274,4	276,6	-2,2	0,4	79,4	194,6
Pôžičky a pohľadávky	247,5	246,9	0,6	-	60,7	186,8
Zaknihované dlhové nástroje	26,9	29,7	-2,8	0,4	18,7	7,8
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	-	0,3	-0,3	-	-	-
Dlhodobý majetok držaný na predaj a majetok z predajných skupín	0,6	0,6	-	0,6	-	-
Pasíva	346,7	344,8	1,9	-	342,4	4,3
Finančné záväzky – Amortised Cost	346,7	343,8	2,9	-	342,4	4,3
Vklady	298,2	298,1	0,1	-	296,7	1,5
Vydané dlhopisy	48,5	45,7	2,8	-	45,7	2,8
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	-	1,0	-1,0	-	-	-
Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja	-	-	-	-	-	-

(33) Údaje o saldovaní finančných nástrojov

V tejto časti uvádzame informácie o prevode brutto čiastok pred saldovaním na netto čiastky po saldovaní ako aj čiastky pre existujúce práva na saldovanie, ktoré nespĺňajú kritériá pre saldovanie, a to osobitne pre všetky bilancované finančné majetky a záväzky, ktoré

- už podľa IAS 32.42 boli saldované (finančné nástroje I.), a
- ktoré podliehajú dvojstrannej dohode o započítaní (Master Netting Agreement) alebo podobnej dohode, avšak ktoré sa neúčtujú v súvahe (finančné nástroje II.).

S ohľadom na dohody o započítaní uzatvárame s našimi obchodnými partnermi rámcové zmluvy (napr. 1992 ISDA Master Ag-

reement Multicurrency Cross Border; nemecká rámcová zmluva pre finančné termínové obchody). Uzatvorením týchto dohôd je možné navzájom započítať pozitívne a negatívne trhové hodnoty derivátnych kontraktov, ktoré sú súčasťou rámcovej zmluvy. V rámci tohto nettingového procesu sa úverové riziko znižuje na jedinú netto pohľadávku voči zmluvnému partnerovi (Close-out-Netting).

Saldovanie sa vykonáva pre pohľadávky a záväzky z pravých penzijných obchodov (Reverse Repos a Repos) ako aj pozitívne a negatívne trhové hodnoty derivátnych kontraktov. Súvahové saldovanie sa dotýka transakcií s centrálnymi kontrahentmi.

Aktíva Mil. €	31.12.2017		31.12.2016	
	Reverse Repos	Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	Reverse Repos	Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov
Brutto čiastka finančných nástrojov	33 195	101 586	38 202	124 824
Účtovné hodnoty bez možnosti nettingu	5 784	4 514	9 889	5 894
a) Brutto čiastka finančných nástrojov I a II	27 411	97 072	28 313	118 930
b) V súvahe zúčtovaná čiastka finančných nástrojov I	13 912	52 339	14 820	60 544
c) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = a) – b)	13 499	44 733	13 493	58 386
d) Master Agreements nezohľadnené v bode b)				
Čiastka finančných nástrojov II, ktoré nespĺňajú alebo len čiastočne spĺňajú kritériá podľa IAS 32.42 ¹	379	29 662	304	40 928
Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I & II, ktoré nie sú už obsiahnuté v bode b) ²				
Nehotovité zábezpeky ³	12 227	43	11 192	633
Hotovostné zábezpeky	3	8 990	30	9 671
e) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = c) – d)	890	6 038	1 967	7 154
f) Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I s centrálnymi kontrahentami	890	–	1 967	55
g) Netto čiastka finančných nástrojov I a II = e) – f)	–	6 038	–	7 099

¹ Z toho pripadá na pozitívne trhové hodnoty čiastka 2 553 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 270 mil. Eur) na kompenzácie.

² Nižšia čiastka z majetku a záväzkov.

³ Bez záväzkov alebo práv na splatenie z prevodu zábezpek.

⁴ Vrátane nebilancovaných finančných nástrojov (napríklad zábezpek z Repos).

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Pasíva Mil. €	31.12.2017		31.12.2016	
	Repos	Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	Repos	Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov
Brutto čiastka finančných nástrojov	26 091	101 810	28 184	128 901
Účtovné hodnoty bez možnosti nettingu	5 248	675	4 593	1 219
a) Brutto čiastka finančných nástrojov I & II	20 843	101 135	23 591	127 682
b) V súvahe zúčtovaná čiastka finančných nástrojov I	13 912	51 103	14 820	59 869
c) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = a) – b)	6 931	50 032	8 771	67 813
d) Master Agreements nezohľadnené v bode b)				
Čiastka finančných nástrojov II, ktoré nespĺňajú alebo len čiastočne spĺňajú kritériá podľa IAS 32.42 ¹	379	29 662	304	40 928
Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I & II, ktoré nie sú už obsiahnuté v bode ²				
Nehotové zábezpeky ³	6 320	934	5 432	2 441
Hotovostné zábezpeky	1	13 358	4	18 588
e) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = c) – d)	231	6 078	3 031	5 856
f) Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I s centrálnymi kontrahentami	231	–	3 031	55
g) Netto čiastka finančných nástrojov I a II = e) – f)	–	6 078	–	5 801

¹ Z toho pripadá na negatívne trhové hodnoty čiastka 3 789 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 946 mil. Eur) na kompenzácie.

² Nižšia čiastka z majetku a záväzkov.

³ Bez záväzkov alebo práv na splatenie z prevodu zábezpek.

⁴ Vrátane nebilancovaných finančných nástrojov (napríklad zábezpek z Repos).

(34) Lehoty splatnosti majetku a dlhov (vrátane finančných záväzkov)

V nasledujúcom odseku sa budeme venovať zaradeniu všetkých druhov majetku a dlhov (s výnimkou pozitívnych a negatívnych trhových hodnôt derivatívnych finančných nástrojov) medzi krátkodobý a dlhodobý majetok. S ohľadom na ich zaradenie odkazujeme na Poznámku č. 77. Za krátkodobý považujeme majetok, pri ktorom zostatková doba splatnosti príp. moment predpokladanej realizácie alebo plnenia alebo rozdiel medzi dňom uzávierky a splatnosti je menej ako jeden rok. Finančné nástroje v obchodných aktívach a pasív bez zmluvnej splatnosti, položka Hotovostná re-

zerva, majetok a dlhy držané za účelom predaja ako aj skutočné dane z výnosu zaraďujeme medzi krátkodobé. Súvahové položky Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity, nehnuteľný majetok, hnutelný majetok, majetok držaný ako finančná investícia a latentné dane z výnosu sú zaraďované medzi dlhodobý majetok. S ohľadom na zaradenie ostatných aktív a pasív vykonávame ocenenie najdôležitejších položiek. S ohľadom na zaradenie splatnosti podstatných druhov rezerv odkazujeme na Poznámky č. 54.

Mil. €	31.12.2017		31.12.2016 ¹	
	Krátkodobé	Dlhodobé	Krátkodobé	Dlhodobé
Hotovosť a termínované vklady	55 733	–	36 206	–
Finančný majetok – Loans and Receivables	95 421	170 291	101 734	174 844
Finančný majetok – Available for Sale	5 948	25 206	5 343	34 292
Finančný majetok – Fair Value Option	19 539	4 206	21 396	3 402
Finančný majetok – Held for Trading	9 877	6 006	22 536	4 121
Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity	–	180	–	180
Nehnuteľný majetok	–	3 312	–	3 047
Hnuteľný majetok	–	1 600	–	1 723
Nehnuteľnosti držané ako finančné investície	–	16	–	16
Majetok držaný na predaj a majetok z predajných skupín	78	–	1 188	–
Skutočné nároky na daň z výnosov	767	–	629	–
Latentné nároky na daň z výnosov	–	2 950	–	3 035
Ostatné aktívne položky	2 091	23	2 109	357
Celkom	189 456	213 789	191 141	225 015
Finančné záväzky – Amortised Cost	258 152	83 108	259 818	83 980
Finančné záväzky – Fair Value Option	13 122	1 818	16 243	1 841
Finančné záväzky – Held for Trading	6 465	1 567	10 775	1 044
Rezervy	2 401	890	1 741	1 695
Skutočné dlhy na dani z výnosov	673	–	672	–
Latentné dlhy na daň z výnosov	–	34	–	49
Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja	–	–	–	–
Ostatné pasívne položky	2 411	1 104	2 618	1 353
Celkom	283 223	88 521	291 868	89 962

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny restateментov (viď strana 152 nasl.).

V členení zostatkovej doby splatnosti sú zobrazené zostatkové doby splatnosti nederivátnych finančných záväzkov, pre ktoré platia zmluvné doby splatnosti, na základe nediskontovaných finančných tokov. S ohľadom na derivatívne záväzky sú údaje zobrazené na základe aktuálnej hodnoty. Pri derivátoch týkajúcich sa úrokov vznikajú aj pri časových pásmach pred kontom splatnosťou výplaty

na základe povinnosti vyplatiť úroky. Za zostatkovú dobu splatnosti sa považuje obdobie medzi dňom rozhodujúcim pre zostavenie súvahy a zmluvnou splatnosťou finančných nástrojov. Pri finančných nástrojov, ktoré sa hradia v čiastkových sumách, je zostatková doba splatnosti určená pre každú čiastkovú sumu.

31.12.2017 Mil. €	Zostatkové doby splatnosti			
	do troch mesiacov	od troch mesiacov do jedného roka	od jedného do piatich rokov	viac ako 5 rokov
Finančné záväzky – Amortised Cost	228 069	27 380	38 635	33 578
Finančné záväzky – Fair Value Option	12 494	541	326	1 356
Finančné záväzky – Held for Trading	1 610	2 388	1 435	132
Deriváty	3 237	3 823	11 707	28 704
Finančné záruky	2 024	–	–	–
Neodvolateľné úverové prísľuby	79 965	–	–	–
Celkom	327 399	34 132	52 104	63 770

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok auditora

31.12.2016 Mil. €	Zostatkové doby splatnosti			
	do troch mesiacov	od troch mesiacov do jedného roka	od jedného do piatich rokov	viac ako 5 rokov
Finančné záväzky – Amortised Cost	220 950	35 948	33 798	33 097
Finančné záväzky – Fair Value Option	15 179	1 040	245	1 594
Finančné záväzky – Held for Trading	1 311	2 473	976	68
Deriváty	4 926	6 906	17 545	36 564
Finančné záruky	2 393	–	–	–
Neodvolateľné úverové prísľuby	78 331	–	–	–
Celkom	323 090	46 366	52 565	71 323

(35) Prevedený finančný majetok ako aj zabezpečovací prevod za vlastné záväzky

Repo obchody predstavujú kombináciu hotovostných nákupov a predajov cenných papierov so súčasným predajom alebo odkúpením od toho istého kontrahenta. Cenné papiere využívané pri repo obchodoch (predaj za hotovosť) sa v koncernovej súvahe vykazujú a oceňujú ako cenné papiere koncernu. Cenné papiere nie sú predmetom vyúčtovania, nakoľko si ponechávame všetky šance a riziká spojené s vlastníctvom penzijných papierov. S ohľadom na prevedený, avšak nevyúčtovaný finančný majetok platia rovnaké šance a riziká ako za neprevedený finančný majetok.

Výpožičky cenných papierov uzatvárame s úverovými inštitúciami a klientmi, aby sme splnili naše dodacie záväzky alebo aby sme mohli realizovať penzijné obchody s cennými papiermi. Výpožičky cenných papierov evidujeme v súvahe podľa vykázaných

cenných papierov z pravých penzijných obchodov. Pritom ostávajú cenné papiere, ktoré sme požičali, naďalej v našej držbe a oceňujú sa podľa IAS 39. Cenné papiere, ktoré sme si vypožičali, sa v súvahe nevykazujú a ani neoceňujú. V rámci výpožičiek cenných papierov môže byť bonitné riziko kontrahenta eliminované poskytnutím zábezpek, okrem iného vo forme likvidity. Poskytnutie zábezpek pre výpožičku sa označuje ako „Cash Collateral Out“ (uhradená zábezpeka) a prijatie zábezpek ako „Cash Collateral In“ (získaná zábezpeka). Okrem toho sa ako zábezpeky poskytujú Cash Collateral Outs v súvislosti s derivátmi.

Za nasledujúce finančné záväzky bol prevedený majetok ako zábezpeka:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Vlastný majetok	47 594	49 665	-4,2
Nástroje vlastného imania	4 588	1 041	.

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Deriváty/finančné záväzky – Held for Trading	18 462	25 723	- 28,2
Vklady	34 274	36 972	- 7,3
Vydané dlhopisy	500	500	-
Záväzky na vrátenie z výpožičiek cenných papierov	14 823	16 898	- 12,3
Celkom	68 059	80 093	- 15,0

(36) Prijaté zábezpeky

Príslušné aktuálne hodnoty prijatých zábezpek, ktoré existuje právo predať ich ďalej bez výpadku poskytovateľa zábezpeky alebo vykonať ich založenie, boli vykázané v nasledovnej hodnote:

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Celková čiastka prijatých zábezpek	70 510	81 236	- 13,2
z toho: predané ďalej alebo založené ďalej	52 866	56 593	- 6,6

(37) Prevedený, ale nevyčerpaný finančný majetok (vlastné aktíva)

31.12.2017 Mil. €	Held for Trading	Fair Value Option	Available for Sale	Loans and Receivables
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	1 041	-	924	2 655
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	1 035	-	927	2 675
Aktuálna hodnota prevedených cenných papierov	1 041	-	924	2 655
Aktuálna hodnota príslušných záväzkov	1 035	-	927	2 675
Netto položka	5	-	-3	-19

31.12.2016 Mil. €	Held for Trading	Fair Value Option	Available for Sale	Loans and Receivables
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	1 885	-	1 656	1 519
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	1 814	-	1 584	1 519
Aktuálna hodnota prevedených cenných papierov	1 885	-	1 656	1 519
Aktuálna hodnota príslušných záväzkov	1 814	-	1 584	1 519
Netto položka	71	-	72	-

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(38) Druhoradý majetok

Druhoradý majetok zahŕňa finančné nástroje, ktoré budú splatené v prípade platobnej neschopnosti alebo likvidácie až po uspokojení všetkých nie druhoradých veriteľov. Tieto nástroje boli v tejto výške.

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Finančný majetok – Loans and Receivables	433	819	- 47,1
Finančný majetok – Available for Sale	11	11	-
Finančný majetok – Held for Trading	143	117	22,3
Celkom	587	947	- 38,0

Deriváty a zabezpečovacie vzťahy

(39) Deriváty

Koncern Commerzbank uzatvára obchody s derivátmi a inými finančnými nástrojmi, ktoré sú najnižšie nižšie.

Derivát je finančný nástroj, ktorého hodnota závisí od jeho tzv. základnej hodnoty. Touto základnou hodnotou napríklad môže byť úroková sadzba, cena tovarov, cena akcií, meny alebo obligácie. Pritom finančný nástroj nevyžaduje žiadne alebo len nízke nadobúdacie náklady, v porovnaní s inými formami zmluvy s podobnou reakciou na zmeny podmienok na trhu. Kompenzácia sa realizuje neskôr.

U veľkého počtu derivátových transakcií ide o deriváty OTC, pri ktorých môže byť nominálna čiastka, doba platnosti a ceny individuálne dohodnutá medzi bankou a jej protistranami. Banka uzatvára deriváty na regulovaných burzách. Ide pritom o štandardizované kontrakty so štandardizovanými nominálnymi čiastkami a termínmi plnenia.

Pritom nominálna čiastka označuje bankou realizovaný obchodný objem. Pozitívne príp. negatívne trhové hodnoty uvedené v tabuľkách predstavujú na druhej strane náklady, ktoré vznikajú banke príp. protistrane za nahradenie pôvodne uzatvorených kontraktov ekonomicky rovnocennými obchodmi. Pozitívna trhová hodnota udáva z pohľadu banky maximálne riziko dotýkajúce sa kontrahenta, ktoré existovalo s ohľadom na derivatívne nástroje v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy.

Na zníženie ekonomického ako aj regulatívneho úverového rizika z týchto nástrojov uzatvára právne oddelenie rámcové zmluvy (dvojstranné dohody o zápočte) s našimi obchodnými partnermi (napr. 1992 ISDA Master Agreement Multicurrency Cross Border; nemecká zmluva pre finančné termínové obchody). Na základe týchto dohôd o započítaní je možné vzájomne započítať pozitívne a negatívne trhové hodnoty derivatívnych kontraktov zapojených do rámcovej zmluvy, zároveň je možné znížiť regulatívne prirážky na budúce riziká (Add-ons) týchto produktov. V rámci tohto nettingo-

vého procesu sa úverové riziko zníži na jedinú netto pohľadávku voči zmluvnému partnerovi (Close-out-Netting).

Pre účely regulatívnych hlásení ako aj na interné meranie a sledovanie našich úverových angažmánov sme tieto techniky na zníženie rizika použili len vtedy, ak sme ich pri platobnej neschopnosti partner považovali za vymáhateľné. Na kontrolu vymáhateľnosti používame právne posudky vyhotovené rôznymi medzinárodnými kancelármi.

Podobne ako pri rámcových zmluvách uzatvárame s našimi obchodnými partnermi aj dohody o zábezpekách (napr. zabezpečovací dodatok pre finančné termínové obchody, Credit Support Annex), aby sme zabezpečili netto pohľadávku / záväzok vzniknutú v dôsledku nettingu (získanie alebo poskytnutie zábezpek). Toto riadenie zábezpek vedie spravidla k zníženiu úverového rizika na základe (väčšinou denného).

Celkový efekt saldovania k 31. 12. 2017 bol v celkovej výške 54 892 mil. Eur (predchádzajúci rok: 62 814 mil. Eur). Na strane aktív z toho pripadali na pozitívne trhové hodnoty 52 339 mil. Eur (predchádzajúci rok: 60 544 mil. Eur) a čiastka 2 553 mil. Eur na pohľadávky z kompenzačných platieb (predchádzajúci rok: 2 270 mil. Eur). Pasívny netting sa dotýkal negatívnych trhových hodnôt vo výške 51 103 mil. Eur (predchádzajúci rok: 59 868 mil. Eur) a záväzkov z kompenzačných platieb vo výške 3 789 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 946 mil. Eur).

Objem obchodov, pri ktorých koncern Commerzbank vystupuje ako príjemca zábezpeky (kupujúci) príp. poskytovateľ zábezpeky (predávajúci), bol ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy vo výške 19 661 mil. Eur (predchádzajúci rok: 30 643 mil. Eur) príp. 18 174 mil. Eur (predchádzajúci rok: 30 632 mil. Eur). Tieto produkty slúžiace na transfer úverových rizík používame pri obchodovaní ako aj v investičnej oblasti na diverzifikáciu úverového portfólia.

Údaje o derivátoch z Cash Flow Hedge Accountings

Nominálne hodnoty derivátov, ktoré sa používali do ukončenia Cash Flow Hedge Accountings v roku 2009 (porovnaj prehľad o zmenách vlastného imania), boli k 31. decembru 2017 na úrovni

16 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 24 miliárd Eur). V nižšie uvedenej tabuľke sú uvedené sledované obdobia, v ktorých budú tieto pravdepodobne splatné.

v miliardách €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
do troch mesiacov	3	4	- 34,0
od troch mesiacov do jedného roka	4	5	- 15,2
od jedného do piatich rokov	4	10	- 61,4
viac ako päť rokov	5	5	- 4,2

(40) Zabezpečovacie vzťahy

IAS 39 zahŕňa rozsiahle právne úpravy pre bilančné zobrazovanie zabezpečovacích súvislostí, ak sa zabezpečovacie nástroje (predovšetkým deriváty) preukázateľne používajú na zabezpečovanie rizík iných než obchodných činností. Pritom sa používajú 2 druhy Hedge Accounting:

- Fair Value Hedge Accounting

IAS 39 predpokladá použitie Hedge Accountings na deriváty, ktoré slúžia na zabezpečenie príslušnej časovej hodnoty majetku alebo záväzkov. Takémuto trhovému riziku podliehajú predovšetkým emisné a úverové obchody koncernu a cenné papiere na riadenie likvidity, ak ide o pevne úročené cenné papiere. Na zabezpečenie týchto rizík sa používajú najmä úrokové swapy.

Podľa ustanovení Fair Value Hedge Accountings sa derivatívne finančné nástroje používané na zabezpečenie uvádzajú v súvahe ako trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov. S ohľadom na zabezpečený majetok príp. zabezpečený záväzok musia byť protichodné zmeny časovej hodnoty vyplývajúce zo zabezpečeného rizika uvedené v súvahe. Protichodné zmeny ocenenia vyplývajúce zo zabezpečovacích nástrojov ako aj zo zabezpečených realitných obchodov sa vo výkaze ziskov a strát vykazujú ako výsledok zo zabezpečovacích súvislostí. Časť zmien časových hodnôt, ktorá sa nepripisuje k zabezpečenému riziku, sa spracováva podľa pravidiel príslušnej kategórie ocenenia. Fair Value Hedge Accounting môže mať podobu Mikro Fair Value Hedge alebo Portfolio Fair Value Hedge pre úrokové riziká:

- pri Mikro Fair Value Hedge Accounting sa základný obchod spája s jedným alebo viacerými zabezpečovacími obchodmi v jednom zabezpečovacom vzťahu. Účtovné hodnoty základných obchodov sa v prípade zmien časových hodnôt, ktoré sú pripísané zabezpečenému riziku, upravujú s dopadom na výsledok,
- Pri Portfolio Fair Value Hedge sa zabezpečenie úrokových rizík zobrazuje na úrovni portfólia. Zabezpečenie sa nedotýka obchodov alebo skupín obchodov s rovnakou rizikovou štruktúrou, ale čiastka obchodov rozdelená počas dôb platnosti podľa očakávaných termínov splatenia a úpravy úrokov

v portfóliu. Portfóliá môžu obsahovať len aktíva, pasíva alebo oboje. Pri takomto zobrazovaní zabezpečovacích súvislostí v súvahe sa zmeny hodnoty základných obchodov vykazujú v súvahe ako samostatná aktívna príp. pasívna položka. Zabezpečená čiastka základných obchodov sa v koncernovej závierke určuje bez vkladov bez výpovednej hodnoty alebo sporiacich vkladov.

- Cash Flow Hedge Accounting;
- deriváty, ktoré slúžia na zabezpečenie proti riziku zmeny budúcich platobných tokov. Deriváty použité v rámci Cash Flow Hedge Accountings sa oceňujú časovou hodnotou. Výsledok ocenenia sa – ak je efektívny – vykazuje neutrálne voči výsledku pri zohľadnení latentných daní v rezerve z Cash Flow Hedges vo vlastnom kapitále. Neefektívna časť sa vykazuje s dopadom na výsledok ako výsledok zabezpečovacích súvislostí. S ohľadom na obchody, na ktorých sú založené zabezpečené platobné toky, sa vyššie popísané všeobecné pravidlá bilancovania nebudú meniť.
- Využitie pravidiel Hedge Accountings je viazané na celý rad podmienok. Tieto sa vzťahujú najmä na dokumentáciu zabezpečovacej súvislosti ako aj na účinnosť zabezpečovacieho opatrenia.
- Zabezpečovací vzťah musí byť zadokumentovaný od začiatku jeho založenia. Táto dokumentácia zahŕňa predovšetkým identifikáciu zabezpečovacieho nástroja a zabezpečovaného obchodu ako aj označenie zabezpečeného rizika a metodiky na stanovenie efektívnosti zabezpečovacej súvislosti. Okrem dokumentácie požaduje IAS 39 a použitie Hedge Accountings aj preukázanie efektívnej zabezpečovacej súvislosti. Pod efektívnosťou sa v tejto súvislosti rozumie pomer zmeny časovej hodnoty vyplývajúcej zo zabezpečovaného obchodu príp. platobného toku voči zmene príslušnej časovej hodnoty príp. platobného toku zo zabezpečovacieho obchodu. Ak sa tieto zmeny takmer úplne vyrovnávajú, ide o vysokú efektívnosť. Preukázanie efektívnosti na jednej strane požaduje, aby pri zabezpečovacom vzťahu aj v budúcnosti bolo možné očakávať vysokú efektívnosť (perspektívnu efektívnosť). Na druhej strane musí byť

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

počas existencie zabezpečovacieho vzťahu preukázané, že tento vzťah bol efektívny počas celej sledovanej doby (retrospektívna efektívnosť). O vysokú retrospektívnu efektívnosť ide vtedy, ak je pomer zmien príslušnej časovej hodnoty príp. platobných tokov medzi 0,8 a 1,25.

Commerzbank využíva na meranie efektívnosti pre Mikro Fair Value Hedge Accounting štatistickú metódu regresnej analýzy, pri ktorej je možné zistiť zmeny hodnôt základného a zabezpečovacieho obchodu vďaka historickým simuláciám. Retrospektívne sa používajú skutočné zmeny hodnôt. Aj s ohľadom na Portfolio Fair Value Hedge Accounting sa na test perspektívnej efektívnosti využíva regresná analýza, kým na retrospektívny test efektívnosti sa využíva metóda Dollar-Offset.

Úpravy hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges

V tejto položke vykazujeme zabezpečené zmeny hodnoty aktívnych alebo pasívnych základných obchodov zabezpečených proti úrokovým zmenám. Ekonomicky protichodná čiastka zabezpečovacích obchodov je vykazovaná na strane aktív príp. pasív v položke „Trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov“.

Pozitívne a negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov

V rámci tejto položky sa vykazujú pozitívne trhové hodnoty z derivátov, ktoré boli použité na zabezpečenie základných obchodov proti riziku úrokových zmien.

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Pozitívne trhové hodnoty Micro Fair Value Hedge Accounting	1 184	1 721	-31,2
Pozitívne trhové hodnoty Portfolio Fair Value Hedge Accounting	274	348	-21,4
Pozitívne trhové hodnoty Cash Flow Hedge Accounting	7	7	2,6
Celkom	1 464	2 075	-29,4

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Negatívne trhové hodnoty Micro Fair Value Hedge Accounting	2 198	3 041	-27,7
Negatívne trhové hodnoty Portfolio Fair Value Hedge Accounting	38	10	.
Negatívne trhové hodnoty Cash Flow Hedge Accounting	19	29	-34,9
Celkom	2 255	3 080	-26,8

Údaje o spoločnostiach oceňovaných at-Equity

(41) Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity

Mil. €	Pridružené spoločnosti		Spoločné podniky	
	2017	2016	2017	2016
Účtovná hodnota Equity k 1.1.	179	673	1	62
Nadobúdacie náklady k 1.1.	132	444	17	99
Zmeny výmenných kurzov	-5	1	-	-
Prírastky	-	-	-	-
Úbytky	-	-	-	2
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-	-313	-	-80
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	7	-	-	-
Nadobúdacie náklady k 31.12.	133	132	17	17
Zvýšenie hodnôt	7	7	-	-
Kumulované odpisy k 1.1.	24	21	-	-
Zmeny výmenných kurzov	-	-	-	-
Prírastky	2	3	-	-
Úbytky	-	-	-	-
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-	-	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-	-
Kumulované odpisy k 31.12.	26	24	-	-
Kumulované zmeny z ocenenia časovou hodnotou	65	64	-17	-16
Príslušná časová hodnota k 31.12.	180	179	1	1
z toho: podiely na úverových inštitúciách	80	73	-	-

V obchodnom roku 2017 bola vyplatená čiastka vo výške 20 mil. Eur (predchádzajúci rok: 23 mil. Eur) ako dividenda z pridružených spoločností oceňovaných at-Equity. Rovnako ako v predchádzajúcom roku nebola spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft vyplatená žiadna dividenda zo spoločných podnikov oceňovaných at-Equity.

Rovnako ako v predchádzajúcom roku sa účtovaná hodnota Equity pridružených spoločností oceňovaných at-Equity rovná nule (viď Poznámka č. 5).

Ak existujú povinnosti z prípadných záväzkov voči zrušeným oblastiam činnosti v spoločnostiach oceňovaných at-Equity, koncern Commerzbank sa na nich podieľa vo výške príslušného podielu.

Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity nie sú strategické podiely koncernu Commerzbank, ide o podiely na spoločnostiach poskytujúcich finančné služby a pôsobiacich v oblasti lízingu a nehnuteľností. Údaje v rámci tejto poznámky sú uvádzané v agregovanej podobe, a to vždy za pridružené a spoločné podniky. Úplný prehľad všetkých spoločností oceňovaných at-Equity sa nachádza v Poznámke č.73.

V koncerne Commerzbank neexistujú pridružené spoločnosti alebo spoločné podniky, ktoré by mali pre koncern podstatný význam.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Nehnutelný majetok

(42) Hodnota firmy

a) Metóda testu zachovania hodnoty pre goodwill a ostatný nehnuteľný majetok

Všetky obchodné a firemné hodnoty ako aj obchodné známky sa v momente nadobudnutia alokujú na jednotky generujúce platobné prostriedky (Cash Generating Units). Commerzbank definovala segmenty podľa IFRS 8 ako jednotky generujúce platobné prostriedky. Popis segmentov sa nachádza v poznámke č. 45. Následne sa najmenej raz ročne k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy kontroluje ich budúci ekonomický úžitok na základe jednotiek generujúcich platobné prostriedky. Pritom sa porovnáva účtovná hodnota viazaného vlastného kapitálu segmentu ako jednotky generujúce platobné prostriedky (vrátane priradenej obchodnej alebo firemnej hodnoty) s ich dosiahnuteľnou čiastkou. Účtovná hodnota viazaného vlastného imania sa zisťuje na základe priradenia vlastného imania koncernu CGU.

Pritom sa najprv všetky priamo alokovateľné súčasti rozdelia medzi segmenty, priradenie zostávajúcej čiastky k segmentom je vykonané v pomere k celkovým rizikovým aktívam. Vlastné imanie koncernu alokované do neutrálnej oblasti sa – výhradne za účelom testu zachovania hodnoty pri goodwill – v plnej výške rozdeľuje medzi ostatné segmenty na základe pomeru rizikových aktív k celkovým rizikovým aktívam. Takto dosiahnuteľná časť sa zisťuje ako vyššia čiastka z úžitkovej hodnoty (Value in Use) a čistej predajnej hodnoty (Fair Value less Cost of Disposal). Úžitková hodnota je založená na očakávaných výsledkoch jednotky ako aj na kapitálových efektoch podľa viacročného plánu stanoveného predstavenstvom pre jednotlivé segmenty. Rovnako za účelom testu zachovania hodnoty sa podstatné náklady z neutrálnej oblasti rozdeľujú medzi segmenty podľa diferencovaného kľúča. Ak je úžitková hodnota nižšia než účtovná hodnota, bude dodatočne zistená čistá predajná hodnota (Fair Value less Cost of Disposal). Potom sa použije vyššia hodnota.

b) Domnienky pre test zachovania hodnoty pre goodwill a ostatný nehnuteľný majetok

Na výpočet výnosovej hodnoty používa Commerzbank model Capital Asset Pricing CAPM), do ktorého sa vlievajú parametre vidi-

teľné na trhu (úroveň č. 2). Úrokové sadzby odvodené z modelu sa používajú na úročenie očakávaných peňažných tokov jednotiek generujúcich platobné prostriedky. Z toho vyplýva cieľová hodnota, ktorá v pomere k účtovnej hodnote môže viesť k prekrytiu alebo nedostatočnému krytiu. V prípade nedostatočného krytia realizuje Commerzbank najprv zníženie hodnoty na obchodnú hodnotu jednotky generujúcej platobné prostriedky. Táto hodnota sa vykazuje vo výkaze ziskov a strát v položke zníženie hodnoty. Ďalšia potreba zníženia hodnoty sa pomerne rozdeľuje na ostatné majetkové hodnoty jednotky. Očakávané výsledky jednotiek generujúcich platobné prostriedky sú založené na viacročnom plánovaní segmentov, ktoré obsahujú štyri plánovacie roky. Ďalšie obchodné roky sú upravené podľa udržateľného výsledku a sú spolu s konštantnou mierou rastu na základe vývoja hrubého domáceho produktu a miery inflácie zohľadnené v rámci výpočtu večného dôchodku. V novom segmente Súkromní klienti a podnikatelia je tento faktor na úrovni 1,6 % a v novom segmente Firemní klienti na úrovni 1,5 %. V doterajšej štruktúre segmentov bol tento faktor v segmentoch Súkromní klienti, Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets na úrovni 1,5 % (predchádzajúci rok: 1,5 %) a v segmente Central & Eastern Europe na úrovni 1,8 % (predchádzajúci rok: 1,8 %). Viacročné plánovanie pozostáva okrem plánovania výsledku z plánovania rizikových aktív ako aj viazaného vlastného imania. Podstatné hnacie sily hodnoty sú objemy pohľadávok, úrokový prebytok po rizikovej prevencii ako aj provízny prebytok. Ďalším citlivo reagujúcim plánovacím parametrom sú rizikové aktíva. Plánovacia činnosť je založená na prognózach ekonomického výskumu s ohľadom na vývoj celého hospodárstva a ostatných podstatných parametrov, napr. vývoja úrokov, výmenných kurzov a akciových a penzijných trhov. Pritom sa pri plánovaní používajú aj skúsenosti manažmentu z minulosti ako aj hodnotenie príležitostí a rizík z prognóz.

Podstatné domnienky manažmentu, na ktorých sú založené cash flow prognózy príslušnej jednotky generujúcej platobné prostriedky a zvolený riadiaci prístup sú zobrazené nasledovne:

Segment	Podstatné domnienky	Manažérsky prístup
Súkromní klienti a podnikatelia	<p>Commerzbank 4.0 – Pokračovanie stratégie rastu ako vedúca sila v nemeckom bankovníctve pre súkromných klientov a podnikateľov a rozvoj na digitálnu multikanálovú banku</p> <ul style="list-style-type: none"> • ďalší rozvoj od pobočkovej banke k viacnásobnej banke • zabezpečenie rastu prostredníctvom nových prístupov pri získavaní nových klientov a na základe cielenej starostlivosti o existujúcich klientov a pri využívaní digitálnych prostriedkov na oslovenie klientov • rozvoj na digitálnu technologickú spoločnosť na základe významných investícií do digitalizácie: <ul style="list-style-type: none"> – vybudovanie jednotnej multikanálovej platformy ONE pre klientov zamestnancov na zvýšenie efektívnosti a flexibility obchodného modelu – využívanie Big Data a Advanced Analytics umožňuje industrializované, odstupňované a automatizované oslovenie klientov • budovanie partnerského bankovníctva na základe rozšírenia strategických partnerstiev • ďalší rozvoj úverových obchodov a rast vlastných splátkových úverov • inovácie produktov a ďalšia digitalizácia ponuky služieb • efektívne usporiadanie filiálkových obchodov na základe diferenciacie ponuky služieb v jednotlivých lokalitách v rámci nového modelu starostlivosti a inovatívnych formátov pobočiek • rozvoj na „klientsku banku č. 1“, predovšetkým na základe optimálneho riadenia predaja, vyššej koncentrácie na klientov pri pobočkách na filiálkach, moderného riadenia a najvyššej kvality poradenstva • realizácia všetkých regulačných požiadaviek • budovanie a posilňovanie trhovej pozície Commerz Real a.i. na základe úlohy ako prvého digitálneho manažera aktív a integrovaného poskytovateľa investičných služieb • rastový kurz spoločnosti comdirect prostredníctvom budovania inteligentného a inovatívneho manažmentu aktív a cenných papierov • mBank s pokračovaním v realizácii stratégie mobilnej banky 2016 – 2020 prezentovanej v júni 2016 pre organický rast prostredníctvom: <ul style="list-style-type: none"> – pokračovanie v stratégii digitalizácie s multikanálovým prístupom v oblasti súkromných klientov (budovanie líderstva v oblasti Mobile & Transaction Banking) – silnejšie využívanie existujúceho obchodného potenciálu najmä budovaním obchodnej činnosti v oblasti spotrebných úverov a vkladov súkromných klientov – budovaním obchodnej činnosti v oblasti stredne veľkých firemných klientov ako aj rozširovanie cezhraničných obchodov s firemnými klientmi – zvýšenie efektívnosti prostredníctvom digitalizácie procesov ako aj aktívneho riadenia nákladov 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlavné domnienky sú založené na interných a externých štúdiách o podnikovo-hospodárskom vývoji ako aj o štúdiách trhu • Manažérske hodnotenia o získavaní nových klientov ako aj stabilizácia nákladov je založené na doteraz dosiahnutých pokrokoch • Inštitucionalizované zisťovanie názorov klientov a meranie spokojnosti klientov • Zapojenie nezávislých benchmarkových analýz • Všetky iniciatívy v rámci stratégie mobilnej banky sú založené na obchodných plánoch navrhovaných manažmentom

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Na základe domnienok vyplývajúcich z cash-flow prognóz a súvisiacich neistôt môžu mať nasledovné budúce okolnosti negatívny dopad na cash-flow prognózy jednotiek generujúcich platobné prostriedky:

- Horší než očakávaný vývoj makroekonomického priestoru
- Vývoj úrokovej úrovne v rámci podnikovo-hospodárskych prognóz sa nepotvrdil
- Neistoty týkajúce sa regulačného prostredia, najmä zavádzanie nových predpisov na európskej úrovni
- Negatívny vývoj konkurenčnej intenzity presahujúci očakávanú mieru

Na výpočet rizikovo primeraných úrokových sadziieb (pred zdanením) sme zohľadnili bezrizikový úrok, prémii trhového rizika a systematické riziko

(beta faktor). S ohľadom na bezrizikový úrok a prémii trhového rizika sme použili údaje externých poskytovateľ. Beta faktor bol stanovený na základe porovnávacej skupiny.

c) Zmena firemnej hodnoty

Test zachovania hodnoty, ktorý bol podľa plánov realizovaný ku koncu roka 2016, nevedol k ďalšej potrebe odpísania hodnoty. Segment Súkromní klienti a podnikatelia vykazuje naďalej vysoké prekrytie.

Z nadobudnutia spoločnosti Commerz Finanz GmbH bola v treťom štvrtroku 2017 aktivovaná firemná hodnota vo výške 23 miliónov Eur, ktorá sa priraduje do segmentu Súkromných klientov a podnikateľov.

Mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia		Firemní klienti		Asset & Capital Recovery		Koncern	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Účtovná hodnota k 1.1.	1 484	1 484	-	592	-	-	1 484	2 076
Nadobúdacie/výrobné náklady k 1.1.	1 520	1 520	592	592	725	725	2 837	2 837
Zmeny výmenných kurzov	-	-	-	-	-	-	-	-
Prírastky	23	-	-	-	-	-	23	-
Úbytky	-	-	-	-	-	-	-	-
Preúčtovania/Preúčtovania/ zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-	-	-	-	-	-
Nadobúdacie/výrobné náklady k 31.12.	1 543	1 520	592	592	725	725	2 860	2 837
Kumulované odpisy k 1.1.	36	36	592	-	725	725	1 353	761
Zmeny výmenných kurzov	-	-	-	-	-	-	-	-
Prírastky	-	-	-	592	-	-	-	592
z toho: mimoriadne	-	-	-	592	-	-	-	592
Úbytky	-	-	-	-	-	-	-	-
Preúčtovania/Preúčtovania/ zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-	-	-	-	-	-
Kumulované odpisy k 31.12.	36	36	592	592	725	725	1 353	1 353
Účtovná hodnota k 31.12.	1 507	1 484	-	-	-	-	1 507	1 484

Senzitivita

V obchodnom roku 2017 zodpovedala dosiahnuteľná čiastka užívanej hodnote (Value in Use) za všetky segmenty Commerzbank. Za účelom ďalšej validácie zachovania hodnoty goodwillu bola vykonaná dodatočná analýza senzitivity. S ohľadom na CGU Súkromní klienti a podnikatelia nebola identifikovaná potenciálna potreba zníženia hodnoty. Nakoľko s ohľadom na CGU Firemní klienti bola

hodnota goodwillu v plnej výške odpísaná, nebola potrebná analýza senzitivity. Pri variácii úrokovej sadzby primeranej pre riziká po zdanení o - 25 príp. + 25 základných bodov vo fáze detailného plánovania vznikli pre novú štruktúru segmentov nasledovné pomery medzi prekrytím a účtovnou hodnotou pre CGU Súkromní klienti a podnikatelia.

		Súkromní klienti a podnikatelia	
		2017	2016
Realistická hodnota ¹	Úroková sadzba primeraná riziku	116,0 %	89,0 %
Senzitivizácia ¹	Úroková sadzba primeraná riziku –25 bázičkých bodov (výhodná)	123,6 %	95,7 %
	Úroková sadzba primeraná riziku +25 bázičkých bodov (nevýhodná)	108,9 %	82,8 %
Realistická hodnota ¹	Úroková sadzba primeraná riziku		

¹ Pozitívne percentuálne hodnoty zodpovedajú prekrytiu; negatívne hodnoty zodpovedajú nedostatočnému krytiu.

Na základe realistického scenára boli zistené ďalšie senzitivity pre mieru rastu ako aj prognózovaný výsledok v roku:

		Súkromní klienti a podnikatelia	
		2017	2016
Senzitivizácia ¹	miera rastu +25 bázičkých bodov (výhodné)	121,8 %	94,5 %
	miera rastu –25 bázičkých bodov (nevýhodné)	110,6 %	83,9 %

¹ Pozitívne percentuálne hodnoty zodpovedajú prekrytiu; negatívne hodnoty zodpovedajú nedostatočnému krytiu.

Zmeny príslušných domniek, pri ktorých dosiahnuteľná čiastka a účtovná hodnota sa zhodujú:

		Súkromní klienti a podnikatelia	
		2017	2016
Úroková sadzba primeraná riziku (po zdanení) z/na		8,4 % / 14,3 %	8,1 % / 11,9 %
Miera rastu		1,6 % / negatívne ¹	1,6 % / negatívne ¹
Riziková prevencia/rizikové aktíva ku koncu plánovacieho obdobia a vo vzťahu k večnému dôchodku vo výške		71BP. / 352BP.	84BP. / 251BP.

¹ Bez vypovedacej schopnosti, nakoľko aj pri dlhodobej miere rastu 0% je dosiahnuteľná čiastka vyššia než účtovná hodnota.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(43) Ostatný nehnuteľný majetok

V položke nehnuteľný majetok sa uvádza najmä softvér, získané obchodné známky, vzťahy voči klientom a obchodné a firemné hodnoty. Tieto sa oceňujú pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Softvér a vzťahy voči klientom odpisujeme na základe ich obmedzenej doby používania lineárne. S ohľadom na známky príp. obchodné známky očakávame, že z nich bude možné generovať peňažné toky. S ohľadom na ostatné známky ako aj obchodné a firemné hodnoty sa vykonávajú najmenej raz ročne testy zachovania hodnoty.

	Pravdepodobná doba užívania v rokoch
Softvér	do 7 rokov
Vzťahy s klientmi	do 15 rokov

Mil. €	Obchodné vzťahy		Vyvinutý softvér		Získaný softvér a ostatný nehnuteľný majetok	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Účtovná hodnota k 1.1.	241	315	882	738	440	396
Nadobúdacie / výrobné náklady k 1.1.	964	964	1 671	1 342	1 549	1 498
Zmeny výmenných kurzov	0	-0	0	-0	13	-20
Prírastky	-	15	491	343	205	198
Úbytky	-	-	6	14	82	79
Preúčtovania do majetku určeného na predaj a majetku z predajných skupín	-	-	-	-	-	-6
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	18	-15	4	0	3	-42
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.	983	964	2 160	1 671	1 689	1 549
Zvýšenie hodnôt	-	-	-	-	1	0
Kumulované odpisy k 1.1.	724	650	788	604	1 109	1 102
Zmeny výmenných kurzov	0	-0	0	-0	7	-15
Prírastky	40	74	256	199	177	146
z toho: mimoriadne	-	35	1	-	0	1
Úbytky	-	-	6	14	70	74
Preúčtovania do majetku určeného na predaj a majetku z predajných skupín	-	-	-	-	-	-5
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-	-0	-0	-45
Kumulované odpisy k 31.12.	764	724	1 038	788	1 223	1 109
Účtovná hodnota k 31.12.	219	241	1 121	882	466	440

Hnuteľný majetok

(44) Hnuteľný majetok

Tu vykazované pozemky a budovy ako aj prevádzkové a obchodné zariadenie sa oceňuje nadobúdacími nákladmi zníženými o plánované odpisy. Zníženie hodnôt vykonávame vo výške, v ktorej účtovná hodnota presahuje vyššiu hodnotu z časovej hodnoty pri odpočítaní nákladov na predaj a úžitkovej hodnoty majetku.

Ak dôvod na zníženie hodnoty vykonané v predchádzajúcich obchodných rokoch odpadol, bude majetok pripísaný najviac vo výške pokračujúcich nadobúdacích a výrobných nákladov.

Doba používania sa určuje podľa pravdepodobného fyzického opotrebovania, technického zostarnutia ako aj podľa právnych a zmluvných obmedzení. Všetok majetok sa odpisuje lineárne v nasledovných obdobiach:

	Pravdepodobná doba užívania v rokoch
Budovy	25-50
Prevádzkové a obchodné zariadenia	3-25
Predmety lízingu	1-25

Drobný hmotný majetok nízkej hodnoty sa priamo odpisuje do administratívnych nákladov. Zisky z predaja hmotného majetku sa vykazujú v ostatných výnosoch, straty v ostatných nákladoch.

Mil. €	Pozemky a budovy a ostatný majetok		Prevádzkové a obchodné zariadenie		Predmety lízingu ¹	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016 ¹
Účtovná hodnota k 1.1.	443	958	476	479	803	857
Nadobúdacie / výrobné náklady k 1.1.	906	1 953	2 025	2 191	1 207	1 173
Zmeny výmenných kurzov	5	-3	1	-33	-113	29
Prírastky	2	3	152	147	52	45
Úbytky	11	14	162	203	43	40
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-0	-1 054	-	-4	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-2	43	-1	-72	-	-
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.	899	928	2 014	2 025	1 102	1 207
Zvýšenie hodnôt	-	-	-	-	-	-
Kumulované odpisy k 1.1.	463	995	1 549	1 712	404	316
Zmeny výmenných kurzov	2	-1	-3	-30	-42	11
Prírastky	14	38	129	133	73	104
z toho: mimoriadne	-	8	3	1	9	47
Úbytky	2	9	150	187	20	28
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-	-577	-	-4	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-0	39	-1	-75	-	0
Kumulované odpisy k 31.12.	477	485	1 524	1 549	414	404
Účtovná hodnota k 31.12.	422	443	490	476	688	803

¹ Hodnoty za predchádzajúci rok upravené.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Hnuteľný majetok koncernu Commerzbank bol vykázaný v celkovej výške 1 600 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 1 723 miliónov Eur), z toho neboli rovnako ako v predchádzajúcom roku založené žiad-

(45) Nehnuteľnosti ako finančné investície

Nehnuteľnosti považované za finančné investície (Investment Properties) sú pozemky a budovy, ktoré koncern vlastní za účelom dosahovania príjmov z nájmu alebo z dôvodu očakávaného zvýšenia hodnoty. Koncern Commerzbank okrem toho vykazuje nehnuteľnosti získané v rámci čerpania zábezpeky ako aj budovy vo vlastníctve koncernu, ktoré sa prenajímajú v rámci zmlúv o operatívnom lízingu. Nehnuteľnosti držané ako finančné investície sú predovšetkým firemné nehnuteľnosti.

Ocenenie sa vykonáva v momente prijatia podľa IAS 40 na základe nadobúdacích príp. výrobných nákladov pri zapojení priamo započítateľných transakčných nákladov. Na následné ocenenie nehnuteľností považovaných za finančné investície sa používa model príslušnej časovej hodnoty (Fair Value). Stanovenie časovej hodnoty je založené na každoročne aktualizovaných hodnoteniach zo strany interných znalcov ako aj na základe trhových cien, ktoré je možné dosiahnuť na trhu. Ocenenie objektov využívaných na firemné účely sa riadi podľa výnosovej hodnoty; jednotlivé bytové

ne aktíva ako zábezpeka. Okrem toho neplatili žiadne obmedzenia pri právach disponovať našim hnuteľným majetkom.

stavby sa oceňujú zvyčajne podľa vecnej alebo porovnateľnej hodnoty. Na oceňovanie nehnuteľností orientované na výnosovú hodnotu sa v zásade používa bežné nájomné, od ktorého sa uplatňujú zrážky za obhospodarovanie, akvizíciu a prázdny stav ako aj zostatková doba užívania a hodnota pôdy. Čiastočne sa používa aj zmluvne dohodnuté nájomné. Úrok, ktorý vchádza do ocenenia ako jeho súčasť, zohľadňuje úroveň trhových úrokov a riziko objektu a lokality spojené s nehnuteľnosťou. Hlavné parametre, ktoré sa sledujú na trhu, sú realitné úroky a bežné nájomné.

Priebežné výnosy a náklady vykazujeme v ostatnom výsledku. Zmeny z nového ocenenia v dôsledku zmeny aktuálnej hodnoty sú rovnako zohľadnené s dopadom na výsledok rovnakom v ostatnom výsledku.

Nehnuteľnosti držané ako finančné investície vo výške 16 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 16 miliónov Eur) sú priradené do hierarchie Level 3 a mali nasledovný vývoj:

Mil. €	2017	2016
Účtovná hodnota k 1.1.	16	106
Nadobúdacie / výrobné náklady k 1.1.	196	210
Zmeny výmenných kurzov	-	-
Prírastky	0	-
Úbytky	1	-
Zmeny konsolidačného okruhu	-	-
Preúčtovania	-	-
Preúčtovania do dlhodobého majetku držaného na predaj a majetku z predajných skupín	-	- 14
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.	195	196
Kumulované zmeny z ocenenia aktuálnou hodnotou	- 179	- 180
Účtovná hodnota k 31.12.	16	16

V obchodnom roku neboli nadobudnuté žiadne nehnuteľnosti považované za finančné investície (predchádzajúci rok: 69 mil. Eur) kúpené za účelom záchranu. V prírastkoch za sledované obdobie neboli obsiahnuté dodatočné obstarávacie náklady na podstatné objekty.

Okrem toho neexistujú obmedzenia týkajúce sa ďalšieho predaja ani záväzky na kúpu nehnuteľností, ktoré by mali byť vykázané.

Pri analýze senzitivity nehnuteľností držaných ako finančná investícia využívame indexy nájomného v obchodných a kancelárskych

priestoroch špecifické pre jednotlivé krajiny, ktoré vyhotovuje Zväz nemeckých záložných bánk vdp (Verband deutscher Pfandbriefbanken e.V.) za najmenej 18 rokov dozadu. Na výpočet novej hodnoty našich nehnuteľností používame v každom indexe stredné pásmo výkyvov pripravené na tomto základe. Priemerná miera negatívnych zmien je pritom medzi -1,9 a 1,5%. Pri objektoch by pri použití priemerných sadzieb vznikla zmena aktuálnej hodnoty vo výške ca - 0,3 mil. Eur príp. + 0,2 mil. Eur.

Majetok držaný na predaj a záväzky

(46) Majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín

Dlhodobý majetok a predajné skupiny, ktoré môžu byť predané v ich súčasnom stave a ktorých predaj je vysoko pravdepodobný, musia byť klasifikované ako majetok určený na predaj. Príslušný majetok musí byť ocenený časovou hodnotou pri odpočítaní nákladov na predaj, ak je táto nižšia ako účtovná hodnota. S ohľadom na úročené a neúročené finančné nástroje ako aj nehnuteľnosti ako finančné investície nastala zmena vo vykazovaní podľa IFRS 5, a tým aj preskupenie do príslušných súvahových položiek. Ocenenie sa naďalej vykonáva podľa IAS 39 príp. IAS 40.

Ak z ocenenia podľa IFRS 5 vyplynie zníženie hodnoty, musia byť tieto predajné skupiny s dopadom na výsledok vykázané vo

výsledku z finančnej činnosti, dlhodobý majetok v ostatnom výsledku. Neskoršie zotavenie hodnoty je obmedzené na súčet predtým evidovaných znížení hodnôt.

Bežné výsledky z majetku a skupín majetku držaných za účelom predaja vykazujeme v zásade v rovnakých položkách výkazu ziskov a strát ako bez príslušnej klasifikácie. Výsledky predaja sa v zásade delia a vykazujú v príslušných položkách v rámci výkazu ziskov a strát. S ohľadom na podstatné, doteraz konsolidované dcérske spoločnosti môže byť celý výsledok predaja vykazovaný osobitne (v zásade vo výsledku finančnej činnosti).

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Finančný majetok – Loans and Receivables	7	–	.
Pôžičky a pohľadávky	7	–	.
Finančný majetok – Available for Sale	54	68	– 21,1
Nástroje vlastného imania	54	68	– 21,1
Finančný majetok – Fair Value Option	18	25	– 30,2
Zaknihované dlhové nástroje	18	–	.
Nástroje vlastného imania	–	25	.
Hnuteľný majetok	–	520	.
Ostatné aktívne položky	–	574	.
Celkom	78	1 188	– 93,4

S ohľadom na majetok držaný za účelom predaja a majetok z predajných skupín boli vo všetkých prípadoch uzatvorené kúpne zmluvy príp. tieto ešte budú uzatvorené. Plnenie zmlúv bude prebiehať pravdepodobne počas obchodného roka 2018.

Zo segmentu súkromných klientov a podnikateľov bolo rozhodnuté o predaji podielu súvisiaceho s kreditnými kartami. Táto transakcia bola uzatvorená 26. júla 2017, kedy došlo aj k vyradeniu tohto podielu. S ohľadom na podiel týkajúci sa v splátkových úverov bola v júli 2017 uzatvorená zmluva s obchodným partnerom. Transakcia bola zrealizovaná v 3. štvrtroku 2017, okrem toho v júni 2017 bolo rozhodnuté o tom, že zo segmentu súkromných klientov a podnikateľov budú predané podiely na plne konsolidovanej dcérskej spoločnosti mLocum S.A., Łódz, Poľsko. Táto transakcia bola zrealizovaná v 3. štvrtroku 2017. Vo 4. štvrtroku 2017 bolo rozhodnuté o umiestnení podielov na uzatvorenom investičnom fonde. Tieto nástroje vlastného imania boli kategorizované ako nástroje

určené na predaj a podľa toho boli aj prekategorizované. Táto transakcia má byť ukončená v nasledujúcich dvanástich mesiacoch.

V segmente firemných klientov bola v 2. štvrtroku 2017 podpísaná zmluva o predaji podielu v oblasti spracovávania drahých kovov. Closing tejto transakcie sa uskutoční 13. júla 2017, podiel bol rovnako vyradený. V 3. štvrtroku 2017 boli nanovo zaradené a presunuté pohľadávky voči klientom a boli klasifikované ako držané za účelom predaja. Táto transakcia má byť ukončená v nasledujúcich dvanástich mesiacoch.

V segmente Asset & Capital Recovery boli v 3. štvrtroku 2017 nanovo zaradené a presunuté pohľadávky voči klientom (vrátane rizikovej prevencie) a boli klasifikované ako držané za účelom predaja. Transakcia bola zrealizovaná vo 4. štvrtroku 2017 a pohľadávky boli vyradené.

Okrem toho boli v obchodnom roku predané viaceré nehnuteľnosti, ktoré banka samotná užívala, a ktoré držala ako finančné investície.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(47) Závazky predajných skupín držaných za účelom predaja

Závazky predajných skupín držaných za účelom predaja neobsahujú v obchodnom roku 2017 – rovnako ako tomu bolo v obchodnom roku 2016 – žiadne objemy.

Daňové nároky a dlhy

Skutočné nároky a dlhy na dani z výnosov sa určujú na základe daňových predpisov príslušných krajín podľa platných daňových sadzieb vo výške, v akej sa očakáva vrátenie príp. úhrada voči daňovému úradu.

Aktívne a pasívne latentné dane sa vytvárajú pre rozdiely medzi účtovnými hodnotami majetku alebo dlhov podľa IFRS a ich daňovými odhadmi, ak z toho vyplývajú efekty na zafaženie daňou alebo odpustenie dane (dočasné rozdiely) a ak neexistuje zákaz ich ocenenia. Okrem toho sa aktívne latentné dane vytvárajú aj pre prevody straty ako aj nevyužitých daňových dobropisov. Na ocenenie latentných daní sú rozhodujúce daňové sadzby platné k 31. decembru 2017.

Aktívne latentné dane z dočasných rozdielov, ešte nevyužitých daňových strát ako aj nevyužitých daňových dobropisov budú uvedené v súvahe v rozsahu, v akom je pravdepodobné, že v blízkej budúcnosti vzniknú daňové výsledky toho istého daňového subjektu vo vzťahu k tomu istému daňovému úradu. Za účelom odôvodnenia udržania hodnoty sa na základe viacročného plánovania prijatého predstavenstva pripravujú podrobné daňové plány hospodárskeho výsledku na obdobie piatich rokov. Okrem toho je ocenenie oprávnené, ak je pravdepodobné, že aj po piatich rokoch

bude k dispozícii dostatočný výsledok, ktorý je k dispozícii na zdanenie.

Tvorba a vedenie aktívnych a pasívnych latentných daní sa vykonáva – v závislosti od spracovania príslušnej skutočnosti – buď s dopadom na výsledok v dani z príjmu a výnosu alebo neutrálne voči výsledku v príslušných položkách vlastného kapitálu.

Náklady príp. výnosy z dane z výnosov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát koncernu ako dane z príjmov a výnosov.

Latentné nároky a dlhy na dani z výnosov sa vykazujú v rozsahu, v akom existuje právo na zápočet skutočných daní z výnosov a v akom sa aktívne a pasívne latentné dane vzťahujú na dane z výnosov, ktoré vybral ten istý daňový úrad od toho istého daňového subjektu.

Zdaneniu podliehajúce dočasné rozdiely v súvislosti s podielmi na koncernových spoločnostiach Commerzbank, pre ktoré neboli vykázané latentné dlhy na dani z výnosov, predstavujú 242 mil. Eur (predchádzajúci rok: 254 mil. Eur).

Rozlíšenie skutočných a latentných nárokov na daň z výnosov ako aj skutočných a latentných dlhov na dani z výnosov sa nachádza v súvahe v poznámkach.

(48) Nároky na dane z výnosov

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016 ¹	Zmena v %
Skutočné nároky na dane z výnosov	767	629	21,9
v Nemecku	658	540	21,9
mimo Nemecka	109	89	22,5
Latentné nároky na dane z výnosov	2 950	3 035	-2,8
s dopadom na výsledok	2 483	2 662	-6,7
neutrálne voči výsledku	467	373	25,2
Celkom	3 717	3 664	1,4

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vykazovania a ďalších restateментov (viď strana 152 nasl.).

Aktívne latentné dane predstavujú potenciálne odťaženia na dani z výnosov z dočasných rozdielov medzi odhadmi hodnoty majetku a dlhov v koncernovej súvahe podľa IFRS a daňovými hodnotami podľa lokálnych daňovo-právnych predpisov pre koncernové spoločnosti ako aj budúce odťaženia na dani z výnosov z prevodov straty a nevyužitých daňových dobropisov.

Pre nižšie uvedené prevody straty neboli k 31. 12. 2017 na základe časovo obmedzeného plánovacieho horizontu a s tým súvisiacej nedostatočnej pravdepodobnosti využitia aktivované žiadne latentné odťaženia na dani z výnosov príp. vytvorené opravné položky k existujúcim latentným nárokom.

Prevody straty mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Daň z príjmu právnických osôb/Corporation Tax/Federal Tax	7 502	9 263	- 19,0
neobmedzená možnosť prevodu	4 452	5 814	- 23,4
obmedzená možnosť prevodu ¹	3 050	3 449	- 11,6
z toho: prepadnutie v nasledujúcom období	-	-	.
Živnostenská daň /lokálna daň	3 323	4 692	- 29,2
neobmedzená možnosť prevodu	232	1 328	- 82,5
obmedzená možnosť prevodu ¹	3 091	3 364	- 8,1
z toho: prepadnutie v nasledujúcom období	-	-	.

¹ Prepadnutie po dvadsiatich rokoch od príslušného momentu vzniku.

Latentné nároky na daň z výnosov na prevod straty budú v podstate vykonané pre tuzemské orgánové spoločnosti, filiálku Londýn a britské dcérske spoločnosti. Boli vytvorené v súvislosti s nasledovnými položkami:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	700	1 022	- 31,5
Finančný majetok a záväzky – Held for Trading	2 080	3 147	- 33,9
Ostatný finančný majetok	759	698	8,7
Rezervy (bez penzijných záväzkov)	51	60	- 15,0
Ostatné finančné záväzky	190	694	- 72,6
Penzijné záväzky	1 030	1 099	- 6,3
Ostatné súvahové položky	796	1 152	- 30,9
Daňové prevody straty	1 168	1 149	1,7
Latentné nároky na dane z výnosov brutto	6 774	9 021	- 24,9
Saldovanie s latentnými nárokmi na dane z výnosov	- 3 824	- 5 986	- 36,1
Celkom	2 950	3 035	- 2,8

(49) Dlhý na dani z výnosov

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Skutočné dlhy na dani z výnosov	673	672	0,1
Záväzky voči daňovým úradom z daní z výnosov	49	27	81,5
Rezervy na dane z výnosov	624	645	- 3,3
Latentné dlhy na dani z výnosov	34	49	- 30,6
Dlhý na dani z výnosov s dopadom na výsledok	34	49	- 30,6
Dlhý na dani z výnosov neutrálne voči výsledku	-	-	.
Celkom	707	721	- 1,9

Rezervy na dane z výnosov sú potenciálne daňové záväzky, pre ktoré ešte neboli vydané právoplatné daňové rozhodnutia príp. rezervy na riziká v rámci podnikových kontrol. Záväzky voči daňovým úradom obsahujú platobné záväzky z bežných daní z výnosov voči tuzemským a zahraničným daňovým úradom.

Pasívne latentné dane predstavujú potenciálne zafaženia daňou z výnosov z dočasných rozdielov medzi odhadovanými hodnotami majetku a dlhmi v koncernovej závierke podľa IFRS a daňovými hodnotami podľa lokálnych daňových predpisov koncernových spoločností. Tieto rezervy boli vytvorené v súvislosti s nasledujúcimi položkami:

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Finančný majetok a záväzky – Held for Trading	502	2 280	-78,0
Trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	507	716	-29,2
Ostatný finančný majetok	1 001	1 673	-40,2
Ostatné finančné záväzky	698	359	94,4
Ostatné súvahové položky	1 150	1 007	14,2
Latentné dlhy na dani z výnosov	3 858	6 035	-36,1
Saldovanie s latentnými nárokmi na daň z výnosov	-3 824	-5 986	-36,1
Celkom	34	49	-30,6

Ostatný majetok a ostatné záväzky

V tejto položke sa zobrazuje majetok a záväzky, ktoré sami o sebe nemajú podstatný význam a ktoré nie je možné priradiť k iným položkám.

(50) Ostatné aktíva

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Drahé kovy	23	357	-93,6
Položky časového rozlíšenia	218	236	-7,8
Aktivovaný plánovaný majetok	390	444	-12,0
Ostatné aktíva	1 331	1 119	18,9
Celkom	1 961	2 156	-9,0

(51) Ostatné pasíva

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Záväzky za filmové fondy	1 004	1 184	-15,2
Cudzí kapitál z menšín	100	169	-40,7
Položky časového rozlíšenia	274	322	-15,0
Ostatné pasíva	1 646	1 295	27,1
Celkom	3 024	2 970	1,8

(52) Leasing

Podľa IAS 17 sa lízingové obchody klasifikujú ako vzťahy operatívneho lízingu, ak nie sú všetky riziká a príležitosti spojené s vlastníctvom prevedené na lízingového nájomcu. Podľa toho sa za finančný lízing považujú také zmluvné vzťahy, v ktorých lízingový nájomca nesie všetky podstatné príležitosti a riziká. Rozhodujúcou

pre priradenie príležitostí a rizík je aktuálna hodnota platobných tokov súvisiacich s lízingovými zmluvami. Ak aktuálna hodnota zodpovedá najmenej investičnej sume lízingového objektu, bude tento vzťah klasifikovaný ako finančný lízing.

Koncern ako lízingový prenajímateľ

Medzi predmety leasingu patria najmä charterové lode, technické stroje a zariadenia, nehnuteľnosti ako aj prevádzkový a obchodný inventár (napr. zariadenia a vozidlá).

- Operatívny lízing

Ak podstatné príležitosti a riziká z predmetu lízingu u lízingového prenajímateľa (operatívny lízing), bude tento naďalej vykázaný v súvahe. Lízingové objekty sú vykázané v koncernovej súvahe v rámci ostatných aktív. Lízingové objekty sa oceňujú nadobúdaciami a výrobnými nákladmi, ktoré sú znížené o odpisy alebo zníženie hodnôt vykonané počas doby používania. Lízingové poplatky sa vyberajú lineárne počas celej doby platnosti zmluvy (ak nie je v jednotlivých prípadoch uvedené inak) a vykazujú sa v ostatnom výsledku. Lízingové zmluvy na lode obsahujú pevnú charterovú lehotu. Zmluvy vo väčšine prípadov zahŕňajú kúpne práva nájomcov alebo opcie na predĺženie lízingu. Lode sa odpisujú počas 25 rokov. Nehnuteľnosti držané ako finančné investície, ktoré sa v rámci zmlúv o operatívnom leasingu prenajímajú, sú obsiahnuté v súvahovej položke Nehnuteľnosti držané ako finančné investície (viď poznámka 45).

- Finančný lízing

Ak podstatné príležitosti a riziká z predmetu lízingu prechádzajú na lízingového nájomcu (finančný lízing), vykazujeme v koncerne Commerzbank pohľadávku voči lízingovému nájomcu. Táto pohľadávka sa vyazuje vo výške čistej investičnej hodnoty v momente uzatvorenia zmluvy. Prijaté licenčné poplatky sa členia na úrokový podiel s dopadom na výsledok a splácajúci podiel. Výnosy ako úrokové výnosy sa prijímajú rozdelené na základe vymedzenia podľa období.

Základom pre výpočet úhrad lízingových nájomcov sú celkové investičné náklady pri odpočítaní zostatkovej hodnoty lízingo-

vých predmetov stanovenej na začiatku lízingovej zmluvy (nehnuteľnosti). Počas základnej doby nájmu, kedy nie je možné podať výpoveď, platí lízingový nájomca všetky náklady týkajúce sa objektov ako aj cudzie náklady lízingovej spoločnosti. Nebezpečenstvo náhodného alebo čiastočného zničenia predmetu lízingu nesie lízingový prenajímateľ.

Lízingové zmluvy pre hnutelné veci (vozidlá, IT) sú okrem toho definované ako zmluvy s čiastočnou amortizáciou a ako vypovedateľné zmluvy. V prípade zmlúv s čiastočnou amortizáciou sa na základe základnej nájmovej doby, ktorá je v pomere k bežnej dobe využívania kratšia, sa amortizuje len časť celkových investičných nákladov.

Vypovedateľné lízingové zmluvy neobsahujú pevnú základnú nájomnú dobu. V prípade výpovede je splatná vopred dohodnutá platba, ktorá kryje ešte neamortizované celkové investičné náklady. Ak nebude podaná výpoveď, doba platnosti nájmného vzťahu sa predlžuje. Nebezpečenstvo náhodného alebo čiastočného zničenia predmetu lízingu nesie opäť lízingový prenajímateľ.

Koncern ako lízingový nájomca

Náklady na operatívne lízingové vzťahy sa evidujú lineárne počas platnosti lízingovej zmluvy a sú vykázané v rámci administratívnych nákladov.

Zmluvy o finančnom lízingu, pri ktorých koncern Commerzbank vystupuje ako lízingový nájomca, majú druhoradý význam.

Údaje ako lízingový prenajímateľ – operatívny lízing

Commerzbank je lízingovým prenajímateľom v súvislosti so vzťahmi operatívneho lízingu. V lízingových zmluvách nie sú dohodnuté podmienkové lízingové sadzby.

Z poskytnutých vzťahov operatívneho lízingu koncern Commerzbank prijme v nasledujúcich rokoch nasledovné minimálne lízingové platby z nevypovedateľných zmlúv:

Splatnosť mil. €	31.12.2017	31.12.2016 ¹
do jedného roka	126	143
od jedného do piatich rokov	469	529
viac ako päť rokov	171	323
Celkom	766	995

¹ Predchádzajúci rok bol na základe korektúry minimálnych lízingových úhrad upravený. Retrospektívne bola vykonaná korektúra vo výške 758 miliónov Eur za celkové minimálne lízingové úhrady. Korektúra sa dotýka len tejto poznámky; táto úprava nemá dopad na súvahu, prehľad celkových výsledkov a iný výsledok na akciu..

V sledovanom období boli rozpustené náklady na opravné položky vo výške 17 miliónov Eur a boli vykázané vo výnosoch.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Údaje ako lízingový prenajímateľ – finančný lízing

Commerzbank je lízingovým prenajímateľom v súvislosti so vzťahmi finančného lízingu. Tieto lízingové zmluvy sa dotýkajú k rozhodujúcemu dňu predovšetkým technických zariadení a strojov, technického inventáru a firemných prevádzkových prostriedkov

(napr. vozidlá a kancelárske stroje) a v menšom rozsahu prenajatých nehnuteľností. Vzťah medzi hrubými investíciami a súčasnou hodnotou minimálnych lízingových úhrad je nasledovný:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Neuhradené lízingové úhrady	2 564	2 337
+ Garantované zostatkové hodnoty	98	90
= Minimálne lízingové úhrady	2 663	2 427
+ Negarantované zostatkové hodnoty	4	8
= Hrubé investície	2 667	2 435
z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	477	405
– Nerealizovaný finančný výnos	218	194
= Čisté investície	2 450	2 242
– Súčasná hodnota negarantovaných zostatkových hodnôt	3	6
= Súčasná hodnota minimálnych lízingových úhrad	2 446	2 235
z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	426	361

Minimálna lízingové úhrady zahŕňajú leasingovej splátky garantovanú zostatkovú hodnotu, ktorú musí lízingový nájomca uhradiť na základe leasingovej zmluvy. Negarantovaná zostatková hodnota bude na začiatku lízingového vzťahu odhadnutá a pravidelne k rozhodujúcemu dňu bude vykonávaná jej kontrola. Nerealizovaný finančný výnos z zodpovedá implikovanému úročeniu lízingového vzťahu medzi rozhodujúcim dňom a ukončením zmluvy.

Kumulované opravné položky za nevymáhateľné neuhradené minimálne lízingové splátky dosiahli hodnotu 46 miliónov Eur

(predchádzajúci rok: 46 miliónov Eur). Okrem toho bola v sledovanom období vo výnosoch vykázaná čiastka 4 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 7 miliónov Eur) zodpovedajúca podmieneným lízingovým splátkam.

Lehoty splatnosti hrubých investícií a skutočných hodnôt minimálnych leasingových splátok z nevyvodených vzťahov finančného lízingu sú rozdelené nasledovne:

Zostatkové doby platnosti k 31.12.	Hrubé investície		z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	
Mil. €	2017	2016	2017	2016
do jedného roka	746	683	102	76
od jedného do piatich rokov	1 623	1 517	330	248
viac ako päť rokov	298	236	45	81
Celkom	2 667	2 435	477	405

Zostatkové doby platnosti k 31.12.	Skutočná hodnota minimálnych lízingových úhrad		z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	
Mil. €	2017	2016	2017	2016
do jedného roka	676	619	88	64
od jedného do piatich rokov	1 509	1 407	298	222
viac ako päť rokov	261	210	39	75
Celkom	2 446	2 235	426	361

Údaje ako lízingový nájomca – operatívny lízing

Závazky koncernu z operatívneho lízingu sa dotýkajú nájomných a lízingových zmlúv pre budovy a prevádzkové zariadenia a viedli v obchodnom roku 2017 k nákladom vo výške 448 miliónov Eur

(predchádzajúci rok: 320 miliónov Eur). Náklady majú nasledovné zloženie:

Mil. €	2017	2016 ¹
Minimálne lízingové a úhrady	174	70
Úhrady za vypovedateľné zmluvy	17	8
Podmienečné úhrady	261	242
mínus výnosy zo zmlúv o podnájme	4	5
Celkom	448	315

¹ Predchádzajúci rok upravený

S ohľadom na nevyviedateľné nájomné a lízingové zmluvy sa v nasledujúcich obchodných rokoch očakávajú nasledovné náklady:

Zostatkové doby platnosti k 31.12.	Nevyviedateľné nájomné a lízingové zmluvy		z toho: transakcie z Sale-and-Lease-back	
Mil. €	2017	2016 ¹	2017	2016 ¹
do jedného roka	443	324	52	24
od jedného do piatich rokov	1 338	897	211	96
viac ako päť rokov	998	767	397	146
Celkom	2 780	1 989	661	267

¹ Predchádzajúci rok bol upravený na základe korektúry budúcich nákladov. Retrospektívne bola vykonaná korektúra vo výške 357 miliónov Eur na budúce náklady na nevyviedateľné nájomné a lízingové zmluvy. Ďalej bola upravená čiastka vo výške 221 miliónov Eur na budúce náklady z transakcií Sale-and-Lease-back. Korektúra sa dotýka len tejto poznámky; táto úprava nemá dopad na súvahu, prehľad celkových výsledkov a iný výsledok na akciu.

Pre nehnuteľnosti boli uzatvorené nájomné zmluvy, ojedinele aj lízingové zmluvy. Tieto zmluvy spravidla obsahujú dlhú dobu platnosti a výstupné klauzuly, opcie na predĺženie nasledujúcich období alebo klauzuly o cenových úpravách. Klauzuly o cenových úpravách existujú vo viacerých variantoch, ako napríklad odstupňované nájomné alebo indexové klauzuly. Leasingové zmluvy sú vybavené rovnako opciami na kúpu. Zo zmlúv o prevádzkovom

lízingu nevyplývajú žiadne obmedzenia, ktoré by sa dotýkali budúcej úhrady dividend alebo vzniku dodatočných dlhov.

V koncerne Commerzbank sa s ohľadom na už nevyužívané budovy uzatvárajú zmluvy o podnájme. Tieto zmluvy majú dobu platnosti, ktorú nie je možné vypovedať. Z týchto zmlúv koncern Commerzbank v nasledujúcich rokoch prijme nasledovné úhrady:

Splatnosť mil. €	2017	2016
do jedného roka	18	7
od jedného do piatich rokov	72	35
viac ako päť rokov	85	75
Celkom	174	117

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(53) Ostatné záväzky

V obchodnom roku existovali platobné záväzky voči cudzím a nekonsolidovaným spoločnostiam týkajúce sa nesplatených podielov na spoločnostiach v nepodstatnej výške (predchádzajúci rok: 38,4 miliónov Eur).

Podľa § 5 ods. 10 Stanov Fondu na zabezpečenie vkladov sme sa zaviazali, že spolkový zväz nemeckých bánk Bundesverband

deutscher Banken e. V., Berlín, oslobodíme od strát, ktoré mu boli spôsobené v dôsledku výpomocí v prospech úverových inštitúcií, ktoré sú vo väčšinovom vlastníctve Commerzbank.

Za záväzky na termínových burzách a zúčtovacích miestach boli ako zábezpeka poskytnuté cenné papiere s účtovnou hodnotou 7 857 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 8 946 miliónov Eur).

Rezervy a plnenia pre zamestnancov

Rezerva vzniká vtedy, ak k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy vznikne z istej minulej udalosti súčasný právny alebo faktický záväzok, a ak je odlišný zdrojov na plnenie tohto záväzku pravdepodobný a ak je zároveň možný spoľahlivý odhad výšky záväzku. Rezervy sa preto tvoria pre neisté záväzky voči tretím osobám a hroziacim stratám z aktuálnych obchodov vo výške očakávaného čerpania. Čiastka ocenenia rezervy predstavuje najlepší odhad výdajov, ktoré sú nevyhnutné na splnenie súčasného záväzku k rozhodujúcemu dňu závierky. Riziká a neistoty (okrem iného týkajúce sa skutočnej výšky nákladov v momente čerpania ako aj možného zvýšenia nákladov pri dlhodobých rezervách) sú pri odhade zohľadňované. Dlhodobé rezervy sú oceňované ich aktuálnou hodnotou.

Prísun do rôznych druhov rezerv sa vykonáva prostredníctvom rôznych položiek z výkazu ziskov a strát. Rezervy v úverových obchodoch idú na farchu nákladov na rizikovú prevenciu, rezervy na reštrukturalizáciu idú na farchu nákladov na reštrukturalizáciu a rezervy na právne riziká na farchu ostatného výsledku. Ostatné rezervy sa v zásade tvoria na farchu administratívnych nákladov.

Spoločnosti z koncernu Commerzbank sa podieľajú v Nemecku ako aj v iných krajinách na súdnych, rozhodcovských a dohľadových konaniach ako obžalovaní, žalobcovia alebo inak. Okrem toho existujú právne spory, na ktorých sa Commerzbank alebo jej dcérske spoločnosti síce nezúčastňujú priamo, avšak ktorých zásadný význam môže mať dopad na úverové hospodárstvo ako aj na koncern. S ohľadom na potenciálne straty z neistých záväzkov vytvára koncern primerané rezervy na procesy a regresné nároky na farchu výsledku ostatných výsledkov, ak je potenciálna strata pravdepodobná a ohodnotiteľná. Rezervy na regresné nároky obsahujú okrem iného záväzky na vyrovnanie zostatkov z úverových obchodov v rámci poolových zmlúv alebo v dôsledku nesprávneho poradenstva. S ohľadom na rezervy na procesy sa vytvárajú prinajmenej rezervy na náklady na advokáta, súdne a vedľajšie náklady, pričom sa tu zo-

hľadujú lokálne špecifiká. Ak je obžalovanou niektorá zo spoločností z koncernu, vytvárajú sa v každý rozhodujúci deň podľa pravdepodobného vývoja rezervy. Konečné záväzky koncernu sa môžu odlišovať od vytvorených rezerv, nakoľko na ohodnotenie pravdepodobnosti a vyčíslenie neistých záväzkov z týchto právnych konaní je nevyhnutné ocenenie a ohodnotenie, ktoré sa môže v priebehu príslušného konania preukázať ako neprimerané. Právne riziká, pre ktoré neboli vytvorené rezervy a s ohľadom na ktoré nie je strata pravdepodobná, avšak ani nepravdepodobná, sú vykazované ako eventuálne záväzky (viď poznámka 29).

Rezervy na reštrukturalizáciu vznikajú vtedy, ak má koncern Commerzbank podrobný formálny plán na realizáciu reštrukturalizačných opatrení a ak jeho realizácia bola naštartovaná, príp. ak boli zverejnené podrobnosti o reštrukturalizácii. Podrobný plán zahŕňa dotknuté oblasti, približný počet zamestnancov, ktorých miesta sú dotknuté reštrukturalizačnými opatreniami, súvisiace náklady a obdobie, v ktorom majú byť vykonané reštrukturalizačné opatrenia. Podrobný plán musí byť komunikovaný tak, aby mohli dotknuté osoby počítať s jeho realizáciou. Položka reštrukturalizačných nákladov vo výkaze ziskov a strát obsahuje ďalšie náklady súvisiace s reštrukturalizačnými opatreniami, ktoré bezprostredne vznikli a nie sú obsiahnuté v rezerve na reštrukturalizáciu.

Rezervy na dôchodky a podobné záväzky sa vytvárajú v rámci firemného dôchodkového zabezpečenia. Tieto rezervy zahŕňajú prísluby zabezpečenia, ktoré sú založené na penzijných plánoch orientovaných na výkony, ako aj penzijných plánoch orientovaných na príspevky. Penzijné plány orientované na výkonný existujú pre záväzky z nárokov na dôchodkové zabezpečenie a priebežných plnení na základe bezprostredného príslubu Commerzbank, pri ktorom je stanovená výška plnenia v závislosti od faktorov ako je vek, odmena a príslušnosť k banke. Príspevky pre penzijné plány založené na príspevkoch sa vykazujú priamo v personálnych nákladoch.

(54) Rezervy

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Rezervy na dôchodky a podobné záväzky	890	1 356	- 34,3
Ostatné rezervy	2 401	2 080	15,4
Celkom	3 291	3 436	- 4,2

Rezervy na dôchodky a podobné záväzky

Rezervy na dôchodky a podobné záväzky zahŕňajú rezervy na dôchodkové nároky aktívnych a bývalých zamestnancov ako aj penzijné nároky dôchodcov vo výške 811 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 1 287 miliónov Eur) rezervy na predčasný

dôchodok vo výške 80 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 69 miliónov Eur).

Úrokové a administratívne náklady na dôchodkové zabezpečenie a podporu sa celkovo skladajú z nasledovných zložiek:

Mil. €	2017	2016	Zmena v %
Náklady na plány orientované na výkony	84	85	- 0,7
Náklady na plány orientované na príspevky	99	77	27,5
Iné dôchodkové zabezpečenie (zniženie pracovného úväzku v období pred odchodom do dôchodku a predčasný dôchodok)	51	36	41,0
Ostatné náklady súvisiace s dôchodkami	20	9	.
Náklady na dôchodkové zabezpečenie a podporu	254	208	22,0

a) Plány orientované na výkony

Pri plánoch orientovaných na výkony stanovuje nezávislý poisťovník matematik ročne penzijné záväzky a podobné záväzky (pracovné pomery predčasných dôchodcov, jubileá) podľa metódy na výpočet súčasnej hodnoty penzijných nárokov (Projected Unit Credit Method). Do výpočtu okrem biometrických domnienok (napríklad tabuľky Heubecka 2005G) spadajú aktuálna úroková sadzba pre dlhodobé a pevne úročené priemyselné obligácie najvyššej bonity, fluktuácie a kariérnych trendov ako aj v budúcnosti očakávané miery zvýšenia miezd a dôchodkov. Budúci vývoj miezd nemá na základe štruktúry príslušných penzijných plánov v tuzemsku ani

v zahraničí významný dopad na výšku penzijných záväzkov, takže nie je potrebné uvádzať parametre a príslušné senzitivity.

S ohľadom na tuzemské penzijné záväzky sa faktor úročenia stanovuje podľa vlastného modelu Commerzbank, pričom sa odvádza zo swapových sadzieb v euro zóne upravených o prirážku kvalitných firemných obligácií.

Parametre mimo Nemecka sú zobrazené na základe vážených priemerov pri zohľadnení príslušných relevantných penzijných plánov.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

%	31.12.2017	31.12.2016
Parametre penzijných plánov v Nemecku		
na určenie penzijných záväzkov na konci roka		
diskontná úroková sadzba	1,9	1,8
Úprava dôchodku	1,6	1,6
na určenie penzijných nákladov v obchodnom roku		
diskontná úroková sadzba	1,8	2,6
Úprava dôchodku	1,6	1,5
(Vážené) parametre penzijných plánov mimo Nemecka		
na určenie penzijných záväzkov na konci roka		
diskontná úroková sadzba	2,5	2,7
Úprava dôchodku	2,9	2,9
na určenie penzijných nákladov v obchodnom roku		
diskontná úroková sadzba	2,7	3,7
Úprava dôchodku	2,9	2,7

Pre zamestnancov, ktorí sa do 31. 12. 2004 stali zamestnancami Commerzbank Aktiengesellschaft alebo niektorej inej konsolidovanej spoločnosti, sa priame nároky na zabezpečenie riadia prevažne podľa ustanovení plánu dôchodkového zabezpečenia Commerzbank (CBA). Plnenia podľa CBA pozostávajú zo začiatočného modelu za obdobie do 31. 12. 2004 a zo zabezpečovacieho modelu – prípadne aj dynamického modelu – za každý príspevkový kalendárny rok od roku 2005. Zamestnanci, ktorí nastúpili do banky po 1. 1. 2005, získavajú prísľub podľa kapitálového plánu Commerzbank pre dôchodkové zabezpečenie (CKA). Plán CKA predpokladá garantované minimálne plnenie, avšak otvára dodatočné šance na vyššie plnenia z investovania majetku do investičných fondov.

Bezprostredné dôchodkové zabezpečenie zamestnancov bývalej Dresdner Bank Aktiengesellschaft sa od 1. 1. 2010 vykonáva podľa ustanovení plánu dôchodkového zabezpečenia Commerzbank (CBA).

Okrem toho existujú plány zabezpečenia v zahraničných dcérskych spoločnostiach a pobočkách, ktoré sú orientované na príspevky a výkony, a to najmä vo Veľkej Británii a v USA.

Okrem popísaného dôchodkového zabezpečenia bol vo Veľkej Británii vytvorený interne financovaný plán zdravotného zabezpečenia, na základe ktorého budú oprávneným osobám počas dôchodku nahradené náklady na zdravotnú starostlivosť príp. bude vyplatený príspevok na súkromné zdravotné poistenie. Z toho vyplývajúce záväzky musia byť podľa IAS 19 platných pre penzijné plány orientované podľa výkonnosti vykázané v súvahe.

Za účelom splnenia bezprostredných penzijných záväzkov v Nemecku bol majetok slúžiaci na zabezpečenie na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V.. Majetok v držbe CPT ako aj príslušný majetok na krytie penzijných záväzkov v zahraničných jednotkách sú kvalifikované ako plánovaný majetok v zmysle IAS 19.8. Zmluvy uzatvorené medzi CPT a Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj ďalšími tuzemskými koncernovými spoločnosťami zakladajú zároveň zabezpečenie priamych penzijných prísľubov krytých plánovaným majetkom

(„funded“) proti platobnej neschopnosti. Toto zabezpečenie proti platobnej neschopnosti zahŕňa všetky penzijné nároky aktívnych a bývalých zamestnancov ako aj všetky priebežné plnenia pre dôchodcov. Vzťahuje sa tak na tie časti penzijných nárokov príp. plnení, ktoré sú mimo oblasti zodpovednosti Združenia pre zabezpečenie dôchodkov Pensions-Sicherungs-Verein (PSV). Zmluvy o správe majetku nepredpokladajú dotačnú povinnosť spoločností. Plánovaný majetok však musí v každom momente pokryť nároky, ktoré nie sú kryté zo strany PSV. Spoločnosti môžu len do tejto dolnej hranice požadovať spätný prevod z plánovaného majetku za účelom vrátenia poskytnutých plnení.

Investičné smernice pre plánovaný majetok (v tuzemsku) stanovuje spoločne predstavenstvo Commerzbank Aktiengesellschaft a CPT. S ohľadom na štruktúru neexistujú zákonné predpisy. Investície sú riadené z výboru Executive Pension Committee (EPC), ktorý v rámci riadenia Asset-Liability-Management (ALM) zastáva prístup Liability-driven-Investment (LDI) a vyvíja aj základne pre určenie poistnomatematických domnienok. Hlavný cieľ investičnej stratégie spočíva v replikácii budúcich platobných tokov (penzijných záväzkov) pomocou derivatívnych finančných nástrojov (úroky, inflácia a Credit Spread) za účelom znižovania rizík, ktoré priamo vyplývajú z budúceho vývoja penzijných záväzkov. Okrem bežných rizík pri plánovaní dôchodkov, napr. inflačných rizík a biometrických rizík, neexistujú v Commerzbank žiadne rozoznateľné mimoriadne riziká. Portfólio plánovaného majetku je širšie rozložené a pozostáva z pevne úročených cenných papierov a akcií ako aj z alternatívnych investičných nástrojov (viď poznámku 68).

Zahraničné penzijné plány majú vlastné a od CPT nezávislé trustové štruktúry. Celkovo predstavujú ca. 14 % celkových penzijných záväzkov koncernu. EPC ako riadiace grémium zodpovedá aj za plánovaný majetok zahraničných penzijných plánov. V zahraničí okrem toho platia aj príslušné národné predpisy. Aj tu sa postupuje podľa prístupu LDI. Najväčší sponzori sú jednotky v Londýne (ca. 86 %), New Yorku a Amsterdame, ktorí spolu predstavujú ca. 95 % penzijných záväzkov v zahraničí. Vo väčšine prípadov ide o penzijné plány (defined benefit plány) podlo-

žené príslušným plánovaným majetkom („funded“). Sčasti a v menšom rozsahu existujú v zahraničí aj penzijné záväzky, ktoré nie sú podložené plánovaným majetkom.

V súvahe musí byť uvedený čistý dlh (príp. čistá hodnota majetku), ktorý vyplýva z aktuálnej hodnoty záväzkov orientovaných na plnenia (DBO) pri odpočítaní aktuálnej hodnoty plánovaného majetku, prípadne pri zohľadnení úprav o hornej hranici majetku.

Penzijné náklady, ktoré majú byť vykázané v úrokovom prebytku, sa skladajú z viacerých zložiek: na strane jednej z nákladov na pracovnú dobu (Service Cost), ktoré okrem priebežných nákladov (Current Service Cost) predstavuje nároky získané v príslušnom obchodnom roku, aj náklady na pracovnú dobu, ktoré musia byť doložené, prípadne výnosy z pracovnej doby (Past Service Cost) vyplývajúce zo zmeny záväzkov na plnenia za predchádzajúce roky na základe pozmenených príslubov na zabezpečenie; na strane druhej obsahujú čisté úrokové náklady /

výnosy (Net Interest Cost), ktoré vyplývajú z použitia diskontnej úrokovej sadzby na výpočet rozsahu záväzku na čistý záväzok orientovaný na plnenia príp. čistý majetok, a to ako rozdiel medzi aktuálnou hodnotou záväzku a aktuálnou hodnotou plánovaného majetku.

Rozdiel na základe nového ocenenia záväzku ku dňu zostavenia súvahy voči hodnote prognózovanej na začiatku roka sa označuje ako poistno-matematický zisk alebo strata. Poistno-matematické zisky alebo straty sa rovnako ako výnosy z plánovaného majetku (s výnimkou čiastok, ktoré sú obsiahnuté v čistých úrokových nákladoch / výnosoch) vykazujú vo vlastnom imaní v rezervách zo zisku a vo výkaze celkového výsledku.

Čistý dlh záväzkov orientovaných na výkony mal nasledovný vývoj:

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Mil. €	Penzijné záväzky		Plánovaný majetok		Čistý záväzok	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Stav k 1.1.2015	9 729	8 547	- 8 765	- 7 892	964	655
Náklady za odpracované dni	88	82	-	-	88	82
Doúčtované náklady za odpracované dni	- 15	- 7	-	-	- 15	- 7
Krátenia plánu / odstupné	1	-	-	-	1	-
Úrokové náklady / výnosy	184	229	- 172	- 219	12	10
Nové ocenenie	- 116	1 386	- 90	- 828	- 206	559
Výnosy / straty z plánovaného majetku bez čiastok obsiahnutých v čistých úrokových nákladoch / výnosoch	-	-	- 90	- 828	- 90	- 828
Úpravy podľa skúseností	9	- 58	-	-	9	- 58
Úpravy finančných predpokladov	- 109	1 443	-	-	- 109	1 443
Úpravy demografických predpokladov	- 16	1	-	-	- 16	1
Penzijné plnenia	- 393	- 339	132	80	- 261	- 259
Čiastky uhradené v súvislosti s odstupnými	- 4	-	4	-	-	-
Zmena konsolidačného okruhu	0	- 0	-	-	0	- 0
Zmeny menových kurzov	- 58	- 171	66	214	9	44
Príspevky zamestnávateľa	-	-	- 155	- 119	- 155	- 119
Príspevky zamestnancov	2	2	- 2	- 2	0	0
Preúčtovania / ostatné zmeny	4	1	-	- 0	4	0
Stav k 31.12.2015	9 421	9 729	- 8 982	- 8 765	439	964
z toho: penzijné záväzky					811	1 287
z toho: aktivovaný plánovaný majetok					372	323

Na rok 2018 očakávame s ohľadom na penzijné plány orientované na výkony príspevky zamestnávateľov k plánovanému majetku vo výške 24 miliónov Eur ako aj penzijné plnenia vo výške 254 miliónov Eur.

V rámci Commerzbank nevznikajú dopady z obmedzenia majetku (tzv. asset ceiling), takže čistý dlh sa rovná stavu financovania.

Penzijné záväzky boli priradené k nasledovným regiónom:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Nemecko	8 066	8 243
Veľká Británia	1 164	1 274
Amerika	89	103
Ostatné krajiny	102	109
Celkom	9 421	9 729

Nižšie uvedená analýza senzitivity zohľadňuje zmeny predpokladu, pričom ostatné predpoklady ostávajú voči pôvodnému výpočtu nezmenené, to znamená, že možné korelačné efekty medzi jednotlivými predpokladmi nie sú zohľadnené. Pri zisťovaní dopadov vyplývajúcich zo zmien predpokladov na aktuálnu hodnotu penzij-

ných záväzkov boli použité rovnaké metódy, najmä postup na zistenie aktuálnej hodnoty nárokov (Project Unit Credit Method), podobne ako pri oceňovaní penzijných záväzkov. Zmena príslušných predpokladov k 31. 12. 2017 by mala takýto dopad:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016
Úroková senzitivita		
Diskontná úroková sadzba +50 bázičkých bodov	-787	-841
Diskontná úroková sadzba -50 bázičkých bodov	909	976
Senzitivita na úpravu dôchodkov		
Úprava dôchodkov +50 bázičkých bodov	536	560
Úprava dôchodkov -50 bázičkých bodov	-488	-511
Senzitivita pri úprave miery úmrtnosti (dĺžka života)		
Zníženie pravdepodobnosti úmrtia o 10% ¹	336	348

¹ Zníženie pravdepodobnosti úmrtia pre každý vek o 10% vedie k zvýšeniu očakávanej dĺžky života vo veku 65 rokov o priemerne jeden rok.

Plánovaný majetok mal nasledovný vývoj:

%	2017		2016	
	Aktívny trh	Neaktívny trh	Aktívny trh	Neaktívny trh
Pevne úročené cenné papiere	46,5	21,3	52,0	19,1
Akcie/akciové fondy	8,2	1,5	6,1	2,5
Podiely na fondoch	0,3	0,6	0,1	0,6
Likvidné prostriedky	3,7	-	0,3	-
Asset-backed Securities	4,9	1,9	2,8	3,4
Deriváty	9,9	1,1	12,3	1,2
Ostatné	-	0,1	-0,1	-0,3

K 31. decembru 2017 nie sú v plánovanom majetku obsiahnuté čiastky pochádzajúce z cenných papierov vydaných koncernom ani ostatné pohľadávky voči koncernu.

Rovnako tam nie sú zastúpené nehnuteľnosti užívané v rámci koncernu.

Mil. €	2018	2019	2020	2021	2022	2023-2027
Očakávaný dôchodok	308	297	308	312	319	1 695

Úhrady dôchodkov očakávané v roku 2018 obsahuje ca 12 miliónov Eur, ktoré vyplývajú z likvidácie a jednorazového vyplatenia doterajšieho penzijného plánu v Írsku.

b) Plány založené na príspevkoch

Commerzbank je členom BVV, inštitúcie dôchodkového zabezpečenia, ktorej súčasťou sú aj iné finančné inštitúcie v Nemecku. Úhrada príspevkov zamestnávateľov a zamestnancov do BVV a poskytovanie plnení BVV pre zamestnancov členských inštitúcií v Nemecku sa riadi podľa príslušných ustanovení a pravidiel BVV. Tieto nepriame systémy predstavujú na výkon orientované spoločné plány viacerých zamestnávateľov. Tieto plány sa považujú za plány orientované na príspevky, nakoľko nemáme k dispozícii dostatočné informácie o našom podiele na celkovom záväzku príslušného systému dôchodkového zabezpečenia ako aj na nás pripadajúcom podiele na príslušnom plánovanom majetku. Príspevky pre externých poskytovateľov dôchodkového zabezpečenia sú vykazované v personálnych nákladoch. Podľa Zákona o podnikovom dôchodku musí zamestnávateľ poskytovať aj plnenia presahujúce plnenia, ktoré

Vážená priemerná dĺžka penzijných záväzkov (trvanie viazanosti) predstavuje 18,3 rokov (predchádzajúci rok: 19,0 rokov). Očakávaná splatnosť nediskontovaných penzijných záväzkov je nasledovná:

boli prisľúbené v rámci systému BVV. Rezervy nemuseli byť vytvorené v bežnom obchodnom roku, ani v predchádzajúcom roku, nakoľko čerpanie z tohto zákonného ručenia považujeme za nepravdepodobné.

Okrem toho existujú plány zabezpečenia v zahraničných dcérskych spoločnostiach a pobočkách, ktoré sú orientované na príspevky a výkony, a to najmä vo Veľkej Británii a v USA.

Z nákladov na plány založené na príspevkoch pripadla čiastka vo výške 82 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 59 miliónov Eur) na úhrady na plány založené na príspevkoch v Nemecku. V roku 2018 očakávame čiastku v podobnej výške.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Ostatné rezervy

a) Rezervy na mimosúvahové úverové obchody

Mil. €	Stav 1.1.2017	Prísun	Spotreba	Rozpustenie	Preúčtovanie / zmena konsolidačného okruhu	Stav 31.12.2017
Jednotlivé riziká z úverových obchodov	76	75	0	41	2	112
Portfóliové riziká z úverových obchodov	129	5	–	34	–1	99
Celkom	205	80	0	75	1	211

S ohľadom na zásady, podľa ktorých tvoríme rezervy na mimosúvahové úverové obchody, odkazujeme na Poznámky č. 62 až 64 Úverové riziká a úverové straty.

b) Ostatné rezervy

Vývoj ostatných rezerv bol nasledovný:

Mil. €	Stav 1.1.2017	Prísun	Spotreba	Rozpustenie	Úročenie	Preúčtovanie / zmena konsolidačného okruhu	Stav 31.12.2017
Personálna oblasť	607	404	354	50	0	–2	605
Reštrukturalizačné opatrenia	425	810	127	57	0	–200	850
Procesy a regresy	339	119	46	110	0	–1	301
Ostatné	505	197	187	55	2	–28	433
Celkom	1 875	1 530	714	273	2	–230	2 190

Rezervy v personálnej oblasti sú krátkodobého charakteru, obsahujú okrem iného rezervy na jubileá, ktoré sú na základe ich charakteru dlhodobé a ktoré budú spotrebované v nasledujúcich obdobiach. Okrem toho sú obsiahnuté aj rezervy na dlhodobú zložku z plánu Commerzbank, ktoré sa spotrebávajú po uplynutí 3-ročného zadržiacieho obdobia. Rezervy vykazované v ostatných rezervách majú zostatkovú dobu platnosti do jedného roka.

Rezervy pripadajú väčšinou na rezervy v personálnej oblasti a v oblasti organizácie. Očakáva sa čerpanie týchto prostriedkov v rokoch 2018 až 2020.

Právne spory

Pri právnych sporoch (procesoch a regresných nárokoch) nie je možné predpovedať dĺžku konania ani výšku čiastky v momente tvorby rezervy. Rezerva na procesy a regresné nároky boli vytvorené predovšetkým pre nasledovné skutočnosti. Zobrazená rezerva pokrýva podľa nášho hodnotenia náklady očakávané ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy. Banka upustila od vytvorenia príslušných rezerv, aby neovplyvňovala výsledok príslušného konania.

- Commerzbank a jej dcérske spoločnosti pracujú s rôznymi právnymi a regulatívnymi požiadavkami. V minulosti boli v jednotlivých prípadoch zistené porušenia právnych a regulatívnych ustanovení, ktoré riešili štátne úrady a inštitúcie. Koncern je v súčasnosti účastníkom viacerých konaní.
- Commerzbank a jej dcérske spoločnosti pôsobia najmä v oblasti Súkromných klientov pri investičnom poradenstve. Požiadavky kladené zákonodarcom a judikatúrou na investičné poradenstvo, ktoré je orientované na predmet investície a investora, boli v priebehu posledných rokov výrazne zosťrené. Commerzbank a jej dcérske spoločnosti boli a sú aj naďalej začleňované do celého radu – aj súdnych – sporov, v ktorých môžu investori uplatňovať údajne nedostatočné investičné poradenstvo a požadovať náhradu škody alebo vrátenie investícií v súvislosti s chýbajúcimi údajmi o províziách predajcov (okrem iného s ohľadom na uzatvorené fondy).
- Po vynesení rozsudku Spolkového súdneho dvora o neúčinnosti poplatkov za spracovanie, ktoré sú nezávislé od doby platnosti a ktoré sú uvedené v predpripravených zmluvných podmienkach pri čerpaní spotrebného úveru, z októbra 2014 si mnohí klienti Commerzbank uplatnili nárok na vrátenie uhradených poplatkov za spracovanie úverových žiadostí. V rozsudku zo začiatku

júla 2017 rozšíril Spolkový súdny dvor zásady pre neúčinnosť poplatkov za spracovanie závislých od doby platnosti vo vopred formulovaných zmluvných podmienkach aj na zmluvy o pôžičkách medzi úverovými inštitúciami a podnikateľmi. Commerzbank počíta s tým, že klienti budú spätne vymáhať príslušné poplatky.

- Commerzbank je vystavená viacerým žalobám spotrebiteľov s ohľadom na „žolíka pri odvolávaní úverových zmlúv“. Potom, ako zákonodarca za úverové zmluvy uzatvorené v období od roku 2002 do roku 2010 zaviedol úpravu, podľa ktorej prípadné právo na odvolanie zmluvy zaniká najneskôr 21. júna 2016, viacerí dlžníci odvolali zmluvu s tvrdením, že poučenie o odvolaní, ktoré dostali pri uzatvorení zmluvy, bolo nesprávne. Časť klientov po zamietnutí odvolania zo strany banky podala žalobu s cieľom splatiť úvery pred uplynutím dohodnutej viazanosti úrokov bez toho, aby museli banke nahradiť škodu spôsobenú predčasným splatením. Banka sa voči týmto žalobám bude brániť.
- Commerzbank a jej dcérske spoločnosti predali v uplynulých rokoch viaceré dcérske spoločnosti, iné podiely v tuzemsku a zahraničí ako aj niektoré veľké nehnuteľnosti. Príslušné zmluvy obsahujú záručné prehlásenia, oslobodenia od ručenia ako aj záväzky na financovanie. V niektorých prípadoch boli oznámené porušenia týchto záručných prehlásení.
- Dcérska spoločnosť Commerzbank vlastnila podiely na dvoch juhoamerických bankách, ktoré sú medzičasom v platobnej neschopnosti. Celý rad investorov príp. veriteľov týchto bánk začalov dcérsku spoločnosť Commerzbank v rôznych konaniach v Uruguayi a Argentíne a niektorých prípadoch aj samotnú Commerzbank pre údajné ručenie ako spoločník a pre údajné porušenie povinností zo strany osôb, ktoré dcérska spoločnosť

nominovala do Dozornej rady bánk. Okrem toho sa dcérska spoločnosť podieľala na dvoch fondoch, ktoré prijímali peniaze a boli spravované tretími osobami. Likvidátori týchto bánk požadujú v rámci súdneho konania v USA vrátenie čiastok, ktoré prijala dcérska spoločnosť od fondov.

- Od Commerzbank a iných žalovaných si investor uplatňuje náhradu škody kvôli údajne chybnému prospektu v súvislosti so vstupom jednej firmy na burzu. Okrem toho si konkurzný správca spoločnosti uplatňuje voči spoločnosti regresné pohľadávky z celkového vyrovnania dlžníkov a z iných právnych dôvodov. Na súde prvého stupňa bola žaloba zamietnutá. Žalobcovia podali proti tomuto rozhodnutiu odvolanie. Ak žalobcovia vyhrajú na súde druhého stupňa, vychádza Commerzbank z toho, že na základe zmluvných dohôd existujú regresné nároky voči ostatným členom konzorcia ako aj voči tretím osobám.
- Investori jedného fondu, ktorý spravuje dcérska spoločnosť Commerzbank v rámci správy majetku, podali na túto dcérsku spoločnosť žalobu na náhradu škody z príslubu financovania, ktorý bol údajne odovzdaný dcérskou spoločnosťou v rámci projektu spoločného podniku. Konanie ešte prebieha.
- Na dcérsku spoločnosť Commerzbank bola v máji 2014 podaná žaloba jedného klienta na náhradu škody pre údajné nesprávne poradenstvo pri uzatvorení obchodu s derivátmi. Dcérska spoločnosť túto žalobu zamietla.
- Proti jednej z dcérskych spoločností Commerzbank bola v máji 2017 pripustená hromadná žaloba a zároveň bola zverejnená informácia o začatí konania o hromadnej žalobe. Predmetom žaloby je údajná neúčinnosť indexových klauzúl v zmluvách o pôžičkách znejúcich na cudzie meny. Dcérska spoločnosť sa proti žalobe ohradila.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(55) Plány odmeňovania založené na akciách

Popis podstatných plánov odmeňovania založených na akciách

a) Plán Commerzbank-Incentive (CIP)

V roku 2011 bol vytvorený Commerzbank Incentive Plan (CIP), na základe ktorého oprávnení okrem hotovostného komponentu získavajú aj istý počet akcií Commerzbank. CIP upravuje všetky podrobnosti o variabilnej odmene a platí v zásade pre celý koncern Commerzbank. V niektorých lokalitách platia odlišné príp. doplnkové ustanovenia zohľadňujúce lokálne (pracovno)právne požiadavky.

Na základe plánu CIP môžu zamestnanci označovaní ako Risk Taker získavať časť svojej individuálnej variabilnej odmeny ako hotovostnú zložku a ako zložku založenú na akciách, ktoré sú viazané na vývoj hodnoty akcie Commerzbank. Variabilná odmena pozostáva z krátkodobej odmeny (Short Term Incentive, STI) a pri zamestnancoch Risk Taker, ktorých variabilná odmena presahuje tzv. hranicu Risk-Taker, z dlhodobej zložky (Long Term Incentive, LTI).

Ako Risk Taker sa označuje zamestnanec, ktorého činnosť má podstatný vplyv na celkový rizikový profil Commerzbank. Kritériá sú okrem iného funkcia, ktorú zamestnanec vykonáva, príslušnosť ku skupine alebo splnenie istých kritérií stanovených bankou. V závislosti od hierarchickej úrovne a rizikovej relevantnosti činnosti zamestnanca banka rozlišuje medzi Risk Taker I a Risk Taker II. Status Risk Taker I platí pre zamestnancov, ktorých činnosť je spojená s vyššou relevanciou rizika.

Horná hranica Risk-Taker predstavuje sumu, do ktorej je výplata celej variabilnej odmeny zamestnancom Risk Taker za jeden obchodný rok ako STI akceptovaná v hotovosti, a to pri zohľadnení všeobecnej mzdovej úrovne v bankovom sektore. Pri zamestnancoch Risk Taker, ktorých variabilná odmena nepresahuje hornú hranicu Risk-Taker, a pri zamestnancoch bez statusu Risk-Taker (Non-Risk Taker) sa celá variabilná odmena nevypláca ako STI na základe akcií, ale v hotovosti. Len pri presiahnutí hornej hranice Risk-Taker podlieha rozdeleniu na STI a LTI a úpravám podľa CIP.

Presiahnutie hornej hranice Risk-Taker vedie k nasledovnému rozlišovaniu:

- pri zamestnancoch Risk Taker I predstavuje podiel STI 40 % a podiel LTI 60 % novej variabilnej odmeny. Polovica STI ako aj LTI sa vypláca na základe akcií.
- pri zamestnancoch Risk Taker II predstavuje podiel STI 60 % a podiel LTI 40 % novej variabilnej odmeny. Polovica STI ako aj LTI sa vypláca na základe akcií.

Výška variabilnej odmeny a tým aj časti pripadajúcej na akcie bude definitívne stanovená počas tzv. výročného rozhovoru o dosiahnutí cieľov (hodnotenie výkonnosti I) v prvých troch mesiacoch nasledujúceho roka. Táto čiastka predstavuje hornú hranicu variabilnej odmeny za celé 4-ročné obdobie a môže byť ako výsledok výročného rozhovoru znížená na základe kvantitatívnych ako aj individuálnych kvalitatívnych faktorov. Počet akcií, ktorý bude poskytnutý, bude určený tak, že časť variabilnej odmeny pripadajúca na akcie bude vydelená priemerným záverečným kurzom Xetra akcie Commerzbank za mesiace január a február v roku prideľovania ako aj za december predchádzajúceho roka).

Na základe právnej štruktúry odmien založených na akciách má Commerzbank právo namiesto akcií vyplatiť odmenu v hotovosti. Táto opcia sa spravidla využíva. Definitívna dostupnosť akcií príp. možné vyplatenie v hotovosti podliehajú pri STI šesťmesačnému zadržiaciemu obdobiu (Retention Period). Momentálne sa akciová zložka STI vypláca v októbri nasledujúceho obchodného roka.

S ohľadom na LTI môže nárok vzniknúť najskôr po uplynutí momentálne trojročného zadržiacieho obdobia (Deferral Period), ak v rámci hodnotenia výkonnosti II nevzniknú iné prekážky. Hodnotenie výkonnosti I sa vykonáva v prvých troch mesiacoch od skončenia zadržiacieho obdobia a zahŕňa kontrolu príslušného hodnotenia I, splnenie špecifických ako aj individuálnych kvalitatívnych kritérií počas zadržiacieho obdobia. Ak vznikne nárok, podlieha definitívna dostupnosť akcií príp. možné vyplatenie v hotovosti pri LTI rovnako šesťmesačnému zadržiaciemu obdobiu (Retention Period). Momentálne sa LTI vypláca v októbri štvrtého roka po príslušnom obchodnom roku.

Pri vyplatení akciovej zložky v hotovosti sa suma vyplatená v hotovosti určí na základe jednoduchého priemeru záverečných kurzov Xetra akcie Commerzbank vo všetky burzového dňa počas referenčného obdobia. Referenčným obdobím je mesiac september predchádzajúci splatnosti príslušných akciových zložiek odmeny.

Ak boli počas platnosti CIP vyplácané dividendy Commerzbank alebo ak boli realizované kapitálové opatrenia, bude pri splatnosti zložiek STI a LTI okrem toho vyplatená v hotovosti aj čiastka zodpovedajúca dividende na akciu príp. čiastke kapitálového opatrenia.

Na základe plánovaných výpočtov sa v príslušnom obchodnom roku stanovia odhady pre príslušné zložky odmien a vytvoria sa rezervy v pomernej časti na celú dobu platnosti. Okrem toho sa počas platnosti CIP pravidelne vykonávajú kontroly, nové ocenenia na základe vývoja kurzu akcií a/alebo úpravy hodnôt.

b) Share Awards

Share Awards predstavujú jednu zložku variabilnej odmeny pre mimotarifných zamestnancov Commerzbank Aktiengesellschaft, pričom ide o oddialenú odmenu formou pridelenia virtuálnych akcií Commerzbank.

Na základe Smernice o odmeňovaní, ktorá vstúpila do platnosti v októbri 2010, bol zavedený Plán odmeňovania v Commerzbank (CIP). V obchodných rokoch od roku 2011 sa Share Awards uplatňovali už len na zvolených zamestnancov a ich platnosť sa skončila v roku 2017.

c) mBank S.A.

V marci 2008 vytvorila BRE Bank S.A. pre svojich členov predstavenstva dva nové odmeňovacie plány založené na akciách. Členovia predstavenstva našich dcérskych spoločností sa mohli na nich podieľať v rokoch 2009 až 2011. Prvý program predpokladá odber

akcií BRE-Bank. Druhý program (upravený v roku 2010) umožňuje odber hotovostnej zložky v protihodnote akcií Commerzbank. Posledná výplata bude realizovaná v roku 2016. V roku 2012 bol vytvorený nový program založený na akciách, na ktorom sa do roku 2016 môžu podieľať členovia predstavenstva. Do roku 2013 obsahoval tento program len krátkodobú zložku (výplata v hotovosti) a okrem toho aj dlhodobú zložku, ktorá oprávňuje na odber akcií BRE-Bank v splátkach po dobu troch rokov. V roku 2014 bola vykonaná úprava programu, ktorá pri oboch zložkách počíta s výplatou v hotovosti ako aj s odberom akcií mBank po dobu troch rokov. Tieto akcie sa podobne ako pri prvom programe z roku 2008 vydávajú ročne v pevne stanovenom objeme a oprávnení ich môžu nadobudnúť za stanovené ceny. Okrem toho bol tento program od roku 2015 rozšírený aj o vyšší počet zamestnancov Risk Taker. Pre všetky programy je účasť spojená prinajmenej s výnosom vlastného imania čiastkového koncernu BRE-Bank. Dlhodobá zložka nového programu je okrem toho spojená s hodnotením výkonnosti členov predstavenstva. Dlhodobá zložka programu z roku 2012 (upraveného v roku 2014) je okrem toho viazaná na hodnotenie výkonnosti účastníkov.

Oba programy, ktoré oprávňujú na odber akcií BRE-Bank (z roku 2008 a 2012, upravený v roku 2014), sú považované za odmeňovacie transakcie založené na akciách s kompenzáciou formou vlastných kapitálových nástrojov. Druhý program z roku 2008 je ako odmeňovacia transakcia založená na akciách bilancovaný s kompenzáciou v hotovosti.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

d) Odmena predstavenstva

S ohľadom na podrobné zobrazenie príjmov členov predstavenstva odkazujeme na osobitnú správu o odmeňovaní, ktorá tvorí súčasť správy o stave koncernu (viď strana 27 nasl.).

Bilancovanie a oceňovanie plánov odmeňovania založených na akciách

Tu popísané plány odmeňovania zamestnancov sa v súvahe vykazujú podľa predpisov IFRS 2 „Odmeňovanie založené na akciách“ (Share-based Payment). IFRS 2 rozlišuje medzi odmeňovacími transakciami založenými na akciách spolu s kompenzáciou vo forme nástrojov vlastného kapitálu a s kompenzáciou v hotovosti. Pre obe formy však platí, že poskytovanie odmien založených na akciách bude v ročnej závierke vykonané za príslušné časové hodnoty.

- odmeňovacie transakcie založené na akciách spolu s kompenzáciou vo forme nástrojov vlastného kapitálu
Príslušná časová hodnota odmeňovacích transakcií založených na akciách spolu s kompenzáciou vo forme nástrojov vlastného kapitálu sa vykazuje ako personálny náklad so zohľadnením v rámci vlastného kapitálu (kapitálová rezerva). Príslušná časová hodnota pre komponent STI bude stanovená v momente poskytnutia práv. Ak v dôsledku nesplnenia realizačných podmienok (napríklad nesplnenie stanovenej výkonnosti) nie je možné uplatniť práva, nebude vykonaná ani zmena čiastok evidovaných vo vlastnom kapitáli.
- Odmeňovacie transakcie založené na akciách spolu s kompenzáciou v hotovosti

Podiel časovej hodnoty odmeňovacích transakcií založených na akciách spolu s kompenzáciou v hotovosti, ktorý pripadá na činnosti vykonané do dňa rozhodujúceho pre ocenenie, sa vykazuje ako personálny náklad so súčasným vykázaním ako rezerva. Prí-

slušná časová hodnota sa nanovo zisťuje každý deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy, a to až do dňa výplaty (vrátane). Každá zmena príslušnej časovej hodnoty záväzku musí byť zohľadnená s dopadom na náklady. Rezerva musí v deň výplaty podľa možnosti zodpovedať čiastke, ktorá bude vyplatená príslušnému zamestnancovi. S ohľadom na Share Awards bude v momente pridelenia časť personálnej rezervy pripadajúca na Share Awards preúčtovaná do rezervy na Share Awards. Čiastka bude vypočítaná vynásobením počtu pridelených práv priemerným záverečným kurzom Xetra za mesiace január a február v roku pridelenia ako aj za december predchádzajúceho roka.

V uvedené dni rozhodujúce pre zostavenie súvahy dochádza k výkyvom v rezervách podľa vývoja akciového kurzu Commerzbank Aktiengesellschaft. Zrážky podľa fluktuácie nebudú vykonané, keďže Share Awards v prípade výpovede ani smrti neprepadávajú. Ak Commerzbank Aktiengesellschaft počas čakacej doby vyplatí dividendy, bude v momente výplaty na Share Award okrem vyplatennej čiastky uhradená v hotovosti aj čiastka zodpovedajúca výške dividendy, pre ktorú musia byť prípadne vytvorené rezervy.

- Oceňovanie
- Na ocenenie plánu odmeňovania Commerzbank a Share Awards sa počet zaslúžených akcií vynásobí záverečným kurzom akcie Commerzbank k 31. decembru príslušného sledovaného roka. Na výpočet protihodnoty akcií Commerzbank pre druhý program BRE Bank z roku 2008 budú použité priemerné tržobné ceny akcií Commerzbank v momente poskytnutia. Náklady na prísun do rezerv sú v závislosti od plánu odmeňovania rozdelené na celé obdobie.

Na základe už poskytnutých plnení pre zamestnancov (vrátane predstavenstva) vznikli v obchodnom roku 2017 náklady v súvislosti s odmenami založenými na akciách. Náklady v súvislosti s odmenami založenými na akciách mali nasledovné zloženie:

Mil. €	2017	2016
Plány s kompenzáciou v hotovosti	43	20
z toho: plán Commerzbank-Incentive	43	20
Plány s kompenzáciou v nástrojoch vlastného imania	2	2
Celkom	46	22

Rezervy na plány zabezpečenia s výplatom hotovosti, ako aj rezervy vo vlastnom imaní na plány zabezpečenia s výplatom v nástrojoch vlastného imania mali nasledovný vývoj:

Mil. €	2017	2016
Rezervy	65	55
z toho: Share Awards	0	1
z toho: plán Commerzbank-Incentive	65	54
Rezervy vo vlastnom imaní	7	8

Share Awards. Stav práv z programov Share-Award mal v uplynulom obchodnom roku nasledovný vývoj:

Počet práv v kusoch	Share Awards
Stav k 1.1.2016	7 791
poskytnuté v priebehu roka	–
stratené v priebehu roka	–
uplatnené v priebehu roka	4 105
prepadnuté v priebehu roka	–
Stav k 31.12.2016	3 686
poskytnuté v priebehu roka	–
stratené v priebehu roka	–
uplatnené v priebehu roka	3 565
prepadnuté v priebehu roka	–
Stav k 31.12.2017	121

Plán Commerzbank-Incentive Počet akcií mal v uplynulom obchodnom roku nasledovný vývoj:

Počet práv v kusoch	Plán Commerzbank-Incentive
Stav k 1.1.2016	3 492 061
poskytnuté v priebehu roka	3 785 377
stratené v priebehu roka	86 921
uplatnené v priebehu roka	2 953 614
prepadnuté v priebehu roka	–
Stav k 31.12.2016	4 236 903
poskytnuté v priebehu roka	1 664 336
stratené v priebehu roka	–
uplatnené v priebehu roka	2 026 863
prepadnuté v priebehu roka	–
Stav k 31.12.2017	3 874 376

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Mimosúvahové transakcie

(56) Eventuálne záväzky a úverové prísluby

Tu vykazujeme eventuálne záväzky zo záruk a záručných zmlúv ako aj neodvolateľné úverové prísluby v nominálnych hodnotách.

Ako záruky sa vykazujú skutočnosti, pri ktorých nahlasovateľ ako ručiteľ ručí voči veriteľovi tretej osoby za splnenie záväzku tretej osoby. Medzi ručenia spadajú zmluvné záväzky, ktoré obsahujú záväzok na istý úspech alebo plnenie. Ide v zásade o záruky odovzdané na základe poverenia klienta, ktoré nám v prípade uplatnenia umožňujú regres voči klientovi (zadávatelovi). Ako neodvolateľné úverové prísluby sa vykazujú záväzky, z ktorých môže vzniknúť úverové riziko, ak tieto nie sú držané za účelom obchodovania. Medzi ne patria záväzky na poskytnutie pôžičiek (napr. linky oznámené klientovi), na kúpu cenných papierov alebo poskytnutie záruk a akceptov. Úverové prísluby, ktoré sa priradujú do obchodného portfólia, sú naproti tomu vykazované v obchodných aktívach alebo pasívach.

Riziková prevencia za eventuálne záväzky a neodvolateľné úverové prísluby sa vykazuje ako rezerva na riziká v úverových obchodoch.

Výnosy zo záruk sa evidujú v rámci provízneho prebytku, ich výška sa stanovuje na základe použitia dohodnutých sadzieb na nominálnu čiastku záruk.

V rámci eventuálnych záväzkov vykazujeme aj právne riziká, pri ktorých je strata nie je celkom pravdepodobná, avšak nie je ani úplne nepravdepodobná a pre ktoré neboli vytvorené rezervy. Pri hodnotení pravdepodobnosti vzniku týchto strát zohľadňujeme rôzne faktory, medzi iným aj druh nároku a rozhodnutia v podobných veciach.

Koncern Commerzbank umožňuje svojim klientom na základe úverových možností rýchly prístup k finančným prostriedkom, ktoré klienti potrebujú na plnenie svojich krátkodobých záväzkov ako aj na dlhodobé potreby financovania. Úverové možnosti je možné zobrazit v rôznej forme, nižšie uvádzame príklady:

- záruky, ktorými koncern ručí za splatenie úveru, ktorý prijal klient od tretej osoby,
- Stand-by Letters of Credit, ktoré zvyšujú bonitu klienta a umožňujú financovanie zahraničného obchodu za nižšie náklady,
- Dokumentárne akreditívy za úhrady v zahraničnom obchode, ktoré sa vydávajú v mene klienta a ktoré sa neskôr vracajú koncernu,
- Stand-by možnosti na krátkodobé dlhové tituly a opakovane vydávané dlhové tituly, pomocou ktorých je možné klientovi v prípade potreby vydať papiere peňažného trhu alebo strednodobé dlhové tituly, bez toho, aby musel v každom jednotlivom prípade absolvovať emisnú procedúru.

Existujúce zábezpeky slúžia prípadne pre celkové záväzky klientov z úverov a avalov. Okrem toho sa tretie osoby podieľajú na neodvolateľne ich úverových príslubov a avaloch.

V eventuálnych záväzkoch je obsiahnutý neodvolateľný platobný záväzok, ktorý bol po schválení žiadosti banky na plnenie zo zábezpečenía poskytnutý za účelom čiastočného splatenia bankového odvodu zo strany Single Resolution Board (SRB).

Údaje uvedené v nasledujúcej tabuľke sú zobrazené bez zohľadnenia zábezpek a museli by byť podpísané len v prípade úplného využitia úverových možností zo strany všetkých klientov a v prípade nasledujúceho omeškania úhrad všetkých klientov – za predpokladu, že neexistujú žiadne zábezpeky. V skutočnosti však najväčšia časť týchto záväzkov prepadne bez toho, aby boli využité. Tomto rozsahu nie sú čiastky reprezentatívne pre posúdenie rizika, skutočnú budúcu úverovú angažovanosť alebo z nich vyplývajúce potreby likvidity. Ďalšie informácie o úverových rizikách, ako aj rizikách v oblasti likvidity a ich riadení a sledovaní sú obsiahnuté v správe o stave koncernu. Riziková prevencia pre mimo súvahu nové záväzky bola v týchto prehľadoch krátená o príslušné položky.

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Eventuálne záväzky	36 179	34 997	3,4
úverové inštitúcie	6 669	6 358	4,9
firemní klienti	26 570	25 912	2,5
súkromní klienti	291	302	-3,9
poskytovatelia finančných služieb	2 531	2 299	10,1
verejné rozpočty	117	125	-6,3
Úverové prísluby	79 896	78 245	2,1
úverové inštitúcie	1 382	1 391	-0,6
firemní klienti	59 543	60 077	-0,9
súkromní klienti	10 618	7 472	42,1
poskytovatelia finančných služieb	8 130	9 028	-9,9
verejné rozpočty	222	277	-19,7
Celkom	116 074	113 242	2,5

Okrem úverových možností uvedených vyššie môžu v koncerne Commerzbank vznikáť straty z právnych a daňových rizík, ktorých vznik je vo väčšine prípadov nepravdepodobný, preto neboli na to vytvorené žiadne rezervy. Nakoľko však vznik týchto rizík nie je možné úplne vylúčiť, sú zobrazené v rámci eventuálnych záväzkov. Moment vzniku ani možné náhrady nie je možné spoľahlivo odhadnúť. Podľa spôsobu ukončenia príslušný daňový a právnych konaní sa môže odhad nášho rizika straty následne javiť ako príliš nízky alebo príliš vysoký. Väčšina eventuálnych záväzkov z právnych rizík nie je v skutočnosti čerpaná, preto čiastky nie sú reprezentatívne pre skutočné budúce straty. K 31. decembru 2017 boli eventuálne záväzky z právnych rizík na úrovni 558 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 544 miliónov Eur) a eventuálne záväzky z daňových rizík boli vo vyššom dvojcifernom miliónovom čísle a dotýkali sa nasledovných skutočností:

- Proti dcérskej spoločnosti Commerzbank boli podané viaceré žaloby klientov bývalého a medzičasom platobne neschopného obchodného klienta, ktorý mal v dcérskej spoločnosti svoje firemné účty. Cieľom žaloby je uplatnenie nárokov na náhradu škody ohľadne údajnej podpory managementu platobne neschopného obchodného klienta pri jeho nekalých činnostiach v rámci otvárania účtov. Banka považuje tieto žaloby za neodôvodnené.
- V rámci konkurzného konania bývalého klienta bola Commerzbank spolu s konateľmi klienta ako aj ďalšími osobami príp. spoločnosťami ako solidárni dlžníci zažalovaní pre údajne podvodný konkurz. Súd prvého stupňa túto žalobu – s ohľadom na Commerzbank – zamietol. Súd prítom objasnil, že konkurz sa považuje za podvodný z pohľadu súvahy, avšak nie s ohľadom na transakcie spojené s financovaním. Žalobcovia podali v máji 2016 odvolanie proti tomuto rozsudku. Rozhodnutie o odvolaní sa očakáva v priebehu roka 2017.
- Koncern Commerzbank bol vlastníkom podielov na spoločnosti, ktoré boli predané v rámci tzv. Leverage Buyouts. V rámci konkurzného konania tejto spoločnosti boli na koncern Commerzbank podané viaceré žaloby na vrátenie výnosov získaných z

predaja podielov. Dve z týchto žalôb boli zamietnuté, avšak voči tomuto rozhodnutiu boli podané odvolania.

- Na Commerzbank podal v apríli 2016 bývalý dlžník z Maďarska žalobu na náhradu škody. Potom, ako dlžník nenapravil viacnásobné porušenia úverovej zmluvy, Commerzbank vypovedala úverovú zmluvu a už nevyplatila ďalšie úverové čiastky. Commerzbank sa bude brániť proti tejto žalobe.
- Commerzbank je momentálne účastníkom viacerých konaní o sporoch s ručiteľom v rámci úverovej zmluvy o financovaní lodí. Keďže dlžník napriek splatnosti svojich platobných záväzkov tieto nesplnil, Commerzbank si uplatnila nárok voči ručiteľovi zo záruky a podala žalobu v Londýne. V rámci obhajoby proti žalobe ručiteľ v Piraeus (Grécko) požaduje negatívne konštatovanie, že voči Commerzbank nedlží za dlžníka žiadnu čiastku zo záruky. V máji 2016 ručiteľ spolu s lodnou spoločnosťou podali na Commerzbank v Piraeus žalobu na náhradu škody. V žalobe uviedli, že im v dôsledku zabavenia tankovej lode v roku 2014 zo strany Commerzbank a v dôsledku následného predaja lode vznikla škoda. V septembri 2016 bola žaloba na náhradu škodu sčasti vzatá späť. Konanie stále trvá. Vyššie uvedené konania boli medzičasom vzájomne ukončené a zrušené na základe zmiernu.
- V apríli 2016 podala jedna klientska žalobu. Žalobkyňa požaduje okrem iného vrátenie úrokov, ktoré boli podľa názoru žalobkyne neprávom uhradené voči Commerzbank. Okrem toho požaduje uvoľnenie zábezpek, ktoré boli použité na zabezpečenie pohľadávky Commerzbank voči žalobkyňi. Commerzbank a žalobkyňa sú v spore ohľadne existencie zabezpečenej pohľadávky. Commerzbank sa bude brániť proti tejto žalobe.
- Úrady dohľadu a iné úrady v rôznych krajinách, v ktorých pôsobi alebo pôsobili Commerzbank Aktiengesellschaft a jej dcérske spoločnosti, už niekoľko rokov vyšetrojú manipulácie a iné nepravdivosti súvisiace s fixáciou devízových kurzov a devízovými obchodmi vo všeobecnosti.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Eventuálne záväzky pre daňové riziká sa dotýkajú nasledovných podstatných skutočností:

V liste Spolkového ministerstva financií zo dňa 17. júla 2017 sa finančná správa vyjadrila k realizácii „obchodov Cum-Cum“. Podľa tohto vyjadrenia bude tieto obchody kriticky hodnotiť pod aspektom „zneužitia“. Podľa názoru vyjadreného v liste Spolkového ministerstva financií je potrebné vychádzať zo zneužitia v zmysle § 42 Odvodového poriadku, ak neexistuje ekonomicky zmysluplný dôvod pre zrealizovaný obchod a ak obchodný prípad vykazuje daňovo indukovanú podobu (daňová arbitráž). List obsahuje neúplný výpočet možných prípadov, ktoré Spolkové ministerstvo financií posudzuje z daňového hľadiska.

Nemecká spolková banka požiadala Commerzbank listom zo dňa 18. júla 2017 na základe zisťovacieho hárku o vyhodnotenie finančných dopadov po uplatnení listu Spolkového ministerstva financií. Na základe analýzy obchodov Cum-Cum banka za účelom

Správa o segmentoch

(57) Správy o segmentoch

V správe o segmentoch sa odzrkadľujú výsledky operatívnych obchodných segmentov začlenených do koncernu Commerzbank. Ako základ pre nasledovné informácie o segmentoch slúži IFRS 8 Operating Segments, ktoré používajú nasledovnú manažérsku zásadu: informácie o segmentoch sú definované na základe interného vykazovania, ktoré slúžia manažérovi na posudzovanie riadenia segmentov a prijímanie rozhodnutí o alokácii zdrojov do segmentov. V rámci koncernu Commerzbank je predstavenstvo manažérom, ktorý prijíma tieto rozhodnutia.

Vykazovanie informácií o segmentoch je založené na organizačnej štruktúre koncernu Commerzbank Súkromní klienti a podnikatelia, Firemní klienti a Asset & Capital Recovery a Ostatné a konsolidácia. Tento postup zodpovedá organizačnej štruktúre koncernu Commerzbank a je základom interného manažérskeho výkazníctva. Rozdelenie obchodných segmentov sa riadi podľa rozdielov medzi produktami a službami prípadne podľa cieľových klientskych skupín. Úprava v obchodnom modeli v segmente firemných klientov viedla v 1. štvrtroku 2017 k menším zmenám v zodpovednosti za obchodné oblasti: úlohy týkajúce sa správy úverov boli prevedené do podporných funkcií. Údaje za predchádzajúci rok boli primerane upravené. Ďalšie údaje o segmentoch sú obsiahnuté v správe o stave koncernu. K 31. decembru 2017 bolo vykazovanie položiek vo výkaze ziskov a strát pozmenené na základe oceňovacích kategórií IAS 39. Údaje za predchádzajúci rok boli primerane upravené.

Úspech každého segmentu sa meria na základe operatívneho výsledku a výsledku pred zdanením ako aj na základe ukazovateľov výnos vlastného kapitálu a nákladová kvóta. Operatívny výsledok je definovaný ako súčet úrokového prebytku po rizikovej prevencii, provízneho prebytku, výsledku obchodnej činnosti vráta-

preventívnych opatrení vytvorila rezervy na prípadné vrátenie dane z kapitálových výnosov.

S ohľadom na výpožičky cenných papierov Cum-Cum je Commerzbank vystavená nárokmi tretích osôb na náhradu odvolaných nárokov na zaúčtovanie. Vyhliadky na úspech týchto nárokov považuje Commerzbank na základe vykonaných analýz ako skôr nepravdepodobné, avšak nie vylúčené. V týchto prípadoch by mohli na základe našich odhad vzniknúť finančné dopady.

V prípade ďalších relevantných obchodov Cum-Cum došla Commerzbank k záveru, že pre príslušné obchody neexistujú primerané právne rámce podľa § 42 Odvodového poriadku.

Nie je možné úplne vylúčiť, že v rámci ďalšieho vývoja, napr. na základe hodnotenia zo strany finančných úradov a finančných/civilných súdov, môže vzniknúť iné hodnotenie.

ne výsledku zo zabezpečovacích súvislostí, výsledku finančnej činnosti, bežného výsledku spoločností oceňovaných at-Equity a ostatného výsledku pri odpočítaní administratívnych nákladov. V dôsledku vykázania výsledkov pred zdanením sú vo výsledku ako aj v priemernom viazanom kapitále obsiahnuté podiely tretích osôb. Všetky výnosy, za ktoré je segment zodpovedný, sú tak zohľadnené vo výsledku pred zdanením. S cieľom zobrazíť v tejto správe výsledný efekt transakcií v segmente Firemní klienti, ktoré mali špecifický daňový dopad, úrokový prebytok segmentu Firemní klienti zahŕňa aj ekvivalentné dane na vstupe zodpovedajúci dodatočnej dani z týchto transakcií. Pri prevode správ o segmentoch na čísla externého účtovníctva sa tento ekvivalent pred zdanením v oblasti Ostatné a konsolidácia eliminuje. Pri vykazovaní eliminácie priebežných výsledkov z interných transakcií v rámci podávania správ o segmentoch sme vykonali zmenu. Kým boli tieto priebežné výsledky v minulosti eliminované v príslušnom segmente, je teraz odovzdávaný segment zobrazený tak, ako by sa daná transakcia realizovala mimo koncernu. Priebežné zisky a straty sa eliminujú teraz v Ostatné a konsolidácia.

Výnos vlastného kapitálu sa vypočíta z pomeru výsledku (operatívneho a pred zdanením) k priemernému viazanému vlastnému kapitálu. Výnos ukazuje, ako je úročený kapitál použitý v segmente. Nákladová kvóta v operatívnom obchode odzrkadľuje efektívnosť nákladov segmentov; kvóta sa vypočíta z pomeru administratívnych nákladov voči výnosom pred rizikovou prevenciou.

Výnosy a náklady vykazujeme podľa miery ich zavinenia v trhových cenách a v oblasti úrokov podľa metódy trhových úrokov. Úrokový prebytok poukazuje na skutočné náklady na refinancovanie za podiely priradené k príslušným segmentom. Investičný úžitok generovaný v koncerne z vlastného kapitálu sa v pomere

priemerného viazaného vlastného kapitálu priraduje k úrokovému prebytku príslušných segmentov. Úroková sadzba zodpovedá úrokovovej sadzbe nerizikovej investície na dlhodobom kapitálovom trhu. Stanovenie priemerného viazaného vlastného kapitálu bolo vykonané podľa systematiky Bazilej 3 na základe zistených priemerných rizikových aktív a započítaných čiastok pre trhového rizikové pozície (ekvivalent rizikových aktív). Na úrovni koncernu je preukázaný kapitál investorov, ktorý slúži na výpočet výnosu z vlastného kapitálu. Úpravy medzi priemerným viazaným imaním a imaním IFRS sa vykonáva v oblasti Ostatné a konsolidácia. Kapitálová viazanosť rizikových aktív, ktorá sa predpokladá pre vykazovanie správ o segmentoch, je od roku 2015 na pozadí vyšších kapitálových požiadaviek vo výške 10 %. Hodnoty za predchádzajúci boli v primeranej výške upravené. Na základe postupujúceho odbúravania portfólia NCA bola časť tam vykazovaného kapitálu, ktorý pôvodne požadovala EBA na zabezpečenie rizík zo štátnych

obligácií štátov EU, v prvom štvrťroku 2014 vrátená do jadrovej banky. Okrem toho podávame správu o príslušných aktívach a pasívach segmentov. S ohľadom na obchodný model sa súvaha segmentu vyrovnáva až na úrovni koncernu.

Administratívne náklady vykázané v operatívnom výsledku zahŕňajú personálne náklady, vecné náklady ako aj odpisy hnutelného majetku a ostatného nehnuteľného majetku. Náklady na reštrukturalizáciu a zníženia hodnoty firemných alebo obchodných hodnôt ako aj obchodných známk a sú vykazované vo výsledku pred zdanením v rámci operatívneho výsledku. Priradenie administratívnych nákladov do jednotlivých segmentov sa bude realizovať podľa zásady spôsobenía. Nepriame náklady vyplývajúce z interných výkonov budú fakturované príjemcovi výkonov príp. vedú u poskytovateľa výkonov k príslušnému odťaženiu. Tieto interné vzťahy sú oceňované trhovými cenami alebo plnými cenami.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

2017 Mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	2 353	1 730	183	- 66	4 201
Výnosy z dividend	24	25	0	58	106
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 154	- 295	- 336	4	- 781
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	- 12	- 32	- 38	6	- 76
Provizny prebytok	1 977	1 237	2	- 38	3 178
Výsledok z finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	148	960	28	- 44	1 092
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	- 2	- 1	- 34	- 49	- 86
Výsledok finančnej činnosti	119	28	4	109	259
Výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	2	22	- 0	- 0	23
Ostatný výsledok	224	20	21	201	465
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 832	3 989	166	177	9 163
Výnosy po rizikovej prevencii	4 678	3 693	- 170	181	8 382
Administratívne náklady	3 811	2 885	98	285	7 079
Operatívny výsledok	867	809	- 269	- 104	1 303
Zníženie goodwillu a ostatných nehnuteľných aktív	-	-	-	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	808	808
Výsledok pred zdanením	867	809	- 269	- 911	495
Aktíva	128 214	173 095	24 374	126 810	452 493
Pasíva	152 994	194 860	20 015	84 623	452 493
Účtovné hodnoty spoločností ocenených at-Equity	11	169	1	-	181
Priemerné viazané vlastné imanie ¹	4 134	10 462	2 982	6 031	23 609
Operatívny výnos vlastného imania, (%)	21,0	7,7	- 9,0	-	5,5
Nákladová kvóta v operatívnom obchode (%)	78,9	72,3	59,4	-	77,3

¹ Priemerný tvrdý jadrový kapitál (CET1) pri plnom použití predpisov Bazilej 3. Úprava v oblasti Ostatné a konsolidácia.

2016 ¹ Mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	2 281	1 924	26	- 66	4 165
Výnosy z dividend	53	36	3	72	164
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 119	- 185	- 599	3	- 900
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	- 10	- 17	141	- 74	40
Provizny prebytok	1 956	1 280	4	- 27	3 212
Výsledok z finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	199	978	75	- 233	1 019
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	- 4	8	- 21	- 20	- 37
Výsledok finančnej činnosti	154	153	1	85	393
Výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	131	19	- 0	- 0	150
Ostatný výsledok	59	67	- 17	184	293
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 818	4 447	213	- 78	9 399
Výnosy po rizikovej prevencii	4 699	4 262	- 386	- 76	8 499
Administratívne náklady	3 621	2 973	128	377	7 100
Operatívny výsledok	1 078	1 289	- 515	- 453	1 399
Zníženie goodwillu a ostatných nehnuteľných aktív	-	627	-	-	627
Náklady na reštrukturalizáciu	-	22	-	106	128
Výsledok pred zdanením	1 078	639	- 515	- 559	643
Aktíva	119 392	210 768	27 005	123 271	480 436
Pasíva	141 396	223 776	20 203	95 061	480 436
Účtovné hodnoty spoločností ocenených at- Equity	9	170	1	-	180
Priemerné viazané vlastné imanie¹	4 122	11 600	3 308	4 156	23 186
Operatívny výnos vlastného imania, (%)	26,1	11,1	- 15,6	-	6,0
Nákladová kvóta v operatívnom obchode (%)	75,2	66,9	60,4	-	75,5

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 152 nasl.).

² Priemerný tvrdý jadrový kapitál (CET1) pri plnom použití predpisov Bazilej 3. Úprava v oblasti Ostatné a konsolidácia.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Mil.€	2017			2016 ¹		
	Ostatné	Konsolidácia	Ostatné a konsolidácia	Ostatné	Konsolidácia	Ostatné a konsolidácia
Úrokový prebytok	-89	23	-66	-87	22	-66
Výnosy z dividend	58	-	58	72	-	72
Riziková prevencia v úverových obchodoch	4	0	4	3	0	3
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	-11	18	6	77	-151	-74
Provizny prebytok	-34	-4	-38	-23	-4	-27
Výsledok z finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	-53	10	-44	-276	43	-233
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-49	-	-49	-20	-	-20
Výsledok finančnej činnosti	109	-1	109	121	-35	85
Výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	-0	-	-0	-0	-0	-0
Ostatný výsledok	217	-16	201	191	-8	184
Výnosy pred rizikovou prevenciou	148	30	177	55	-133	-78
Výnosy po rizikovej prevencii	152	30	181	57	-133	-76
Administratívne náklady	314	-29	285	400	-23	377
Operatívny výsledok	-163	59	-104	-343	-110	-453
Zníženie goodwillu a ostatných nehnuteľných aktív	-	-	-	-	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	808	-	808	100	6	106
Výsledok pred zdanením	-970	59	-911	-443	-116	-559
Aktíva	126 403	407	126 810	123 001	270	123 271
Pasíva	84 340	283	84 623	94 920	141	95 061

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 152 nasl.).

V oblasti Konsolidácia sú zobrazené skutočnosti týkajúce sa konsolidácie a prevodu výsledkov segmentov a oblasti Ostatné do koncernovej závierky. Okrem iného sa zobrazujú nasledovné skutočnosti:

- oceňovacie efekty z použitia Hedge Accountings podľa IAS 39 na celobankové transakcie sú zobrazené v oblasti Konsolidácia
- ekvivalent vstupnej dane priradený do segmentu Corporates & Markets z transakcií v rámci úrokového prebytku bude eliminovaný v rámci Konsolidácie
- výsledky ocenenia vlastných dlhopisov, ktoré vznikli v segmentoch, budú eliminované v rámci Konsolidácie
- tu sa takisto vykazujú ostatné efekty konsolidácie súvisiace s internými skutočnosťami.

Z priradenia hodnôt so segmentov podľa príslušného sídla filiálky alebo koncernovej spoločnosti vyplýva nasledovné rozdelenie (geografické trhy):

2017 Mil. €	Nemecko	Európa bez Nemecka	Amerika	Ázia	Ostatné	Celkom
Úrokový prebytok	2 524	1 536	8	133	–	4 201
Výnosy z dividend	105	1	0	0	–	106
Riziková prevencia v úverových obchodoch	– 552	– 230	– 5	6	–	– 781
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	– 48	– 28	0	–	–	– 76
Provizny prebytok	2 619	500	38	21	–	3 178
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou	696	284	50	63	–	1 092
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	– 75	– 14	3	– 0	–	– 86
Výsledok finančnej činnosti	237	22	–	–	–	259
Výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	18	0	5	–	–	23
Ostatný výsledok	469	– 14	13	– 2	–	465
Výnosy pred rizikovou prevenciou	6 545	2 287	117	214	–	9 163
Výnosy po rizikovej prevencii	5 993	2 057	112	220	–	8 382
Administratívne náklady	5 490	1 317	113	159	–	7 079
Operatívny výsledok	503	740	– 1	61	–	1 303
Rizikové aktíva na úverové riziká (phase-in)	85 059	45 927	3 631	2 870	–	137 486

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

2016 ¹ Mil. €	Nemecko	Európa bez Nemecka	Amerika	Ázia	Ostatné	Celkom
Úrokový prebytok	2 750	1 318	-22	120	-	4 165
Výnosy z dividend	157	5	1	0	-	164
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-684	-208	9	-16	-	-900
Ostatný výsledok z realizácie a ocenenia	57	-19	2	-	-	40
Provízny prebytok	2 666	477	44	24	-	3 212
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenovaných aktuálnou hodnotou	259	528	94	138	-	1 019
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-46	8	1	-0	-	-37
Výsledok finančnej činnosti	275	113	3	2	-	393
Výsledok spoločností oceňovaných at- Equity	141	5	4	-	-	150
Ostatný výsledok	212	81	2	-3	-	293
Výnosy pred rizikovou prevenciou	6 472	2 517	131	280	-	9 399
Výnosy po rizikovej prevencii	5 788	2 308	140	263	-	8 499
Administratívne náklady	5 531	1 284	133	152	-	7 100
Operatívny výsledok	257	1 025	6	111	-	1 399
Rizikové aktíva na úverové riziká (phase- in)	91 460	47 006	4 742	3 672	-	146 880

¹ Úprava údajov za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 152 nasl.).

Z výnosov pred rizikovou prevenciou v Európe pripadá ca. 37 % na naše jednotky vo Veľkej Británii (predchádzajúci rok: 35 %), 46 % na naše jednotky v Poľsku (predchádzajúci rok: 40 %) a 6 % na naše jednotky v Luxembursku (predchádzajúci rok: 15 %). Namiesto dlhodobého majetku vykazujeme rizikové aktíva pre úverové riziká (phase-in).

V súlade s IFRS 8.32 sa Commerzbank rozhodla, že nebude celkové výnosy koncernu Commerzbank členiť podľa produktov a služieb. Tieto informácie nevyplývajú z interného riadenia ani z manažérskeho výkazníctva.

Ostatné vysvetlivky

Bilančné a regulačné vlastné imanie

(58) Zloženie vlastného imania podľa IFRS

Upísané imanie

Upísané imanie (základné imanie) spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft pozostáva z kusových akcií (bez menovitej hodnoty) s kalkulačnou hodnotou 1,00 Eur. Akcie znejú na majiteľa. Nákupy a predaje vlastných akcií sú s kalkulačnou hodnotou 1,00 Eur započítané na upísané imanie. Upísané imanie bolo vo výške 1

252 mil. Eur, nakoľko banka k 31. 12. 2017 nevlastnila vlastné akcie. Prednostné práva alebo obmedzenia súvisiace s výplatou dividend v Commerzbank Aktiengesellschaft neexistujú. Všetky vydané akcie boli splatené v plnej výške.

Podmienečné imanie

Podmienečné imanie je určené na vydávanie zameniteľných a opčných práv k dlhopisom ako aj pôžitkovým právam spojeným s právom na zámenu alebo opčným právom. Vývoj podmienečného imania bol nasledovný:

Mil. €	Podmienečné imanie 1.1.2017	Prírastky	Prepadnutie/ spotreba	Zrušenie podľa stanov	Podmienečné imanie 31.12.2017	Z toho:	
						Obsadené podmienečné imanie	Ešte dostupné podmienečné imanie
Zameniteľné / opčné obligácie / pôžitkové práva	569	-	-	-	569	-	569
Celkom	569	-	-	-	569	-	569

Základné imanie spoločnosti bolo na základe uznesenia Valného zhromaždenia z 30. apríla 2015 podmienečne zvýšené o najviac 569 253 470,00 Eur, s rozdelením na najviac 569 253 470 kusových akcií znejúcich na majiteľa (podmienečné imanie 2015 podľa § 4 ods. 4 Stanov). Podmienečné zvýšenie imania bude vykonané len v rozsahu, v akom majitelia príp. veritelia zameniteľných dlhopisov alebo zameniteľných pôžitkových listov alebo opčných listov zo zameniteľných dlhopisov alebo zameniteľných pôžitkových listov, ktoré spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft alebo priame alebo nepriame väčšinové účastinné spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach) na základe poverenia udeľného na Valnom zhromaždení zo dňa 30. apríla 2015 (poverenie 2015) vydajú alebo budú garantovať, využijú svoje právo na záme-

nu alebo opciu alebo splnia svoje povinnosti súvisiace so zámenou alebo opciou a ak nebudú zvolené iné formy plnenia. Nové akcie sa vydávajú za ceny opcie alebo zámeny, ktoré budú stanovené podľa poverenia 2015. Nové akcie sa od začiatku obchodného roka, v ktorom vzniknú pri využití práva na zámenu alebo opciu príp. po splnení príslušných povinností súvisiacich so zámenou alebo opciou, podieľajú na zisku; ak je to zo zákona prístupné, môže predstavenstvo so súhlasom Dozornej rady rozhodnúť o podieľaní sa nových akcií na zisku odchyľujúc sa od predpisov § 60 ods. 2 Zákona o akciových spoločnostiach, aj s ohľadom na už ukončený obchodný rok.

Predstavenstvo je oprávnené stanoviť ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho vykonania.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Povolené imanie

Dátum prijatia rozhodnutia	Pôvodná čiastka mil. €	Spotrebované v predchádzajúcich rokoch na zvýšenie imania mil. €	Spotrebované v roku 2017 na zvýšenie imania mil. €	Zrušenie podľa stanov Mil. €	Zostávajúca čiastka Mil. €	Obmedzenie platnosti
30.04.2015	569	–	–	–	569	29.04.2020
Celkom	569	–	–	–	569	

Podmienky pre zvýšenie imania z povoleného imania vyplývajú do 31. 12. 2015 zo Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft, stav k 24. júnu 2015.

Predstavenstvo je oprávnené navýšiť základné imanie spoločnosti do 29. apríla 2020 so súhlasom Dozornej rady vydaním nových kusových akcií oproti hotovostným alebo vecným vkladom, a to jednorazovo alebo opakovane, najviac o 569 253 470,00 Eur (povolený kapitál 2015 podľa § 4 ods. 3 Stanov). Pritom musí byť akcionárom udelené právo na odber; zákonné právo na odber môže byť udelené aj tak, že nové akcie prevezme úverová inštitúcia alebo konzorcium úverových inštitúcií so záväzkom, že ich ponúknú na odber akcionárom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Predstavenstvo je však oprávnené vylúčiť právo na odber so súhlasom Dozornej rady v nasledovných prípadoch:

- s cieľom vyňať maximálne čiastky z práva na odber;
- v rozsahu, v akom je to potrebné, udeliť majiteľom zameniteľných alebo opčných práv, ktoré vydala alebo vydá spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft alebo priame alebo nepriame väčšinové účastinné spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach), aké by im prislúchalo po využití práva na zámenu alebo opciu alebo po splnení príslušnej povinnosti na zámenu alebo opciu;
- s cieľom vydať zamestnanecké akcie zamestnancom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a priamych alebo nepriamych väčšinových účastinných spoločností Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach);
- s cieľom zvýšiť základné imanie oproti vecným vkladom;
- pri zvyšovaní imania formou hotovostných vkladov, ak emisná cena nových akcií v čase stanovenia nie je podstatne nižšia než burzová cena za akcie spoločnosti s rovnakou štruktúrou. Akcie vydané pri vylúčení práva na odber podľa § 203 ods. 1, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach a na základe tohto obmedzenia nesmú presiahnuť celkovo 10% základného imania spoločnosti v čase účinnosti – alebo ak je táto hodnota nižšia – v čase uplatnenia príslušného obmedzenia. Maximálna hranica 10% základného imania sa znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie vlastné

akcie spoločnosti, ktoré budú predané počas platnosti povoleného kapitálu 2011 pri vylúčení práva akcionárov na odber podľa § 71 ods. 1 bod 8 veta 5, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach. Maximálna hranica sa ďalej znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie akcie, ktoré budú vydané za účelom uplatnenia opčných a zameniteľných dlhopisov s právom na opciu a zámenu alebo s povinnosťou na využitie opcie alebo zámeny, ak budú tieto dlhopisy vydané počas platnosti povoleného kapitálu 2015 pri vylúčení práva na odber pri uplatnení § 186 ods. 3 veta 4 Zákona o akciových spoločnostiach.

Pomerná čiastka zo základného imania pripadajúca na akcie, ktoré sa vydávajú pri vylúčení odberového práva akcionárov oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie celkovo presiahnuť 20% základného imania existujúceho v momente vydania rozhodnutia Valného zhromaždenia. Na to musia byť započítané akcie, ktoré sú počas platnosti tohto poverenia vydané alebo predané v rámci iného poverenia pri vylúčení odberového práva alebo na ktoré sa vzťahujú finančné nástroje s právami alebo povinnosťami súvisiacimi s opciami alebo zámenu, ktoré boli počas platnosti tohto poverenia vydané v rámci iného poverenia pri vylúčení odberového práva. Ak budú akcie pri vylúčení odberového práva vydané členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo iných spoločností v rámci koncernu v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie pomerná časť základného imania pripadajúca na akcie presiahnuť 20% základného imania existujúceho v momente vydania rozhodnutia Valného zhromaždenia. Na to musia byť započítané akcie, ktoré sú počas platnosti tohto poverenia vydané alebo predané v rámci iného poverenia pri vylúčení odberového práva členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo iných spoločností v rámci koncernu v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach. Predstavenstvo je oprávnené stanoviť ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho vykonania.

Dozorná rada je oprávnená pozmeniť § 4 Stanov podľa príslušného využitia povoleného imania 2015 alebo tieto ustanovenia pozmeniť po uplynutí doby poverenia.

(59) Regulačné požiadavky na vlastné imanie

Nariadenie CRD-IV (Capital Requirements Directive IV), Capital Requirements Regulation (CRR) – európske nariadenie, ktoré na rozdiel od Nariadenia CRD-IV má priamy právny účinok na všetky európske banky – ako aj Nariadenie SSM (Nariadenie (EÚ) č. 1024/2013 Rady z 15. 10. 2013 o prenose osobitných úloh súvisiacich s dohľadom nad úverovými inštitúciami na Európsku centrálnu banku) obsahujú podstatné podmienky pre dodržiavanie predpísaných regulačných minimálnych kapitálových kvót pri zohľadnení platobnej spôsobilosti. V národných právnych poriadkoch sú doplnené ďalšími právnymi predpismi v Zákone o úverovaní, Nariadení o platobnej spôsobilosti ako aj ďalších kodifikáciách. Okrem toho by mali tzv. Implementing Technical Standards (ITS) a Regulatory Technical Standards (RTS) viesť k transparentnému vysvetleniu komplexných súvislostí. Nové pravidlá z roka 20174 znižujú možnosti započítania položiek v rámci kapitálu podľa pravidiel bankového dohľadu, zabezpečujú dodatočné kapitálové zrážky, zvyšujú požiadavky na kapitál a kladú aj vyššie požiadavky na minimálnu kapitálovú vybavenosť bánk.

Isté časti týchto regulačných zmien podliehajú prechodným ustanoveniam (phase-in), aby sa všetky tieto požiadavky nestali účinnými v jeden deň.

Tzv. „tvrdý jadrový kapitál“ (Common Equity Tier 1, CET 1) pozostáva z upísaného imania, rezerv a podielov bez možnosti kontroly. Úpravy sú založené okrem iného na zohľadňovaní položiek ako je goodwill, nehnuteľný majetok, zrážky pre nedostatočne opatrené ocenenie aktív, podkapitalizácia vyplývajúca z porovnania „očakávaných strát“ a vytvorenej rizikovej prevencie ako aj z opravy aktívne prevedených strát. Pri započítaní tzv. dodatočných súčastí jadrového kapitálu (Additional Tier 1, AT 1), ktoré môžu obsahovať druhoradé dlhové nástroje s istými podmienkami, sa vypočíta jadrový kapitál (Tier 1). Do doplnkového kapitálu ďalej patria druhoradé dlhové nástroje, ktoré nie sú započítateľné ako dodatočný jadrový kapitál. Výška možnosti započítania týchto súčastí vlastného imania bola ďalej znížená. V dôsledku bolo možné tieto súčasti doplnkového kapitálu v predchádzajúcich piatich rokoch zohľadňovať len pri lineárnej amortizácii.

Kapitálový manažment Commerzbank má tieto ciele:

- dodržiavanie zákonnej požiadavky na minimálny kapitál na úrovni koncernu ako aj vo všetkých koncernových spoločnostiach,
- zabezpečenie splnenia plánovanej kapitálovej kvóty pri zohľadnení nových požiadaviek Európskej bankovej autority
- poskytnutie dostatočného priestoru na zabezpečenie schopnosti banky konať kedykoľvek
- strategické priradenie jadrového kapitálu k segmentom a oblastiam za účelom využívania rastových príležitostí.

V dôsledku krízy na finančných trhoch sa význam primeraného jadrového kapitálu bánk dostal do centra pozornosti verejnosti. Jadrový kapitál predstavoval pre Commerzbank vždy dôležitú riadiacu veličinu. V tejto oblasti sú nároky banky na kapitálové kvóty podstatne vyššie než zákonné požiadavky na minimálny kapitál. Pri stanovovaní požadovaných interných kapitálových kvót zohrávajú dôležitú rolu okrem schopnosti banky niesť riziká aj očakávania trhu. Z tohto dôvodu definovala Commerzbank minimálne kvóty pre regulatívny kapitál.

Alokácia jadrového kapitálu prebieha v rámci pravidelne sa opakujúceho procesu, pri ktorom sa zohľadňuje strategická orientácia banky, ziskové možnosti nových obchodov v rámci hlavných činností banky ako aj schopnosť banky niesť riziká.

Všetky kapitálové opatrenia navrhuje centrálny výbor banky poverený Valným zhromaždením a schvaľuje predstavenstvo spoločnosti. V predchádzajúcom roku Commerzbank dodržala zákonné požiadavky na vlastné imanie ako aj požiadavky Európskej centrálnej banky a Európskej bankovej autority. Všetky navrhované nové pravidlá ešte podliehajú neustálym zmenám. Z oznámených ITS a RTS neboli ešte veľké časti realizované. Podľa toho všetky výpočty rizikových aktív a kvót zodpovedajú aktuálnu chápaniu povinných pravidiel zo strany Commerzbank. Pri pro-forma výpočte za účelom úplného splnenia požiadaviek podľa CRR (Fully Loaded) sa nezohľadňujú prechodné ustanovenia.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené zloženie vlastného imania koncernu Commerzbank, a to okrem fázy phase-in (skutočná hodnota) aj Fully-Loaded. Prevodný výpočet vykázaného súvahového kapitálu koncernu ku kapitálu vykázanému podľa pravidiel je už obsiahnuté.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Položka Mil. €	31.12.2017 Phase-in	31.12.2016 Phase-in	31.12.2017 Fully phased-in	31.12.2016 Fully phased-in
Vlastné imanie podľa súvahy	30 041	29 640	30 041	29 640
Efekt z Debit Valuation Adjustments	-86	-177	-108	-295
Oprava rezervy na nové ocenenie	114	313	-	-
Oprava rezervy z Cash Flow Hedges	54	97	54	97
Oprava k phase-in (IAS 19)	260	578	-	-
Oprava podielov bez možnosti kontroly (menšinové podiely)	-421	-258	-495	-426
Hodnota firmy	-1 507	-1 496	-1 507	-1 496
Nehnutelný majetok	-1 381	-1 206	-1 381	-1 206
Aktívny prebytok plánovaného majetku	-257	-231	-322	-385
Latentné nároky na dane z výnosov z prevody strát	-566	-297	-707	-494
Nedostatočná kapitalizácia z očakávaných strát (Shortfall)	-608	-420	-676	-525
Prudential Valuation	-264	-367	-264	-367
Priame, nie priame a syntetické položky nástroja v rámci vlastných nástrojov tvrdého jadrového kapitálu	-49	-33	-60	-51
Položky prvotných strát zo zaknihovaní (First Loss)	-213	-301	-213	-301
Riziká z predchádzajúcich výkonov	-	-1	-	-1
Odpočít vyúčtovaných súčastí z dodatočného jadrového kapitálu (AT 1)	647	1 066	-	-
Latentné nároky na dane z výnosov z dočasných rozdielov, ktoré presahujú hraničnú hodnotu 10%	-110	-166	-278	-548
Vymedzenia dividend	-	-	-	-
Ostatné a zaokrúhlenia	-47	-247	-45	-247
Tvrдый jadrový kapitál (CET 1)¹	25 607	26 494	24 039	23 395
Dodatočný jadrový kapitál (AT 1)	378	-	-	-
Jadrový kapitál (Tier 1)¹	25 985	26 494	24 039	23 395
Doplnkový kapitál (Tier 2)	5 404	5 677	5 808	5 691
Vlastné imanie¹	31 389	32 171	29 847	29 086
Vážené rizikové aktíva	171 369	190 527	171 019	189 848
z toho: úverové riziko	137 486	146 880	137 136	146 201
z toho: trhové riziko ²	12 842	19 768	12 842	19 768
z toho: prevádzkové riziko	21 041	23 879	21 041	23 879
Kvóta tvrdého jadrového kapitálu (CET-1-Ratio, %)	14,9 %	13,9 %	14,1 %	12,3 %
Kvóta jadrového kapitálu (T 1-Ratio, %)	15,2 %	13,9 %	14,1 %	12,3 %
Kvóta vlastného imania (%)	18,3 %	16,9 %	17,5 %	15,3 %

¹ Údaje zahŕňajú výsledok koncernu priraditeľný k akcionárom Commerzbank a započítateľný podľa regulačných požiadaviek.

² K 31. decembru 2017 presahuje pôvodný stav dodatočného jadrového kapitálu započítateľný podľa prechodných ustanovení príslušné pripadajúce odpočítateľné položky.

³ Realokácia vykazovania rizík likvidácie vo výške 12 miliónov Eur z trhových rizík do úverových rizík k 31. decembru 2016.

⁴ Vrátane rizík úpravy pre ocenenie úverov (tzv. Credit Valuation Adjustment Risk).

V tabuľke je zobrazený prevod bilančného vlastného imania na regulačný tvrdý jadrový kapitál (CET 1) ako aj ďalšie komponenty jadrového kapitálu a regulačného vlastného imania. Podstatné zmeny oproti 31. decembru 2016 sa vykonávajú v rámci imania

Phase-in a sú poznačené dopadmi z prechodných pravidiel Bazilej 3.

Nárast kapitálových kvót oproti koncu predchádzajúceho roka vyplýva predovšetkým zo zníženia vážených rizikových aktív.

(60) Kvóta zadĺženia

V rámci CRD IV/CRR bola zavedená kvóta zadĺženia (Leverage Ratio) ako nový nástroj a indikátor na kvantifikáciu rizika nadmerného zadĺženia. Leverage Ratio dáva jadrový kapitál (kapitál Tier-1) do pomeru k Leverage Exposure, ktoré pozostáva z nerizikových aktív a mimosúvahových položiek. Pri započítaní derivátov, obchodov s cennými papiermi a mimosúvahových položiek sa používajú podmienky dohľadových orgánov. Výpočet Leverage Ratio ku koncu obchodného roka 2016 bola realizovaná na základe úpravy CRR pozmenenej v januári 2015. Leverage Ratio ako ukazovateľ, ktorý nie je citlivý na riziko, predstavuje doplnkový ukazovateľ ku kapitálovému krytiu, ktoré je založené na rizikách.

Zamedzenie rizika nadmerného zadĺženia tvorí integrálnu súčasť riadenia súvahy koncernu Commerzbank. Na výpočet, riadenie a sledovanie Leverage Ratio podľa požiadaviek CRD-IV-/CRR vytvorila Commerzbank kvantitatívne a kvalitatívne rámcové podmienky.

Za kvantifikáciu Leverage Ratio na základe regulačných požiadaviek a štvrtročné vykazovanie zodpovedá Group Finance.

Na riadenie Leverage Ratio zaviedla Commerzbank internú cieľovú kvótu ako doplnkový ukazovateľ ku kapitálovým ukazovateľom založeným na rizikách. Segmenty sú prostredníctvom špecifických základných hodnôt ich Exposure aktívne zapojené do riadenia Leverage Ratio.

Vývoj špecifických hodnôt Leverage-Ratio-Exposure v porovnaní so základnými hodnotami sa sleduje v rámci mesačného monitoringu. V tejto súvislosti poskytuje Group Finance centrálnemu výboru Asset Liability Committee (ALCO) a predstavenstvu pravidelne informácie o výške Leverage Ratio a angažovanosti segmentov ako aj hlavných hnacích silách a ich zmene.

Okrem ex-post analýz Leverage Ratio sa v rámci interného plánovacieho procesu banky (MYP) zohľadňuje aj budúci vývoj tohto ukazovateľa ako aj Leverage-Ratio-Exposure a pravidelne sa preveruje v rámci každoročnej prognózy.

Podstatné rozhodnutia o riadení a sledovaní Leverage Ratio prijíma výbor ALCO a následne ich potvrdzuje predstavenstvo.

Súhrnné porovnanie bilančných aktív a mernej veličiny celkových rizík pre kvótu zadĺženia		Zohľadnené hodnoty
Mil. €		31.12.2017
Bilančná suma podľa zverejnenej (koncernovej) závierky		452 493
Úprava s ohľadom na podiely, ktoré sú za účelom bilancovania konsolidované, avšak ktoré nepatria do konsolidačného okruhu		- 170
(Úpravy týkajúce sa aktív, ktoré sa podľa platných účtovných predpisov vykazujú v súvahe, ale ktoré nie sú zohľadňované v mernej veličine celkových rizík podľa čl. 429 (13) Nariadenia (EU) č. 575/2013)		-
Úpravy týkajúce sa derivatívnych finančných nástrojov		- 33 141
Úpravy týkajúce sa obchodov na financovanie cenných papierov (SFT)		2 124
Úpravy týkajúce sa mimosúvahových položiek (t.j. transformácia mimosúvahových položiek do úverových ekvivalentov)		51 721
(Úpravy týkajúce sa rizikových položiek z medzibankových pohľadávok, ktoré nie sú zohľadňované v mernej veličine celkových rizík podľa čl. 429 (7) Nariadenia (EU) č. 575/2013)		-
(Úpravy týkajúce sa rizikových položiek, ktoré nie sú zohľadňované v mernej veličine celkových rizík podľa čl. 429 (14) Nariadenia (EU) č. 575/2013)		-
Ostatné úpravy		
Phase-in		- 1 710
Fully phased-in		- 2 536
Merná veličina celkových rizík ku kvóte zadĺženia		
Phase-in		471 317
Fully phased-in		470 491

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Jednotná schéma zverejňovania pre kvótu zadĺženia	Merná veličina rizika kvóty zadĺženia CRR
Mil. €	31.12.2017
Súvahové rizikové položky (okrem derivátov a obchodov na financovanie cenných papierov (SFT))	
Súvahové položky (okrem derivátov a obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a poručníckeho majetku, avšak vrátane zábezpek)	382 190
(majetok, ktorý sa odpočítava na určenie tvrdého jadrového kapitálu)	
Phase-in	- 4 262
Fully phased-in	- 5 088
Súvahové rizikové položky celkom (okrem derivátov a obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a poručníckeho majetku)	
Phase-in	377 928
Fully phased-in	377 102
Derivatívne rizikové položky	
Náklady na obstaranie všetkých derivatívnych obchodov (t.j. očistené o započítateľné vklady a doplnkové úhrady)	9 095
Prirážky k potenciálnej budúcej obstarávacej hodnote (PFE) s ohľadom na všetky derivatívne obchody (metóda trhovej hodnoty („mark-to-market method“))	20 951
Riziková položka podľa metódy pôvodného rizika („Original Exposure Method“)	-
Prípočítateľná čiastka k poskytnutým zábezpekám na derivatívne obchody, ak sa tieto podľa platných účtovných predpisov odpočítavajú od bilančných aktív	-
(odpočet pri uhradených doplatkoch v rámci derivatívnych obchodov)	- 15 196
(vyčlenené rizikové položky za obchody účtované prostredníctvom kvalifikovaného centrálného účastníka (QCCP))	- 2 303
Očistená efektívna nominálna hodnota upísaných úverových derivátov	17 681
(Očistené započítané hodnoty efektívnej nominálnej hodnoty a odpočty za vystavené úverové deriváty)	- 14 123
Derivatívne rizikové položky spolu	16 105

Jednotná schéma zverejňovania pre kvótu zadlženia (pokračovanie)		Merná veličina rizika kvóty zadlženia CRR
Mil. €		31.12.2017
Rizikové položky z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT)		
Hrubé aktíva z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT; bez uznania nettingu), po očistení obchodov účtovaných ako predaj		37 253
(započítané čiastky hotovostných záväzkov a pohľadávok z hrubých aktív z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT))		- 13 814
Položka označujúca riziko výpadku protistrany pre aktíva SFT		2 124
Výnimka pre obchody na financovanie cenných papierov (SFT): Položky týkajúce sa rizika výpadku protistrán podľa čl. 429b (4) a čl. 222 Nariadenia (EU) č. 575/2013		-
Rizikové položky z obchodov realizovaných ako agent		-
(vyčlenené rizikové položky z obchodov na financovanie cenných papierov účtovaných pre klientov prostredníctvom kvalifikovanej centrálnej protistrany (QCCP))		-
Rizikové položky z obchodov na financovanie cenných papierov celkom		25 563
Ostatné mimosúvahové rizikové položky		
Mimosúvahové rizikové položky v hrubej nominálnej hodnote		170 293
(Úpravy pre prepočet na čiastky zodpovedajúce úverom)		- 118 572
Ostatné mimosúvahové rizikové položky spolu		51 721
Vylúčené rizikové položky podľa čl. 429 (7) a (14) CRR (v súvahe a mimo súvahy)		
(Oslobodenie interných rizikových položiek (individuálna úroveň) podľa čl. 429 (7) Nariadenia (EU) č. 575/2013 (v súvahe a mimo súvahy))		-
(Rizikové položky, okrem položiek podľa čl. 429 (14) Nariadenia (EU) č. 575/2013 (v súvahe a mimo súvahy))		-
Vlastné imanie a celkové rizikové položky		
Jadrový kapitál		
Phase-in		25 985
Fully phased-in		24 039
Merná veličina celkových rizík ku kvóte zadlženia		
Phase-in		471 317
Fully phased-in		470 491
Kvóta zadlženia		
Phase-in (%)		5,5
Fully phased-in (%)		5,1
Zvolená prechodná úprava a výška vyúčtovaných poručníckych položiek		
Zvolená prechodná úprava pre definíciu kapitálovej mernej veličiny	Phase-in a Fully phased-in	
Phase-in		-
Fully phased-in		-
Hodnota odúčtovaných položiek poručníckeho majetku podľa čl. 429 (13) Nariadenia (EU) č. 575/2013		-

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Členenie súvahových rizikových položiek (bez derivátov, obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a vyčlenených rizikových položiek)	Rizikové položky kvóty zadĺženia CRR
Mil. €	31.12.2017
Súvahové rizikové položky celkom (bez derivátov, obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a vyčlenených rizikových položiek), z toho:	382 190
Rizikové položky z obchodnej knihy	31 264
Rizikové položky z investičnej knihy, z toho:	350 926
Kryté dlhopisy	4 209
Rizikové položky, ktoré sa považujú za rizikové položky voči centrálnym štátom	90 238
Rizikové položky voči regionálnym alebo lokálnym územným celkom, nadnárodným rozvojovým bankám, medzinárodným organizáciám a verejnými miestami, ktoré sa nepovažujú za rizikové položky voči centrálnym štátom	13 896
Inštitúty	23 438
Rizikové položky zabezpečené nehnuteľnosťami	59 718
Rizikové položky z masových obchodov	45 979
Podniky	76 937
Vypadnuté rizikové položky	2 748
Ostatné rizikové položky (napr. podiely, zaknihovania a ostatné aktíva nezávislé od úverov)	33 763

Pri zohľadnení prechodných ustanovení CRR (Phase-in) bola kvóta Leverage Ratio k 31. 12. 2017 na úrovni 5,5 % (k 30. 9. 2017: 5,1%). Kvóta Leverage Ratio bola pri uplatnení prepracovaných podmienok CRR (Fully phased-in) na úrovni 5,1 %, po 4,7 % k 30. 9. 2017.

(61) Liquidity Coverage Ratio

Liquidity Coverage Ratio (LCR) predstavuje regulačne definovanú kvótu minimálnej likvidity, ktorá odzrkadľuje mieru krátkodobej platobnej schopnosti banky v istom vopred danom stresovom scenári. Na základe požiadaviek Bazilejského výboru určila Európska komisia v nariadení Capital Requirements Regulation (CRR) (EU) č. 575/2013 v spojení s delegovaným nariadením č. EU/2015/61 (D-VO) právny základ pre LCR.

Kvóta samotná je definovaná ako kvocient kedykoľvek dostupných vysoko likvidných aktív (HQLA) a čistých odlivov likvidity (NLO) počas obdobia tridsiatich v tejto forme sa od 30. septembra 2016 nahlasuje úradom dohľadu. Podľa CRR musí byť v roku 2017 dodržaná minimálna hodnota LCR na úrovni 80 %, od 1. decembra 2018 musí byť dodržaná minimálna hodnota na úrovni 100 %. Commerzbank zabudovala kvótu LCR do svojho interného modelu rizík v oblasti likvidity a vývoj kvóty LCR pravidelne sleduje.

Na riadenie rizík v oblasti likvidity vytvorila banka indikátory včasného varovania. Tieto indikátory umožňujú banke včas začať s realizáciou vhodných opatrení na udržateľné zabezpečenie finančnej stability. Koncentrácie rizík, najmä v prípade stresových situácií, môžu viesť k zvýšeným odlivom likvidity a tým aj k vyššiemu riziku likvidity. Koncentrácie rizík môžu v prostredí rozloženia rizík likvidity vystupovať v rôznych formách, napríklad s ohľadom na doby platnosti, vysokých jednotlivých veriteľov alebo mien. Na základe

Zlepšenie hodnoty „fully phased-in“ Leverage Ratio je založené na znížení Leverage-Ratio-Exposures pri súčasnom zvýšení započítateľného imania Tier-1 na základe „ustanovení fully phased-in“.

Hodnota Leverage Ratio Exposure k rozhodujúcemu dňu bola na úrovni 471,3 miliárd Eur („phase-in“) príp. 470,5 miliárd Eur „fully phased-in“ – k 30. 9. 2017: 506,8 miliárd Eur „phase-in“ príp. 506,0 miliárd Eur „fully phased-in“.

dôsledného sledovania a podávania informácií je možné včas rozoznať koncentrácie rizík v refinancovaní.

To platí aj pre platobné záväzky v cudzích menách. Okrem toho kontinuálne využívajú diverzifikovaného prístupu banky k zdrojom financovania, predovšetkým vo forme rôznych úložiek klientov a nástrojov kapitálového trhu, pôsobi proti koncentracii.

Commerzbank využíva na centrálnom riadení globálnej likvidity prístup Cash-Pooling. Tento zabezpečuje efektívne využívanie zdrojovej likvidity, a to vo všetkých časových zónach, nakoľko sa vo Frankfurt, Londýne, New Yorku a Singapure nachádzajú jednotky z odboru Group Treasury.

Doplňujúce informácie nájdete v správe o stave koncernu v kapitole „Refinancovanie a likvidita koncernu Commerzbank“.

Nižšie je zobrazený výpočet kvóty LCR pre nasledujúci sledovaný rok.

Za každý štvrťrok sledovaného roka boli vypočítané priemerné hodnoty za posledných 12 mesiacov a sú uvedené v tabuľke nachádzajúcej sa nižšie. Hodnoty sú zaokrúhlené na celé milióny

EUR a sú zobrazené na konsolidovanej báze za celý koncern Commerzbank. Prechodné ustanovenia EBA obmedzujú zverejnenie kvóty v sledovanom roku 2017 na 3. a 4. štvrťrok.

Mil. €		Nevážená celková hodnota (priemer)		Vážená celková hodnota (priemer)	
		30.9.2017	31.12.2017	30.9.2017	31.12.2017
	Počet dátových bodov použitých na výpočet priemerných hodnôt	12	12	12	12
Vysokokvalitné likvidné majetkové hodnoty					
1	Vysokokvalitné likvidné majetkové hodnoty celkom			93 004	95 086
Odliv finančných prostriedkov					
2	vklady súkromných klientov a vklady menších firemných klientov, z toho:	98 744	101 885	6 943	7 043
3	stabilné vklady	64 724	68 617	3 236	3 431
4	menej stabilné vklady	34 013	33 262	3 700	3 606
5	nezabezpečené financovanie veľkoobchodu	107 525	107 061	55 309	54 187
6	prevádzkové vklady (všetky strany) a vklady do siete družstevných bánk	31 909	33 722	7 953	8 405
7	neprevádzkové vklady (všetky strany)	74 184	72 000	45 923	44 442
8	nezabezpečené záväzky	1 432	1 340	1 432	1 340
9	zabezpečené financovanie veľkoobchodu			5 992	5 384
10	dodatočné požiadavky	85 147	85 597	24 998	24 915
11	odliv súvisiaci s derivátmi položkami a ostatnými zabezpečovacími požiadavkami	10 475	10 404	9 871	9 733
12	odliv súvisiaci so stratou financovania na dlhové tituly	306	182	306	182
13	možnosti úverov a likvidity	74 367	75 011	14 821	15 000
14	ostatné zmluvné finančné záväzky	1 786	1 612	902	834
15	ostatné eventuálne záväzky	96 397	98 857	606	688
16	celkový odliv finančných prostriedkov			94 750	93 051
Prísun finančných prostriedkov					
17	Zabezpečené úvery (napr. Reverse Repos)	71 799	69 603	4 597	4 126
18	Prísun vyradených položiek	27 852	27 431	20 352	19 901
19	Ostatné prísuny prostriedkov	3 463	3 232	3 324	3 093
EU-19a	(rozdiel medzi celkovými váženými prísunmi a celkovými váženými odlivmi z transakcií v tretích krajinách, v ktorých existujú obmedzenia transakcií alebo ktoré znejú na nekonvertovateľné meny)				
EU-19b	(prísun prebytkov z prepojenej špecializovanej úverovej inštitúcie)				
20	CELKOVÉ PRÍSUNY FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV	103 114	100 267	28 273	27 120
EU-20a	Plne vybraté prísuny				
EU-20b	Prísuny podliehajúce hornej hranici 90 %				
EU-20c	Prísuny podliehajúce hornej hranici 75 %	90 375	89 904	28 273	27 120
21	Likvidná rezerva			93 004	95 086
22	Celkový odliv čistých prostriedkov			66 476	65 931
23	Liquidity Coverage Ratio			140,01 %	144,61 %

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Štvrťročné priemerné hodnoty Commerzbank výrazne presahujú požadovanú minimálnu kvótu na úrovni 80 % v každý rozhodujúci deň. Vo 4. štvrťroku 2017 bola stredná hodnota LCR za posledných 12 sledovaných období na úrovni 144,61 %, čím o 4,6 percentuálneho bodu presiahla hodnotu 3. štvrťroka. Tento nárast bol odôvodnený zvýšením vysoko likvidného majetku na

95 086 miliónov Eur a znížením odlivu likvidity na 93 051 miliónov Eur, ktorý bol čiastočne kompenzovaný znížením prísunu likvidity. Zloženie vysoko likvidného majetku, ktorý je použiteľný v sledovanom období na pokrytie odlivu platobných prostriedkov, je zobrazené nižšie:

Vysoko likvidné aktíva podľa EU/2015/61 (vážená celková hodnota (priemer)) Mil. €	30.9.2017	31.12.2017
Celkom:	93 004	95 086
z toho Level 1	83 591	86 980
z toho Level 2A	7 803	6 695
z toho Level 2B	1 610	1 411

Commerzbank nahlasuje hodnoty LCR dodatočne aj v amerických dolároch, nakoľko sa tento podľa CRR považuje za dôležitú cudziu menu. Okrem toho sa zabezpečuje, aby boli sledované aj riziká v cudzích menách a aby Commerzbank plnila požiadavky na menovú kongruenciu vysoko likvidných aktív a čistých odlivov likvidity.

V rámci výpočtu LCR banka zohľadňuje s ohľadom na derivátne obchody prísun a odliv likvidity za nasledujúcich 30 dní. V prípade štandardizovaných rámcových zmlúv sa odliv a prísun likvidity

vypočítava na čistej báze. Okrem toho banka zohľadňuje ďalšie skutočnosti, ktoré môžu viesť k dodatočným odlivom likvidity. Medzi ne patria dodatočné prísuny prostriedkov v dôsledku zmeny hodnôt poskytnutých zábezpek vo forme cenných papierov a v prípade zhoršenia bonity ako aj dodatočného poskytnutia zábezpek na základe nevyhovujúceho trhového scenára pre derivátne transakcie.

Úverové riziká a úverové straty

(62) Koncentrácia úverových rizík

Koncentrácie rizík výpadku (koncentrácie úverových rizík) môžu vznikáť na základe obchodných vzťahov s jednotlivými dlžníkmi alebo skupinami dlžníkov, ktoré majú celý rad spoločných znakov a ktorých schopnosť splácať dlhy rovnako závisí od zmeny istých ekonomických rámcových podmienok. Okrem získania zábezpek na použitie jednotnej politiky pri prideľovaní úverov banka za úče-

lom minimalizácie úverových rizík uzatvorila celý rad dohôd typu Master Netting Agreements. Tieto dohody predstavujú právo na zúčtovanie nárokov a záväzkov s klientom v prípade výpadku alebo platobnej neschopnosti klienta. Úverové riziká v oblasti pohľadávok mali podľa účtovných hodnôt nasledovný vývoj:

Mil. €	Pôžičky a pohľadávky	
	31.12.2017	31.12.2016
Úverové inštitúcie a klienti v Nemecku	160 844	158 690
úverové inštitúcie	7 260	11 622
Firemní klienti	54 009	55 619
Spracovanie surovín	17 130	17 178
Stavebníctvo	877	894
Obchod	8 661	8 430
Služby a ostatné	27 341	29 117
Súkromní klienti	82 518	71 641
Poskytovatelia finančných služieb	3 807	4 651
Verejné rozpočty	13 251	15 157
Úverové inštitúcie a klienti mimo Nemecka	106 989	115 869
úverové inštitúcie	36 491	45 562
Firemní klienti	39 402	42 624
Súkromní klienti	11 538	11 495
Poskytovatelia finančných služieb	13 832	9 852
Verejné rozpočty	5 726	6 336
Priebežný súčet	267 833	274 559
mínus opravné položky	- 3 125	- 3 729
Celkom	264 708	270 830

Mil. €	Eventuálne záväzky, neodvolateľné úverové prísluby	
	31.12.2017	31.12.2016
Úverové inštitúcie a klienti v Nemecku	53 012	48 786
Úverové inštitúcie a klienti mimo Nemecka	63 239	64 620
Priebežný súčet	116 252	113 406
mínus opravné položky	- 177	- 164
Celkom	116 074	113 243

Účtovné hodnoty týkajúce sa koncentrácie úverových rizík v oblasti pôžičiek a pohľadávok, ako aj v oblasti neodvolateľných úverových príslubov uvedené v predchádzajúcich tabuľkách nie sú predmetom interného riadenia rizík, nakoľko manažment úverových rizík

zohľadňuje aj zábezpeky, pravdepodobnosť výpadku ako aj iné ekonomické faktory. V tomto rozsahu nie sú čiastky reprezentatívne pre skutočné posúdenie koncentrácie úverových rizík v banke.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(63) Maximálne úverové riziko

Maximálna expozícia úverovému riziku – bez zohľadnenia zábezpek alebo iných úverových vylepšení – zodpovedá účtovným hodnotám príslušných bilančných majetkových hodnôt podľa jednotlivých tried, pri neodvolateľných úverových pri sľuboch a fi-

nančných zárukách zodpovedá nominálnym hodnotám. V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené účtovné, prípadne nominálne hodnoty finančných nástrojov, ktoré v sebe nesú potenciálne riziko výpadku:

Mil. €	31.12.2017	31.12.2016	Zmena v %
Finančný majetok– Loans and Receivables	265 712	276 578	- 3,9
Pôžičky a pohľadávky	241 708	246 880	- 2,1
Dlhové nástroje	24 004	29 698	- 19,2
Finančný majetok– Available for Sale	30 661	38 994	- 21,4
Dlhové nástroje	30 661	38 994	- 21,4
Finančný majetok– Fair Value Option	23 393	24 352	- 3,9
Pôžičky a pohľadávky	23 000	23 950	- 4,0
Dlhové nástroje	393	401	- 2,0
Finančný majetok– Held for Trading	52 364	68 220	- 23,2
Pôžičky a pohľadávky	1 080	1 044	3,4
Dlhové nástroje	2 955	4 361	- 32,2
Deriváty	47 783	62 205	- 23,2
Ostatné obchodné aktíva	546	610	- 10,6
Pozitívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov	1 464	2 075	- 29,4
Neodvolateľné úverové prísluby	79 965	78 331	2,1
Finančné záruky	2 024	2 393	- 15,4

Čiastky týkajúce sa maximálneho objemu úverových rizík uvedených v predchádzajúcich tabuľkách nie sú predmetom interného riadenia rizík, nakoľko manažment úverových rizík zohľadňuje aj zábezpeky, pravdepodobnosť výpadku ako aj iné ekonomické fak-

tory (viď kapitolu o rizikách výpadku úverov v správe o stave koncernu). V tomto rozsahu nie sú čiastky reprezentatívne pre skutočné posúdenie koncentrácie úverových rizík v banke.

(64) Zabezpečenie úverov

Pri použití úverových derivátov (napr. Credit Default Swaps, Total Return Swaps, Credit-linked Notes) je možné znížiť príslušný pomer rizika úverového portfólia. Prítom sa môže zabezpečovací účinok úverového derivátov vzťahovať na jednotlivé úvery alebo cenné papiere, ako aj na portfóliá úverov alebo cenných papierov. Poskytnutie zábezpeky je realizované spravidla v rámci syntetického zaknihovania pomocou Credit Default Swaps (CDS) a/alebo Credit-linked Notes (CLN). Tak je možné dosiahnuť 3 podstatné ciele:

- diverzifikáciu rizík (zníženie úverových rizík v portfóliu, najmä masových rizík),
- odľahčenie vlastného imania (na základe prevodu úverových rizík na investorov sa dosiahne zníženie regulačných požiadaviek na vlastné imanie) a

- refinancovanie využívajúce zaknihovanie ako alternatívneho nástroja na obstaranie kapitálu pri použití nekrytých dlhopisov na majiteľa).

Ku koncu obchodného roka 2017 zrealizovala Commerzbank Aktiengesellschaft 4 zaknihovacie transakcie ako prijímateľ zábezpeky.

Zmluvná doba platnosti predstavuje 9 až 10 rokov. Celkovo boli ku koncu decembra 2017 zabezpečené klientske úvery v objeme 6,3 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 6,0 miliárd Eur). Odľahčenie rizikových aktív bolo na úrovni 2,1 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 2,6 miliárd Eur).

Názov transakcie	Prijímateľ zábezpeky	Rok uzatvorenia	Doba transakcie v rokoch	Druh pohľadávky	Objem úveru	Odláhčenie vážených rizikových aktív mil. €
CoSMO Finance III-1 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft	2015	10	klienti – stredné podniky	996	374
CoCo Finance II-2 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft	2015	10	klienti – veľké podniky	1 846	262
CoSMO Finance III-2 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft	2016	10	klienti – stredné podniky	1 987	925
CoCo Finance III-1	Commerzbank Aktiengesellschaft	2017	9	klienti – veľké podniky	1 498	579
Celkom					6 327	2 140

Ostatné údaje

65) Priemerný počet zamestnancov zamestnaných počas obchodného roka

Číselné údaje zahŕňajú zamestnancov na plný ako aj čiastočný úväzok. Tieto čísla nezohľadňujú zamestnancov, ktorí sú v konkerne v procese prípravy na povolanie.

	2017			2016		
	Celkom	muži	ženy	Celkom	muži	ženy
v konkerne	48 289	22 781	25 508	48 944	23 325	25 619
v Nemecku	35 803	17 150	18 653	36 864	17 768	19 096
mimo Nemecka	12 486	5 631	6 855	12 080	5 557	6 523

(66) Vzťahy voči blízkym spoločnostiam a osobám

V rámci bežnej obchodnej činnosti vznikajú medzi Commerzbank Aktiengesellschaft a/alebo jej konsolidovanými spoločnosťami obchodné vzťahy s blízkymi spoločnosťami alebo osobami. Medzi ne patria ovládané, avšak z dôvodu bezvýznamnosti nekonsolidované spoločnosti, spoločnosti oceňované at-Equity, podiely, externí prispievatelia do systému firemného dôchodkového zabezpečenia zamestnancov Commerzbank Aktiengesellschaft, osoby v kľúčových pozíciách a ich príbuzní ako aj týmito osobami ovládané spoločnosti.

Osoby v kľúčových pozíciách sú výhradne členovia predstavenstva a Dozornej rady spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft.

Okrem podielu Spolkového úradu pre stabilizáciu finančného trhu (FMSA), ktorý spravuje Špeciálny fond na stabilizáciu finančného trhu (SoFFin), musia byť zohľadnené ďalšie faktory (okrem iného členstvo v Dozornej rade), ktoré umožňujú rozhodujúci vplyv na Commerzbank Aktiengesellschaft. Podľa toho patrí federálna vláda a spoločnosti kontrolované Spolkovou republikou Nemecko (spolkové orgány) do okruhu blízkych spoločností a osôb podľa IAS 24.

Transakcie s plne nekonsolidovanými dcérskymi spoločnosťami

Aktívne položky oproti plne nekonsolidovaným dcérskym spoločnostiam vo výške 289 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 335 miliónov Eur) obsahovali 31. decembrom 2017 pôžičky a pohľadávky. Pasívna položka v hodnote 201 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 179 miliónov Eur) obsahovala vklady. Výnosy vo výške 46 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 41 miliónov Eur) vyplynuli z úrokových výnosov a nákladov v hodnote 84 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 77 miliónov Eur), predovšetkým z vecných nákladov. V rámci bežných bankových obchodov boli poskytnuté záruky a zábezpeky vo výške 2 milióny Eur (predchádzajúci rok: 2 milióny Eur).

Transakcie so spoločnými podnikmi

V sledovanom roku neboli realizované žiadne transakcie so spoločnými podnikmi. V predchádzajúcom roku sme vykázali výnosy zo spoločných podnikov vo výške 84 miliónov Eur.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Transakcie s pridruženými spoločnosťami

Aktívne položky voči pridruženým spoločnostiam vo výške 12 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 3 519 miliónov Eur) obsahovali k 31. decembru 2017 pôžičky a pohľadávky. Pokles oproti predchádzajúcemu roku súvisí s akvizíciou spoločnosti Commerz Finanz GmbH. V pasívnych položkách vo výške 42 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 64 miliónov Eur) boli obsiahnuté väčšinou vklady. Výnosy vo výške 110 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 257 miliónov Eur) vyplynuli predovšetkým z provízií výnosov, ako aj priebežného výsledku spoločností oceňovaných at-Equity. V rámci bežných bankových činností boli poskytnuté záruky a zábezpeky v rozsahu 54 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 40 miliónov Eur).

Transakcie s ostatnými blízkymi spoločnosťami/osobami

Aktívne položky voči blízkym spoločnostiam/osobám vo výške 121 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 120 miliónov Eur) obsahovali k 31. decembru 2017 pôžičky a pohľadávky a zaknihované dlhové nástroje. V pasívnych položkách vo výške 230 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 211 miliónov Eur) boli obsiahnuté väčšinou vklady. Vklady pripadli predovšetkým na zabezpečovacie inštitúcie nezávislé od spoločnosti. Výnosy vo výške 46 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 6 miliónov Eur) vyplynuli predovšetkým z úrokových výnosov. V rámci bežných bankových činností boli poskytnuté záruky a zábezpeky v rozsahu 1 milión Eur (predchádzajúci rok: 141 miliónov Eur).

Transakcie so štátnymi podnikmi

Koncern Commerzbank realizuje obchody so štátnymi podnikmi a orgánmi v rámci bežnej obchodnej činnosti zásadne za podmienok bežných na trhu. Aktívne spoločnosti voči štátnym podnikom boli zaznamenané vo výške 28 558 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 23 827 miliónov Eur) a k 31. decembru 2017 obsahovali predovšetkým vklady v Nemeckej spolkovej banke v objeme 25 592 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 18 350 miliónov Eur). V pasívnych položkách voči štátnym podnikom vo výške 13 383 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 12 809 miliónov Eur) boli obsiahnuté vklady v objeme 12 550 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 12 614 miliónov Eur). V rámci bežných bankových činností boli štátnym podnikom poskytnuté záruky a zábezpeky v rozsahu vo výške 309 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 310 miliónov Eur).

Transakcie s kľúčovými osobami

Aktívne položky voči kľúčovým osobám vo výške 7 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 8 miliónov Eur) obsahovali k 31. decembru 2017 pôžičky a pohľadávky. Pasívne položky v objeme 5 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 3 milióny Eur) obsahovali vklady osôb na kľúčových pozíciách. Náklady vyplývali z personálnych nákladov vo výške 19 miliónov Eur (predchádzajúci rok: 17 miliónov Eur) ako aj 4 milióny Eur plnenia pri ukončení pracovného pomeru) a obsahovali odmeny pre osoby na kľúčových pozíciách, mzdy zástupcov zamestnancov v dozornej rade zamestnaných v koncerne Commerzbank ako aj dane z pridanej hodnoty vrátené členom dozornej rady.

Pohľadávky voči osobám na kľúčových pozíciách boli rozdelené nasledovne:

	Predstavenstvo		Dozorná rada	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Pohľadávky (tis. €) ¹	3 129	5 001	3 560	2 713
Konečná splatnosť ²	2051	2051	2043	2043
Pásmo použitých úrokových sadzieb (%) ³	0,86 - 2,8	0,86 - 2,8	1,04 - 5,1	1,34 - 5,1

¹ V roku 2017 splatili členovia predstavenstva 153 tis. Eur a členovia dozornej rady 254 tis. Eur.

² Okrem úverov s konečnou splatnosťou boli poskytnuté aj úvery s dobou platnosti „do odvolania“.

³ V jednotlivých prípadoch boli pri prečerpaní predstavenstva účtované úroky do 11,9 % (predchádzajúci rok: 15,0 %) a dozornej rady do 11,4 % (predchádzajúci rok: 15,9 %).

Úvery pre členov predstavenstva a dozornej rady sú zabezpečené podľa podmienok bežných na trhu, v prípade potreby aj pri využití pozemkových dlhov alebo záložných práv

Členovia predstavenstva ani Dozornej rady neboli v sledovanom roku s výnimkou nájomných avalov v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Podrobný popis zásad systému odmeňovania členov predstavenstva ako aj členov dozornej rady a individualizované predstavenie odmeňovania a nákladov na pracovné výkony sa nachádza v

správe o odmeňovaní, ktorá tvorí súčasť správy o stave koncernu (strana 27 nasl.).

Predstavenstvo

V nasledujúcej tabuľke sú odmeny členov predstavenstva vykazované podľa IAS 24.17 ako aj DRS 17 (porovnaj správu o odmeňovaní). Náklady podľa IAS 24 boli zaznamenané podľa príslušných období a podľa predpisov vyplývajúcich z platných štandardov (IAS 19 a IFRS 2). Krátkodobé splatné plnenia zahŕňajú aj ostatné príjmy. Medzi ne patria bežne poskytované vecné plnenia.

Tis. €	2017	2016
Krátkodobo splatné plnenia	6 983	7 320
Plnenia po ukončení pracovného pomeru	3 248	3 099
Ostatné dlhodobé splatné plnenia	1 693	1 324
Plnenia pri príležitosti ukončenia pracovného pomeru	–	4 051
Odmena založená na podieloch	3 503	2 320
Celková odmena podľa IAS 24.17	15 427	18 114
mínus		
Plnenia po ukončení pracovného pomeru	3 248	3 099
Plnenia pri príležitosti ukončenia pracovného pomeru	–	4 051
Oceňovacie a ostatné rozdiely ²	3 502	2 327
Celkové príjmy podľa § 314 ods. 1 bod 6 a strana Obchodného zákonníka	8 677	8 637

¹ Plnenia z titulu ukončenia pracovného pomeru v obchodnom roku 2016 sa dotýkajú Martina Blessinga a Markusa Beumera. Odkazujeme na odsek „Ustanovenia pre prípad ukončenia činnosti v orgánoch banky“ v správe o odmeňovaní 2016.

² Aktuálny systém odmeňovania zahŕňa aj pomerné zisťovanie odmeny založenej na akciách za budúce obchodné roky, ako je to popísané v správe o odmeňovaní.

³ Podľa nového systému odmeňovania sa odmeny poskytujú až v momente vzniku nárokov, čo v obchodných rokoch 2015 a 2016 viedlo k výraznému zníženiu celkových príjmov podľa § 314 ods. 1 bod 6 a strana 1 Obchodného zákonníka, nakoľko tieto príjmy neobsahujú dlhodobé zložky odmeny. Hodnoty za predchádzajúci rok boli upravené.

Aktuálna hodnota penzijných nárokov aktívnych členov predstavenstva bola k 31. decembru 2016 vo výške 21 437 tis. Eur (predchádzajúci rok: 30 027 tis. Eur). Náklady na odpracovanú dobu, ktorá vchádza do výpočtu penzijných rezerv po ukončení pracovných pomerov, boli v obchodnom roku na úrovni 3 248 tis. Eur (predchádzajúci rok: 3 099 tis. Eur). Po odpočítaní prevedeného majetku (plánovaný majetok) boli vykázané rezervy na penzijné záväzky k 31. 12. 2017 za aktívnych členov predstavenstva vo výške 2 408 tis. Eur (predchádzajúci rok: 6 569 tis. Eur). S ohľadom na variabilné odmeny aktívnych členov predstavenstva boli k 31. decembru 2017 vytvorené rezervy vo výške 14 550 tis. Eur (predchádzajúci rok: 13 760 tis. Eur).

Pre členov predstavenstva a bývalých členov predstavenstva alebo ich pozostalých poskytuje banka dôchodkové zabezpečenie,

(67) Schválenie zverejnenia

Predstavenstvo dňa 2. marca 2018 schválilo túto koncernovú závierku pre účely jej odovzdania Dozornej rade. Dozorná rada má úlohu podrobiť túto koncernovú závierku analýze a prehlásiť, či

(68) Kódex o správe a riadení spoločnosti

Naše každoročné prehlásenie k Nemeckému kódexu o správe a riadení spoločností podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach sme odovzdali a pre našich akcionárov je sprístupnené na internete (www.commerzbank.de). Každoročné prehlásenie k Ne-

meckému kódexu o správe a riadení spoločností podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach sme odovzdali aj za spoločnosť comdirect bank Aktiengesellschaft a sprístupnili ho na internete (www.comdirect.de).

Dozorná rada

Odmeňovanie členov dozornej rady je upravené v § 15 Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Členom dozornej rady bola za obchodný rok 2017 vyplatená celková odmena v čistej výške 2 936 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 945 tis. Eur), ktoré sú podľa IAS 24.17 kategorizované ako krátkodobo splatné plnenia.

závierku schvaľuje. Predbežné číselné údaje zo závierky 2017 boli predstavenstvom dňa 5. 2. 2018 schválené na zverejnenie.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(69) Predkladanie správ podľa špecifických požiadaviek krajín

Nižšie uvedené údaje podľa § 26 a Zákona o úverovaní sa vzťahujú na konsolidačný okruh (IFRS) v koncerne Commerzbank. Kapitálový výnos¹ koncernu bol k 31.12.2017 na úrovni 0,06 %. S ohľadom na údaje o predmete činnosti odkazujeme na údaje o vlastníctve podielov (strana 270 nasl.) v elektronickej verzii výročnej správy na internete „Commerzbank > Investor Relations“ (www.commerzbank.de). Údaj o obrate je založený na príslušnej závierke spoločnosti podľa Medzinárodných

účetných štandardov (IFRS) a zahŕňajú výnosy pred rizikovou prevenciou. Výsledok pred zdanením ako aj dane z príjmu a výnosov rovnako pochádzajú z príslušnej ročnej závierky spoločnosti vypracovanej podľa pravidiel IFRS. Údaj o priemernom počte zamestnancov zahŕňa zamestnancov na plný pracovný úväzok ako aj čiastočné úväzky prepočítané na plné pracovné úväzky.

31.12.2017	Obrat	Výsledok pred zdanením	Dane z príjmov a výnosov (Mil. €) ¹	Zamestnanci (počet)
	(mil. €)	(mil. €)		
Nemecko	6 397	- 489	158	32 236
Čína, vrátane Hongkongu a Šanghaja	76	9	12	289
Francúzsko	33	8	3	86
Veľká Británia	843	356	26	990
Luxembursko	144	- 11	- 7	246
Holandsko	14	3	- 3	36
Poľsko	1 078	387	101	6 977
Rusko	42	21	4	141
Singapur	64	- 2	1	381
USA	146	39	- 24	356
Ostatné	272	83	23	697

¹ Daňové kvóty, ktoré sú odlišné od nominálnych daňových sadzieb jednotlivých krajín, vyplývajú z dopadov bilancovania latentných daní (aktivácia príp. opravné položky) a z daní z predchádzajúcich rokov (napr. z rozpustenia príp. vytvorenia daňových rezerv).

31.12.2016	Obrat	Výsledok pred zdanením	Dane z príjmov a výnosov (Mil. €) ¹	Zamestnanci (počet)
	(mil. €)	(mil. €)		
Nemecko	6 280	- 132	261	33 182
Čína, vrátane Hongkongu a Šanghaja	86	14	3	286
Francúzsko	34	12	7	83
Veľká Británia	852	367	137	1 139
Luxembursko	435	261	28	324
Holandsko	12	- 1	- 2	38
Poľsko	1 021	416	96	6 925
Rusko	43	28	8	140
Singapur	99	25	1	386
USA	138	3	- 1	441
Ostatné	246	82	4	703

¹ Daňové kvóty, ktoré sú odlišné od nominálnych daňových sadzieb jednotlivých krajín, vyplývajú z dopadov bilancovania latentných daní (aktivácia príp. opravné položky) a z daní z predchádzajúcich rokov (napr. z rozpustenia príp. vytvorenia daňových rezerv).

(70) Údaje o nekonsolidovaných štruktúrovaných spoločnostiach

Nekonsolidované štruktúrované spoločnosti v koncerne Commerzbank sa vzťahujú na nižšie uvedené druhy transakcií (Cluster):

- **Asset-backed Securities (ABS)**

Pri Asset-backed Securities (ABS) ide o cenné papiere zabezpečené pohľadávkami s cieľom premeniť isté aktíva, spravidla úverové pohľadávky, na pevne úročené a obchodovateľné cenné papiere príp. s cieľom ich zaknihovania. Ako základné hodnoty slúžia napríklad spotrebné úvery (pohľadávky k vozidlám a kreditným kartám), hypotekárne úvery alebo firemné úvery s dobrou bonitou. Financovanie spoločností prebieha prostredníctvom emisie rôznych tranží Asset-backed Securities, pričom investori týchto cenných papierov podliehajú riziku výpadku tejto základnej hodnoty. Commerzbank pritom investuje do tranží ABS s investičným stupňom.

- **CFS Fonds Business**

V zásade sem patria všetky nekonsolidované verejné fondy a ComStage ETFs, ktoré vytvorila spoločnosť Commerz Funds Solutions S. A.. Obchodné aktivity spoločnosti Commerz Funds Solutions S.A. zahŕňajú všetky druhy pasívnych investičných fondov. Okrem ETF sa ponúkajú verejné fondy, ktoré sledujú rozličné stratégie pre európske trhy a isté investičné triedy. ComStage predstavuje obchodnú známku Commerzbank a ide o otvorenú investičnú spoločnosť zaregistrovanú vo forme SICAV, ktorá funguje ako strešný fond pre ComStage ETFs. ComStage ETFs sú vytvorené ako čiastkové fondy podľa luxemburského práva a podliehajú ustanoveniam európskych regulácií pre investičné fondy. ETFs sú na burze obchodované investičné fondy, ktorých cieľom je podľa možnosti presné zobrazenie indexu bez toho, aby mal fond aktívne riadenie portfólia. Commerzbank vlastní podiely jednotlivých verejných fondov, aby zabezpečila likvidný trh príp. podporuje vytvorenie nových fondov s prísunom Seedmoney. Vlastné zaknihovania a zaknihovacia platforma)

Pri vlastných zaknihovaniach Commerzbank ide o zaknihovania True-Sale a syntetické zaknihovania, ktoré sa využívajú v rámci riadenia likvidity, kapitálu a rizikových aktív banky. Financovanie spoločnosti nadobúdajúcich pohľadávky sa realizuje prostredníctvom vydávania rôznych tranží cenných papierov, ktoré sa umiestňujú na kapitálovom trhu. Okrem toho je Commerzbank sponzorom zaknihovacej platformy. Pomocou tohto programu Conduit banka štruktúruje, aranžuje a zaknihováva pohľadávky tretích osôb, ktoré patria do okruhu firemných klientov. Refinancovanie spoločnosti, ktoré realizujú zaknihovanie, sa vykonáva prostredníctvom vydávania cenných papierov so zabezpečením pohľadávok ako aj likvidných liniek. Okrem existujúceho nadmerného zabezpečenia je riziko výpadku pohľadávok kryté prostredníctvom externých poisťok úverov.

- **Hedge Fonds**

Ide o investície v záujme klientov do podielov na hedžových fondoch. Výkony a riziko z týchto podielov sa pomocou Total Return Swaps alebo pomocou certifikátov prevádza za klientov. Commerzbank je tým zaistená a neinvestuje vo vlastnom záujme.

- **Spoločnosti pre lízingové objekty**

S týmito spoločnosťami sa vytvárajú štruktúry pre lízingové koncepcie / koncepcie financovania veľkých zariadení, napríklad nehnuteľností, lietadiel, lodí alebo systémov obnoviteľných energií. Pre každú spoločnosť sa zakladá samostatná spoločnosť, na ktorej sa skupina Commerz-Real podieľa ako väčšinový alebo menšinový spoločník. Tieto spoločnosti majú väčšinou právnu formu spoločnosti s ručením obmedzeným & Co. KG (k.s.). Skupina Commerz-Real ako poskytovateľ finančných služieb neposkytuje týmto spoločnostiam úvery. Tieto poskytujú úverové inštitúcie v rámci alebo mimo koncernu. Medzi hlavné činnosti Commerz Real patrí správa štruktúrovaných spoločností.

- **Private Finance Initiative & Structured Credit Legacy (PFI a SCL)**

Táto skupina zahŕňa položky z bývalého segmentu Portfolio Restructuring Unit (PRU), ktorý bol zodpovedný za vrátenie aktív súvisiacich s investičnými aktivitami, ktoré boli v roku 2009 ukončené. Pozície spravované týmto segmentom obsahovali na začiatku štátom nezabezpečené Asset-backed Securities (ABS), ďalšie štruktúrované úverové produkty, položky z vlastného obchodovania vo firemných a bankových obligáciách ako aj exotické úverové deriváty. Spoločnosti boli financované predovšetkým prostredníctvom emisie rôznych druhov cenných papierov so zabezpečenými pohľadávkami a dlhopisov, pričom investori podliehajú riziku výpadku základnej hodnoty alebo vystavovateľa.

- **Ostatné**

Ide o štruktúrované spoločnosti, ktoré nespádajú do vyššie uvedených skupín. V zásade sem patria všetky nekonsolidované verejné fondy, ktoré vytvorila spoločnosť Commerz Funds Solutions S. A.. Okrem nich sem patria aj transakcie na kapitálovom trhu Structured Capital Markets (SCM) ako aj štruktúrované spoločnosti v súvislosti s obchodmi s úverovými derivátmi. SCM realizuje transakcie pre klientov s obmedzeným prístupom na kapitálové trhy a spája ich s alternatívnymi poskytovateľmi kapitálu. Oblasť Structured Asset Solutions sa sústreďuje na zaknihovanie úverového financovania ako aj krátkodobé lízingové financovanie. Oblasť Structured Finance sa zameriava na štruktúrovanie a realizáciu daňovo efektívneho financovania a investícií pre spoločnosti a finančné inštitúcie. To zahŕňa aj zapojenie alternatívnych poskytovateľov kapitálu mimo bankového sektora. Tieto aktivity sú doplnené štruktúrovaním investičných riešení ako aj underwritingom a nastavením vhodného financovania.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Účtovné hodnoty majetku a dlhov ako aj výnosy a náklady koncernu Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam sú zobrazené v nižšie uvedených tabuľkách. Ďalej sa zobrazuje rozsah nekonsolidovaných štruktúrovaných spoločností ako aj maximálne riziko straty koncernu Commerzbank.

Maximálne riziko straty koncernu Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam vyplýva z bilancovaného majetku a poskytnutých záruk voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam, ktoré k aktuálnemu rozhodujúcemu dňu

neboli vyčerpané. Maximálne riziko straty koncernu Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam zodpovedá aktuálnym účtovným hodnotám týchto položiek po rizikovej prevencii. S ohľadom na úverové prísluby a záruky rozumieme pod maximálnym rizikom straty nominálnu hodnotu príslubu.

Maximálne riziko straty sa vykazuje v brutto číslach, t.j. bez zohľadnenia zábezpek alebo hedžingových aktivít, ktoré existujú za účelom znižovania rizík.

Mil. €	ABS	Vlastné zaknihovania a zaknihovacia platforma	CFS Fonds Business	Hedžingové fondy	Lizingové spoločnosti	PFI a SCL	Ostatné
Majetok k 31.12.2017	7 073	1 380	108	235	458	1 226	223
Finančný majetok– Loans and Receivables	–	1 358	5	0	451	0	84
Finančný majetok– Available for Sale	7 073	17	–	24	4	183	98
Finančný majetok– Held for Trading	–	5	103	211	3	943	40
Ostatný majetok	–	0	–	–	–	100	0
Dlhy k 31.12.2017	–	1 058	24	0	28	0	30
Finančné záväzky – Amortised Cost	–	112	1	–	28	–	2
Finančné záväzky – Held for Trading	–	0	23	–	–	0	28
Ostatné dlhy	–	946	–	0	–	0	0
Výnosy a náklady za obdobie od 1.1. do 31.12.2017							
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	82	–47	–5	–	15	59	5
Provízny prebytok	–	4	0	–	7	0	0
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou							
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	5	–37	618	18	–1	59	–24
Ostatný výsledok	–	–	–	–	–1	30	–
Maximálne riziko straty k 31.12.2017							
Majetok	7 073	1 380	108	235	458	1 226	223
Úverové prísluby	–	2 565	–	–	–	–	106
Záruky	–	16	–	–	0	–	–
Rozsah¹	68 450	5 450	10 634	235	3 003	1 073	40 766

¹ Rozsah štruktúrovaných spoločností v zásade zodpovedá bilančným sumám spoločností. Za Cluster ABS sa vykazuje objem emisií, za Cluster Hedge Fonds ako aj PFI a SCL sa vykazujú podiely, ktoré vlastní Commerzbank.

Mil. €	ABS	Vlastné zaknihovania a zaknihovacia platforma	CFS Fonds Business	Hedžingové fondy	Lízingové spoločnosti	PFI a SCL	Ostatné
Majetok k 31.12.2016	8 664	1 317	440	234	470	1 452	364
Finančný majetok– Loans and Receivables	133	1 063	–	1	460	7	26
Finančný majetok– Available for Sale	8 524	–	282	24	5	347	118
Finančný majetok– Held for Trading	7	254	158	204	4	992	220
Ostatný majetok	–	0	–	5	–	105	–
Dlhy k 31.12.2016	–	1 144	27	0	26	0	92
Finančné záväzky – Amortised Cost	–	72	13	–	26	–	52
Finančné záväzky – Held for Trading	–	0	14	–	–	0	39
Ostatné dlhy	–	1 071	–	0	–	–	0
Výnosy a náklady za obdobie od 1.1. do 31.12.2016							
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	74	– 58	– 5	–	17	125	25
Provizny prebytok	–	3	0	–	9	1	0
Výsledok finančného majetku a záväzkov ocenených aktuálnou hodnotou							
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	7	8	15	– 0	– 1	90	– 45
Ostatný výsledok	–	–	–	–	– 1	13	– 0
Maximálne riziko straty k 31.12.2016							
Majetok	8 664	1 317	440	234	470	1 452	364
Úverové prísluby	–	2 924	–	–	–	–	–
Záruky	–	16	–	–	0	–	–
Rozsah¹	65 714	6 027	9 071	234	3 028	1 452	10 984

¹ Rozsah štruktúrovaných spoločností v zásade zodpovedá bilančným sumám spoločností. Za Cluster ABS sa vykazuje objem emisií, za Cluster Hedge Fonds ako aj PFI a SCL sa vykazujú podiely, ktoré vlastní Commerzbank.

Commerzbank pritom vystupuje ako sponzor štruktúrovaných spoločností, na ktorých nemá podiel. Spoločnosť sa považuje za sponzorovanú, ak

- to Commerzbank iniciovala a/alebo vytvorila štruktúru;
- získala alebo kúpila majetok koncernu Commerzbank;
- získala záruky od koncernu Commerzbank alebo bola koncernom intenzívne ponúkaná na trhu.

K 31. decembru 2017 boli hrubé výnosy koncernu Commerzbank zo sponzorovaných nekonsolidovaných spoločností na úrovni 625 mil.

Eur (predchádzajúci rok: - 32 mil. Eur). Tieto výnosy zahŕňajú predovšetkým obchodné výnosy a pripadajú na Cluster CFS Fonds Business, vrátane ComStage ETFs. Výška výnosov vyplýva z oceňovacích efektov derivátov, ktoré sú na trhu neutralizované príslušnými protichodnými obchodmi.

Účtovné hodnoty majetku koncernu Commerzbank voči sponzorovaným nekonsolidovaným spoločnostiam boli vo výške 2 046 (predchádzajúci rok: 2 553 mil. Eur).

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

(71) Údaje o podstatných podieloch, ktoré nie sú spojené s možnosťou ovládania

Údaje o podstatných podieloch, ktoré nie sú spojené s možnosťou ovládania, sa v členení podľa segmentov nachádzajú nižšie. Pritom zohľadňujeme aj dcérske spoločnosti mBank S.A. a čiastkový koncern comdirect bank.

	mBank S.A., Varšava, Poľsko		comdirect bank, čiastkový koncern, Quickborn, Nemecko	
	31.12.2017	31.12.2016 ²	31.12.2017	31.12.2016 ²
Pripočítateľné k podielom bez možnosti ovládania:				
Kapitál (%)	30,6	30,6	17,7	18,7
Hlasovacie práva (%)	30,6	30,6	17,7	18,7
Výsledok koncernu (mil. €)	63	68	13	17
Vlastné imanie (mil. €)	937	832	113	116
Výplata dividend (mil. €)	–	–	6	11
Majetok ² (mil. €)	9 111	8 875	4 085	3 597
Dlhy ² (mil. €)	8 091	7 989	3 971	3 480
Zisk/strata ² (mil. €)	74	80	13	17
Výsledok ostatných činností ² (mil. €)	–58	–61	5	–4
Celkový výsledok ² (mil. €)	17	19	17	13
Cashflows ² (mil. €)	–159	283	48	174

¹ pred elimináciou interných obchodov v koncerne

² úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 152 nasl.).

(72) Vyhlásenie materskej spoločnosti

Za nižšie uvedené a v koncernovej závierke začlenené dcérske spoločnosti ručí spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft odhľadnuc od politických rizík za to, že splnia svoje zmluvné záväzky.

Obchodné meno	Sídlo
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskva
Commerzbank Brasil S.A. – Banco Múltiplo	São Paulo
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxemburg
CommerzTrust GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerz Markets LLC	New York
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn

(73) Vlastníctvo podielov

Nižšie uvedené údaje uvádzame v koncernovej závierke podľa § 313 ods. 2 Obchodného zákonníka ako aj podľa IFRS 12.10 a IFRS 12.21 ku koncernovej závierke. Údaje o vlastnom imaní a

hospodárskom výsledku pochádzajú z ročných závierok podľa príslušných národných účtovných predpisov. Poznámky pod čiarou a poznámky k nižšie uvedeným tabuľkám sú zhrnuté na konci tejto poznámky.

1. Prepojené spoločnosti**a) Prepojené spoločnosti zahrnuté do koncernovej závierky**

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
ABANTUM Beteiligungs gesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	-2 321	592
ABORONUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	53	3
ABORONUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin KG	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	0,0	85,0	EUR	0	2
ACCOMO Hotel HafenCity GmbH & Co. KG	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	-80	-45
ACCOMO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	26	2
AGUSTO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	25	-1
AHOTELLO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	24	1
ALISSETTA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	24	0
ARINGO GmbH & Co. Geschlossene Investment KG	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	34,3		EUR	10	-136
ARINGO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	25	-1
ASTUTIA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	3 825	-
Atlas Vermögensverwaltungs-gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	269 317	-
AVENTIMOLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	25	-1
BDH Development Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	92 674	-2 117
Bridge Re Limited	Hamilton, Bermuda	SOFDL	100,0		USD	620	-61
CBG Commerz Beteiligungsgesellschaft Holding mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	6 137	-
CBG Commerz Beteiligungskapital GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	49 601	8 136
CERI International Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	15 944	39 934
Coba Vermögensverwaltungs-gesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	26	-
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn, Nemecko	KREDI	82,3		EUR	429 941	69 886
Commerz (East Asia) Limited	Hongkong, Hongkong	SOFDL	100,0		EUR	4 457	123
Commerz Asset Management Asia Pacific Pte Ltd	Singapur, Singapur	SOUNT	100,0		USD	26 725	-281
Commerz Bankenholding Nova GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	982 707	-

c)

a)

a) b)

a) b)

a)

a) b)

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz zmien vlastného kapitálu
146	Výkaz finančných tokov
148	Príloha (Poznámky)
291	Prehlásenie zákonných zástupcov
292	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
Commerz Business Consulting GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	94	– a) b)
Commerz Direktservice GmbH	Duisburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 178	– a)
Commerz Funds Solutions S.A.	Luxemburg, Luxembursko	BETGE	100,0		EUR	7 731	4 637
Commerz Grundbesitz Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	90,0		EUR	15 464	– 858
Commerz Markets LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	197 611	7 565
Commerz Pearl Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	20	0
Commerz Real AG	Eschborn, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	408 394	– a)
Commerz Real Fonds Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	151	– a)
Commerz Real Investmentgesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	21 677	– a)
Commerz Real Kapitalverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	5 000	– a)
Commerz Real Mobilienleasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	5 385	– a)
Commerz Real Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	26	– a)
Commerz Securities Hong Kong Limited	Hongkong, Hongkong	SOFDL	100,0		EUR	10 995	120
Commerz Service-Center Intensive GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	435	– ^{1) a)} b)
Commerz Services Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	15 979	– a) b)
Commerz Systems GmbH	Eschborn, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	6 464	– a) b)
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskau, Rusko	KREDI	100,0		RUB	11 327 339	826 100
Commerzbank Asset Management Asia Ltd.	Singapur, Singapur	SOUNT	100,0		USD	1 892	– 50
Commerzbank Auslandsbanken Holding AG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	183 000	– a) b)
Commerzbank Brasil S.A. - Banco Múltiplo	São Paulo, Brazília	KREDI	100,0		BRL	249 067	– 10 450
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxemburg, Luxembursko	KREDI	100,0		EUR	1 030 739	58 810
Commerzbank Finance 3 Sà.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	SOUNT	100,0		EUR	771	– 19
Commerzbank Finance BV	Amsterdam, Holandsko	SOFDL	100,0		EUR	1 294	– 167
Commerzbank Finance Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	255 319	77 208
Commerzbank Holdings (UK) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	15 764	125
Commerzbank Holdings France	Paríž, Francúzsko	SOFDL	100,0		EUR	75 583	– 4 585
Commerzbank Immobilien- und Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	462 597	– a) b)
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	2 577 604	– a) b)

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odchylujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
Commerzbank Leasing 4 S.e.n.c.	Luxemburg, Luxembursko	SOFDL	100,0		GBP	28	-20
Commerzbank Leasing 5 S.e.n.c.	Luxemburg, Luxembursko	SOFDL	100,0		GBP	93	-17
Commerzbank Leasing 6 Sà.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	SOFDL	100,0		GBP	99	-5
Commerzbank Leasing December (1) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	334	-17
Commerzbank Leasing December (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	681	-105
Commerzbank Leasing Holdings Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	1 028	169
Commerzbank Leasing Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	1 377	21
Commerzbank Leasing March (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	342	16
Commerzbank Leasing September (5) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	261	57
Commerzbank U.S. Finance, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	338	3
Commerzbank Zrt.	Budapešť, Maďarsko	KREDI	100,0		HUF	26 261 000	-434 000
CommerzFactoring GmbH	Mainz, Nemecko	SOFDL	50,1		EUR	1 099	- a)
CommerzVentures Beteiligungs GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	99,4	99,5	EUR	25 106	-858
CommerzVentures GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	28 055	-1 902
ComTS Finance GmbH	Halle (Saale), Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 550	- a) b)
ComTS Kredit GmbH	Duisburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 050	- a) b)
ComTS Logistics GmbH	Magdeburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 550	- a) b)
ComTS Mitte GmbH	Erfurt, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	2 714	- a) b)
ComTS Nord GmbH	Magdeburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 492	- a) b)
ComTS Ost GmbH	Halle (Saale), Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 550	- a) b)
ComTS West GmbH	Hamm, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 256	- a) b)
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Erfurt KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	0,1	0,3	EUR	-2 970	2 670 c)
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Halle Am Markt KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	6,0	7,0	EUR	-1 066	238 c)
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Frankfurt Neue Mainzer Straße KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	94,9		EUR	19 910	6 965 c)
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schwabing KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	8,1	65,0	EUR	-4 327	1 108 c)
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Wuppertal KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	-420	-330

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz zmien vlastného kapitálu
146	Výkaz finančných tokov
148	Príloha (Poznámky)
291	Prehlásenie zákonných zástupcov
292	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
Dresdner Capital LLC I	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	1 790	42
Dresdner Capital LLC IV	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		JPY	18 566	-38
Dresdner Kleinwort Luminary Inc.	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	742 872	105
Dresdner Lateinamerika Aktiengesellschaft	Hamburg, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	32 109	- a) b)
DSB Vermögensverwaltungs-gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	25	- a) b)
Entertainment Asset Holdings C.V.	Amsterdam, Holandsko	SOUNT	58,2		EUR	-151	-26
Entertainment Asset Holdings GP B.V.	Amsterdam, Holandsko	SOUNT	100,0		EUR	0	0
Eschborn Capital LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	7 315	4
European Bank for Financial Services GmbH (ebase)	Aschheim, Nemecko	KREDI	100,0		EUR	26 800	- a)
FABA Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	26	- a) b)
Film Library Holdings LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOUNT	51,0		USD	67 713	4 062
Frega Vermögensverwaltungs-gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	31	8 616
Future Tech Fundusz Inwestycyjny Zamkniety	Varšava, Poľsko	SOFDL	98,0	0,0	PLN	0	0
Garbary Sp. z o.o.	Poznan, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	45 504	-2 177
Greene Elm Trading II LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	14 966	378
Greene Elm Trading V LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	9 652	148
Greene Elm Trading VI LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	11 758	167
Greene Elm Trading VII LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	15 383	0
Gresham Leasing March (2) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	2 511	-27
Kira Vermögensverwaltungs-gesellschaft mbH	Mníchov, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	74 830	- a)
Kommanditgesellschaft „MS CPO ALICANTE“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	18 552	371 b)
Kommanditgesellschaft MS „CPO ANCONA“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	77,2		EUR	21 026	5 645 b)
Kommanditgesellschaft MS „CPO BILBAO“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	17 163	1 871 b)
Kommanditgesellschaft MS „CPO MARSEILLE“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	77,2	77,4	EUR	16 971	4 211 b)
Kommanditgesellschaft MS „CPO PALERMO“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	73,9		EUR	39 478	2 503 b)
Kommanditgesellschaft MS „CPO TOULON“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	17 847	2 359 b)

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odchylujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
Kommanditgesellschaft MS „CPO VALENCIA“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	19 040	1 770 b)
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	115 291	– a) b)
mBank Hipoteczny S.A.	Varšava, Poľsko	KREDI	100,0		PLN	880 277	23 422
mBank S.A.	Varšava, Poľsko	KREDI	69,4		PLN	11 804 464	1 219 339
mCentrum Operacji Sp. z o.o.	Aleksandrów Łódzki, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	33 882	561
MERKUR Grundstücks GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	9 233	– a) b)
mFactoring S.A.	Varšava, Poľsko	SOFDL	100,0		PLN	61 053	11 342
mFinance France S.A.	Paríž, Francúzsko	SOFDL	100,0		EUR	335	195
mFinanse S.A.	Lódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	154 709	135 431
mLeasing Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	SOFDL	100,0		PLN	276 041	56 360
MOLARIS Verwaltungs- und Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	25,0		EUR	5 706	–1 209 c)
NAVIPOS Schiffsbeteiligungsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	35 394	–3 271 b)
NOVELLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	11 176	– a)
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kaiser-Karree KG	Grünwald, Nemecko	SOUNT	85,0	93,0	EUR	5 541	3 977 c)
OnVista Aktiengesellschaft	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	35 020	–1 939
onvista media GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	912	0
REFUGIUM Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	9 362	72
SECUNDO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	5 811	– a)
Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	SOFDL	100,0		PLN	510	31
TOMO Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	22 778	– a) b)
Twins Financing LLC	Dover, Delaware, USA	SOUNT	60,0		USD	1 965	795
Wilmots Leasing AB	Stockholm, Schweden	SOFDL	100,0		SEK	431	–343
Zelos Luxembourg S.C.S.	Luxemburg, Luxembursko	SOFDL	100,0		EUR	–20 081	–5 436

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz zmien vlastného kapitálu
146	Výkaz finančných tokov
148	Príloha (Poznámky)
291	Prehlásenie zákonných zástupcov
292	Výrok audítora

b) Prepojené spoločnosti, ktoré v dôsledku podriadeného významu nie sú zahrnuté do koncernovej závierky

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
1. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
10. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
11. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
12. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
13. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
14. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
14. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin Lindencorso KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	81,4	2)
2. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
2. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Balingen KG	Düsseldorf, Nemecko	75,8	75,9
2. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Heilbronn KG	Düsseldorf, Nemecko	78,1	78,3
3. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
4. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
5. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
6. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
7. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
8. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
9. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABALINGA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABANTITIM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABELASSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABELLANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABODA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACARINA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACCESSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACILIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
ACINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACONITA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		c)
ACRONA Photovoltaik-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Actium Leasobjekt Gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
ACTOSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADAMANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADAMANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Elbphilharmonie KG	Düsseldorf, Nemecko	50,0	
ADELIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADENARA Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADMEO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADMERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADRUGA Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADURAMA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AFORTUNA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
AGALINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AGARBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AGASILA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AHOIH Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AJOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AKERA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALACRITAS Verwaltungs- und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALBELLA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALBOLA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALDINGA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALDULA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALEMONA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALFUTURA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALICANTE NOVA Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
ALIVERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALLATA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	94,0	
ALLORUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALMARENA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALMARENA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0 ^{o)}
ALMONDA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALMURUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALSANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALSANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte RiCö KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALSENNA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALUBRA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALVARA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALVENTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALVINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMALIA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMATA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMENA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMERA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMONEUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMTERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANBANA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANCAVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANCONA NOVA Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
ANDINO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
ANDINO Dritte Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
ANDINO Fünfte Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANDINO Vierte Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANDINO Zweite Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
ANET Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
APTEMUS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARAFINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARAUNA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARBITRIA Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz zmien vlastného kapitálu
146	Výkaz finančných tokov
148	Príloha (Poznámky)
291	Prehlásenie zákonných zástupcov
292	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
AREBA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARIBELLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Ariondaz SAS	Paríž, Francúzsko	100,0	
ARKAMA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARMILLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Arvilla Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARVILLUX S.a.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
ARVINA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASCETO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASERTUNA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASKIBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASSANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASSENTO Photovoltaik-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASSERTA Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASTRADA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	c)
ATUNO Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AURESTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVALERIA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVALERIA Hotel HafenCity GmbH & Co. KG	Hamburg, Nemecko	94,8	94,0
AVANCIA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVERTUM Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVERTUM Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH & Co. Zweite Legacy 600 KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVIO Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVOLO Flugzeugleasinggesellschaft mbH	Karlsruhe, Nemecko	100,0	
AWINTO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
BENE Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	c)
BERGA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG	Grünwald, Nemecko	100,0	19,0
Beteiligungsgesellschaft für Industrie und Handel mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
BILBAO NOVA Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
Blue Amber Fund Management S.A.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
BONITAS Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	c)
BONITAS Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Friedrichshafen KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	51,0 c)
BRE Property Partner Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
CBG Commerz Beteiligungskapital Verwaltungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
CCR Courtage i.L.	Paríž, Francúzsko	100,0	
CFB-Fonds Transfair GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
CG Japan GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CGI Stadtgalerie Schweinfurt Verwaltungs- GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CGI Victoria Square Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
CGI Victoria Square Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
CIMONUSA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
CIV GmbH Beta	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
COLLEGIUM GLASHÜTTEN Zentrum für Kommunikation GmbH	Glashütten, Nemecko	100,0	a)
Commerz Brasil Holding e Servicos Ltda.	São Paulo, Brazília	100,0	
Commerz Building and Management GmbH	Essen, Nemecko	100,0	a)

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
Commerz Equipment Leasing Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerz GOA Realty Associates LLC	Wilmington, Delaware, USA	49,0	50,0 c)
Commerz Keyes Avenue Properties (Proprietary) Ltd.	Johannesburg, Južná Afrika	100,0	
Commerz Kreditbearbeitung GmbH	Duisburg, Nemecko	100,0	3)
Commerz Nederland N.V.	Amsterdam, Holandsko	100,0	
Commerz Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerz Property GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
Commerz Real Asia Pacific Limited	Hongkong, Hongkong	100,0	
Commerz Real Asset Structuring GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Commerz Real Asset Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	a)
Commerz Real Baumanagement GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
Commerz Real Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	22,9	23,0 c)
Commerz Real Digitale Vertriebs- und Service GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Commerz Real Finanzierungsleasing GmbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	4) a)
Commerz Real Fund Management Sà.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
Commerz Real North Ltd.	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerz Real Southern Europe GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
Commerz Real West BV	Amstelveen, Holandsko	100,0	
Commerz Real Western Europe GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
Commerz Realty Associates GP V, LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Commerz Regulatory Models GmbH i.L.	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
Commerz Trade Services Sdn. Bhd.	Kuala Lumpur, Malaysia	100,0	
Commerz Trade Services Sociedad Anónima	San José, Costa Rica	100,0	
Commerzbank Capital Investment Company Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Capital Management Unternehmensbeteiligungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
Commerzbank Investments (UK) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Leasing December (12) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Leasing December (13) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Leasing December (26) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Leasing December (6) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Pension Trustees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Representative Office Nigeria Limited	Lagos, Nigéria	100,0	
Commerzbank Representative Office Panama, S.A.	City of Panama, Panama	100,0	
Commerzbank São Paulo Servicos Ltda.	São Paulo, Brazília	100,0	
Commerzbank Securities Ltd	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Securities Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
CommerzKommunalbau GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
CommerzLeasing Anlagen-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
CommerzLeasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
CommerzStiftungsTreuhand GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
CommerzTrust GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
CommerzVentures Beteiligungsverwaltungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
COMUNITY Immobilien GmbH	Düsseldorf, Nemecko	51,0	

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz zmien vlastného kapitálu
146	Výkaz finančných tokov
148	Príloha (Poznámky)
291	Prehlásenie zákonných zástupcov
292	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
Copernicus Germany GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	5) a)
CR Hotel Target Pty Ltd	Sydney, Austrálie	100,0	
CR KaiserKarree Holding S.a.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
Crédito Germánico S.A.	Montevideo, Uruguay	100,0	
CRI Erste Beteiligungsgesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CSA COMMERZ SOUTH AFRICA (PROPRIETARY) LIMITED	Johannesburg, Južná Afrika	100,0	
CSK Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	
DAUNUS Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		a) c)
Delphi I Eurohypo LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Alpha Objekt Hauptverwaltung Frankfurt KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	0,0	4,3 6) c)
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Beta Objekt Hauptverwaltung Frankfurt KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	0,0	2,2 7) c)
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Potsdam Alte Wache KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	0,0	0,4 c)
Dr. Gubelt Immobilien Vermietungs-Gesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
DRABELA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DREBOSTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
DREBOSTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schwerin KG	Grünwald, Nemecko	6,0	2,0 c)
DREDOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DREFLORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRELARA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRELOBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft & Co. Objekt Gevelsberg KG	Grünwald, Nemecko	6,0	5,0 c)
DRELOBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
DRELOSINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRENITA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRESANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
Dresdner Kleinwort Derivative Investments Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Dresdner Kleinwort do Brasil Limitada	Rio de Janeiro, Brazília	100,0	
Dresdner Kleinwort Services (Guernsey) Limited	St. Peter Port, Guernsey	100,0	
Dresdner Kleinwort Wasserstein Securities (India) Private Limited	Mumbai, India	75,0	
DRETERUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
EHY Real Estate Fund I, LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Elfte Umbra Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
EuREAM GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
EVIDENTIA Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Falest Investments S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	
Fernwärmenetz Leipzig GmbH	Leipzig, Nemecko	100,0	
Feronia S.A.	Varšava, Poľsko	94,0	
FLOR Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		a) c)
FORNAX Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
Galbraith Investments Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
General Leasing (No.16) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Gesellschaft für Kreditsicherung mbH	Berlin, Nemecko	63,3	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
GIE Dresdner Kleinwort France i.L.	Paríž, Francúzsko	100,0	
GRABINO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
GRADARA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		c)
GRAFINO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	15,0
GRAFINO Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Sendlinger Alm KG	Grünwald, Nemecko	100,0	c)
GRALANA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		c)
GRALIDA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
GRAMINA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRAMOLDISCUS Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	40,0 c)
GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Frankfurt KG i.L.	Grünwald, Nemecko	94,0	c)
GRASSANO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRATNOMA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRAVIATION Flugzeug-Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Grünwald, Nemecko		8)c)
GRECORA Aviation GmbH	Grünwald, Nemecko	100,0	c)
GRECORA Aviation GmbH & Co. geschlossene Investment KG	Grünwald, Nemecko	100,0	
Greene Elm Trading IX LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Greene Elm Trading VIII LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Greene Elm Trading X LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
GRENADO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRENDA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRESELA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
Gresham Leasing March (1) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Gresham Leasing March (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	70,0	
GRETANA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRILISA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRINA Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
GRONDOLA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin Marzahn KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin Weißensee KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Chemnitz KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Darmstadt KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Dreieich KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Dresden KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Essen KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Hannover EXPOPark KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Hannover Hauptbetrieb KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Leipzig KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Saarbrücken KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz zmien vlastného kapitálu
146	Výkaz finančných tokov
148	Príloha (Poznámky)
291	Prehlásenie zákonných zástupcov
292	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Saarlouis KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 ^{c)}
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Stuttgart KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 ^{c)}
GROTEGA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	^{c)}
GRUMENTO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	^{c)}
GRUMONA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
GRUMOSA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	^{c)}
GRUNATA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	^{c)}
HAJOBANTA GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOBURGA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOGA-US Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOLENA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOLINDA Beteiligungsgesellschaft GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOLUCA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOMA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOMINA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJORALDIA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	⁹⁾
HAJOSINTA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOSOLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOTARA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Hamudi S.A.	Madrid, Španielsko	100,0	
Haus am Kai 2 O.O.O.	Moskau, Rusko	100,0	
HDW Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
Herradura Ltd	Londýn, Veľká Británia	100,0	
HIMUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		^{a) c)}
Histel Beteiligungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	^{a)}
Immobilien-gesellschaft Ost Hägle, spol. s.r.o	Praha, Česko	100,0	
Immobilienverwaltungsgesellschaft Schlachthof Offenbach mbH i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0	
IMMOFIDUCIA Sp. z. o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
IWP International West Pictures GmbH & Co. Erste Produktions KG i.L.	Kolín, Nemecko	95,1	
IWP International West Pictures Verwaltungs GmbH	Kolín, Nemecko	100,0	
Japanturm Betriebs-gesellschaft mbH i.L.	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
JBBK Verwaltungs Sà.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
KENSTONE GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	^{a)}
KTC Kommunikations- und Trainings-Center Königstein GmbH	Königstein, Nemecko	100,0	^{a)}
Latona S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	
Libitina S.A.	Varšava, Poľsko	93,7	
LIVIDA MOLARIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Erfurt, Nemecko		^{c)}
LOUISENA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	^{c)}
LOUISENA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Königstein KG	Grünwald, Nemecko		^{c)}
LUGO Photovoltaik Beteiligungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	¹⁰⁾
LUTEA MOLARIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Berlin, Nemecko		^{c)}
M 31 Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		^{c)}
Main Incubator GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
MARBARDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MARBINO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MARBREVA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MARBREVA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt AOK Bayern KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	50,0 o)
MARBREVA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt AOK Rheinland-Pfalz KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	50,0 o)
MARIUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MARLINTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MAROLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
Marseille Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
Marylebone Commercial Finance (2)	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Max Lease S.à.r.l. i.L.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
mBOX Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	11)
mCorporate Finance S.A.	Varšava, Poľsko	100,0	
MOLANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLANCONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	o)
MOLANDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLANGA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLANKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLANZIO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARELLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLAREZZO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARGA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARIS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kurhaus KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	49,0 o)
MOLARIS Geschäftsführungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARIS Grundstücksverwaltung GmbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARIS Immobilienverwaltung GmbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARIS Managementgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARIS Objektverwaltung GmbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARISA Vermögensverwaltung mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARISSA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLARISSA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Detmold KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	2,0 o)
MOLARONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLAROSA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLASSA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLATHINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLBAKKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLBAMBA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLBARVA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	o)
MOLBERA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLBERNO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	o)
MOLBOLLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLBONA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	o)
MOLBRIENZA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)

139 Prehľad celkových výsledkov

142 Súvaha

144 Výkaz zmien vlastného kapitálu

146 Výkaz finančných tokov

148 Príloha (Poznámky)

291 Prehlásenie zákonných zástupcov

292 Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
MOLBURGA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLCAMPO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLCENTO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLCOCO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLCORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLCREDO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDARA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDEO Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDEO Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Lünen KG	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDESKA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Mallersdorf KG	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDICMA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDOMA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLDORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLEMPA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLENDRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLETUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLFENNA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLFINO Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Berlín, Nemecko		0
MOLFOKKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLFRIEDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLFUNDA Vermietungsgesellschaft mbH	Berlín, Nemecko		0
MOLGABA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLGATO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLGEDI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLGEKA Vermietungsgesellschaft mbH	Meerbusch, Nemecko		0
MOLGERBA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLGERO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLGRADO Vermietungsgesellschaft Objekt Göttingen und Oldenburg mbH i.L.	Grünwald, Nemecko	50,0	0
MOLHABIS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLIGELA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLIGO Vermietungsgesellschaft mbH	Rostock, Nemecko		0
MOLISTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLITA Vermietungsgesellschaft mbH	Hannover, Nemecko		0
MOLKANDIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLKIRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLKRIMA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLMARTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLMELFI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLMIRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLNERA Vermietungsgesellschaft mbH	Berlín, Nemecko		0
MOLOTA Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		0
MOLPANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLPERA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLPETTO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0
MOLPIKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		0

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
MOLPIREAS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	o)
MOLPURA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLRANO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLRATUS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLRAWIA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLRESTIA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLRISTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLRITA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLROLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLRONDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLROSSI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLSANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLSANTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLSCHORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLSIWA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLSOLA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		o)
MOLSTEFFA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLSTINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLSURA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	o)
MOLTANDO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLTARA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLTERAMO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLTIVOLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLTUNA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLTUNIS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLUGA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLVANI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLVERA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLVINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLVINCA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLVORRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLWALLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLWALLA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schweinfurt KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	2,0 o)
MOLWANKUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLWARGA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLWORUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MOLWORUM Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Ottensen KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	2,0 o)
MONATA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MONEA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MORANO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		o)
MS „PUCCINI“ Verwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
NACOLO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NACONA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NACONGA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAFARI Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAFIRINA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	

139 Prehľad celkových výsledkov

142 Súvaha

144 Výkaz zmien vlastného kapitálu

146 Výkaz finančných tokov

148 Príloha (Poznámky)

291 Prehlásenie zákonných zástupcov

292 Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
NASIRO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NASTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUCULA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAULUMO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAURANTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAURATA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUSOLA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTARO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTESSA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTIS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTLUS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTORIA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTUGO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVALIS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVALIS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH & Co. MS „NEDLLOYD JULIANA“ KG i.L.	Hamburg, Nemecko	93,6	93,7
NAVIBOLA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIBOTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIFIORI Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIGA Schiffsbeteiligung GmbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIGATO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIGOLO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVILO Vermietungsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVINA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIRENA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIROSSA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITARIA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITONI Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITOSA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITURA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin KG	Düsseldorf, Nemecko	10,0	15,0 ^{c)}
NEPTANA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTILA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTORA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTUGA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTUNO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NERVUS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NESTOR Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NEUGELB STUDIOS GmbH	Berlin, Nemecko	100,0	a)
NewEMC GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
NOLICA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	70,0	
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Ettlingen KG	Düsseldorf, Nemecko	–	50,0 ^{c)}
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte Plön und Preetz KG	Düsseldorf, Nemecko	90,0	65,0

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
NOSCO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Mainz, Nemecko	100,0	
NOTITIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NOVITAS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Number X Real Estate GmbH i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0	12)
NUMERIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NURUS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
Octopus Investment Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
openspace GmbH	Berlin, Nemecko	82,5	
OPTIO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
OPTIO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schönborn KG	Düsseldorf, Nemecko		c)
OPTIONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
ORBITA Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
ORBITA Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kraftwerk Hessen KG	Düsseldorf, Nemecko		c)
ORNATUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
OSKAR Medienbeteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
PALERMO Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
PAREO Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH	Lipsko, Nemecko	100,0	
PATELLA Vermietungsgesellschaft mbH	Berlín, Nemecko		c)
PATULA Beteiligungsgesellschaft mbH	Stuttgart, Nemecko	100,0	
Pisces Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Projekt CH Lodz Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	95,5	
Property Partner Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
quatron Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		c)
RALTO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAMONIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RANA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAPIDA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAVENNA Kraków Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
RAYMO Vierte Portfolio GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
RECURSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
REGALIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
RESIDO Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RIPA Medien-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RIVALIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
Rood Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
ROSARIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSATA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt ISF Sindlingen KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0 c)
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Veldhoven KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	50,0 c)
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte TANK & RAST KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0 c)
ROSINTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz zmien vlastného kapitálu
146	Výkaz finančných tokov
148	Príloha (Poznámky)
291	Prehlásenie zákonných zástupcov
292	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
ROSOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
SENATORSKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
SILVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		c)
Smart Living Immobiliengesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	13)
SOLTRX Transaction Services GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
TALORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
TAMOLDINA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
TASKABANA erste Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Marl KG	Grünwald, Nemecko		c)
TASKABANA erste Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Marl KG	Grünwald, Nemecko		c)
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	c)
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Streubesitz KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
TIGNARIS Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
TIGNATO Beteiligungsgesellschaft mbH i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0	14)
TOULON NOVA Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
T-Rex Baugesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
T-Rex Verwaltungs GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
U.S. Residential I GP, LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
U.S. Residential Investment I, L.P.	Wilmington, Delaware, USA	90,0	
Urban Invest Holding GmbH i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0	15)
VALENCIA NOVA Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
Watling Leasing March (1)	Londýn, Veľká Británia	100,0	
WebTek Software Private Limited	Bangalore, India	100,0	
Windpark Duben Süd Verwaltungs GmbH	Grünwald, Nemecko	100,0	16)
Windpark Fläming 1 GmbH & Co. KG	Grünwald, Nemecko	0,0	0,1 c)
Windpark Fläming 1 Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Karche 2 Verwaltungs GmbH	Grünwald, Nemecko	100,0	17)
Windpark Klosterkumbd Verwaltungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Windpark Ottweiler-Bexbach GmbH & Co. KG	Grünwald, Nemecko	0,0	c)
Windpark Ottweiler-Bexbach Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
Windpark Rayerschied Verwaltungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Windpark Schönesseifen Verwaltungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Windsor Asset Management GP Ltd.	Toronto, Kanada	75,0	0,0 c)
Windsor Canada Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)

2. Pridružené spoločnosti

a) Pridružené spoločnosti ocenené v koncernovej súvahe at-Equity

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
AKA Ausfuhrkredit-Gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	31,6		EUR	227 652	4 100
Capital Investment Trust Corporation	Taipeh, Taiwan	24,0		TWD	3 163 802	426 383
Commerz Unternehmensbeteiligungs-Aktiengesellschaft	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	40,0		EUR	87 169	14 052
DTE Energy Center, LLC	Wilmington, Delaware, USA	50,0		USD	72 710	10 594
HAJOBANTA GmbH & Co. Asia Opportunity I KG	Düsseldorf, Nemecko	20,8		EUR	23 682	1 982
ILV Immobilien-Leasing Verwaltungsgesellschaft Düsseldorf mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0		EUR	15 469	4 496
mLocum S.A.	Lódz, Poľsko	29,0		PLN	122 394	14 561

b) Pridružené spoločnosti, ktoré v dôsledku podriadeného významu nie sú v koncernovej súvahe ocenené at-Equity

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
AF Eigenkapitalfonds für deutschen Mittelstand GmbH & Co. KG	Mníchov, Nemecko	47,4	47,5
AGASILA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Düsseldorf KG	Düsseldorf, Nemecko	24,3	29,8
ALIVERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Düsseldorf-Lichtenbroich KG	Düsseldorf, Nemecko	5,2	25,0
ASTIRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	
ATISHA Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Paris KG	Düsseldorf, Nemecko	50,0	
Film & Entertainment VIP MEDIENFONDS 3 GmbH & Co. KG i.L.	Grünwald, Nemecko	42,8	
FRAST Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	49,0	
FRAST Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kokerei KG	Grünwald, Nemecko		
GIE Go Lease	Puteaux, Francúzsko	50,0	
GIE Hu Lease	Puteaux, Francúzsko	50,0	
GOPA Gesellschaft für Organisation, Planung und Ausbildung mbH	Bad Homburg, Nemecko	24,8	28,8
Immobilien-Vermietungsgesellschaft Dr. Rühl GmbH & Co. Objekt Stutensee KG	Düsseldorf, Nemecko	3,5	25,0
Immobilien-Vermietungsgesellschaft Reeder & Co. Objekt Plauen-Park KG	Düsseldorf, Nemecko	21,4	21,3
Koppelenweg I BV	Hoevelaken, Holandsko	33,3	
MAECENA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Dortmund KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	5,0	33,3
MFG Flughafen-Grundstücksverwaltungsgesellschaft mbH & Co. BETA KG i.L.	Grünwald, Nemecko	29,4	29,0
MIDAS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Langenhagen KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	5,0	50,0
MINERVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Radolfzell KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	21,0	
MOLWANKUM Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Landkreis Hildburghausen KG	Düsseldorf, Nemecko	6,0	31,0
MS „Meta“ Stefan Patjens GmbH & Co. KG i. L.	Drochtersen, Nemecko	30,5	
NESTOR Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Villingen-Schwenningen	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0
NOSSIA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG i.L.	Pöcking, Nemecko	2,5	25,0
OSCA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG i. L.	Grünwald, Nemecko	26,0	
Pinova GmbH & Co. Erste Beteiligungs KG	Mníchov, Nemecko	40,0	
PRUNA Betreiber GmbH	Grünwald, Nemecko	51,0	
Rendite Partner Gesellschaft für Vermögensverwaltung mbH i. L.	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	33,3	
SUEZ ImmoBilia GmbH & Co. KG	Kolín, Nemecko	5,1	50,0

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz zmien vlastného kapitálu
146	Výkaz finančných tokov
148	Príloha (Poznámky)
291	Prehlásenie zákonných zástupcov
292	Výrok audítora

3. Spoločné podniky

a) Spoločné podniky ocenené v koncernovej súvahe at-Equity

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Ročný výsledok tis.
Delphi I LLC	Wilmington, Delaware, USA	33,3		EUR	-513 489	-19 074
FV Holding S.A.	Brusel, Belgicko	60,0		EUR	1 309	-86

b) Spoločné podniky, ktoré v dôsledku podradeného významu nie sú v koncernovej závierke ocenené at-Equity

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
Bonitos Verwaltungs GmbH i.L.	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	50,0	
NULUX NUKEM LUXEMBURG GmbH	Luxemburg, Luxembursko	49,5	

4. Štruktúrované spoločnosti

a) Štruktúrované spoločnosti zapojené do koncernovej závierky podľa IFRS 10/IFRS 11

Obchodné meno	Sídlo	Segment	Kapitálový podiel %	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.
Agate Assets S.A. S014	Luxemburg, Luxembursko	FK			EUR	31
Borromeo Finance S.r.l.	Miláno, Taliansko	FK			EUR	16 582
Bosphorus Capital DAC	Dublin, Írsko	FK			EUR	-334
Bosphorus Investments DAC	Dublin, Írsko	FK			EUR	-1 008
CoCo Finance II-2 DAC	Dublin, Írsko	PUK			EUR	10
Danube Delta PLC	Dublin, Írsko	FK			USD	-26 941
Justine Capital SRL	Miláno, Taliansko	FK			EUR	-4 351
LAMINA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Leipzig KG	Grünwald, Nemecko	SuK	100,0	16,7	EUR	-5 930
Liffey Emerald Limited	Dublin, Írsko	FK			EUR	-
Livingstone Mortgages Limited	Londýn, Veľká Británia	FK			GBP	45 409
Plymouth Capital Limited	St. Helier, Jersey	FK			GBP	-
SME Commerz SCB GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK			EUR	26
Thames SPC	Grand Cayman, Cayman Islands	FK			GBP	-

b) Štruktúrované spoločnosti, ktoré v dôsledku malého významu neboli podľa IFRS 10 zahrnuté do koncernovej závierky

Názov	Sídlo	Segment
Caduceus Compartment 5	Luxemburg, Luxembursko	FK
CB MezzCAP Limited Partnership	St. Helier, Jersey	PUK
GRENADO Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Brigachschiene KG	Grünwald, Nemecko	PUK
HSC Life Policy Pooling S.A.R.L.	Luxemburg, Luxembursko	FK
MERKUR Grundstücks-Gesellschaft Objekt Berlin Lange Straße mbH & Co. KG i.L.	Grünwald, Nemecko	SuK
MOLKANDIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kaltenkirchen KG	Düsseldorf, Nemecko	PUK
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Haar KG	Düsseldorf, Nemecko	PUK
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Burscheid KG	Düsseldorf, Nemecko	PUK
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kleve KG	Düsseldorf, Nemecko	PUK

21)

5. Investičné fondy

a) Investičné fondy zahrnuté do koncernovej závierky podľa IFRS 10/IFRS 11

Názov	Sídlo	Segment	Podiel investora na fonde %	Mena fondu	Objem fondu* tis.
CDBS-Cofonds	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	142 530
CDBS-Cofonds II	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	96 534
CDBS-Cofonds III	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	132 441
CDBS-Cofonds IV	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	132 820
CDBS-Cofonds V	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	109 138
Green Loan Fund I	Luxemburg, Luxembursko	PUK	100,0	EUR	62 380
Olympic Investment Fund II	Grevenmacher, Luxemburg	FK	98,3	EUR	2 456 656
Premium Management Immobilien-Anlagen	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	98,5	EUR	92 772
VFM Mutual Fund AG & Co. KG	Gamprin-Bendern, Lichtenštajnsko	FK	51,8	CHF	402 741

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz zmien vlastného kapitálu
146	Výkaz finančných tokov
148	Príloha (Poznámky)
291	Prehlásenie zákonných zástupcov
292	Výrok audítora

b) Investičné fondy, ktoré v dôsledku podriadeného významu neboli zaradené do koncernovej závierky podľa IFRS 10/IFRS 11

Názov	Sídlo	Segment
Commerzbank CCBI RQFII Money Market UCITS ETF B	Londýn, Veľká Británia	FK
Commerzbank CCBI RQFII Money Market UCITS ETF C	Londýn, Veľká Británia	FK
Commerzbank Rohstoff Strategie R USD	Luxemburg, Luxembursko	FK
Commerzbank Wertsicherungsfonds plus I	Luxemburg, Luxembursko	FK
Commerzbank Wertsicherungsfonds plus II	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage 1 DAX UCITS ETF (I) (II)	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	FK
ComStage 1 DivDAX UCITS ETF (I) (III)	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	FK
ComStage CBK 10Y US-Treasury Future UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage Commerzbank Bund-Future Leveraged UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage EURO STOXX 50® NR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage FTSE 100 UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Germany Covered Capped 3-5 UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Germany Covered Capped 5-7 UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Germany Covered Capped 7-10 UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Germany Covered Capped Overall UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 10-15 UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 15+ UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified Overall UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 10+ UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 1-5 UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 5-10 UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Italy UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Spain UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Industrial Goods & Services UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Retail UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Travel & Leisure UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK

6. Podiely na veľkých kapitálových spoločnostiach, pri ktorých podiel presahuje 5% hlasovacích práv

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel	Odchyľujúce sa hlasovacie práva
		% celkom	%
EURO Kartensysteme Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	13,9	
GEWOBA Aktiengesellschaft Wohnen und Bauen	Brémy, Nemecko	7,1	
SCHUFA Holding AG	Wiesbaden, Nemecko	18,6	

Poznámky pod čiarou

- 1) Zmena obchodného mena: z Service-Center Inkasso GmbH Düsseldorf in Commerz Service-Center Intensive GmbH
- 2) Zmena obchodného mena: z 14. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin Lindencorso KG na 14. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin Lindencorso KG i.L.
- 3) Zmena obchodného mena: z Kronen zweitausend285 GmbH in Commerz Kreditbearbeitung GmbH
- 4) Zmena obchodného mena: z Commerz Real Finanzierungsleasing GmbH na Commerz Real Finanzierungsleasing GmbH i.L.
- 5) Zmena obchodného mena: z Copernicus Germany GmbH i. Gr. na Copernicus Germany GmbH
- 6) Zmena obchodného mena: z Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Alpha Objekt Hauptverwaltung Frankfurt KG na Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Alpha Objekt Hauptverwaltung Frankfurt KG i.L.
- 7) Zmena obchodného mena: z Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Beta Objekt Hauptverwaltung Frankfurt KG na Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Beta Objekt Hauptverwaltung Frankfurt KG i.L.
- 8) Zmena obchodného mena: z GRAVIATION Flugzeug-Vermietungsgesellschaft mbH na GRAVIATION Flugzeug-Vermietungsgesellschaft mbH i.L.
- 9) Zmena obchodného mena: z HAJORALDIA Verwaltung und Treuhand GmbH na HAJORALDIA Beteiligungsgesellschaft mbH
- 10) Zmena obchodného mena: z LUGO Photovoltaik Beteiligungsgesellschaft mbH na LUGO Photovoltaik Beteiligungsgesellschaft mbH i.L.
- 11) Zmena obchodného mena: z JMD III Sp. z o.o. na mBOX Sp. z o.o.
- 12) Zmena obchodného mena: z Number X Real Estate GmbH na Number X Real Estate GmbH i.L.
- 13) Zmena obchodného mena: z ARINO GmbH na Smart Living Immobiliengesellschaft mbH
- 14) Zmena obchodného mena: z TIGNATO Beteiligungsgesellschaft mbH na TIGNATO Beteiligungsgesellschaft mbH i.L.
- 15) Zmena obchodného mena: z Urban Invest Holding GmbH na Urban Invest Holding GmbH i.L.
- 16) Zmena obchodného mena: z Windpark Duben Süd GmbH na Windpark Duben Süd Verwaltungs GmbH
- 17) Zmena obchodného mena: z Windpark Karche 2 GmbH na Windpark Karche 2 Verwaltungs GmbH
- 18) Zmena obchodného mena: z MS „Meta“ Stefan Patjens GmbH & Co. KG na MS „Meta“ Stefan Patjens GmbH & Co. KG i. L.
- 19) Zmena obchodného mena: z Bonitos Verwaltungs GmbH na Bonitos Verwaltungs GmbH i.L.
- 20) Zmena obchodného mena: z CoCo Finance II-2 Ltd. na CoCo Finance II-2 DAC
- 21) Zmena obchodného mena: z MERKUR Grundstücks-Gesellschaft Objekt Berlin Lange Straße mbH & Co. KG na MERKUR Grundstücks-Gesellschaft Objekt Berlin Lange Straße mbH & Co. KG i.L.

Poznámky a vysvetlivky

- a) Zmluva o ovládnutí a odvode výsledku
- b) Ročná závierka nebola podľa § 264 ods. 3 a § 264b Obchodného zákonníka zverejnená.
- c) vzťah s agentom.
- * ukazovatele z poslednej zverejnenej závierky

139 Prehľad celkových výsledkov

142 Súvaha

144 Výkaz zmien vlastného kapitálu

146 Výkaz finančných tokov

148 Príloha (Poznámky)

291 Prehlásenie zákonných zástupcov

292 Výrok audítora

Vysvetlivky k údajom o účele podľa § 26a Zákona o úverovaní:

Skratka	Vysvetlenie
BETGE	účasťinné spoločnosti
KREDI	úverové inštitúcie
SOFDL	iné finančné spoločnosti
SOUNT	iné spoločnosti
ACR	Asset & Capital Recovery
FK	Firemní klienti
PUK	Súkromní klienti a podnikatelia
SuK	Ostatné a konsolidácia

Devízové kurzy za 1 EUR k 31.12.2017

Brazília	BRL	3,9729
Veľká Británia	GBP	0,8872
Japonsko	JPY	135,0100
Poľsko	PLN	4,1770
Rusko	RUB	69,3920
Švédsko	SEK	9,8438
Švajčiarsko	CHF	1,1702
Taiwan	TWD	35,5397
Maďarsko	HUF	310,3300
USA	USD	1,1993

(74) Uplatňovanie predpisov IFRS 9

Koncern Commerzbank uplatňuje od 1. januára 2018 predpisy IFRS 9 v znení odsúhlasenom Európskou úniou. V tejto poznámke je popísaný podrobný prevod z koncernovej súvahy podľa IAS 39 k 31. decembru 2017 na otváraciu súvalu podľa IFRS 9 k 1. januáru 2018. Koncern Commerzbank uplatňuje časť IFRS 9 od 31. marca 2017 retrospektívne k 1. januáru 2017. Efekt ocenenia z finančných záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou, ktorý vyplýva z rizika vlastnej bonity, sa tak už nevykazuje s dopadom na výsledok, ale neutrálne k výsledku v rezerve zo zisku.

Všeobecná klasifikácia a oceňovanie

Klasifikácia majetku a záväzkov definovaných podľa IAS 32 ako finančné nástroje, ktorá je nevyhnutná v rámci uplatňovania predpisov IFRS 9, by mala adresátom závierky umožniť lepší odhad výšky, momentu vzniku a neistoty budúcich finančných tokov. V momente prijatia musia byť všetky finančné nástroje v zásade ocenené svojou aktuálnou hodnotou. Táto zásada platí nezávisle od klasifikácie finančného nástroja.

IFRS 9 predpokladá 4 druhy následného ocenenia finančného majetku, ktoré je závislé od príslušného obchodného modelu (Business Model), prípadne od splnenia kritéria SPPI (Solely Payment of Principal and Interest):

- Ocenenie na základe Amortised Cost (AC)
- Ocenenie s neutrálnym dopadom na výsledok pri použití aktuálnej hodnoty s recykláciou (FVOCI_MR)
- Ocenenie s neutrálnym dopadom na výsledok pri použití aktuálnej hodnoty bez recyklácie (FVOCI_oR)
- Ocenenie s dopadom na výsledok pri použití aktuálnej hodnoty (FVPL)

Priradenie finančného majetku jednému z uvedených obchodných modelov sa vykonáva na manažérskej úrovni a vyplýva z toho, ako bude finančný majetok riadený za účelom dosiahnutia peňažných tokov:

- Obchodný model „držať“: prijatie zmluvných peňažných tokov s predajnými aktivitami, ktoré sú nezvyčajné a ktorých hodnota je nepatrná
- Obchodný model „držať a predat“: prijatie zmluvných peňažných tokov na základe ich držby ako aj predaja
- Reziduálny obchodný model: všetky portfóliá, ktoré nie sú priradené k obchodnému modelu „držať“, prípadne obchodnému modelu „držať a predat“. Do tejto skupiny predovšetkým patria obchodné portfóliá a portfóliá zariadením na základe aktuálnych hodnôt, prijatie zmluvných peňažných tokov je vedľajšie. Hlavným cieľom je maximalizácia peňažných tokov na základe kúpy a predaja.

Druhé kritérium klasifikácie finančného majetku predstavujú vlastnosti iných peňažných tokov. Pri ich ocenení je rozhodujúce,

či ide výhradne o úhrady úrokov a splátky neuhradenej istiny, tzv. kritérium SPPI. V zásade sa finančný nástroj považuje za nástroj v súlade kritériom SPPI, ak jeho zmluvné peňažné toky zodpovedajú tokom jednoduchého úverového financovania príp. „basic lending arrangement“.

Priradenie k obchodnému modelu sa vykonáva na báze portfólia, kým kritérium SPPI sa v zásade kontroluje pre každý jednotlivý finančný nástroj, ktorý bol priradený k obchodnému modelu „držať“, prípadne k obchodnému modelu „držať a predat“.

Ocenenie na základe Amortised Cost (AC) predpokladá, že finančný majetok vykazuje peňažné toky zodpovedajúce kritériu SPPI a že bol priradený k portfóliu s obchodným modelom „držať“. Súvisiace účtovné postupy zodpovedajú doterajšej kategórii IAS 39 Loans and Receivables (LAR).

Ocenenie aktuálnou hodnotou s neutrálnym dopadom na výsledok a s recykláciou (FVOCI_MR) sa používa na finančný majetok, ktorého peňažné toky rovnako zodpovedajú kritériu SPPI a ktoré boli priradené k portfóliu sa obchodným modelom „držať a predat“. Súvisiace účtovné postupy zodpovedajú doterajšej kategórii IAS 39 Available for Sale (AFS).

Následné ocenenie aktuálnou hodnotou a so zistením výkyvu hodnoty vo výkaze ziskov a strát (FVPL) musí byť povinne vykonané, ak finančný nástroj nebol priradený k jednému z vyššie uvedených dvoch obchodných modelov alebo ak jeho peňažné toky nezodpovedajú SPPI. Táto oceňovacia trieda má tak podporný charakter. Ak teda nie je možné jednoznačne priradenie k jednej z dvoch oceňovacích kategórií, je potrebné využiť toto ocenenie. V rámci tejto oceňovacej triedy sa pri vykazovaní rozlišuje medzi finančnými nástrojmi držanými za účelom obchodovania (HFT) a ostatnými finančnými nástrojmi, ktorej sa povinne vykazujú s aktuálnou hodnotou a pri zistení výkyvu hodnoty vo výkaze ziskov a strát (mFVPL). Okrem toho existuje podľa opcie aktuálnej hodnoty (FVO) aj možnosť priradiť finančný majetok nie pri prijatí do mFVPL, ak je možné sa vyhnúť nezrovnalostiam pri oceňovaní (Accounting Mismatch).

Systematika pre oceňovanie finančného majetku vyplýva z priradenia do jednej z troch nižšie uvedených skupín:

- Deriváty:
Finančné nástroje, ktorých kritéria priradenia sa oproti IAS 39 nezmenili. Keďže deriváty nemajú pevné čiastky splatenia, odpadá následné ocenenie pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi (Amortised Cost). Na ocenenie sa teda vždy používa aktuálna hodnota spolu so zaúčtovaním výkyvu hodnoty podľa výkazu ziskov a strát. Ak deriváty nie sú spojené so zabezpečením (Hedge Accounting), musia byť priradené medzi obchodné aktíva (HFT).
- Nástroje vlastného imania:

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Finančné nástroje, ktoré pri vydávajúcej spoločnosti zodpovedajú definícii vlastného imania podľa IAS 32. Keďže nástroje vlastného imania nevedú k pevne daným čiastkam splatenia, a keďže je s nimi len spojené právo na podiel, nie je kritérium SPPI splnené. Ocenenie pri použití AC alebo FVOCI_{IR} je vylúčené.

Pri prijatí nástroja vlastného imania však môže byť neodvolateľne rozhodnuté o tom, že budú tieto nástroje namiesto ocenené pri použití FVOCI bez recyklačnej metódy. Všetky výkyvy hodnoty sa evidujú vo vlastnom imaní a nie sú vykázané vo výkaze ziskov a strát ani pri odlive finančného nástroja (bez recyklácie). Toto právo voľby neplatí pri finančných nástrojoch, ktoré boli nadobudnuté so zámerom obchodovania alebo v rámci kúpy podniku ako podmienená úhrada kúpnej ceny. Tieto nástroje musia byť povinne oceňované na základe FVPL.

- **Nástroje cudzieho kapitálu:**

Oceňovanie všetkých finančných nástrojov, ktoré nie sú deriváty v zmysle IFRS 9 a ktoré nezodpovedajú definícii vlastného imania podľa IAS 32, sa riadi podľa vyššie uvedených kritérií biznis modelov a SPPI príp. pri Accounting Mismatch podľa opcie aktuálnej hodnoty

Preto pre nástroje cudzieho kapitálu na aktívnej strane vyplývajú nasledovné možnosti následného ocenenia:

- Následné ocenenie pri použití AC je povinné, ak sa finančný nástroj na strane jednej drží len na dosiahnutie zmluvne dohodnutých peňažných tokov (obchodný model „držať“) a na strane druhej ak zmluvne dohodnuté peňažné toky predstavujú výhradne úhradu úrokov a splátky v zmysle IFRS 9 (v súlade s SPPI).
- Následné ocenenie pri použití aktuálnej hodnoty s vykázaním výkyvov hodnoty vo vlastnom imaní s recykláciou (FVOCI_{IR}) je povinné, ak finančný nástroj patrí k obchodnému modelu „držať a predáť“ a ak zmluvne dohodnuté peňažné toky predstavujú výhradne úhradu úrokov a splátky v zmysle IFRS 9 (v súlade s SPPI). Pri odlive finančného nástroja musia byť kumulované

výkyvy hodnoty vykázané v OCI uvedené vo výkaze ziskov a strát (recyklácia).

- Následné ocenenie pri použití aktuálnej hodnoty s vykázaním výkyvov hodnoty vo výkaze ziskov a strát (FVPL) je povinné, ak finančný nástroj patrí k reziduálnemu obchodnému modelu.

Finančné záväzky sa oceňujú pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Okrem toho existuje možnosť použiť opciu aktuálnej hodnoty. Finančné záväzky držané za účelom obchodovania ako aj všetky deriváty musia byť vykázané v súvahe vo vlastnej položke a ocenené s dopadom na výsledok aktuálnou hodnotou.

Impairment

V predpisoch IFRS 9 sa menia pravidlá pre zobrazovanie očakávaných rizík výpadkov úverov (riziková prevencia). Na rozdiel od IAS 39 sa riziková prevencia nevytvára už pri vzniku konkrétnej straty. Skôr sa pre každý finančný nástroj, ktorý sa má oceňovať podľa AC alebo FVOCI_{IR}, vytvára už pri prijatí očakávaná strata na jeden rok (12 Month Expected Loss) vo forme rizikovej prevencie. Ak dôjde k podstatnému navýšeniu rizika výpadku, avšak ak ešte nedôjde k výpadku, musí byť riziková prevencia vytvorená vo výške očakávaných strát počas celej zostatkovej doby platnosti (Lifetime Expected Loss). V prípade výpadku musí byť riziková prevencia vytvorená pre všetky straty očakávané počas zostatkovej doby platnosti na základe odhadovaných a ešte očakávaných peňažných tokov, pričom sa úrokový výnos vypočítava na základe čistej účtovnej hodnoty (Lifetime Expected Loss).

Hedge Accounting

Na základe noviniek pri bilancovaní Hedge Accounting obsiahnutých v IFRS 9 má byť dosiahnutá ďalšia harmonizácia zobrazovania zabezpečovacích vzťahov s (ekonomickým) riadením rizika. Pri využití práva voľby obsiahnutého v štandarde sme sa rozhodli, že budeme ďalej uplatňovať doterajšie ustanovenia IAS 39.

Zásadné dopady z uplatnenia IFRS 9 „Finančné nástroje“ k 1. januáru 2018 sú zobrazené v nasledovných prevodných tabuľkách:

Aktíva Mil. €	Vykazovanie IAS 39	Účtovná hodnota IAS 39 31.12.2017	Vykazovanie IFRS 9	Úpravy ¹	Reklasifikácia	Nové ocenenie	Účtovná hodnota IFRS 9 1.1.2018
Hotovosť a termínované vklady		55 733		–	55 733	–	55 733
	LAR	–	AC	–	55 222	–	55 222
	LAR	–	mFVPL	–	511	–	511
Finančný majetok– LAR		265 712		–	265 712	– 37	265 675
pôžičky a pohľadávky		241 708		–	241 708	– 298	241 409
	LAR	–	AC	–	233 123	– 200	232 922
	LAR	–	FVOCI	–	2 027	2	2 029
	LAR	–	mFVPL	–	6 558	– 100	6 458
zaknihované dlhové nástroje		24 004		–	24 004	262	24 266
	LAR	–	AC	–	22 420	270	22 690
	LAR	–	FVOCI	–	1 352	3	1 354
	LAR	–	mFVPL	–	232	– 11	221
Finančný majetok– AFS		31 155		–	31 155	599	31 753
zaknihované dlhové nástroje		30 661		158	30 820	599	31 418
	AFS	–	AC	–	9 003	599	9 602
	AFS	–	FVOCI	–	21 498	–	21 498
	AFS	–	mFVPL	–	318	–	318
nástroje vlastného imania		493		– 158	335	–	335
	AFS	–	FVOCI	–	68	–	68
	AFS	–	mFVPL	–	267	–	267
Finančný majetok– FVO		23 745		–	23 745	–	23 745
pôžičky a pohľadávky	FVO	23 000	mFVPL	–	23 000	–	23 000
zaknihované dlhové nástroje		393		352	746	–	746
	FVO	–	FVOCI	–	293	–	293
	FVO	–	mFVPL	–	452	–	452
nástroje vlastného imania		352		– 352	–	–	–
	FVO	–	FVOCI	–	–	–	–
	FVO	–	mFVPL	–	–	–	–
Finančný majetok– HFT		63 666		–	63 666	– 1 980	61 686
pôžičky a pohľadávky	HFT	1 080	HFT	–	1 080	–	1 080
zaknihované dlhové nástroje		2 955		2 364	5 319	–	5 319
	HFT	–	mFVPL	–	970	–	970
	HFT	–	HFT	–	4 349	–	4 349
nástroje vlastného imania	HFT	11 302	HFT	– 2 364	8 938	–	8 938
deriváty a ostatné	HFT	48 328	HFT	–	48 328	– 1 980	46 349
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges		153		–	153	– 0	153
Pozitívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov		1 464		–	1 464	– 1	1 463
Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity		181		–	181	–	181
Nehnutelný majetok		3 312		–	3 312	–	3 312
Hnutelný majetok		1 600		–	1 600	–	1 600
Nehnutelnosti ako finančné investície		16		–	16	–	16
Dlhodobý majetok a predajné skupiny držané za účelom predaja		78		–	78	0	78
Skutočné nároky na daň z výnosov		767		–	767	–	767
Latentné nároky na daň z výnosov		2 950		–	2 950	65	3 015
ostatné aktíva		1 961		–	1 961	–	1 961
Celkom		452 493		–	452 493	– 1 354	451 139

¹ Úprava je nevyhnutná, nakoľko z IFRS 9 vyplýva pozmenená definícia vlastného a cudzieho imania. Podiely na fondoch a úžitkové práva, ktoré boli doteraz vykazované v nástrojoch vlastného imania, boli presunuté do zaknihovaných dlhových nástrojov.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhľadanie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Pasíva Mil. €	Vykazovanie IAS 39	Účtovná hodnota IAS 39 31.12.2017	Vykazovanie IFRS 9	Reklasifikácia	Nové ocenenie	Účtovná hodnota IFRS 9 1.1.2018
Finančné záväzky – AC		341 260		341 260	135	341 395
Vklady		297 890		297 890	- 34	297 856
	OLI	-	AC	297 651	-	297 651
	OLI	-	FVO	239	- 34	205
Vydané dlhopisy		43 369		43 369	170	43 539
	OLI	-	AC	38 306	- 6	38 300
	OLI	-	FVO	5 064	176	5 239
Finančné záväzky – FVO		14 940		14 940	-	14 940
Vklady	FVO	14 279	FVO	14 279	-	14 279
Vydané dlhopisy	FVO	661	FVO	661	-	661
Finančné záväzky – HFT		56 484		56 484	110	56 593
Vydané dlhopisy	HFT	5 565	HFT	5 565	-	5 565
Deriváty a ostatné obchodné pasíva	HFT	50 919	HFT	50 919	110	51 028
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges		491		491	- 41	451
Negatívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov		2 255		2 255	- 383	1 872
Rezervy		3 291		3 291	82	3 373
Skutočné dlhy na dani z výnosov		673		673	-	673
Latentné dlhy na dani z výnosov		34		34	-24	9
Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja		-		-	-	-
Ostatné pasíva		3 024		3 024	-	3 024
Vlastné imanie		30 041		30 041	- 1 232	28 809
upísané imanie		1 252		1 252	-	1 252
kapitálová rezerva		17 192		17 192	-	17 192
rezervy zo zisku		11 249		11 249	- 1 871	9 378
ostatné rezervy		- 817		- 817	663	- 154
Celkom pred menšinovými podielmi		28 877		28 877	- 1 208	27 669
Menšinové podiely		1 164		1 164	- 24	1 141
Celkom		452 493		452 493	- 1 354	451 139

Nižšie uvedená tabuľka zodpovedá otváracej súvahe k 1. januáru 2018 v porovnaní so záverečnou súvahou k 31. decembru 2017:

Mil. €	1.1.2018	31.12.2017	Zmena v mil. €
Hotovosť a termínované vklady	55 222	55 733	- 511
Finančný majetok– Amortised Cost (AC)	265 215	n/a	265 215
Finančný majetok– Loans and Receivables (LAR)	n/a	265 712	- 265 712
Finančný majetok– Fair Value OCI (FVOCI)	25 243	n/a	25 243
Finančný majetok– Available for Sale (AFS)	n/a	31 155	- 31 155
Finančný majetok– Fair Value Option (FVO)	-	23 745	- 23 745
Finančný majetok– Mandatorily Fair Value P&L (mFVPL)	32 198	n/a	32 198
Finančný majetok– Held for Trading (HFT)	60 716	63 666	- 2 950
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	153	153	- 0
Pozitívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov	1 463	1 464	- 1
Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity	181	181	-
Nehnutelný majetok	3 312	3 312	-
Hnutelný majetok	1 600	1 600	-
Nehnutelnosti ako finančné investície	16	16	-
Dlhodobý majetok a predajné skupiny držané za účelom predaja	78	78	0
Skutočné nároky na daň z výnosov	767	767	-
Latentné nároky na daň z výnosov	3 015	2 950	65
ostatné aktíva	1 961	1 961	-
Celkom	451 139	452 493	- 1 354

Mil. €	1.1.2018	31.12.2017	Zmena v mil. €
Finančné záväzky – Amortised Cost (AC)	335 951	341 260	- 5 309
Finančné záväzky – Fair Value Option (FVO)	20 385	14 940	5 444
Finančné záväzky – Held for Trading (HFT)	56 593	56 484	110
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	451	491	- 41
Negatívne trhové hodnoty z derivátnych zabezpečovacích nástrojov	1 872	2 255	- 383
Rezervy	3 373	3 291	82
Skutočné dlhy na dani z výnosov	673	673	-
Latentné dlhy na dani z výnosov	9	34	- 24
Záväzky z predajných skupín držaných za účelom predaja	-	-	-
Ostatné pasíva	3 024	3 024	-
Vlastné imanie	28 809	30 041	- 1 232
upísané imanie	1 252	1 252	-
kapitálová rezerva	17 192	17 192	-
rezervy zo zisku	9 378	11 249	- 1 871
ostatné rezervy	- 154	- 817	663
Celkom pred menšinovými podielmi	27 669	28 877	- 1 208
Menšinové podiely	1 141	1 164	- 24
Celkom	451 139	452 493	- 1 354

139 Prehľad celkových výsledkov

142 Súvaha

144 Výkaz o zmenách vlastného imania

146 Výkaz o finančných tokoch

148 Príloha (Poznámky)

291 Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

292 Výrok audítora

Dodatočná správa

Dňa 9. februára 2018 bol predaný podiel na doterajšej dcérskej spoločnosti oceňovanej at-Equity, Capital Investment Trust Corporation, Taipei, Taiwan. Z toho vyplýva pozitívny efekt vykázaný vo výkaze ziskov a strát v obchodnom roku 2018.

Po ukončení sledovaného obdobia nevznikli žiadne ďalšie obchodné prípady osobitného významu.

Orgány spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft

Dozorná rada

Klaus-Peter Müller

Predseda

Uwe Tschäge¹

Podpredseda

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Hans-Hermann Altenschmidt¹

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Heike Anscheit¹

(od 1.1.2017)

zamestnankyňa banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Gunnar de Buhr¹

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Stefan Burghardt¹

Vedúci pobočky

Mittelstand Bremen

Commerzbank Aktiengesellschaft

Sabine U. Dietrich

bývalá členka predstavenstva BP Europe SE

Karl-Heinz Flöther

samostatný podnikateľský poradca

Dr. Tobias Guldemann

(od 3.5.2017)

samostatný podnikateľský poradca vo finančnom sektore

Stefan Jennes¹

(od 1.2.2017)

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Markus Kerber

bývalý hlavný konateľ Spolkového zväzu nemeckého priemyslu

Alexandra Krieger¹

vedúca odboru podnikovej ekonómie / podnikateľských stratégií priemyselných odborov baníctva, chemického a energetického priemyslu

Oliver Leiberich¹

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Stefan Lippe

bývalý prezident vedenia Swiss Re AG

Beate Mensch¹

tajomníčka odborov

ver.di Krajinská správa Hesensko, organizačný rozvoj

Anja Mikus

CEO/CIO nadácie „Fond na financovanie likvidácie jadrových zariadení“ pri Spolkovom ministerstve hospodárstva a energetiky

Dr. Roger Müller

(bis 3.5.2017)

General Counsel

Deutsche Börse AG

Dr. Helmut Perlet

Predseda dozornej radyGEA GROUP AG

Mark Roach¹

tajomník odborov

ver.di-Bundesverwaltung

Margit Schoffer¹

(bis 31.1.2017)

zamestnankyňa banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Nicholas Teller

Predseda poradného výboru

E.R. Capital Holding GmbH & Cie. KG

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

bývalá členka riaditeľstva Európskej centrálnej banky

¹ zvolení zamestnancami.

Predstavenstvo

Martin Zielke

Predseda

Frank Annuscheit

Dr. Marcus Chromik

Stephan Engels

Michael Mandel

Dr. Bettina Orlopp

(od 1.11.2017)

Michael Reuther

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

Týmto podľa najlepšieho vedomia prehlasujeme, že ročná závierka podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti a že priebeh obchodnej činnosti a jej výsledok ako aj situácia spoločnosti sú v správe o stave spoločnosti zobrazené tak, že to zodpovedá

skutočným pomeroch a že v správe sú popísané podstatné príležitosti ako aj riziká súvisiace s pravdepodobným vývojom spoločnosti.

Frankfurt nad Mohanom dňa 2. marca 2018

Predstavenstvo



Martin Zielke



Frank Annuscheit



Marcus Chromik



Stephán Engels



Michael Mandel



Bettina Orlopp



Michael Reuther

„Výrok nezávislého audítora

pre spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft,
Frankfurt nad Mohanom

Poznámky k previerke koncernovej ročnej závierky a správy o stave koncernu

Výroky z previerky

Vykonalí sme previerku koncernovej ročnej závierky spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, a jej dcérskych spoločností (koncern) k 31. decembru 2017, výkaz celkových výsledkov, výkazu a o zmene vlastného imania a výkazu o kapitálových tokoch za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2017 ako aj prílohy, vrátane zobrazenia metód bilancovania a oceňovania. Okrem toho sme vykonali aj previerku správy o stave koncernu COMMERZBANK Aktiengesellschaft za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2017. V súlade s nemeckými zákonnými predpismi sme obsahovo nepreverovali súčasti správy o stave spoločnosti, ktoré sú uvedené v odseku „Ostatné informácie“ nášho výroku.

Na základe nášho zhodnotenia zistení z previerky

- zodpovedá pripojená koncernová ročná závierka vo všetkých podstatných súvislostiach požiadavkám IFRS, tak, ako majú byť uplatňované v Európskej únii, ako aj zákonným predpisom podľa § 315e ods. 1 nemeckého Obchodného zákonníka a podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie koncernu k 31. 12. 2017 ako aj výnosovej situácie za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2017 a
- sprostredkúva pripojená správa o stave koncernu primeraný obraz o stave spoločnosti. Vo všetkých podstatných súvislostiach je táto správa o stave spoločnosti v súlade s ročnou závierkou, zodpovedá nemeckým zákonným predpisom a primerane zobrazuje šance a riziká budúceho vývoja. Náš výrok správy o stave spoločnosti sa nevzťahuje na obsah častí správy o stave spoločnosti, ktoré sú uvedené v odseku „Ostatné informácie“.

Podľa § 322 ods. 3 prvá veta Obchodného zákonníka vyhlasujeme, že naša previerka nevedla k žiadnym námietkam.

Základ pre výroky

Previerku koncernovej ročnej závierky a správy o stave koncernu sme vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných závierok vydaných Inštitútom auditorov (IDW) a na základe Medzinárodných auditorských štandardov (ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto predpisov a zásad ako aj podľa doplňujúcich štandardov je podpísaná v odseku „Zodpovednosť audítora za previerku ročnej závierky“. Naša spoločnosť je nezávislá od kontrolovanej spoločnosti v súlade s nemeckými obchodno-právnymi a profesnými a stavovskými predpismi a v súlade s týmito požiadavkami sme splnili naše ostatné profesné povinnosti. Okrem toho podľa čl. 10 odsek 2 f) uvedeného nariadenia vyhlasujeme že sme neposkytovali žiadne zakázané neauditorské činnosti podľa čl. 5 ods. 1 uvedeného nariadenia. Sme presvedčení, že nami vykonaná previerka predstavuje dostatočne istú základňu pre naše hodnotenie týkajúce sa koncernovej ročnej závierky a správy o stave koncernu.

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti pri previerke koncernovej závierky

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti sú také skutočnosti, ktoré boli podľa nášho názoru najdôležitejšie pri našej previerke koncernovej ročnej závierky za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2017. Tieto skutočnosti boli zohľadnené v súvislosti s našou previerkou koncernovej ročnej závierky ako celku a pri tvorbe nášho výroku k závierke; k týmto skutočnostiam neodovzdávame osobitný výrok.

Z nášho pohľadu patrili medzi osobitne dôležité kontrolované skutočnosti nasledovné skutočnosti:

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

1. **Ocenenie financovania lodí**
2. **Ocenenie cenných papierov a derivátov aktuálnou hodnotou**
3. **Prevzatie obchodnej činnosti súvisiacej so splátkovými úvermi od spoločnosti Commerz Finanz GmbH**
4. **Oceňovanie aktívnych latentných daní**
5. **Previerka potreby rezerv v kontexte stratégie „Commerzbank 4.0“**
6. **Nároky na vrátenie dane z obchodov realizovaných v deň rozhodujúci pre výplatu dividend**

Naše informácie o týchto osobitne dôležitých kontrolovaných skutočnostiach majú nasledovnú štruktúru:

- a) skutočnosť a stanovenie problému
- b) postup pri kontrole a zistenia
- c) odkaz na ďalšie informácie

Nižšie sú uvedené podstatné informácie týkajúce sa výrokov z previerky:

1. Ocenenie financovania lodí

a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft pôsobí aj v oblasti financovania lodí. V hodnotenom období predstavovala táto oblasť na základe ďalej sa zhoršujúceho trhového prostredia hlavnú hnaciu silu pre zvýšenie oprávok, takže z obchodov súvisiacich s financovaním lodí vyplývali značné dopady na ročnú závierku a najmä na výnosovú situáciu spoločnosti. V rámci účtovníctva je na ocenenie týchto pohľadávok pravidelne potrebné využiť odhadované hodnoty, predovšetkým budúce ceny za charterové služby. Nakoľko tieto hodnotiace parametre majú významný vplyv na vytvorenie príp. výšku prípadne nevyhnutných oprávok, a keďže tieto oprávky sú poznačené značnými neistotami, bola táto skutočnosť v rámci previerky osobitne dôležitá.

b) V rámci previerky koncernovej ročnej závierky sme najprv hodnotili účinnosť relevantného interného kontrolného systému spoločnosti na hodnotenie financovania lodí. Pritom sme zohľadnili aj príslušnú obchodnú organizáciu, IT systémy a modely ocenenia. Okrem toho sme hodnotili ocenenie financovania lodí, vrátane primeranosti odhadovaných hodnôt na základe náhodných vzoriek orientovaných na riziká, pričom sme okrem iného hodnotili aj správne uplatnenie modelov oceňovania a primeranosť použitých budúcich cien za charterové služby a ďalších vstupných faktorov. Za týmto účelom sme prizvali aj našich špecialistov z oblasti previerok IT, finančnej matematiky a špecialistov v oblasti oceňovania lodí. Štatutárnymi zástupcami spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft používané parametre a domnienky pri oceňovaní portfólia financovania lodí sa nachádzajú v rámci prípustných hraníc.

c) Údaje spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft týkajúce sa bilancovania a oceňovania rizikovej prevencie v úverových obchodoch, ktoré platia aj pre oceňovanie financovania lodí, sa nachádzajú v bode 2 a 25 prílohy.

2. Ocenenie cenných papierov a derivátov aktuálnou hodnotou

a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft uzatvára obchody v oblasti cenných papierov a derivátov v zmysle MaRisk, ktoré v ročnej závierke priraduje k obchodným aktívam ako aj k likvidnej rezerve ako aj k investičnému majetku. Pre účely bilancovania a oceňovania ako aj zverejňovania údajov v prílohe spoločnosť stanovuje aktuálnu hodnotu týchto aktív. Ocenenie týchto aktív prebieha v obchodnej oblasti a následne je verifikované na základe finančnej funkcie. Aktuálna hodnota sa potom určuje na základe ceny finančného nástroja zisteného na trhu. Ak nie sú k dispozícii trhové ceny, vykonáva sa ocenenie na základe cien podobných nástrojov kótovaných na aktívnych trhoch. Ak nie sú k dispozícii kótované ceny pre rovnaké alebo podobné finančné nástroje, používajú sa na stanovenie aktuálnej hodnoty modely oceňovania, ktoré v maximálnom možnom rozsahu používajú ako parametre trhové údaje. Ak nie sú na ocenenie pomocou oceňovacích modelov k dispozícii dostatočne aktuálne a prekontrolovateľné trhové údaje, budú použité aj parametre, ktoré nie je možné porovnať na trhu. Tieto vstupné parametre môžu obsahovať údaje, ktoré sa vo forme približných údajov zisťujú z historických údajov.

S ohľadom na mimoburzové deriváty spoločnosť počíta aj s úpravou ocenenia pre riziká kontrahentov ako aj náklady na financovanie. Pri finančných nástrojoch oceňovaných na základe modelu boli zistené väčšie neistoty pri oceňovaní príp. väčšie rozsahy prijateľných pásiem. To sa týka predovšetkým komplexných finančných nástrojov ako aj používania nepozorovateľných parametrov. Preto malo ocenenie finančných nástrojov oceňovaných na základe modelu, vrátane úpravou ocenenia pre riziká kontrahentov ako aj náklady na financovanie, osobitný význam pri našej previerke.

b) V rámci našej previerky sme analyzovali predovšetkým finančné nástroje oceňované podľa modelu, pričom sme sa zameriavali na aktíva s vyššou neistotou ocenenia (Level 2 a 3).

Potom sme hodnotili primeranosť a účinnosť interného kontrolného systému spoločnosti na oceňovanie týchto finančných nástrojov, pričom sme sa predovšetkým presvedčili o primeranosti a účinnosti kontrolných úkonov spoločnosti týkajúcich sa verifikácie cien nezávislej od obchodnej činnosti ako aj validácie modelu. Pri zapojení našich finančných matematikov sme hodnotili aj vhodnosť používaných modelov oceňovania ako aj parametrov používaných na vybrané triedy majetku. Okrem toho sme vybrané portfóliá mimoburzových derivátov (Level 2) podrobili samostatnému a nezávislému dodatočnému hodnoteniu ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy. Metodika použitá na ocenenie úprav pre riziká kontrahentov ako aj náklady na financovanie pri mimoburzových derivátoch sme podrobili kontrole, v akom rozsahu sú tieto úpravy vhodné na zobrazenie vecne správnej časovej hodnoty. Štatutárnymi zástupcami spoločnosti používané oceňovacie metódy a domnienky pri oceňovaní sa nachádzajú v rámci prípustných hraníc.

c) Ďalšie informácie o aktívach ocenených na základe aktuálnej hodnoty sú obsiahnuté v bodoch 30, 31 a 32 prílohy.

3. Prevzatie portfólia splátkových úverov od spoločnosti Commerz Finanz GmbH

a) V obchodnom roku 2017 bola ukončená činnosť spoločnosti Commerz Finanz GmbH, Mníchov, ktorá bola prevádzkovaná ako spoločný podnik so spoločnosťou BNP Paribas Personal Finance S.A., Paríž/ Francúzsko, a ktorá sa zaoberala spoločným predajom spotrebných V tejto súvislosti bola časť spoločnosti Banking, ktorá zahŕňa obchodnú činnosť súvisiacu so spotrebnými úvermi predávanými spoločnosťou COMMERZBANK Aktiengesellschaft, prevedená na spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft. V rámci tejto transakcie bola nevyhnutná rozsiahla migrácia v rámci systémov na spracúvanie osobných údajov spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft. Okrem toho z tejto transakcie vyplynuli viaceré komplexné otázky týkajúce sa jej vykázania v účtovníctve. Na tomto pozadí bola táto skutočnosť v rámci previerky osobitne dôležitá.

b) V rámci našej previerky sme analyzovali predovšetkým príslušné zmluvy o prevzatí čiasťkového závodu Banking. Okrem toho sme s ohľadom na prevzaté obchodné činnosti v oblasti splátkových úverov preverovali riadne vedenie účtovníctva, daňovo-právne dopady a migráciu dát. Rovnako sme posudzovali prevod prevzatých a majetkových hodnôt a dlhov ako aj ich vykazovanie v súvahe. Za účelom zabezpečenia úplnosti a správnosti majetku

a dlhov vykázaných v súvahe je sme okrem iného posudzovali, na či bola migrácia dát vykonaná v plnom rozsahu. Do týchto činností sme zapojili expertov z našich zásadných oddelení, ako aj ďalších interných špecialistov z oblasti daňového práva, obchodného práva a kontroly IT systémov. Na základe toho sme sa presvedčili o tom že táto transakcia bola v súvahe zobrazená správne a že domnienky a odhady vykonané štatutárnymi orgánmi boli dostatočne zdokumentované a sú odôvodnené.

Vysvetlivky spoločnosti týkajúce sa tejto transakcie sú uvedené v odsekoch 7 prílohy.

4. Oceňovanie aktívnych latentných daní

a) Koncernová závierka COMMERZBANK Aktiengesellschaft vykazuje podstatné objemy aktívnych latentných daní. Plánované výsledky podľa pravidiel IFRS, ktoré v rámci daňového plánovania slúžia ako východiskové veličiny, sú odvodené z viacročného plánu na roky 2018 až 2021. Na základe pozmenenej právnej úpravy boli v obchodnom roku už vykonané opravné položky na aktívne latentné dane zo zahraničných prevodov straty príp. tieto neboli aktivované. Ohľadne spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft (tuzemský okruh orgánov) teraz potenciál aktivácie aktívnej latentných daní na základe plánovaných výsledkov IFRS presahuje skutočné aktívne latentné dane. Z nášho pohľadu mala táto skutočnosť osobitný význam pre našu previerku, nakoľko viacročné plánovanie ako základ pre udržanie hodnoty latentných daní vo vysokej miere závisí od hodnotenia a domniek štatutárných zástupcov, preto je spojený s vysokou mierou neistôt.

a) V rámci našej previerky oceňovania aktívnych latentných daní sme do a auditorského tímu zapojili aj špecialistov z nášho daňového oddelenia a oddelenia pre oceňovanie spoločností. Vďaka ich podpore sme vyhodnotili zriadené procesy a kontroly za účelom zistenia a ocenenia aktívnych latentných daní. Rovnako sme hodnotili udržateľnosť hodnoty aktívnych latentných daní na základe viacročných plánov vyhotovených štatutárnymi zástupcami a rovnako aj primeranosť použitých domniek pri plánovaní. Predmetom previerky bol rovnako správny prevod plánovaných výsledkov na daňový výsledok, zlučiteľnosť metodiky na zistenia latentných daní s predpismi IAS 12 ako aj správnosť výpočtu. Na základe našich kontrolných úkonov sme sa presvedčili o tom, že štatutárnymi zástupcami spoločnosti používané oceňovacie metódy a domnienky pri oceňovaní sa nachádzajú v rámci prípustných hraníc.

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

c) Údaje spoločnosti týkajúce sa aktívnych latentných daní sú v prílohe koncernovej závierky uvedené v Poznámke 2 a 48.

5. Previerka potreby rezerv v kontexte stratégie „Commerzbank 4.0“

a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft ohlásila v obchodnom roku 2016 svoj nový strategický program „Commerzbank 4.0“. V rámci novej stratégie sa spoločnosť zameriava na svoje hlavné činnosti a podľa toho stanovila aj svoje ciele a plány. V obchodnom roku 2017 sa spoločnosť dohodla so zástupcami zamestnancov na rámcovom sociálnom pláne. Záväznou súčasťou tohto plánu je základ pre zníženie počtu pracovných miest, ktoré spoločnosť ohlásila ako súčasť stratégie na jeseň 2016. Na základe splnenia nevyhnutných kritérií vznikla v roku 2017 nevyhnutnosť vytvorenia rezervy na reštrukturalizáciu. Z nášho pohľadu je táto skutočnosť osobitne dôležitá, nakoľko bilancovanie rezerv na reštrukturalizáciu je vo vysokej miere založená na hodnotení a domnienkach štatutárnych zástupcov.

b) Predpokladom pre vytvorenie rezervy na reštrukturalizáciu je, aby bola splnená definícia reštrukturalizačných opatrení v zmysle IAS 37.10. Na základe toho musia byť skontrolované všeobecné kritériá oceňovania ako aj konkretizované kritériá vyplývajúce z IAS 37.70 nasl. Ak ide o rezervy na plnenia pre zamestnancov z dôvodu ukončenia pracovného pomeru, je potrebné použiť predpisy IAS 19. V rámci našej previerky sme skontrolovali existenciu jednotlivých oceňovacích kritérií ako aj vecné ocenenie rezervy na reštrukturalizáciu. Za týmto účelom sme potvrdili príslušné osvedčenia predložené štatutárnymi zástupcami spoločnosti. Na základe našich kontrolných úkonov sme sa presvedčili o tom, že štatutárnymi zástupcami spoločnosti používané oceňovacie metódy a domnienky pri oceňovaní sa nachádzajú v rámci prípustných hraníc.

c) Údaje spoločnosti o rezervách sú uvedené v prílohe koncernovej závierky v Poznámkach 2, 20 a 54.

6. Nároky na vrátenie dane z obchodov realizovaných v deň rozhodujúci pre výplatu dividend

a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft získala v obdobiach, ktoré s ohľadom na stanovenie a vyplatenie neboli ešte premičané, dividendy z realizovaných obchodov a z týchto obchodov ohlásila daň z kapitálových výnosov za účelom jej započítania príp. vrátenia (spolu označené ako daňové nároky. Existuje riziko,

či spoločnosti prislúchajú daňové nároky z týchto obchodov, nakoľko sa v tejto súvislosti nemôže považovať za právneho ani ekonomického konečného užívateľa výhod. Toto riziko zohľadnila spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft k 31. decembru 2017 s ohľadom na potenciálne kritické obchody Cum/ Ex- ako aj Cum/ Cum buď vo forme rezerv alebo vo forme vysvetlivky v prílohe v rámci ostatných finančných záväzkov. Nakoľko neuznanie uplatnených daňových nárokov môže mať podstatný vplyv na majetkovú a výnosovú situáciu spoločnosti, majú tieto skutočnosti z nášho pohľadu osobitný význam.

b) Na základe (jednotlivých) daňových potvrdení vystavených spoločnosťou COMMERZBANK Aktiengesellschaft a vyhodnotenia údajov z používaných obchodných a zúčtovacích systémov sme zistili, v akej výške spoločnosť uplatnila daňové nároky z realizovaných obchodov ku dňu rozhodujúceho pre výplatu dividend. Ďalej sme analyzovali, či spoločnosť obchodovala s akciami po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend s rovnakými účastníkmi na trhu a v akom rozsahu boli nadobudnuté akcie ďalej používané na ďalšie obchody a financovanie. Okrem toho sme analyzovali, či existujú poznatky o cieľených dohodách o prázdnych nákupoch s ohľadom na obchody po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend.

S ohľadom na tzv. obchody Cum/ Cum, pre ktoré nemecké Spolkové ministerstvo financií listom zo dňa 17. júla 2017 vysvetlilo zásady daňového zaobchádzania, ktoré musia byť podľa právneho názoru finančnej správy dodržané, sme okrem toho na základe obchodných údajov spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft preverovali, či a v akom rozsahu v rámci príslušných obchodov bolo zo strany kontrahentov možné uplatniť daňové nároky.

S ohľadom na tzv. obchody Cum/ Ex sme v obchodnom roku preverovali, v akom rozsahu boli vykonané prázdne predaje, aj keď neboli príslušné akcie v portfóliu.

Na základe dostupných informácií, aktuálneho právneho názoru ako aj vyhlásení finančnej správy sme sa presvedčili o tom, že štatutárnymi zástupcami vykonané hodnotenia týkajúce sa zobrazenia možného neuznania uplatnených nárokov na vrátenie dane boli v súvaha dostatočne zadokumentované a že sú odôvodnené.

c) Údaje spoločnosti o možnom neuznaní uplatnených nárokov na vrátenie dane sa nachádzajú v prílohe koncernovej závierky v bodoch 2 a 56.

Ostatné informácie

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za dodatočné informácie. Dodatočné informácie zahŕňajú nasledovné súčasti správy o stave koncernu, ktoré neboli predmetom kontroly:

- vyhlásenie o riadení koncernu podľa § 315d Obchodného zákonníka obsahnutú v odseku „Údaje podľa § 315d Obchodného zákonníka“
- osobitnú nefinančnú správu podľa § 289a ods. 3 Obchodného zákonníka a § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka.

Ostatné informácie okrem toho zahŕňajú ostatné časti publikácie výročnej správy – bez ďalších upozornení na externé informácie –, s výnimkou preverovanej koncernovej ročnej závierky, správy o stave koncernu ako aj nášho výroku.

Naše výroky ku koncernovej ročnej závierke a k správe o stave koncernu sa nevzťahujú na ostatné informácie, a preto k nim nevydávame výrok o kontrole ani inú formu záveru z previerky.

V súvislosti s našou previerkou sme zodpovední za to, aby sme analyzovali ostatné informácie, a pritom posúdili, či ostatné informácie

- neobsahujú závažné nezrovnalosti voči koncernovej ročnej závierke, správe o stave koncernu alebo voči našim poznatkom získaným počas previerky alebo
- či nie sú iným spôsobom nesprávne zobrazené.

Ak by sme na základe nami vykonaných došli k záveru, že tieto ostatné informácie sú významným spôsobom zobrazené nesprávne, sme povinní o tom informovať. V tejto súvislosti vyhlasujeme, že táto situácia nenastala.

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov a dozornej rady za koncernovú ročnú závierku a správu o stave koncernu

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za účtovníctvo a zostavenie koncernovej ročnej závierky. Táto zodpovednosť zahŕňa aj to, že ročná závierka bude pripravená v súlade s nemeckými právnymi predpismi a že v koncernovej závierke bude pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva prezentovaný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočným pomeroch. Štatutárni zástupcovia sú takisto zodpovední za interné kontroly, ktoré považujú za nevyhnutné, aby umožnili vypracovať koncernovú ročnú závierku, ktorá nebude obsahovať nesprávne zistenia (chcené alebo nechcené).

Pri zostavovaní koncernovej ročnej závierky sú štatutárni zástupcovia zodpovední za posúdenie schopnosti koncernu pokračovať v podnikateľskej činnosti. Okrem toho sú zodpovední za uvedenie informácií súvisiacich s pokračovaním obchodnej činnosti ako aj za vyhotovenie súvahy na základe účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti, ak tomu neodporujú skutočné alebo právne okolnosti.

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za zostavenie správy o stave spoločnosti, ktorá celkovo sprostredkováva primeraný obraz o stave spoločnosti a ktorá je v súlade s koncernovou ročnou závierkou, ktorá zodpovedá zákonným predpisom ako aj primerane zobrazuje príležitosti a riziká budúceho vývoja. Ďalej sú štatutárni zástupcovia zodpovední za opatrenia (systémy), ktoré považujú za nevyhnutné pre zostavenie správy o stave spoločnosti v súlade s použiteľnými zákonnými predpismi a predloženie primeraných a dostatočných dôkazov pre tvrdenia uvedené v správe o stave spoločnosti.

Dozorná rada je zodpovedná za monitorovanie účtovníctva spoločnosti za účelom vyhotovenia koncernovej ročnej závierky a správy o stave koncernu.

Zodpovednosť audítora za previerku koncernovej závierky a správy o stave koncernu

Našou úlohou je odovzdať na základe našej previerky výrok k tejto koncernovej ročnej závierke a získať dostatočnú istotu o tom, že koncernová závierka ako celok neobsahuje chcené alebo nechcené nesprávnosti, či z prostriedku primeraný obraz stave konce a či vo všetkých súvislostiach zodpovedá použiteľným zákonným predpisom platným v Nemecku a rovnako, či primerane zobrazuje príležitosti a riziká budúceho vývoja. Na základe týchto predpisov musí byť previerka naplánovaná a vykonaná tak, aby bolo možné s dostatočnou istotou zistiť, či koncernová ročná závierka neobsahuje podstatné nesprávnosti.

Dostatočná istota predstavuje vysokú mieru bezpečnosti, avšak nie je zárukou pre to, že previerka ročnej závierky realizovaná v súlade s § 317 Obchodného zákonníka pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítorov (IDW) a pri dopĺňujúcom zohľadnení ISA vždy identifikuje podstatné nepravdivé údaje. Nepravdivé údaje môžu vyplývať z porušenia alebo nesprávností a považujú sa za podstatné, ak je možné racionálne očakávať, že jednotlivito alebo ako celok ovplyvnia ekonomické rozhodnutia prijaté na základe tejto ročnej závierky.

Ako súčasť previerky ročnej závierky podľa § 317 Obchodného zákonníka a pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítorov (IDW) a pri dopĺňujúcom zohľadnení ISA uplatňujeme počas celej previerky profesionálny úsudok a zachováme si kritický postoj. Okrem toho

139	Prehľad celkových výsledkov
142	Súvaha
144	Výkaz o zmenách vlastného imania
146	Výkaz o finančných tokoch
148	Príloha (Poznámky)
291	Vyhlasenie štatutárnych zástupcov
292	Výrok audítora

- identifikujeme a hodnotíme riziká vyplývajúce z podstatných nepravdivých údajov – chcených alebo nechcených – v ročnej závierke, plánujeme a vykonávame kontrolné úkony ako reakciu na tieto riziká ako aj získavame kontrolné dôkazy, ktoré sú dostatočné a primerané na to, aby slúžili ako základ pre náš výrok. Riziko, že podstatné nepravdivé údaje nebudú identifikované, je pri porušení pravidiel vyššie než pri nesprávnych údajoch, nakoľko porušenia môžu zahŕňať podvodné konanie, falšovanie, úmyselné neúplné údaje, zavádzajúce údaje príp. vyradenie interných kontrol.
- získavame poznatky o internom kontrolnom systéme relevantnom pre previerku ročnej závierky, aby sme mohli naplánovať kontrolné úkony, ktoré sú za daných okolností primerané, avšak nie s cieľom odovzdať výrok o účinnosti interného kontrolného systému spoločnosti.
- posudzujeme primeranosť účtovných metód použitých štatutárnymi zástupcami ako aj vhodnosť odhadovaných hodnôt zobrazených štatutárnymi zástupcami a súvisiacich údajov.
- Formulujeme závery o primeranosti použitia účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti zo strany štatutárnych zástupcov ako aj na základe získaných kontrolných dôkazov, či existujú podstatné neistoty v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré môžu viesť k pochybnostiam o schopnosti spoločnosti pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti. Ak sa dopracujeme k záveru, že existujú podstatné neistoty, sme povinní upozorniť vo výroku na príslušné údaje v ročnej závierke alebo správe o stave spoločnosti, alebo; ak sú tieto údaje neprimerané, sme povinní upraviť náš výrok. Naše závery formulujeme na základe kontrolných dôkazov získaných do momentu odovzdania nášho výroku. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu viesť k tomu, že spoločnosť nebude schopná pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti.
- hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah ročnej závierky, vrátane údajov, ako aj to, či sú v ročnej závierke príslušné obchodné prípady a udalosti zobrazené tak, že ročná závierka pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva sprostredkovoáva obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočnosti.

S dozorným orgánom okrem iného diskutujeme o plánovanom rozsahu a časovom plánovaní previerky ako aj podstatné zistenia z previerky, vrátane prípadných nedostatkov v internom kontrolnom systéme, ktoré sme zistili počas našej previerky ročnej závierky.

Voči dozornému orgánu vyhlasujeme, že sme splnili relevantné požiadavky na nezávislosť a prediskutujeme s dozorným orgánom všetky vzťahy a ostatné skutočnosti, s ohľadom na ktoré je možné predpokladať, že majú dopad na našu nezávislosť, a prijímame príslušné ochranné opatrenia.

Zo skutočností, ktoré sme prediskutovali s dozorným orgánom, sme určili tie skutočnosti, ktoré mali mimoriadny význam v rámci previerky ročnej závierky za aktuálne obdobie, a preto predstavujú osobitne dôležité skutočnosti. Tieto skutočnosti popisujeme v rámci informácií o previerke ročnej závierky, ibaže by zákony alebo iné právne predpisy vylučovali zverejnenie tejto skutočnosti.

Ostatné zákonné a právne požiadavky

Ostatné údaje podľa článku 10 nariadenia EU o štatutárnom audite

Valné zhromaždenie zo dňa 3. mája 2017 zvolilo našu spoločnosť za audítora ročnej závierky. Dňa 11. júla 2017 nás dozorná rada spoločnosti poverila vykonaním previerky koncernovej ročnej závierky. Ako audítora spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, pôsobíme nepretržite od obchodného roku 1952.

Týmto vyhlasujeme, že výroky z previerky obsiahnuté v tomto výroku sú v súlade s dodatočnou správou určenou pre kontrolný výbor podľa článku 11 nariadenia (kontrolná správa).

Zodpovedná audítorka

Zodpovedná audítorka je Helge Olsson.“

Frankfurt nad Mohanom dňa 5. marca 2018
PricewaterhouseCoopers GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Clemens Koch
audítora

Helge Olsson
audítorka

Ďalšie informácie

› V tejto časti správy informujeme o mandátoch v dozorných radách zriadených zo zákona a o členstve v porovnateľných kontrolných grémiách pre členov predstavenstva, dozornej rady zamestnancov Commerzbank. Ďalej tu informujeme o výsledku previerky súhrnnej osobitnej nefinančnej správy ako aj o údajoch o zaťažení majetku a štvrtročných výsledkoch podľa segmentov.

Mandáty v dozorných radách a iných kontrolných grémiách

Členovia predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

- a) členstvo v iných dozorných radách zriadených zo zákona (v tuzemsku)
b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Martin Zielke

- b) CommerzVentures GmbH¹

Frank Annuscheit

- a) BVV Versicherungsverein des Bankgewerbes a.G.
podpredseda
comdirect bank Aktiengesellschaft¹
podpredseda
b) BVV Versorgungskasse des Bankgewerbes e.V.
podpredseda
Commerz Services Holding GmbH¹
Predseda

Dr. Marcus Chromik

- b) mBank S.A.¹

Stephan Engels

- b) CommerzVentures GmbH¹
podpredseda
EIS Einlagensicherungsbank GmbH
Predseda
mBank S.A.¹
podpredseda

Michael Mandel

- a) comdirect bank Aktiengesellschaft¹
Predseda
Commerz Real AG¹
podpredseda
SCHUFA Holding AG
(do 19.06.2017)
b) Commerz Real Investmentgesellschaft mbH¹
podpredseda
CommerzVentures GmbH¹
(od 20.09.2017)
mBank S.A.¹

Dr. Bettina Orlopp

- (od 1.11.2017)
a) Commerz Real AG¹

Michael Reuther

- b) EUREX Deutschland AöR
Frankfurter Wertpapierbörse AöR
Landwirtschaftliche Rentenbank AöR
Verlagsbeteiligungs- und Verwaltungsgesellschaft mit beschränkter Haftung

¹ koncernový mandát

300	Mandáty
303	Výrok z previerky nefinančnej správy
305	Údaje o zaťažení majetku
308	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
310	Prehľad výsledkov za 5 rokov

Členovia Dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

- a) členstvo v iných dozorných radách zriadených zo zákona (v tuzemsku)
 b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Klaus-Peter Müller

- a) Fresenius Management SE
 Fresenius SE & Co. KGaA
 b) Parker Hannifin Corporation,
 Cleveland

Uwe Tschäge

--

Hans-Hermann Altenschmidt

--

Heike Anscheit

(od 1.1.2017)

--

Gunnar de Buhr

- a) BVV Pensionsfonds des
 Bankgewerbes AG
 BVV Versicherungsverein
 des Bankgewerbes a.G.
 b) BVV Versorgungskasse
 des Bankgewerbes e.V.

Stefan Burghardt

--

Sabine U. Dietrich

--

Karl-Heinz Flöther

- a) Deutsche Börse AG,
 Frankfurt nad Mohanom

Dr. Tobias Guldimmann

- (od 3.5.2017)
 b) Edmond de Rothschild Holding S.A.,
 Chambésy (Švajčiarsko)
 Edmond de Rothschild (Suisse) S.A.,
 Genf (Švajčiarsko)
 Edmond de Rothschild (Monaco) S.A.,
 Monaco (Fürstentum Monaco)
 Fedafin AG, Widnau (Švajčiarsko)
 Predseda

Stefan Jennes

(od 1.2.2017)

--

Dr. Markus Kerber

- a) KfW-Bankengruppe
 (do 30.3.2017)
 b) Computershare Limited, Melbourne

Alexandra Krieger

- a) AbbVie Komplementär GmbH
 Evonik Resource Efficiency GmbH

Oliver Leiberich

--

Dr. Stefan Lippe

- b) Acqupart Holding AG, Zug
 podpredseda
 AXA S.A., Paríž
 Celsius Pro AG, Zürich
 Predseda
 YES.com AG, Lachen
 Predseda

Beate Mensch

- a) Münchener Rückversicherungs-
 Gesellschaft Aktiengesellschaft,
 Mnichov

Anja Mikus

--

Dr. Roger Müller

(do 3.5.2017)

--

Dr. Helmut Perlet

- a) Allianz SE
 Predseda
 (do 6.5.2017)
 GEA GROUP AG
 Predseda

Mark Roach

--

Margit Schoffer

(do 31.1.2017)

--

Nicholas Teller

--

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

- b) Finanzmarktbeitiligung Aktien-
 gesellschaft des Bundes, Viedeň
 (do 7.3.2017)
 Österreichische Bundesbahnen
 Holding AG, Viedeň
 (do 9.2.2018)
 OMV Aktiengesellschaft, Viedeň
 Vienna Insurance Group AG, Viedeň

Zamestnanci Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 340a ods. 4 bod 1 Obchodného zákonníka
Rozhodujúci deň: 31.12.2017

Dorthe Freifrau von Beaulieu-Marconnay
Commerz Systems GmbH¹

Ulrich Coenen
Commerz Direktservice GmbH¹

Volker Ergler
Stadtwerke Viernheim GmbH

Gerold Fahr
Stadtwerke Ratingen GmbH
Predseda

Martin Fishedick
Borgers SE & Co. KGaA

Jörg van Geffen
Häfen und Güterverkehr Köln AG

Sven Gohlke
Bombardier Transportation GmbH

Dr. Gerd Gouverneur
Commerz Systems GmbH¹
podpredseda

Andrea Habermann
Delta Direkt Lebensversicherung
Aktiengesellschaft Mnichov

Marcus König
Städtische Werke Nürnberg
Gesellschaft mit beschränkter Haftung
VAG Verkehrs-Aktiengesellschaft

Dr. Annette Messemer
K+S Aktiengesellschaft

Stephan Müller
Commerz Systems GmbH¹
Predseda

Stefan Nodewald
SCHWÄLBCHEN MOLKEREI Jakob Berz
Aktiengesellschaft

Christian Rhino
Commerz Direktservice GmbH¹

Roman Schmidt
Commerz Real AG¹

Sabine Schmittroth
comdirect bank Aktiengesellschaft¹

Commerz Direktservice GmbH¹
predsedníčka
Commerz Real AG¹

Dr. Jochen Sutor
Commerz Real AG¹

Benedikt Winzen
Wohnstätte Krefeld, Wohnungs-
Aktiengesellschaft

Reiner Wohlmann
Commerz Systems GmbH¹

¹ koncernový mandát

300	Mandáty
303	Výrok z previerky nefinančnej správy
305	Údaje o zafatžení majetku
308	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
310	Prehľad výsledkov za 5 rokov

Výrok nezávislého audítora

z previerky za účelom získania obmedzenej istoty o poskytnutí nefinančných informácií

Pre Commerzbank AG, Frankfurt nad Mohanom

Podľa § 340a ods. 1a v spojení s § 289b ods. 3 a § 340i ods. 5 v spojení s § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka sme preverili súhrnnú osobitnú nefinančnú správu spoločnosti Commerzbank AG, Frankfurt nad Mohanom, (ďalej ako „spoločnosť“) za obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 (ďalej ako „nefinančná správa“) za účelom získania obmedzenej istoty.

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov

Štatutárni zástupcovia spoločnosti sú zodpovední za vyhotovenie nefinančnej správy v súlade s § 340a ods. 1a v spojení s § 289b ods. 3 a § 340i ods. 5 v spojení s § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka.

Táto zodpovednosť štatutárnych zástupcov spoločnosti zahŕňa výber a použitie vhodných metód na poskytnutie nefinančných údajov, ako aj použitie domnienok a odhadov o jednotlivých nefinančných údajoch, ktoré sú za daných okolností primerané. Ďalej sú štatutárni zástupcovia zodpovední za interné kontroly, ktoré určili za nevyhnutné na to, aby umožnili vyhotovenie nefinančnej správy, ktorá neobsahuje podstatné chcené alebo nechcené nesprávne údaje.

Nezávislosť a zabezpečenie kvality auditorskej spoločnosti

Pri vykonávaní previerky sme dodržiavali profesijné predpisy týkajúce sa nezávislosti ako aj ďalšie požiadavky na správanie počas auditu.

Naša auditorská spoločnosť uplatňuje vnútroštátne zákonné ustanovenia dohody týkajúce sa auditorskej činnosti, predovšetkým Stanovy audítora a certifikovaných audítora (BS WP/vBP) ako aj štandardy kvality 1 vydané Inštitútom audítora (IDW) pod názvom „Požiadavky na zabezpečenie kvality v auditorskej praxi“ (IDW QS 1) – a postupuje podľa rozsiahleho systému zabezpečenia kvality, ktorý zahŕňa zadokumentované pravidlá a opatrenia týkajúce sa dodržiavania požiadaviek na správanie počas auditu, profesijných štandardov a iných právnych požiadaviek.

Zodpovednosť audítora

Našou úlohou je na základe nami vykonanej previerky odovzdať výrok z previerky o údajoch uvedených v nefinančnej správe.

Predmetom našej zákazky nie je posúdenie externých dokumentačných zdrojov alebo názorov expertov, na ktoré odkazuje nefinančná správa.

Našu previerku sme vykonali pri dodržaní štandardu International Standard on Assurance Engagements (ISAE) 3000 (Revised): „Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial Information“, vydaného IAASB. Podľa týchto pravidiel musíme naplánovať a vykonať previerku tak, aby sme s určitou mierou istoty dokázali posúdiť, či sú nám známe skutočnosti, ktoré by nás doviedli k názoru, že finančná správa spoločnosti za obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 nebola vypracovaná v súlade s § 340a ods. 1a v spojení s § 289b ods. 3 a § 340i ods. 5 v spojení s § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka.

Pri previerke za účelom získania obmedzenej istoty sú vykonávané kontrolné úkony v porovnaní s previerkou za účelom získania dostatočnej istoty menej rozsiahle, takže na základe toho sa dosahuje podstatne nižšia bezpečnosť previerky. Za výber kontrolných úkonov je povinne zodpovedný audítor.

V rámci našej previerky sme okrem iného vykonali nasledovné kontrolné úkony a iné činnosti:

- získanie informácií o štruktúre udržateľnej organizácie
- rozhovory s relevantnými zamestnancami, ktorí boli zapojení do vyhotovenia nefinančnej správy, o procese vyhotovenia správy, o internom kontrolnom systéme súvisiacom s týmto procesom, ako aj o údajoch uvedených v nefinančnej správe
- identifikácia pravdepodobných rizík vyplývajúcich z nesprávne uvedených údajov v nefinančnej správe
- analytické vyhodnotenie údajov uvedených v nefinančnej správe
- porovnanie údajov s príslušnými údajmi v ročnej/ koncernovej závierke a v správe o stave/správe o stave koncernu
- vyhodnotenie celkovej prezentácie údajov

Výrok z previerky

Na základe nami vykonaných kontrolných úkonov a získaných dokumentov počas previerky sme nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by nás dovedli k názoru, že finančná správa spoločnosti za obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 nebola vypracovaná v súlade s § 340a ods. 1a v spojení s § 289b ods. 3 a § 340i ods. 5 v spojení s § 315b ods. 3 Obchodného zákonníka.

Účel použitia výrobu

Náš výrok z tejto previerky odovzdávame na základe zákazky udeľenej našej spoločnosti. Táto previerka bola vykonaná pre účely spoločnosti a výrok je určený len na informovanie o výsledku previerky. Výrok neslúži na to, aby tretie osoby mohli o tento výrok oprieť svoje (majetkové) rozhodnutia. Naša zodpovednosť platí len voči spoločnosti. Voči tretím osobám nepreberáme žiadnu zodpovednosť.

Frankfurt nad Mohanom dňa 5. marca 2018

PricewaterhouseCoopers GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Hendrik Fink
audítor

ppa. Nicolette Behncke
audítorka

300	Mandáty
303	Výrok z previerky nefinančnej správy
305	Údaje o zaťažení majetku
308	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
310	Prehľad výsledkov za 5 rokov

Údaje o zaťažení majetku

Nasledujúce informácie poskytujeme podľa článku 100 v spojení s článkom 443 Nariadenia Capital Requirements Regulation (CRR) pri zohľadnení odporúčania Európskeho výboru pre systémové riziká a o refinancovaní úverových inštitúcií (ESRB 2012/2). Podľa príslušných zásad Európskeho úradu pre dohľad nad bankovými inštitúciami (GL/2014/03) sa majetok považuje za zaťažený, ak bol založený alebo ak je predmetom dohody o zabezpečení alebo zlepšenie bonity obchodu vykázaného v súvahe alebo nevykázaného v súvahe, od ktorého nie je možné tento majetok voľne odpočítať. Založený majetok podliehajúci uvoľňovacím obmedzeniam ako aj majetok, ktorý pred použitím podlieha súhlasu tretích osôb alebo musí byť nahradený iným majetkom, sa považuje za zaťažený.

Skupina Commerzbank ponúka rôzne štandardizované ako aj špecifické finančné služby pre súkromných, ako aj firemných klientov a verejných a inštitucionálnych klientov. Zaťaženie majetku banky je pritom vyvolané nasledovnými hlavnými faktormi:

- doplnenie refinancovania úverového obchodu banky na základe krytých dlhopisov (najmä záložných listov) a zaknihovaní,
- výpožičky cenných papierov a repo obchody na refinancovanie obchodovania s cennými papiermi,
- obchody s derivátmi a s tým spojené poskytovanie zábezpek,
- zabezpečovanie prostriedkov tretích osôb, ktoré poskytli banky pre aktíva vhodné na podporu (podporované obchody).

Derivátne obchody OTC sa uzatvárajú na základe medzinárodných štandardizovaných rámcových zmlúv, ako napr. ISDA Master Ag-

reement, alebo podľa nemeckého vzoru rámcovej zmluvy pre finančné termínové obchody. Zabezpečenie, ktoré je sčasti predpísané na základe regulácie v rámci Európskej únie a sčasti vyplýva z požiadaviek strán, je v zásade založené na bežných a vzájomne vyrokovaných dohodách o zabezpečení. Tieto zahŕňajú pri obchodovaní s derivátmi spravidla zabezpečenie príslušného záväzku zo všetkých transakcií medzi stranami rámcovej zmluvy, a to na základe prevodu plných práv vyplývajúcich zo zábezpek na prijímateľa zábezpek.

Naproti tomu v rámci rámcových zmlúv o výpožičkách cenných papierov ako aj penzijných v obchodoch s cennými papiermi spravidla nedochádza k dodatočnému zabezpečeniu, nakoľko zabezpečenie už predstavuje súčasť transakcie. Commerzbank ako príjemca zábezpek má právo zhodnocovať takúto zábezpeku alebo ju ďalej zakladať, ak pri ukončení transakcie vráti rovnocenné cenné papiere. Kryté dlhopisy jadrovej banky splňajú okrem zadania predpisov o záložných listoch aj vyššie požiadavky ratingových agentúr na nadmerné zabezpečenie. Nadmerné zabezpečenie za kryté dlhopisy z programov určených na likvidáciu bolo obmedzené na zadania vyplývajúce zo zákonných predpisov o záložných listoch a zároveň bolo zverejnené.

Banka nemá podstatné záväzky zo záložných listov, ktoré by boli umiestnené v externom prostredí.

V rámci repo obchodov a obchodov so záložnými listami existujú okrem obchodovania v eurách aj relevantné záväzky v cudzích menách, a to v amerických dolároch a poľských zlotých.

Nasledujúca tabuľka obsahuje informácie o zafaženom a nezafaženom majetku koncernu Commerzbank podľa CRR. Konsolidačný okruh podľa CRR sa v podstatnej miere neodlišuje od konsolidovaných hodnôt podľa požiadaviek na likviditu na základe časti 6 Na-

riadenia EU č. 575/2013. Na výpočet tu zverejnených číselných údajov bol použitý medián za predchádzajúce 4 štvrťroky obchodného roku 2017.

Mil. €	Zafažený majetok		Nezafažený majetok	
	účtovná hodnota	príslušná aktuálna hodnota	účtovná hodnota	príslušná aktuálna hodnota
Aktíva	87 553		389 289	
Akcie a iné cenné papiere vlastného imania	6 496	6 496	9 911	9 915
Dlhopisy a iné cenné papiere súvisiace s úrokmi	16 122	15 847	47 520	45 777
z toho: kryté dlhopisy	258	258	6 337	6 303
z toho: Asset-backed securities	478	475	8 455	8 344
z toho: vydané z verejných rozpočtov	10 685	10 414	25 654	°
z toho: vydané finančnými inštitúciami	3 126	3 122	19 412	19 201
z toho: vydané firemnými klientmi	2 311	2 311	2 454	2 333
Ostatný majetok	64 935		331 858	
z toho: pôžičky a pohľadávky, okrem denne splatných	64 109		211 346	

Viac ako 50 % nezafaženého ostatného majetku je rovnako možné nepriamo použiť na zabezpečenie. Majetok, ktorý nemôže byť predmetom zafaženia, zahŕňa pohľadávky podložené cennými papiermi, deriváty bez Collaterals a iný finančný majetok.

Prijaté zábezpeky prípadne vydané dlhové tituly mali k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy nasledujúce zloženie:

31.12.2017 Mil. €	Aktuálna hodnota zafažených prijatých zábezpek, prípadne vydaných vlastných dlhových titulov	Aktuálna hodnota prijatých zábezpek prípadne vydaných vlastných dlhových titulov, ktoré prichádzajú do úvahy na zafaženie
Prijaté zábezpeky	57 956	24 795
denne splatné úvery	-	248
akcie a iné cenné papiere vlastného imania	2 071	2 971
dlhopisy a iné cenné papiere súvisiace s úrokmi	55 885	21 576
z toho: kryté dlhopisy	1 519	746
z toho: Asset-backed securities	379	637
z toho: vydané z verejných rozpočtov	47 223	17 129
z toho: vydané finančnými inštitúciami	7 070	3 858
z toho: vydané firemnými klientmi	1 592	589
Vydané vlastné dlhopisy, okrem vlastných krytých dlhopisov alebo cenných papier podložených pohľadávkami		4 825
Zadržané vydané kryté dlhopisy		697
Majetok, prijaté zábezpeky a vydané vlastné dlhopisy	145 509	

300	Mandáty
303	Výrok z previerky nefinančnej správy
305	Údaje o zafažení majetku
308	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
310	Prehľad výsledkov za 5 rokov

Závazky spojené so zafaženým majetkom prípadne zafažené zá-
väzky mali k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy nasledujú-
ce zloženie:

31.12.2017 Mil. €	Krytie záväzkov, eventuálnych záväzkov alebo vypožičaných cenných papierov	majetok, prijaté zábezpeky a iné vydané vlastné dlhové tituly ak založené záložné listy a Asset-backed Securities
Účtovná hodnota vybraných záväzkov	89 425	126 321

V koncerne neboli zadokumentované žiadne podstatné zafaženia
majetku, ktoré by nesúviseli so záväzkami vykázanými v súvahe. Na
základe hodnôt mediánov bolo v porovnaní s predchádzajúcim ro-
kom s výrazným znížením bilančnej sumy zaznamenané aj zníženie
zafaženia majetku.

Vyššie uvedené údaje sa vzťahujú na konsolidované hodnoty
koncernu Commerzbank. Všetky transakcie vykonávané v rámci
koncernu tak nemajú dopad na údaje o zafažení.

Štvrtročné výsledky podľa segmentov

1. štvrťrok 2017 mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	567	483	34	- 33	1 052
Výsledok z dividend	4	18	-	6	28
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 33	- 43	- 119	-	- 195
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	-	- 7	- 1	5	- 3
Provizny prebytok	545	347	-	- 5	887
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	39	257	72	33	402
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	-	- 2	- 4	- 28	- 34
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	6	2	-	43	50
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at- Equity	-	7	-	-	7
Výsledok ostatných činností	7	- 5	13	- 12	3
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 168</i>	<i>1 100</i>	<i>115</i>	<i>9</i>	<i>2 392</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 135</i>	<i>1 057</i>	<i>- 4</i>	<i>9</i>	<i>2 197</i>
Administratívne náklady	941	790	29	105	1 865
Operatívny výsledok	194	267	- 33	- 96	332
Zníženie hodnoty firmy a ostatný nehnuteľný majetok	-	-	-	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	-	-
Výsledok pred zdanením	194	267	- 33	- 96	332

2. štvrťrok 2017 mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	575	405	47	- 20	1 006
Výsledok z dividend	7	3	-	17	27
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 43	- 33	- 92	-	- 167
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	- 3	- 4	- 5	- 3	- 14
Provizny prebytok	477	312	-	- 11	779
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	36	209	8	43	296
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	- 1	- 3	- 17	- 34	- 55
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	6	- 1	-	14	19
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at- Equity	2	7	-	-	9
Výsledok ostatných činností	14	14	5	- 31	2
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 112</i>	<i>942</i>	<i>39</i>	<i>- 25</i>	<i>2 068</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 069</i>	<i>909</i>	<i>- 54</i>	<i>- 24</i>	<i>1 901</i>
Administratívne náklady	927	675	28	87	1 718
Operatívny výsledok	142	234	- 82	- 111	183
Zníženie hodnoty firmy a ostatný nehnuteľný majetok	-	-	-	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	807	807
Výsledok pred zdanením	142	234	- 82	- 918	- 624

300	Mandáty
303	Poznámka k previerke nefinančnej správy
305	Údaje o zatažení majetku
308	Štvrťročné výsledky podľa segmentov
310	Prehľad vývoja za 5 rokov

3. štvrťrok 2017 mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	583	416	28	13	1 040
Výsledok z dividend	4	2	–	12	17
Riziková prevencia v úverových obchodoch	–55	–47	–65	–	–168
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	–1	–3	–28	2	–29
Provízny prebytok	465	278	–	–6	738
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	37	245	–11	–46	225
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	–1	–1	–7	1	–8
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	93	21	–	–9	105
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	–	5	–	–	5
Výsledok ostatných činností	182	8	5	223	417
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 362</i>	<i>971</i>	<i>–13</i>	<i>190</i>	<i>2 510</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 307</i>	<i>923</i>	<i>–78</i>	<i>190</i>	<i>2 342</i>
Administratívne náklady	926	682	22	84	1 714
Operatívny výsledok	382	241	–100	106	629
Zníženie hodnoty firmy a ostatný nehnuteľný majetok	–	–	–	–	–
Náklady na reštrukturalizáciu	–	–	–	–	–
Výsledok pred zdanením	382	241	–100	106	629

4. štvrťrok 2017 mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	627	427	75	–26	1 103
Výsledok z dividend	9	2	–	22	34
Riziková prevencia v úverových obchodoch	–24	–172	–59	4	–251
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	–8	–18	–5	2	–29
Provízny prebytok	489	299	1	–15	774
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	36	248	–41	–74	169
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	–1	4	–6	13	10
Ostatný výsledok z finančných nástrojov	16	6	4	60	85
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	–	2	–	–	2
Výsledok ostatných činností	21	4	–3	22	44
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 190</i>	<i>975</i>	<i>25</i>	<i>3</i>	<i>2 193</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 166</i>	<i>804</i>	<i>–35</i>	<i>7</i>	<i>1 942</i>
Administratívne náklady	1 016	737	19	9	1 782
Operatívny výsledok	149	66	–54	–2	159
Zníženie hodnoty firmy a ostatný nehnuteľný majetok	–	–	–	–	–
Náklady na reštrukturalizáciu	–	–	–	–	–
Výsledok pred zdanením	149	66	–54	–3	159

Prehľad vývoja za 5 rokov

Výkaz ziskov a strát mil. €	2017	2016 ¹	2015	2014	2013
Úrokový prebytok	4 201	4 165	4 272	4 273	4 521
Výsledok z dividend	106	164	316	231	151
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 781	- 900	- 696	- 1 144	- 1 747
Výsledok ostatného oceňovania a realizácie	- 76	40	- 248	- 133	- 206
Provízny prebytok	3 178	3 212	3 424	3 205	3 215
Výsledok finančného majetku a záväzkov oceňovaných aktuálnou hodnotou (Fair Value)	1 092	1 019	1 509	1 506	1 286
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	- 86	- 37	- 60	16	14
Ostatný finančný výsledok	259	393	440	151	320
Priebežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	23	150	82	44	60
Výsledok ostatných činností	465	293	28	- 540	- 93
Administratívne náklady	7 079	7 100	7 157	6 926	6 797
Operatívny výsledok	1 303	1 399	1 909	684	725
Zníženie hodnoty firmy a ostatný nehnuteľný majetok	-	627	-	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	808	128	114	61	493
Výsledok pred zdanením	495	643	1 796	623	232
Dane z príjmov a výnosov	245	261	619	253	65
Koncernový výsledok nepripočítavaný ovládajúcim podielom	94	103	115	106	89
Výsledok koncernu pripočítaný akcionárom Commerzbank	156	279	1 062	264	78
<hr/>					
Súvaha v miliardách €	31.12.2017	31.12.2016 ¹	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Bilančná suma	452,5	480,4	532,6	557,6	549,6
Vlastné imanie	30,0	29,6	30,4	27,0	27,0
<hr/>					
Kapitálové kvóty %	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Kvóta jadrového kapitálu	15,2	13,9	13,8	11,7	13,5
Kvóta vlastného imania	18,3	16,9	16,5	14,6	19,2
<hr/>					
Ratingy ²	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Moody's Investors Service, New York	A2/Baa1/P-1	A2/Baa1/P-1	Baa1/P-2	Baa1/P-2	Baa1/P-2
S&P Global, New York	A-/ A-/ A-2	BBB+/BBB+/A2	BBB+/A-2	BBB+/A-2	A-/A-2
Fitch Ratings, New York/Londýn	A-/BBB+/F2	A-/BBB+/F2	BBB/F2	A+/F1+	A+/F1+
Scope Ratings, Berlín	-/A/S-1	-	-	-	-

¹ úprava hodnoty z predchádzajúceho roka.

² rating vkladov/rating emitentov/krátkodobé záväzky (ďalšie informácie sa nachádzajú na internetovej stránke www.commerzbank.de).
2013-2015 rating dlhodobých a krátkodobých záväzkov

Vydavateľ

Commerzbank AG
Zentrale
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Táto výročná správa je k dispozícii
aj v anglickom jazyku.
Obe jazykové verzie je možné získať
na internete.

Fotografie

Commerzbank (S. 2)
Alexandra Lechner (S. 6)

Tlač a spracovanie
Kunst- und Werbedruck,
Bad Oeynhausen

Producia

Inhouse pomocou firesys

Disclaimer

Výhrada pri výhradách o budúcnosti
Táto výročná správa obsahuje výroky o budúcom
vývoji obchodov a výnosov Commerzbank, ktoré
sú založené na súčasných plánoch, hodnote-
niach a prognózach. Výroky zahŕňajú riziká
a neistoty. Existuje totiž celý rad faktorov, ktoré
ovplyvňujú našu obchodnú činnosť a ktoré sú
z veľkej časti mimo sféry nášho vplyvu. Medzi
tieto faktory patrí najmä vývoj konjunktúry, situ-
ácia na finančných trhoch a možné výpadky úve-
rov. Skutočné výsledky a vývoj sa môžu výrazne
odchyľovať od dnes definovaných predpokladov.
Tieto platia preto len v momente zverejnenia.
Nepreberáme zodpovednosť za aktualizáciu vý-
rokov o budúcnosti na základe nových informácií
alebo neočakávaných udalostí.

Nemecká verzia tejto výročnej správy je rozho-
dujúca a len táto nemecká verzia správy o stave
konzernu a konzernovej závierky boli preverené
audítormi.

Z dôvodu lepšej čitateľnosti sme sa v tejto
správe vyhli formuláciám špecifickým pre
obe pohlavia (napr. zamestnanci /
zamestnankyne). V zmysle rovnakého
zaobchádzania platia všetky výroky pre obe
pohlavia.

Zverejnenie výročnej správy:
26. marec 2018



Commerzbank pracuje s neutrálnym dopadom na klímu.
Emisie skleníkových plynov spôsobené v dôsledku použitia papiera
na vytlačenie tejto výročnej správy bude Commerzbank kompenzovať
investíciami do kvalitných projektov na ochranu klímy.
Ďalšie informácie nájdete na stránke klimaneutrale.commerzbank.de

Významné koncernové spoločnosti

Tuzemsko

comdirect bank AG, Quickborn

Commerz Real AG, Eschborn

Zahraničie

Commerzbank Brasil S.A. – Banco Múltiplo, São Paulo

Commerzbank (Eurasija) AO, Moskau

Commerzbank Finance & Covered Bond S.A., Luxemburg

Commerzbank Zrt., Budapest

Commerz Markets LLC, New York

mBank S.A., Warschau

Operatívne zahraničné pobočky

Amsterdam, Barcelona, Bratislava, Brno (Office), Brusel, Dubaj, Hongkong, Londýn, Luxemburg, Madrid, Miláno, New York, Ostrava (Office), Paríž, Peking, Praha, Šanghaj, Singapur, Tokio, Viedeň, Zürich

Reprezentácie a Financial Institutions Desks

Abidjan, Addis Abeba, Almaty, Ašchabad, Bagdad, Baku, Bangkok, Bejrút, Belehrad, Brusel (kancelária s prepojením na Európsku úniu), Buenos Aires, Bukurešť, Caracas, Dhaka, Dubaj (FI-Desk), Ho-Chi-Minh-Stadt, Hongkong (FI-Desk), Istanbul, Jakarta, Johannesburg, Káhira, Kyjev, Kuala Lumpur, Lagos, Luanda, Miláno (FI-Desk), Melbourne, Minsk, Moskva, Mumbai, New York (FI-Desk), Panama-mesto, Peking (FI-Desk), São Paulo, Šanghaj (FI-Desk), Seoul, Singapur (FI-Desk), Taipeh, Taškent, Tbilisi, Tokio (FI-Desk), Zahreb

Commerzbank vo svete

Operatívne zahraničné pobočky	21
Reprezentácie	32
Významné koncernové spoločnosti v zahraničí	6

Tuzemské pobočky – súkromní klienti	~ 1 000
Zahraničné pobočky	390
Počet zamestnancov na celom svete	49 417
Počet zamestnancov v zahraničí	12 500
Počet zamestnancov v tuzemsku	36 917



Finančný kalendár

8. máj 2018	Valné zhromaždenie
15. máj 20178	Priebežná správa k 31. 3. 2018
7. august 2018	Priebežná správa k 30. 6. 2018
8. november 2018	Priebežná správa k 30. 9. 2018
Koniec marca 2019	Výročná správa 2018

Commerzbank AG,

Centrála
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Korešpondenčná adresa:
60261 Frankfurt nad Mohanom
Tel. + 4969136 -20
info@commerzbank.com

Investor Relations
Tel. + 4969136 -21331
Fax + 4969136 -29492
ir@commerzbank.com